

శ్రీరస్తు

శ్రీమహాత్రిపురసుందరైయనమః.

53763
2001



ఐకార్యేటి నగర సంస్థానాధీశ్వరాచాం

శ్రీమమ్మరాజమూర్ధాభిషిక్తానాం
నిదేశేన

శ్రీసామంతపురాణాంతర్గతః

శ్రీరుద్రకౌటి వహిమా దర్శః

శ్రీకాంచీ మాహాత్మ్యగ్రంథః

రానా సశసమ కితగ్రంథ చతుష్టయ వలొకి నపూర్వకం.

పజ్జతే సస్యవ్యక్తపర్యంత్యే

శ్రీకార్యేటి నగర రాజధాన్యాం.

శ్రీహరి టీలా సదనము దాక్షిణ్య శాలాయాం

సర్వధారి శరత్సుప్త్య ప్రథమాయాం

సమ్మదిత సస్య శాజీయ తామ్

1850- REGISTERED COPY RIGHT



చతుర్భుజేచంద్రకళావతంసే । కుచోన్నతేకుంకుమరాగశోభే ।
 పుండ్రోత్సపాశాబ్జు-శపుష్పబాణ । హస్తేన్దమస్తే జగదేకమాతః॥

ప్రకటన

వలయు వారలు కార్వేటి నగరం సమస్థానంపైన్ అఘీసుకు వీటిక్రయం
 పోట్టేజి నహ పంపించి తెప్పించుకో వచ్చునుదీనిక్రయంర్పు - ౮ - ౦
 పోట్టేజిర్పు ౦ - ౪ - ౦

శ్రీకాంచీమాహాత్య విషయసూచిక

విషయసంఖ్య	పుటసంఖ్య	విషయసంఖ్య	పుటసంఖ్య
౧ వికట చక్ర వినా యక ధ్యానం	౧	బుధస్యగ్రహత్వప్రాప్తి కథనమ్॥	౩౭
౨ సూతముని గణయోగం నాదః॥	౩	౧౩ పుణ్యకోటి శ్వర మహి మానువర్ణనమ్	౪౨
౩ మేరుపర్వతాంతర్గతశత శృక్లాశ్శిరివర్ణనమ్	౭	౧౪ మహావిష్ణుకృతవేదాత్మక మహేశ్వరస్తుతిపారమ్యం	౪౫
౪ బ్రహ్మ పుర్యాంసనత్తు మారకృతశివా దేశకత పరిప్రకారః	౮	౧౫ మహావిష్ణుకృత మహేశ సాక్షాత్కారఘట్టః॥	౪౬
౫ నన్దిశాపాత్సనతుగ్రమా రసోష్ణప్రాత్యప్రాప్తికథనం॥	౧౧	౧౬ విఘ్నేశోత్పత్తికథాప్రారమ్భః	౪౯
౬ పశ్చాన్నన్దిశ్వరకృతసన తుగ్రహారశాపవిమోచనమ్॥	౧౬	౧౭ హస్తీగిరామహావిష్ణుకృత దక్షిణావర్త విఘ్నేశ్వర ప్రతిష్ఠాహేతుకథాప్రారమ్భః	౫౩
౭ సనతుగ్రహార నన్దిశ్వర యోగసంవాదః	౧౮	౧౮ వరదరాజకృతదక్షిణావర్త విఘ్నేశ్వరస్తుతిః॥	౫౪
౮ పార్వతీమహేశయోగస్సంవాదఘట్టః॥	౧౯	౧౯ చతుర్ముఖకృతాశ్వమేధ యజ్ఞహేతుకథాప్రారమ్భః॥	౫౮
౯ కాశ్యపపురీమహిమానువర్ణనమ్॥	౨౨	౨౦ బ్రహ్మయజ్ఞజిహ్వాంసయా వేగవతినదీరూపప్రవృత్త సరస్వతీకథారమ్భః॥	౫౯
౧౦ కౌశికమహర్షిప్రభావవర్ణనమ్॥	౨౮	౨౧ కాశ్యపిశ్వరశివమేపశ్చ యోజనదూరేనదీవిష్ణు ప్రశమనాయశివాజ్ఞయా విష్ణుకృతశేష శాయ్యవ తారః॥	౬౦
౧౧ సత్యవ్రతక్షేత్రమాహాత్యమ్	౨౯		
౧౨ సత్యవ్రతతీర్థస్నానాత్			

శ్రీ కాంచీమాహాత్మ్య విషయసూచికా

విషయసంఖ్య	పుటసంఖ్య	విషయసంఖ్య	పుటసంఖ్య
౧౧ యథోక్తకారీదీపప్రకాశ		ర్భావః॥	23
కాఖ్యవిష్ణవతారఘట్టః॥౬౧		3౫ కాలకూటాభితప్తవిష్ణవ	
౧౩ చతుర్ముఖానుగ్రహాయ		దిదేవానాం కైలాసగమ	
తత్పుర తస్మాద్భు శివ		నం॥	2౫
పాద్రుర్భావః॥	౬౧	3౬ కైలాసగిరివర్ణనమ్॥	2౫
౧౪ బ్రహ్మకృతశివస్తుతిః॥	౬౩	3౭ కైలాసేబ్రహ్మదికృతమ	
౧౫ శివాస్థానేశస్యబ్రహ్మతీర్థ		హేశ్వరదర్శనం	2౬
స్యచప్రభావః॥	౬౪	3౮ శమ్భునికైబ్రహ్మణాదే	
౧౬ మృగీరూపయాలత్యైశివ		వాదీనాంవిషజనితతాప	
యోగినామ్నావిష్టునాచ		నివేదనమ్॥	2౮
పూజితకురంగీణీశమహి		3౯ శమ్భుకృతసోలాహలభ	
మానువర్ణనమ్॥	౬౫	తుణఘట్టః	*
౧౭ జీవత్వాకేశ్వరమహిమా		౪౦ బ్రహ్మచిభిఃకృత నీలకణ్ఠ	
సువర్ణనమ్॥	౬౬	స్తుతిః॥	౩౦
౧౮ మణికణ్ఠేశ్వరమహిమా	౬౮	౪౧ విషపానకారయితృత్వ	
౧౯ అమరత్వప్రాప్త్యుపాయ		పాపనిర్హరణాయకా	
బుధుత్సయాసర్వదేవకృ		జ్ఞాన్బ్రహ్మదికృతమణి	
తబ్రహ్మస్తుతిః॥	*	కణ్ఠేశ్వరాఖ్యలిజ్జప్రతిష్ఠా	౪౧
3౦ సబ్రహ్మదేవానాంవిష్టున		౪౨ అనన్తసరస్త్రీరేవాసుకీ	
మీపగమనమ్॥	౬౯	పూజితభణ్ణామణీశ్వరమ	
3౧ అమృతోత్పాదనాయకు		హిమానువర్ణనమ్॥	౪౧
హవిష్ణూక్తతీరసాగర		౪౩ కాళికావాసుకోక్తిః కల	
మథనోపాయః॥	2౦	హరమ్భః॥	౪౨
3౨ వాలినాసాకందేవాసుర		౪౪ దృఢభక్తిప్రహృష్టశమ్భు	
కృతసముద్రమథనఘట్టః	2౧	నావాసుకేర్వరప్రదా	
3౩ కూర్మావతారఘట్టః	2౨	నఘట్టః॥	౪౪
3౪ కాలకూటవిషప్రాదు		౪౫ కాశ్యాంవిశ్వేశనికటే	

శ్రీ కాంచీమాహాత్మ్య విషయసూచికా

విషయసంఖ్య	పుటసంఖ్య	విషయసంఖ్య	పుటసంఖ్య
వ్యాసేనస్వకృతవిష్ణుపర		యోఃప్రభావః	౧౮౯
త్వరూపానత్యశపథజని		౫౬ బృహస్పతికృత కాయా	
తేపాప్రపశమనాయకా		రోహణేశ్వరస్తుతిఃగుర	
ఞ్చ్యోంప్రతిష్ఠితవ్యాసశ్రా		వేవరప్రచానంచ॥	౧౧౪
న్తాత్రయేశ్వరాఖ్యలిక్లమ		౫౭ హరికాపభయాపహేశ్వ	
హిమారమ్భి॥	౮౭	రమహిమానువర్ణనమ్	౧౧౭
౪౬ విష్ణుకృతవ్యాసధికారః	౮౮	౫౮ త్రికాలజ్ఞానేశమతం గే	
౪౭ వ్యాససంస్తుత శమ్భుప్ర		శయోర్తహిమా॥	౧౨౧
భావః॥	౯౦	౫౯ అభిరామే శైరా వతేశ	
౪౮ శమ్భుకృతవ్యాసశిష్యాపూ		యోఃప్రభావః॥	౧౨౨
ర్వకస్వమహిమాప్రక		౬౦ ఇష్టసిద్ధిశ్వర వైభవార	
టనమ్॥	౯౨	మ్భి॥	౧౨౩
౪౯ శమ్భోక్తేయత్వకథనజ		౬౧ కచ్చపేశ్వర ప్రభావః॥	౧౨౮
న్యపాపశశమనాయకా		౬౨ మాణ్డూకర్ణిశ్వరప్రభావః	౧౩౦
ఞ్చ్యోం వ్యాసలిక్లప్రతి		౬౩ పంచాపసర సరస్తీరస్థవ	
ష్టాఘట్టః॥	౯౩	హీశ్వరమహిమానువర్ణ	
౫౦ హరిద్రానీదీతటేఅత్ర్యా		నమ్॥	౧౩౧
దినప్రభుషిప్రతిష్ఠితలిక్ల		౬౪ శానకేశ్వరజ్వరహరేశ్వ	
మహిమారమ్భి॥	౯౫	రయోఃవై భవకథనమ్॥	౧౩౨
౫౧ పరాశరేశ్వరమహిమా		౬౫ సావ్యయమ్భువలిక్లవిభవః	౧౩౬
నువర్ణనమ్॥	౯౯	౬౬ పాణ్డవదూతాఖ్యవిష్ణుప్ర	
౫౨ అష్టభుజేశ్వరమహిమా		భావః॥	౧౩౭
నువర్ణనమ్॥	౧౦౪	౬౭ త్రదేశ్వరమహిమా॥	౧౩౮
౫౩ ఆదీపితేశ్వర ప్రభావః	౧౦౫	౬౮ ఇన్ద్రసభాయాంఇన్ద్రాది	
౫౪ నారసింహేశజైగిషివ్యేశ్వ		బలపరీక్షార్థంయక్షరూ	
రమహిమా॥	౧౦౬	పేణశివాగమనం॥	౧౩౮
౫౫ గరుడేశభణా భరేశ్వర		౬౯ పచ్చిమస్థానే శివసారూ	

శ్రీ కాంచీమాహాత్య విషయసూచికా

విషయసంఖ్య	పుటసంఖ్య	విషయసంఖ్య	పుటసంఖ్య
ప్రసాదప్రతిష్ఠాకృత త		వం॥	౧౫౫
పరిప్రభావః	౧౪౧	౭౮ రాఘవాయ సముద్రలం	
౭౦ గణపతిప్రతిష్ఠితానేకపే		ఘనరావణాది వధార్థం	
శ్వరమహిమారమ్భం॥	౧౪౩	శివేనపాశుపతాస్త్రప్ర	
౭౧ గణపతేశ్వివాను గ్రహే		దానఘట్టం॥	౧౫౬
ణవిఘ్నరాజత్వశక్తిసహ		౭౯ హయగ్రీవప్రతిష్ఠితకల్పి	
తత్వాదిప్రాప్తికథనం॥	౧౪౪	శ్వరమహిమా॥	౧౫౭
౭౨ త్రిపురసంహారకథాప్రా		౮౦ బలరామప్రతిష్ఠిత బలభ	
రమ్భం॥	౧౪౫	దేశ్వరమహిమా॥	౧౫౮
౭౩ మోహశాస్త్రప్రవర్తక		౮౧ ఇంద్రేణకదాచిద్ధరిశిరచ్ఛే	
బుద్ధదేవనారద ద్వారా		దజ్జిత పాప ప్రశమనా	
విష్ణుకృతత్రిపురాసురమో		యప్రతిష్ఠితవల్మీకే శ్వర	
హనమ్॥	౧౪౬	మహిమానువర్ణనమ్॥	౧౬౦
౭౪ శమ్భువేదిష్ట్యాది కలితత్రి		౮౨ మేరొమహర్షి మధ్యేహ	
పురాసురదౌష్ట్యనివేదనం		మేవజగతం దైత్యవక్త్రుర్భృ	
తతస్త్రిపురసంహారశ్చ	౧౪౭	హ్మణఃగర్భ శమనాయశి	
౭౫ మోహశాస్త్రేణకైవత్రి		వాక్గాదుత్పన్నేనబ్రహ్మ	
పురాసురమోహనజన్య		శిరచ్ఛేదజన్యపాపప్రశీశ	
పాపేనపశ్చాత్తప్తబుద్ధ		మయిషతాభైరవేణస్వనా	
నారదాభ్యాం ప్రతిష్ఠిత		మూర్త్యైతలిక్ష్మప్రభావం॥	౧౬౩
కైలాసనాథ కథాప్రా		౮౩ శివోత్పన్నభైరవకృతబ్ర	
రమ్భం॥	౧౪౮	హ్మపశ్చ మశిరః శ్చేద	
౭౬ అగస్త్యవాక్యేనకాఞ్చ్యం		ఘట్టం॥	౧౬౫
శ్రీరామప్రతిష్ఠిత వీర రా		౮౪ భైరవస్యరక్తభిక్షాటనా	
ఘవలిక్ష్మమహిమారమ్భం॥	౧౫౦	యవిష్టాదిలోక ప్రవేశ	
౭౭ శ్రీరామానుగ్రహయత్స		ఘట్టం॥	౧౬౭
క్లాతమహేశ్వరావిర్భా		౮౫ వీరభద్రాద్విష్ణుచక్రప్రా	

శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యవిషయసూచిక

విషయసంఖ్య	పుటసంఖ్య	విషయసంఖ్య	పుటసంఖ్య
ప్రైకాశ్చాస్యం విషవృక్షే		త్పత్తికథనమ్॥	౧౮౩
నేనస్వనామపూర్వకప్ర		౯౬ భద్రకాళీవీరభద్రాభ్యా	
తిష్ఠిత లిక్త మహిమాను		మాచరితదత్తాధ్వరధ్వం	
వర్ణనమ్॥	౧౭౦	సః॥	౧౮౪
౯౬ చక్రాహరణోద్యతవిషవృ		౯౭ వీరభద్ర స్వచ దేవాదీ	
క్షేనకృతవీరభద్రాలయ		నాంచకలహః॥	౧౮౪
ప్రవేశఘట్టః॥	౧౭౧	౯౮ వీర భద్రకారిత మహావి	
౯౭ విషవృక్షేన కృతవీర భద్ర		ష్టపరిభవః॥	౧౮౭
స్తుతిః॥	౧౭౨	౧౦౦ శివాపరాధశమ నాయ	
౯౮ విఘ్నేశస్యవికట చక్రవి		కాశ్చాస్యంశివాజ్ఞయైవద	
నాయకనామ ప్రాప్తిక		త్ప్రతిష్ఠితలిక్తమహిమా॥	౧౮౮
థనమ్॥	౧౭౪	౧౦౧ సుశీలసుకర్మ సుబుద్ధినా	
౯౯ ఆహృత శ్రీకృత్య విషవృ		మాసురప్రతిష్ఠితశ్రీపురా	
క్షేనాయవిష్టుదత్తస్వనై		రీశ్వరమహిమా॥	౧౯౦
న్యాధిపత్యకథనమ్॥	౧౭౫	౧౦౨ హిరణ్యకశిపుద్రష్టాదాది	
౯౦ దత్తేశ్వరమహిమానువ		ప్రతిష్ఠితలిక్తమహిమాను	
ర్ణనమ్॥	౧౭౭	వర్ణనమ్॥	౧౯౨
౯౧ దత్తాధ్వరేవిష్టుభక్తానాం		౧౦౩ శివోక్తోపాయేనైవవిష్టు	
దధీచిశాపప్రాప్తికథనం॥	౧౮౦	కలితహిరణ్యాసురవధ	
౯౨ విష్టుసహాయేన దత్త కృత		ఘట్టః॥	౧౯౮
యజ్ఞోద్యోగః॥	౧౮౧	౧౦౪ హిరణ్యాసుర రక్తపా	
౯౩ భర్త్రేశివాయదాతాయ		నోన్మత్తనర సింహార్దితజ	
ణ్యాదత్తాధ్వరజగమిషా		గత్తాణాయశమ్భుకృత	
నివేదనమ్॥	౧౮౨	శరభావతారధ్వస్తనార	
౯౪ దాతాయణీకృతదత్తశా		సిన్ధుకథానారసిహ్వేశ్వ	
పః॥	౧౮౩	రమహిమాచ॥	౧౯౯
౯౫ భద్రకాళీవీరభద్రయారు		౧౦౫ హిరణ్యాత్పదార్థంగు	

శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యం విషయసూచిక

విషయసంఖ్య పుటసంఖ్య

హీతసూకరరూపవిష్ణుపీ
డితలాకరత్నాయైకైరాత

వేషశమ్భూత్కల వరా
హప్రతిష్ఠిత లిక్త కథార
మృగి ౨౦౦

౧౦౬ జటాయులిక్త జటాయు
పుష్కరిణీహరిభాతశ్రీపు
ష్పకుండ్రానాంప్రభావః॥ ౨౦౨

౧౦౭ అన్ధకేశ్వరమహిమా ౨౦౨

౧౦౮ భృగ్వాడిమునిసత్త్విమో
హనాయసున్దరేశ్వరస్య
దారుకావనప్రవేశవిగూని
గణమోహనాయశివాజ్ఞ
యావిష్ణుకృతమోహిన్య
వతారశ్చ॥ ౨౦౩

౧౦౯ శివప్రసాదేనకాఞ్చియం
సకుటుమ్బా నామ వైచ
త్వారింశత్సహస్ర మునీ
శ్వరాణాం చాతుర్వర్ణ్యే
షు గృహ మేధితా పద
ప్రాప్తిః॥ ౨౦౪

౧౧౦ భైరవాను గ్రహేణ కా
ఞ్చియన్ధకాసురస్యము
క్తిప్రాప్తికథనమ్॥ ౨౦౬

౧౧౧ భాణేశ్వరమహిమాపా
రమ్భః॥ ౨౦౭

విషయసంఖ్య పుటసంఖ్య

౧౧౧ కృష్ణసేనాపతియుధాజి
త్ప్రభృతీనాంబాణాసు
రద్వార్ధస్వినాయకస్క
ందానాంచయుద్ధప్రా
మృగి॥ ౨౧౦

౧౧౨ తురీయద్వారస్థమహేశ
స్యశ్రీకృష్ణస్యవసంవాద
పూర్వకయుద్ధకథనమ్॥ ౨౧౨

౧౧౩ అనిరుద్ధాయ ఉమాంవి
వాహ్య ద్వారకాంప్రతి
శ్రీకృష్ణగమనం॥ ౨౧౫

౧౧౪ భైరవాకాన్తేశ్వర మహి
మా ౨౧౬

౧౧౫ విష్ణుబృన్దయోస్సరవాదః॥ ౨౧౮

౧౧౬ బృన్దావభి నాయవిష్ణుకృ
తజలన్ధరరూపధారణం ౨౨౦

౧౧౭ భర్తృవ్యసనభిన్నబృన్దా
యాఅగ్నిప్రవేశః॥ ౨౨౧

౧౧౮ విష్ణుచక్రప్రదమహిమా
నువర్ణనం॥ ౨౨౬

౧౧౯ ప్రవాళేశ్వరం ప్రతివిష్ణు
కృతపాశుపతవ్రతాచర
ణమ్॥ ౨౨౭

౧౨౦ కుర్రేశ్వరమహిమాను
వణానమ్॥ ౨౩౦

౧౨౧ పరశురామేశ్వర మహి

శ్రీ కాంచీమాహాత్మ్య విషయసూచికా

మానువర్ణనమ్॥ ౨౩౧
 ౧౨౩ పరశురామశోధనాయ
 సకుటుమ్పశివకృతకపట
 చణ్డాలరూపధారణమ్॥ ౨౩౧
 ౧౨౪ చణ్డాలరూప శివపరశు
 రామయోస్సంవాదః॥ ౨౩౨
 ౧౨౫ రేణుకేశ్వరమహిమాను
 వర్ణనమ్॥ ౨౪౧
 ౧౨౬ పితృనిదేశేనపరశురామ
 కృతస్వమాతృవధః॥ ౨౪౩
 ౧౨౭ కార్తవీర్య కృతజషదగ్ని
 శిరోహరణఘట్టః॥ ౨౪౪
 ౧౨౮ గోవిందపాఠకస్థానస్థితశ్రీ
 దక్షిణామూర్తికథా
 ప్రారంభః॥ ౨౪౫
 ౧౨౯ కామేశ్వర మహిమాను
 వర్ణనమ్॥ ౨౫౩
 ౧౩౦ తీర్థస్థానేశ్వర మహిమా
 నువర్ణనంసర్వతీర్థమహి
 మానువర్ణనంచ॥ ౨౫౪
 ౧౩౧ గంగావరేశ్వర మహిమా
 నువర్ణనమ్॥ ౨౫౬
 ౧౩౨ విశ్వనాథేశ్వరమహిమా
 నువర్ణనమ్॥ ౨౫౬
 ౧౩౩ ముక్తిమణ్డపముక్తాలయ
 మణ్డపపరమానందమణ్డప
 జవస్థితేశ్వరమహిమానువ
 వర్ణనమ్॥ ౨౫౭
 ౧౩౪ పరిధికులసూర్యలింగయోః

ప్రభావః॥ ౨౫౭
 ౧౩౫ స్వర్ణవేధి శిలాలిక్లచంద్రే
 శ్వరసితతటాకసప్తగ్ర
 హలిక్లానాంప్రభావః॥ ౨౫౮
 ౧౩౬ అపునర్భవేశప్రభావః॥ ౨౫౯
 ౧౩౭ ముక్తిశ్వరప్రభావః॥ ౨౫౯
 ౧౩౮ మృత్యుజ్ఞయేశమహిమా
 నువర్ణనమ్॥ ౨౬౯
 ౧౩౯ మహాలిక్లప్రభావః॥ ౨౬౨
 ౧౪౦ వీరాట్టహానేశ్వరమహి
 మానువర్ణనమ్॥ ౨౬౯
 ౧౪౧ లక్ష్మీనారాయణసంవా
 దేశ్వర మహిమాను
 వర్ణనమ్॥ ౨౭౧
 ౧౪౨ కామకోటి బిలద్వారస్థ
 చక్రతీర్థశ్యామవిష్ణుప్రవా
 శవిష్ణునాంప్రభావః॥ ౨౭౩
 ౧౪౩ విష్ణుశాపేనమహాలక్ష్మ్యైః
 కృష్ణవర్ణతృప్తిః॥ ౨౭౪
 ౧౪౪ కామకోటి నామార్థవివ
 రణమ్॥ ౨౭౫
 ౧౪౫ కామాత్మనుగ్రహేణల
 క్ష్మ్యైఃవిష్ణుకాపప్రాప్త
 కార్ష్యవర్ణవిమోచనమ్॥ ౨౭౮
 ౧౪౬ కామాక్షీలక్ష్మీసంవాద
 శ్రవణాయచోర త్వావ
 స్థితవిష్ణువిభవః॥ ౨౭౯
 ౧౪౭ మహాభూతోపరిస్థితనిష్ఠ
 ణశయానవిషూనాంక

శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యవిషయసూచికా

ధారమ్భః	౨౮౦	నాంమాహాత్మ్యకథనమ్	౩౧౧
౧౮౮పళ్ళిపాణ్డవాదిప్రతిష్ఠిత		౧౬౨రామేశ్వరలిక్ష్మప్రభావః	౩౧౨
లిక్ష్మనముదాయప్రభావః	౨౮౨	౧౬౩మాతలిశ్వరానంతపద్మ	
౧౮౯కైలాసనాథశక్తికాతీర్థ		నాభేశ్వరమహిమా	౩౧౩
ప్రభావః	౨౮౩	౧౬౪శృశానేశ్వరప్రభావః	౩౧౪
౧౯౦స్వయమ్భులిక్ష్మమహిమా	౨౮౪	౧౬౫శివగణ్గాప్రభావః	౩౧౯
౧౯౧మత్తేశ్వరాభిరామేశ్వ		౧౬౬ఏకామ్రవృక్షయాపతయా	
రయోర్మహిమానువర్ణ		వేదావిర్భావఘట్టః	౩౨౨
నమ్	౨౮౫	౧౬౭లిలితాకృతత్రిమూర్తిస్థ	
౧౯౨వామనకుణ్డత్రివిక్రమస్థా		ష్టిక్రమః	౩౨౨
నమహిమానువర్ణనం	౨౮౬	౧౬౮త్రిమూర్తికృతకామా	
౧౯౩కృష్ణేశ్వరచర్దికాఖణ్డ		క్షేకామ్రనాథయో	
విష్ణోఃమహిమాను		స్తుతిః	౩౨౩
వర్ణనమ్	౨౯౧	౧౬౯త్రిమూర్త్యుత్తరగతరుద్ర	
౧౯౪రత్నకాశికేశ్వరమహాకా		కృతమహాశమ్భుస్తుతిః	౩౨౪
శేశ్వరయోర్వర్ణనమ్	౨౯౨	౧౭౦కాశీనామార్ధవివరణ	
౧౯౫కుమారకోష్ఠవర్ణనమ్	౨౯౩	ఘట్టః	౩౨౬
౧౯౬సూర్యకృతబ్రహ్మగర్వా		౧౭౧ఏకామ్రవృక్షమహిమాను	
పనోదనఘట్టః	౨౯౩	వర్ణనఘట్టః	౩౨౮
౧౯౭మార్కణ్డేయనారాణ		౧౭౨ఏకామ్రనాథనామమహి	
యోస్సంవాదః	౩౦౦	మానువర్ణనమ్	౩౦౩
౧౯౮నారాయణమాయా		౧౭౩కమ్పనదీప్రభావః	౪౩౧
మోహినీశ్వరమహిమా		౧౭౪వేదనూపురేశ్వరకదమ్బే	
నువర్ణనమ్	౩౦౩	శ్వరాధ్యాపకేశ్వరమహి	
౧౯౯మహాశాస్త్రేశ్వరప్రభా		మానువర్ణనమ్	౩౩౬
వః	౩౦౪	౧౭౫బ్రహ్మర్పితస్వచ్చైకామే	
౧౬౦మోహినీస్వరూపవర్ణనం	౩౦౬	శ్వరవిష్ణుర్పితచోరైకా	
౧౬౧మగ్గభేశ్వరమగ్గళామణ్డ		మేశ్వరరుద్రార్చితభద్రై	
పసిష్టానమగ్గళతీర్థా		కామేశ్వరాణాంమహి	

శ్రీ కాంచీమాహాత్మ్య విషయసూచికా

మా	౧౩౮	జ్యేష్ఠిష్ఠో రావిర్భావకథ	
౧౭౬ వాలిలిక్ష్మ వైభవానువర్ణన	౩౪౪	నమ్	౩౬౭
౧౭౭ ఏకామ్రేశ్వర స్తనకజుగం		౧౮౮౮౫ స్త్యేశ్వరమహిమా	
ముద్రాబా-విర్భావము		ప్రారమ్భః	౩౭౦
సామారమ్భః	౩౪౧	౧౮౯౮౫ స్త్యమహాహేకా	
౧౭౮ ఉమామహేశసంఘటనా		ఇచ్చిపురప్రవేశః	౩౭౫
యశక్రచోదితకామో		౧౯౦ హిమగిరావుమామహే	
ద్యోగః	౩౫౦	శయోర్వివాహారమ్భః	౩౭౭
౧౭౯ మంద్రేపార్వత్యాలీలాపి		౧౯౧ మదేశమాధవేశ్వరమ	
హితపుష్పవస్తాత్మకహర		హిమానువర్ణనమ్	౩౮౧
నేత్రనిస్తేజస్క-జగద్విష		౧౯౨ ద్వాత్రింశద్ధర్మసిరూ	
యకోమామహేశసంవా		పణమ్	౩౮౭
దః	౩౫౧	౧౯౩ ఏకామ్రనాథంప్రతిదేవీ	
౧౮౦ వృషభపతిప్రతిత్వలింగవర్ణ		కృతకలోరతపఃకథనం	౩౮౮
నోపక్రమ్ః	౩౫౬	౧౯౪ దేవీకృతశివపూజాప్రా	
౧౮౧ గరుడగర్వాపహరణక		రమ్భఘట్టః	౩౮౯
థారమ్భః	౩౫౭	౧౯౫ కామాక్షీసాక్షాత్కృ	
౧౮౨ మంద్రాతా-ఇచ్చింప్రతి		త్రైకామ్రనాథమ	
శివనిదేశనకామాత్యో		హిమా	౩౯౬
గమనఘట్టః	౩౬౧	౧౯౬౮౫ స్త్యపీతయేశివనిదే	
౧౮౩ రత్నాబద్ధనేశ్వరచిత్రకటకే		శేనకాఇచ్చిం విష్ణుకృ	
శ్వరయోర్మహిమానువ		తకామాత్యైకామ్రినా	
ర్ణనమ్	౩౬౩	ధయోరుద్వాహఘట్టః	౪౦౩
౧౮౪ ఏకామ్రనాథపురవర్ణన	౩౬౩	౧౯౭ కాశ్చీనగరస్థ వేదికాప్ర	
౧౮౫ ఏకామ్రనాథాలయవర్ణ		భావకథనమ్॥	౪౧౩
నమ్	౩౬౪	౧౯౮ కాశ్చీపుర స్థమహాశ్చర్య	
౧౮౬ విష్ణుపూజితమహాలిక్ష్మమ		సిహ్వాననచతుష్టవర్ణనం	౪౧౫
హిమారమ్భః	౩౬౫	౧౯౯ కుమారకోష్ఠ దక్షిణస్థిత	
౧౮౭ సపేశ్వరదర్శనాయత్తిలార		వాపికావర్ణనమ్॥	౪౧౬

శ్రీ కాంచీమాహాత్య విషయసూచిక

౧౦౦ తత్రత్యహే మచూతవృ
 త్తాదిపశ్చుత రుప్రభావ
 కథనమ్॥ ర౧౭
 ౧౦౧ తత్రత్య మయూరాదివ
 ట్పక్షీవర్ణనమ్॥ ర౧౮
 ౧౦౨ కాశ్చీనగరస్థాద్భుతస
 ప్రస్థానప్రభావః॥ ర౧౯
 ౧౦౩ కాశ్చీన్య మప్య సరో వ
 ర్ణనమ్॥ ర౨౦
 ౧౦౪ నవధాన్తిత శిలారామ వ
 ర్ణనమ్॥ ర౨౧
 ౧౦౫ దశవిధసభావర్ణనమ్॥ ర౨౨
 ౧౦౬ ఏకాదశకూపవర్ణనమ్॥ ర౨౩
 ౧౦౭ పశ్చుతటాకవర్ణనమ్॥ ర౨౪
 ౧౦౮ జ్వాలావిక్రప్రభావః॥ ర౨౫
 ౧౦౯ తిలయన్త్రాది చిత్రత్రయ
 వర్ణనమ్॥ ర౨౬
 ౧౧౦ బ్రాహ్మణాదివర్ణనాం
 నిత్యాహ్నికవిధికథనం ర౨౭
 ౧౧౧ విక్రప్రతిష్ఠా మాహాత్యర౨౮
 ౧౧౨ వృషాపాదవర్ణనశేఖర
 ప్రతిష్ఠాఫలమ్॥ ర౨౯
 ౧౧౩ నటేశప్రతిష్ఠాఫలమ్॥ ర౩౦
 ౧౧౪ ఉగ్రమూర్తిప్రతిష్ఠాఫలం ర౩౧
 ౧౧౫ కాశ్చీన్యమర్థనాభిశ్చరప్ర
 తిష్ఠాఫలమ్॥ ర౩౨
 ౧౧౬ త్రిపురా న్తక ప్రతి స్థా
 ఫలమ్॥ ర౩౩
 ౧౧౭ గౌధరప్రతిష్ఠాఫలమ్॥ ర౩౪

౧౧౮ ఆపత్సహాయేశజ్వాలా
 విక్రయోప్రతిష్ఠాఫలమ్ ర౩౫
 ౧౧౯ కైవ రైశప్రతిష్ఠాఫలమ్ ర౩౬
 ౧౨౦ శరభేశ్వరప్రతిష్ఠాఫలం॥ ర౩౭
 ౧౨౧ కాలభైరవప్రతిష్ఠాఫలం ర౩౮
 ౧౨౨ సద్భిశ్చరపీఠభద్ర వృషభ
 తేత్రపాలకానాం ప్రతి
 స్థాఫలమ్॥ ర౩౯
 ౧౨౩ దేవీప్రతిష్ఠాఫలమ్॥ ర౪౦
 ౧౨౪ విఘ్నేశ్వరగౌర్తప్రతి
 స్థాఫలమ్ ర౪౧
 ౧౨౫ శైవబ్రాహ్మణాదిప్ర
 తిష్ఠాఫలమ్ ర౪౨
 ౧౨౬ ఏకామ్రనాథగోపురా
 దినిర్మాణఫలమ్ ర౪౩
 ౧౨౭ పుష్పమాలాసమర్ప
 ణఫలమ్ ర౪౪
 ౧౨౮ సుగంధవస్త్రసమర్ప
 ణఫలమ్ ర౪౫
 ౧౨౯ మహానైవేద్యఫలమ్ ర౪౬
 ౧౩౦ వీటిప్రదానఫలమ్ ర౪౭
 ౧౩౧ ఛత్రచామరవ్యజనన
 మర్పణఫలమ్ ర౪౮
 ౧౩౨ నిత్యోత్సవాదికరణఫలమ్ ర౪౯
 ౧౩౩ బ్రహ్మోత్సవవర్ణనమ్ ర౫౦
 ౧౩౪ ధ్వజారోహణాద్యవరోహ
 ణాంతంవాహనానుక్రమణికా ర౫౧
 ౧౩౫ ఏకామ్రనాథస్యగ జాశ్వ
 కన్యావిదానఫలమ్ ర౫౨



శ్రీరస్తు

శ్రీమహాత్రిపురసుందరైకనమః.

శ్రీసూరిందపురాణాంతర్గతకాంచీమాహాత్మ్యప్రారంభః

రికటచ } శ్లో॥ స్వకటజాతమదాత్రితబంధరప్రకటకూజితనాదితదిక్కుటం
క్రవినాయ } నికటనాసినమేకరసాలినోపికటనక్రవినాయకమాశ్రయే॥ (౧)
కథ్యానం } మాతామహామహాశైలంమహాస్తదపితామహం॥ *

కారణంజగతాంనస్తేకంతాదుపరివారణం॥ (-౨)

—*ఈశ్వర ధ్యానం*—

విశ్వర్యంపరమంతత్వమాదిమధ్వాంతవజ్జీతం॥ *

ఆధారంసర్వలోకానామనాధారమవిక్రియం॥ (౩)

ఆనందానందబోధాంబునిధిమద్భుతవిక్రమం॥ *

అన్నికాపతిమౌనానమనిశంప్రణమామ్యహం॥ (౪)

శివాయపరిపూర్ణాయశీతళాయచిదాత్మనే॥ *

చిత్తనాథాయనాథాయశేషసాంబ్రహ్మణేనమః॥ (౫)

—*సుందరేశ్వర ధ్యానం*—

ఆనందసంగర రసాకుల శైలకన్యా॥ *

వాయోజకుంభయుగళి సరిరన్బుజేన॥ *

గోమాంచకంచుకపరిష్కృతగాత్రయష్టిం॥ *

దేవంభజామిమధురాపురనాథమీశం॥ (౬)

—*త్రిపుర సుందరీ ధ్యానం*—

ఇత్యుకోదండపుష్పేషుపాశాఙ్కుశలసత్కరాం॥ *

ఉద్యత్సూర్యనిధాంసందేమహాత్రిపురసుందరీం॥ (౭)

శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

—*కథాప్రారంభః*—

- పురాకేచిన్తహాభాగామునయస్సంశితవ్రతాః। *
 వైమిశేపరమేపుణ్యేతపస్తేపుస్సుదుష్కరం॥ (౮)
 వసిష్ఠఃకాశ్యపఃకణ్వఃపులస్త్యఃపులహఃక్రతుః। *
 విశ్వమిత్రోభరద్వాజఃపరాశరశుకావపి॥ (౯)
 దాభ్యుశ్చశంఖలిఖితావాణిమాండవ్యవవచ। *
 వాజీశ్రవాఃపృథుయశాఃజమదగ్నిశ్చరైవతః॥ (౧౦)
 నాచికేతోమహాతేజారజనిఃకుణిరేవచ। *
 మునిఃకుసురుబిందాభ్యుస్తప్తితోద్దాలకోగురుః॥ (౧౧)
 శునశ్శేఫశ్శునఃపుచ్ఛఆత్రేయోమణిమేచకః। *
 ఆజీగర్తస్సుపుణ్యోత్తానారదఃపర్వతోగ్నిపః॥ (౧౨)
 వేదారణ్యశ్చగర్గశ్చవాసుదేవోవసుశ్రవాః। *
 శౌనకశ్చాధశాణ్డిల్యస్సంవర్తశ్శంభుతత్పరః॥ (౧౩)
 ఆశ్వలాయనకోరైబ్యోదూర్వాసాస్తపతాంవరః। *
 ఏతేచాన్యేచమునయోద్విశేంద్రాఃక్షీణకల్మషాః॥ (౧౪)
 సర్వేపాశుపతాశ్శుక్లాభస్తోద్ధూళితవిగ్రహాః। *
 త్రిపుణ్డ్రోవలిభిర్ద్విపారుద్రాక్షవరఘాషణాః॥ (౧౫)
 రుద్రక్షేత్రరతానిత్యంరుద్రలింగార్చనప్రియాః। *
 శ్రీమత్పంచాక్షరీవిద్యాజపనిష్ఠాజితేంద్రియాః॥ (౧౬)
 వేదవేదాఙ్గతత్వజ్ఞావేదాస్తజ్ఞానకోవిదాః। *
 సర్వేసంఘాయసుచిరంసదారతనయాగ్నయః॥ (౧౭)
 సంసారవివృత్యోయంసర్వదోషఫలోమహాః॥ *
 సాక్షాత్కారకుతారేణచ్యేద్యస్సచ్ఛస్యేనాన్యథా॥ (౧౮)

ప్రథమోధ్యాయః

3

ఇతిస్మిన్చిత్తచాన్యోన్యంతదుపాయంవ్యచిన్తయన్

*

వసిష్ఠస్తత్రతపతాంవరిష్ఠః ప్రత్యువాచతాన్

(౧౯)

—*వసిష్ఠఉవాచ*

సూతము తపవీవపరోమార్గస్తపసాదృశ్యతేశివః

*

నిగణయో తపసాస్వర్గమాప్నోతిదేవత్వమపివానరః

(౨౦)

స్సంచాదః దేవేన్ద్రిత్యమథాన్యద్వాచిక్నాలపదమేవవా

*

బ్రహ్మత్వమపివిష్ణుత్వంకింవాన్యదిహదుష్కరమ్

(౨౧)

ఇతితస్యవచశ్శ్రుత్వాశాతాతపమహిమునిః

*

—*శాతాతపఉవాచ*

ధర్మైణపాపంసుదతిధర్మైణస్వర్గమృచ్ఛతి

(౨౨)

ధర్మోపరాతనుశ్శుభోద్ధర్మఏవసనాతనః

*

ధర్మైశంఘమారాధ్యసర్వేసిద్ధింగతాఃపురా

(౨౩)

ధర్మమేకంసమాశ్రిత్యనభితేకుతశ్చన

*

తంసౌహిగాతమోదానంసర్వేషాంసర్వసిద్ధిదమ్

(౨౪)

దానేనవిద్విదానిత్యంమిత్రాణిస్యర్షచాన్యథా

*

చాతారమనుయాన్త్యన్యేదాతాధూతానిరక్షతి

(౨౫)

తదోవాచమహాతేజాఃకాశ్యపోభగవాన్మహిః

*

—*కాశ్యపఉవాచ*

సత్యమేవపరంశ్రేయస్సత్యేసర్వప్రతిష్ఠితమ్

(౨౬)

సత్యేనవాయురావాతసవితోదయమృచ్ఛతి

*

సత్యేనరాధితాస్సర్వేసముద్రాస్సరితోనగాః

(౨౭)

సత్యేనాన్దర్బహిర్వహ్నిఃపాకమేకఃకరోత్యసా

*

సత్యమిత్యేషసశ్శుభస్సత్యంబ్రహ్మపరంత్వతి

(౨౮)

శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

—*భరద్వాజఉవాచ*—

తచ్ఛ్రీతవాహభరద్వాజోయజ్ఞోలోకత్రయాధికః | *

యజ్ఞేన దేవాస్సంతృప్తాయజ్ఞోయజ్ఞేశ్వరప్రియః || (౨౯)

యజ్ఞోహి శ్రేష్ఠమత్యంతంకర్తయజ్ఞసమంసచ ||

—*కణ్వఉవాచ*—

తమాహకణ్వఃపుణ్యోత్తాప్రజావైపరమాగతిః || (౩౦)

పుత్రేణలోకాణ్ణయతిపాత్రేణానంత్యమశ్నుతే | *

అథపుత్రస్యపాత్రేణబ్రహ్మస్యాపోషితివిష్టపం || (౩౧)

ప్రజయావైపిత్యాణాంహియుగముక్తిర్నచాన్యథా | *

దూర్వాసావైష్ణవంమత్వాపదంలఘుతదాబ్రవీత్ || (౩౨)

దూర్వాసాఉవాచ

దూర్వాసాఃపునరుత్థాయపోవాచపరమోమునిః || *

సన్నాస్యసస్పర్శధర్మైభ్యోవరిష్ఠశ్శంభుతుష్టికృత్ || (౩౩)

సన్నాస్యాద్భ్రష్టాణస్థానంసన్నాస్యాశ్చైవ్విష్ణవంపదం | *

సన్నాస్యసేనశివస్యాప్తిస్సర్వేషామధికోహ్యయం | (౩౪)

ఇత్యేవంవివదత్ప్రివృష్టంమహర్షిఃప్రపియోగిషు || *

తపోరశ్మిసమాకృష్టభవతేసాంమహాత్మనాం || (౩౫)

వ్యాసప్రసాదసంపన్నశ్శిష్యస్తస్యతపోధనః | *

రుద్రాధ్యాయార్థనిశ్చేత్తారుద్రధ్యానపరాయణః || (౩౬)

రుద్రాక్షమణిసంక్షీప్తభూషణైర్భూషితాంగవాన్ | *

భస్మత్రిపుణ్డ్రీవిలసదుత్తమాంగవిరాజితః || (౩౭)

ప్రథమోధ్యాయః

౫

సూతఃపా రాణిక శ్రేష్ఠస్సంప్రాప్తఃపుణ్యగౌరవాత్ । *

తంద్యష్టాష్టామునయస్స ర్వేపులకాంకితవిగ్రహః॥ (౩౮)

తస్మై సామచపూజాంచయథావదనుపూర్వశః । *

కృత్వాసనార్ఘ్యపాద్యాద్యైఃప్రప్రచ్ఛస్తంముదాన్వితాః(౩౯

—*ముషయడోమః*

ఏ తేవయంచుహాభాగసంశయావిష్టమానసాః । *

ముముక్షువోస్తాత్సంసారాత్తపఃపూర్వంసమాశ్రితాః॥ (౪౦)

తపసాతునవిజ్ఞాతోము క్షేరైర్తుర్ద్విజో త్తమేః । *

సాక్షాత్కారశ్శివస్యేతివేదాన్తజ్ఞానచక్షుషా॥ (౪౧)

తదుపాయమజానంతోబ్రువన్తఇతేతేతరం । *

భిన్నావివదమానాశ్చజ్ఞాతోస్తాభిర్నిర్ణయః॥ (౪౨)

అష్టద్భాగ్యవశాదద్యత్వయేదంసమలంకృతం । *

బాదరాయణశిష్యేణక్షేత్రం నైమిశముత్తమం॥ (౪౩)

కృష్ణద్వైపాయనోవిష్ణురితినోనిచ్చితామతిః । *

సతుసమ్యక్పురాణార్థంత్యయాపూర్వముపాసితః॥ (౪౪)

తత్ప్రసాదేనసర్వజ్ఞస్సుతత్వంనాత్రసంశయః । *

ధర్తార్థకామమోక్షేషుసదాచారపథేష్వపి॥ (౪౫)

త్వయానవిదితంకించిత్త్రిషులోకేషువిద్యతే । *

తస్మాద్వదమహాభాగసాక్షాత్కారస్తుశూలినః॥ (౪౬)

ఉపాయోనిచ్చితస్సమ్యగ్భవభిర్వహుధాగమైః । *

అకుర్వకేమపిశ్రేయోనతూష్ఠీంగస్తుమర్హసి॥ (౪౭)

అమోఘదర్శనంప్రాహుఃసతాంస్వర్భురుహఃమివ । *

ఇత్యుక్తోమునిభిస్సూతఃప్రత్యువాచసతాన్తువన్॥ (౪౮)

శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

సాధుసాధుమహాపాక్షాః మనయస్సంశితవ్రతాః | *

అయమర్థోమయాపాప్తః పురావ్యాసాత్ప్రసేదమః || (౪౯)

తీర్థమాహాత్మ్యకథనేకాళికాఖండమధ్యతః | *

స్కాంచేననత్కుమారస్యసంహితాయాంప్రసాదతః || (౫౦)

సనత్కుమారాద్వ్యాసేనపాప్తస్తేనాపినందితః | *

తచ్ఛ్రీఋధ్వంసునిశ్శ్రేష్ఠాః భాగ్యవన్తస్సమాహితాః || (౫౧)

ఓమిత్యాదిమహాపురాణేశ్రీస్తాం దేననత్కుమారసంహితా

యాంకాళికాఖండేతీర్థప్రశంసాయాం శ్రీకాంచీ

మాహాత్మ్యసూతమునిగణసంవాదో

నామప్రథమోధ్యాయః



శ్రీరస్తు.

ద్వితీయాధ్యాయ ప్రారంభః.

—*ముషయడాచుః*

సూతసూక్ష్మమహాబుద్ధేభవతాకథితంహితం। *

ఉపాయస్తీర్థమాహత్వైకథంలబ్ధస్త్వయాపురా॥ (౧)

—*సూతఉవాచ*

పురామేరామహాశ్చేలేదేవదానవసేవితే। *

సిద్ధచారణగంధర్వయక్షసిన్ధురసంకులే॥ (౨)

మేరుపశతశృంగాభిధంకశ్చిత్కాంచనంపర్వతోత్తమః। *

ర్వతాంతనానామీనిగణావాసోయోగిభిస్సతతంశ్రితః॥ (౩)

గృతశతలచ్చచ్చస్వాదుపానీయసరోవరశతావృతః। *

శృంగాఖ్యపుష్పాగపాటలీపూగహింతాలవకుళాసనైః॥ (౪)

గిరివర్జనమ్ పనసాఙ్గోలమాలారవటాశ్వత్థకపిత్థకైః। *

ఘాదిరోదుంబరాశోకశ్యామానిమ్బరసాలకైః॥ (౫)

నాళికేరశమీవృక్షనాగకేసరమాతలైః। *

ధాత్రీశేఫాలికావంశమధూకలికుచామృతైః॥ (౬)

భల్లూతకీకురవకతింత్రిణీకకుభాశ్శకైః। *

ఏవమాదిభిరన్యైశ్చవృక్షపండ్వేరలంకృతః॥ (౭)

నదీప్రసవణైఃపుణ్యైరభిషిక్తాత్మసానుకః। *

శతశృంగస్తుపుణ్యైత్తాసానుమానతీషేశలః॥ (౮)

శ్రీకాంచీమాహాత్యే

తత్రబ్రహ్మవసంనామనానాభాగ్యసమృద్ధిమత్ | *

తన్మధ్యేబ్రహ్మణస్సాత్మాత్పురమస్తమహాత్మగం | (౯)

బ్రహ్మపుత్రదభ్యాశేమహాయోగీసనత్పూర్వకుమారకః | *

ర్యాంసనతపఃకుర్వశుచాచేశేయోగీయోగపరాయణః | (౧౦)

శుక్రమాతస్తేయోగిజనైర్బుష్టశ్చివధ్యానైకతత్పరః | *

రక్తతపోశ్చకదాచిత్సతువైకాత్యేస్సాత్వామందాక్షిజలే || (౧౧)

ప్రకారః సంతర్ప్యదేవాన్సమునీన్పితౄనపియథావిధి | *

భస్తసంగృహ్యవిధివద్విరజాగ్నిసమున్భవం || (౧౨)

పంచబ్రహ్మదిభిర్నంతైర్నాస్యసభ్యానపురస్సరమ్ | *

అగ్నిరిత్యాదిభిర్నంతైర్జ్వాబాలోక్తైశ్చసప్తభిః || (౧౩)

షడ్భిరాధర్వణైర్విద్యాన్సవ్యేనిషిష్యతత్కరే | *

త్రివారమభిమంతైర్వితజ్జలైస్సంయోజ్యభావతః || (౧౪)

ఉద్ధూశ్యపంచభిర్చక్రామంతైర్గిర్నంత్రవిచాంవరః | *

నూధాన్దిపాదపర్యస్తంపునత్తైచ్ఛవంత్రయంబుజైః || (౧౫)

పంచాక్షరిమహామంత్రైఃపునరాచమ్యభక్తితః | *

త్రియాయమైఃపునర్విద్యాన్త్రియంబకమసూత్రమైః || (౧౬)

పంచాక్షరైశ్చవిధివత్త్రిపుండ్రంత్రసురాత్మకం | *

త్రివేదపహ్నిత్రిగుణత్రివర్ణత్రిజగన్తయం || (౧౭)

ధృత్వాపంచదశస్థానేష్వంహస్తూలమహానలం | *

తిర్యగ్గ్రీఖావిలసితంతైర్గిలోక్యతిమిరాపహం || (౧౮)

కృత్వాతుసంధ్యామధ్యంతచభానవేభీశుమాలినే | *

హ్రీజ్ఞాఖస్సంయతోభూత్వాసుఖానీనశ్శుభాననే || (౧౯)

ద్విప్రియోధ్యాయః

౯

సంయోజ్యపృథివీతత్త్వంతత్త్వేనాసేనతత్త్వనః। *

తైజసేనసమాయోజ్యవాయవ్యేనచతైజసం॥ (౨౦)

వాయవ్యంహ్యోమతత్త్వేనబ్రహ్మరంధ్రేనియోజ్యవై। *

ఆత్మానంవాయుబీజేనపాపపుంజంనిరాకృతం॥ (౨౧)

సంశోష్యవహ్నిబీజేనదగ్ధాతద్భస్మవారుణాత్। *

బీజతఃస్లావనంకృత్వాపునఃపార్థివబీజతః॥ (౨౨)

పిండముత్పాద్యతంఘాయఃకృత్వాసావయవంపునః। *

దేహబీజేనశాంతేనవ్యాపయిత్వాతతఃక్రమాత్॥ (౨౩)

యథాపూర్వంస్వమాత్మానంప్రతిష్ఠాస్యశుచాతనా। *

తస్యామాథారపద్మేషుమాతృకాంవణరూపిణీం॥ (౨౪)

విన్యస్యహంసమంత్రేణవిఘ్నేశాదిభ్యఆదరాత్। *

నివేద్యోచ్చాప్యసనిశ్వాసాఃషట్కృతంపైకవింశతీం॥ (౨౫)

మసోపూజాంవిధాయైవస్వాత్మలింగాయమానసీం। *

బహిశ్చమాతృకాదేవీంపంచాశద్వణరూపిణీం॥ (౨౬)

మూర్ధాననాక్షీశ్రోత్రేషున్యన్యనాసాపుటద్వయే। *

గంఢోష్ఠదంతమూర్ధాన్యదోఃపదాంసంధికోటేషు॥ (౨౭)

హృదాదిపాణ్యోర్మృగశేపాదయోజ్జ్వలముఖే। *

దశధాన్యస్యదేవేశీంగాయత్రింవేదమాతరం॥ (౨౮)

ప్రాణాయామాఃకమునివరస్సగర్భాన్వోడశాదరాత్। *

ఆవత్యావాహ్యవేదాంగీంగాయత్రిరూపిణీంశివాం॥ (౨౯)

అష్టోత్తరసహస్రంతువారనూభానుదశకనాత్। *

ఉద్వాన్యయోగసిద్ధ్యర్థం సంపూజ్యాదాగణేశ్వరం॥ (౩౦)

శ్రీ కాంచీమహాత్మ్యే

- సర్వోపచారైస్సర్వేశంసుండలేనవితుఃప్రభోః॥ *
 స్థండిలేచతథాలింగేహృదయేంగుష్ఠరూపిణం॥ (౩౧)
- సమభ్యర్చ్యమహాయోగీ సనత్పూర్వకుమారకః॥ *
 యోగయుక్తోహృదిస్వస్తిః ప్రాణాయామైర్వినిద్రితే॥ (౩౨)
- ఐశ్వర్యాష్టదశేపద్మేపరవై రాగ్యకర్ణికే॥ *
 వామారికేనరేశంభుం త్రిమూర్తింత్రిగుణాధిపం॥ (౩౩)
- త్రిమండలస్థందేవేశంత్యగ్రంబకంపుష్టివర్ధనం॥ *
 నిష్కలశంసకశాకారంఽలగ్రీవంత్రిలోచనం॥ (౩౪)
- ఋతంసత్యంపరంబ్రహ్మపురుషంకృష్ణపింగళం॥ *
 వహ్నిరేతసమీశానంవిశ్వరూపంపరాత్పరం॥ (౩౫)
- పురుషంపరమాత్మానంపురుషూతంపురుష్టుతం॥ *
 సర్వాత్మానంపరాత్మానం సంతృప్తహృద్భగోదరం॥ (౩౬)
- షరమా కాశమధ్యస్థం పరంజ్యోతిస్స్వరూపిణం॥ *
 శక్త్యాతాదృశయాయుక్తంజగత్కారణభూతయా॥ (౩౭)
- ధ్యాత్వాతేనస్వమాత్మానమేకీకృత్యపహన్తనా॥ *
 అతిష్ఠదచలస్తభోయోగీయోగసమాధినా॥ (౩౮)
- తస్మిన్సావితృపరాభేదభావమాస్థాయతిష్ఠతి॥ *
 కదాచిత్స్పృశ్యతీశానాలోకరత్నావిధాయినా॥ (౩౯)
- ఆరుహ్యశాక్వరంధమంకైలాసగిరిసన్నిభం॥ *
 సంసేవ్యమానంగణమైస్సర్వైరపినుహషిభిః॥ (౪౦)
- యోగిభిస్సిద్ధసాక్షైశ్చగంధర్వోరగరాక్షసైః॥ *
 దిక్పాలమాధివిలసన్స్తానిరంజితపాదుశం॥ (౪౧)

ద్వితీయోధ్యాయః

౧౧

హాహాహూహూముఖైశ్చైవ గంధర్వైర్నాయకోత్తమైః॥*

స్తూయమానాపదానాతాచేరతుర్ద్విదేవపా॥ (౪౨)

సనత్కుమారో యోగీంద్రస్సమాధిభ్యతేంద్రియః॥*

చచాలనాసనాత్తస్మాత్సాంబేచలతీయోగతః॥ (౪౩)

దృష్టేష్వశానోపితంతాదృక్సమాధిస్థంజగత్ప్రభుః॥*

మామేవదేవ్యాస్వాత్మస్థంధ్యాత్వామల్లీనమానసః॥ (౪౪)

ఇతిమత్వాప్రసన్నాత్పాజగామాభీష్టమాలయం॥*

నందీశ్వరస్తుసంక్రద్ధశ్శాపేనైనమయోజయత్ (౪౫)

యస్మాత్క్రమేశకనైవమూర్ఖేణానేనయోగినా॥*

నందిశాలవజ్జాతౌశివాతస్మాద్భవత్స్వేషక్రమేశకః॥ (౪౬)

పాత్యసశ్శతీశస్త్రోమునిస్తేనప్రాప్తోష్ట్రత్వంచచారసః॥*

తుమాత్తస్మిన్చరతిసంప్రాప్యమహాముష్ట్రత్వమాత్మభూః॥ (౪౭)

రస్యోష్ట్రకాంచ్యాంవసతిసూసాద్యకచ్ఛపేశాలయాంతికే॥*

త్వప్రాప్తితపస్తీవతరంతేపేనస్త్వకామోజగత్ప్రయం॥ (౪౮)

కథనంతత్రదైవాచ్ఛరణభూమింసంప్రాప్తోష్ట్రవపుర్ధరః॥*

సనత్కుమారఃకాలేనకచ్ఛపేశాలయాంతికం॥ (౪౯)

తందృష్ట్యాచింతయామానదుఃఖివ్యాకులమానసః॥*

యోగీశ్రేష్ఠఃకుమారోమేకళమేవంవిభోభవేత్॥ (౫౦)

శివభక్తీయమత్యర్థంశివానుగ్రహభాజనం॥*

జ్ఞానమాస్థాయతద్ధేతోజ్ఞాతవానఖిలంవిధిః॥ (౫౧)

దేవంజగానుశరణంతచ్చాంతైశ్చకచ్ఛపేశ్వరం॥*

స్తోత్రేణారాధయామానసంపూజ్యవిధిపూర్వకం॥ (౫౨)

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే

—*బ్రహ్మేవాచ*—

- నమస్తే దేవదేవేశ సురసిద్ధ నిషేవితః । *
- సుధాంశుమా శేత్యంధాతావిధాతాజగతాంవరః॥ (౫౩
- త్వామాత్రిత్యపురాముక్తఃకూమరాత్వాత్కున్సితాద్ధరిః । *
- కురుక్షేత్రాచ్చకేదారాన్నైమిశాత్పుష్కరాదపి॥ (౫౪
- కాశ్యావిశిష్టాకాంచీతికథావేదప్రసీధిభాక్ । *
- కదాచిదపినైషాపూర్వస్త్వయాదేవ్యావినాకృతా॥ (౫౫
- దృష్టామయానుభూతాచసత్యక్షంపరమేశ్వరః । *
- త్వత్ప్రసాదాద్ధిబహవోనిస్తీర్ణాశ్శౌకసాగరాత్॥ (౫౬
- ప్రసీదకరుణామూర్తేప్రసీదాఽఽవిరాశనః । *
- ప్రసీదపార్వతీనాథప్రసీదానందవిగ్రహః॥ (౫౭
- అష్టమూర్తిరధిష్ఠాతాభవానవనమేతవే । *
- తస్మాదస్మాకమిశానత్వమేవగతిరవ్యయః॥ (౫౮
- ఇతీస్తుతింవిధేశ్శ్చత్వాక్పరయాకచ్చకేశ్వరః । *
- సాంబస్సర్వగతైర్దేవైస్సంపృతోవృతకశ్లీలః॥ (౫౯
- బ్రహ్మాణంప్రాహభగవాన్ప్రసన్నఃపరయాముదా । *

—*ఈశ్వరఉవాచ*—

- వత్సవత్సవిధేబ్రూహిమత్తఃకింతేహ్యాభీప్సితం॥ (౬౦
- తత్సర్వందీయతేతుభ్యంవృణీష్వవరముత్తమం । *
- ఇత్యుక్తోదేవదేవేనబ్రహ్మప్రోవాచశంకరం॥ (౬౧
- సనతుమారోమత్పుత్రఃత్వద్భక్తకరుణానిధే । *
- శతశ్చంగేనీతఃపూర్వంతవధ్యానపరాయణః॥ (౬౨

- త్వదాగమనమజ్ఞాత్వాస్థితవాఙ్మననిష్ఠయా। *
శప్తోసానందికేశేనసంప్రాప్తోష్ట్రత్వమద్భుతం॥ (౬౩)
- తస్మాదేషవిమోక్షవ్యశ్యాపస్సర్వజ్ఞశంకర। *
ఇతివిజ్ఞప్తిమాకర్ణ్యబ్రహ్మణోలోకతంత్రీణః॥ (౬౪)
- ప్రోవాచేదంశివశ్శాపంనాన్యధాకర్తుమహానః। *
మద్భక్తైర్యతకృతంకమనమయాతన్నివార్యతే॥ (౬౫)
- తస్మాన్నందీశ్వరేణేషమోచ్యోహికరుణాబలాత్। *
ఇత్యుక్త్వాంతర్దళేదేవఃకార్తేదేవశ్చలింగకే॥ (౬౬)
- బ్రహ్మేపిసావత్సనస్సూనుశాపముక్తేరథాకులః। *
తపసాప్రాప్యశైలాదింశాపమోక్షమయాచత॥ (౬౭)
- నందీశ్వరోబ్రవీద్భ్రహ్మేశాపముక్తస్తవాత్మజః। *
దేశేనాతగుచ్ఛపేశస్యకారుణ్యమృతవారిధేః॥ (౬౮)
- కింతుభక్తందయాసింఘఃప్రమాణీకురుతేస్వయం। *
తస్మాన్నన్నిలయేమేరావేషచేషంవిముంచతు॥ (౬౯)
- మత్పరిసాదాత్పునస్తత్రమచ్ఛిష్యత్వమవాప్యచ। *
మత్తశ్చగ్రీణోతిసకలంశివజ్ఞానమనుత్తమం॥ (౭౦)
- విస్తృతాస్సకలావిద్యాఃపునస్సంసారభూర్వకం। *
ఉక్త్వైవాంతర్దళేనందీబ్రహ్మణమనుగృహ్యతం॥ (౭౧)
- తతస్సభగవాన్బ్రహ్మస్వకీయైరుద్రరూపిణం। *
సనత్కుమారంశతౌర్భవంప్రాప్యైతాగజైఃపునః॥ (౭౨)
- తపస్తప్తాచిరంకాలంప్రసన్నాత్గుచ్ఛపేశ్వరాత్। *
కింశుకాఖ్యతరోర్మునియదీశ్వరేశ్వరాత్॥ (౭౩)

శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

కాంచ్యామవాప్యబ్రహ్మత్వంసనన్దనకలంజగత్ । *

దేవాబ్జుషీకమనుష్యాంశ్చగంధర్వోరగరాక్షసాః । ౭౪

సూర్యాచంద్రశుసౌధాతాయథాపూర్వమకల్పయత్ । *

యంపాగ్రగుపాస్యసహరిర్విజహామునీంద్ర॥ ౭౫

శాపాత్తుకూర్మవపురాశుమహానికృష్టం । *

తంకచ్ఛపేశ్వరముమాకలితార్థదేహం॥ ౭౬

వందేమహేశమఖిలార్తిహరంవరేణ్యం । *

ఇతిశ్రీస్కాందేపురాణేననత్కుమారస్థహితాయాం

కాళికాఖండే తీర్థప్రశం సాయాం కాంచీ

స్థానమాహాత్మ్యేద్వితీయోధ్యాయః





శ్రీరస్తు

తృతీయాధ్యాయ ప్రారంభః.

—*ముషయఉచుః*

కథలనందీశ్వరాద్భుగ్రంహ్న కుమారోయోగిసత్తమః। *
అవాపశార్వంవిజ్ఞానంవేదాంతార్థంసునిశ్చితం॥ (౧)
సాక్షాత్కృతశ్చవస్తేనసంసారావతారకః।

—*సూతఉవాచ*

శృణుష్వంముషయస్సర్వేభాగ్యవంతుస్సమాహితాః (౨)
వ్యాసేనకథితంపూర్వంయుష్మాకంకథయామ్యహం। *
సనత్కుమారాతైనాపిశ్రుతంపూర్వతపోబలాత్॥ (౩)
మేరుప్యేషేసమాసీనంనందినంగణపుంగవం। *
నేవితంగణగంధరైస్సిద్ధసాధ్యమరుద్ధజేః॥ (౪)
యోగిశ్రేష్ఠేర్మునీంద్రైశ్చయోగాధ్యక్షంజగద్గురుం। *
సనత్కుమారేణోష్ఠేణబ్రహ్మణోగణపుంగవాః॥ ౫
ప్రణమ్యోచుర్మహాత్మానంప్రీతికంటకితత్వచః। *
భగవత్కజకతాంధ్రాతాబ్రహ్మస్తాఽప్రాహిణోత్స్వయం॥
యూయంగత్వామహామేరుంనందీశస్యాంతికంగణాః। *
నీత్వాసమర్చ్యతద్ధస్తేనసత్పూర్వకుమారకం॥ ౭
శిష్యంతస్యైవభూయోపిశీఘ్రమాగచ్ఛతాధునా। *
గమనాయాసుజానీహిపునస్తస్మిన్కటంప్రతి॥ ౮

పశ్చిన్నం	వివముక్తాగతేష్వేషుబ్రహ్మణోనికటంప్రతి	✽
దికేశ్వరకృ	సందీశ్వరస్సమాహాయసనత్పూర్వకుమారకం॥	౯
తసనత్తు	అంగీచకారశిష్యత్వేనాత్మనస్త్యంగణేశ్వరః	✽
మారశా	త్యక్తక్రమేశకవపుఃప్రాప్తకామారవిగ్రహః॥	౧౦
పవినో	సనత్కుమారోపిమునిస్తదారాధనతత్పరః	✽
చనం	జగ్రాహనిఖిలాంవిద్యాంపునస్సంసౌరపూర్వకం॥	౧౧
	పురాణంప్రథమంపశ్చన్నాన్యైశాస్త్రమతఃపరం	✽
	మీమాంసాంధర్మశాస్త్రంచశీఘ్రేషపియమీశ్వరః	౧౨
	శంధాంసినస్తసర్వాణినవవ్యాకరణానిచ	✽
	శ్రీస్తంధంజ్యోతిషాంశాస్త్రంకల్పసూత్రంతువైక్రమాత్	౧౩
	ఋగ్వేదంచయజుర్వేదంసామూమంగానినస్తచ	✽
	అధర్వణాఖ్యమపరమాయుర్వేదమథాపిచ॥	౧౪
	ధనుర్వేదంచగాంధర్వమగ్ధశాస్త్రమనుత్తమం	✽
	అధీత్యవిధివద్యోగీనంచీశాత్రురూఢార్థవాత్	౧౫
	పునశ్చప్రాగ్ధియమాసతంయోగీవినయాన్వితః	✽
	సనత్కుమారఉవాచ	
	భగవన్నందికేశానసర్వజ్ఞానసిధేగురో॥	(౧౬
	త్వత్తత్త్వృతామయావిద్యాస్సకలాస్సిద్ధిహేతవః	✽
	తత్రవిద్యాసుసర్వాసుసాక్షాత్కారశ్శివస్యవై॥	౧౭
	ముక్తిరిత్యేవయుష్మాభిస్సర్వత్రప్రతిపాదితః	✽
	అస్మాచ్ఛరీరాదుథాయపరంజ్యోతిస్స్వరూపిణం॥	౧౮
	ఉపసంపద్యసపశుస్సర్వరూపంశివతాంప్రజేత్	✽
	అనీశయాముష్యమానశ్శోచతీస్వీయయాహ్యసౌ॥	౧౯

తృతీయోధ్యాయః

౧౭

జన్మసదాస్వమీశానంపశ్యతిద్రాక్షివంమహాత్ । *

వీతశోకస్తదైవాస్యమహీమానముపైతిచ॥ (౨౦

యచాపశుః పశ్యతేరుక్తవర్ణం కర్తారమీశంపురుషం బ్రహ్మ
యోనింతదాచ విద్వాక్ పుణ్యపాపేవిధూయ నిరంజనస్సా
మ్యముపైతిదైవం॥ (౨౧

నసందృశేతిష్ఠతిచాస్యరూపంనకంచనైనంసదృశాపిపశ్యతి*
హృదాపరంస్నేహమసీష యామాంయేవైవి దుస్తైత్వమృ
తాభవంతి॥ (౨౨

సాక్షాత్కారంవినాముక్తిన్క సాధ్యవీతిచక్రుతం । *

చర్తవదోవ్యమయేమర్త్యవేష్టయంతియదాతదా॥ (౨౩

శివంసాంబమవిజ్ఞాయతేషాందుఃఖాంతఇత్యపి । *

సాక్షాత్కారశ్శుభోపాయోబహుధావర్ణితస్త్యయా॥ ౨౪

తస్మచ్ఛేనుకరఃకోవావదత్సంకరుణానిధే । *

—*శ్రీనందికేశ్వరఉవాచ*—

సనతుక } సనతుకమారయోగీంద్రసంహదాంశస్త్యంశ్రుతశ్శ్రుతే ౨౫

మారనన్ది } తత్రేమతీరతస్వచ్ఛసర్వజ్ఞోసివయోగిరాట్ । *

కేశయో } జగతాంశ్రేయసేయత్రతచ్చృణవ్యయధాతథం॥ (౨౬

స్సంవాదః } బ్రహ్మక్షత్రవిశోజ్ఞేయాఃద్విజావేదాధికారిణః । *

తేషామేవాశ్రమాజ్ఞేయాశ్చ త్వారోమంత్రపూర్వకాః॥ (౨౭

బ్రహ్మచర్యాశ్రమఃపూర్వంపశ్చాన్త్యైయోగ్యహాశ్రమః । *

వానప్రస్థాశ్రమశ్చాన్యస్సన్యాసశ్చోత్తమస్తతః॥ (౨౮

గర్భాష్టమేచ్ఛాప్యణస్యగర్భైకాదశకేపునః । *

క్షత్రియశ్శ్రుతధాన్యస్యగర్భదావదశకేవిధిః॥ (౨౯

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే

- కృతోఽనయనస్యోత్తమాచార్యేణయథాక్రమం | *
 స్వాధ్యాయాభ్యయనస్యేవసరహస్యవడంగినః || (30
 ఋణముక్తిర్మనీనాంచపశ్చాద్ధారపరిగ్రహః | *
 భక్తార్థకామసీర్ష్యర్థంచేవపితృార్థముక్తయే || (31
 వనేనివనసంచైవతపస్సంపాదనేచ్ఛయా | *
 ఋణాన్ముక్తస్తతఃకుర్యాన్నన్యాయసంనాన్యధాన్విజః || 32
 కుర్యాన్విదిద్విజోమూర్ఖఃపతత్యేవనసంశయః | *
 సన్యస్యవిధిపతుర్భ్యుద్వేదాంతార్థవిచారణాం || (33
 మీమాంసాశాస్త్రమశ్రిత్యన్యాయసంచారపూర్వకం | *
 న్యాయశ్చద్వివిధోద్రిక్తఃపూర్వోత్తరసమాఖ్యయోః || (34
 మీమాంసాశాస్త్రయోశ్శంభోఃపూజాప్రాప్తివిధాయినోః
 శ్రుతిలింగపదాఘానాంతథాప్రకరణస్యచ | (35
 స్థేనస్యచసమాఖ్యాయాబలాబలవిచారణా | *
 పూర్వస్యన్యాయసంచారఃపూజాఖ్యప్రకర్తృణః || (36
 ఉపక్రమోపసంహారావభ్యాసోపూర్వతాఫలం | *
 అర్థవాదోపపత్తిశ్చలింగంతాత్పర్యసిర్ణయే || (37
 ఏవముత్తరమీమాంసాశాస్త్రస్యన్యాయఃపరితః | *
 శివప్రాప్తికరస్యాస్యశివశాస్త్రార్థవేదిభిః || (38
 సునిశ్చితార్థవిజ్ఞానఉపాసితమహేశ్వరః | *
 ప్రణవేనసదావిద్వాత్తద్భావంస్వయమాశ్రితః || (39
 యావదస్తాచ్ఛరీరాత్తుసముత్థానముపాసనం | *
 పరంబోధ్యైవస్తస్మైసాక్షాద్భవతశంకరః || (40

తృతీయోధ్యాయః

౧౯

- తతోతమహ దానంద స్తస్యశలభోర్యథాతథా। *
 తతోనజాయతేభూయస్ససా రేశివతాంగతః॥ (౪౧)
- ఏవముక్తఃక్ర మోపాయస్సాత్కాతా-రస్యశూలివః। *
 ఏషపంథానసుగమస్స ర్వేషామల్పచేతసాం॥ (౪౨)
- సుగ మోతిఋజుఃపంథాగ్నితే త్రాశ్రయస్తరాం। *
 తత్రచేన్ద్రుతిరంతేన్యశ్వసచాగ్నిపిసంభవేత్॥ (౪౩)
- తిరశ్శాంత్యణజాతానామపిముక్తిర్నసంశయః। *
 ఇతివాక్యంసమాకర్ణ్యశైలాచేరమృతోపమం॥ (౪౪)
- సనత్కుమారఃప్రోవాచప్రణవ్యసరయాముహా। *
 తేత్రవాసస్తవ్యాప్రోక్తఃపంథాఋజుతిత్రభో॥ (౪౫)
- సంఘేత్రాణిదేవస్యప్రియాణిస్పృథీవీతలే। *
 తేషామేత్రవరఃకోవాశంధోరమితతేజసః॥ (౪౬)
- యస్త్రిషివసతాంముక్తిస్సాత్కాతా-రేణసూర్తపేః। *
 ఇతిప్రతిక్షణంధ్యాత్వాతైలాదిగ్గణనాయకః॥ (౪౭)
- స్ఫృత్యాపురోక్తం దేవేనదేవైశ్చేతాంశుమాళినా। *
 ప్రోవాచవచనంసంఘీప్రణవ్యతముమాపతిం॥ (౪౮)

—*నందికేశ్వరఉవాచ*—

హంతతేకథుష్యామిశివేనోక్తంపురామునే। *

పార్వతీవ } దేవ్యాలగ్నైగణేంద్రాణాంవిఘ్నేశస్కందయోఃపురః॥౪౯
 హేళయో } —*దేవ్యవాచ*—

స్సంవాద } దేవదేవజగన్నాథజగత్కారణకారణ। *
 ఘట్టః } సాత్కాతా-రేణవైసుక్తిస్సర్వేషాంతవశంకర॥ (౫౦)

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే

సత్యవేదాంతవిజ్ఞానసునిశ్చితధియాంసతాం । *

సాక్షాద్భవసియత్నైనతపోధ్యానసమాధిభిః॥ (౫౦)

కర్తృవిద్యావిహీనానాంజనానాంఽశుపక్షిణాం । *

సాక్షాత్కారకథంతేస్యాద్యేనముక్తిర్నచాస్యతః॥ (౫౧)

—*ఈశ్వరఉవాచ*—

శృణుదేవమయాశూర్వంఽరమాకాశవాసీనా । *

సర్వంజగదిదంనిత్యంతరీయాంశస్యతేజసా ॥ (౫౨)

పాదోమేవిశ్వాభూతానిత్రిసాదోదీవమాశ్రితః । *

తథాపిక్షేత్రవగ్యేషుసాక్షాత్కారోస్తిమేసదా॥ (౫౩)

—*దేవ్యువాచ*—

కానితేక్షేత్రవర్యాణిదేవదేవజగత్పతే । *

యేషువామమదేవేశసాక్షాత్కారస్సదాక్షణ్భో॥ (౫౪)

—*ఈశ్వరఉవాచ*—

సేతుర్హాలాస్యమఽరంత్రిశిరోమహితంఘనః । *

గజారణ్యంపంచనదంమధ్యాద్భునమనుశ్లేమః॥ (౫౫)

తతశ్చిదంబరసభాయత్రనృత్తామిసంతతం । *

వృద్ధాచలాఖ్యమపరంవేదాధ్యాపకమద్భుతం । (౫౬)

అరుణాద్దిరతఃపశ్చాద్విరించిపురమద్భుతం । *

కాంచీపుణ్యతమాలోకేకామాక్షీవ్రతపాలితా॥ (౫౭)

వటారణ్యమప్రిశ్రీమతాశహస్తిమహాపురీ । *

శ్రీపర్వతంసిద్ధవటంవిరూపాక్షేశ్వరాలయం॥ (౫౮)

తృతీయోధ్యాయః

౨౧

గోకర్ణంత్రిజగత్పుణ్యంత్రియంబకమనుశ్చమం॥ * ౧౦

ఉజ్జయిన్యాంమహాకాళంకాశీకేదారమద్భుతం॥ (౧౦

ప్రభాసక్షేత్రమమలంహిమాలయమహాచలం॥ *

మందరఃపరమశ్చైలశ్చీమత్రైలాసపర్వతః॥ (౧౧

ఏవమాదీనిపుణ్యానిస్థానానిసుబహునిమే॥ *

—*నందికేశ్వర ఉవాచ*—

ఇతిశుక్తాబ్రవీద్వాక్యంగిరేఃపుత్రీసురేశ్వరం॥ ౧౨

ఏషశ్రేష్ఠతమంక్షేత్రంబ్రూహిప్రీతోయదీశ్వరః॥ *

మాతుర్గర్భంనవివిశేత్పునర్యత్రస్థితోఽరః॥ (౧౩

ఎతఞ్చుక్తాబ్రవీద్భూయశ్చీమత్రైకంఠనాయకః॥ *

కాంచీపరమపుణ్యాత్రపురీసర్వేశుశోభతే॥ (౧౪

సాశ్రుతాకీర్తితాధ్యాతాప్రణతాప్యపవర్గదా॥ *

తస్యాంత్యయానదాకాలంనివసామిముదాన్వితః॥ (౧౫

అవిముక్తాదపిశ్రేష్ఠంకాంచీక్షేత్రమనుశ్చమం॥ *

అతీవపుణ్యఫలదమావయోఃప్రీతివర్ధనం॥ (౧౬

అవిముక్తమయాలింగంస్థాపితంర్మితంపురా॥ *

విశ్వనాథాభిధానేనవిశ్వరూపవిధితస్య॥ (౧౭

కాంచీపురేమయైకామ్రమూలేలింగేనఘాయతే॥ *

అనుగ్రహతిరోధావస్థ్యేన్ధిలయేచ్ఛయా॥ (౧౮

ఏకామ్రనాథనామైవజగతాంకరుణాబలాత్॥ *

తతశ్శ్రేష్ఠమిదంస్థానంస్థానేభ్యస్సత్యమీరితం॥ (౧౯

కాంచీపుత్రతల్లైక్రిడినంవాపీవనకముక్తిభాగ్జనః। *
 రీమహాప్రసంగేనాపీశాశ్వేనసుదృశస్సంగమాశయా॥ (౨౦)
 మానుషస్థిత్యామార్గవశాత్కాంచీంచ్యాంక్షుకాన్తుక్తోననంశయః। *
 ర్జనుకాంచీతాప్రసంగేనయోవాకోవావదేన్మరేత్॥ (౨౧)

సోపిపాపవినిర్ముక్తస్వర్గేలోకేమహీయతే। *
 కాంచీపురీకవిధ్వంసహేతవేకల్పితామయా॥ (౨౨)

తత్రనాస్తియుగావస్థానచక్రస్థలంతువా। *
 సాపునర్భూరుజ్జేర్భూతీసంవృతాసర్వతోదిశః॥ (౨౩)

కల్యాదిదోషదుష్ప్రపాకారేణేవసంవృతా *
 ఉద్యానశతసాహస్రైరున్నిద్రకమతేక్షణేః॥ (౨౪)

ఉద్యుక్తైరివరక్షార్థమంతస్సైన్యైరివాబభౌ। *
 ఉన్నిద్రకమలోద్భాసదీరికామాలయావృతా॥ (౨౫)

భాతిదీపసహస్రేణదేవతావసతిర్యథా। *
 అనేకదేవాయతనైరదిరాజసమప్రభైః॥ (౨౬)

ఆభాతిసంవృతాకాంచీకైలాసభవసానుభిః। *
 నాభీకరదుర్మైరేషారాజతేనయనప్రియా॥ (౨౭)

లోకానాపతతభీమృంహస్త్వైరాహ్వయతేవసా। *
 కంపయాకంపయాపుణ్యజలయానిశయావృతా॥ (౨౮)

వేగవత్కావిశేషేణపుణ్యకోటిశమాన్యయా। *
 క్షీరసర్వామహత్యాచనగ్ందనద్యాచసంయుతా॥ (౨౯)

మాలాభిరభితస్వచ్ఛసుమాభిరివమానినీ। *
 రసాలకోటిసాహస్రైస్సదాఫలసమానతైః॥ (౩౦)

తృతియోధ్యాయః

౨౩

- వేదస్సహస్రశాఖాత్రవదంగోపనిషద్గణేః *
 ఏకామృద్భూమితామేత్యన్వమూలంసర్వదంశివం॥ (౮౦)
 మూలచేతేస్థితంప్రాపసర్వేషాంపర్వసిద్ధయే *
 సస్తకోటమహామంత్రైరుపమంత్రైరిపిన్వయం॥ (౮౧)
 తత్సారూప్యమనుప్రాప్తైరివరేజేతాపురీ *
 పున్నాగపాటలాశోకతమాలామలకాసనైః॥ (౮౨)
 హింతాలతాళవకుళత్రముకాగస్త్యకింశుకైః *
 ఆరిగ్వధమధూకాక్షులికుచామృతచంపకైః॥ (౮౩)
 త్వక్సారేబీజపూరామృజంబూష్లక్షుశిలావటైః *
 నమేరుసరళాంతోలకర్ణికారశమీదుమైః॥ (౮౪)
 తింత్రిణీచిరిబల్వార్కనించాశోకసురదుమైః *
 ఎఘమ్మాదిభిరన్వైశ్చభూరుహేర్ఘాతినంవృతా॥ (౮౫)
 ప్రావృష్టనసమాక్షిప్తప్రభేవద్యమణేరియం *
 మంబువైశ్చప్రపాభిశ్చమహాశాలానివేశనైః॥ (౮౬)
 సర్వతస్సంవృతామేనోస్తటివాచలపుంజవైః *
 ప్రతివీధీమచిత్రాభిఃపతాకాభిర్విభాత్యసౌ॥ (౮౭)
 నిరన్యవాన్వగ్గలాకముపరిష్టాదవస్థితం *
 పణ్యవీధీమయస్యాశ్చక్రయవిక్రయభివృత్తైః॥ ౮౮
 ముక్తాన్వమాతాపితరావన్యత్సర్వంతులభ్యతే *
 విభయశ్చసమాస్మిద్ధాస్తత్తద్వర్తసమాకులాః॥ (౮౯)
 సువిభక్తాశ్చపృథులాదీహ్వాన్చిత్రపరిష్కృతాః *
 పృథక్పృథక్చక్రైశ్చకానాంక్షుక్రియాణాంవిశావపి॥ (౯౦)

శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

- శూద్రాణాంసంకరాణాంచకుమిదాంబష్టచక్రీణాం॥ *
- ఆభీరతతాయస్కారస్వర్ణకారసుశిబ్బినాం॥ (౯౨)
- వేశ్యానాందేవదాసీనాంచేతీనాంనటవందినాం॥ *
- కల్పితావీధయస్తత్రపుశక్పృథగసంకరాః॥ (౯౩)
- ప్రాకృత్యాదాయతాఃకాశ్చిదుదగ్ధక్షీణతోపివా॥ *
- పరిమృత్యంతితాంసర్వాఃప్రభాశ్చవనిశాకరం॥ (౯౪)
- సాపురీప్రథితావేదవేదాంతేషుజగత్ప్రయే॥ *
- కథితీబ్రహ్మణస్థాణోర్నామోక్తానిగమాగమైః॥ (౯౫)
- తేనాంచితత్వాదీశేనకాంచీతిప్రథితాపురీ॥ *
- కథితీబ్రహ్మణోనామకస్యచోక్తప్రజాపతేః॥ (౯౬)
- తేనాంచితాత్రజాతేనవిశ్వస్యాదధికాంచితా॥ *
- యత్తత్కాంచీవిఖ్యాతాత్రైలోక్యమలశోధినీ॥ (౯౭)
- సాపురీబ్రహ్మలోకాఖ్యాతస్యాదేవసమాగతా॥ *
- తత్పురస్థానతస్సర్వేముచ్యంతేమత్పురామృతాత్॥ (౯౮)
- పురమధ్యేమహద్దీవ్యంవిపాపమఠకోమలం॥ *
- పుండరీకనిభంసాత్రాదాలయంమమశోభతే॥ (౯౯)
- తస్మిన్మంత్రస్థితస్సోహంజ్యోతిర్లింగవపుస్సచా॥ *
- యజుషోమస్తకాదేవమహంప్రోక్తావరాననే॥ (౧౦౦)
- సతకాశఃకథితోక్తఃకృచ్చాందోశ్యోశ్యోతిరస్త్యహం॥ *
- ఛాందోశ్యసాపునర్భస్మాత్పురమిత్యేవవర్ణితా॥ (౧౦౧)
- ఆధర్వణేనసాస్వర్గలోకఃప్రోక్తామహాపురీ॥ *
- తైత్తిర్యశ్యోతిషాస్వర్గఆవృతోలోకఃకథ్యపి॥ (౧౦౨)

తృతీయోధ్యాయః

౨౫

- తద్భ్రష్టాపురమేతద్ధినాన్యతాగ్రంచీపురాదితి। *
- సర్వోప్యపనిషద్భాగఃప్రవదత్యాగమైస్సహ॥ (౧౦౩)
- తామేతాందూరసంస్థోపిసమీపస్థోయథాస్తరేత్। *
- నమేద్వాముచ్యతేసద్యస్సర్వస్త్వాదేనసోమితాత్॥ (౧౦౪)
- ఇతిచేవేనకథితం దేవ్యాపుష్టేనశూలినా। *
- సాదరంసర్వమత్యర్థంసర్వభూతాంతరాత్సనా॥ (౧౦౫)
- తదేతన్నుందినాసాక్షాతుకూమారాయానుచ్యతే। *
- కృష్ణద్వైపాయనస్తస్త్వాత్ప్రవాప్తుంపుణ్యగౌరవాత్॥
- తత్సకాశాన్తయాప్రాప్తంపూర్వపుణ్యతపోబలాత్॥ *
- తదహంపోక్తవానద్యయుష్మాకంభూతయేభువః॥ ౧౦౬
- యేశ్వణ్యంతిమయాఖ్యాతంనందంతిపరయాముదా। *
- తేచుత్రపాత్రసాభాత్పథనధాన్యసమృద్ధిభిః॥ ౧౦౭
- సమృద్ధాస్సర్వదారోగ్యదృఢగాత్రాశ్చిరాయుషః। *
- మోదంతిదేవసంకాశాస్సత్యంసత్యంసంశయః॥ (౧౦౮)
- భుక్త్వాతువిపులాభోగాఃప్రాప్నువంతిచనిర్వృత్తిం। *
- ఇతిపరమతహస్యంశ్రీమదేకామ్రనాథ। *
- ప్రియకరమఖిలార్థప్రాప్తిసిద్ధేర్నిదానం। *
- ప్రతిదినమిహకీర్త్యంశ్రావ్యమాలిఖ్యకోశే। *
- శివవదపిచ సేవ్యంశ్రీకరంసాధువృత్తైః॥ (౧౦౯)

ఇతిశ్రీసాగ్రందపురాణే సనత్కుమార సంహితాయాం

కాళికాఖండే కాంచీస్థాన మాహాత్మ్యే

తృతీయోధ్యాయః



శ్రీరస్తు.

తురీయాధ్యాయ ప్రారంభః.

—*యుషయః*—

- సూతసర్వజ్ఞ పాచాబ్జమిభిచాయితమానసః *
 సాధుప్రోక్తంత్యయాముక్తేస్సాఢనంక్షేత్రముత్తమం (౧)
 శ్రుత్వాకథామిమాంపుణ్యోంభవనీరనిధేస్తరీం *
 వయంధన్యానసందేహాముక్తిశ్చసులభాహినః॥ (౨)
 కియత్ప్రమాణంక్షేత్రంస్యాత్కాంచీపుర్యామహమతే *
 కతిశంభోస్థలాన్యత్రకతివిష్టోస్థలానిచ॥ (౩)
 వినాయకవిశాఖాఽస్థానమన్యచ్చయచ్చతత్! *
 దేవైప్రోక్తమ్మహేశేనకింకిచిత్రంకిమద్భుతం॥ (౪)
 తత్సర్వంకృపయాస్తాకంవక్తుమర్హసినాదరం! *

—*సూతఉవాచ*—

- హంతవఃకథయిష్యామిశృణుధ్వంమునిపుంగవాః॥ (౫)

—*దేవ్యవాచ*—

- స్వామిః సర్వజ్ఞ దేవేశకరుణామయశంకరః *
 కాంచీక్షేత్రప్రమాణంచతత్రస్థానానితేప్రభో॥ (౬)
 కతివిష్టుముఖాదీనాంస్థానంబ్రూహిదయానిధే! *

—*ఈశ్వరఉవాచ*—

- శ్రుణు దేవప్రవక్ష్యామియత్ప్రప్టంసర్వమద్యతే॥ (౭)

చతుర్వేద్యాధ్యాయః.

౨౭

పాచ్యాంప్రతీచ్యాంహోదీచ్యాందక్షిణేచాపిసుందరి। *
 పంచయోజనమాత్రేణప్రమాణేనపరిష్కృతా॥ (౮

తతోత్తమోత్తమాకాంచీసార్థయోజనమాత్రతః। *
 మమతేజోంకురైస్సీతాసర్వదాసర్వదానృతాం॥ (౯

మసశప్రళయకాలేపిశూలాగ్రేధారయామితాం। *
 యోవైతాంబ్రహ్మణోవేదచామృతేనావృతాంపురీం॥ (౧౦

తస్మైదిశతిసాకాంచీచాయుఃకీర్తింప్రజాంపశూక। *
 మదీయగాత్రంతత్తైత్రంమచ్చక్తిపరిపూరితం॥ (౧౧

తస్మాన్నాస్తిసమంక్షేత్రంకాంచీక్షేత్రస్యకుత్రచిత్। *
 ముక్తిక్షేత్రమిదంప్రోక్తంవసతాంముక్తిదంప్రయే॥ (౧౨

అన్యక్షేత్రేభుయద్దానంవల్లింగస్థాపనాదికం। *
 తత్సర్వంసాధనంకాంచీక్షేత్రవాసస్యనాన్యథా॥ (౧౩

కాంచీవాసాదృతేముక్తిర్నాస్తికుత్రాపిశోభనే। *
 ఇత్యుక్తందేవదేవేనదేవ్యైశీతాంశుమూళినా॥ (౧౪

పారంపర్యేణతచ్ఛ్చుత్వాయుష్మాకంకథితంమయా। *
 తస్మాన్మాహాత్మ్యమనఘంశృణ్వతాంపాపనాశనం॥ ౧౫

—*ముషయఃకంచీ*—

సూతసవ్యక్త్యయాప్రోక్తంసాక్షాన్మోక్షైకసాధనం। *
 ఇదానీంసస్సమాసేనపిస్తరాద్వక్తుమర్హసి॥ (౧౬

—*సూతఉవాచ*—

హుతవశికథయిష్యామికథాంసాపప్రణాశినీం। *
 పురాకుశికథంశ్రేణతాపసేనమహాత్మనా॥ (౧౭

శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

శివాధిష్ఠితచిత్తైశివభక్తానుయాయినాః । *

పుచ్చస్ఫృష్టత్రవై కాంచ్యానివసద్భ్యముదాతదా॥ (౧౮

ప్రొక్తంవిస్తరతఃకాంచ్యామాహాత్మ్యంవర్ణయామివః । *

—*ముషయఃఉచుః*

కథం తేనసమాఖ్యాతంకాంచీమాహాత్మ్యముత్తమం॥ (౧౯

స్థానానితత్రతీర్థానిపుణ్యానిసుమహంతిచ । *

సంతితద్విస్తరాత్సర్వంసూతవక్త్రమిహార్హసి॥ (౨౦

సూతఉవాచ

కౌశికమ్ } అస్తికశ్చిద్విజశ్చేష్ఠశ్శివభక్తోద్భవతః । *

హస్తిప్ర } శ్రుతిస్తృతిసదాచారనిరతశ్శుద్ధమానసః॥ (౨౧

భావవర్ణ } వేదవేదాంగతత్త్వజ్ఞస్కలౌగమపారగః । *

నమ్ } షకదాచిద్యయాకాంచీశివపూజాధురరీధరః॥ (౨౨

శంకరోత్సవసేవార్థంసకుటుంబస్సబాలధవః । *

తేంద్రస్త్వాపరయాతత్రముదాకేచనసాధవః॥ ౨౩

సత్రుత్యబహుభిర్వాక్యైరాతిశ్చైరతిఙ్గిషియాః । *

తమపుచ్చస్త్రహాత్మానస్సప్రశ్రయమిమాంకధాః॥ ౨౪

ద్విజాఉచుః

భోభోతాపససర్వజ్ఞశివప్రియదృఢవ్రత । *

భవాన్సర్వంవిజానాతికృపయామృహేనఃప్రభో॥ (౨౫

శ్రుతిస్తృతిపురాణానాంరహస్యజ్ఞోవిభాసినః । *

తదిదానీంవదప్రీత్యామాహాత్మ్యంపాపనాశనం॥ ౨౬

రాజధాన్యాంమహేశస్యకాంచ్యాంకలుషశోధనం *

చతుర్థాధ్యాయః.

౨౯

—*తాపపడవాచ*—

సాధుసాధుమహాప్రాజ్ఞామహేశసమతేజసః॥ (౨౭

యూయంసాక్షాద్గణాధ్యక్షావిధూతకలికల్మషాః। *

క్షైలాసాదాగతాశ్శంభోరాజధానీమిమాంపురీం॥ (౨౮

లోకానుగ్రహణేయుక్తాస్సాధువృత్తాపహజనః। *

అద్యప్రభృత్యహంయుక్తశ్శహవాసకృతాదరః॥ (౨౯

లగ్రహరేషువసతాంద్విజానామశివాత్మనాం। *

నివృత్తసహవాసోహంప్రవృత్తశివసత్కథః॥ (౩౦

తదర్థమిహసంప్రాప్తశ్శివాధిస్థితమానసః। *

యుక్తాభిశ్చకథాపృష్టాకాంచీమాహాత్మ్యమిశ్రితా॥ (౩౧

ప్రణమ్యేనంప్రవక్ష్యామికథామేకామనాయకం। *

శ్రుణుశ్శంభక్షియోగేనమత్తస్మద్ధాపురస్సరం॥ (౩౨

కాంచీవ్రీరీచహపుణ్యాకలికల్మషనాశినీ। *

ప్రళస్తాసర్వలోకేషుసరమాకాశమధ్యగా॥ (౩౩

స్తరణాన్తోక్షదాన్పూణాంవసతాంకిముతాదరాత్। *

ప్రథమంతస్యదేవస్యస్థానానిశృణుతద్విజాః॥ (౩౪

పూర్వభాగేమహాత్మ్యంస్థానంసత్యవ్రతాభిధం। *

సత్యవ్రత) సత్యవ్రతేశ్వరస్తత్రసోమాసుందవినాయకః॥ (౩౫

క్షేత్రమా) సగణస్సర్వదేవైశ్చసాన్నిధ్యంకురుతేనదా। *

హత్త్యం) సత్యేభ్యోమేషసత్యశ్చసత్యమిత్యుక్తమిత్యపి॥ (౩౬

సత్యకామస్తథాసత్యసంకల్పస్సత్యశోధకః। *

సర్వేషాంప్రాణినామాస్తేతత్క్షేత్రంశేనశానితం॥ (౩౭

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే.

- సత్యవ్రతమతిఖ్యాతంస్తరణాద్భృగ మోక్షదం॥ *
 తత్రతీర్థంచసుమహాన్తజ్జతామఘశోధనం॥ (3౮
- తచ్చసత్యవ్రతంతీర్థమిత్యేతత్ప్రథితంభువి॥ *
 అద్యాపిసత్యసంధానాంసాక్షాదీశప్రకాశకం॥ (౩౯
- తత్రస్నాత్వానరత్నీమాస్పృధవారేముదాన్వితః॥ *
 సంతర్ప్యదేవర్షిపితౄనాన్బ్రహ్మణాన్శివయోగినః॥ (౪౦
- దృష్ట్వాసత్యవ్రతేశానంధత్వాస్తుత్వానరోత్తమః॥ *
 సాక్షాత్కారేణతస్యైవముక్తోమర్త్యస్స్వబంధహత్ (౪౧
- పుత్రకామోలభేత్పుత్రంధనకామోమహాధనం॥ *
 సౌభాగ్యకామస్సౌభాగ్యంపశుకామఃపశూన్వశేత్ (౪౨
- క్షేత్రకామోలభేత్క్షేత్రంస్త్రీకామస్త్రీయముత్తమాం॥ *
 విద్యాకామోలభేద్విద్యామాయుష్కామోమరూఢః॥
- ఆరోగ్యకామస్తావరోగ్యంసర్వాణానర్వత్రమానవః॥ *
 కామానవాప్యకామారేకటాక్షేణవిముచ్యతే, (౪౪
- కులకోటింసముద్ధృత్యమోదతేభువివాదివి॥ *
 సత్యవ్రతంచతత్క్షేత్రంపౌరందరసమాహ్వయం॥ (౪౫
- ప్రథితంసర్వలోకేమతీర్థంతచ్చైంద్రసంజ్ఞితం॥ *
 అస్తిస్సథేఽపురావృత్తమితిహాసంసుశోభనం॥ (౪౬
- వారాహేబ్రహ్మణికత్వేషష్టేమన్వంతరేపురా॥ *
 శివిర్నామాభవజ్జిహ్వాస్త్రివిష్టసపతిర్మహా॥ (౪౭
- మహాసురవరాచికవార్ధృడబహువ్యవాత్॥ *
 మహీధ్రృవరపతానాంఛేతామఖిభుజాంవరః॥ (౪౮

చతుర్థోధ్యాయః

30

- .దేవతానీకపద్మానాముద్యన్తార్తాండమండలిః *
 స్వస్థసర్వాస్సరష్టండకుముదానాంసుదాకరః॥ (౪౯
- సకచాచిచ్ఛహతేజాస్సుభర్తామధ్యమాశ్రితః *
 సింహాసనేరత్నచిత్రేశచ్యాసహమనోజ్ఞయా॥ (౫౦
- ఉపాస్యమానస్త్రిదశైరాదిత్యైర్వసుభిస్తథా *
 రుద్రైస్సాక్షైస్సగంధర్వైరశ్విభ్యాంచమరుద్గణైః॥ (౫౧
- విశ్వేదేవైస్సనక్షత్రైర్గ్రహైర్మునిగణైరపి *
 దోఘాయమానోవ్యజనైర్వీజ్యమానశ్చచామదైః॥ (౫౨
- స్తూయమానస్సుచక్ర్యాత్కాసిద్ధగంధర్వకీర్తనైః *
 తస్యైవంవర్తమానస్యచింతాఘాత్సుశుభావిభోః॥ (౫౩
- అపహాధిచ్ఛాంసుసమ్మూఢమవలేపహృతాంతరం *
 అజ్ఞానాంధతమఃపంకగర్తస్థగ్రామసూకరం॥ (౫౪
- యదనిత్యమిదంరాజ్యమధిగమ్యముదాస్వితః *
 భవ్వాభౌకాలకాలాభిముఖస్తోపినలజ్జయే॥ ౫౫
- కాలస్సృజతిభూతానికాలస్సంహరతిప్రజాః *
 కాలస్యవశగాస్సోష్ణనకాలఃకస్యచిద్వశే॥ (౫౬
- బ్రహ్మణోహివయంకల్పేచతుర్దశపురందరాః *
 మనవస్సర్వపవైతేయైస్సర్వగ్రస్సమలంకృతః॥ ౫౭
- సకలోదివసస్తస్యత్రింశద్భిర్తాసణిరితః *
 తైశ్చద్వాదశభిస్తస్యవత్సరస్తచ్చతంపునః॥ (౫౮
- పరార్థద్వయమిత్యాహుస్తదహఃకమలాసతేః *
 తస్యాపితాదృశైర్కాపైర్వత్సరస్తచ్చతంసమాః॥ (౫౯

శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

తదం తేవిలయం యాతి సోపి నారాయణస్సయం | *
 ధీగీదృశమనిత్యం యద్రాజ్యం సావ్యరాజ్యమధ్రువం || (౬౦
 కేనముక్తిర్మయాలభ్యాయజ్ఞేనతపసాపివా | *
 దానేనవానశనక్తైరథవాత్థీసేవయా || (౬౧
 సర్వమంగిరసః పుత్రంబృహద్భృగ్నింబృహస్పతిం | *
 పృచ్ఛామితంమహాత్మానంసురలోకపురోహితం || (౬౨
 ఇతినిశ్చిత్యమనసాసర్వానపిసభాసదః | *
 విస్మయ్యతరసాశ్రీమానంతఃపురముపావిశత్ || (౬౩
 తత్రజీవంసమాశూయపప్రచ్ఛవినయాన్వితః | *

❀శిబిరువాచ❀

భోభోవాచస్వతేబ్రహ్మన్నమస్తేశ్వః మేగుహో || (౬౪
 విజ్ఞప్తింబ్రహ్మవిచ్ఛేష్టత్రాహిమాంశరక్షాగతం | *

❀గురువాచ❀

కిమ్మహేంద్రమహాభాగత్వయానవిదితంవద || (౬౫
 త్రైలోక్యస్యాధినాథేనదేవచేవేనవాసవ | *

❀❀శిబిరువాచ❀❀

నాహంరాజ్యమిదంసర్వంకాంక్షేయమమితద్యుతే || (౬౬
 నచవాబ్రహ్మణోవిష్ణోర్నాపిదిక్పాలనంపదం | *
 యేనస్యానివృత్తోబ్రహ్మస్తుక్తస్సంపారసాగరాత్ || (౬౭
 యజ్ఞేనవాథదానేనతపసానశనేనవా | *
 అన్యేనవాథయోగేనసత్యంవదగురోమమ || (౬౮

చతుర్థాధ్యాయః

33

ఇతిపృష్టశ్చిరంధ్యాత్వావాచస్పతిరుదారధీః।

*

ప్రొవాణనిశ్చితంవాక్యమింద్రప్రతిరహస్యధా॥

(౬౯

—*గురురువాచ*—

నయజ్ఞేననదానేననతపోభిర్నచవ్రతైః।

*

నచానశనకేనాపిప్రాప్యతేముక్తిరుత్తమా॥

(౭౦

ఇంద్రదేవాచ

యజ్ఞాదినావిముక్తిర్నయదిలభ్యాగురోమమ।

*

తముహీయంవదబ్రహ్మైకృపయామయ్యనుగ్రహత్॥

(౭౧

—*గురురువాచ*—

అస్తినాధఃపరిత్రాతాపుంసాంసంసారమండలాత్।

*

ఈశఃకశ్చిదపర్యంతరమణీయగుణాకరః॥

(౭౨

అసత్యేస్త్విజగన్నాథేతమోభూతమిదంజగత్।

*

అదిత్యేనయథాహీనంనిరాలోకంజగత్త్రియమ్॥

(౭౩

అసావశేషకల్యాణగుణకత్వాచ్ఛివస్త్మతః।

*

అనాదిమలసంక్లేషవిహీనత్వాచ్చతాదృశః॥

(౭౪

బౌదార్యవీర్యగాంభీర్యమాధుర్యమకరాలయః।

*

అనంతమహిమాభూమిరపరిచ్ఛిన్నవైభవః॥

(౭౫

ఉత్తరోత్తరభూతానాముత్తరశ్చనిరుత్తరః।

*

అనంతానందసందోహమకరందమధువ్రతః॥

(౭౬

ఆత్మశక్త్యమృతాస్వాదప్రమోదరసికోభవః।

*

అశేషవిషయామోఘశుద్ధబుద్ధివిజృంభణః॥

(౭౭

శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

- అఖండజగదండానాంపిండికరణసండితః। *
- అదిసగ్గైసవవైకఃపూర్వమాసీత్పితావిఘః॥ (2౮
- విశ్వస్త్వాదధికోరుసోబ్రహ్మణముదపాదయత్। *
- తతఏవసముత్పన్నాదేవావిష్ణుముఖాఃపురా॥ (2౯
- తేనోపదిష్టాశ్చపునస్సర్వేవిద్యాస్సుసాదరం। *
- ప్రతికల్పంప్రసూతానాంబ్రహ్మణాంశాస్త్రవిస్తరం॥ (౩౦
- ఉపదేష్టాసఏవాదాకాలావచ్ఛేదవర్తినాం। *
- కాలావచ్ఛేదయుక్తానాంగురూణామప్యసాగురుః॥ (౩౧
- సఏవసర్వభక్తానాంజ్ఞానదోమోక్షదస్యతః। *
- యదాతమోనచదివానచరాత్రిరసౌనసత్॥ (౩౨
- కేవలంశివవైకోప్రజ్ఞాతస్త్వాద్వినిస్సృతా। *
- ఏషఏవహిదేవేశఃప్రదిశోవిదిశశ్చహ॥ (౩౩
- పూర్వోజాతస్సవైగచ్ఛేత్సంతస్తితీనర్వగః। *
- విశ్వంతస్యవశేనర్వంగఃశివశ్చవశేనవై॥ (౩౪
- విశ్వపస్తస్యవైచక్షుర్హస్తాఃపాదాముఖాఃచ। *
- ఏకఏవహియోరుదోనద్వితీయాయత్యతి॥ (౩౫
- ఏకోబహూనాంజంతూనాంవిక్రియాణాంచసత్క్రియః। *
- ఏకంవాబహుధాబీజంకరోఽవికరోతిచ॥ (౩౬
- ఏకమేవాద్వితీయంసన్తమోబ్రహ్మససర్వవిత్। *
- సత్యంజ్ఞానమనంతతదృతంసత్యంగుహగతం॥ (౩౭
- అణోరల్పతరంప్రాహుర్మహతోఽమహత్తరం॥ *
- అత్యనమకృతంపశ్యంతోకస్తతోభవేత్॥ (౩౮

చతుర్థాధ్యాయః

౩౫

- ఏకస్యైవాస్యహి సదబ్రహ్మ విష్ణుసురాసురైః । *
 వేదైరపిచ వేదాంతైర్వేదాంతజ్ఞానకొవిదైః॥ (౮౯)
- ఏతరానైశ్చయోగీంద్రైర్మృగ్యతేస్సార్థసిద్ధయే । *
 సవపమోచకస్సాంబోనాన్యఃపంథాఇతిశ్చుతిః॥ (౯౦)
- తమిమంవిశ్వకర్తాణమీశ్వరాణాంమహేశ్వరం । *
 దేవతానాంమహాదేవంపతీనాంసతిమవ్యయం॥ (౯౧)
- ఉమయాసహితంసాక్షాన్నీలకంఠంత్రిలోచనం । *
 పరంజ్యోతిస్స్వరూపంతత్తమఃపారేప్రతిష్ఠితం॥ (౯౨)
- ధ్యాత్వాగచ్ఛతివైముక్తింసాక్షిణంసర్వకర్తౄణాం । *
 అజాతపషపవైకొరుద్రాయంజన్మభీరుభిః॥ (౯౩)
- ఉపాసిత్యోయతేనదక్షిణాముఖమాశ్రితః । *
 శివేవకీస్సదాధ్యేయస్సర్వంత్యక్త్యాశివంకరః॥ ౯౪
- అదరేణహృదంభోశేసరైర్వరపిముముక్షుభిః । *
 చర్మవర్షగనంమత్యైర్వేష్టితంచేత్ప్రయత్నతః॥ (౯౫)
- తదాశివమభిజ్ఞాయమఃఖస్యాంతంవ్రజేదణుః ।
 రుద్రస్యగాణపత్యేనత్వయోనిత్వంనచాన్యతః॥ (౯౬)
- తమిమంభజదేవేశంసర్వభావేనవాసవ । *
 సవైచేత్సాస్మిత్సుప్రసన్నస్తవముక్తిర్నైచాన్యతః॥ (౯౭)

—*ఇంద్రఉవాచ*—

- భోభోబ్రహ్మన్తహాభాగగురుర్భ్రహ్మగురుర్హరిః । *
 గురుస్సోగురుస్త్రీతాగురుర్తాతాగురుఃపితా॥ (౯౮)

శ్రీ కాంచీమహాత్మ్యే

ఇతిశాస్త్రప్రసిద్ధోర్థస్సత్యోమయ్యద్యద్వశ్యతే ।
 భవతాహంకరుణయాతర్తవ్యోహంనసంశయః॥ (౯)
 కింసామద్యముక్తోహంసేవ్యశ్చకథమీశ్వరః ।
 కేనవేహవిధానేనకుత్రవావిజనేస్థలే॥ (౧౦)

గురురువాచ

కృత్వాపాశుపతీంశుద్ధింవిరజామార్గదర్శితాం ।
 భస్మోద్ధూళితసర్వాంగస్త్రిపుండ్రాంకితమస్తకః॥ (౧౦)
 రుద్రాక్షమాలాభరణోరుద్రలింగార్చనేరతః ।
 గత్వాకాంచీపురీంపుణ్యాంపూర్వభాగేమనోరమాం॥ (౧౦)
 తత్రసత్యవ్రతేక్షేత్రేస్థానమస్తిమహత్తరం ।
 సత్యవ్రతాఖ్యలింగస్యదేవదేవస్యశూలినః॥ (౧౦)
 నత్యవ్రతాఖ్యతీర్థంచనన్నిధౌపశ్చిమేశుభం ।
 లేనకాంచీపురీంపుణ్యాంపూర్వభాగేష్వలంకృతా॥ (౧౦)
 స్నాత్వాతత్రశుభతీర్థేనర్వతీర్థోత్తమోత్తమే ।
 కృత్వాదేవఋషీణాంచపితౄణాంతర్పణంముదా॥ (౧౦)
 సమాప్యవిధివతగర్భనిత్యనైమిత్తికాదికం ।
 తత్రైవపనంకృత్వాశ్రాద్ధంకృత్వాయథోచితం॥ (౧౦)
 సత్యవ్రతేశ్వరంసర్వలోకనాథముమాపతిం ।
 హృత్పండురీకనిలయంత్రితేత్రంచంద్రమాశ్రినం॥ (౧౦)
 శుద్ధస్ఫటికసంకాశంతమసఃపరమవ్యయం ।
 ఛాత్యత్వాస్వాత్మనిదేవేశంతస్సాయుజ్యమవాప్నుయాత్॥

ఇంద్రఉవాచ

సత్యవ్రతేశ్వరస్థానంశుత్వామేహృదయంగురో ।
 ప్రీతమేతికథంబ్రూహిభూతపూర్వమివాత్మనః॥ (౧౦)

శిగురురువాచః

ఏవ మేవమహాబాహుభవాన్ సత్యవ్రతే శుభే | *

తీర్థే సత్యవ్రతే స్నాతో బుధవారే పురాభవే || ౧౧౦

తేన పుణ్యేన సంపాప్తమైంద్రం పదమనుత్తమం | *

సకృత్ స్నానాత్పురేంద్రత్వం పాప్తవాన్ సత్యవ్రతః ||

వైష్ణవంచ త్రిషా రేణ చతుర్వా రేణ ముచ్యతే | *

ఏవం తీర్థస్యాహాత్మ్యం సత్యవ్రతమాహేశితమ్ || (౧౧౧

బుధవారే సకృత్ స్నానాత్తత్రజంతుర్విముచ్యతే | *

అత ఏవ హితము క్తిర్చ వితానాత్ర సంశయః || (౧౧౩

శిగురురువాచః

తీర్థమేతస్య హతుర్వ్యంత్రైలోక్య భూషునాశనం |

బుధవారే గురౌధిక్యం కేనేదం వదమే గురౌ || ౧౧౪

శిగురురువాచః

సత్యవ్రతః పూర్వమాసీద్బుధస్సామ్యైరౌహితేయోమహాతపాః | *

తీర్థస్నానాత్ పితరం పరిప్రచ్య శశినం శివభూషణమ్ || (౧౧౫

నాత్ బుధః కౌనోపాయేన మేతాతే గ్రహపాప్తిస్సునిర్మలా | *

స్య గ్రహ త్వపా వదత్వం కృపయాన్వామి మనస్తస్త్వం సర్వదేహినామ్ || (౧౧౬

ప్రీతధనం శిగురురువాచః

శృణు పుత్రప్రవక్ష్యామితపఃకురుమహామతే | (౧౧౭

సన్నిహృతాపాప్త్యం గ్రహత్వం వ్రజ్య సత్సరమ్ | *

ఇతి శృత్వా బుధస్సామాత్తత్యేషు మతంద్రితః || (౧౧౮

పాప్త్య సత్యవ్రతక్షేత్రంత శ్చక్రమహత్తరమ్ | *

దేవోపితస్య దేవేశస్సత్యవ్రతమహేశ్వరమ్ || (౧౧౯

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే

వృషమారుహ్యసుశ్చేతందేవ్యాసుందేననంఃనా॥ ✽

విఘ్నేశ్వరేణగణైఃప్రాదుర్భూయావదత్ప్రసూ॥ (౧౨౦

తందృష్ట్వాసగణంసాంబంబునోబుద్ధిమతాంవరః॥ ✽

నమశ్చకారదేవాయప్రహృష్టైనాంతరాత్మసా॥ (౧౨౧

లస్తాపీత్స్తుత్యమీశానంసత్యవ్రతమహేశ్వరం॥ ✽

జాతస్యజగతఃశ్రేష్ఠశ్శ్రియాసిపరమేశ్వర॥ (౧౨౨

యథాతవస్తవశ్రేష్ఠస్త్వనానామితహిమ్యుః॥ ✽

అగుణోపిస్తవస్సామిక్యపయాసగుణోభవేత్॥ (౧౨౩

నమస్తేదేవదేవేశనమస్తేభక్తవత్సల॥ ✽

నమస్తేధ్వరరాజాయవచసాంపతయేనమః॥ (౧౨౪

సర్వజ్ఞాయవరేణ్యాయనిత్యతృప్తాయశంభవే॥ ✽

నమస్తేరాదిబోధాయస్వతంత్రాయనమోనమః॥ (౧౨౫

అలిప్తశక్తయేతుభ్యమనంతాయనమోనమః॥ ✽

ప్రసీదదేవదేవేశకరుణాకరశంకర॥ (౧౨౬

సురాసురస్యజగఃప్రవర్తకనివర్తక॥ ✽

మహ్యంప్రసీదదేవేశరక్షమాంశరణాగతం॥ (౧౨౭

ఇతిస్తుత్వాబుధస్సామ్యోనమశ్చక్రేఘనఃఘనః॥ ✽

తమువాచమహాదేవప్రీతోస్త్వివరదోస్త్వహం॥ ౧౨౮

వరందదామితేవత్సవృణీష్వవరముత్తమం॥ ✽

✽బుధడేవాచ✽

వరవోయదిదేవేశప్రసన్నోయదిశంకర॥ (౧౨౯

పితృపద్గ్రహధావాస్తుభక్తిశ్చక్ష్యయిశాశ్వతీ॥ ✽

తీర్థస్త్విస్తాయోవా రేమమసశ్యవ్రతాహ్వయే॥ (౧౩౦

పూర్వోక్తాద్విగుణం ప్రాప్య ముక్తోభవతు సప్రభో! ✽

అస్తేష్వమితత్సర్వమంతర్ధానంగతశ్చివః॥ (౧౩౧

తదాప్రభృతితత్త్వంబుధవారేఫలోన్నతం। ✽

ఇతిశ్చ త్వగురోర్వాక్యంసురశ్రేష్ఠస్త్వరాన్వితః॥ (౧౩౨

తస్మిన్పురోధసిస్వర్గరాజ్యభారంవిధాయసః। ✽

కాంచీపురీమనుప్రాప్య సత్యవ్రతముపాగమత్॥ (౧౩౩

తత్రత్రిషవణంస్నానంకృత్వాతీర్థేమహత్తరే। ✽

భస్మోద్ధూరితసర్వాంగస్త్రిపుండ్రాంకితమస్తకః॥ (౧౩౪

రుద్రాక్షమాలాభరణోరుద్రజన్యపరాయణః। ✽

హృత్పుండరీకనిలయంధ్యాయమానోమహేశ్వరం॥ (౧౩౫

సంపూజ్యసర్వలోకేశంసత్యవ్రతకృతాలయం। ✽

స్తుతించకారపుణ్యాస్తాపురుషూతఃపురుష్టుతం॥ (౧౩౬

✽ ఇంద్రఉవాచ ✽

సత్యవ్రతేశ సతతోదిత సత్యధామన్। ✽

సత్యేశ సత్యజనమాన స సత్యసింహం। ✽

సత్యంప్రసీద సరసిరుహ నేత్రనేత్రం। ✽

సంభావితాంఘ్రికమలమలకోమలాంగం॥ (౧౩౭

సత్యోభవానితిగిరఃపురుషోపవిశ్వం। ✽

భూతంశ్చ తేర్చువనమవ్యయజాయమానం। ✽

జాతంజనిష్యదఖిలంబహుధాపిసర్వం। ✽

త్వంచంద్రచూడభవతేస్తునమోద్యక్షప్రం॥ (౧౩౮

విశ్వాధికోమహద్విశ్వవిధర్విధాతా। ✽

శ్రీ కాంచీమాహాత్మ్యే

- జాతోజగత్పతిరుమాపతిరంబికేశః। *
 కోశశ్చ తేరితిగదంతిమునీంద్రముఖ్యా।
 స్తోత్రామనన్యగతిరీశసమాశ్రితోస్తి॥ ౧౩౯
- మహ్యంప్రసీదనయనీరని ధేరపారాత్।
 పారంభవాన్యవభవస్యహి హేతురుక్తః। *
 త్వంవిశ్వపప్తతనుభిస్సతతం బిభర్షి। *
 స్రస్టాస్యవస్యఖిలలోకశరణ్యశూలి॥ (౧౪౦)
- తుభ్యంనమఃపరమకారుణికార్తిహరి॥ *
 భక్తంనయస్యపితృఘంశ్వసచంచముక్తిం। *
 అత్యుగ్రఘోరభవవారిధిమగ్నమీశ। *
 మామద్ధరాద్యశరణాగతమార్తబంధో॥ ౧౪౧
- ఇతిస్తుత్వామహేశానంసురశ్రేష్ఠప్రసన్నధీః।
 పునఃపునఃపదాంభోజేప్రణనామజగద్గురుం॥ ౧౪౨
- తేచాదృష్ట్యామహేంద్రస్యతాదృశంభక్తిమాత్మనీ।
 ప్రసన్నఃపార్వతీనాథఃప్రాదుర్భూయైశమబ్రవీత్॥ ౧౪౩
- కృత్త్రహంతఃప్రసన్నంమాంవేద్ధిషత్తోవరంవృణు।
 యత్త్వమర్థయసేబృహహితచ్చదాస్యామ్యసంశయం॥ ౧౪౪
- ఇతిబృవాణంగౌరీశంమహేంద్రఃప్రత్యువాచతం।
 సేవ్యమిన్ద్రసర్వజగన్నాథసర్వదేవనమస్కృతం॥ ౧౪౫
- సంసారార్థవమగ్నానాంసాక్షాత్సంసారమోచక।
 నానాయోనిషుజాతస్యకర్తాధీనస్యముహ్యతః॥ ౧౪౬
- బహూనిమేవ్యతీతానిజన్మానికరుణానిథే।
 తేషుశంభోకటాక్షస్తైమయినాసీద్విముక్తిదః॥ ౧౪౭

చతుర్థోధ్యాయః

౪౧

ఇదానీమస్మి తేదృష్టిమార్గమధ్యగతోహ్యహం	*
ఇతఃపరంన మేజన్తభవేద్భవభవోద్భవ॥	౧౪౮
ఇదంసత్యవ్రతక్షేత్రంశ్వంచసత్యవ్రతేశ్వరః	*
పౌరందరమితిఖ్యాతీయాతు తేకృపయావిభో॥	౧౪౯
ఇతిపార్థయతేతస్మైశివశ్చీతాంశుభూషణః	*
వ్రసన్నఃప్రదదాతస్మైగాణాపత్యమనుత్తమం॥	౧౫౦
యద్వదంతిశివత్వంతత్పునరావర్తిదుర్లభం	*
పార్థివస్థాస్యమహతస్సాన్వరాజ్యఫలతఃపరం॥	౧౫౧
స్థానంచైతత్తదారభ్యపౌరందరమితిస్తృతం	*
పౌరందరంనకృద్వప్తౌవలనర్జన్తసుదుర్లభం॥	౧౫౨
ఇదమితిమహాదీశితుస్సరాణాం	*
త్రిపురరిపోఽప్రియమాశ్రితస్యలోకే	*
నచభవతిసౌకాపితస్యమాతా	*
నపునరముష్యయమోపిహంతహంతా॥	౧౫౩

ఓమిత్యాదిమహాపురాణేశ్రీనామదేవనత్కుమార

సంహితాయాం కాళికాఖండేతీర్థప్రశం

సాయాం కాంచీమాహాత్మ్యే

చతుర్థోధ్యాయః



శ్రీరస్తు.

పంచమాధ్యాయ ప్రారంభః.

—కాశికడవాచః—

- అథాన్యదపివత్సామికాంచీఘానన్యవై భవం । *
- యచ్చృత్వామనుజశ్రేష్ఠోనపునఃప్రవిశేద్భవం॥ (౧)
- సత్యవ్రతస్యస్థానస్యదక్షిణేనమహత్తరం । *
- పుణ్యకోఽపుణ్యకోటిశ్వరస్థానంపుణ్యకోటిసరస్తటే॥ (౨)
- టీశ్వరమపురాకశ్చిదభూత్కల్పామేఘవాహనసంజ్ఞయా । *
- హిమానుఃప్రహ్వణస్తత్రమేధావీహారిర్నారాయణోచ్యతః॥ (౩)
- జర్జనమ్ స్రష్టుకామస్త్యిమాన్లోకాబ్రహ్మణాచసురాసురైః । *
- బహుకాలేనదేవేశంమేఘాఘాత్వావహద్ధరం॥ (౪)
- తతఃప్రీతమనాఘాత్వాప్రాహదేవోజనార్దనం । *
- కిమర్థంమేఘరూపీమామవహస్త్యంజనాదన్॥ (౫)
- దివ్యవక్షాసహస్రంత్వంకింకామ్యంమన్యసేవద । *
- విష్ణురువాచః—
- దేవదేవజగన్నాథ సృష్టిస్థిత్యంతకారణ॥ (౬)
- అహంవామాంగసంఘాతఃకృపయాపాలకోభవం । *
- ఇదంచవైష్ణవంఘానంత్యత్కృపాహ్లాససంశయః॥ (౭)
- ఇదానీతుజగత్సృష్టుమనాస్సబ్రహ్మకంప్రభో । *
- సామర్థ్యంత్యత్కృపాలభ్యంప్రాథమేపరమేశ్వర॥ (౮)
- మరారిప్రార్థనాతుష్టఃపురారిరిదమబ్రవీత్ । *
- యదిదంతేవ్యవసీతంతత్కురుష్వమదర్శనం॥ (౯)

- శాంచ్యాంలింగప్రతిష్ఠాస్యకమలైఃకమలాపతేః *
 ఇతిశ్రుత్వాస్వయంవిష్ణుర్మమస్కృత్వామహేశ్వరం॥ (౧౦
- ఆరుహ్యజగతాంనాథోగరుడంకాంచనప్రభం। *
 జగమకాంచీనగరంక్షీతయేగిరిజాపతేః॥ (౧౧
- తస్మాత్తస్యాస్యకల్పస్యమేఘవాహనసంజ్ఞతా। *
 తత్రగత్వాకృతస్నానంపుణ్యేవేగవతీజలే॥ (౧౨
- పారందరస్యస్థానస్యదక్షిణేదశుభస్థలే। *
 లింగంశైవంప్రతిష్ఠాస్యఖాత్వాచసుమహత్సరః (౧౩
- కమలైర్విమలైశ్శంఖంస్వర్ణపద్మతటాకశైః। *
 నానాతటాకశైశ్చాపిదేవదేవముపాచరిత్॥ (౧౪
- స్నాత్వాసరసిసంశుద్ధోభస్తోద్ధూళితవిగ్రహః। *
 రుద్రాక్షమాలాభూషాఢ్యోరుద్రాధ్యయనతత్పరః॥ (౧౫
- ప్రత్యహంసయథాపూర్వంధి నోతిస్తమహేశ్వరం। *
 తన్వైవంవర్తమానస్యవిష్ణోర్విశ్వజగద్గురోః॥ (౧౬
- శిశూమోర్ధంకరిఃకశ్చిత్స్వయమేవాన్వపద్యత। *
 గజరాజస్సుపుణ్యోత్పాదినాథోదయాత్పురా॥ (౧౭
- పక్వానిబహుపద్మానివిష్ణవేప్రభవిష్ణవే। *
 కరవీరాణిమాలూరదశానికనకానిచ॥ (౧౮
- చంపకాశోకపున్నాగనమేయకుసుమానిచ। *
 మల్లికాయూధికాజాతీకర్ణికారబకానిచ॥ (౧౯
- అపచిత్యానుదివసమభూత్సపరిచారకః। *
 తస్మైకకదాచిత్పుష్పాణితత్రతత్రజలాశయే॥ (౨౦

శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

- విచిన్వతిసరోజానిగజేంద్రసర్వతోదిశః।
 పుత్రచిత్తస్యపాచాగ్రంజగ్రాహగ్రాహకోమహః॥ (౨౦)
- విచక్ష్వాంభసాంమధ్యంతటాకేగజపుంగవం।
 సచాక్ష్వృకరీసక్రంసరసఃకూలమంజసా॥ (౨౧)
- తయోరాకర్షతోర్మృకకరిణోస్తీరనీరయోః।
 వ్యతీయుర్భహువద్వాణిహూనోహస్తీభృశంరుద॥ (౨౨)
- ఆజుహవసమూలేతికేశవంక్షేనాశనం।
 క్రియాసమభిహారేణగజరాజోతిరుఃఖతః॥ (౨౩)
- అనాదిమూలంసస్థానిరాదిమూలంహస్తీస్త్పతః।
 మూలంప్రజాపతిఃప్రోక్తోదేవేషుసకలేష్వపి॥ (౨౪)
- త్రిదశేషువయంనైవమూలమిత్యుపయాంత్యతః।
 ఆదిమూలంమహావిష్ణుఃదేవేషుసకలేష్వపి॥ (౨౫)
- మచ్ఛాతోగజరాజోద్యమామేవాహ్వయదార్తితః।
 ఇతివిష్ణుర్మహాయోగీజగద్యోనిస్సర్వమాశ్రితః॥ (౨౬)
- జగామగరుడారూఢోయత్రాస్తేసరసీభరాత్।
 దృష్ట్వాగజేంద్రంధర్మార్తాత్కాగ్రాహగ్రస్తపదంచరాత్॥ (౨౭)
- తామ్యంతంవీక్ష్యతీత్రక్రోశంతంచూలమిత్యముం।
 గ్రాహంచిచ్ఛేదచక్రేణమాభైర్భైరితిబ్రువ॥ (౨౮)
- సహసాసహౌతస్తేనజగామస్వాశ్రమంపునః।
 కాంచ్యామీషితసిద్ధ్యర్థమానర్చేశానమంబుజైః॥ (౨౯)
- అన్యైరపిచపుష్పైస్తమానీతైఃకరిణామునాః।
 తపసాతోషయామాసస్వాధ్యాయేనజపేనచ॥ (౩౦)

స్తుతించకారపుణ్యాత్ సోతైః ప్రతుత్త్యంశుః ప్రదం॥ *

సాక్షాత్కర్తుమనాశ్చంఘంసచ్చిదానందవిగ్రహం॥ ౩౨*

హవిస్సృజ్య నమస్తే దేవదేవాయ నమస్తే రుద్రమన్యవే॥ *

తవేదాశ్చ ఇషవేధసుషేదేవబాహుభ్యాముతతేనమః॥ (౩౩)

కమశ్చరయస్తే శాంతతమాబాణాశ్చాపాన్యాహేతయశ్శుభాః॥ *

శరవ్యానిశుభానీహజైరస్తాన్సృజయప్రభో॥ (౩౪)

భిష్యతే వపుశ్శివం దేవధర్మిష్ఠానాం ప్రకాశతే॥ *

తేనాభిచాకశీహీశసుఖదేనసుఖప్రదం॥ (౩౫)

విమోచనార్థంధనుషిసత్త్వంధేయంశరంప్రభో॥ *

శివంకురుసదాసత్త్వంమామాహింసీపశూన్జగత్॥ (౩౬)

శివేనవచసాశంభోగిరిశాస్తాన్సదామసి॥ *

యథావయమయత్త్వాణోభవేమసుఖినశ్చిరం॥ (౩౭)

ప్రథమస్త్యంధిషగ్దేవాహీనసర్వాంశ్చనిశాచరా॥ *

సంభర్త్యస్వసర్వదాశంభోరక్షరక్షకృపానిధే॥ (౩౮)

నమస్తే నీలకంఠాయ సహస్రాక్షాయమీధుషే॥ *

అంతరాదిత్యతీనహిరణ్మయవపుష్కతే॥ (౩౯)

ఉతై నమదృశంగోపాఉదహర్యోపిభాసుగం॥ *

విశ్వానిత్వాంచభూతానిసత్త్వందృష్ట్వామయావమాం॥ (౪౦)

ఉభాభ్యాముతతే శంభోబాహుభ్యాంతవధన్వనే॥ *

నమస్తే ధన్వనోహేతిరస్తాన్సర్వత్రరక్షతు॥ (౪౧)

హిరణ్యబాహవేతుభ్యంసేనాన్యేపతయేదిశాం॥ *

పశూనాంపతయేతుభ్యంపథీనాంపతయేనమః॥ (౪౨)

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే.

అన్నానాంపతయేతుభ్యంపుష్టానాంపతయేనమః॥ * (౪౩)

సంసారవిషవృక్షస్య హేతవేదగతాంషతే॥

క్షేత్రాణాంపతయేతుభ్యంవనానాంపతయేనమః॥ * (౪౪)

వృక్షకక్షోషధీనాంచవిశ్వస్యప్రభవేనమః॥

పత్తీనాంపతయేతుభ్యంసత్వానాంపతయేనమః॥ * (౪౫)

పుళిందతస్కరస్తేనస్తాయ్వారణ్యకముష్ణతాం॥

స్రక్యంతానాంకులుంచానాంపతయేతేనమోనమః॥ * (౪౬)

ఇషుమాంశ్చధనుష్టాంశ్చఆతన్వాన్ప్రతివేదధతే॥

ఆయభ్య౯విసృజన్మస్యన్విధ్య౯త్వంహేయధార్థతః॥ * (౪౭)

శయానశ్చస్వప౯జాగ౯తిష్ఠ౯ధావన్సభావ్యసి॥

సథాపతిస్త్యమశ్వశ్చతత్పతిస్తేనమోనమః॥ * (౪౮)

సర్వరూపశ్శివశ్శంఘశ్శంకరస్త్యమృయస్కరః॥

భవాయభవభంగస్త్యంపణ్డేజప్య౯పరేష్వపి॥ * (౪౯)

నియామకఃపతిస్త్యంహేనియమ్యశ్చపశుర్జగత్॥

శర్వోరుద్రోమహాదేవోవిశ్వాధికఉమావతిః॥ * (౫౦)

ఇత్యేవమఖిలాకారఈశ్వరోభిస్తుతస్సదా॥

మహావిప్రసన్నఃపార్వతీనాథఃపురారిస్సమురారయే॥ * (౫౧)

ప్లుక్యతమహేశసాదశ౯నంప్రదదౌతస్తేదేవ్యాధివృషమీశ్వరః॥

క్షాత్కాదివ్యనూలాపరిక్షేప్తంతేజసాంపతిమవ్యయం॥ * (౫౨)

రఘుట్టశంఘంనారాయణోద్భస్త్వావపందేవిశ్వనాయకం॥

ప్రణమంతంసముత్థాప్యసలిపరిష్వజ్యమాధవం॥ * (౫౩)

ప్రోవాచాలోక్యగిరిశోమేఘగంభీరయాగిరా॥

పంచమోధ్యాయః

౪౭

శుభ్రసాదాన్మమష్యమజేవగంధర్వయోనిమః *
 అప్రమేయబలాత్కౌత్వంనారాయణభవిష్యసి॥ (౫౪

అపివాసమరంప్రాప్యభవిష్యసిమమాధికః *
 త్వన్తయంయజ్జగత్సర్వంజగతాంపతిరస్యహం॥ (౫౫

తద్వృణోష్యేప్సితంసర్వంయత్తేమనసివర్తతే *
 ఇత్యేవంభాషితోవిష్ణురవ్యురోద్వరముత్తమం॥ (౫౬

ప్రణమ్యాంజలిమాధాయమూర్ధ్నాముక్థేందుశేఖరం *
 యదిదేయోవరోమహ్యాంవరాహ్నోయదిచాప్యహం॥ (౫౭

భక్తిర్భవతుతేపాదయగశేష్యభిచారిణీ *
 సబ్రహ్మకంజగత్సృష్టకామోహంవరదాశుమే॥ (౫౮

దాతుంఘరదశంభోత్వంప్రసీదప్రణతార్తిహా॥ *
 —ఈశ్వరఉవాచ—

దత్తోమయావరస్సర్వస్తవేచ్ఛాసదృశశ్శ్రుణు॥ (౫౯

క్రియోసమభిహారేణయథార్థవరదేతిమాం *
 సత్వంవేరదరాజాభ్యోనామ్నాలోకభవిష్యసి॥ (౬౦

ఇతిప్రాప్తవరోవిష్ణుఃపునఃప్రాహమహేశ్వరం *
 విజ్ఞప్తిశ్శ్రీయతాందేవకృపయాభవతావిధో॥ (౬౧

అయంహస్తీమమాత్యంతమంతేవాసీప్రసన్నధీః *
 తవపాదాంబుజార్చాయాంసమ్యక్పరిచచారహి॥ (౬౨

తవాగ్రేయస్థితశ్చైలోనివాసస్సర్వదామమః *
 ఏతన్నామ్నాభవేద్ధస్తీగిరిరిక్యేవవిశ్వగ్రతః॥ (౬౩

శ్రీ కాంచీమాహాత్మ్యే

అత్రైకంపుణ్యమీశానకుర్వతాంశ్రద్ధయావిభోః ।

తత్కృత్తిగుణితంభూయాత్ కృపయాతవశంకర॥ (౬౧)

పుణ్యకోటిశ్వరమితిస్థానమేతత్ప్రసిద్ధిమత్ ।

చక్రతీర్థసరస్తీరైపుణ్యకోటిశ్వరాభిధే॥ (౬౨)

లింగేత్వందేవదేవేశప్రీతియైవసేస్సదా ।

మయాచసతతంసేవ్యస్సన్నిహౌవసతాతవ॥ (౬౩)

మహాదేవ్యాత్రలక్ష్మ్యచసురైస్సేంద్రైర్ముశీశ్వరైః ।

నిత్యసేవాసముదితఃప్రత్యక్షవరదోభవ॥ (౬౪)

పుణ్యకోటివిమానంత్వత్కృపాలబ్ధమిభావతే ।

తదంతర్గాంతుభజతామిష్టకామోస్తుసర్వదా॥ (౬౫)

విజ్ఞప్తింపరమేశ్వరోమురరిపోశ్చక్రైర్వాప్రసన్నాత్కథీః ।

సంపూర్వస్థితపూర్వమాత్మగణపైర్దేవ్యాసుతాభ్యాంశవా ।

తల్లింగేపరిపశ్యతోన్యచపురస్థాఃస్థాంభోనిధిః ।

స్సంచక్రేశశిఖండమండితజటస్త్వంతర్ధిమంతఃపురే॥ (౬౬)

—*కాశికఉవాచ*—

యత్పరాజ్ఞంకరిగిరిపతిఃపూజయన్నాపముఖ్యం ।

పుష్పాంభోభిదృశ్యధతరమనాఃపుణ్యకోటివిమానం॥

యోయంశంభుఃకృతపదయుగోవేగవత్కుత్తరేతం ।

చేతోనిత్యంభజతుసుతరాంపుణ్యకోటిశ్వరంమే॥ (౭౦)

ఓమిత్యాదిమహాపురాణేశ్రీస్థాందేననత్కుమార సంహితాయాం

కాళికాఖండే తీర్థప్రశంసాయాం కాంచీ మాహాత్మ్యే

పుణ్యకోటి శ్వర మహామాను వర్ణనం

నామపంచమోధ్యాయః.



శ్రీరస్తు.

షష్ఠాధ్యాయ ప్రారంభః.

—*ద్విజాపః*—

హస్తిశైలేత్రవైకాంచ్యాదనుతావర్తవిఘ్నరాట్. *

కథమాస్తేమునిశ్రేష్ఠవిదతాపసనత్తమ॥ (౧)

అస్యోత్పత్తిశ్చపేదేశాత్కథమాసీర్గజాత్కతః। *

కమర్థమథవైతస్యమహిమాకోనువృత్తితాం॥ (౨)

—*కాగికడవాచః*—

ప్రశ్నాః { డక్షిణతావర్తవిఘ్నేప్రసంగేనద్విజోత్తమాః। *

ప్రశ్నాః { విఘ్నరాజస్యబాహ్యోద్భవస్థాయామిసమాసతః॥ (౩)

ప్రశ్నాః { పుత్రాసబ్రహ్మకాదేవాఃసనారాయణకాస్తథా। *

ప్రశ్నాః { మునిభిష్ఠహసాచ్యైశ్చసంప్రధాన్యపరస్పరం॥ (౪)

అసురాదౌమసాధూనామవిఘ్నకర్తృసాంప్రతం। *

ప్రవర్తతేతత్స్థితిశ్చక్రప్రసిగోరక్షవాణిజాం॥ (౫)

తదిచానీవయంతేషాంవిఘ్నార్థంపరమేశ్వరం। *

విఘ్నకర్తృరథోత్పత్త్యైప్రాగ్ధర్మయామపినాకేనం॥ (౬)

అస్మాకంవిఘ్నశాంత్యర్థంసాధూనాంచమనీసితాం। *

అచిరాదితినంప్రాప్యమందరంచారుకంగరం॥ (౭)

అస్తునక్షత్రుత్పత్తిశ్చైవమనమగిరసోముహూర్తం। *

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే

—❖ దేవాణామః ❖—

- నమశ్శివాయనాశం బాయశంకరాయమృడాయతే॥ (౧)
- నమశ్శివతదాఘోస్తుమయస్కరసమోనమః॥ *
- శంభవేతేనమస్తుభ్యంమయోభవడమాపతే॥ (౨)
- ఉగ్రాయోగ్రత్రినూలాయభగ్నాయభవతేనమః॥ *
- సోమసూర్యాగ్నినేత్రాయస్వర్ణచీంఘాద్విభిక్తే॥ (౩)
- నీలకంఠాయచిత్రాయనత్యామహతేనమః॥ *
- వ్యూచకేశాయవిశ్వాయవిశ్వవరహితాయతే॥ (౪)
- విశ్వంభరావారిఃఖిమరుదోవ్యమరవీంద్యః॥ *
- అధిష్ఠాయజగత్సర్వంసృజతేగ్రసతేనమః॥ (౫)
- త్వంకర్తాసర్వలోకానాంభర్తాహర్తానియామకః॥ *
- భుక్తివోముక్తిదశ్చత్వంసద్ధిదస్సద్భవంపిత॥ (౬)
- సర్వైశ్వర్యేణసంపూర్ణోహరిస్తాసర్వైశ్వరశ్శుక్రతః॥ *
- ప్రసీదభగవత్శంభోవిజ్ఞప్తిశ్శూరయతాంత్వయా॥ (౭)
- అసురాణామసాఘానాయధావిఘ్నోక్రియావతాం॥ *
- తథాకురుసదాస్తాకంఠిర్విఘ్నోస్యస్సవాక్రియాః॥ (౮)
- ఏవమభ్యర్థితోదేవైఃప్రోవాచవిబుధాన్స్తయన్॥ *
- తథాకరిష్యేవోభీష్టమదర్శనమగాపతి॥ (౯)
- గతేషుదేవసంఘేషుస్వంస్వంలొకంయథాగతం॥ *
- అంతఃపురేవిభుర్దేవ్యాచిత్రశాలాంతరంగతః॥ (౧౦)
- తత్రసర్వంజగచ్చిత్రైశ్చిత్రితంవిశ్వకర్మణా॥ *
- సప్తకోటిమహామంత్రాడపమంత్రాశ్చచిత్రతాః॥ (౧౧)

ప ష్టో ధ్యాయః

శ్లో

త దాసందర్శయామాస దేవై దేవవరోహరః॥ *

క్ర మేణదృష్ట్యాసా దేవీమంత్రా సర్వానపుచ్ఛత॥ (౧౯

ప్రథమంప్రణవోదృష్ట్యాసోము మేతిద్విధాస్థితా॥ *

ముహుర్ముహుర్విలో క్ష్యేనావాదరా చాత్మనాయకం॥ (౨౦

ఆలో క్యాహస్తహృష్టా సాంకా వెతావదభోరితి॥ *

తామథాలింగ్యసంప్రే క్యప్రోవా చపర మేశ్వరః॥ (౨౧

అయంమత్ప్ర గ్నివా నామత్రిమూ ర్తిజనకస్థితే॥ *

అన్యస్తవత్ప్ర గ్నివా నామస్యేత్ర శక్తిజనకస్త్వతః॥ (౨౨

శ్రీవేదస్యోక్తాలోకస్యత్రిధాభూతస్యనర్వతః॥ *

జన సజనకా వేతావావయోర్వాచకౌపరా॥ (౨౩

ఏతయోరాక్యోధూ త్వాక్రీడయావంప్రియేధురా॥ *

స శ్శుభ్రగజవ త్క్రీధావేతాదృష్ట్యాగజాకృతీ॥ (౨౪

శివోచిచ్ఛేద్యు నైవరంజిత స్తత్రగజాననః॥ *

జాత్యంవిలో క్యపితరౌత దాముముదతు స్తరాం॥ (౨౫

అంకమ్మరో ష్యతాహృష్టా పరస్పరమథాత్మనోః॥ *

అలంకృత్యశుభాక నైవర్మశ్చైవతిమధిజగ్నతః॥ (౨౬

ధూషితోభూషణై ర్భూలోలీలాలయమనోహరః॥ *

సనతాగ్రేతయోర్నౌప్త స్తదాతత్కర తాశతః॥ (౨౭

సృ త్తంవిలో క్యదేవేశహృష్టే దేవీకృతాంజలిః॥ *

ప్రార్థయామాససంతుష్టాశంభుంసాచుత్రవత్సలా॥ (౨౮

గణానాంగణముఖ్యానాం శ్లోష్ట రాజమముంకురు॥ *

కవింకవీనామధిపంబ్రహ్మ ణాంబ్రహ్మణస్తతిం॥ (౨౯

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే

- ఏవమభ్యర్థితో దేవ్యాశంకగోలోకశంకరః। *
సమాహూయసురానరాన్వృహస్త్వింశతపాదనామ్॥ (౩౦)
- బ్రహ్మగంవిష్ణుమఖిలాన్ గణనాథాన్ గణానపి। *
పుత్రంస్వమంకమావోప్యప్రోవాచవిబుధాన్ గణాన్॥ (౩౧)
- అయంమమాగ్రజఃపుత్రోదేవీప్రేమైకభాజనం। *
సర్వేషామేవలోకానామాధిపత్యేభిషిక్యతాం॥ (౩౨)
- సంభృతాశేషసంభారైర్భవద్భిర్భూయతామితి। *
అథతైరాజ్ఞయాశంభోస్సంభారేతత్రసంభృతే॥ (౩౩)
- గజవక్త్రంప్రతిస్తాప్యచివ్యేసింహాసనోత్తమే। *
అభిషేకంస్వయంశంభురకరోస్తుచిహ్నమమ్॥ (౩౪)
- ఆధిపత్యేన్యజగతోవిఘ్నానాం విఘ్నేషః। *
అలంకృత్యశుభైస్తత్రచిహ్నైరాజ్ఞామువాచహి॥ (౩౫)
- శృణుబ్రహ్మహరేవజ్జీమనయోదేవసత్తమాః। *
యుక్తాకమధిరాజోయంకృతోన్యైసమమాజ్ఞయా॥ (౩౬)
- అసురాణాంనవిఘ్నార్థమసాధూనాంపీయోజితః। *
ఇతిత్రుత్వావిభోర్వాక్యంసాధుసాధ్వితీచాబ్రువన్॥ (౩౭)
- ప్రణేమశ్చగణాధీశంబ్రహ్మణాంబ్రహ్మగంస్పతిం। *
ఉపాయనకరాధూత్వాతేప్రత్యేకమనేకధా॥ (౩౮)
- తతోవిస్మస్తాదేవేనజగ్తుస్సర్వేయధాగతం। *
వినాయకోపదేవాభ్యాంవిధాయశీరసానతిం॥ (౩౯)
- చిద్రక్షగంనైస్సాన్ధంతత్రతత్రమదోద్ధతః। *

షష్ఠో ధ్యాయః

౫౩

- కదాచిదర్థవాంఛస్సుజలక్రీడాసముద్యతః॥ (౪౦)
- చచారసుమహాతేజాలోడయః జలమార్గవం॥ *
- శుండాగ్రేణసజగ్రాహఫేలన్వారీణివారిధేః॥ (౪౧)
- తైర్లహీతానిరత్నానియాదాంసిచజలైస్సహ॥ *
- తదానాభ్యంబుజేవిష్టోర్నివసఃకమలాసనః॥ (౪౨)
- సచలక్షీశ్చవిష్ణుశ్చభోగీచపతతాంవరః॥ *
- తేపితత్పుష్కరంప్రాప్యవిస్పృష్టాశ్చపునజతైః॥ (౪౩)
- నానాదిత్సువిశిష్టాస్తైపతతాస్సర్వతోజలైః॥ *
- సమేతాఃపునరేకత్రజాతాస్వాన్తేసిరేపునః॥ (౪౪)
- తతోవిష్ణుర్జగన్నాగశ్శంఖంవామకరాచ్ఛ్యతం॥ *
- పాంచజన్యమదృష్త్వాసౌచింతయామాసతేజసా॥ (౪౫)
- క్వాసౌశంఖోమహాన్నష్టోజలమధ్యేకరచ్యుతః॥ *
- ఏతశ్శుక్రావశంఖస్యస్వనంకాస్తానుజృంభితం॥ (౪౬)
- నిచ్చిత్త్యేనశద్రైచపాంచజన్యంతమాత్మనః॥ *
- తాంబశప్రపేషయామాసపురుషాస్వాన్తమోజనః॥ (౪౭)
- తేషుద్భవ్యాగణేశస్యకరాగ్రతలసంస్థితం॥ *
- శశంసుస్సత్పరంధూయోవిష్ణవేసర్వజిష్ణవే॥ (౪౮)
- సతునారాయణోభీత్యామయాచేతన్నవారిజః॥ *
- శివమేవదయాసింఘంప్రాగ్ధయిష్యేతమబ్జకం॥ (౪౯)
- ఇతినిశ్చిత్యమనసాసమ్మంత్యాత్మగణైరపి॥ *
- ఆరూఢగరుడస్సాక్షాదండ్రాదిభిరభిష్టుతః॥ (౫౦)
- శ్రీమతైగ్లాసనగరంజగామపురుషోత్తమః॥ *
- తత్రగత్వామహాదేవంసదస్యాలోక్యశంకరం॥ (౫౧)

శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

ప్రణమ్యసాదరంభూమాప్రార్థయామాససాంజలిః॥ ❀

—❀విష్ణురువాచ❀—

అహంత్యదాజ్ఞయాంభోధావస్వపంచిశ్వరాయక॥ (౫౨)

క్రీడతాగణరాజేనసముద్రసలిలైస్సహ॥ ❀

గృహీతముక్తశ్శుండాగ్రాతుసద్భాతోస్త్రిమానదాత్॥ (౫౩)

తదానీమమహస్తాగ్రాద్భృష్టశంఖోమహారవః॥ ❀

గజవక్త్రగణేంద్రేణహృతస్సమహతావిభో॥ (౫౪)

తమేనంతస్యహస్తాగ్రాద్ధస్తంశేప్రాపయాద్రిహే॥ ❀

ఇతితస్యవచశ్చృత్వావిష్టోర్విశ్వజగద్గురుః॥ (౫౫)

ఊచేగంభీరయావాచాగౌర్యాముఖమవేక్ష్యసః॥ ❀

—❀ఈశ్వరఉవాచ❀—

జనాద౯నైతదస్మాకంనైవశక్యమిదంపుశః॥ (౫౬)

కింతూపాయంరమానాశమత్తశ్శృంగ్వక్రమత్తసః॥ ❀

కాంచ్యాంవరదరాజేనత్వయాశివసతాసహ॥ (౫౭)

హస్తిశైలగుహాయాంతుప్రాప్తోసియోగణాధిప॥ ❀

దక్షిణావర్తశంఖస్యదక్షిణావర్తవిఘ్నపం॥ (౫౮)

ప్రతిష్ఠాప్యార్చయేరాశుతత్ప్రసాదేనలగ్యతే॥ ❀

ఇత్యాదిప్రోమహేశేనచక్రపాణిరరిందమః॥ (౫౯)

సత్పరంపశ్చిమద్వారనికుంజేశాస్తిధూభృతః॥ ❀

దక్షిణావర్తశుండాగ్రంప్రతిష్ఠాప్యగజానసం॥ (౬౦)

అర్చయామాసవిధివదంబికాసుతమచ్ఛతం॥ ❀

అవాహ్యచాదరాత్పుర్వంగాయత్య్రాస్తాతదీయయా॥ (౬౧)

షష్ఠో ధ్యాయః

౩౫

- అస్యైంపాద్యంతథైవార్హమానీయాచమనాదికం॥ ✽
- స్నానంపస్తోత్రపవిత్రచగంధంధూపంచదీపకం॥ (౬౨)
- నైవేద్యంపాయసాపూపశశ్కులీమోదకాన్వితం॥ ✽
- శర్కరామధుసంయుక్తమిత్రువుండ్రగుడాన్వితం॥ (౬౩)
- అనేకభక్ష్యసంయుక్తంపానీయంశీతశంశుభం॥ ✽
- తాంబూలంమార్గసహితంసర్వంమంత్రపురస్సరం॥ (౬౪)
- తత్పురుషాయవయంవిష్తోవక్రతుండాయధీమహి॥ ✽
- ఛన్నోక్తేష్టమయందంతీహవయాదద్యహృద్గతం॥ (౬౫)
- అనయాచంతిగాయత్ర్యైసంపూజ్యగిరిజానుతం॥ ✽
- ద్రుక్షిణంవిధాయాస్యప్రణవ్యభువిదండవత్॥ (౬౬)
- తస్మాదవాగ్భిస్థాభిస్తదంవిధిపూజితం॥ ✽

—✽వరదరాజుడవాచః—

- వరదరాజుడవాచః॥ వంశవేతండవదనమంతరాయాశహంజితం॥ (౬౭)
- కవిలికపీనాంసూక్తికాంబ్రహ్మణాంబ్రహ్మణస్పతిం॥ ✽
- జ్యేష్ఠరాజంతమస్తాకంకథానాంచకథాధిపం॥ (౬౮)
- సమామివిష్ణుకర్తారమసురాణాంతథాసతాం॥ ✽
- సాధూనామమరేంద్రాణాంసర్వమంగళదాయకం॥ (౬౯)
- యంబ్రహ్మవేదవిజ్ఞానసునిచ్చితధియోమలాః॥ ✽
- వచంతిపరమంతత్వంపరంజ్యోతిస్స్వరూపిణం॥ (౭౦)
- తంవందేషణ్ముఖశ్శేష్ఠంసర్వయజ్ఞాధిపాధిపం॥ ✽
- నమస్తేవిష్ణురాజాయభక్తవిష్ణువినాశినే॥ (౭౧)
- విఘ్నాగ్భృతాయముఖ్యాయలోకాగ్భృతాయదంశినే॥ ✽

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే

గణాధ్యక్షాయలోకానాంసర్వాభ్యాయసాక్షిణే॥ (౨౨)

నమోనమస్తేదేవాయపునర్భూయోనమోనమః॥ *

ఇతిస్తుత్వాగణాధీశంప్రాగ్గ్రయామాసశాంకరిం॥ (౨౩)

భగవన్దేవవిఘ్నేభక్తవత్సలసర్వదా॥ *

ప్రసీదకృపయామహ్యంప్రణతార్తిప్రభంజన॥ (౨౪)

భవదంభోధి కేశీషుప్రభ్రష్టోస్తతరాగ్రతః॥ *

శంఖఃపంచజనోద్భూతోగణనాథకరేతవ॥ (౨౫)

వర్తతేకృపయామహ్యంవీయతామేషనోభవః॥ *

అథవిఘ్నేశ్వరస్తస్తైప్రాదుర్భూయదయాసాధిః॥ (౨౬)

దాపయామాసతంశంఖంగణహస్తగ్రంథం॥ *

ప్రోవాచదాంబుజాభాషంవ్యంభూయోవరాసితి॥ (౨౭)

తతోమధురిపుర్భూయఃప్రోవాచవచసఃశ్రవణం॥ *

అదైవత్వంషయాసార్థంహస్తైఃప్రేక్ష్యమాంకరే॥ (౨౮)

పుణ్యోటీశ్వరస్త్రివసన్నికౌపుర్యవర్ధనః॥ *

సర్వేషాంసర్వదాభీష్టందదన్నాప్తవాసిశం॥ (౨౯)

తస్తైతథాస్త్రితిప్రాదాద్వరాస్త్వాస్త్రణాధిప॥ *

ఏవమాభాషమాణౌతావిఘ్నేశ్వరజనార్దనౌ॥ (౩౦)

లోకరక్షాయినోదాయసముద్యుక్తౌబహువతుః॥ *

ఎతదాఖ్యానమమలంయేశ్వరస్వంతిపఠంతిచ॥ (౩౧)

శ్రావయంతిద్విజాఃశుద్ధానన్యాంశ్చైవవామలాశయాః॥ *

తేషామాయుశ్చక్రైశ్చలక్ష్మీఃపుష్టిర్ధృతిఃకృపాః॥ (౩౨)

షష్ఠో ధ్యాయః

౫౭

మతిశ్చవిమలా తేషాంపుత్రపౌత్రాభివర్ధనం |

*

ధనంధాన్యసమృద్ధిశ్చభవేత్పరమశోభనం |

(౮౩)

సర్వవిఘ్నైశ్చశమనంసర్వమాంశల్యవర్ధనం |

*

సర్వదారిద్ర్యశమనంసర్వవిఘ్ననివారణం ||

(౮౪)

సర్వదాసంపదేత్తస్మాదధ్యాయమిదముత్తమం |

*

ఏతాంప్రవృత్తిమిహదంతిముఖస్యసర్వ |

*

వేదాంతవేద్యమహిమాశ్శపదాంబుజస్య |

*

శ్చుత్వాభవంతిమనుజాముదితాఃకృతార్థాః |

*

ముక్తింప్రయాంతిభవవారినిధేశ్చసత్యం ||

(౮౫)

ఇతిశ్రీసాకంఢేపురాణే కాంచీస్థానమూహాస్త్యేన్

విఘ్నైశ్చ శోత్పత్తి కళనం నామ

షష్ఠో ధ్యాయః.

(౮)



శ్రీరస్తు.

సప్తమాధ్యాయ ప్రారంభః.

—*ద్విజాడః*—

అధాన్యస్యాపిభోబ్రహ్మకస్థానస్యవదనైభవం।

*

క్రమప్రాప్తస్యవైకాంచ్యాయచ్చృత్వాముక్తిమాపుయ్యుః

—*కౌశికడవాః*—

చతుర్ముఖ శృణుధ్వంచాగ్రహ్మణశ్రేష్ఠాభక్తియోగేనసాంప్రసం।

*

కృతాశ్వ అన్యస్యాపిచవాశంభోఃకాంచ్యంతానస్యవైభవం।

(1)

మథయజ్ఞ హిరణ్యగర్భభగవాన్బ్రహ్మబ్రహ్మవిదాంవరః।

*

మేతుః విశ్వాధికస్సముష్పన్నోవిశ్వక్స్వశియోజితః॥

(3)

ధాపా విష్ణునాస్యజతాగ్రస్తాజగత్సృష్టంచమత్సరాత్।

*

ఈర్ష్యయాపరయాశంభుమువాచాగ్రేప్రణవ్యతం॥

(5)

భగవన్దేవసర్వేశమహాదేవజగత్తయి।

*

తవవామాంజహోవిష్ణుర్దక్షిణాంభవోహ్యహం॥

(7)

అవాభ్యాంచశ్వయాదత్తంపరంచాస్త్యంచవైష్ణవం।

*

సప్తసింహాశ్వినియైకైస్పస్త్యయాకత్తైకృపాబలాత్।

(9)

ఆవయోస్సదృశీప్రీతిర్కయివిష్ణోఃపుమాపతే।

*

హోషయిత్వాప్యపామూతేకుహకస్త్యాంజనార్దన॥

(11)

భక్త్యాప్రాప్తవరోవిష్ణుస్సృష్టవాన్సమయాజగత్।

*

సహ్యప్రసేవవరదతేనసాంగ్ధనుహంజగత్॥

(13)

సప్తమోధ్యాయః.

౫౯

- సృష్టకామః కృపామూలేభక్తవత్సలశంకరః । *
తత్సామగ్ధ్యందదస్వాద్యప్రణతస్యమమాధునా॥ (౯)
- ఇతిబ్రహ్మవచశ్శృత్వాసాక్షాట్లాకమహేశ్వరః॥ *
- అవాఙ్మదిమముద్వీక్ష్యబ్రహ్మణంపుత్రమాత్మనః॥ (౧౦)

* ఈశ్వర ఉవాచః

- వత్సవత్సవిధేయతేచితైతచ్ఛాభివాంఛితం॥ *
- క్షీప్రమస్తుశయప్రాప్తతత్కురుష్వచదర్శనం॥ (౧౧)
- కాంచ్యంవాంఛితదాయిన్యాంకమలాసనమాచరం॥ *
- ప్రామద్యాయతవాభీష్టంతత్రదాస్యామ్యసంశయం॥ (౧౨)
- శృత్వాఘణేనుకన్యభక్త్యాబధ్ధాంజలిర్విధిః॥ *
- జగామత్వరయాం క్షీకాంచీవాంఛితదాయినీం॥ (౧౩)
- ఘృత్యోహోటిశ్వరస్త్రైవపూర్వభాగే నిర్వలే॥ *
- దక్షిణేవేగవల్యాకృతః పుణ్యేగివాంఛితం॥ (౧౪)
- గవ్వామైవప్రవహ్యైవ్యలింగం నైవంఘ్రావిధిః॥ *
- సరశ్చక్రబ్రహ్మతీర్థాశ్శిలమహాత్మ్యైతమంశుధం॥ (౧౫)
- నిర్దాయితజ్జలేన్నాత్వానియమేనకృతాహ్నికః॥ *
- పూజాయామాసదేవతంపుష్పేః పురహరిశివం॥ (౧౬)
- క్షీతయేతస్యసోమేనయష్టకామోన్వపద్యత॥ *
- అహాయదనురాక్ సర్వామహ్నించైతఖోధవాక్ (౧౭)

- బ్రహ్మయః । దీక్షితస్సహసావిత్యాగ్రాయత్యాగ్రచపితామహః॥ *
- జ్ఞానిఘోషః । సరస్వతీతదాసాక్ష్యదేవేభ్యోక్రామద్యపా॥ (౧౮)
- యావేగవ ।
- తీననీరూప । యజ్ఞాయశ్శిషానస్యవృక్షానేహావికల్పితం॥ *

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే.

ప్రవృత్తసః సైషావదతివైభార్యావీణాయాంవైణవేతథా। (౧౯)

రస్వతీకః అద్యాపిలోకలోకశీర్షనతీతిపరాశ్చుతిః॥ *

ధారంభః సాశ్చ త్వాయజమానంతలబ్రహ్మణంబ్రహ్మణస్పతిం। (౨౦)

హృదయేభారతీకృద్ధాయజ్ఞవాటిజీఘాంసయా। *

నదీయాపేణమహతాప్రళయాంబుదనిస్వనా॥ (౨౧)

నారదోఽశ్వత్థసహసాబ్రహ్మణమిదమబ్రవీత్। *

సరస్వతీమహిష్యగ్న్యసమాయాతివిధేనదీ॥ (౨౨)

కోపాద్యజ్ఞవిఘాతాయకరుయత్నాత్ప్రతిక్రియాం। *

నారదోక్తంవిధిశ్శుక్లధ్యానయజ్ఞరత్నభవత్॥ (౨౩)

శంభూరాద్విహరస్యాస్యత్రాతాశ్యేతిశృతస్యసః। *

రాజాధ్వరాణాంసత్యానాంసత్యంసత్యమృతంశివః। (౨౪)

విదిత్వాసకలంఘాయస్సరస్వత్యావిచేష్టిశం॥ *

ప్రాజాపత్యస్యయజ్ఞస్యపరిత్రాణార్థమీశ్వరః। (౨౫)

విష్ణుంవరదరాజంతంకృపాభోక్తారమాత్మనః॥ *

ప్రేషయామాసయజ్ఞస్మరతార్థంవిశ్వరక్షకం। (౨౬)

—*ఈశ్వరఉవాచ*

కాంచ్యాః శ్శుణయజ్ఞోసివై విష్ణోరాజాహంతస్యవిశ్రుతః॥ *

పశ్యిమేపం తదంతరాయమాయాతిసిరంతరమియంనదీ (౨౭)

చయోజన రక్షస్వహవ్యంవిష్ణోత్వంనదీవేగాన్తహాక్రతోః *

దూరేనదీ అజ్ఞాంలభ్యేదృశీంవిష్ణురథ్వరత్రాణఉద్యతః। (౨౮)

విష్ణుః శ్శ్రుణ్వ అజ్ఞాంలభ్యేదృశీంవిష్ణురథ్వరత్రాణఉద్యతః। *

మనాయ శ్శ్రుణ్వ అజ్ఞాంలభ్యేదృశీంవిష్ణురథ్వరత్రాణఉద్యతః। *

శివాజ్ఞ తత్రాశేతాహిమాస్థాయరుద్ధావమాగ్మంమహావపుః। (౨౯)

యావిష్ణు నారాయణోమహాయోగీనీలమేఘసమమృతః॥ *

తశేషః కృష్ణానరస్వతీవేగాద్ధూరేముక్తావతమచ్యుతం | ౩౦)
 య్యవః ఉత్తరేణమహావేగాన్నిన్నగైషాద్రవత్సునః || *
 శారః అతీతార్థాధ్వనోమధ్యేషునర్నారాయణోస్వపత్ | (౩౧)

సాపిదక్షిణతస్తత్రవిలంఘ్యపునరద్రవత్ || *

మథోక్త సోపినారాయణోభూయఃకాంచ్యామేవాస్వపత్సుధీః | (౩౨)
 కారిడీప తత్రాపినావిలంఘ్యేవమూరందక్షిణతోత్యగాత్ || *

ప్రకాశ ప్రాగ్వశాత్పూర్వభాగంపాగత్యావేగవశాదియం | (౩౩)
 కాఖ్యవి విలోక్యలజ్జితానమ్రముఖీసాగరమభ్యగాత్ || *

స్వపతా తతశ్శృంఘ్రంప్రసన్నాత్పాప్రవాచమధుసూదనం | (౩౪)
 రసః ఉత్ప్రకారంభవతాయత్యృతంకృతినాంవర || *

తస్మాద్యథోక్తకారితత్ప్రసిద్ధోభవాచ్యుత | (౩౫)
 ఇయంవేగవతీఖ్యాతాయతోవేగామపాగతా || *

భూయాన్నామ్నావేగవతీసాతిపాప్రణాశిని | (౩౬)
 ఇతఃపరంప్రసిద్ధాస్తుషజ్జతామఘశోధిన్ || *

నైశేతమసిసంప్రాప్తాపురీమేతామియంనదీ | (౩౭)
 తదాలోకనబధ్యాత్వంధీపశ్యోహిస్తభాభవం || *

యత్తద్దీప్రకాశఖ్యాంస్థానేత్వంప్రాప్తుమన్వసి | (౩౮)
 ఏవంవిశ్వాధికోయజ్ఞంపిష్టువాసమరక్షయత్ || *

బ్రహ్మపిదేవోభగవాన్వాచంవృక్షేష్వవస్థితాం | (౩౯)
 నదీరూపాంసవాక్షేణాదండేనాచాయదీక్షితం || *

కృతేసోమేతతఃప్రాదాన్యైతావరుణిహస్తకే | (౪౦)
 విభజన్వేతితాంవాచమృక్ష్యగోభ్యయజ్ఞవృద్ధయే || *

ఋత్విజోపిచతాంభూయోయజమానేన్యవేదయన్ | (౪౧)

శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

తతో దేవీచనంప్రీతాయజ్ఞ పత్నీసరస్వతి॥ ❊

బహువబ్రహ్మణఃపార్శ్వేసాక్షాన్తుర్విషతీస్వయం॥ (౪౨)

తతస్సమాప్యవైయజ్ఞంప్రాప్తావభృథాత్మభూః॥ ❊

తీర్థాఘాఘస్వయంతత్రలింగస్యాగ్రేమహేశితుః॥ (౪౩)

అస్థాయశాంకరంధ్ర్యానంతత్థానేదేవదానవై॥ ❊

మునిభిచ్ఛవసిష్ఠాద్యైఃపత్నీభిస్త్రీసృభిస్సహ॥ (౪౪)

స్తూయమానస్వయంబ్రహ్మస్వాత్మన్యారాధయచ్ఛివం ❊

తస్యస్థానేస్థితస్యాభూదగ్రేపాగ్గాదుమాపతిః॥ (౪౫)

చతుర్ముఖః ఆస్థాయశాక్వరంశ్రేష్ఠమంబికామలకముద్రహః॥ ❊

ఖానుగ్రహః అనంతవలయోనంతస్సనందముఖయోగిభిః॥ (౪౬)

హరిః హరిః హరిః హరిః హరిః హరిః హరిః హరిః హరిః ❊

త్వరతః ఆఖండలతరూద్భూతసుమనస్సగ్రలంకృతః॥ (౪౭)

స్సాంబశిః దేవదుందుభినిర్హేషముఖరీకృతః పుష్పః॥ ❊

వప్రీదుర్భావః కర్వణతరంకణహస్తాభీరుద్రకన్యాభిరాదరాభిః॥ (౪౮)

శేవీజ్యమానస్సద్వాలవ్యజనోదేవతేశితా॥ ❊

దిక్పాలమాళిమాణిక్యరంజితాంఘ్రినరోరుహః॥ (౪౯)

తందృష్ట్వాదేవమీశానంసర్వదేవనమస్కృతం॥ ❊

ప్రణమ్యదండవద్భూషాబ్రహ్మబ్రహ్మవిదాంవరః॥ (౫౦)

అనందాశృజలాపూర్ణలోచనోగర్జనస్వరః॥ ❊

ప్రణమ్యపాదయోస్తస్యప్రాప్తాపీత్ స్తుత్యమిశ్వరం॥ (౫౧)

❊బ్రహ్మచారి❊

ఇమాగిరోమహేశాయసంతురుద్రాయశంభవే॥ ❊

సప్తమోధ్యాయః

౬౩

- స్మృత్యై పీషేష వేసుధా మ్నోస్యర్షమాంసిస్థిరధన్వనే॥ (౫౭) ✱
- శవస్తుతిః అషాధాయహ్యభక్తానాంసహమానాయమీధుషే॥ ✱
- భక్తానాంసాపరాధానామపితస్సాభదంసవః॥ (౫౮) ✱
- అర్హస్త్యంసర్వదేవేశబిభర్షిధనుర్యసి॥ ✱
- సాయకాంశ్చవమాన్నిత్యంనాస్త్రిజిప్తస్తటీశ్వరః॥ (౫౯) ✱
- మానస్తోకేచతనయేమానతయుషిగోసుచ॥ ✱
- అశ్వేషుమావధీకాంభిర్ధపిష్టంతోవయంసవః॥ (౬౦) ✱
- పిథేనుహిమహేశాయశంకరాయనాగాయతే॥ ✱
- పితృపితౄణామహ్యశ్వమీశ్వరాణాంపహేశ్వరః॥ (౬౧) ✱
- దేవానామపిదేవస్త్యంపతీనాంపతీరవ్యయః॥ ✱
- ఉమాపతేపశుపతేవ్రహ్మసేవజగతాంపతే॥ (౬౨) ✱
- ఏకద్విత్రిచతుఃపంచకృత్వస్తేస్తునమశ్శివ॥ ✱
- దశధాశతథాదేవనమస్తేస్తుసహస్రధా॥ (౬౩) ✱
- అనంతాయాపరిమితకృత్వస్తేస్తునమోనమః॥ ✱
- సమోనమోనమోభూయఃపునర్భూయోనమోనమః॥ (౬౪) ✱
- స్తుతస్తైవంశివఃప్రాహసమీత్యైత్తభువంవిభుః॥ ✱
- శృష్టంవిధేత్వయాయత్తత్సర్విష్టకమిదంజగత్॥ (౬౫) ✱
- సృజేయమితిసామర్థ్యం దత్తంసృజజగద్విధే॥ ✱
- సనాఠాయణమన్యచ్చృణోష్యవరముత్తమం॥ (౬౬) ✱
- శృత్వాపితౄణామహశ్శంభోర్వాక్యంవప్రేవరంపహతే॥ ✱
- దేవదేవమమాస్థానంతవాస్థానమిదంకృతం॥ (౬౭) ✱

శివాస్థానే శివాస్థానేశ్వరం నామ స్థాన మేతత్ప్రసిద్ధిమత్ ।
 శస్యబ్రహ్మ భవతాద్భవసాన్నిధ్యం సదాత్వం కురుచాత్రవై ॥ (౬)
 తీర్థస్య చ ప్రభక్తిర్భవతు పాదాబ్జే భవతః పరమేశ్వర ।
 భావః ॥ త్వత్సుప్తస్త్వన్నియ కృత్వ త్వత్కృపాభాజనం సదా ॥

మహ్యం ప్రసీదనయ మామృజునాత్వం పథావిభో ।
 శివాస్థానేశ్వరం పాప్రయోవాకో వానరో త్తమః ॥ (౭)

బ్రహ్మ తీర్థేన కృత్వా తీనఘాయస్సభవం ప్రజేత్ ।
 అమాయాం పూర్ణి మాయాం వా వ్యతీపా తేచినత్రయే ॥ (౮)

అష్టమ్యాంచ నతగ్ధశ్యాం కృష్ణాయాంత విశేషతః ।
 ఆషాఢే కార్తికే మాఘే వై శాఖే వానరో త్తమః ॥ (౯)

ఉపరాగేషత్పచినేభక్తిశ్రద్ధా పురస్సరం ।
 సాత్వాత్వసంతర్ప్య దేవాదీక్షితత్వాశక్త్యర్థం మువా ॥ (౧౦)

బ్రాహ్మణేభ్యశ్శివాస్థాననాయకం త్వాముపాస్యచ ।
 విముక్తసకలాఘాఘోపరిపూర్ణమనోరథః ॥ (౧౧)

కులకోటిం సముద్ధృత్యృపయత వశంకర ।
 విముక్తిమథసంగచ్ఛేద్విశుద్ధజ్ఞానతస్సవ్యయం ॥ (౧౨)

ఇతి పార్థితమాకర్ణ్య మహాదేవః ప్రసన్నధీః ।
 దత్వా తస్మై తతస్సర్వంతవై వ్రాంతరథీయత ॥ (౧౩)

తతస్సభగవాన్ బ్రహ్మవరం పాప్రయ మహేశ్వరాత్ ।
 విశ్వం విష్ణుం జగద్యోనిం జగ్రాహ గ్రాసమాత్మనః ॥ (౧౪)

షడ్దోతావై పునర్భూత్వా సజ్జ్వత్వం ప్రజాపతయి ।
 వనస్సుప్త్యావశితథా గాయత్రీం వేదమాతరం ॥ (౧౫)

తామేవాక్యతిమాసాద్యతయాయద్యశాజ్జితం। *
 గాయత్యైరిధిభండాసిగంధోభ్యశ్చాధిసావచ (౭౪)

సామాధివయజాంష్యేపయజుర్శ్శోధీజనార్దనం। *
 విష్ణోరభ్యోపధీస్సర్వాఃపథీభ్యోఽశాకరం॥ (౭౫)

సోమాదధిపశూనాసర్వాస్సుశుభ్యోనిసురేష్వరం। *
 తైత్తిర్యద్యద్యశకపాస్త్రంతప్తదాలభతాత్తధూః॥ (౭౬)

షహేంద్రాద్యధిషైస్సర్వంజగదేతచ్చరాచరం। *
 సృష్ట్యాసుపూర్వ్యాబ్రహ్మసోఽవాస్థానేష్వరాజ్జయః॥ (౭౭)

నత్యైకినన్నిధోవాసంచకారపరయముదా॥ (౭౮)

అపహస్యమిదంమనఃకృత్వానవచక్రితముదాహృతమద్యః
 శ్శృణుతథక్రియతేనహిచేతసాపరమఽస్థలనైభవమృధిమితే

—*కావచవాచ*—

శ్శృణుగ్వంధూసురాస్సర్వేష్టానమన్యత్తమేరితుః। *
 సోవాస్థానాద్యాన్యభాగేషురవద్యాచ్చవషిణే॥ (౭౯)

వ్యూరూ (కరంగిణీగోష్ఠనానుష్ఠానమిత్యియంమహత్ । *
 పయాల (పురావహ్నిస్సంపదపత్నాజనన్యారమయాచిరం॥ (౮౦)

వ్యైగిశేవ (కరంగిణీహృదభాజాపూజితోత్రమహేశ్వరః। *
 యోగినా (సేవయోగీశనామ్నాత్రహరితాచసమస్మృతిః॥ (౮౧)

మ్నాచిష్ట (బ్రహ్మతావాసవేనావినారదేనహనూమితా । *
 నాచపూ (చిత్రోదమునినాచాపివాససాకారమృత్యునా॥ (౮౨)

జితకురం (పూజితపరమేశానోఽస్మక్రియతేకలప్రపదః। *
 గిణీశమ (హిమాను (అవ్యాపిన్యత్యనేభక్తమనోభగవదన్యతా॥ (౮౩)

హిమాను (రర్థనమ (

శ్రీ కాంచీమాహాత్మ్యే

భజతాంపశ్యతాంచాపిస్తరతామపిశంకరః।

తస్యైవమహిమావక్తుంబ్రహ్మద్యైదైవశక్యతే॥ (౮౪)

తత్సమీపేమహాతీర్థంధర్మాఖ్యంబహువిశృతం।

తజ్జలేమజ్జతాన్మూఢాన్సర్వకామఫలంభవేత్॥ (౮౫)

పునరన్యత్ప్రవక్ష్యామిశృణుఃశ్రద్ధాన్వంద్యజపుంగవాః।

శ్రవణాత్సర్వపాపశ్చందర్యనాచ్ఛక్తిముక్తిదం॥ (౮౬)

తస్యపశ్యిమదిగ్భాగేస్థానమస్త్రీసుహజ్జరం।

తాశీవనమతిఖ్యాతంశంభోరానందవర్ధనం॥ (౮౭)

తత్త్రాగస్త్యపులస్త్యాభ్యాంపూజితఃపరమేశ్వరః।

తాశీవనేశనామ్నూచకృపానాథాహ్వయేనచ॥ (౮౮)

లింగద్వయశరీరేణస్రఖ్యాతోబలివల్లభః॥ *

హరిణావృషరూపేణపూజితస్త్రీపురోఽతకః॥ (౮౯)

గుహేననందినాకాశ్యాపూజితశ్చశివాపతం॥ *

భుక్తిముక్తిప్రదోన్మూఢాంభక్తిధాజాముమాపతిః॥ (౯౦)

తమభ్యర్చ్యమహేశానంరాజానోబహవోత్రవై॥ *

మనోరథఫలంప్రాప్యముక్తిమంతేక్షయాంగతాః॥ (౯౧)

తస్యైవనైఋతేభ్యర్ణేజీవత్వాకేశ్వరాభిధం॥ *

ఋతాం) లింగమస్త్రీరమానాథపూజితంభవనాశనం॥ (౯౨)

కేశ్వరమహిమా) తస్యైవదర్శనంపుంసాంబ్రహ్మహత్వాదినాశనం॥ *

సువర్ణసంసర్వకామప్రదంసాక్షాన్తోక్షసామ్రాజ్యసాధనం॥ (౯౩)

సప్తమోధ్యాయః.

౬౮

తాత్త్విశ్చరత స్తీర్థంజటాగంగాఖ్యము త్తమం, *

షజ్జతాంతజ్జలేభక్త్యాపునజన్మనసంభవేత్॥ (౯౪

కృపానాథస్యాస్యాచ్యుతవృషభపూజాకృతముదః *

స్సదాతాత్థారణ్యోవనిజనిహరస్యాపిచరితం, *

ముదాయేవాభక్త్యాసతతమపిశృణ్వంతిసుధియో॥ *

నతేనూతుస్తన్యంపునరపిపిబంతీశకృషయా॥ (౯౫)

ఓమిత్యాదిమహాపురాణేశ్రీస్కాందేననత్కుమారసంహితా

తాయాంకాశికాఖండేతీర్థప్రశంసాయాం

కాంచీమాహాత్మ్యే

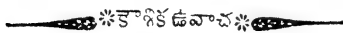
సప్తమోధ్యాయః



శ్రీ రస్తు.



అష్టమాధ్యాయ ప్రారంభః.



- మణికంఠే } అతః పరం ప్రవక్ష్యామి స్థానస్యాస్యస్యవైభవం । *
 శివరమ } మణికంఠేశ్వరాఖ్యస్యనీలకంఠస్యశూఢనః॥ (౧
 హేమా } పుణ్యకోటేశలింగస్యపద్మీనుస్థానవాసినః । *
 పురాసురాసురాస్సర్వేఽభీయక్తురణౌద్విజానః॥ (౨
- అమరత్వ } తేవైస్రజాపతింసర్వశపథాఃకవిధేద్యనః । *
 పాశ్చిపుగ్న } వదోపాయమితప్రప్టుఃప్రహ్మలోకంసనాతనం॥ (౩
 పాయ } తత్రసంభూయతేసర్వేసర్వజ్ఞంసర్వకారణం । *
 బుధుత్వ } స్తుత్వాతువిశ్లేష్తోత్రైఃప్రణమ్యాపాశ్చయన్మరా॥ (౪
- యాసర్వ } నమస్త్రీమూర్తయేతుభ్యంసర్గస్థితకారిణే । *
 దేవకృత } రజసాత్వంజగత్సప్రాసత్వేనాఽస్థితహరిః॥ (౫
 బ్రహ్మస్తు } తమసాకాలయద్రస్తృనిర్గుణస్సగుణోపనక్ । *
 తిః॥ } సమస్తీశ్యప్తిరూపేణసర్వమేతచ్ఛరౌచరం॥ (౬
 విభజ్యక్రిడిసేదేవవిశ్వమూర్తేవిధేవిభో । *
 తవాన్యైషసమేషాభ్యామస్తాకంప్రశయోదయా॥ (౭
 భీతాస్తమరణౌద్భ్రహ్మకప్రతీకారంవదస్వనః । *
 యేనామృతాపయంయుధేనిత్యంయోత్సామహేవిభో॥ (౮
 తదీదృశంవదోపాయంసర్వేషాంసపితామహ । *

అష్టమోధ్యాయః.

౬౯

విధిశ్శుత్యావచస్తేషాంహరిమభ్యగమత్సరైః॥

(౯

సబ్రహ్మ తైస్సాకం విరజాంతీర్వావైకుంఠంవిష్ణుమందిరం॥

*

దేవానాం శయానంతత్రభోగ్యంగమధిష్ఠాయగదాధరం॥

(౧౦

విష్ణుసమీక్షీరార్థవామృతమివగరుడాదిమునీశ్వరైః॥

*

పగమనం సనకాదిమునీంద్రైశ్శృధ్యాయమానపదాంబుజం॥

(౧౧

రమామృదుకరాంభోజస్పర్శరక్తాంఘ్రిపంకజం॥

*

యోగనిద్రాగతంసాక్షాద్విష్ణుమచ్యుతమద్భుతం॥

(౧౨

స్తుత్వాతంవిషిద్ధస్తోత్రైస్సంబోధ్యవిబుధ్నభాః॥

*

బ్రహ్మణోసహతేనర్వేపార్థయామాసురవ్యయం॥

(౧౩

జగత్సుఖాయభగవత్సప్తత్తిఃపురుషోత్తమ॥

*

విజ్ఞప్తేమేకాందేవేశశ్రోత్రేకృత్వావిధీయతాం॥

(౧౪

దేవాశ్చేషూర్వాదేవాశ్చబ్రహ్మచవయమచ్యుత॥

*

శరణంత్యామసుప్రాప్తామరణాద్భయవేషితాః॥

(౧౫

తనుషాయంవినిశ్చేత్యరిత్యాస్తాకరణాబలాత్॥

*

శృత్వాసురాసురోక్తంతద్విష్ణుస్త్వహితేరతః॥

(౧౬

నారాయణశ్చిరంధ్యాత్వాజ్ఞాత్వాహృదిచిక్షిత్తం॥

*

ఉత్థాయసహసోభక్తాతానాపస్త్రకృపానిధిః॥

(౧౭

మాభైష్టయూయంత్రదశామరణౌషధమస్తినః॥

*

అమృతంమథనోద్భూతంపిబామస్సాగరస్యతత్॥

(౧౮

అమరత్వమతోనూనమాల్నమస్త్రైదశేశ్వరాః॥

*

ఇతిశృత్వావచస్తస్యసురాస్సబ్రహ్మకాస్తదా॥

(౧౯

ప్రాచ్యుఃప్రణమ్యతంహృష్టాస్తవ్రయత్వందయానిధేః । *
 కథంకారమనుష్ఠేయంమథనంకేనవారిధేః॥ (౨౦

అమృతో } తేషాంవచనమాకర్ణ్యమురారిఃప్రితమానసః । *

త్వానా } ధ్యాత్వానారాయణఃప్రాహమంధానంమందరాచలం॥

ఘమహా } వాసుకింయోక్తమానీయమధీమఃక్షీరసాగరం । *

విమూక్త } హరావదతితేనర్వేహ్నోత్ఫుల్లవిలోచనాః॥ (౨౧

క్షీరసాగ } కృత్వాకిలిలాశబ్దమానయన్మందరంగిరిం । *

రమథనో } వాసుకించమహాయత్నాద్యోక్తమాబధ్యతంనగం॥ (౨౩

పాయః॥ ముముచస్సాగరస్యాంతరమృతేకృతనిశ్చయాః । *

అవేష్ట్యవాసుకింయత్నాదచలేతకృతశ్రమాః॥ (౨౪

ఏవమేలేషుసంయతేష్వసురేష్వమరేషుచ । *

తతోనారాయణఃప్రాహపూర్వదేవాన్మనురానపి॥ (౨౫

యేషుమథ్నత్సునంభూతంసయోధేరమృతంభవేత్ । *

తేసామేవభవేత్తత్తునాన్యేషామసురాస్సురాః॥ (౨౬

అసురాస్తుతతశ్శ్చత్వాహగ్నాదుత్తస్థురంజనా । *

జగ్రహుర్వాసుకేర్వాలంభణానపిసుసంయతాః॥ (౨౭

వినకర్షుకృతేనర్వేయత్నేనమహతాద్విజాః । *

మందరాత్రిశ్చసుమహాన్వాచలత్వమదర్శయత్॥ (౨౮

శ్రాన్తాతతోసురాదృష్ట్వాదేవాహగ్నసమాకులాః । *

యూయంవిసృజతేత్యుక్త్వాజగ్రహుర్వాసుకేర్వవ్రుః॥ ౨౯

ఘణాన్వాలంచనంభూయవిచకర్షుశ్చయత్నతః । *

తేసామపిసజైలేంద్రోనాచలచ్ఛాచలోయతః॥ (30

అష్టమోధ్యాయః

20

- ఏవంవ్యర్థక్రమాస్స ర్వేవిషేదుఃఖండితాశయాః। *
తదంతరేతుమాహేంద్రోవాలీవానరపుంగవః॥ (30)
- సాగరేష్వపిసర్వేషుశంభుపూజాపరాయణః। *
యశ్చచ్చయైవసంప్రాప్తసమాజంసార్వజైవికం॥ (31)
- తందప్త్వావిబుధానైత్యాబ్రహ్మచక్షుధుసూదనః। *
ప్రహర్షమతులంప్రాపుర్నిధింలభ్యేవనిర్ధనాః॥ (32)
- వాలీనారాయణందేవంబ్రహ్మణమభివాద్యచ। *
దేవేభ్యశ్చంజలింకృత్వాపప్రచ్చమిదంత్యేతి॥ (33)
- కేమగ్ధమహాయతోమహానైలఘజంగమా। *
అగ్ధిమగ్ధేవినిషీప్యస్వస్థాబ్రూతాద్యహానమః॥ (34)
- ఇత్థిసంగిరమాణంతంవిధిరాహహాశ్వరం। *
నిరుదగ్ధమహసంప్రాప్తాశ్శృణువాన్నిమేవయం॥ (35)
- మంధానంమందరంకృత్వాయోక్త్రంకృత్వాచవాసుకిం। *
మంథనాగ్ధంసముద్రస్యప్రవృత్తాశ్చనశక్నమః॥ (36)
- సుసహాయోభవానద్యసంప్రాప్తాశ్చైవచోదితః। *
ఏతేషాంత్యంమహాభాగసాహాయ్యంకర్తుమర్హసి॥ (37)
- శ్రుత్వావహావిధేర్వాల్లీస్తీతపూర్వమభాషత। *
ఏతేసురాసురాస్సర్వేబలవంతోఽతన్లమాః॥ (38)
- ఏతైఃకర్తుమశక్యంయత్కథంశక్యంమయాద్యతే। *

వాలీనా } వయంసర్వేపిసంభూయమగ్ధీమఃశీరసాగరం॥ (౪౦)
సాకందే } మహతానైవయత్నేనసిద్ధ్యేద్యోవిశంబతః। *

- వాసుక విజ్ఞాప్యైవంవిధా లేసావాజుహావసురాసురాః॥ (౪౧)
- కృతస ఆలంబుతఫణాజాలమసురాఃపూర్వముత్థితాః॥ *
- ముద్రమ చాలీవాలంతదాతస్యమమంఘ్రిధృజ్జసా॥ (౪౨)
- ధనఘట్టః అసురావాలినోభాగమాగతాఃకీర్ణమూర్ధజాః॥ *
- సహేతిమక్రశుస్సర్వేకథబాహూరుసంధయః॥ (౪౩)
- పరిత్యజ్యగతాహంతాఃపలాయనపరాఅహిం॥ *
- తతోదేవాస్సముత్తస్థస్సహసాహస్యప్రమానసాః॥ ౪౪
- విచక్షుకహింశూర్థంమాహాప్రాణేనబాహుభిః॥ *
- తేషివాలివశంప్రాప్యవాలభాగముపాగేష॥ (౪౫)
- అక్రోశంతోనిరాసంచానిరాశాశ్చౌచృతంప్రసా॥ *
- తతస్సురాసురాస్సర్వేసంఘాయవచచాద్విశ్లే॥ ౪౬
- ఆలంబుతఫణావాలమభవత్పూర్వవస్థధాః॥ *
- విముచతేతితానుక్త్వావాలంఫణానహే॥ (౪౭)
- అవలంబ్యకరాభ్యాంతంకుమంఘసమహాదధి॥ *
- మహతాతేనవేగేనబాహ్వారంబలేనచ॥ (౪౮)
- కూక్ష్మావసుశ్చమానేమహాంధోభౌమందరాత్రిరయానిధి॥ *
- తారఘట్టః నారాయణోమహాయోగీకూక్ష్మాభూత్వాకథాపథః॥ (౪౯)
- మందరాద్రిస్తతశోచ్చిర్ధ్వముదస్థవతవేగతః॥ *
- తతాప్రృపానమద్విమృగస్తేనగిరిముత్థితం॥ (౫౦)
- తతఃకళకళాశబ్దోగిరిభ్రమణసంభవః॥ *
- వైలోక్యంబధిరీకుర్వజిజ్ఞంశేదిక్షునగ్గళం॥ (౫౧)

- అతివేగేనవై వాలిన్యకర్ష తిమహీధరం |
- శ్రమేణనీశ్వసన్ భోగీసఘేనముఖసంతతిః || (౫౨
- సముద్రీసరవేసోష్ణే భోగీ ఘేనేనసంకతే | *
- కాలకూ } తత్పాకాదుదఘాద్ధోరంహాలాహలమహవిషం || (౫౩
- టవిషప్రా } సాముద్రంసకలంచాంభ స్తద్విషోగ్నిసమాకులం | *
- దుర్భావః } దీదీపేతత్ క్షణేనైవతదన్యతమివాభవత్ | (౫౪
- తేనఘోరేణశిఖినాచరాచరమిదంజగత్ || *
- జలస్థలవిభాగేనదిదీపేండకటాహకం || (౫౫
- తేనఘృష్టశరీరోహింవాలీసంత్యజ్యదుద్గ్రీవే | *
- సురాసురాదిశామీశావిష్టునాసహవేధసా || (౫౬
- ఘృష్టోగసంధయస్తేనచక్రశుర్భృశవిహ్వలాః | *
- శుక్లేవపుషిదైత్యా రేస్తేనకృష్ణత్వమేయుషీ || (౫౭
- తదాప్రభృతితంవిష్టుంకృష్ణమాహుర్మనీషిణః | *
- హిరణ్యగర్భో హేమాంగస్సఘామ్రస్సమపద్యత || (౫౮
- ఇంద్రోగ్నిశ్చయమత్రైవనై ఋతిర్వరుణోమరుత్ | *
- కుశేరశ్శర్వఈశానోవై వర్ణ్యంప్రతిపేదిరే || (౫౯
- కేచిచ్చక్లాశ్చకృష్ణాశ్చరక్తాఃపీతాస్సపాటలాః | *
- కఠినావిక్లథాశ్చన్యేబఘాపుస్సర్వపవతే || (౬౦
- వివశావిషవేగేనక్రందమానాశ్చదుద్రువుః | *
- అరక్ష్యమాణాస్సర్వేతేశరణంతంసదాశివం || (౬౧

శ్రీకాంచీమాహాత్మ్య

ఉగ్రాతిభీమవిషవేగవిశీణఁగాత్రాః।

❀

పద్మోద్భవాచ్యుతవలారిరవీందుముఖ్యాః।

❀

త్యక్తాహిభోగమమరాహతదర్పమానా।

❀

విశ్వాధికంపరశివంశరణంప్రపన్నాః॥

(౬౨)

ఓమిత్యాది మహాపురాణే శ్రీస్కాందేశం కర

సంహితాయాం శ్రీకాంచీమాహాత్మ్య

అష్టమోధ్యాయః.





శ్రీరస్తు.

నవమూఢ్యాం ప్రారంభః.

—*కౌశిక ఉవాచ*—

- కాలకూ) అభవిష్టప్రధానాస్తే త్వరయామహతాభ్యశం । *
టాభితప్త) జగ్ముఃకై లాసమచలంశివస్యహృదయంగమం॥ ౧)
విష్టాది) స్మరణాదేవపాపఘ్నంఘక్తిముక్తిఫలప్రదం । *
జేవానాం) ప్రవిష్టానథసర్వాంస్తాన్నాబాధతవిమానలః॥ ౨)
కైలాసగ) యథాచందాతపఘ్నప్రతనోశ్చాయామ్రమాశ్రయః । *
మనం) ఏవం నిర్వృతిమాపన్నాఃకైలాసేతేసురాసురాః॥ (3)
ప్రణమ్యామరుహుశ్చైలంప్రీతియుక్తేనచేతసా । *
ఘ్రింభోగపురంతత్త్రీభూతభర్తుస్సమానదత్త॥ (౪)
స్థిత్యామహూర్తంవిశ్రమ్యపురద్వా రేమహానిలే । *
దివ్యమాణిక్యఖచితేదృష్టిప్రసరతస్కరే॥ (౫)
కైలాసగ) దదృశూరాజమార్గంతేచిత్రధ్వజపరిష్కృతం । *
రివర్జనం) నవరత్నసమాబద్ధతోరజైరుషశోభితం॥ (౬)
అతిక్రవ్యగణేంద్రాశామగారానిశనైశ్చనైః । *
అనేకరథసంక్ర్మంగజవాజిసమాకులం॥ (౭)
నానావిఛాయుధధరైర్గణేంద్రైరిభిభూషితం । *
వివిశుర్భవనంతత్త్రీసర్వరత్నవిరాజితం॥ (౮)
తత్త్రీతత్త్రీచక్రాయాసుక్రమాత్సర్వేనివారితాః । *

ప్రథమాయాంతుకత్యాయాంకర్త దేవానివారితాః॥ (౯)

పూర్వదేవాద్వితీయాయాంతృతీయాయాంసురాఃక్రమాత్॥

చతుర్థ్యాంసాధ్యదేవాస్తేవిశ్వేదేవాశ్చయోగినః॥ (౧౦)

పంచమ్యాంమరుతస్సర్వేమునయశ్చతపోధనాః॥ *

షష్ఠ్యాంఘోఽచిక్పాలాగణేంద్రైర్వినివారితాః॥ (౧౧)

వేధాహరిశ్చద్వావేతావనర్గళమగచ్ఛతాం॥ *

తౌతుశ్చైలాదినానీతావజిరంగిరిజాపతేః॥ (౧౨)

రుద్రకన్యాగహస్రాధ్యమస్సరోగణసంకులం॥ *

గీతవాదిత్రకుశలైర్గంధర్వాద్యైరలంకృతం॥ (౧౩)

సృత్యద్భిరప్సరస్సంఘైరతీవసుషనోహరం॥ *

దృష్ట్వాతదద్భుతంశంభోస్సాంబమూతేనస్సభాంకణం॥ (౧౪)

ప్రీతావభూతాంభితౌచగణవేత్రప్రహరతః॥ *

కైలాసే } పద్మాసనోమురారిశ్చప్రణేమతురునూపతిం॥ (౧౫)

బ్రహ్మాది } దూరాదేవాంజలంమూర్ధ్నిఽన్యస్యతస్థతుర్ధాదరాత్॥ *

కృతమ } నందీజగామసవిధంవినయేనవిభోస్తదా॥ (౧౬)

హేశ్వర } వ్యజ్జిజ్ఞపరుమాభరైర్విశ్వేశాయసమాగమం॥ *

దశకనం } విధివిష్ణోస్తమాలోక్యవృషకేతురువాచహ॥ (౧౭)

ఆనయేమాహరివిధీసమీపంమేఘలాదజ॥ *

తతోనందీస్వచేత్రాగ్రచలనాత్తాసమాహ్వయత్॥ (౧౮)

తౌతుబద్ధాంజలిపుటౌసమీపముపజగ్మతుః॥ *

అలోక్యాహస్తౌదేవశ్చేతాంశుతిలకస్సన్యయన్॥ [౧౯

విష్ణోక్త మేతత్యుష్టోనిత్యంధూమ్రమోసికథంవిధే। *

ఏతస్మిన్నంతరేదేవాస్తత్రతత్త్వగద్యార్థితాః॥ (౨౦)

చుక్కుశుద్ధుని శదుఃఖారాడచైహారహరేతిచ! *

కిమేతదితిహేమవాచబ్రహ్మవిష్ణూసదాశివః॥ (౨౦)

భూసంక్షయవిధిం ప్రహబ్య హేతిపురుషోత్తమః । ❀

—*బ్రహ్మవాచ*—

అది తేచ్చది తేచ్చైవవంశ్యాద్వత్పద్దిదృశ్యమ్॥ (౨౨)

అగతౌవారితౌవ్యాధైర్నరాహూయాలోకయప్రభో! *

తయోస్తవకటాక్షేణజాతాలక్ష్యిప్రదీయతా॥ (౨౩)

ఇతి సంచోదితశ్శంఖుర్చస్త్రాణోవాచనంచనం। *

ప్రపశయసురానర్వానసురానపిమాచిరం॥ (౨౪)

ఇత్యాదిస్తాగణాధ్యయోగార్థత్యనహవేదనా। ❀

పేత్రాగ్రచలనాదేవద్వర్ధన్ సర్వోరుధ్యసః॥ (౨౫)

ప్రావేశయదమూన్నందీపార్శ్వంవిశ్వజగద్గురోః। *

కుంఠోదరశ్చనందీచనసహేతాంసురాసురాః॥ (౨౬)

ఇతిభీతాస్తదాతాభ్యంరక్షితాబ్రహ్మణాభృతం! *

ప్రవిశ్యదదృశ్యస్స క్వేసభాయాంచంద్రమాశినం॥ (౨౭)

అలంకృతాత్మసవిధంహరిణాబ్రహ్మణాపిచ, *

జాతమిత్త్యేనతత్కార్యంనేముక్తిపాంజలయోహరం॥ (౨౦)

తాత్విలోక్యదయాంభోధిప్రోవాచసహస్నివ। *

ఏతేనిమితివై న్నాంతా ఏమాంపరిభవకుతః॥ (౯౯)

పురేవనముఖే శోభాకిమిదం వదపద్మజః ।

*

—*బ్రహ్మవాచ*—

- శంఘనిక { అవిజ్ఞాప్యవిభోస ర్వేవయమజ్ఞానత ప్రతః॥ (30
- పేబ్రహ్మ { అమృతార్థమిహంభోధిమ్మమంథామాత్రిణాహీనాః । *
- ణాదేవా { నిపరీతమభూద్ధ్వోరంవిషంనైవామృతంపునః॥ (31
- దీనాంవి { జగచ్చరాచరంతేనవిభోదందహ్యతేఘనాః । *
- షజనిత { కేచిచ్ఛుక్లాశ్చకృష్ణాశ్చవయంఘ్రప్రాంగసంధయః॥ (32
- తాపనిచ {
- దనం { హతావశిష్టాఃప్రాప్తాస్తోభవదంతికమద్యవై । *
- ఏతావతాద్యకారేనజగద్భస్మావశేషితం॥ (33
- భవిష్యతినసందేహస్రాహిత్రాహీదయానిధే । *
- అవివేకోయమత్యథమాపదంకురుతేభ్యశం॥ (34
- అధునారక్షసి నచేద్ధతమేవజగత్త్రియం । *
- దేవాశ్చసమయేతస్మిన్చుక్కుశుర్భయవిహ్వలాః॥ (35
- తేషామభయరానాథంమతించక్రేకృపాలయః । *
- శంఘకృత { శత్రానపాణిరాసీనస్తత్త్రిచాకషాయద్విశం । (36
- హాలాహ { తత్తక్షణాదేవతద్ధ్వోరంకరంకమలకోమళం । *
- లభక్షణ { అలంచకారవైచిత్రంపుల్లంభ్యంగభవాంబుజం । (37
- ఘట్టః { నిరీక్షణాన్తహేళస్యతత్సర్వమభవత్తరాం । *
- దేవాఃకరేమహేళస్యవిషంవీత్యాతికంపితాః॥ (38
- తాదృశంచతదావీక్ష్యకరస్థంగరశంచతత్ । *
- ప్రహస్యప్రాహశీతాంశుశేఖరఃప్రణతార్తిహః॥ (39
- ఇదంసశ్యతఘోరంతత్కా-లకూటంమహావిషం । *
- పిబేయమథవాచూరేత్యజేయముతహేనురాః॥ (40

నవమోధ్యాయః

౭౯

- ఇతిబ్రువతిదేవేశేనైవకించిచ్చతేబ్రువన్ | *
 తతఃప్రొవాచదేవేశశ్చీతాంశుతిలకశ్చివాం || (౪౧)
 అనుపశ్యవిశాలాక్షివిషమేతత్సముద్రజం | *
 అనేనాద్యజగత్సర్వంనిర్దగ్ధంససురాసురం || (౪౨)
 తవాద్యవీక్షణాదేతద్విషమప్యమృతంభవేత్ | *
 భక్షితంవాపివికృతంకర్తుంనపటునిర్విషం || (౪౩)
 నతయాపినిషేధశ్చకృతోవాసుమతిస్తదా | *
 వాశ్సల్యాదర్థదేహస్యభర్తుశ్చజగతోబయా || (౪౪)
 సీరైక్షిగరళంఘోరంతిరశ్చినముఖాబ్జయా | *
 తదాదేవఃప్రసన్నాత్మాలోకరక్షణతత్పరః || (౪౫)
 పపౌసంస్తభ్యతద్వేగమాగళాత్గరళాశనః | *
 గళశ్లేగ్గరళేబ్రహ్మప్రొవాచమధుసూదనం || ౪౬
 కాలకూటంహరేపశ్యకంఠఘోషణమీశితః | *
 వరాహగనానాంసర్వాసౌకంఠమంగళదాయకం || (౪౭)
 తదాజయజయేత్యూచుస్సురాసురమహర్షయాః | *
 శివస్తేషాంసముద్వీక్ష్యసంభ్రమంకరుణానిధిః || (౪౮)
 స్థాప్యతత్రైవగరళంనీలకంఠస్తతోభవత్ | *
 సర్వస్యాపితుతచ్ఛక్యంయదన్నముదకంఘలం || (౪౯)
 ఆస్యదేశేభజతరేధర్తుంనాన్యత్రకుత్రచిత్ | *
 అతిఘోరంయదఖిలంభస్తీకరణశక్తిమత్ | (౫౦)
 కంఠేసంస్థాపయామాసనీలకంఠస్సదాశివః | *
 స్వతంత్రశక్తేరీశస్యమహిమాకేనగణ్యతే || (౫౧)

- బ్రహ్మది } అథబ్రహ్మదయస్స ర్వేనీలకంఠముమాపతిః । *
భిక్షృతసీల } తుష్టువుర్హృష్టుమనసఃకృత్వామూర్ఘ్యంజలంతదా॥ (౫౨
కంఠస్తుతిః } ఓంనమోనీలకంఠాయశంకరాయార్చిహరిణే । *
- సర్వజ్ఞాయవరేణాయనిత్యతృప్తాయశంభవే॥ (౫౩
అనాదిబోధధామేస్తుస్వతంత్రాయనమోనమః । *
- అలుప్తాత్మక్రియాశక్తిధామేనంతాత్మశక్తయే॥ (౫౪
నివృత్తిశాంత్యతీతాదికలాకలితశక్తయే । *
- సర్వభూతస్యదమనమస్సర్వాత్మనేస్తుతే॥ (౫౫
యస్మాద్భ్రష్టచక్షత్రంచహ్యభేభవతఃపన్నమః । *
- యస్యోపనేచనంమృత్యుర్మహాగ్రాసాయవై నమః॥ (౫౬
ఏవంతైస్సంస్తుతశ్శంఘర్షీలకంఠస్సదాశివః । *
- ప్రసన్నప్రిదశాఽప్రాహప్రసమీత్యశిఖాంస్తయే॥ (౫౭
విభేదిష్టాసురాస్సర్వేశ్వణుధ్వంవచనంమమ । *
- శక్తిరద్యమయాదత్తాక్షీరసాగరమంధనే॥ (౫౮
ఉపాయేనైవపూర్వేణమథిత్యాక్షీరసాగరం । *
- ఘంజధ్వమమరాయాయమమృతంమరణౌషధం (౫౯
వృణోద్ధ్వంవరమన్యంచయద్వోమనసివర్తతే । *
- ఇతిదేవస్యవచనంనిశమ్యవిబుధర్షభాః॥ (౬౦
బ్రహ్మణాఽఽష్టనాసార్థంవవ్రిరేవరముత్తమం । *

—*దేవాడించు*—

త్వత్పాదయుగళేస్తీవశక్తిరవ్యభిచారిణీ॥ (౬౧

నవమోధ్యాయః

౮౧

పునఃపునస్సదాన్తభ్యంప్రసీదకరుణానిధే! *

ఏవమస్త్వితివై సాంబేసగణేంతస్మి తేపునః॥ (౬౨

విషపాన { బ్రహ్మణోసహసంభూయ దేవావిష్టుపురోగమాః॥ *

కారయి { విషంసంభోజితోస్తాభిర్విశ్వేశోస్తత్ప్రభుస్సవ్యయం॥ (౬౩

తృత్యపా { అస్తాభిరకృతంకర్తకార్యంలింగార్చనంవిధే! *

పనిహర { పుణ్యక్షేత్రమహాతీర్థశ్రీమతాగ్రంచీపురేశుభే॥ (౬౪

ణాయ { సర్వేషామేవపాపానామీశార్చనిష్కృతిఃపరా! *

కాంచ్య { ఇతికాంచీపురీంపాప్యశ్రద్ధయావిబుధోత్తమాః॥ (౬౫

బ్రహ్మది { మణికంఠేశ్వరంనామనీలకంఠముమాపతిం! *

కంఠేశ్వ { ప్రతిష్ఠాప్యసమభ్యర్చ్యవిముక్తాస్సాన్వితసోమరాః॥ (౬౬

రాఖ్యలిం { మథిత్యాంభోధిమపితేపీత్వాపీయూషముత్తమం! *

గప్రతిష్ఠా { అమృతత్వమనుపాప్యదేవాదైత్యానపాహరన్॥ (౬౭

మణికంఠేశ్వరాఖ్యస్యలింగస్యమహిమామహన్॥ *

తస్యదశనమాశ్రేణపుంసాంపాపంప్రణశ్యతి॥ (౬౮

నభవేద్విషభీతిశ్చభవభీతిశ్చనశ్యతి! *

మణికంఠేశ్వరాఖ్యస్యశంభోర్వాయవ్యభాగకే (౬౯

అనంతస { స్థానమస్తిమహేశస్యఘణామణివాశ్రితం! *

రస్తీరే { శృణుధ్వంతశ్చవత్సోమిసంగ్రహేణద్విజోత్తమాః॥ (౭౦

వాసుకి { వాసుకిర్నామరాగేంద్రస్సాన్వితోమోక్షాయభక్తిమాన్॥ *

పూజితఘ { అనంతాఖ్యంసరకిఖాత్వాతస్తీరేలింగముత్తమం॥ (౭౧

ణామణి { ప్రతిష్ఠాప్యస్వయంభక్త్యాతత్సరోవారిణాశివం! *

శ్వరమ { పూజయిత్వాప్రతిదినంఘణరాజోద్భవతః॥ (౭౨

హిమాను { ఘణామణిసహస్రేణభక్త్యాశంఘమభార్చతి! *

వర్ణనమ్॥ { (౧౧)

శ్రీ కాంచీమహాత్మ్యే

కదాచిద్భగవానీశ స్తద్భక్తేశ్శోభనాయవై॥ (౨౩)

ఏకంతిరోహితంచక్రమణీనాంతుసశాసకే॥ *

ఘణీంద్రోపిపునశ్శంభోస్సాయంపూజావిధిత్సయా॥ (౨౪)

ప్రాప్యలింగమహేశస్యనిర్మాల్యమపనీయచ॥ *

పూజయిత్వాసరోభోభిర్గంధపుష్పాక్షతాదిభిః॥ (౨౫)

సహస్రనామభిశ్శంభోరర్చనంకర్తుముద్యతః॥ *

నిర్మాల్యఘాతాన్ స్వమణీన్ప్రత్యక్షపయసాహిరాట్ (౨౬)

మణీనాంగణనాంకుర్వన్నద్భుష్టేకంమణితదా॥ *

మహేశంపరితోద్యప్త్వామణింవ్యాకులమానసః॥ (౨౭)

తత్రతత్రవిచిన్వంశ్చకాశీంతతస్థితాంచిరాత్॥ *

విలోక్యపృష్టవాన్త్రకాత్వమంతేతిసర్పరాట్॥ (౨౮)

కాళి కాళితస్సకాళికాగ్రహవాసుకింవిసయస్వితా *

వాసుక్యోఽప్రహంకాళిమహాప్రాజ్ఞకాంచీనగరపాలినీ॥ (౨౯)

కలహారం శిఖాజ్వాలాచిరాద్రనివసామిదకోభవాత్॥ *

భః॥ ఇత్యుక్తఃప్రాహతాంకాళీంవాసుకిస్సోహమస్మివై॥ (౩౦)

కాంచ్యామీశ్వరమారాధ్యమాగతోత్రస్థలేఘనా॥ *

శివలింగంప్రతిష్ఠాప్యపూజయామీష్టసిద్ధయే॥ (౩౧)

మత్పదామణిభిర్నిత్యంసహస్రైరర్చితశ్శివః॥ *

మణిమేకమదృష్ట్వాత్రచింతావ్యాకులమానసః॥ (౩౨)

విమృగ్యసర్వతఃకాళిదైవాత్త్వాందృష్టవానిహ॥ *

మణిస్త్వయాత్రదృష్టశ్చేద్దయయావాతుమర్హసి॥ (౩౩)

ఏవంపృష్టోరగేంద్రేణప్రత్యువాచాథకాళికా॥ *

నవమోఢ్యాయః.

౮౩

నాహంజానామినాశేంద్రతల్లింగంత్యాంచవామణేం॥ (౮౪

ఏవమాకర్ణ్యతద్వాక్యంనాసుకిఃపునరబ్రవీత్ । * (౮౫

త్వాంవినాజనసంచారోదృశ్యతేనాత్రకుత్రచిత్ ॥ (౮౫

దృష్టశ్చేద్యత్రకుత్రాపిత్వరయాదీయతాంమణిః । * (౮౬

రాత్రానగరరక్షార్థంసంచారఃక్రియతేత్వయా ॥ (౮౬

మణిస్తుభాన్వరఃకాంత్యాదీపవద్దశయతమః । * (౮౭

సమీపంగతయాకాశిత్వయాదృష్టాభవేన్మణిః॥ (౮౭

ఇతిమేత్వయిసంచేహూజాయతేవజవద్దగ్ధః । * (౮౮

తస్మాత్తవేకరేలబ్ధంమాణిక్యంనాత్రసంశయః॥ (౮౮

శివద్రవ్యాపసూరస్తుసర్వేషాంజనయేద్యుషం । * (౮౯

శివపూజావిరోధంనోకర్తుమర్హసికాశికే॥ (౮౯

కతిచిద్దివసాదేవతాదృశంమణిముత్తమం । * (౯౦

శిరోభూషణయోగ్యంతేరత్నందాస్యామ్యసంశయః॥ (౯౦

కాలయాపనముత్సృజ్యశీఘ్రంచేహిమణింమమ । * (౯౧

కాలాతిక్రమణంశంభుపూజాయాస్తుభవేద్యచి॥ (౯౧

కోపోదురాసవోధూయాద్యథామేమాతథాకురు । * (౯౨

ఇతీతినిశమ్యైషాకాశీతంప్రత్యువాచవై॥ (౯౨

వృధాకాండేవాసుకేత్వంమయిదోషంబ్రవీషికిం । * (౯౩

రసనాద్వయమస్మాకంనాహీనామివభాషణే॥ (౯౩

పూర్వమేవమయాప్రోక్తంనజానామీతినత్యతః । * (౯౪

పునఃపునర్వృధాకింమాంపుచ్చసిత్వంజడాత్మవత్ ॥ (౯౪

శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

గచ్ఛగచ్ఛయతోభ్రష్టంమణితత్రవిలోకయ! *

ఇత్యాకర్ణ్యవచఃకాశ్యాకోధేనమహతాన్వితః॥ (౯౫)

దంష్ట్రాకోటిసముద్భూతవిషపావకభీకరః! *

జ్వాలామాలాకులంవక్త్రవిదారోత్థాయవాసుకిః॥ (౯౬)

తాంక్షణాద్భస్మసాత్కర్తుంసముద్యక్తోభయంకరః! *

తామువాచకృధామూఢేకిమాత్మమయిదూషణం॥ (౯౭)

చిత్వాకుక్షీంతవేదానీంతతోమాణిక్యముత్తమం! *

హృత్వాతేదర్శయామృద్యత్వచ్ఛైర్యంవప్రకాశతు॥ (౯౮)

ఇత్యుక్త్వాఋషుమాయాంతంవాసుకింవీత్యసాబ్రవీత్! *

మాయాహిమత్సమీపంతస్త్వంతిష్ఠదూరేత్రవాసుకే॥ (౯౯)

కర్తవ్యంయత్త్వయాహంతత్కరిష్యేద్యవిలోకయ! *

ఇత్యుక్త్వాకాళికాత్యర్థంభయకంపితవిగ్రహం॥ (౧౦౦)

కరాభ్యాంస్వోదరంభిత్వాతస్యైవశ్యేత్యదర్శయత్! *

సోఽప్యదృష్ట్వామణితస్యాఃకుక్షౌభీతిప్రకంపితః॥ (౧౦౧)

స్తుత్వాకాశీంప్రణామాద్యైస్తోషయిత్వాముహూర్తుహుః॥*

స్వస్థానంపాప్రయచింతాగ్తోలింగస్యపురతాహిరాట్॥ ౧౦౨

స్వశిరశ్చేస్తుముద్యక్తశ్శివపూజాంతరాయతః! *

తవాప్రసన్నోభగవాన్భక్తత్రాణపరాయణః॥ (౧౦౩)

అవలంబ్యకౌతస్యసాంబోవాసుకిమబ్రవీత్! *

—శ్లోకశ్వరఉవాచ—

దృఢభక్తి సాహసంమాకురుష్వాశుప్రసన్నోస్త్యద్యవాసుకే॥ (౧౦౪)

ప్రహృష్టఃప్రీతోన్మిదృఢభక్త్యాతేష్యణీష్వవరముత్తమం! *

- శంభునా) త్వద్భక్తిశోభవాయాత్రలింగేంతర్విధృతంమయా॥ (౧౦౫
వాసుకే) గృహీష్వేతికరేతస్యదత్వామాణిక్యమీశ్వరః। *
- ర్వరప్ర) తత్కృతస్తుతినంతుష్టస్తస్తైదత్వావరాణబహూః॥ (౧౦౬
దానఘటం॥) కాలికాకుషినిర్భేదదోషస్తేనాస్తువాసుకే। *
- మధేతోర్యతకృతంకర్తృకృారంతత్సగుణంభవేత్॥ (౧౦౭
సుందరోదరయుక్తాపినామ్నాభిన్నోదరీతచ। *
- ఖ్యాతింభజతిసాకాశీకాంచీపుర్యాంకృతావనిః॥ (౧౦౮
సాచతిష్ఠతుమత్పార్శ్వేసత్యవాణీహకాలికా। *
- తదీయభర్తృనంస్యాణాంపుణ్యవర్ధనమిష్టదం॥ (౧౦౯
ఫణామణిభిరేవాత్రలింగేర్చావిహితాత్వయా। *
- అతఃఫణామణీగానఇతిలింగంప్రసిద్ధిమత్॥ (౧౧౦
ఘోషాత్సరోప్యనంతాఖ్యంసర్వపాపప్రణాశనం। *
- లింగంతీర్థంచకాశీంచభజతాంకామదోస్త్వహం॥ (౧౧౧
ఇత్యుక్త్వాంతరధాదేవోలింగేతస్త్రిసహంబయా। *
- వాసుకిశ్చముదంపాప్రప్యస్వాలయంనిర్వృతోయయా॥ ౧౧౨
ఫణామణీశలింగస్యదర్శనంసర్వకామదం। *
- యోవార్చయతితల్లింగంసకృద్వాభక్తిమానరః॥ (౧౧౩
సర్వకామానవాప్యేహసచాంతేముక్తిమాప్నుయాత్। *
- తస్త్రితీర్థేవయోస్నాతిపుణ్యకాలేషుభక్తిమాన్॥ (౧౧౪
అభిషించతితస్మిన్లెంగంసేయాత్పునర్భవం॥ *
- ఫణామణీశమాహత్కృంయశ్శృణోతిపరత్యః॥ (౧౧౫

శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

సర్వకామానవాప్యాసౌసాక్షాన్తోక్షంచవిందతి।

*

ఇదమిహపరమాద్భుతంపురాణే।

*

స్త్రిదశవిపత్కరిణోహరేశ్వరిత్రం।

పఠతసక్పదపీఠీయంశివస్య।

ప్రతిపదమేతిసమోక్షభాగ్భవేచ్ఛ॥

(౧౧౬౪)

ఓమిత్యాదిమహాపురాణే శ్రీస్కాందేశంకర సంహితాయాం

కాంచీమాహాత్మ్యే మణికంఠేశ్వర మహిమాను

వర్ణనంనామనవమోధ్యాయః





శ్రీరస్తు.

దశమాధ్యాయ ప్రారంభః.

- అథాన్యసాన్యపితౄమిస్థానస్యగిరిజాపతేః । *
 కాశ్యాం కాంచీపురేమహాపుణ్యేధన్యైరన్వహమాశ్రితే॥ (౧
 విశ్వేశని అతైవమణికంఠస్యనైఋతేభువివిశ్రుతం । *
 కటేవ్యా వ్యాసశ్రాంతాశ్రయంనామస్థానంవ్యాసాచితంపురా॥ (౨
 సేనస్య పురావ్యాసోమునివరఃకృష్ణద్వైపాయనోమహాః । *
 కృతవి కలేరాగమనాదీతఃకాశ్యాంవాసంచకారహి॥ (౩
 స్థుపరత్వ యాపాన తత్రతన్మునయస్సర్వేసర్వయోగీశ్వరేశ్వరం । *
 త్యశపథజ దృష్ట్యాపృచ్ఛసుఖాసీనంవేదవేదాంతనిర్ణయం॥ ౪
 నితపాప శ్రుతావృతస్తాన్మునిశ్రేష్ఠాఃప్రహృష్టేనాంతరాత్మనా । *
 ప్రశమనా నిర్ణయంసరిషప్రచ్ఛరేకార్థతేనసాదరం॥ (౫
 యకాం సమునిస్తుతదామోహాత్పూర్వోక్తార్థవిరోధినీం । *
 చ్యాంప్ర తిస్థితవ్యావాచంవాచహమ్నోభ్యణసర్వేషాంతత్రశృణ్వతాం॥ (౬
 సశ్రాంతా ఆలోక్యసర్వశాస్త్రాణివిచార్యాశుపునఃపునః । *
 శ్రయే శ్వ రాఖ్యం ఇదమేకంసునిష్పన్నంధ్యయోనారాయణస్సదా॥ (౭
 గమహి సర్వేషామేవశాస్త్రాణాంనిర్ణయస్సత్యమీరితః । *
 మారంభః సత్యంసత్యంపునస్సత్యముద్భృత్యభుజమ్యతే॥ (౮
 వేదాచ్ఛాస్త్రంపరంనాస్తి నదైవంకేశవాత్పరం । *
 వదత్యస్త్రిన్తు నీశాణివిరుద్ధాంశుతేస్తస్మిన్తే॥ (౯

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే

అయనత్వజముఖ్యానాంశ్లాఘ్యస్సాక్షాత్కంఠేస్తస్సవతేః॥ *
ఇతిసంవిగ్మమనసఃపాదాశ్రితాశయాః॥ (౧౦)

మునేత్వయోక్తంసత్యంచేద్విశ్వేశ్వశాగ్రేభణాద్యనః॥ *
ఇత్యుక్తంమునిభిస్సర్వైర్వచోవ్యాసోదధచ్ఛృతౌ॥ (౧౧)

ఉత్థాయమాఖ్యాద్దుర్బధిర్విశ్వేశాంతికమాశ్రితః॥ *
ఉద్భృత్యాత్మభుజద్వంద్వముచ్చైరగ్రేస్యతస్థివాక్॥ (౧౨)

సత్యంసత్యంపునస్సత్యముద్భృత్యభుజముచ్యతే॥ *
వేదాచ్ఛాస్త్రంపరంనాస్తినదైవంకేశవాత్పరం॥ (౧౩)

ఇత్యుచ్చైర్లోహతోవ్యాసఃపపాతమతివిభ్రమాత్॥ *
శివస్యసర్వవాచ్యత్వాప్తీతోదేవ్యాతదాస్థితః॥ (౧౪)

తదానందీశ్వరఃక్రుద్ధశ్శాపేనైనమయోజయత్॥ *
తత్ప్రభావేనవైచిత్రంవ్యాసబాహురచంచలః॥ (౧౫)

అతిష్ఠదచలస్తభఃస్తంభితోపలసన్నిభః॥ *
వ్యాసోపిపునరాకృష్టుంతదాచలయితుంకరం॥ (౧౬)

అశక్నువంస్తదారేజేజయస్తంభఇవాగ్రతః॥ *
చకారసహసాధ్యానంవైష్ణవంసమునిర్హృది॥ (౧౭)

ధ్యాయతస్తస్యసహసావిష్ణుఃకృష్ణవపుర్ధరః॥ *
విష్ణుకృత } ఆవిర్భూయాధసంక్రుద్ధఃప్రోవాచమునిమచ్యతః॥ (౧౮)

వ్యాసధి } మునేకథమధిక్షిప్తంమయ్యజ్ఞానాత్వయాధునా॥ *

కారం॥ } కోయంతవమహామోహాభ్యాస్తవేదస్యసర్వదా॥ (౧౯)

సుశ్చితమహావాక్యజ్ఞానస్యసుధియోధునా॥ *
శంభుస్సర్వేశ్వరస్సర్వైర్భ్యయశ్శాస్త్రేషునిశ్చితః॥ (౨౦)

- సర్వమన్యత్పరిత్యజ్యశివఏవశివంకరః। *
- ధ్యేయైశ్చ త్యాగమార్థోపిధ్యాతారఃపశవోవయం॥ (౨౧)
- తత్సాన్నిధ్యాత్పశుధ్యేయఏకశ్చాస్త్రస్యనిణ్ణయః। *
- ఆచారశ్చాపిసర్వేషామయంమోహమామహాతవ॥ (౨౨)
- అత్రమేవచనంవ్యాసశ్రుణుమూఢయథార్థవత్। *
- యచ్ఛ్రీత్వాసర్వభూతానాంశివఏవభవేత్సతి॥ (౨౩)
- యజ్ఞకర్తాచదేవేంద్రోవేదకర్తాచవాక్పతిః। *
- అహంసర్వజగత్కర్తామమకర్తామహేశ్వరః॥ (౨౪)
- తస్యదేవాధిదేవస్యకర్తాకోపినవిద్యతే। *
- సఏవసర్వజగతాంప్రవతేకనివర్తకః॥ (౨౫)
- తస్యలింగంమయారాధ్యచారుచిత్రంమయాసహ। *
- ఇదింవిష్ణుపదంప్రాప్తంబ్రాహ్మంచబ్రహ్మణాపురా। (౨౬)
- సర్వేషామపిదేవానాంపదస్రాప్తిస్తదైవనః। *
- తమేవశరణంగచ్ఛమోహంత్యజమునేఘనా॥ (౨౭)
- అన్యథాచేత్స్వయంనష్టఃపరాన్నాశయసిఘ్రీవం। *
- ఇతిక్రుద్ధస్యవైవిష్టోర్వచశ్శ్రీత్వాతినిష్ఠురం। (౨౮)
- విహాయత్యణవద్దేవాన్తునిశ్శివమునూపతం। *
- మునీనపిచతాన్వ్యాసఃప్రోవాచసముదీత్యసః॥ (౨౯)
- అహోమునివరామోహాయుష్మాకంమమయాదృశః। *
- వత్సస్మాతోహ్యనడుమేత్యర్థశ్రద్ధేయఈదృశః॥ (౩౦)
- యూయంహ్యధీతవేదాంతాన్యాయసంచారపూర్వకం। *
- విశ్వైశ్చేవవిదితోవిష్ణుర్విశ్వాధికశ్శివః। (౩౧)

- వ్యాససం } యజ్ఞోవిష్ణుశ్శివోరాజాహ్యాధ్వరస్యేతివిశ్రుతః । *
 స్తుతశం } మాయాతినశివఃప్రోక్తోనశివఃపరమాకృతిః॥ (౩౨
 భుప్రభా } జగద్విష్ణుమయంసర్వంజగతాంఫటిశ్వరః॥ *
 వః } విష్ణుర్వోనిరితిప్రోక్తఃపురుషోరుద్రఃకరితః॥ (౩౩
 తదగ్ధోబహుభిత్కాస్త్రైఃపురాణైశ్చాపినిశ్చితః *
 కస్యందేహ్యాత్రవదతకిమగ్ధంమాంచవృచ్ఛః॥ (౩౪
 బుద్ధిమోహేనమూఢంమాముషేక్షధ్వేమునీశ్వరాః । *
 వ్రజామశరణంసర్వేవయంసశుపతింప్రభుం॥ (౩౫
 ఈశేనసూదితఃకోవాకేనవేశోనపూజితః । *
 స్త్రితేనత్రిపురందగ్ధంపితౄణేనమనోభవః॥ (౩౬
 కాలకూటవిషంకేనఘోరంకంలేనివేశితం । *
 యక్షణేనమహావిష్ణుఃకృష్ణశ్శుక్లోభవత్స్వయీ॥ ౩౭
 దక్షాధ్వరేసురాస్సేంద్రాయదీయేనైవపండితాః । *
 బ్రహ్మణశ్చశిరశ్చిన్నంపంచమంయన్నభేనవై॥ (౩౮
 నారసిహ్వాస్తుయేనైవశరభేణనిషాదితః । *
 వరాహఃకచ్చపశ్చాపినిగృహీతఃపినాకినా । (౩౯
 కాలోదండధరోదండనీతఃస్వేష్టాహితోఽఘ్రిణా॥ *
 యదంగుస్తాగ్రచలనాద్రావణోరాక్షసాధిపః । (౪౦
 పపాతమూర్ఛితోత్యగ్ధమధోయోరజతాచలాత్ । *
 ఆరోపితోయేనశూలంవిష్వక్సేనోపిచాంధకః । (౪౧
 యస్యశక్తిఃపరారమ్యాభావగమ్యామనోరమా । *
 సఏవసర్వశాస్త్రాణాంనిర్ణయస్సముదాహృతః॥ (౪౨

దశ మోధ్యాయః

౯౦

తస్యాంఘ్రికమలద్వంద్వంవ్రజామిశరణంసదా! *

యన్నామవదతామేకంవాజిమేధశతాధికం॥ (౪౩

యదానతేరల్పతరంపదంమాహేంద్రమీరితం! *

యత్స్తుత్యాసర్వలోకాప్తిర్యస్యార్చామోక్షదాయినీ॥ (౪౪

అన్యంవేద్మినశంభోస్తదహంమహ్యంప్రసీదతు! *

సత్యేనానేనతపసాసాంబస్సర్వజ్ఞఃకరితః॥ (౪౪

ఇతిప్రార్థయతేతస్త్వప్రససాదపినాకధృక్! *

ఆరుహ్యధవళంవాహంకకుద్వంతంమహాన్నతం! (౪౬

ఆలింగ్యగిరిజాందేవీమర్చకాభ్యాంపరిష్కృతః! *

హరిణౌబ్రహ్మణౌదత్తపాదసంవాహనాదృతః॥ (౪౭

ఆరాల్లేఖకరోస్తుక్తపుష్పవృష్టిభీరర్చితః! *

ఆఖండలాగ్నిశమననిశాచరజలేశ్వరైః॥ (౪౮

హరిణఛ్వజయక్షేశశూలపాణిభిరావృతః! *

సందీశ్వరకరోత్తిప్తశ్వేతచ్ఛత్రావృతాంతరః॥ (౪౯

రుద్రకన్యాకరానేకవీజ్యమానప్రకీర్ణకః! *

తాళవృంతానిలోద్ధూతసురసింధూర్నిభూషితః॥ (౫౦

సూతమాగధసంగీతకమృతౌనుమోచితః॥ *

వ్యాజహరస్తితవ్యాజహరచారుఘజాంతరః॥ (౫౧

వ్యాసంశీతాంశుతిలకోవ్యాసక్తాత్మాంఘ్రిమానసం! *

—*ఈశ్వరఉవాచ*

వివృషేమీదంమాభ్యావ్యాససాహసీకోభవాన్॥ (౫౨

- శంభుక్య అవిజ్ఞాతానుభావామేనర్వేయాంతిపరాభవం! *
- తవ్యాసశ్చ యమద్యశపథైరగ్రేప్రతిజానాసిమూఢభీః॥ (౫౩)
- తా పూర్వకస్య సోయంపశ్యాధునాపాణిపాదసంవాహనోద్యతః! *
- మ హి మమవామాంగసంభూతోమురారిర్మమసేవకః! (౫౪)
- మాప్రక దక్షిణాంగభవోప్యేషబ్రహ్మమత్పరిచారకః॥ *
- టనం॥ మయిశ్రద్ధాసమాయుక్తాపిమామద్యుక్తపుంగవౌ! ౫౫
- అవిముక్తాస్తదాసన్నాసదామన్నామజాపకౌ॥ *
- ఇతఃపశ్యాత్కనోమూర్ధ్నిమాలాబ్రహ్మకపాలకాః! (౫౬)
- పరార్థేషుపరార్థేషుపరేతేషువిధాతృషు॥ *
- అమూరన్యామురారిణామాయుషోంతముపేయుషాం॥ (౫౭)
- అస్థిమాలాశ్చిగ్రోగ్రీవాకటిచాహుషుసంయతాః! *
- అహమేకోజగన్మృత్యుర్మహాగ్రాసోస్థిభూషణః! ౫౮
- గ్రసేయమేవసకలంసృజామివిసృజామిచ॥ *
- యస్యబ్రహ్మచక్షత్రంచణభేభవతటదనం॥ (౫౯)
- యసోపసేచనంమృత్యురద్వితీయస్సనాతనః॥ *
- అని త్యానాంతధాస్తీనిత్యత్యాభగమాయచ॥ (౬౦)
- సృజామివిసృజామీదంసచరాచరమన్వహం॥ *
- త్వంతువేదవిచాంశ్రేష్ఠోవేదాంతార్థవిచారణః! (౬౧)
- మాముపాస్యభవైరద్యవిముక్తస్వాత్మసంస్మతేః॥ *
- ఇత్యుక్త్వాంతర్దధేదేవస్సాంబస్సంసారభేదనః! (౬౨)
- వ్యాసోపిభీతభీతస్సౌత్రుత్వాశంభోస్తుభాషితం॥ *
- ముగూర్తంధ్యానమాస్థాయశర్వస్యగిరిజాపతేః! (౬౩)

అహోమూర్ఖ్యం మమాద్యాభూత్ ధిఙ్మంబాలిశమీదృశం॥

అథవాద్యమయాజ్ఞాతమజ్ఞానస్యాస్యకారణం॥ ౬౪

సర్వస్యాపిజనస్యేహ దేవావిఘ్నక్రియాపరాః॥ *

కాశ్యాంవిశ్వేశ్వరస్వామీకారుణ్యమృతవారిధిః॥ (౬౫

ప్రసీదతి నసం దేహాపురభిద్భగవానితి॥ *

ఇతోపికాంచీదేవస్యప్రియాదేవ్యావిశేషతః॥ (౬౬

తత్రముక్తిస్తుకురోనిర్విఘ్నైనకృపాబలాత్॥ *

మృత్యేహముక్తిర్మర్త్యానాంకాంచ్యాంస్త్వత్పాఖిలాత్తనాం

నిశ్చిత్త్యకాంచీమగమద్విశ్వస్యైకాంప్రనాయకం॥ *

శంభోష్టే ఆసాద్యకాంచీంతరసావ్యాసశిష్యగణౌవృతః॥ (౬౮

యత్ప్రకథ శివగంగాజలేన్నాత్వాశివమారాధ్యసాగజం॥ *

నజన్యపా ఏకాంఘ్రములాలనిలయమేణాంకకృతశేఖరం॥ (౬౯

పశమనా హరిద్రాతటినీతీరేనివసన్నాశ్రమేశుభే॥ *

యకాం శివలింగప్రతిష్ఠాప్యవ్యాసశ్శాన్తితాశ్రయేశ్వరం॥ (౭౦

చ్యాంవ్యాసలింగప్రపూజయామాసపుణ్యత్వానిత్యంభూతపతింముదా॥ *

తిష్ఠా ఘట్ట పూజయాతస్యసంతుష్టఃపురారిరమరారిహః॥ (౭౧

మూరారివారిజావాససురాసురనిషేవితః॥ *

పాగ్రహహాలాహాలజ్వాలాలీలానీలితకంధరః॥ (౭౨

వృణువిప్రమునేవ్యాసవివిధం తేమనోరథం॥ *

ప్రసన్నోస్త్తిమువేహ్యాద్యపరయాశ్రద్ధయాతప॥ (౭౩

గదస్నేహంముదాశంభావగదంకారనాయకే॥ *

భవామయస్యపాపౌశువిధ్వంసనపటియసి॥ (౭౪

శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

వ్యాసశ్శ్రీత్రసుఖంవాక్యంవ్యాశ్శుష్కపునరబ్రవీత్॥ *
 యఃప్రసన్నోభగవాన్యదిదేయోవరశ్చమే॥ (౭౫)

మమశ్రాంతాశ్రయేలింగేనదాసన్నిహితోభవ॥ *

త్వయిసన్నిహితేతైవవ్యాసశ్రాంతాశ్రయేశ్వరే॥ (౭౬)

ధర్మార్థిలభతేధర్మమర్థార్థిచార్థమాప్నయ్యాత్॥ *

కామానవాప్నయ్యాత్కామీమోక్షార్థినిర్వృతింపరాం॥ ౭౭

యంయంప్రార్థయతేభీష్టంతంతంసంప్రప్యముచ్యతాం॥

విషువాయనకాలేషుపుణ్యేనసమయాంతరే॥ (౭౮)

త్వామాశ్రిత్యభవేస్తుక్తోవ్యాసశ్రాంతాభిధేశ్వరం॥ *

యోవాకోవాతిథౌయస్యాంకస్యాంవాపిసకృన్నరః॥ (౭౯)

శ్రాంతాశ్రయంత్యామారాధ్యమర్త్యయోనినసంవిశేత్॥

మయాసంస్థాపితేలింగేవ్యాసశ్రాంతాశ్రయేశ్వరే॥ (౮౦)

మహ్యంకృపాతిరేకేణప్రసన్నోముక్తివోభవ॥ (౪)

ఏవంపదత్యభమునాశ్రుతికర్తృధారే॥ *

సాక్షాత్పరాశరసుతేప్రథురార్తిహంతా॥ *

సంప్రేక్ష్యతాంగిరిధువంప్రహసన్తథాస్త్యి॥ *

త్యంతస్థితోభవదసానగణస్ససూనుః॥ ౮౧౪

ఓమిత్యాదిమహాపురాణేశ్రీస్కాందేశంకరసంహితాయాం

కాంచీ మాహాత్మ్యే వ్యాసశ్రాంతాశ్రయే

శ్వరమహిమానువర్ణనంనామ

దశమోధ్యాయః



శ్రీరస్తు.

ఏకాదశాధ్యాయప్రారంభః.

—*ద్విజాడోచుః*

తాపసాశ్రేణరాద్యత్వంబ్రవాణశ్శివసత్కుఁధాః। *

రాజసేగౌతమోదేవ్యైకధయన్నివసద్వృతం॥ (౧)

శ్రాంతాశ్రయేశమాహత్వ్యంత్యయాసాధ్వనువర్ణితం। *

ఇదానీంపునరస్యేషాంస్థానానాంవదవైభవం॥ (౨)

హరిద్రాహరిద్రాతటిసీతీరేఘక్తిముక్తిప్రదాయిని। *

నదీతటే } —కౌశికఉవాచ—

అత్రాశ్రమహంతవఃకథయిష్యామిస్థానానామథవైభవం॥ ౩

దిశస్త్ర } హరిద్రాతటిసీతీరేఘంగానిమునిసత్తమైః। *

ఋషిప్రతి } స్థాపితానిచత్రైశ్శ్రద్ధాభావితానిమహత్తభిః॥ (౪)

ష్టితలిం } హరిద్రాతటిసీపుణ్యావికసత్కుమలోజ్వలా। *

మహి } దర్శనస్పర్శసానసానధ్యానైర్విముక్తిదా॥ (౫)

సూపా } అస్యాస్తీరేమునిశ్రేష్ఠేస్థాపితానివిముక్తయే। *

రంభః } సంతిప్రియాణిలింగనిశంభోస్సాంబస్యసంతతం॥ (౬)

తేషుకానిప్రవక్ష్యామిశంభోశృణుతసాదరం। *

పురాత్తిర్భుగ్రుకుత్సేచవసిష్ఠోగౌతమస్తథా॥ (౭)

కాశ్యపశ్చాంగిరాశ్చైవసప్తైతేతుమహర్షయః। *

హిమవచ్ఛిఖరేరమ్యేతపస్తప్తాసుదుశ్చరం॥ (౮)

శ్రీ కాంచీమాహాత్మ్యే

బ్రహ్మాండంతేనమాలోక్యప్రాదుర్భూతంకృపాబలాత్ | *

ప్రణమ్యపరయాభక్త్యాప్రప్చ్యర్చ్యక్తిముక్తిదం || (౯

దేవకేనజనాస్సర్వేపారంగచ్ఛంతివారిధేః | *

సంసారస్యాస్యవిజ్ఞానహీనావేదవివజ్జితాః || (౧౦

అనాయాసేనలోకేశకృపయావదపన్దజ | *

—*బ్రహ్మవాచ*—

సాధుశృష్టంమహాప్రాజ్ఞైర్విద్యద్భిర్విచక్షణేః || (౧౧

శృణుధ్వమత్రవత్సృమిసర్వేషాంముక్తికారణం | *

ధమన్తుసర్వదాశంభోస్తుప్తికృత్యైవననిర్వృతః || (౧౨

సోపిద్విధావిభక్తోత్రవేదవేదాంతకోవిదైః | *

పశుధమన్ప్రథమతఃపతిధమన్స్తతఃపరం || (౧౩

పశుధమన్తయీకాలాత్పతిధన్తోత్యయాస్త్వృతః | *

ప్రజతండులవనైవనశ్యోభోగశతైరపి || (౧౪

ఇష్టాపూర్తానికమాణిపశుధర్మాత్కానివై | *

శివస్త్వరణమారభ్యశివధర్మస్తుసంస్మృతః || (౧౫

ప్రతిష్ఠాంతస్తులింగస్యసర్వేషాముత్తమోత్తమః | *

శివభక్తవరస్యాప్రిప్రతిష్ఠాతద్వదీరితా || (౧౬

శివక్షేత్రేఘతత్పుణ్యంకోటికోటిగుణోత్తరం | *

తతోటిగుణితంకాంచ్యాంసంఖ్యాతస్యనవిద్యతే || (౧౭

కాంచీస్త్వరణమాత్రేణకాశీవాసఫలంస్మృతం | *

తస్మాత్కాంచీపురిశ్రేష్ఠాసర్వేషాముత్తమోత్తమా | (౧౮

శివభక్తప్రతిష్ఠాపిఘవనేతద్వదీరితా। *

ఇతిబ్రహ్మముఖాచ్ఛాక్యంశ్చత్వాతాపసపుంగవాః॥ (౧౯)

ప్రహృష్టమనసస్స ర్వే కాంచీపురముపాగమః । *

తతస్మాత్వాశుభేర్థిరేవ గంగాభిధేవం॥ (౨౦)

ఏకామనాథంసంపూజ్యప్రణిపత్యమునీశ్వరాః। *

హరిద్రాపటినీరేత్రాంతాశ్రయసమిపతః॥ (౨౧)

స్వస్వనామైశలింగానిసంస్తాప్యైశర్యురాదరాత్ । *

అత్రోరత్రీశ్వరంలింగంభృగుభావగవముత్తమం॥ (౨-౨)

కుత్సఃకౌత్సంమహాదేవంవస్థితోవాగ్విచాంవరః। *

వస్తిషేష్యర నామానం గౌతమో గౌతమేశ్వరం॥ (౨౩)

కాశ్యపఃకాశ్యపేశానమంగిరామునిరాదరాత్ । *

శక్తిమునిగణ శేషా వేద వేదాంతపారగాః॥ (౨౪)

మహాదేవంసమారాధ్యముచాయుక్తాస్మతింజగుః! *

—*మనయఁజొచ్చుఁ*—

అస్తభ్యమీశశశిచూడసదానుకంపా! *

కృష్ణస్వచిత్తనగజారమదామలాంగ! ❀

భక్తప్రియాద్యవితరాంఘ్రిసరోజభక్తిం! *

ముక్తిస్తయాభవతియత్సకలాత్తభోగ్యా॥ (౨౫)

పూజానృదాంతవకరోతిగ్మహేషమత్త! *

మాతంగవాజీగణసంకులమంగళాక్షం। ❁

రాకాశశాంక వదనాభిరమందధీభి! ❀

ర్యోషిద్భిశతనయైస్సుగుణైర్నిజైశ్చ॥ (౧౬)

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే

త్వత్పాదపద్మయుగ శేనుమనోమనుష్యః। *
 పత్రంత దేకమపివాసకృదర్పయిత్వా। *

తీర్థాత్మసంస్మృతిమహాంబుధిరాదృతాంఘ్రి। *

ద్వేవైఃకరోతిజగదాపదపాకృతింసః॥ (౨౭)

ఇతిస్తుతోమునిగణే శ్శివఃప్రాదుర్భవవచః। *

శుభంసమాదదేహ్యష్టోదేవీమాలోక్యనస్త్రితం॥ (౨౮)

అలేభ్యగోమునేకుత్సవస్థిస్తువతాంవర। *

గౌతమాద్యమహాభాగకాశ్యపాంగిరసాంవర॥ (౨౯)

వైవస్వతేంతరేన ప్రమునయోభవతాజ్ఞయా। *

అంతేమన్వంతరస్యాస్యవిముక్తామామవాస్పృశ॥ (౩౦)

శ్రుత్వాతుమునయశ్శంభోర్వచశ్శుభతరంహితం। *

కృతాంజలిపుటాస్సర్వేప్రహృష్టావాక్యమబ్రువన్॥ (౩౧)

భగవన్ దేవదేవేశవిజ్ఞప్తిశ్శూన్యతామియం। *

అస్మానుప్తాపితేష్వేషులింగేషుశివసప్తసు॥ (౩౨)

సదాజనవిముక్త్యర్థంసాన్నిధ్యంకురుశంకర। *

సప్తస్థానకృతశ్రద్ధానభూయోపిభవాశ్రయాః॥ (౩౩)

మృత్యుర్దారిద్యమేతేషాంపాపామయవిషవృధాః। *

వైవాస్యస్సంతతేస్తస్యవిచ్ఛిత్తిఃకరుణానిధే॥ (౩౪)

అథదత్వాఖిలంశంఘరేభ్యోంతర్ధానమాపసః। *

సప్తస్థానమనుప్రాప్యముక్తోభవతిమానవః॥ (౩౫)

—*కౌశికఉవాచ*

అథాన్యస్యాపివత్సామిస్థానస్యసుసమాహితాః। *

పరాశరే శృణుస్వం బ్రాహ్మణశ్రేష్ఠామాహత్మ్యం విస్తయావహం ౩౬
 శ్వర మ } సప్తసానోత్తరేచా స్తిపారాశర్యం శివప్రియం | *
 హిమాను } స్థానం ముక్తికరం నృణాం సర్వసిద్ధికరం పరం || (౩౭
 వర్ణనమ్ }

యత్ర పూర్వం సమారాధ్యత క్తి సూనుః పరాశరః | *

రక్షోః శ్చుం యజ్ఞమారభ్య దదాహ సనిశాచరాన్ || (౩౮

పితృష్ణున్ క్రోధతామ్రాక్షో వ్యాసతాతో మహాద్యుతిః | *

—*ద్విజాహుః*—

కథం దదాహ రక్షాం సిత క్తి సూనుః పరాశరః || (౩౯

శక్తిశ్చ హతో యేన రాక్షసేన సహనుజైః | *

—*కాశికడవాచ*—

పురావసీష్ఠదాయాదాశ్శతమాసన్తహశాజనః || (౪౦

జ్యాయాన్ శక్తిర్న సోభాగః స్రజాపతిసమో మునిః | *

విశ్వామిత్రస్తు సతతం వసీష్ఠస్పర్థయాన్వితః || (౪౧

చోదయామాస సమునిస్సుదాసం నామ రాక్షసం | *

సత్పురాజావసీష్ఠేన శప్తో రాక్షసతాంగతః || (౪౨

భక్షయామాస సమునీన్వాసిస్తాన్ రాక్షసాన్ క్రుధా | *

శ్రుత్వా వసీష్ఠస్తు తదా వృత్తాంతమతిదుస్సహం || (౪౩

వసీష్ఠో హతపుత్రో సౌనదారో తిరురోదహ | *

ఆరుహ్యాయైచ్చి రేశ్యుంగం పపాభ్యశదుఃఖితా || (౪౪

తదాధరాధరాద్విప్రస్సాచసాక్షాదరుంధతి | *

మూర్ఛితః పునరుత్థాయ లబ్ధసంజ్ఞో మునీశ్వరః || (౪౫

అరోదీత్యశతస్యాపి పుత్రాణాం నామ కీర్తయన్ | *

అరుంధతీకరాగ్రాభ్యాం జఘ్నేజహ మాత్మనః || (౪౬

శ్రీ కాంచీమహాత్మ్యే

- దదతీశ్రుణ్వతాందుఖంపరిదేవనవర్ణనైః । *
 అరుంధతీస్నుషాశక్తేర్భార్యాదౌహృదవత్సపి॥ (౪౭)
- జఘానజతరందుఃఖాద్విలుతంతీధరాతలే । *
 దృష్ట్వావసిష్ఠస్తాంతాదృశ్మిస్సుంతింగర్భమందిరం॥ (౪౮)
- హాహేతివిలపక్తుఃఖాదుగ్రోదభృశవేపితః । *
 అబ్రవీత్కిమిదంవత్సేమమసంతానమందిరే॥ ౪౯
- ప్రహరంతీవసిష్ఠస్యకులంహంతుంసముద్యతా । *
 శ్వశురోక్తమిదంశ్రుత్వాభీతాతూష్ణింస్నుషాభవత్॥ (౫౦)
- గర్భస్తుతత్ప్రహారార్ద్రురోదాత్రతదాద్భుతం । *
 శ్రుత్వావసిష్ఠః కేనోక్తమితిసంచింత్యతిష్ఠతి॥ (౫౧)
- ఆవిర్భూయావదద్విన్జుర్వాసుదేవోజనార్దనః । *
 త్వత్ప్రేత్రోదనంబ్రహ్మకమాభూత్తేదుఃఖకారణం॥ (౫౨)
- బ్రహ్మహేమాకృధాదుఃఖంత్యంతుస్మతానహోరణాత్ । *
 పాత్రస్తేబ్రహ్మవిచ్ఛేద్యశ్చివభక్తోభవిష్యతి॥ (౫౩)
- అచిరాదేవగర్భస్థోమత్సమస్సకలార్థవిత్ । *
 ఇత్యుక్త్వాంతర్గదేవిష్ణుర్మునీనాంతత్రపశ్యతాం॥ (౫౪)
- వసిష్ఠోహతపుతోగ్రీవావకామయతవైరుషా ।
 విందేయంసంతతింపాత్రంతేనాహంపుత్రఘాతవా॥ (౫౫)
- అసౌదాసాదహేద్యశ్చరాక్షసానిజలేజసా ।
 ఇతిసంచింత్యచమునాసభార్యేతత్రతిష్ఠతి॥ (౫౬)
- తతోచిరేణకాలేనజాతస్సాక్షాత్పరాశరః । *
 జాతమాత్రేమునిషరేశక్తిసూనాపరాశరే॥ (౫౭)

వవర్షగుధిరం మేఘూరాక్షసానాంపురేపురే। *

వసిష్ఠోజాతకర్తాదీక్షచకారాస్యాశుధర్మతః॥ (౫౮

తతఃకదాచిత్తాంపుత్రోమాతరంప్రీత్యదుఃఖితః। *

అపృచ్ఛదాస్థితోంకంతామదృశ్యంతీమహాత్మనాం॥ ౫౯

మాతఃకింమంగలైర్హీనావర్తనేక్వనుమేపితా। *

శ్రుత్వేతివాక్యంచాలస్యరుదంతిప్రాహతంసతీ॥ (౬౦

వత్సతేభక్షితఃపుత్రపితాకూరేణరక్షసా। *

మమాద్యమందభాగ్యాస్తాస్తవ్వితుజాతఃకుమారకః॥ (౬౧

ఇత్యుక్త్వాభృశదుఃఖేనరురోవఘననిస్వనా। *

మునిదారాశ్చతత్రస్థారురుదుస్తేనదుఖితాః॥ (౬౨

అరుంధతీవసిష్ఠోచమునయశ్చతపోధనాః। *

బాహుక్రుద్ధస్తదాప్రాహభక్త్యైమినిఖిలంజగత్॥ ౬౩

సమారాధ్యమహాదేవంసంహర్తారంపినాకినం। *

శ్రుత్వావసిష్ఠస్తద్వాక్యంచాలంప్రొవాచహృష్టధీః॥ (౬౪

జగతాంనాపరాధోస్తిశృణువత్సవచోమమ। *

రాక్షసానామభావాయకురుసర్వేశ్వరార్చనం॥ (౬౫

పైతామహంవచశ్శ్రుత్వాప్రొవాచపునరర్చకః। *

తాతకుత్రశివేష్టేహంస్థానేకుర్యాంతదర్శనం॥ (౬౬

సద్యఃప్రీతికరంశాస్త్రదృష్టంసర్వోత్తమంవద। *

—*వసిష్ఠవాచ*—

సాధుశృష్టంత్యయావత్సప్తానంసర్వాథసిద్ధిదం॥ ౬౭

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే

స్మరణాన్తోక్షదంస్మాణాంకాంచీస్థానమనుత్తమం! *

తత్రైక్రికదివసేనైవశివస్తువ్యతిదేహీనాం॥ (౬౮

పాపిష్ఠానామపివిఘఃకింపునస్తాద్వదృశాత్కనాం॥ *

సురాసురమునీంద్రైశ్చమనుష్యోరగరాక్షసైః॥ (౬౯

తత్తత్సిద్ధిస్తతఃప్రాప్తాస్సత్వైరప్యస్తదాదిభిః! *

వాసిష్ఠంవచనంశ్రుత్వాహృదికృత్వాపరాశరః॥ (౭౦

స్వమాత్త్రీనుమతఃపశ్యాతాకాంచీంసత్వరమభ్యగాత్! *

కంపాతరంగిణీవాతచుంబితశ్రమసంహతిః॥ (౭౧

తత్రతీర్థేకృతస్నానస్నాంబమేకామ్రనాయకం! *

సమారాధ్యయథాశ్రద్ధంహరిద్రాతటినితటే॥ (౭౨

ఉత్తరేపశ్చమేతస్యమణికంఠేశ్వరస్యవై! *

శివలింగంప్రతిష్ఠాప్యపూజయామాసభావతః॥ (౭౩

స్వనామ్నాశక్తిపుత్రోత్రస్వాభీష్టఫలసిద్ధయే! *

పూజయాతస్యసంతుప్తఃపురుషార్థఫలప్రదః॥ (౭౪

ప్రసన్నఃపరయాశక్త్యాప్రాదుర్భూయావదచ్ఛివః! *

వత్సవత్సమునిశ్రేష్ఠశక్తిసూనోపరాశరః॥ (౭౫

వృణీష్వవరమాత్మేష్టయద్యస్తేనసివర్తతే! *

ఇతిబ్రువంతం దేవేశంబాలస్సంప్రేక్ష్యశంకరం॥ (౭౬

వృషోపరిసమాసీనం దేవ్యాదేవంననామహ! *

స్తుత్వాతువిచిత్రైస్తైర్వవ్రేవరమనుత్తమం॥ (౭౭

పితామేదేవదేవేశరక్షసాభక్షితఃప్రభో! *

పితృస్మూనాక్షసాశంభోసంహరేయందయానిధే॥ (౭౮

కేనోపాయేనతన్నేద్యససేదవరముత్తమం। *

స్థానేచాస్తిత్వయాశంభోప్రసన్నేనసదాస్యతా॥ (౭౯)

ఈశ్వరఉవాచ

పితరంపశ్యతేవత్సభ్రాతృభిస్సహసంగతం। *

త్వత్పూజయామాంసంప్రాప్తంత్వదాలోకనకౌతుకాత్॥

రక్షోశ్చేనైవయజ్ఞేనపితృహ్నాతాంశ్చసంహర। *

పరాశరాఖ్యంత్వత్స్థానంమత్ప్రియంసర్వసిద్ధిదం॥ (౮౦)

భవత్పితృమహాదేవఃప్రభురంతరథాత్తదా। ౪

ఇతివిమలమతిర్వసిష్ఠపౌత్ర। *

స్త్రిపురరిపుంవ్యసనారిమార్గజంతోః। *

రజనిచరగణందదాహయజ్ఞే। *

శమమపిచాపమహాత్మనాంవచోభిః॥ (౮౧)

ఓమిత్యాదిమహాపురాణేశ్రీస్కాందేసనత్కుమారసంహితాయాం

కాళికాఖండతీర్థప్రశంసాయాంకాంచీమాహాత్యై

పరాశరేశ్వరమహిమానువర్ణనంనామ

ఏకాదశోధ్యాయః

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే

- స్వరణాన్తోక్షదంన్యాణాంకాంచీస్థానమనుత్తమం! *
- తతైక్రదివసేనైవశివస్తువ్యతిదేహినాం॥ (౬౮
- పాపిష్ఠానామపివిఘఃకింపునస్తాద్యశాత్తనాం॥ *
- సురాసురమునీంద్రైశ్చమనుష్యోరగరాక్షసైః॥ (౬౯
- తత్తత్సిద్ధిస్తతఃప్రాప్తాస్సత్వైరశ్యస్తదాదిభిః। *
- వాసిష్ఠంవచనంశ్రుత్వాహృదీకృత్వాపరాశరః॥ (౭౦
- స్వమాత్త్రీనుమతఃపశ్యాత్కాంచీంసత్వరమభ్యగాత్। *
- కంపాతరంగిణీవాతచుంబితశ్రమసంహతిః॥ (౭౧
- తత్రతీర్థేకృతస్నానస్నాంబమేకామ్రనాయకం। *
- సమారాధ్యయథాశ్రద్ధంహరిద్రాతటిసితటే॥ (౭౨
- ఉత్తరేపశ్చిమేతస్యమణికంఠేశ్వరస్యవై। *
- శివలింగంప్రతిష్ఠాప్యపూజయామాసభావతః॥ (౭౩
- స్వనామ్నాశక్తిపుత్రోత్రస్వాభీష్టఫలసిద్ధతమ్। *
- పూజయాతస్యసంతుష్టఃపురుషార్థఫలప్రదః॥ (౭౪
- ప్రసన్నఃపరయాశక్త్యాప్రాదుర్భూయావదచ్ఛివః। *
- వత్సవత్సమునిశ్రేష్ఠశక్తిసూనోపరాశర॥ (౭౫
- వృణీష్వవరమాత్మేష్టయద్యస్తేనసివర్తతే। *
- ఇతిబ్రువంతం దేవేశంబాలస్సంప్రేక్ష్యశంకరం॥ (౭౬
- వృషోపరిసమాసీనందేవ్యాదేవంసనామహ। *
- స్తుత్వాతువివిధైర్హస్తైర్వవ్రేవరమనుత్తమం॥ (౭౭
- పితామేదేవదేవేశరక్షసాభక్షితంప్రభో। *
- పితృస్సూన్యాక్షసాశంభోసంహరేయందయానిధే॥ (౭౮

కేనోపాయేనతస్తేద్యప్రసీదవరముత్తమం |

✽

స్థానేచాస్మిక్త్వయాశంభోప్రసన్నేనసదాస్యతాం || (౭౯

✽ఈశ్వరఉవాచ✽

పితరంపశ్యతేవత్సభ్రాతృభిస్సహసంగతం |

✽

త్వత్పూజయామాంసంప్రాప్తంత్వదాలోకనకౌతుకాత్ ||

రక్షోఃశ్చనైవయజ్ఞేనపితృహ్నాతాంశ్చసంహర |

✽

పరాశరాఖ్యంత్వత్స్థానంమత్ప్రియంసర్వసిద్ధిదం || (౮౦

భవత్పితృమహాదేవఃప్రభురంతరధాత్తదా |

౪

ఇతివిమలమతిర్వసిష్ఠపౌత్ర |

✽

స్త్రిపురరిపుంవ్యసనారిమార్గజంతోః |

✽

రజనిచరగణందదాహయజ్ఞే |

✽

శమమపిచాపమహాత్మనాంవచోభిః ||

(౮౧౪

ఓమిత్యాదిమహాపురాణేస్త్రీస్కాందేసనత్కుమార సంహితాయాం

కాళికాఖండేతీర్థప్రశంసాయాంకాంచీమాహాత్మ్యే

పరాశరేశ్వరమహిమానువర్ణనంనామ

ఏకాదశోధ్యాయః

—o—o—o—



శ్రీరస్తు.



ద్వాదశాధ్యాయప్రారంభః.



కౌశికఉవాచ

అతఃపరంప్రవక్ష్యామిసతిస్థానానిభూరిశః। *
కాంచ్యంముక్తిప్రదాయిన్యాంమోచకస్యాత్మనాంవిభోః॥౧

అష్టభుజే } పురానక్రాసురంవిష్ణుస్సంహృత్యేభంరక్షసః। *

శ్వరమ } తస్యనక్రాసురస్యైవభ్రాతరోష్ట్రామహాసురాః॥ (౨

సానూను } తపసాతుష్టచిత్తశ్చబ్రహ్మణోవరగర్వితాః। *

వర్ణనం } నక్రాసురస్యహంతారంపహావిష్ణుంజిఘ్నతువః॥ (౩

తతస్తాఽహంతుకామేనహరితావిశ్వక్సత్తా। *

ఘరిద్రాతటిసీతీరేస్వాత్మనోభ్యర్ణదక్షణే॥ (౪

శివలింగప్రతిష్ఠాప్యపూజితాత్పరమేశ్వరాత్। *

సంపాప్ర్యాప్తఘజాన్విష్ణుర్వివిధాన్యాయుధాన్యపి॥ (౫

ఏకైకేనఘశేనైవతథాలభాయుధేనచ। *

ఏకైకాయుధసన్నద్ధంక్రుధాదేవఃపృథక్పృథక్॥ (౬

తానష్టవసురాఽహత్వాబభూవాస్త్వఘజోహరిః। *

తదాప్రభృతితల్లింగంఖ్యాతమష్టఘశేష్వరం॥ (౭

తల్లింగదర్శనంస్మాణాంఘ్రిముక్తిఫలప్రదం। *

—*కౌశికఉవాచ*—

- అదీపి తేశ్వరః ప్రాణాన్యచ్చప్రవక్ష్యామిశృణుధ్వంబ్రాహ్మణోత్తమాః॥ (౮)
- రప్రభావః పురానరస్వతీక్రుద్ధాబ్రహ్మయజ్ఞజిహ్వాంసయా॥ *
- ప్రవాహతానదీవేగాత్ప్రళయంబునిధిర్యథా॥ (౯)
- తదామధురిపుశ్యంఘవాక్యాద్యజ్ఞావనేరతః॥ *
- శయ్యాస్థానేతతఃపశ్చాత్తీరసాగరసంజ్ఞికే॥ (౧౦)
- తత్రతత్రాశ్రయః శయ్యాంనలేభేల్పంఘలంయదా॥ *
- తదానిశీధేనమయేకాంచీంప్రాపమహానదీ॥ (౧౧)
- భితోమధురిపుస్తతశర్వప్రళయశంకయా॥ *
- నారాయణోతిదుఃఖాతోఽయజ్ఞవాటాభిరక్షయా॥ (౧౨)
- దీపజ్యోతిఃప్రకాశేనజజ్ఞాల్లిలవిశ్వపాః॥ *
- గజాభిరక్షణస్థానపచ్చమేపురుషోత్తమః॥ (౧౩)
- అదీపి తేశ్వరంలింగంప్రతిష్ఠాప్యార్చనాపరః॥ *
- లబ్ధ్యాసిద్ధింమహాదేవాత్తతోయజ్ఞంరక్షసః॥ (౧౪)
- అనేకాస్థువుకాన్విష్టుర్వరానాదీపితేశ్వరాత్॥ *
- సంప్రాప్యసన్నిధౌదీపజ్యోతిరాఖ్యోవసత్యసా॥ (౧౫)
- స్వయమేవయతోవిష్టుఃప్రాప్యదీప్రకాశతాం॥ *
- సుభక్త్యాదీపితేశానసన్నిధావాస్థితోనిశం॥ (౧౬)
- దీప్రకాశనామాసౌతస్త్వాదద్యాపిదృశ్యతే॥ *
- విష్టునాపూజితంలింగంశంభోరాదీపితేశ్వరం॥ (౧౭)
- యేపశ్యంతినరాస్తేషామీశ్వరోభీష్టదోభవేత్॥ *
- విష్టునైధంసౌతత్థానంసర్వపాపప్రణాశనం॥ (౧౮)

శ్రీ కాంచీమహాత్మ్యే

దీపప్రకాశవిష్ణోస్తుదక్షిణేబాణపాతనే। *
 ప్రహ్లాదరతుకఃపూర్వంనరసింహకృతిర్హరిః॥ (౧౯

హిరణ్యకశిపుంహత్వాతద్దోషస్యనివృత్తయే। *
 శివలింగంప్రతిష్ఠాప్యపూజయిత్వాతిభక్తిమాన్॥ (౨౦

తత్ప్రసాదాన్నివృత్తాశుస్తతైశ్చేశ్వరపూజకః। *
 వర్తతేనరసింహఖ్యోహరిశ్శివబలిప్రియః॥ (౨౧

నారసింహేనప్రతిష్ఠితంలింగంనారసింహేశ్వరాభిధం। *
 హేమేశ్వరేనయేవశ్యంతినరాభక్త్యాతేయాంతికావపినాపదం॥ (౨౨

—*కాశికడవాచ*—

జైగిషివ్యేఅథాన్యదపివత్సోమిశృణుధ్వంద్వజపుంగవాః। *
 శ్వరమఅవిముక్తమహాక్షేత్రేవిశ్వేశారాధకోమునిః॥ (౨౩

హిమాంశితాపసానాంబ్రహ్మవిదామగ్రగణ్యశ్శివార్చకః। *
 శివశాస్త్రార్థతత్వజ్ఞశ్శివమంత్రపరాయణః॥ (౨౪

జైగిషివ్యోమునిశ్రేష్ఠశ్చియ్యైర్భూభిరన్వితః। *
 కదాచిత్పుణ్యక్షేత్రాణాంప్రశంసాయాంమునీశ్వరైః॥ (౨౫

తర్కితాయాంతారతమ్యవిచారణపరైస్తదా। *
 కాంచీపురీప్రభావోభూదవాఙ్మనసగోచరః॥ (౨౬

అవిముక్తప్రభావానామపికోటిగుణోత్తరః। *
 ఏకామ్రనాథమహిమావాచాతీతశ్చవర్ణితః॥ (౨౭

శ్రుత్వాతంజైగిషివ్యోత్రస్వచ్ఛత్రైఃపరివారితః। *
 విశాలాక్షీపతింనత్స్వాకాంచీపురదిదృక్షుయా॥ (౨౮

విశ్వనాథాభ్యనుజ్ఞాతఃకాంచీప్రాయముదాన్వితః। *

చృష్ట్యాకాంచీపురీంరమ్యాంవిస్తయాక్రాంతమానసః॥ ౨౯

ప్రణమ్యబహుధాకాంచీంస్తుతించక్రేమునీశ్వరః। *

సార్థత్రీకోటిలింగానామాస్తదీకృతభూమయే॥ (౩౦

అనేకకోటితీర్థాభుమండితాయైనమోనమః।

త్రయస్త్రింశతోగ్రాహితేవమందిరాయితకుక్షయే॥ ౩౧

పంచయోజనవిస్తీర్ణవిష్వజ్జితభువేనమః।

ముక్తికన్యాజనవ్యైచనమస్తేభుక్తిచాయని॥ (౩౨

కాంచీపురైవమస్తేస్తుకలికల్మషనాశిని।

ఏకామ్రనాథహృత్పద్మద్యుమణిద్యుతయేనమః॥ (౩౩

ఇతిస్తుత్వాముహుర్నత్వాశివగంగాజలేమునిః।

స్నాత్వాసశిష్యస్సంపూజ్యశ్రీమదేకామ్రనాయకం॥ ౩౪

ప్రేమ్యపార్థ్యదేవేశంజైగిషివ్యఃప్రతిష్ఠితం।

శివలింగమనుజ్ఞాతస్తేనకాంచీస్థరేతదా॥ ౩౫

పురీంప్రదక్షిణీకుర్వత్ హరిద్రాతటినీతటే।

వేగవత్యుతరేతీరేనారసింహేశపూర్వకే॥ (౩౬

శివలింగంప్రతిష్ఠాప్యకూపంచోత్పాద్యపార్శ్వతః।

ద్రోణారామంవిధాయాత్రపుణ్యకూటోదకైర్మునిః॥ (౩౭

అభిషిచ్యతదారామద్రోణపుష్పేస్సమర్చయత్।

తత్పూజయాప్రసన్నాత్తాతమువాచమహేశ్వరః॥

—*ఈశ్వరఉవాచ*

జైగిషివ్యమునేతుభ్యంప్రసన్నోస్తీహాపూజయా।

ఐరంవృణుమహాయోగిన్యత్తేమనసివర్తతే॥

శ్రీ కాంచీమాహాత్మ్యే

- ఇత్యాకర్ణ్యమహేశస్యవాక్యంతాపసపుంగవః! *
 ప్రత్యువాచమహేశానంవృషస్థంసాంబమానతః॥ (౪౦)
- భక్తవత్సలదేవేశకరుణామృతవారిధే! *
 సంసారేసాగరాద్భీతంతాప్రహేమాంసతమోక్షద॥ (౪౧)
- సాయుజ్యంతవవాంఛామిపునరావర్తివర్జితం! *
 మయాస్మిన్పూజితేలింగేసాన్నిధ్యంసర్వదాస్తుతే॥ (౪౨)
- లింగమేతత్ప్రణమతాంసంతుసర్వార్థసిద్ధయః! *
 మయార్చితమిదంలింగంమన్నామాంతమస్తువై॥ (౪౩)
- దోష్టైఃపూర్ణమిదంస్థానంబల్యర్థంతేమగర్హితైః! *
 తస్మాద్దోషవనంనామఖ్యాతమస్తుధరాతలే॥ ౪౪
- తచ్చుత్తవాశంకరోబ్రహ్మైకైద్యత్ప్రప్తంత్వయాధునా! *
 తత్తద్భవతుసర్వంమత్ప్రసాదాదితశంకరః॥ (౪౫)
- ఉక్త్వాలింగేంబయాసాకంతిరోధానంగశశ్శివః! *
 తదాప్రభృతతల్లింగంజైగిషివ్యేశ్వరస్తస్సతం॥ (౪౬)
- పుణ్యందోషవనంతచ్చఖ్యాతంకాంచ్యమఘాద్విజాః! *
 తల్లింగదర్శనంపుంసాంపురుషార్థప్రదంధ్రువం॥ (౪౭)
- తస్యపశ్చిమదిగ్భాగేదక్షిణాదిపితేశితః! *
 ఘోషాధరేశ్వరంనామస్థానమీశప్రియంమహత్॥ (౪౮)
- వేగవత్కృతరేతీరేవీశ్వేశేష్టతమంశుభం॥ *
 పురాకద్రుస్సుపణ్ణీచస్పర్థేతామాత్మరూపయోః॥ (౪౯)
- సాకద్రురజయద్రూపైస్సుపణ్ణీమహిసూస్తదా! *
 కారాగృహేతుసంస్థాప్యకాశ్యపస్యప్రియాప్రియాం॥ (౫౦)

- గరుడేశభ్రాతృణామసమిరంకాలంసుపర్ణభృశదుఃఖతా। *
 తాదాశ్రయే తపసాకాశ్యపాత్ప్రీతాల్లేభేసావినతాసుతం॥ (౫౧)
 రయోప్రసాదేన సుపర్ణగరుడంశూరమువాచవరయాముదా। *
 భావః పుత్రమాంమోచయశ్చిప్రపంత్వత్ప్రభావేనమానద॥ (౫౨)
 పురాకద్వాహమాపుష్టాత్పతీయస్యామితోదివి। *
 అమృతంసోమసంభూతంవర్తతేరక్షితంసురైః॥ (౫౩)
 తదాహృత్యస్వమాత్కానంతేనమూర్త్యేనమోచయ। *
 తతోమసంభవంస్వాదుషీయాషందివిరక్షితం॥ (౫౪)
 దేవైరాసియయత్సేనమాంమోచయమహామతే। *
 ఇతిమాతృవచశ్చృత్వాసుపర్ణఃపతతాంవరః॥ (౫౫)
 ప్రణమ్యమాతరంసాక్షాత్ప్రతరంకాశ్యపంతథా। *
 ఆసాద్యశరసానాకమమృతాహరణోద్యతః॥ (౫౬)
 తత్రతేద్రక్షిభిర్బుధమభవద్వినతాభువః। *
 తచ్చృత్వాదేవరాజోపినహసాన్యోధుమాగతః॥ (౫౭)
 తేనాభూత్తుములంయుద్ధంపక్షిరాజస్యధీమతః। *
 మమోచవజ్రంవృత్తాఃస్సపగ్ధాయమహత్త్వనే॥ ౫౮
 తేనాంగరుహమన్యైకంగుగ్ధంవశ్రేణవజ్రీణః। *
 సుపర్ణఃకుపితోవజ్రపాణింతుసహదంతినా॥ (౫౯)
 పక్షవాతేననిర్ధూయజహరామృతమమృతం। *
 తతోజగామగగనంసుపర్ణఃపతతాంవరః॥ (౬౦)
 తత్సర్వమంతరావిష్టుశ్చృత్వాసద్యస్త్రరాన్వితః। *
 సుపర్ణేనసమభ్యేత్యచకారకదనంమహత్॥ (౬౧)

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే

- త్రసన్తదినమన్యోన్యమవిశ్రాంతనియుధ్యతోః | *
 వైవాసీద్విజయోన్యన్యపరస్పరజయైషిణోః || (౬౨)
- తతశ్చత్రీప్రసన్నాత్తాప్తోవాఙ్గరుడంగిరః | *
 సాధుపక్షిపతేవిద్వన్విక్రాంతోసి మహామతే || (౬౩)
- ప్రసన్నస్తవవీర్యేణవరదోస్తవరంవృణు | *
 బ్రువంత మేవంగోవిందంప్రత్యువాచసపక్షిరాట్ || (౬౪)
- త్వంతువీర్యవతాంముఖ్యఃప్రీతోవృణుహిమద్వరం | *
 వినాయకేబ్రువత్యేవమువాచమధుసూదనః || (౬౫)
- యదినత్యప్రతిష్ఠానత్యయాదేయోవరోమమ | *
 భవత్వంమద్రథోనూనంకీర్తిమాప్స్యన్యనుత్తమాం || (౬౬)
- ఇతివిష్ణువచశ్చత్వాగరుడఃపరవీరహః | *
 ధ్యాత్వాముహూర్తనిశ్వస్యసత్యపాశనియంత్రితః || (౬౭)
- తథాకరిష్యఇత్యుక్త్వావిస్మృష్టస్తేననిర్యయా | *
 తతోజగామమధుభిద్వైకుంఠంనిజమందిరం || (౬౮)
- గరుడోపినుధాకుంభందత్వాకద్వైస్సమాతరం | *
 కారాగ్రహోద్భూంసీద్వియంసీత్వాపరమయాముచా || (౬౯)
- సర్వేషుబద్ధవైరోయంతాజిహూంసురరిందమః | *
 ఆరరాధమహాదేవంకాంచ్యాంముక్తీశ్వరంప్రభుం || (౭౦)
- యత్రముక్తింగతఃకారుకశ్చిత్కరుణయావిభోః | *
 అన్యేపిబహవస్తత్రవిముక్తాభవబంధనాత్ || (౭౧)
- తత్కృపాలబ్ధవీర్యోసౌమమద్దభుజాన్విరాట్ | *

తతస్తేఘజగాస్తేనషర్దితాఃకద్రునందనాః॥ (౨౨

జ్ఞాత్వేశానార్పణాల్లభవిక్రమంతంచతేపునః॥ *

వయమప్యాశ్రయఃమేశంతమేవజగతాంవిఘం॥ (౨౩

ఇతిసిన్ధిత్యతేకాంచీమగమన్వాంఛితప్రదాం॥ *

తత్రవేగవతీతీరేగరుడేశసమీపకే॥ (౨౪

భక్త్యాధ్యాయీకాద్రవేయాస్తేప్రతిష్ఠాప్యశివంప్రఘం॥ *

ఫణాధరేశంవిశ్వేశంపార్థివాయామాసురంజనా॥ (౨౫

—*నాగాడిమః*—

భగవత్ దేవదేవేశనైనతేయోమహాబలిః॥ *

బాధతేస్తాన్తహాదేవత్వద్వరాల్లభవిక్రమః॥ (౨౬

తత్తోభితావయందేవభవంతంశరణంగతాః॥ *

త్వమేవగతిరస్తాకంరక్షరక్షకృపానిధే॥ (౨౭

విజ్ఞప్తిమేషామీశానశ్శ్చుత్వాతేషాందయానిధిః॥ *

దధారాభరణత్వేనతేనాసీన్నాగఘాషణి॥ (౨౮

తతస్తేగరుడంసాక్షాత్సవిష్ణుశంకరాగ్రతః॥ *

సుఖంప్రప్చ్యరభయాశ్శివాశ్రయబలేనవై॥ (౨౯

తదత్రజగతిఖ్యాతాగాధానర్వత్రసర్వదా॥ *

హీనాశ్రయోనకర్తవ్యంకర్తవ్యోమహదాశ్రయః॥ (౩౦

ఈశాశ్రయేణతన్నాగాఃప్రప్చ్యర్గరుడంసుఖం॥ *

తదత్రవిశ్రుతంకాంచ్యాంఫణాధరమిష్టిప్రియం॥ (౩౧

శ్రీ కాంచీమహాత్మ్యే.

స్థానంశంభోరదృష్టార్థదృష్టార్థసుకరంస్మృతాం। *
 సర్వేషామత్రసర్వేశస్సాన్నిధ్యంకురు తేంబయా॥ (౮౨

ఏతత్ఫణాధరవిభోర్మహితంచరీత్రం। *

శ్రుణ్వంతియేనకృదపిప్రయతాఃపఠంతి। *

తీర్థాతిఘోరభవవారిధయోభవంతి। *

సత్యంచతేఘజగదంశవిషానభిజ్ఞాః॥ (౮౩

ఓమిత్యాదిమహాపురాణేశ్రీస్కాం దేశంకర సంహితాయాం
 కాంచీమహాత్మ్యే 'అష్టభుజేశాదీపితేశనాగసింహేత్తాశ
 జైగిషివ్యేశగరుడేశఫణాధరేశ్వర మహిమాను
 వర్ణనంనామద్వాదశోధ్యాయః





శ్రీరస్తు.

త్రయోదశాధ్యాయ ప్రారంభః.

—*కౌశిక ఉవాచ*

- అథాతస్సంప్రవక్ష్యామిస్థానస్యాన్యన్యవైభవం | *
కాంచ్యాముత్తమమేతద్ధికమలాకలితాలయం || (౧)
కాలేనగచ్ఛతాసర్వేగచ్ఛంతిస్వపదతుయాత్ || *
కలాముఖూర్తకాష్టాదికలితావయవాత్మనా || (౨)
అపూరాత్రార్థమాసాఖ్యమాసర్వయనవషణ్డైః | *
లతుత్రిచత్వారింశద్భిర్వైర్వింశతసహస్రకైః || (౩)
ఛతుర్మ్యగస్యసంఖ్యాస్యాత్తేషాం ధైవసహస్రకైః | *
కల్పబ్రహ్మస్తుకవిభిఃకథితస్తదహఃపునః || (౪)
తాపతీరాత్రిరాదిష్టా తేషాంమాసస్తుషష్టిభిః | *
బ్రహ్మణిపద్మగర్భస్యవషణ్డద్వాదశభిశ్చతైః || (౫)
వషణ్డౌంతుశతంప్రాహుఃపరంసర్వేమనీషిణి | *
తదర్థంపూర్వమిత్యన్యత్ పరార్థంతద్వితీయకం || (౬)
తద్ధివిష్టోరహస్త్వైకం తేనాస్యాపితతంసమాః | *
తదంతేతస్యవిలయస్తదేకస్యవిధేరపి || (౭)
విష్టోరపునయోర్హర్తామహాగ్రాసస్సదాశివః | *
ఆరోపితాతదాకాయాతత్కాయారోహణంస్మృతం || (౮)

శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

అనేకధాత్రపూర్వేషాంబ్రహ్మణాంమధువిద్విషాం | *
 ఏవమారోపితౌకాయాకాలమూర్త్యాపినాకినా || (౯

స్థానమేతత్ప్రియతమంకృపాసింధోఃపినాకినః | *
 తదత్రసర్వజంతూనాంసర్వాభీష్టార్థసిద్ధయః || (౧౦

సాక్షాత్కారేణమోక్షోపిభవత్యంతేఖిలాత్మనాం | *
 తత్రభక్తిమతాన్యాణాంకులకోటిసముద్భవాః || (౧౧

రుద్రలోకంప్రయాన్యంతిపునరావతీవజ్జితం | *
 అత్రాన్యవసముద్భూతాంలక్ష్మీమారాధ్యవైపురా || (౧౨

బిల్వపత్రైర్ముహూదేవమచయేత్ప్రితయేసుఖం | *
 బృహస్పతిస్తుతపసామగ్రణీస్తుసదాశివం || (౧౩

ప్రపాదుర్భూతంసమాలోక్యవవేవరమనుత్తమం | *
 స్తుతించకారదేవాయకృతాంజలికరోంజసా || (౧౪

❖బృహస్పతిరువాచ❖

బృహస్పతిః } దేవదేవజగన్నాథకాయారోహణనాయకః | *

తిక్యతకా } ప్రసీదకమలాకాంతకమలాసనవందితః || (౧౫

యారో } ప్రసీదకరుణామూర్తేప్రసీదగిరిజాపతే | *

హణేశ్వ } శివాయవిశ్వరూపాయనమస్సర్వజ్ఞతేనమః || (౧౬

రస్తుతిఃగు } త్వయిదత్తోనమస్కారస్సకృత్సర్వఫలప్రదః | *

రవేవర } ప్రహనంచధన్యాస్త్యామాశ్రితాలోకేకృతార్థాస్తేనసంశయః || (౧౭

బ్రాహ్మణస్త్యంతుదేవానాంబ్రాహ్మణ్యానామహంపునః | *

ధ్యాయామిత్వాంబ్రాహ్మణస్యబ్రాహ్మణోహిగతిఃప్రభో ||

త్రయోదశోధ్యాయః.

౧౧౫

అబ్రాహ్మణపరామూర్త్యాబ్రాహ్మణానీరయార్థినః। *
 యేవై స్వాం దేవతాంత్యక్వాయజంత్యన్యాంనరాధమాః॥

తాం దేవతాంనప్రాప్నోతిపాపీయానితిహీనుతిః। *

త్వాంప్రపద్యేవమాందీనంత్యత్కృపాదృష్టిభాజనం॥ (౨౦)

త్వమేవశరణంశంభోత్వంమాతాత్వంపితాగురుః। *

నమోనమస్తేదేవేశసర్వతోస్తునమోనమః॥ (౨౧)

ఇతిస్తుతింపురశ్యంభుర్బృహస్పతిసమీరితాం। *

శ్రుత్వాప్రాదురభూద్దేవ్యాకాయారోహణనాయకః॥ (౨౨)

వరంవరయజీవత్వమితిప్రాహమహేశ్వరః। *

శ్రీబృహస్పతిరువాచశః

యదిప్రసన్నస్తస్త్వంమహ్యంయదిదేయోవరశ్చమే। (౨౩)

తథాహేదాంబుజద్వంద్వేనిశ్చలాభక్తిరస్తుమే। *

యదేవదక్షిణేతీరేనద్యాస్తీర్థమనుత్తమం॥ (౨౪)

త్వత్సన్నిధౌవేగవత్పావిత్రమలంసుమనోహరం। *

అత్రమద్వాసరేమర్త్యస్సకృద్వాస్నాతిపుణ్యదే॥ (౨౫)

విషువాయనకాలేతుగ్రహణేచంద్రసూర్యయోః। *

పూణీనూయామమాయాంచవ్యతీపాలేదీనత్రయే॥ (౨౬)

అష్టమ్యాంచనతుర్దశ్యాంపక్షయోరుభయోరపి। *

స్నాత్వాధనంయథాశక్తిబ్రాహ్మణేభ్యఃప్రయచ్ఛతి॥ (౨౭)

సత్వాంభక్త్యర్చయస్తౌతినమస్కృత్యపునఃపునః। *

తస్యపాపానినశ్యంతుశతజన్తాజితాన్యపి॥ (౨౮)

శ్రీ కాంచీమహాత్మ్యే

త్వాంచభక్త్యవయస్తాతిస్తోత్రేణాననశంకరః । *
 తేనయఃపురుషార్థేషుప్రార్థ్యతేర్థస్సవర్ధతాం॥ (౨౯

అచిరేక్షేవకాలేనకృపయాతేత్రసిద్ధయః । *

సశ్వేషాం భజతాంసంతు సర్వాఅపిదయానిధే॥ (౩౦

త్వామారాధ్యమనుష్యోత్రసకృద్వాభక్తిభావితః । *

యత్రక్వాపివసన్ కాంచీనివాసఫలమాప్నుయాత్ ॥ (౩౧

అజస్రమత్రలింగేన్ద్రియేవ్యాసన్నిహితోభవ । *

ఈశ్వరఉవాచ

ఏవమస్తుమునేనర్వమిత్యక్వాంతరధీయత॥ (౩౨

యమోషియమినాంశ్రేష్ఠసూర్యపుత్రఃప్రతాపవాన్ ।

ఆరాధ్యాత్రమహాదేవంసంయమిన్యధిపోభవేత్ ॥ (౩౩

అన్యేపిమునయోదేవాస్సంస్వంస్వమిష్టంప్రపేదీరే । *

అన్యచైశాన్యదిగ్భాగేహరిద్రాతటిసీతః॥ (౩౪

హరిద్రాంబుభవాఖ్యస్యస్థానంత్రైలోక్యపూజితం । *

కామాక్షీజగతాంమాతాకంపాతీరతపస్వినీ॥ (౩౫

హరిద్రాలేపితాన్నాతాలేనేయంతటినీస్త్పతా । *

తజ్జలామోదలాభాయలింగమూర్తిరభూచ్ఛివః॥ (౩౬

తేనతల్లింగవర్యస్యహరిద్రాంబుభవాభిధా । *

ఆఖ్యాతానకతైఃకాంచ్యాంసర్వేశస్యపురస్విషః॥ (౩౭

అత్రదృష్ట్వాతుసాన్నిధ్యంకామాక్షీకమితుఃప్రభోః । *

కతిచిత్సిద్ధయోగీంద్రాస్సిద్ధిమాపుర్యథాసుఖం॥ (౩౮

తేనసిద్ధేశ్వరభితిపఃఖ్యాతఃత్రిశూలధృక్ । *

త్రయోదశోధ్యాయః.

౧౧౭

అస్యస్తీసన్నిహౌకూపస్సిద్ధతీర్థాహ్వయశ్శుచిః॥ (౩౯

స్తరణావేవసిద్ధ్యంతిసిద్ధయోన్యాఖిలాన్యథాం। *

స్నాతయోస్యపుష్పనుజశ్శనివా రేరవేర్ది నే॥ (౪౦

సప్తజన్మకృతైఃపాపైర్ముక్తోముక్తిమవాప్నుయాత్। *

సిద్ధేశ్వరంసమాసాద్యసిద్ధింవిందంతిమానవాః॥ (౪౧

అతస్సిద్ధేశ్వరాఖ్యంతత్స్థానంశంభోరతిప్రియం। *

అన్యచ్ఛతస్యోత్తరతస్థానమస్తమహేశితః॥ (౪౨

హరిశాప } హరిశాపభయత్రాతురంబికారమణస్యతు। *

భయాప } శప్తోహరిఃపురాకోపాద్భృగుణాబ్రహ్మసూనునా॥ (౪౩

హేశ్వర } దేవాసురాఃపురాహ్యసౌలయత్తాబలశాలినః। *

మహిమా } దివారాత్రమవిశ్రాంతంవర్షాణామయుతాయుతం॥ (౪౪

నువర్ణనం } పురాజితేషుదేవేషుకించిద్విష్ణుస్తవరాస్వితః। *

చక్రముద్యమ్యసంక్రుద్ధశ్చిచ్ఛేదదితిజానరణే॥ (౪౫

హవ్యమానాస్తుదైతేయాఃకాందిశీకారణాంకణాత్। *

పాప్రవృత్తశరణంపత్నీంభృగోర్ధ్యానపరస్యతే॥ (౪౬

భృగోఃపత్నీంమహాభాగాంమహాలక్ష్మ్యస్తుమాతరం। *

సామాభైష్టేతితానుక్వాసర్వానాశ్రమమధ్యగాః॥ (౪౭

కృత్వాశ్వశ్రూరరత్నామూఖ్యాతినారాయణస్యసా। *

తస్యాంతానధరక్షంత్యాంచక్రముద్యమ్యమాధవః॥ (౪౮

సంహరన్నాశ్రమద్వారిదృష్ట్యాభార్యాంభృగోస్తదా। *

శిరశ్చిచ్ఛేదచక్రేణహరిస్త్రీవధసిన్ధుణి॥ (౪౯

శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

పశూనాంపతయేతుభ్యంహరికేశాయతేనమః | *

హిరణ్యబాహవేతుభ్యంహిరణ్యపతయేనమః || (20

అంబికాపతయేతుభ్యముమాయాఃపతయేనమః | *

విద్యానాంపతయేతుభ్యంభూతానాంపతయేనమః || (21

వృష్టానాంపతయేతుభ్యంతుష్టిదాయనమోనమః | *

ఇతిస్తువంతంగోవిందంప్రాహశీతాంశుశేఖరః || (22

ప్రసన్నంవిధిమాంవిష్టోవరంవృణుమహామతే | *

కిమర్థంభవతాతప్తంతపస్తుసుచిరంమహత్ || (23

శ్రుత్వామాహేశ్వరంవాక్యంవిష్టుర్విశ్వామరేశ్వరః | *

ప్రాచదేవదేవేశంనమస్కృత్వాకృతాంజలిః || (24

భగవత్దేవదేవేశభృగుణాబ్రహ్మసూనునా | *

కోధాచ్ఛప్తోస్తిభీతశ్చక్రితోస్తిభవద్బలాత్ || (25

తతస్తావంశరణంప్రాప్తంతస్తాదుద్ధరమాంవిభో | *

—* ఈశ్వరఉవాచ*

శ్రుణ్వత్రవిష్టోభూతార్థంనభోక్తవ్యంత్యయూనఘ || (26

మద్భక్తైర్యత్ప్రతిజ్ఞాతంతత్తథానాన్యధాభవేత్ | *

మద్భక్తావమతిర్ద్యేనకృతామూఢేనమాధవ || (27

సతువద్యతమోస్తాకంతస్యాంతేనరకఃక్రమాత్ | *

భవతామునిశాపస్యదశజన్మానిదుఃఖినా || (28

ప్రాప్తవ్యానినసందేహాజగతాంహీతకారిణా | *

మత్స్యకూమరౌవరాహాదితిర్యగ్యోనిషుసాదరం || (29

త్రయోదశోధ్యాయః

౧౨౧

తత్రపంచాసుగృహ్లామివినిగృహ్లామిపంచవై । *

అన్యేషుజన్మస్వపివాస్వసుగృహ్లామిసాదరం॥ (౮౦

ఇతీశవాక్యమాకర్ణ్యప్రోవాచపురుషోత్తమః । *

ప్రణమ్యప్రాంజలిర్భూత్వాప్రసన్నేంద్రియమానసః॥ (౮౧

కృతార్థోస్త్రిదయాసింధోర్యదాత్మాపాత్రతాంఠతః । *

త్వన్నిగ్రహానుగ్రహయోస్సురాసురనమస్కృత॥ (౮౨

వరమన్యంవృణేత్వత్తస్త్యయిభక్తిమ౯మస్థిరా । *

తత్రసర్వేష్వధీశాశ్చయథాసర్వార్థసిద్ధయః॥ (౮౩

ఘాయాసురీశసతతంస్థానేచాత్రతవప్రియే । *

మయాప్రపూజితేలింగేహరిశాపభాయాపహే॥ (౮౪

సాన్నిధ్యమస్తుభవతస్సాంబస్యసనుతస్యవై । *

ఏవంప్రాధ్యయతేశంఘర్విష్ణవేవిశ్వయోనయే॥ (౮౫

దత్వైవాంతరథాత్సర్వంత్రిణేత్రప్రిపురాంతకః । *

అన్యచ్ఛూర్వతస్తస్యస్థానమస్తద్విజ్ఞోత్తమాః॥ • (౮౬

త్రికాల } త్రికాలజ్ఞానలిప్సూనాంత్రికాలజ్ఞానదంశుభం । *

జ్ఞానేశమ } పురాకేచనయోగీంద్రామహాపాశుపతోత్తమాః॥ (౮౭

తంశేష } కాంచ్యాంనివాసమాసేదంశకమలావసతాముదా । *

యోర్త } తేప్రతిష్ఠాప్యదేవేశంత్రికాలజ్ఞానలిప్సవః॥ (౮౮

హిమా } అచక్షయిత్వాపురాత్రేశకృపయాజ్ఞానమాయయుః । *

తదాప్రభృతితల్లింగపూజానియతమానసాః॥ (౮౯

ప్రాపువంతినరానిత్యంత్రికాలజ్ఞానమత్రవై । *

అస్యోత్తరేణమునినామతంశేషమహోత్తరా॥ (౯౦

శ్రీ కాంచీమహాత్మ్యే.

మతంగేశమహాలింగప్రతిష్ఠాప్యసమర్పితః। *
 మతంగేశంసమారాధ్యజనాశ్చంభోరనుగ్రహత్॥ (౯౦

ప్రాశ్నవంతిపరాంముక్తింయంనత్వాననివర్తతే। *

తస్యపశ్చిమదిగ్భాగేవామనేనాచిఃతంపురా॥ (౯౧

ఉపేంద్రేణమహేంద్రాయపునరాకాంక్షతాశ్రియం। *

అభిరామే } అభిరామేశ్వరంనామస్థానంత్రిపురవిద్విషః॥ (౯౩

శైరావ } తత్రారాధ్యమహాదేవత్రిభిస్సప్తపదవిక్రమైః। *

తేశయోః } హృత్వాబలేమహారాజ్యంమహేంద్రాయదదౌపునః॥ (౯౪

ప్రభావః } అత్రాభిరామంచేవేశమారాధ్యబహుజనాః। *

అనాయాసేనసంసారాదాపుర్మోక్షమనుత్తమం॥ (౯౫

అభిరామేశ్వరేభక్తాస్సతంసుఖినోభృతం। *

భవంత్యవ్యాకులానిత్యంపశుపత్నిసుతర్ధిభిః॥ (౯౬

అన్యచ్చస్థానమభిహ్వాఃకమిత్రారాధితంమహత్। *

ఐరావతేశ్వరాఖ్యంతదభిరామేశపశ్చిమే॥ (౯౭

పురాసురాసురాస్సర్వేమథ్యమానేమహాదధౌ। *

దంతావళోవశ్రోత్రసంబభూవాద్భుతాకృతిః॥ (౯౮

పర్యపూజయదీశానంకాంచ్యాంసంస్థాప్యసోన్మహం। *

ప్రసన్నఃపరయాభక్త్యాసోమశ్చితాంశుభూషణః॥ (౯౯

తంవరైశ్చందయామాసచతుదశంతినమీశ్వరః। *

వప్రేసోపిభరాజత్వంమహేంద్రక్షియవాహతాం॥ (౧౦౦

అసన్యామీశ్వరేభక్తిమనౌపమ్యపరాక్రమం। *

త్రయోదశోధ్యాయః.

౧౨౩

అన్యచ్చప్రార్థయామాసస్థానేస్త్విన్వరమేశ్వరం॥ (౧౦౧

మన్నామన్నాస్థాపితేలింగేసాన్నిధ్యంసర్వదాస్తుతే॥ *

యేత్వతైర్రావతంలింగమిరాయామాశ్రయంతియే॥ (౧౦౨

తేమృతత్వాయకల్పంలేసుఖమిశకృపాబలాత్॥ *

అన్యదక్షిణదిగ్భాగేస్థానమన్యత్సుశోభనం॥ (౧౦౩

ఇష్టసిద్ధిః) ఇష్టసిద్ధిశ్చరాఖ్యంతదిష్టసిద్ధిప్రదంనృణాం॥ *

శ్వరవైభవారంభః) పశ్చిమాభిముఖంలింగంతత్రశంభోఃపరాత్మనః॥ ౧౦౪

సకృద్దశనమాత్రేణసర్వసిద్ధిప్రదంనృణాం॥ *

అత్రసర్వేశ్వరాత్ప్రప్తాశ్చక్రేణేష్టార్థసిద్ధయః॥ (౧౦౫

దధీచోవచనేనాస్యవజ్రాస్థిరభవత్పురా॥ *

—*ద్విజాహుచుః*

కఠరికౌశికవజ్రాస్థిరభవద్వదనోత్రతత్॥ (౧౦౬

సువిస్తరంమహాభాగసర్వజ్ఞశివసమృత॥ *

—*కౌశికఉవాచ*

అత్రపూర్వంమునివరశ్చైవనిర్భృగువంశజః॥ (౧౦౭

వజ్రాస్థిత్యమవధ్యత్వమదీనత్వంచలభవాత్॥ *

పూర్వంతస్యసఖాకచ్ఛిద్రాజాత్ముపశ్చిత్రుతః॥ (౧౦౮

అభూన్మిత్రందధీచస్యబ్రాహ్మణఃక్షుధసంభవః॥ *

తయోఃకదాచిత్క్రిడాయాంవివాదస్సుమహానభూత్ (౧౦౯

అధికోబ్రాహ్మణోరాజ్ఞఃరాజావిప్రాన్తహనితి॥ *

తతోదధీచఃక్రుధ్ధాత్తాతాడయామాసతంనృపం॥ (౧౧౦

శ్రీ కాంచీమాహాత్మ్యే

క్రుద్ధోయంన్యపతిర్విప్రంవశేణశిరః ఆచ్ఛినత్ | *
సతువిప్రస్తరక్షశుక్రంపపాతభువిఖండితః॥ (౧౧౧)

సమాగమ్యాథతంశుక్రస్సంధాయోజ్జీవ్యచాబ్రవీత్ | *
భోదధీచమహాభాగమహాదేవముమాపతిం॥ (౧౧౨)

ఆరాధ్యదేవశ్రీకాంచ్యామవఘోభవసర్వతః | *
సర్వసిద్ధిప్రదాకాంచీశర్వాణీశంకరప్రియా॥ (౧౧౩)

మృతసంజీవిసీలభాసూర్వంకాంచ్యాంమయాశివాత్ | *
ఇష్టసిద్ధీశ్వరస్థానేదృష్టాదృష్టఫలప్రదే॥ (౧౧౪)

సన్నిధౌతస్యదేవస్యదక్షిణేర్థముత్తమం | *
ఇష్టసిద్ధిప్రదమితిభ్యాతంహిభువనత్రయే॥ (౧౧౫)

తత్తీర్థస్నానసంతుష్టాదీశ్వరాదిష్టసిద్ధిదాత్ | *
తత్తీర్థదర్శనాత్స్వర్గాత్ప్రాప్తినాన్తజ్జనాన్మృతాం॥ (౧౧౬)

ధర్మార్థకామమోక్షాణాంసిద్ధయస్కర్మసంశయః | *
అర్కవారేవిశేషేణస్నానంకుర్వంతియేత్రవై॥ (౧౧౭)

అపుతోలభతేపుత్రమచక్షుశ్చక్షురుత్తమం | *
అభార్యోలభతేభార్యామధనోధనవాఙ్భవేత్ | (౧౧౮)

అనాయుర్దీర్ఘమాయుశ్చాప్యపశుఃపశుమాఙ్భవేత్ | *
అవిద్యోలభతేవిద్యామరాజ్యోరాజ్యమాశ్నయాత్॥ (౧౧౯)

ఘాతప్రేతపిశాచాద్యైఃపీడితాయచరక్షసా | *
తేత్రాఝరవారస్నానేనముచ్యంతేనాత్రసంశయః॥ (౧౨౦)

శ్విత్రీకపృథ్వీచకునభీశ్యావదంతకఆమయా॥ *

త్రయోదశోధ్యాయః.

౧౨౫

రాజయత్కృభూతోపిస్సానాదత్రాశుముచ్యతే॥ (౧౨౧

నారీవాభనరోవాపిస్సాత్వాత్రఫలమాప్నయ్యాత్॥ *

కృతేసభారతీకనతీరేస్తి౯బ్రహ్మణాపురా॥ (౧౨౨

స్సాత్వాస్రష్టంజగత్సర్వంలభ్యంచాహ్వాంచతత్పదం॥ *

త్రేతాయుగేఽనినాధీశస్సాత్వాతీర్థోత్తమోత్తమే॥ (౧౨౩

తేజోరాశిరభూత్సంక్షావల్లభశ్చత్రయీతనుః॥ *

వరోహిలభ్యోదేవేశాత్తేనసర్వేష్టసిద్ధిదాత్॥ (౧౨౪

స్వవారేస్సాయినామత్రోఽఘ్రిమిష్టార్థసిద్ధయే॥ *

మాసేతుకార్తికేతీవశీఘ్రిమిష్టార్థసిద్ధయే॥ (౧౨౫

ద్వాపరేభగవాన్విష్ణుస్తీర్థేస్తి౯రమయాసహ॥ *

స్సాత్వారరతునిఖిలంవైష్ణవంచాపితత్పదం॥ (౧౨౬

కతాతుగౌరీకామాక్షీస్సాత్వాతీర్థోత్తమేపురా॥ *

ఏకామ్రనాథదేహార్థమవాపసరయాముదా॥ (౧౨౭

యుగానామధిపాహ్యేతేచతుర్థామభవన్సురాః॥ *

అదంతకస్యవైశ్రాఙ్ఢస్సాన్సానాదత్రాదరేణతు॥ [౧౨౮

ముక్తావలినిభాదంతాస్సంజాతాఃకృపయావిభోః॥ *

రాజయత్కుప్రతీకారమోషధీశేనకాంక్షతా॥ (౧౨౯

ఇష్టసిద్ధిజలస్సానాద్ధనీచమునిసత్తమ॥ *

భగస్యోత్పాతితేనేత్రేవీరభద్రేణవైపురా॥ (౧౩౦

ఇష్టసిద్ధిజలస్సానాత్సంజాతేకృపయేశితుః॥ *

కుచేరస్యాక్షిణీదేవ్యావీక్షణాత్స్ఫుటితేపురా॥ (౧౩౧

శ్రీ కాంచీమాహాత్యే

- స్నానేనాత్రపునర్లక్ష్మేసఖ్యంచత్యంబకస్యతత్ *
 దుష్పర్వేళపునస్నానాదిప్తసిద్ధిజతేశుభే॥ (౧౩౨)
- విలాససుఖమూర్వశ్యాయాతోసాజితమచ్ఛథః॥ *
- కుష్ఠవ్యాధియుతఃకాన్తిస్సాంబోత్రస్నానమాత్రతః॥ (౧౩౩)
- సర్వవ్యాధివినిర్ముక్తశ్శంకరస్యప్రియోభవత్॥ *
- సశోదాశరధీరామోధర్మపుతోపిసానుజః॥ (౧౩౪)
- భ్రష్టరాజ్యాస్త్రయోష్యేతేస్నానాదత్రేప్తసిద్ధిదే॥ *
- నిహత్యశతూర్ణస్వంరాజ్యంప్రాప్తవంతోయథాపురం॥
- తత్రచత్వారితీర్థానిక్రమాద్జ్ఞేయానిసూరిభిః॥ *
- ఉత్తరేధర్మదంతీర్థంపురస్తాదర్థదంస్త్వతం॥ (౧౩౬)
- యామ్యేతుకామదంవిద్ధిదధీచమునిసత్తమ॥ *
- వశ్చిమేమోక్షదంతీర్థంసమ్యగుక్తంసంశయః॥ (౧౩౭)
- సార్వకాలికమప్యేతద్విశిష్టమపిశోభనం॥ *
- ఆషాఢకాతికేమాఘేవైశాఖేతివిశిష్యతే॥ (౧౩౮)
- తత్రాపికాతికేమాసింధాసువారేతిపుణ్యదః॥ *
- యఃకశ్చిదపివామర్త్యోభానువారోదయాత్పురా॥ (౧౩౯)
- స్నాతితస్యఫలంవక్తుంనశక్యంవషకోటిభిః॥ *
- స్నానందానంజపోహూమస్తస్తీర్థేనంతముచ్యతే॥ (౧౪౦)
- తస్మాత్త్వంతత్రచస్నాత్వాభవావధ్యోముసీశ్వర॥ *
- ఏషదాస్యామిలేమంత్రంమృతసంజీవనాహ్వయం॥ (౧౪౧)
- ఇతిదత్వావిస్మయైన్యంజగామభృగునందనః॥ *
- దధీచోపిచుయాకాంచీమప్తసిద్ధీశ్వరప్రియాం॥ (౧౪౨)

త్రయోద శోధ్యాయః.

౧౨౭

తత్రస్మాత్తేష్టసిద్ధ్యాభ్యేతీర్థేర్థో త్రమేమునిః। *

పశ్చిమాభీముఖంలింగమిష్టసిద్ధీశమాశ్రితః॥ (౧౪౩

సమారరాధధర్మాత్తాతమీశంనియమైశ్చిర్యః। *

తతోదేవోమహాదేవోమహాకారుణికో త్రమః॥ (౧౪౪

తతస్తస్యావిరభవదీశస్సర్వేష్టసిద్ధిదః॥

వజ్రాస్థిత్యమవధ్యత్వమదీనత్వంచదత్తవాః। *

ఏవంలభ్యేష్టసిద్ధీశాద్వరంవజ్రాస్థిరాశ్చవిత్॥ (౧౪౫

అతాడయత్తుపంచూర్ధ్వివామపాదేనసంసది। *

తత్సహాయ్యరతంవిష్ణుంసామరంసమరేజయత్॥ *

ఏవమేవాత్రబహవోపీష్టసిద్ధీశ్వరాశ్రయాత్॥ (౧౪౬

ఇష్టార్థసీద్ధింసంప్రాప్యవిముక్తాభవబంధనాత్। *

ఓమిత్యాదిమహాపురాణేశ్రీస్కాం దేసనత్కుమార సంహితాయాం

కాశికాఖండేతీర్థప్రశంసాయాంకాంచీమాహాత్యైకాయారోహ

ణేశహరిశాపభయాపహేశ త్రికాలజ్ఞానేశమతంగేశాభి

రామేతైరావతేశేష్టసిద్ధీశమహిమానువర్ణనం

సామ్యత్రయోదశోధ్యాయః



శ్రీరస్తు.



తుదశాధ్యాయ ప్రారంభః.



కౌశిక ఉవాచ॥

కచ్చ పేశ్వ అతః పరం ప్రవక్ష్యామి స్థానం కాంచ్యాం మహా త్తరం । *

రసభావః శ్రీకచ్చ పేశ్వరం నామ స్థాన మాద్యం మహేశితమః ॥ (౧)

పురా కిల పురా రాతిశ్చ రాచరమిదం జగత్ । *

సంహృత్య సర్వభూతాని బ్రహ్మణా విష్ణునా సహ ॥ (౨)

నిశాముషి త్వాని జయాశక్త్యా పరమయా సహ । *

భూతాని పరమాణ్వంతం నస్తాని సతు పూర్వవత్ ॥ (౩)

సిన్ధు తుస్సాన్వితృనా కాంచ్యాం గక్షితాయాం మహేశ్వరః । *

అవిర్భూతా విశ్వేశో జ్యోతిర్లింగవపుశ్శివః ॥ (౪)

తత్ర శక్త్యా భనిజయా జగత్కారణభూతయా । *

జీవానాంతచ్చరీరాణ్యథా పూర్వమయోజయత్ ॥ (౫)

అనుప్రవిశ్య తానేవ నామ రూపే చ కారసః । *

తత ఏవ సముత్పన్నమండమపుహిరణ్మయం ॥ (౬)

తస్మిన్నండే త్విమేలోకాలంతర్విశ్వమిదం జగత్ । *

తత ఏవ హి సంభూతా బ్రహ్మన్జ్ఞిన్ద్రింద్రదేవతాః ॥ (౭)

కారణంతు సదా ధ్యేయశ్శంభుర్విశ్వేశ్వరో హి సః । *

తదేతస్లింగమాశ్చర్యం కాంచ్యామైశ్వరముత్తమం ॥ ౮

చతురశ్శాఖాధ్యాయః

౧౨౯

- సర్వైర్ముముక్షుభిర్ధ్యేయంపరంజ్యోతిస్సనాతనం। *
 తమీశమీశ్వరాణాంచదేవతానాంచదైవతం॥ (౯)
 పతింపతీనాంపరమంయేవిదుస్తేజహుస్తనుం। *
 తత్రబ్రహ్మసరస్వత్యాతపస్తప్తాస్సుదుశ్చరం॥ (౧౦)
 అవాపసృష్టికర్తృత్వంప్రసాదాదద్యశాశ్వతం। *
 తదంతరేపురాకర్తేకస్త్రింశ్చబ్రహ్మణోహరిః॥ (౧౧)
 అమృతార్థంమమంధాభిమందరేఃసురాసురైః। *
 మధ్యమానేంబుధౌవిష్ణుర్నందరంకూర్మరూపధృక్॥ (౧౨)
 అధోయాంతమధాత్మాగ్లంతదద్భుతమివాభవత్। *
 కృతేతుమేథనేకూర్మఃక్షోభయామాససాగరాన్॥ (౧౩)
 బిఘ్నర్భూతానితస్విజ్ఞోర్బ్రష్టాసర్వాణిసర్వశః। *
 తతఃప్రాప్యపకారాయకూర్మంసంహృత్యగర్వితం॥ (౧౪)
 కర్పతంముండమాలాయాంనాయకత్వేనచాకరోత్। *
 సపునఃపమీశస్యతుష్ట్యర్థంమధుసూదనః॥ (౧౫)
 కాంచ్యామనాదిమల్లింగేజ్యోతీరూపేనమర్చయత్। *
 తస్మైప్రీతమచాశ్శంభుర్వరదోస్తీత్యభావత॥ (౧౬)
 సోపివనేవరంశంభోఃకూర్తోవిశ్వజగద్గురోః। *
 అనన్యామీశ్వరేభక్తిమాధిపత్యంవవైష్ణవం॥ (౧౭)
 అస్యాపిలింగస్యపునఃకచ్చపేశాభిధావపి। *
 సాన్నిధ్యమత్రసతతంశంభోరంబికయాసహ॥ (౧౮)
 అవిముక్తాదపితైష్ఠ్యమస్థానస్యవైభవం। *
 ఏతత్సర్వముమాకాంతఃప్రావాద్యక్తాయవిష్ణవే॥ (౧౯)

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే

తదాదిసతతంకాంచీంనవిముంచతిశంకరః | ❖

కచ్చపేశాఖ్యలింగంతల్లోకేకల్యాణదంనృణాం || (౨౦

స్మృత్వాముక్తిమవాప్నోతియోవాకోవానరోత్తమః | ❖

తత్రప్రణవమంత్రస్తుపలాశద్రుమతాంగతః || (౨౧

తన్నులేనివనకౌశంఘఃకచ్చపేశోదయానిధిః | ❖

నమతాంస్తరతాంస్మాణాంఘక్తిముక్తిదదాతినః || (౨౨

దర్శనంతస్యవృక్షస్యస్పర్శనంస్తరణంనృణాం | ❖

జన్తమృత్యుజరానాశకారణంనాత్రసంశయః || (౨౩

తత్రదుగ్ధాచశస్తాచసూర్యోవిఘ్నవినాయకా | ❖

భైరవేణసహేవైతేపంచసంఘాయసాదరం || (౨౪

శ్రీకచ్చపేశమారాధ్యరక్షంతస్తేపురీమిమాం | ❖

ఆసణేసతతంప్రీతాస్సాదరంనైవ్విగ్రహేస్సహా || (౨౫

తస్యపశ్చిమదిగ్భాగేసత్యవాగ్విఘ్నరాట్పురా | ❖

విష్ణునాపూజితస్సాక్షాద్దృశ్యతేసర్వసిద్ధిదః || (౨౬

విఘ్నేశంతంసమారాధ్యసర్వవిఘ్నవివర్జితాః | *

లభంతేకాంక్షితాంసిద్ధింలోకాస్సర్వేనసంశయః || (౨౭

శ్రీకచ్చపేశస్థానస్యపశ్చిమేతుగణేశీతుః | ❖

శ్రీసత్యవచనస్యాస్యదక్షిణేనాతిదూరతః || (౨౮

మాండు) మాండుకర్ణీశ్వరస్థానంమహాదేవప్రియంమహత్ | ❖

కర్ణీశ్వర) మాండుకర్ణిమునిశ్రేష్ఠోమహాదేవపరాయణః || (౨౯

ప్రభావః) తపసారాధ్యతంప్రాపమాండుకర్ణీశ్వరంశివం | *

పప్రచ్చభూమాస్వర్భౌగమప్పరోభిశ్చపంచభిః || (౩౦

పంచభిశ్చాప్సురోభిస్తంతేభేశంభోరనుగ్రహాత్ | *

సహోదరాఖ్యస్సాస్యస్వంతస్సంభృతాలయమభ్యగః || (౩౧

రేషేత్రసుచిరంకాలంతాభిశ్చాత్రాపనిర్వృతిం | *

మహాత్మనోవామదేవాదృషేశ్వంకరచోదితాత్ || (౩౨

ప్రసాదాచ్ఛాంభవాచ్ఛాపిశివజ్ఞానమవాపసః | *

మాండుకర్ణీశ్వరంలోకేమహితంస్థానమీశితమః || (౩౩

స్నాత్వాసహోదరాభ్యేవైతీర్థపుణ్యేనరోత్తమాః | *

మాండుకర్ణీశ్వరందృష్ట్వాయాంతిశంభోఃపరంపదం || (౩౪

పంచాప్సు } తస్యసశ్చిమదిగ్భాగేద్విజావహీర్షశ్వరంమహాత్ | *

రసరస్తీ } పంచాప్సురసరస్తీరేపంచపాతకనాశనం || (౩౫

రస్థవహీ } అగ్నేస్త్రయఃపురావ్యసన్ జ్యాయాంసోతిమహాత్తరాః | *

శ్వరమ } హవ్యరహంతోదేవేభ్యప్రామీయంభభరాసహః || (౩౬

సోమాను } సోమ్యగ్నిరభిభేదిత్యంషమచాతకభవేదితి | *

వర్జనమ్ } పంచాప్సురస్సరోంభస్సునీయసధనంజయః || (౩౭

తదపఃప్రాహరక్ష్యంయూయంమతోద్దరాభితి | *

తదాదితస్సరస్తీర్థంసహోదరమితిస్మృతం || (౩౮

తస్యచ్యాన్వేషణందేవైస్సర్వత్రాచరితంతదా | *

శ్రాంతేషుతత్సరస్తీరంతేషుప్రాప్తేషుకాలతః || (౩౯

తంమత్స్యఃప్రాబ్రవీచ్ఛస్తస్తేనమత్యోషిరోషతః | *

ధియాధియాత్వాంవధ్యాసుర్యన్తాంప్రావాచమాశ్రుతం (౪౦

దేవాప్రాగ్ధయతోద్భష్టేవహ్నిర్యాస్యామివోన్వతి | *

సహోదరసరస్తీరేప్రతిష్ఠాప్యమహేశ్వరం || (౪౧

శ్రీ కాంచీమాహాత్మ్యే

వహ్నిశ్వరభిషేననామనర్వేశ్వరేశ్వరం॥ *

ఆరరాధమహాదేవంహవ్యవాహసదాక్షయే॥ (౪౨)

బలంచపార్థయక్ హవ్యవాహసక్షమమాత్మనః॥ *

తస్మైప్రీతమనాశ్శంభుర్వరంపార్దాద్యథేష్ఠితం॥ (౪౩)

హవ్యవాహపదంచాస్తైత్రిభిర్భగ్భృతమగ్రైః॥ *

స్థానస్యాస్యప్రవేశేనసర్వాభాఘవినాశనం॥ (౪౪)

శాన్తకేశ్వరః అతోన్యత్పశ్యేమేస్థానమస్తీసర్వాఘనాశనం॥ *

రజ్జ్వరహః సర్వసిద్ధికరంశంభోశ్శాన్తకేశ్వరముత్తమం॥ (౪౫)

రేశ్వరః శౌనకాఖ్యోమునివరస్సంప్రతిష్ఠాప్యశంకరం॥ *

యోఽబై అవాపతత్ప్రసాదేనముక్తింమునివరోత్తమః॥ (౪౬)

భవకథానమ్ తల్లింగోపాసకానాంహసర్వేషామత్రసిద్ధయః॥ *

తస్యచోత్తరదిగ్భాగేస్థానంజ్వరహరాభిధగం॥ (౪౭)

ళతపూర్వంసురాశ్శంభోరేతఃపీత్యాథసజ్జరాః॥ *

తత్ప్రసాదేనముముక్షుర్జ్వరంశూలసముద్భవం॥ (౪౮)

మందరేకిలతేపూర్వంమహాదేవస్యశూలినః॥ *

క్రీడావిఘ్నంసమాచేరుర్ధ్వగర్భాగహిష్టవః॥ (౪౯)

దేవేక్రీడతిపార్వత్యామందరేచారుకందరే॥ *

జగచ్చంచలతాయాతందృష్ట్యాభీతాస్సురాస్తదా॥ (౫౦)

అగ్నింతద్విఘ్నకర్తారమాదిశంతిస్తతేప్రభాః॥ *

గత్వాగ్నిద్వారిదేవస్యదృష్ట్యాసింహంశివాప్రియం॥ (౫౧)

పలాయనపరోభూయఃప్రాపసైన్యందనుద్విషాం॥ *

పృష్టవత్సర్వభృతాంతంతేషువహ్నిర్వహోబ్రవీత్॥ (౫౨)

- సేహందృష్ట్యాబహిర్ద్వారికాండిశీకోషరాఅహం॥ *
- యూయమేవయథాకామంక్రీడావిష్నుంకరివ్యభ॥ (౫౩)
- త్రుత్వాగ్నివాక్యమాదిత్యాఃఖిన్నామందరమాయయుః॥ *
- తత్రసబ్రహ్మకాదేవాస్సనారాయణకాస్తథా॥ (౫౪)
- తుష్టువుఃపరమేశానంనమస్కుత్యాచలాదధః॥ *
- తదానీమేషదేవోపిక్రీడామధ్యేవినిర్యయా॥ (౫౫)
- వామహస్తాంగుళిభ్యాంస్వలింగమాదాయశంకరః॥ *
- తందృష్ట్యాతాదృశందేవంసనారాయణకాస్సురాః॥ (౫౬)
- సబ్రహ్మకాస్ససాధ్యాశ్చసరుద్రాస్సమగుర్గతాః॥ *
- తుష్టువుఃపరమేశానమిష్టసిద్ధిప్రదంసురాః॥ (౫౭)

—*దేవాఢిచుః*—

- యస్యాంఘ్రిపంకజమిమేవయమాదరేణ॥ *
- సంభావ్యపూర్వమవృతైరమృతాఅభూమ॥ *
- తత్రైవయంసుమనసస్సుమనోభిరీశ॥ *
- తంతామనస్యగతయస్సహసాశ్రయామః॥ (౫౮)
- నిన్యేయమంయదహితంస్వహితస్యనాశం॥ *
- ధన్యాదృతంయమవతామవదంఘ్రిక్షుద్ధం॥ *
- సన్యాసిహృత్సరసిజాంతరసన్నివిష్టం॥ *
- మన్యామహేమసుతనోస్తవదేవశంభోః॥ (౫౯)
- శంభోజనాదధతివల్లిపతింశృతాయే॥ *
- సౌఖ్యంసమస్తజగదీశమధీశనత్వా॥ *
- కింవాపునశ్శుతవతాంశ్రుతిమాళిరత్నం॥ *
- సౌఖ్యంమహేశయదఖండమతోవిముక్తిః॥ (౬౦)

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే

- శ్రుత్వాస్తు తింసురితతిప్రభవాముమేశః *
 శ్చిత్రాంగిరంఘనఘనధ్వనిమాశ్రయః డ్రాక్ *
 యస్తేవయంవదతదాత్మసురాభవద్భ్యః *
 క్షిప్రంభవత్పభిమతోనచిరాయతేవః॥ (౬౧)
 ఇతిబ్రువతిలోకేశేశంకరేలోకశంకరే *
 విష్ణుపూర్వైర్వరసుజ్ఞాతోవిధిరాచప్తశూలినే॥ (౬౨)
 భగవత్ దేవసర్వేశ దేవాస్సర్వేసమాధవాః *
 పార్వత్యాగర్భసంఘాతిమనిచ్ఛంతస్సమాగతాః॥ (౬౩)
 అతఃపరంకథంవేతివిద్మహేనవయంప్రభో *
 ఇతిశ్రుత్వావచశ్శుక్లంవిబతేతినివోబ్రవీత్॥ (౬౪)
 అగ్నిస్తదగ్రహీత్తూణామాత్మహస్తాంజలౌముఖే *
 శంభోరర్కసహస్రాభంపతద్వర్షాయుతాయుతం॥ (౬౫)
 పితృగ్నోసురేంద్రాణామభూద్ధర్మోతిదుస్సహః *
 తేనతేభృతసంతప్తాజ్వరేణచభృశాగ్నితాః॥ (౬౬)
 శంభుమప్రార్థయత్ దేవాస్సర్వేతేహరిణాసహ *
 ప్రసన్నస్తానువాచేశోజ్వరశాంతింయదీచ్ఛతః॥ (౬౭)
 కాంచ్యాంజ్వరహరాఖ్యంతతీస్థానమస్తేమమప్రియం *
 జ్వరాక్షురసురనాశాయకత్పితంతన్నయాసురాః॥ (౬౮)
 తత్రతీర్థంజ్వరహరంసుమహత్సరశ్శురితం *
 మజ్జతాంసర్వపాపఘ్నంసర్వజ్వరవినాశనం॥ (౬౯)
 వారేసారేవిశేషేణమహాపాతకనాశనం *
 తత్రయూయంకృతస్నానాస్తల్లింగపరిచర్యయా॥ (౭౦)

- ముక్తజ్వరాస్తతఃక్షిప్రంభవివృథమమాజ్ఞయా | *
 తతస్సంప్రాప్యవై మేరుంగర్భశూలంవిముంచధ || (౧౦)
 ఇత్యుక్తాస్త్రిదశాస్తేనశంభునాభయదాయినా | *
 కాంచీపురిమనుప్రాప్యకంపాకాంచీవిరాజితాం || (౧౧)
 సాత్వాజ్వరహరేఃతీర్థపూజాంజ్వరహరేశీతుః | *
 చక్రస్సంతుప్తమనసోహరాగమవిధానతః || (౧౨)
 తత్ప్రసాదాద్ధరివిధిప్రముఖావిగతజ్వరాః | *
 ప్రాపుర్నేరుంధాపూర్వంముదితాస్త్రిదైవకసః || (౧౩)
 ప్రవిష్టమాత్రేణైవైషాముదరేభ్యోవినిర్మయా | *
 తేజస్తచ్చాంభవందివ్యంప్రళయాంబుదనిస్వనం || (౧౪)
 కాంచీంస్థిత్యసహసామహామేరుంమహాచ్ఛ్రియం | *
 తద్గంగాయాంశరవణేవిస్పృష్టంనైకతాంగతం || (౧౫)
 సహస్రార్కసమంతతుజాతస్తత్రాగ్నిభూకిల | *
 తదేతత్సుమహాత్థానంకాంచ్యాంజ్వరహరేశ్వరం || (౧౬)
 తత్రముక్తిస్తనుభృతాందర్శనాదేవభూసురాః | *
 స్థానమేతదఖిలార్థసిద్ధిదంజైవపాశుపతసిద్ధనేవితం || (౧౭)
 చిత్తభక్తిమహతాంమహత్తరంభుక్తిముక్తిఫలదంసదాన్యతాం

ఓమిత్యాదిమహాపురాణేశ్రీసంకేశంకరసంహితాయాంకాంచీ
 మాహాత్మ్యైకచ్ఛపేశ్వరమాండుకర్ణీశ్వరవహ్నిశ్వర
 శౌనకేశ్వరజ్వరహరేశ్వరమహిమానుషర్ణవం
 నామచతుర్దశశ్లోకాః



శ్రీరస్తు.

పంచదశాధ్యాయ ప్రారంభః,

—*కౌశిక ఉవాచ*—

- స్వామ్యం అథాన్యస్యాపివక్ష్యామికాంచ్యంకామారిణార్చితం। *
 భువలింగ దక్షిణేష్వరతీర్థస్యస్వామ్యంభువమసుత్తమం॥ (౧
 విభవః క్షీరార్థంతపతేత్రవంతపస్త్రతోపమన్యవే। *
 వైయ్యమృపాదిస్సమునిర్వసిష్టభగినీసుతం॥ (౨
 కాకపక్షధరోబాహూమాతులస్యగృహేవసన్॥ *
 క్షీరంపీత్యాసారభేయంస్వాంసమాతరమబ్రవీత్॥ (౩
 క్షీరంస్వాదుమమాత్యర్థంమాతజేహినమోస్తుతే। *
 నిశమ్యవాక్యంసాసూనోర్వసిష్టభగినీతదా॥ (౪
 సిహంభతండులంపిష్ట్యాతస్త్రిసాకృత్రిమంపయః। *
 పాదాద్వీత్వాహసపయఃపీతమద్యజలంత్యజి॥ (౫
 రుగోదసపయస్త్పత్వాపీతంమాతులసద్దని। *
 సాఘాయోదుఃఖితాపాహపయఃకుత్రతసస్వినాం॥ (౬
 విశేషేణదరిద్రాణామనారాధితశూలినాం। *
 జన్తాతరేషునఃపుత్రక్షీరంకుత్రభవిష్యతి॥ (౭
 క్షీరేచ్ఛాయదితేపుత్రప్రీణయాశుపినాకినం। *
 కాంచీక్షేత్రేవిశేషేణప్రియేదేవన్యతన్యవై॥ (౮

ఇతిమాతృవచశ్శ్రీత్వాకాంచీపురమగాన్తునిః । *
 ప్రవిష్టమాత్రేభమునాజ్వరతీగ్రసరస్తటే॥ (౯

ప్రాదుర్భూతంమహాలింగంస్వయమేవపినాకినః । *

తత్రతత్పూజనరతశ్చచారపరమంశపః॥ (౧౦

తపసాతస్యసంతుష్టస్తస్లింశేపరమేశ్వరః । *

విద్రుహపంసమాస్థాయతస్యభక్తింపరీక్ష్యచ॥ (౧౧

క్షీరాణావంకుమారత్వంసర్వజ్ఞత్వంచనిత్యతాం । *

ప్రాదాచ్ఛంభుఃప్రసన్నాత్కృత్యమాల్నాంఘ్రిపంకజేంబ

సోపివప్రేవరంచాన్యంభక్తియుక్తేనచేతసా । *

అస్మిన్స్వాయంభ్యవేలింశేతవసాన్నిధ్యమీశ్వరః॥ (౧౩

సర్వదాస్తుకృపాసింహోభుక్తిముక్తిప్రదంనృతాం । *

సకృదప్యశ్యలింగస్యదశకేసేనవిముక్తిభాక్॥ [౧౪

భూయాత్వాపవనిన్దుక్తోయోవాకోవానరోత్తమేః । *

పాండవ ఏవమన్త్రిత్యుమాకాంతస్తత్రాంతర్ధానమాగతః॥ (౧౫

దూతా తత్రైవాన్యమహేశస్యపశ్చిమేదేవశీసుతః । *

శివ విష్ణు శివభక్తిమతాంక్రేష్టోవిష్ణుఃకృష్ణవపుర్ధరః॥ (౧౬

ప్రభావః ఏత్యపాండవదూతాభ్యోభ్యగృహపనియంత్రతః । *

వినిర్దేజన్తమాసుప్యంవేహశుద్ధివిధిన్సయా॥ (౧౭

ప్రాశ్యకాంచీంప్రతిస్తాప్యశివలింగంస్వపశ్చిమే । *

పూజయిత్వామహేశానందేహశుద్ధిచకారసః॥ (౧౮

తదాప్రభృతితంవిష్టుంశైవమాహుర్మనీషిణః। *
 తదాప్రభృతితంవిష్టుంశైవమాహుర్మనీషిణః।

త్రిదశేశ్వరస్సాస్తిపూర్వదిగ్భాగేస్థానంతత్త్రిదశేశ్వరం॥ (౧౯)

రమహి త్రిదశై హిత్రయస్త్రింశతోక్తిభిఃపూజితంపురా। *

మా దేవాసురాణాంసంగ్రామఃపూర్వమాసీత్సుదారుణః॥ (౨౦)

అనేకయుగపర్యంతందివారాత్రమవిశ్రమం। *

తదాదేవీశివాతూష్ణీ మంబరాంతరమాశ్రితౌ॥ (౨౧)

అవలోకయతామీశౌతేషాంనాస్తాంజయాజయా। *

దేవీప్రాహవచశ్శంభుంభూయాదేకతరోజయా॥ (౨౨)

అసురాణాంజయందేవీదృష్త్వాదేవంవచోబ్రవీత్। *

దేవానాంవిజయందేవతవభూయాత్కృపాబలాత్। (౨౩)

ఇతిసంచోదితోదేవాదేవేషుసదయోభవత్। *

దేవావిజిత్యసమరేదితిజాన్సదఆశ్రితాః॥ (౨౪)

సుధర్మఖ్యంతదావజ్జీవాపూర్వమహంకృతశి *

అహూనిరీక్షితంవీర్యంమద్భావోన్మోహితైరితి॥ (౨౫)

తమగ్నిస్తంభయమస్తంశైవైబుతోవరుణోపితం। *

వాయుస్తంతంగదాపాణిఃశూలీతంతషణ్డోహరిః॥ (౨౬)

ఇంద్రస భాయాం వివదత్స్వశతేష్వేవందేవీసంచోదితశ్శివః। *

ఇంద్రాది తృణమేకంసమాచాయసదోయతౌకృతర్యయా॥ (౨౭)

బలపరీ స్థాపయిత్వాతృణంతత్రస్వయమాస్తేన్మనిర్భయః। *

తౌగ్ధంయ తందృష్త్వాయతమాహుస్తేకింవాత్రతవదేష్టితం॥ (౨౮)

క్షురూపే కోవాతాతవదేత్సుక్తోయక్షుఃప్రోవాచనిర్భయం। *

ణిశివాగ యోవాకోవాస్త్వహంయుష్మద్భృలబలపరీక్షకః॥ (౨౯)

పంచదశోధ్యాయః.

౧౩౯

- ఏత దేవత్యణ్ఘ్రించాద్యోమదగ్రేనదై త్యజిత్ | *
 వజ్రీవజ్రేణతంధేత్తుముద్యుక్తోనశశాకసః॥ (౩౦
- నశేకుశ్చేదివామీశాఃబ్రహ్మబ్రహ్మస్త్రుమత్యజిత్ | *
 విష్ణుశ్చస్వాయుధంచక్రంతేనతేకుంతితేఉభే॥ (౩౧
- తృణేనైకేనదేవానాంబలంసర్వంవినాశితం | *
 తేపునస్త్రిదశాయక్షంపప్రచ్యుకోఘవానితి | (౩౨
- యతోప్యంతరధాత్మాత్లంబభ్రముస్తేదిశోదశ | *
 తదంతరేహేమవతీదేవీదివ్యవిభూషణా॥ (౩౩
- ఆవిరాసీన్నభస్యేషాంశోభమానాశుచిస్త్రితా | *
 తాందృష్త్వావిస్త్రియవిష్త్వాదేవావిష్ణుపురోగమాః॥ (౩౪
- ప్రణమ్యదేవీంపప్రచ్యుకోసాయతోపిలక్షణః | *
 సాబ్రవీత్త్రిదశక్రేష్టాస్సయుష్మాకమగోచరః॥ (౩౫
- యస్యప్రసాదతేనేనబ్రహ్మద్యాఃకారణేశ్వరాః | *
 యస్సర్వాధారభూతాత్తాసర్వేషాంచపరాయణాః॥ (౩౬
- యస్మాదిదంజగదేశేషమభూద్విచిత్రం | *
 సచ్చిత్సఖాత్సఖితరంచిదచిత్స్వరూపం | *
 యేనైవజీవతివిశేచ్ఛయమంతకారే | *
 సోయంసతాంసుహృదభూదిహాయక్షరూపః॥ (౩౭
- సర్వంతసుర్యస్యచసర్వమేత | *
 ద్యోవేత్త్రిసర్వంయమవేదవేదః | *
 యోవానియంతాసకలస్యసోయం | *
 శంభుశ్చివానందమయోహియక్షః॥ (౩౮

శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

యన్నామస్తరణాద్యదంఘ్రినజనాద్యద్భక్తసంసేవనాత్ | *

సర్వామాఘనిబహుణంస్థితరాఘాతిశ్చముక్తిపరా | *

లోకస్యాస్యభవేత్సుధాకరకలాచూఢకృపావారిధిః | *

యతోసానిగమాంతవాస్థిరనిశంసంస్తూయమానశ్శివః (౩౯

యోబ్రాహ్మణఃపశుపతిఃపరమేశ్వరశ్చ | *

యోవాసమస్తజగతానుపిముక్తిహేతుః || *

యంబోధితుంశ్రుతిశిరోవచనానివాల | *

మాసకసప్తవభగవానిహయక్షరూపః || (౪౦

ఏకేనైవహీవస్తృణేననిఖిలంయుక్తాకమాత్యంతికం | *

దేవానాంహృతమస్యసర్వజయినశ్శంభోర్బలంవైబలం | *

తత్కార్యస్యహితద్బలేనవిధినాకార్యంఘటాదేర్యథా | *

మృతకార్యస్యతతస్తమేవశరణంస్వాస్థ్యాయసంగచ్ఛథ ౪౧

శ్యక్త్వేవదర్శమిహగచ్ఛతహేసురాస్తం | *

యత్రేశ్వరోవిజయతేఘవిచూతమూలే | *

దేవ్యాససైవచమయాసహితస్సతాభ్యాం | *

యత్రాస్థితామృతమయీచనిభాతికంపా || (౪౨

ఇత్యుక్త్వాంతర్దధేదేవీదేవావిష్ణుపురోగమాః | *

సంప్రాప్యకాంచీనగరీంచంద్రమాశిప్రియాంముదా || (౪౩

లింగంతత్రప్రతిష్ఠాప్యత్రిదశేశ్వరమిత్యపి | *

సమారాధ్యమహాదేవంబలంప్రాప్యయథాపురం || (౪౪

వివిధాంశ్చవరాకశంభోర్విష్ణోద్వాద్యాస్సురసత్తమాః | *

తస్యదక్షిణతోదూరేకాయారోహణపశ్చిమే || (౪౫

అష్టాదశోత్తరశతస్థానానిగిరిజాపతేః । *
 బ్రహ్మాండధారకైరుదైశ్శతసంఖ్యైశ్చురార్చితం॥ (౪౬

శ్రీకంఠేనచవీణాకోశాద్యస్తథాష్టభిః॥ *

అష్టభిర్నండలాధీశైరర్చితానివిముక్తయే॥ (౪౭

యోగలింగానిసర్వాణిపూజయంతిమహర్షయః । *

తేషాందర్శనమాత్రేణభుక్తిముక్తిసంశయః॥ (౪౮

పశ్చిమస్థా తత్రసూర్యంమహావిష్ణుఃపశ్చిమాలయసంజ్ఞితే । *

నేశవసా తపశ్చచారసారూప్యసంప్రప్యేశులినోహరిః॥ (౪౯

రూప్య శాంతోదాంతోజితకోశోభస్కర్ధూర్జితవిగ్రహః । *

ప్రాప్త్యై రుద్రాక్షమాలాభరణోరుద్రాధ్యయనతత్పరః॥ (౫౦

విష్ణుకృత హృత్పుండరీకనిలయంవిశ్వాత్మంవిశ్వతోముఖం । *

తపఃప్ర విశ్వతఃపాణిపాదంతంవిశ్వరూపముమాపతిం॥ (౫౧

ధావః॥ ధ్యాయమానోచివారాత్రంతతాపపరమంతపః । *

తపసాతస్యసంతుష్టఃప్రాహవిర్భూయశూలధృక్॥ (౫౨

వత్సవిష్ణోప్రసన్నోస్త్రివరంవరయసువ్రత । *

త్వమతీవప్రియోస్తాకంపార్వత్యాశ్చవిశేషతః॥ (౫౩

ఇతిదేవవచశ్శ్రుత్వామురారిఃప్రీతమానసః । *

ప్రణమ్యగిరిజాధీశంపుష్పవాక్వరముత్తమం॥ (౫౪

భగవత్ దేవనర్వజ్ఞవిశ్వేశ్వరమహేశ్వర । *

సారూప్యంమహ్యమీశానప్రసీదతవశంకర । (౫౫

శ్రుత్వాతువచనందేవఃప్రీవాచమధుసూదనః । *

విష్ణోతవేష్టంగాస్యామికాలేనైవనచాంజసా॥ (౫౬

వైవస్వతేతరస్మాప్తేహ్యష్టావింశతికేకలౌ	*
మద్భక్తస్తోత్రసత్త్వబంధఃప్రదాన్యతీసయాపతాం॥	(౫౭)
తావత్కాలంత్వమత్రైవసదాకురుమహత్తపః॥	*
నేశేషయత్రయతాస్త్రిమదాలయమనుత్తమం॥	(౫౮)
తత్రతత్రచసంబంధోగుహంశోభక్తిమాకాసుధీః॥	*
ద్రావిడస్తుతిభిర్భక్త్యాప్రీణయిష్యతిమాంముదా॥	(౫౯)
అత్రకాంచ్యమపివశీస్తోతుంమామాగమిష్యతి॥	*
అతాపిపశ్చిమస్థానద్రావిడస్తుతిభిస్సవై॥	(౬౦)
స్తుత్వాత్వామధమద్భుత్యానివృత్తోద్రావిడార్భకః॥	*
విష్ణుంశివఇతిస్తుత్వాజ్ఞానవానితిగచ్ఛతి॥	(౬౧)
అవమాన్యచతుబంధఇతిత్వద్భక్తదర్శితం॥	*
త్వాంధృష్ట్యావిస్తయశంభుంమత్వాసోద్రావిడ్జైస్తవై॥	
ప్రీణయిష్యతిమద్భుత్యామన్తయస్తవంగతస్తదా॥	*
త్వద్భక్తగర్వనాశాయమత్సారూప్యమవాప్యసి॥	(౬౩)
ఇతిదేవోవరందత్వావిష్ణువేంతర్థిమాగమత్॥	౬౩౪

ఓమిత్యాదిమహాపురాణే త్రిస్కాందేశంకరసంహితాయాం

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే పాండవదూతత్రిదశేశయక్షరూ

పేశ్వర పంచమాలయ మహిమానుష్ఠననామ

పంచవశోధ్యాయః.



శ్రీరస్తు.



షోడశాధ్యాయ ప్రారంభః.



—*ద్విజాఢోచుః*

గణపతిప్ర తాప సేంద్రమహాబుద్ధేమ హేశపదవల్లభః । * (౧)

తిష్ఠి తానే అనేకపమ హేశస్యమహిమావర్ణ్యతాంత్యయా॥

కపేశ్వర —*కాశిక ఉవాచ*

మహి అనేకపేశ్వరోనేకక్రతూ క్తఫలదస్త్వస్మితః । *

మారం అనేకపానసంపూర్వమనేకాభిష్టసిద్ధయే॥ (౨)

భః॥ అనేకైర్బుష్టిభిర్జుష్టామాపకాంచీంవిముక్తిదాం । *

తత్రస్వపితరంసాక్షాచ్ఛంకరంలోకశంకరం॥ (౩)

ఆరరాధాంబయాశంభుమశేషజగదీశ్వరం । *

ఆత్మనామ్నాప్రతిష్ఠాప్యశ్రద్ధయాపరయాముదా॥ (౪)

ప్రీతఃప్రాహపితాపుత్రంజగతాంప్రపితామహః । *

వత్సవిఘ్నేశతుష్టాసాంవరంవరయవాంఛితం॥ (౫)

ఏవంవాదినిదీనేష్టైవిఘ్నేశోథాబ్రవీద్వచః । *

దేవదేవజగన్నాథప్రసీదకరవాణికిం॥ (౬)

జగత్సమమయ్యతత్యంశాధిసర్వంజగత్పతే । *

—*ఈశ్వర ఉవాచ*

శ్రుణుపుత్రకృతేకృత్యం దేవైరభ్యర్చితోస్త్వహం॥ (౭)

- గణపతే శ్రోతస్సార్థప్రతిష్ఠాథంబ్రాహ్మణానాంహితాయచ॥ *
- శ్రివాసుఁగ్ర వర్ణాశ్రమసమాచారనిరతానాంవిశేషతః॥ (౮
- హేమవి నిర్విఘ్నకార్యసిద్ధ్యర్థంసాధూనాంసత్యవాదినాం॥ *
- ఘృరాజ విఘ్నార్థమనురేంద్రాణామసాధూనాందురాత్మనాం॥ ౯
- త్వశక్తిస పాపండుమాపకాణాంత్యంవిఘ్నంకురుమమాజ్ఞయా॥ *
- హితత్వా సర్వదాభవపూజ్యస్త్యంసర్వైస్సోకేమమాజ్ఞయా॥ (౧౦
- దిపాస్త్ర కథనం॥ త్వమపూజ్యజగత్యస్త్రిదేవోవాబ్రాహ్మణోపివా॥ *
- సిద్ధింవిందేన్నకార్యాతాంవిందేచ్ఛిప్రుంతవార్చనాత్॥ (౧౧
- సర్వగ్యసర్వకార్యదౌకల్యాణేషువిశేషతః॥ *
- కల్యాణంస్యాదకల్యాణంవిముఖానాంతవార్చనే॥ ౧౨
- ఇదానింశ్రుణుహేవత్సహిరణ్యభరవాసినః॥ *
- అనురాగకేళిముఖ్యాస్తేబాధంతేజగతాంత్రయం॥ (౧౩
- తాన్సంహరాంఘ్రిణాతూర్ణంతేషాంగర్భేభవిష్యతి॥ *
- శక్తిస్సావల్లభాతేస్యాత్తయాత్వంవిహరానిశం॥ (౧౪
- యస్తాప్తంవల్లభయాసార్థంతయోపాస్తేగణాగ్రణీః॥ *
- తస్మైయద్యదభీష్టంతద్భవత్వాశుమమాజ్ఞయా॥ (౧౫
- ఇత్యాదిప్రోగణాధ్యక్షఃపిత్రాదేవేనశంఘనా॥ *
- సుహృత్ప్రదితిజాన్సంఖ్యేతద్గర్భాచ్ఛక్తిమాదదే॥ (౧౬
- తదాప్రభృతివిఘ్నైశస్తయాశక్త్యావిరాజతే॥ *
- అనేకపేశంసంప్రాప్యనమాతుస్తస్మిన్పానరాః॥ (౧౭
- అనేకపాననేశ్వరంవినాయకేనపూజితం॥ *

భజంత్యనేకకామదంసమస్తసిద్ధిదంపరం॥ *

అనేకపాననేశ్వరప్రసాదలబ్ధవై భవాః॥ *

పరంవ్రజంతిశాంకరంపదంనసంశయోనరాః॥ (౧౮

—*కౌశికఉవాచ*—

అతఃపరంప్రవక్ష్యామిస్థానస్యాన్యస్యవై భవం॥ *

కైలాసాస్యాన్యకామార్యకైలాసగిరివాసినః॥ (౧౯

త్రిపురసంఘాతః పురాపురాణిత్రీణ్యసన్నసురాణాంజితాత్మనాం॥ *

హరికథాః ధూమ్యంతరిక్షస్వగ్నేషుస్వర్గరూప్యాయసానివై॥ (౨౦

ప్రారంభః తత్రదైత్యామహాత్మానశ్చౌత్తరాత్పరాధాని॥ *

శివభక్తాజితక్రోధాస్త్రైపుండ్రాంకితమస్తకాః॥ (౨౧

రుద్రాక్షమాలాభరణారుద్రలింగార్చనేరతాః॥ *

వేదవేదాంగతత్వజ్ఞాస్సర్వాగమవిశారదాః॥ (౨౨

శివధమకపరానిత్యంమయేనపరిపాలితాః॥ *

తైజితావిబుధాస్సేంద్రాశ్చరణంప్రాపురచ్యుతం॥ (౨౩

సోపితైస్సహితోవిష్ణుర్వేదానేవాబుహవతే॥ *

ఉపతస్థస్తదాతూర్ణమథతంద్యుతమచ్యుతం॥ (౨౪

తతోఽభూతానిఘోషాణివేదాదేవాభవత్క్షణాత్॥ *

తానిత్రిపురదాహాయసందిదేశజనార్దనః॥ (౨౫

తస్యాచేశాత్ప్రవిష్టానినష్టాన్యాసక్షణాదహూ॥ *

తతోధికతరాభీతిస్సురాణామభవత్కిల॥ (౨౬

సర్వానేవాంబుజాక్షస్తానువాచహిదివౌకసః॥ *

అహూసుమహావాశ్చర్యంశ్రుణ్వంతువచనంసురాః॥ (౨౭

అసురాణాంభయంనాస్తియతస్తేషాంశివోఽతిః! *

ననాశశ్శివభక్తానాంపాపిష్టానామపిద్భువం॥ (౨౮

వయంనైవతుశక్తాస్తస్తేషామేకేషుమారణే! *

శక్తంపినాకీసర్వత్రతమేతేశరణంఽతాః॥ (౨౯

తేషాంతద్భక్తివిఘ్నార్థమయోపాయోవిధీయతే! *

ఇతీసంచింత్యవిశ్వాత్తాససజ్జఞ్చురుషంతదా॥ (౩౦

మోహా) మాయామాయామయంచాస్తే శాస్త్రంచాకల్పయత్సుధీః! (౩౧

శాస్త్రప్ర) యత్రనాస్తిపరోలోకోయత్రమానంనవైశ్రుతేః॥ (౩౧

వర్తకబుద్ధ) సర్వస్యక్షణికత్వంచతంప్రోవాచాత్మసంభవం! *

దేవనార) తథాఽతస్త్యంబుద్ధేన్ద్రీశాస్త్రేణానేనమోహయ॥ (౩౨

విష్ణుకృత) శివభక్తాఃజితక్రోధానసురాఃపురవాసినః! *

త్రిపురా) నారదోపిమమాదేశాత్సాహాయ్యంతేకరోత్వయం॥ (౩౩

సురమో) హనం యువయోర్వైదికోమాగఃప్రస్ఫురత్వనిశంహృది! *

శిఘ్రింఽచ్చమహాబుద్ధేనారదేనసహామునా॥ (౩౪

ఇత్యాదిష్టస్సబుద్ధేన్ద్రీవిష్ణునావిశ్వయోనినా! *

ఽత్యాపురత్రయంబుద్ధోనారదేనత్వరాన్వితః॥ (౩౫

మోహయామాసమునినాతత్రతత్రాసురంకులం! *

తయోర్దర్శనమాత్రేణతేషాంబుద్ధిర్విమోహితా॥ (౩౬

తయోరేవాభవచ్ఛిష్యాస్తచ్చాస్త్రేదీక్షితాముదా! *

స్త్రీయశ్చనారదోక్త్యాతాఃపాతివ్రత్యపరాఙ్ముఖాః॥ (౩౭

తత్యజుశ్చమహాదేవంతయోరేవోపదేశతః! *

మార్గంచవైదికంభక్తురుద్రాణాంచధారణం॥ (౩౮

షోడశోధ్యాయః

౧౪౭

శివధర్మాంశ్చసర్వాంస్తేశివశాస్త్రాణిమోహతః! *

నిర్విశంకంపరిత్యజ్యప్రత్యక్షఫలలిప్సవః॥ (౭౯

సంచేయస్సర్వవైతేపురత్రయనివాసిनః! *

తతోమురారిస్సవిధిర్దేవైస్సహపినాకినం॥ (౮౦

శంభవేవి) సంప్రాప్యశరణంశంభుంవ్యజ్ఞఃపదరిందమః! *

స్వాదిక) భగవత్భూతభవ్యేశవిశ్వేశ్వరమహేశ్వర॥ (౮౧

లితత్రపు) వయంసుబహుసంతప్తాఃపురత్రయనివాసిభిః *

రాసుర) అసురైరమరేశానతాహతాస్వసుఖయాశునః॥ (౮౨

దౌష్ట్యని) మాయయాతేమహేశానవేదమార్గపరాఙ్ముఖాః! *

వేదనం) యథైవమాహీతంపూర్వంభవతాయామశాదిభిః (౮౩

తతస్త్రి) ఇతివిష్ణోస్సవిజ్ఞప్తింశుత్వాప్రోవాచశంకరః! *

పురసం) సాధనానినమేసంతియుయుతోర్నర్మఘసూదన॥ ౮౪

సంపాదితానిచేత్సవ్యోనష్టంవిధిపురత్రయం! *

ఇతినందీశ్వరముఖాదాజ్ఞాపయదుమాపతిః॥ (౮౫

సోపివిష్ణుస్సురగణైర్విధిచావిశ్వకర్తృణా! *

నిర్మమేవహీతోవిష్ణురథంచాణంధనుర్గుణం॥ (౮౬

సారథింసర్వమన్యచ్చయన్త్యధేనమపేక్షితం॥ *

రథచక్రేశశిరఃపరథోభూశ్శ్చుతయోహయాః॥ (౮౭

సూతోవిధిర్ధనుర్దేరుగ్భ్యాహిరాట్పురఅచ్యుతః! *

తతశ్శంభూరథారూఢోధనురుద్యమ్యసాశుగం॥ (౮౮

స్త్రీతేనైవపురాణిత్రీణ్యకరోద్భస్త్ససాధరః! *

సురాణాంచవరందత్వాయయాసాంహయథాగతం॥ (౮౯

తతస్సనారాయణకాస్సర్వేసబ్రహ్మకాస్సురాః । *
 సమయంచక్రేరేన్యోన్యంతదాలోకవిభూతయే॥ (౫౦)

అద్యప్రభృతియేలోకేలింగార్చనవివర్జితాః । *
 భస్మరుద్రాక్షరహితాబాహ్యస్తేనతతోధమాః॥ (౫౧)

ఏవమస్త్యుతినంధాప్యసర్వేజగుర్భధాగతం । *
 మోహశాస్త్రేణ శైవత్రిపురాసుర

తతస్తాచింతయావిష్టానారదోబుద్ధపవచ॥ (౫౨)

అవయోకాగతిర్వాస్యాదసచ్ఛాస్త్రానువర్తినోః । *

ముధావిష్టువచశ్చృత్యామోహితాశ్శివమాశ్రితాః॥ (౫౩)

మోహనాసురాభస్మరుద్రాక్షనిరతాశ్చృతిపారగాః । *

ఏకైకస్యాపిమహతామహతోతిమహేనసః॥ (౫౪)

పేనపశ్చత్తప్తబుద్ధప్రాయశ్చిత్తంశ్రుతౌదృష్టంనకుత్రాపిస్త్యుతావపి । *

నారదానిరయోనదురుత్తారఃకల్పేష్వపిబహుష్వప్నాః॥ (౫౫)

భ్యాంప్రపగితాపగతావిత్థంప్రాయశ్చిత్తచిక్షీర్షయా । *

తిష్ఠితకైకాంచీమయాతాంకామారికరుణాపరిపూరితాం॥ (౫౬)

లాసనాధకధాతయోఃప్రవిష్టయోరంహస్సద్వోలఘుతరంమహత్ । *

ప్రచారంభోఅయఃపర్వతకల్పంతత్తలపర్వతసన్నిభం॥ (౫౭)

ఊచతుస్తంచతందేశంతూలపర్వతసంజ్ఞికం । *

తతైవనివసంతౌతాతదీశాన్యాంచీశ్వరం॥ (౫౮)

లింగంకైలాసనాధాఖ్యంప్రతిష్ఠాప్యమహత్తరం । *

సమపూజయతామీశంసర్వాఘోషప్రశాంతయే॥ (౫౯)

తయోస్తునుచిరంకాలంతపతో స్తపడ త్తమం | *
 కైలాసనాథలింగాదావిరాసీన్త హేశ్వరః || (౬౦

తంమహాత్మోపరివిభుంసాంబంసర్వగజైర్వృతం | *
 సంప్రేత్యనారదజినాసంప్రణేమతురంజనా || (౬౧

ఊచతుశ్చమహేశానంక్యతాంజలిపుటాతదా | *
 ప్రసీదదేవసర్వేశ సర్వజ్జగతాంపితః || (౬౨

ఆవాభ్యాంహిక్యతంపూర్వంతవభక్తవిమోహనం | *
 బాహ్యశాస్త్రావలంబేనతత్త్వంతవ్యంత్యయావిభో || (౬౩

* ఈశ్వర ఉవాచ *

మూర్ఖనారదదుర్బుధేయవాంబుధమహేనసః | *
 ప్రాయశ్చితైర్నశుభ్యేతంవద్దాయతశతైరపి || (౬౪

యోమోహయతిమద్భక్తాకుశాస్త్రేణధనేనవా | *
 సపచ్యతేమహాఘోరేనిరయేకాలమక్షయం || (౬౫

సర్వస్యనిఘ్రుతిర్దృష్టాశాస్త్రేషునుమహేనసః | *
 నదృష్టానిఘ్రుతిర్భక్తమోహజస్యమహేనసః || (౬౬

తాదృశస్యాపిమహతఃకాంచీప్రిహిణిఘ్రుతిః || *
 యవయోగ్లఘుసంజాతమేనఃకాంచీప్రవేశనాత్ || (౬౭

ప్రతిష్ఠయాత్రలింగస్యవిశేషేణలయంగతం | *
 పరోపకారనిరతఃకుర్వన్నప్యఘమేకదా || (౬౮

శివధర్మవిలోపాఘంనకుర్యాన్మోహతోపివా | *
 యథాగ్రామధనాదైస్తుశివధర్మప్రయుక్తకః || (౬౯

- అక్షయ్యంలభ తేమోక్షం తేననిర్వృతిమేవనః । *
- తథాసావపిదానాద్యైశ్శివధర్మ విలోపకః॥ (20
- అక్షయ్యంలభ శేఖారంనిరయంనాస్యనిష్కృతిః । *
- తదత్రనైవకార్యంస్యాన్తమభ క్తప్రలోభనం॥ (2౧
- యువయోరహమత్యంతప్రీతియిక్తోవదామ్యతః । *
- కైలాసనాథంమామత్రయువాంసంసూజ్యభ క్తితః॥ (2౨
- ప్రదక్షిణంప్రకురుతంప్రత్యహంప్రీతమానసా । *
- ప్రవేశేనిర్గమేచాత్రమార్గస్సంకోచ్యతేమయా॥ (23
- మార్గేప్రదక్షిణద్వారేప్రవేశస్సులభోయది । *
- నిర్గమేపితథాచేద్వైయువయోర్నాస్తిదుష్కృతం॥ (2౪
- ఇతిమత్వామనస్యేవగోపనీయమిదంరహః । *
- తత్రప్రదక్షిణంజన్మనాశసంపాపమోచనం॥ (2౫
- విచిత్రమాలయంచైతదతిశిల్పంభవిష్యతి । *
- కైలాసస్యేకశిఖరసన్నిభంనిర్మలమయా॥ (2౬
- సర్వసిద్ధికరంచైతత్సర్వసిద్ధిషేవితం । *
- కైలాసనాథసదృశంకాంచ్యాంనాస్తిజగత్ప్రయే॥ (2౭
- స్మరణౌదస్యపాపానినశ్యంతిసుమహాంత్యపి । *
- యువయోరత్రసాయుజ్యమంతేమయిభవిష్యతి॥ (2౮
- తపఃకురుతమత్రైవసాంబోంతర్థానమాశ్రితః । *
- తదాప్రభృతితత్స్థానంమహితంధరణీతలే॥ (2౯

షోడశోధ్యాయః

౧౫౧

ఇదమధికమనోజ్ఞంచిత్రమత్యద్భుతాభ్యం!
 స్వరరిపుదయితంతత్సర్దురంహూవిరోధి!
 సకృదపియదిమర్త్యస్సాగరంసంశ్రయేద్య!
 స్సభవతిహి కైలాసేరుద్రకల్పోతికల్పం॥

*

*

*

(౮౦

ఓమిత్యాది మహాపురాణే శ్రీస్కాందే శంకరసంహితా
 తాయాం కాంచీమాహాత్మ్యే అనేకపేష్వర
 కైలాసనాథేశ్వరమహిమానువర్ణనం
 నామషోడశోధ్యాయః





శ్రీరస్తు.

సప్తదశాధ్యాయ ప్రారంభః.

—*కౌశిక ఉవాచ*

- అగస్త్య { అతఃపరంప్రవక్ష్యామిస్థానమన్యన్తహ త్తరం | *
 వాక్యేన { శ్రుణ్వంత్యథమహేశస్యము క్తిదస్యాఖిలాత్మనాం || (1)
 కాంచ్యాం { వీరరాఘవలింగస్యభవంతస్సంతఆదరాత్ | *
 శ్రీరామ { అన్యైవపూర్వదిగ్భాగైశ్చైలాసస్థానపాసినః || (2)
 ప్రతిష్ఠిత { పురారామస్యదయితాందండ్కేరాక్షసాధమః | *
 వీరరాఘ { జహరాత్కవినాశాయరావణోజనకాత్మజాం || (3)
 వలింగమ { హిమా { తదావియోగదుఃఖేనలక్ష్మణేనసరాఘవః | *
 రంభః || పర్యటన్నటవీంసర్వాంపాప్రకాంచీంక్రమేణసః || (4)
 సంతాపహరిణిస్సత్త్వాశివగంగాభిధేజలే | *
 సమారాధ్యమహాదేవంసాక్షాదేకామ్రనాయకం || (5)
 విలలాపసుదుఃఖార్తోదయితాంప్రతిజానకీం | *
 సంపార్థ్యతస్యాస్సంయోగంశంకరంకరుణానిధిం || (6)
 తతస్సదక్షిణేనాస్యదృష్ట్యాగస్త్యేశసన్నిధౌ | *
 తమగస్త్యంమునిశ్రేష్ఠంశరణంపాప్రకాశువః || (7)
 ఆశ్వాస్యతమగస్త్యోపిరామంరాజీవలోచనం | *
 సాంత్వపూర్వమువాచేదంకిమర్థంరఘునందన || (8)

- విషేదసిమహాభాగవిద్వన్ముఖపదత్రతు। *
 ప్రత్యువాచతతోరామోధర్మమర్థంమునీశ్వర॥ (౯)
 అహంపితృసమాదిష్టోవర్షాణాంత్యంఛతుర్దశ। *
 వనేవసకనీయాంస్తేభరతోరాజ్యమర్హతి॥ (౧౦)
 తామాజ్ఞాంశిరసాదాయవనాయకృతనిశ్చయః। *
 అనుయాతాప్రియాసీతాలక్ష్మణోపిమహామనాః॥ ౧౧
 దండకారణ్యమాసాద్యమయాహ్వయసతికిక్చతా। *
 మాయయాతత్రమారీచోమాంసినాయుబహీర్వనం॥ (౧౨)
 శరాహతఃపతన్నాహహాసీతేలక్ష్మణేతిచ। *
 తచ్చృతాద్వితాంపరిత్యజ్యలక్ష్మణోమాంసమాగతః॥ (౧౩)
 తదంతరేహృతాసీతారావణేనదురాత్మనా। *
 తస్యావియోగదుఃఖేనప్రాణామమమహామునే॥ (౧౪)
 ఉత్క్రమిష్యంతివైసద్యస్సత్యముక్తంసంశయః। *
 తదుపాయంవదాద్యత్వంపితామమగురుశ్శివః॥ (౧౫)

—*అగస్త్యఉవాచ*—

- శ్రీణురాఘవవఙ్మౌమికాచస్త్రీకోహివల్లభః। *
 పంచభూతైస్సమారభోదేహస్సర్వసహూదరః॥ (౧౬)
 ఆత్మాతునపుమాణస్త్రీనైవచాయంసపుంసకః। *
 యథాకాష్ఠంచకాష్ఠంచసమేయాతాంమహూదధౌ॥ (౧౭)
 సమేత్యచవ్యపేయాతాంతద్వద్భూతసమాగమః। *
 సంయోగేవిప్రయోగేచహేతుఃపశుపతిస్తృతః॥ (౧౮)

సప్తదశోధ్యాయః.

౧౫౫

ఓజీయోనా స్తివై రుద్రాదితివేదవిదోవిదుః *
 తస్మాత్త్వంశరణంయాహికాంచ్యమతైవరాఘవ॥ (౨౮

వీరోహమితివాంఛాచేత్క్షయద్వీరంతమర్చయ॥ *

వీరరాఘవనామ్నాతంప్రతిష్ఠాప్యరఘూద్వహ॥ (౨౯

ఇతివాక్యమథాకర్ణ్యకుంభయోనేర్నపాత్వజః॥ *

శివలింగంప్రతిష్ఠాప్యధృతతైవగుణాన్వితః॥ (౩౦

సహస్రైర్నామభిర్దేవంవీరరాఘవశంకరం॥ *

పూజయామాసపుష్పాద్యైఃపురారింరఘునందనః॥ (౩౧

శ్రీరామా } పూజయాతస్యసంతుష్టోభగవాన్వృషభధ్వజః॥ *

సుగ్రహః } వీరరాఘవలింగగ్రాదావిరాసీన్తహేశ్వరః॥ (౩౨

యతస్లిం } తందృష్ట్వాసాంబమీశానంససుతంసగణంవృషే॥ *

గాత్మ } దిక్పాలమాశిమాణిక్యమరీచిద్యోతితాంఘ్రికం॥ (౩౩

హేశ్వరా } గండపాశీలసద్రత్నకుండలద్వయశోభితం॥ *

విరాభవః } బాలచంద్రకళాజ్యోత్స్నాకాంతిసుందరమస్తకం॥ (౩౪

గౌరీబాహులతాశ్చిష్టనిజదేహవిరాజితం॥ *

మందస్త్రితదరోత్ఫుల్లకుండదంతముఖాంబుజం॥ (౩౫

అనందతుందిలోధూత్వావివశీకృతవిగ్రహః॥ *

ప్రణనామతదారామస్తుత్వాస్తుతిభిర్విష్టదం॥ (౩౬

ప్రణమంతమువాచేదంపరమేశఃప్రసన్నధీః॥ *

వరంవరయథద్రంతేయతేమనస్విర్తతే॥ (౩౭

అద్యప్రభృతిరామత్వమత్యంతంమమవల్లభః॥ *

అజ్ఞాయామమలోకేన్ద్రిభవత్వంవీరరాఘవ॥ (౩౮

వీర్యంచ తే ప్రదాస్యమిసర్వశత్రునిబర్హణం ।

*

—*రామఉవాచ*

రావణేనహ్యతాసీతారాక్షసేనబలీయసా॥

(౩౯

ఉల్లంఘ్యసలిలంబాధేరహంతంసగణంరణే ।

*

నిహన్తియేనతంమహ్యంకృపయాదేహిశంకర॥

(౪౦

బ్రువంతమేవమాహూయసవిధేరఘనందనం ।

*

రాఘవా మహాపాశుపతందివ్యమస్త్రమస్తైదదౌముదా॥

(౪౧

యసము అస్త్రాగ్నిపిసురేంద్రాద్వైద్యాపయామాససాదరం ।

*

ద్రులంఘన బ్రహ్మణావిష్ణునాచాపిబ్రహ్మస్త్రంవైస్థవంతథా॥

(౪౨

రావణా అథైరమస్త్రసంపన్నంప్రోవాచపునరీశ్వరః ।

*

దివధా ర్థంశివేన ఏతదస్త్రబలందివ్యమన్యస్తైనోదితంమయా॥

(౪౩

పాశుప తాస్త్ర త్వయేదానీమిదంప్రాప్తంస్వాత్మభక్తేతపోబలాత్ ।

*

ప్రచాన అనేనసాగరాంభాంసిశోషయిష్యన్యసంశయః॥

(౪౪

ఘట్టః అఘిలాన్యపిరక్షాంసిధత్సనీక్షణమాత్రతః ।

*

తైరిలోక్యమపివాసర్వందగ్ధంశక్యమనేనహి॥

(౪౫

తస్మాదనేనరామత్వంభ్రాతాగ్రహకపీశ్వరైః ।

*

కిషింధానగరస్తైష్ట్యంసుగ్రీవప్రముఖైర్భుతః॥

(౪౬

రావణంసగణంహత్వాతామానయనిజప్రియాం ।

*

కృపయామమరామత్వంకురురాజ్యమకంటకం॥

(౪౭

బూరిహిత్యంపునరన్యచ్చయతేమనసివర్తతే ।

*

రామఉవాచ

అగస్త్యేనపురాప్రోక్తమాత్మానస్త్రీపుమానితి॥

(౪౮

.నప్రంసకోసకర్తృత్వాత్తత్సత్త్వాత్సవ్యయప్రభుః।

జడంసర్వశరీరంచనధర్మత్వాత్సహేదరం। *

సంయోగేవిప్రయోగేచహేతుర్నామైశ్వరీతిచ॥ (౪౯

తత్సర్వంజ్ఞాతుమిచ్ఛామిసర్వవిద్యాధిపాత్రవ। *

ఇతిదాశరథేర్వాక్యంకృత్వాదేవఃపినాకధృక్॥ (౫౦

ఉక్త్వావేదాంతవిజ్ఞానమఖిలంనృపసూనవే। *

వీరరాఘవలింగస్థస్తిరోధాదనుగృహ్యతం॥ (౫౧

తదత్రక్యాంచ్యాంయేవీరరాఘవేశంనృపోత్తమాః। *

అచఽయన్త్యఖిలంరాజ్యంవిందంతివిజయంశ్రియం॥ (౫౨

—*కౌశికఉవాచ*

హయగ్రీవ) అథాన్యస్యాపివత్సామితస్యదక్షిణతోద్విజాః। *

ప్రతిష్ఠితక) కల్కిశ్వరంమహాలింగంమృత్సాక్షీర్థసరస్తపే (౫౩

వీరశ్వర) పురామురారిస్తిష్యాంతేభ్యగుశాపనియంత్రితః। *

మహేమా) తిష్యాంతేదుష్ప్రజాహంతాహయగ్రీవోభవత్సవ్యయం॥ (౫౪

క్షణేనకాంచీమాసాద్యస్వాభీష్టఫలసిద్ధయే। *

శివలింగంప్రతిష్ఠాప్యకల్కిశ్వరసమాఖ్యయా॥ (౫౫

ప్రాసతత్కృపయాసర్వంసాభీష్టఫలమచ్యుతః। *

అవాపచవరానిష్టానుల్కిశాదీశ్వరేశ్వరాత్॥ (౫౬

కల్కిశంయేనమన్యంతిమృత్సాక్షీర్థజలప్లుతాః। *

తేషాంభోగంచమోక్షంచవప్రేశంభోర్హయాననః॥ (౫౭

తస్మైదత్వావరానిష్టానంతర్ధానంగతశ్శివః।

*

తతోస్యపశ్యిమేభాగేబలభద్రేశ్వరంశుభం॥

(౫౮

బలరామ) బలభద్రఃపురారామఃకంసారేరగ్రజోబలీ।

*

ప్రతిష్ఠిత) తీర్థయాత్రామసౌచక్రేషవృత్తేభారతేరణే॥

(౫౯

బలభద్రే) కూటయుధాసహిష్ణుస్సన్బంధవానాంమహామనాః।

*

శ్వరమ) సరస్వత్యాస్తపేదృష్ట్యాశంభోస్థానానిసాదరం॥

(౬౦

హిమా

ప్రప్రచ్ఛమునిశార్దులాతత్రత్యాస్తానవైభవం।

*

—*రామఉవాచ*—

కానిస్థానానిదేవస్యప్రియాణిపరమేశితమ్॥

(౬౧

భూమాసర్వేషుకింముఖ్యంస్థానంవదతసత్తమాః॥

*

—*మునయిఉవాచ*—

భారతాఖ్యంతుయద్వర్షంకర్తృభూమిరితిశ్రుతమ్॥

౬౨

సర్వేషుపిచలోకేషుకర్తృభూమిర్విశిష్యతే,

*

కర్తృభూమాసురేంద్రాణాంస్థానానిసుశుభానితు॥

(౬౩

తేషుముఖ్యానివైవిష్టోస్థానానిసుమహాంతిక।

*

స్థానేభ్యోవైష్ణవేభ్యోపిమానుషంశైవముత్తమమ్॥

(౬౪

మనుష్యస్థాపితాల్లింగాద్విబుధస్థాపితంశుభమ్॥

*

విబుధస్థాపితాల్లింగాత్స్వాయంభువనుత్తమమ్॥

(౬౫

స్వాయంభువాచ్ఛుభాన్యాహుఃప్రసిద్ధానిమహేశితమ్॥

*

తేషుకాశీశుభాప్రాక్తాకాశ్యాఃకాంచీమహత్తరా॥

(౬౬

కాంచ్యాఃపరంసమంవాపిస్థానంనాస్తిమహీతలే।

*

నతత్రాస్తియుగావస్థానాపిపాపకలంతువా॥

(౬౭

- జాతానాం వమృతానాం చ వసతాం స్తరతామపి॥ *
- స ర్వేషాం ప్రాణేనాం ముక్తిరేకా మ్రిశకృపా బలాత్॥ (౬౮
- ఇతి వాక్యం సమాకర్ణ్య మునిభ్యో హృష్టమానసః॥ *
- నమస్కృత్య తతస్తేభ్యో జగమయదునందనః॥ (౬౯
- కాంచీమతిమహచ్చిత్రరథగోపురవీధికాం॥ *
- తత్ర గత్వా యథాన్యాయం స్నాత్వా తీర్థేషు శూలినః॥ (౭౦
- దృష్ట్వా స్థానాని సంపూజ్య దేవేశం త్రిపురద్విషం॥ *
- తతః పశ్చాత్సమాధ్యసాత్మో జేకామ్రనాయకం॥ (౭౧
- కలీశర్వరస్య లింగస్య పశ్చిమే ఘక్తిముక్తిదం॥ *
- స్వేనైవ నామ్నా బలభద్రరామో లింగం ప్రవృష్టాభ్య యథా
- విధానం॥ సంపూజయా మాస సదీక్షితస్థానైవే మునీంద్రా
- దుపమస్య నామ్నః॥ (౭౨౪
- తస్యా విరాసీత్స్వయమిందుమాళి సాన్ధ్యం దుహితా నగరా
- జభర్తుః॥ ఉత్తాణ మారుహ్య వళక్షణభాసం దత్తోద్ధ్వ రధ్వం
- సితదేవసంఘః॥ (౭౩
- బభాణ సంవీత్య బలంప్రియేష్టమృణాళసూత్రామలవర్ణ మిశః
- * ఈశ్వర ఉవాచ *
- బలభద్ర ప్రసన్నోస్తి వరం వరయసువ్రత॥ *
- యదిష్టం వర్తతే చిత్తే మత్తః ప్రాప్నుహి తద్ధృవం॥ (౭౪
- ఇతి బ్రువంతమీశానం వరం వ్రవేహ లాయుధః॥ *
- భగవన్న త్ర మేలింగేన దాసన్నిహితో భవ॥ (౭౫

శ్రీ కాంచీమాహాత్మ్యే

ప్రసన్నః పరయాశక్త్యా పుణతా ర్చిప్రభంజనః |

*

అస్త్విత్యంతరధాదీశోభక్తప్రేక్షాదయానిధిః ||

(౨౨)

అస్య సశ్చిమచిగ్భాగేలింగమస్తిమహాత్మరం |

*

ఇంద్రదేవకీ వత్సీకనాథసంజ్ఞంతద్వాసవేనార్చితంపురా ||

(౨౩)

దాచిద్ధరి దేవాహవేపురాసత్రమాసతాభీష్ణవోయశః |

*

శిరశ్చేద ఆత్మగ్నిసమ్మితంతత్రతేబువప్రథమంయశః ||

(౨౪)

జనితపా యేనాప్తంనోస్తుసర్వేషామితీతస్యమహాకతోః |

*

పప్రశమ వేదిరాసీతురుక్షేత్రంతస్యఖాండవకుఖణ్డౌ ||

(౨౫)

నాయప్ర దక్షిణశ్చోత్తరశ్చోత్థాసత్రస్యాస్యాసురదృహం |

*

తిష్ఠితవత్సీ దప్రవృత్తేస్త్రిమహాసత్రేప్రసన్నేపార్వతీపతౌ ||

(౨౬)

కేశ్వరమ యశశ్శుభ్రంసముత్పన్నంతద్విష్ణురవలోకయత్ |

*

హీమాను తదాదాయసముద్భిత్త్యచకమేతాదృశంయశః ||

(౨౭)

వర్ణనమ్ యాంతం దేవాస్సమన్వాయైరురుత్సంతోమతోయశః |

*

సతాద్భుష్టాహరిదైవానపలాయతవేగతః ||

(౨౮)

హస్తయోధావతస్తస్యధనుశ్చేషురజాయత |

*

యుయుధేనధనుష్పాణిస్త్రీదశాసమరేన్థితః ||

(౨౯)

తమేకమిషుధన్వానంతేసురానాభ్యధృష్టువత్ |

*

సోవిస్త్రయతతాస్విష్టుగతోమారఘవస్థితః ||

(౩౦)

ఏకమాసంతమమరా బహవోనాభ్యధృష్టువత్ |

*

స్త్రయతస్తస్యవైతేజోన్యపతర్ధృదయాత్తుడాత్ ||

(౩౧)

శ్యామాకాస్తేభవంస్తేజోయత్రస్యన్యపతన్ముఖాత్ |

*

తేజస్థలనాద్విష్ణురవప్తభ్యధనుర్గతే ||

(౩౨)

- తస్థౌచిరంతవాశక్రస్తదుపాయంహృదిస్త్వం॥ *
 త్వరయాప్రాప్యవైకాంచీమప్రసాదయదీశ్వరం॥ (౮౮
 ప్రతిష్ఠాప్యతదాలింగంతైలాసస్థాననైఋతే॥ *
 తత్రప్రసన్నోగౌరీశోవరాయాయోజయద్ధరిం॥ (౮౯
 సోపివప్రేవరంశంభోర్విస్తోఃప్రాప్తంయశస్సురైః॥ *
 అవప్తభ్యస్థితశ్చపంతదుపాయంశివోబ్రవీత్॥ (౯౦
 ఉపదీకాకృతిర్హృత్వాశక్రవత్క్రికమధ్యతః॥ *
 ధనుఃకృణభక్షయాశుత్వంతత్రచాక్షుహితద్యశః॥ (౯౧
 తదాదాయవరంశక్రోవత్క్రికాగ్రాద్ధరేస్తరత్॥ *
 జ్యూమాదత్తచ్చిరమూర్ధ్నంచిత్రేపాస్యకశేఖరాత్॥ (౯౨
 తస్థానమభవచ్చిన్నకేశవాఖ్యంహరేఃప్రియం॥ *
 శిరస్తదాపశద్యత్రతత్రచ్చిన్నశిరోసదీ॥ (౯౩
 ప్రాశస్త్యతసురాస్తస్మాజ్జగ్గురాదాయతద్యశః॥ *
 తతోలోకేద్విజేంద్రాణాంయజ్ఞోవిష్ణుర్నచాభవత్॥ (౯౪
 వాసవస్తత్సమాలోక్యపునఃకాంచీపురీమగాత్॥ *
 తత్రదేవంసమారాధ్యప్రత్యక్షంపురతస్థితం॥ (౯౫
 పోవాచయజ్ఞోవైవిష్ణుభిఃసంతధనుషాశిరః॥ *
 తతోస్త్వాకంచవిప్రాతాముత్సన్నోయజ్ఞశశ్వర॥ (౯౬
 ఆహారోనాస్తినోదేవస్వగ్ధేలోకేపియజ్ఞనాం॥ *
 తస్మాద్యజ్ఞస్యవైమూర్ధ్నప్రత్యధత్రాంత్యయావిభో॥ (౯౭

ఈశ్వరఉవాచ

- శ్రీఃఉదేవేన్ద్రమర్వాక్యమిదంయజ్ఞస్యతచ్చిరః॥ *
 మత్తోల్బభవరాభ్యాంతదశ్విభ్యామస్తుసంధితం॥ (౯౮

శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

తయోస్తుయజ్ఞేభాగోస్తుమమాజ్ఞాపరమాకృతా | *
 ఇతిప్రాప్తవరోవజ్రీపునఃప్రాప్తవాచశంకరం || (౯౯

ఇదంవత్సకనాథాఖ్యమస్తుస్థానంమయాయతః | *
 వరాద్వత్సకమధ్యాత్మేధనుషోఽభ్యాహీభక్షితః | (౧౦౦

తస్మాద్వత్సకనాథాఖ్యంస్థానమేతత్ప్రసిద్ధిమత్ | *
 కాంచ్యాంవత్సకనాథస్యదర్శనాన్తుక్తిరాత్మనాం || (౧౦౧

అస్త్విత్త్యేవవరందత్వాయయాశీతాంశుధూషణః | *
 దేవేంద్రోపివరంలభ్యావత్సకాఖ్యాచ్ఛివాత్స్వయం || (౧౦౨

అశ్వీభ్యాంవిష్ణుమూర్ధానమభీసంధాయపూర్వవత్ | *
 యయాదేవైస్సపుణ్యాత్కస్తూయమానస్సరైస్తదా || (౧౦౩

యజ్ఞోవిష్ణుశ్చదేవాత్పునరపిచతదాలభ్యమూర్ధోత్రకాంచ్యాం
 నాసత్యాభ్యాంతయోశ్చత్రిపురహరగిరాకల్పయిత్యామ్
 గాంకంయజ్ఞేష్వారాధ్యదేవంచరమమరగజైర్వజ్జితారాధి
 తాంఘ్రిః | ప్రాప్తమాన్సురంస్వంశివమమలమనాధ్యా
 యమానోంతరాజ్ఞే || (౧౦౪

ఓమిత్యాదిమహాపురాణే త్రిస్మాదంశేశంకరసంహితాయాం

శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే వీరరాఘవేశ్వరకల్పేశ్వరబలభ
 ద్రేశ్వరవత్సకేశ్వరమహిమానువల్లసంనామ
 సప్తదశోధ్యాయః.



శ్రీరస్తు.

అష్టాదశాధ్యాయప్రారంభః.

—*కౌశిక ఉవాచ*—

- మేరామ { అథాతస్సప్రవక్ష్యేమిభైరవేశ్వరమద్భుతం। *
హర్షిమ { భైరవేశసమారాధ్యవరోలభ్యోమహేశ్వరాత్॥ (౧
ద్యేహమే { భైరవేశ్వరమిత్యేతత్ప్రసిద్ధంతత్తదాఖ్యయా। *
వజగత్ { వత్తికనాథదేవస్యదక్షిణేభైరవేశ్వరం॥ (౨
రైతివక్తు { మేరోరుపరివిప్రేంద్రాముంచమాన్నామపర్వతః। *
ర్బ్రహ్మ { తత్రకేచిన్తహాత్మానస్తపస్తేచుర్మునీశ్వరాః॥ (౩
ణిగర్వ { తేషామూవిరభూద్బ్రహ్మచాగ్రహ్మణానాంతపస్వినాం। *
శమనా { తందృష్ట్వాపంచవదనంబ్రహ్మణంబ్రహ్మణాంప్రభుం॥ (౪
యశివాం { ప్రణిపత్యయథాన్యాయంప్రచ్ఛక్తింపరంజగత్॥ *
గాదుత్య { కేనేదమాదౌసంజాతమంతేకస్మిన్లయోస్యతు॥ (౫
న్నేనబ్ర { కస్యవైకృపయాముక్తిఃపశోపాశపరిక్షయః। *
హ్మశిరచ్ఛే { బ్రహ్మహోవాచతచ్ఛ్చత్వారజసావ్రతమానసః॥ (౬
దజన్యపా { అహమేవపరంతత్త్వంమత్తోజాతంజగత్పురా। *
ప్రప్రళశమ { మయ్యేవవిలయంయాతిమాముపాస్యమిమన్యతే॥ (౭
యిషతా { ఇత్యూచిషిమహామోహదబ్జశేవేదరాశయః। *
భైరవేశ { పాదీదుర్భూయావదక్షసద్దసంభవంసర్వకారణం॥ (౮
స్వనా { విధేశివాన్నచాన్యోస్త్రీవేదేశాస్త్రీపురాణకే। *
మ్నాంకిత { సవనసర్వదాసర్వైస్సనూరాధ్యోమమత్సుభిః॥ (౯
భైరవేశ్వ {

శ్రీ కాంచీమాహాత్మ్యే

సవహిపరంబ్రహ్మపరంత త్వంసవహి*
 సవహకారణంజ్యోతిస్స ర్వేషామీశ్వరేశ్వరః॥ (౧౦)
 ప్రత్యేకంచావదన్ వేదాబ్రహ్మణంపంకజాసనం*
 —*ఋగ్వేదఉవాచ*—

అథ్వరాణామసౌరాజాబ్రాహ్మణానాంహవిర్భుజాం॥ (౧౧)
 విశ్వాధితోమహేశస్తావంజాయమానమపశ్యత*
 —*యజుర్వేదఉవాచ*—

యస్యాంశజైర్వీరభద్రశరభాద్యైఃక్షణేశ్వరైః॥ (౧౨)
 శాసితాశ్శక్రదైత్యారివిబుధాస్సహికారణం*
 —*సామవేదఉవాచ*—

యదాజ్ఞాధిష్ఠితందైవైర్యవసంలఘుసంసది॥ (౧౩)
 ఛేత్తుంనైవాభవచ్ఛక్యంసహేతుజఃగతశ్శివం*
 అధర్వణఉవాచ

చమవన్తసుజావ్యోమవేష్టయిష్యంతియద్యమీ॥ (౧౪)
 తదాశంధుంవినామస్త్రీయుక్షత్వాప్యానచాన్యతః*
 ఏతచ్ఛ్రీత్వామునీంద్రాగ్రేవేదప్రోక్తంవిధిస్తదా॥ (౧౫)

క్రుద్ధప్రోవాచతాన్భూయోముగ్ధశ్చైన్యాసమాయయా*
 క్వబ్రహ్మనిష్కశంసాక్షౌదవాఞ్ఞానసగోచరం॥ (౧౬)

క్వరుద్రస్తామసోహరాతద్భ్రష్టప్రణవాత్కకం*
 ప్రణవోపితదామూర్తిఃప్రోవాచకమలోద్భవం॥ (౧౭)

—*ప్రణవఉవాచ*—

యోహంవేదాదిరాఖ్యాతోవేదాంతేచస్వరాత్కకః*
 తస్యప్రకృతిలీనస్యయఃపరస్సమహేశ్వరః॥ (౧౮)

అష్టాదశాధ్యాయః.

౧౬౫

ఇత్యుచివాంసంప్రణవంధిక్చకారవిమూఢః। *
 ఏవంవివాదేనంవృత్తేవిష్ణుస్తత్రసమాగతః॥ (౧౯

అహంకరేతితానర్వాప్రోవాచకమలాపతిః। *
 తయోర్నిగదతోస్తత్రస్వస్వామిత్వంపరస్పరం॥ (౨౦

అదృశ్యతాన్తరాదిత్యేహిరన్యాయవపుశ్శివః। *
 హిరణ్యకేశస్సవిభుఃహిరణ్యశ్శ్రుమండలః॥ (౨౧

అనఖాగ్రాత్సవైస్వర్ణఃపుల్లపద్మేభవాషీణీ। *
 త్రితీయంతస్యవైదత్ముఃపద్మకోశనిభంవిభోః॥ (౨౨

చేకేతానమిమంబభృందృష్ట్యేవిష్ణురథాబ్రవీత్। *
 బ్రహ్మసమాజుహవై నంపుత్రేతిసతుసాహసీ॥ (౨౩

శివోత్పన్నతద్వచఃకుపితాదీశాదావిహ్నుతోభభైరవః। *
 భైరవకృతశూలపాణిరమేయాత్తాప్రాద్రవత్పద్మజోపరి॥ (౨౪

బ్రహ్మసంతస్యోభరివిరించోపిబ్రహ్మస్త్రంప్రాహిణోద్భవాః। *
 చమశిరతద్యేగవాయునాభగ్నుమస్త్రమవ్యాహతంక్వచిత్॥ (౨౫

శ్చేదఘట్టతరసాకరజాగ్రేణబ్రహ్మణఃపంచమంశిరః। *
 చకర్తనిందానిరతంతస్యవైకాలభైరవః॥ (౨౬

నికృతైపంచమేమూర్ధ్నిపపాతవ్యసురాత్తఘాతః। *
 తుణేనకృపయాశంభోఃపునస్సాసురఘాద్విధిః॥ (౨౭

గతమోహస్సముత్థాయతుష్టావగిరిజాపతిం। *
 యోబ్రహ్మబ్రహ్మణేషహ్యముజ్జహరపినాకధృక్॥ (౨౮

ప్రాణేశ్వరఃకృత్తివాసాశానోసాసురేశ్వరః। *
 ఆయుర్దధాత్వహంతస్మైజుహూమిహవిహఘ్నతం॥ (౨౯

శ్రీ కాంచీమహాత్మ్యే.

ధ్యావాపృథివ్యోర్యమధ్యారాగాఙ్ఘర్నరుచిప్రభః। *

రోచమానస్సనోమృత్యోఃపాశనిత్యంభినత్వసా॥ (3౦

ఏకఃపురస్తాద్యగదంబభూవపరమేశ్వరః। *

యతోబభూవుర్యంభూయోజగదేతల్లయంవ్రజేత్॥ (3౧

సనోహవిఘ్నతంచాత్తుదేవతయిషతశునః। *

తచ్ఛక్తిస్సర్వధాహ్యేకాపురాదక్షసుతాభవత్॥ (3౨

శ్రియంలక్ష్మీంమునిశ్రేష్ఠాజగదుశ్చాంచికాంచతాం। *

తామాయుషశిమామేకాంప్రణమామీందుసంభవాం॥ (33

నమోవామస్తుదేవాభ్యాంపితృభ్యాంజగతామిదం। *

స్తుత్యానయాతుసంతుప్తప్రత్యభాషతమృత్యుహః॥ (3౪

విధేప్రసన్నోహంతుభ్యంమత్తోవృణవరంప్రియం। *

అతఃపార్థివంచతుర్వక్తోభవబ్రహ్మకృషదాజ్ఞయా॥ (3౫

✽బ్రహ్మవాచః✽

కృతార్థోస్తిమమాస్తీశతత్వయిభక్తీరచంచలా। *

ప్రసీదక్షమ్యతాంసర్వంమయాజ్ఞానకృతంతుయత్॥ (3౬

ఎవమస్త్వితిసమ్మంత్రప్రభురాహస్త్వభైరవం। *

ప్రణమ్యసంస్థితంపార్శ్వేశితశూలకపాలినం॥ (3౭

త్వంతుభైరవకాలాసికలవీకరణోహ్యసి। *

బలవీకరణశ్చాసిబలప్రమథనస్తథా॥ (3౮

సర్వభూతైకదమనోజ్యేష్ఠోమేపుత్రఈరితః। *

తస్యచ్ఛ్రువనాన్యాశువిష్ణుముఖ్యాసురద్విషాం॥ (3౯

అష్టాదశాధ్యాయః.

౧౬౭

రక్తభిక్షాచ్చ లేనై వతేషాందర్పహరోభవ। *
 శూలీకపాలీనైవ్యర్హక్తోగణపైమునిదర్పహః॥ (౪౦)

మునీనామాశ్రమేష్యేషామత్రయేవిధిమాశ్రితాః। *
 ఇతిదేవాజ్ఞయాకాలభైరవోభువనాన్యసా॥ (౪౧)

భైరవస్య జగామపర్యటభిక్షాంపాపాద్యశ్యత్వమీశ్వరః। *
 రక్తభిక్షా బ్రహ్మాదయోమునీందాశ్చప్రస్థితాస్వంస్వమాశ్రమం॥ (౪౨)

టనాయవి భైరవోవిష్ణుభవనంప్రథమంసముపేయివాన్। *
 స్వాదిలా తత్రద్వారివినిజిత్యవైష్ణవాన్గణపుంగవాన్॥ (౪౩)

కప్రవేశ ఘట్టః విష్వక్సేనంసమాదాయశూలాగ్రప్రోతమేవసః। *
 ప్రవివేశాథతంవిష్ణుశ్శ్చత్వాభిక్షార్థమాగతం॥ (౪౪)

ప్రత్యుజ్జగామసహసాకళత్రద్వయసంయుతః। *
 ప్రణమ్యసహసాతస్త్వైరక్తభిక్షామదాస్తుదా॥ (౪౫)

సీరాంలలాటేనిర్భిద్యవద్దాణామయుతాయుతం। *
 మహత్యాధారయావాపిపూర్ణంనైవాన్యకర్పరం॥ (౪౬)

రక్తస్యవిరహోద్విష్టుఃపపాతభువిమూర్చితః। *
 తతోమృతకరస్పర్శాద్భైరవస్యమధుద్విషః॥ (౪౭)

నివృత్తశ్చపునర్తోహోత్సముత్థాయకృతాంజలిః। *
 పార్థివయామాసచహరిఃభక్తింభైరవపాదయోః॥ (౪౮)

అనన్యామాత్మనిప్రీతిందత్వాసావపినిర్గతః। *
 అనత్యమాచపాతాశమటిత్వాకాలభైరవః॥ (౪౯)

మోహయిత్వామునీంద్రాణాంపత్నిర్దుగ్ధస్తితేనసః। *
 రక్తభిక్షాచ్చ లేనై వహృత్వాదర్పరమాపతేః॥ (౫౦)

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే

- భర్తృభిక్షాంప్రదేహీతిప్రణమంతీపదాబ్జయోః। *
- రుదంత్యైచస్తువంత్యైచపూజయంత్యైప్రతిక్షణం॥ (౫౧
- మాంగల్యభిక్షాంశ్రీదేవ్యైదత్వాసౌకాలభైరవః। *
- సర్వలోకాంశ్చరక్షదేవఃపూత్వాగర్వంసుధాంధసాం। ౫౨
- కాంచీపురీంక్రమాదాగాత్కాలకాలప్రియాంశుభాం। *
- సురక్తంతత్రసంస్థాప్యకపాలంకుత్రచిత్స్వయం॥ (౫౩
- విష్వక్సేనంచశూలాగ్రాదవరోవ్యచభైరవః। *
- దత్వాప్రార్థయతేతంచవిష్ణువేపరయాముదా॥ (౫౪
- శివలింగంప్రతిష్ఠాప్యస్వనామ్నాభైరవేశ్వరం। *
- ఆరాధ్యాలోక్యసాక్షాత్తంప్రార్థయామాసచేశ్వరం॥ (౫౫
- దేవదేవజగన్నాథశంభోవిశ్వాధికప్రభో। *
- మమాస్తుసన్నిధౌవాసఃకాంచ్యామత్రైవతేనిశం॥ (౫౬
- కృపయాతవదేవేశశాధిమాంకరవాణికిం। *
- మయాప్రతిష్ఠితేలింగేసాన్నిధ్యంచతవానిశం॥ (౫౭
- ఇతివాదినమిశానఃపునఃప్రోవాచహృష్టధీః। *
- ఏవమస్తుమహాభాగలింగేసంస్థాపితేత్వయా॥ (౫౮
- వసామిసన్నిధౌత్వంచశివగంగాతటాంతికే। *
- నివసన్సర్వవిఘ్నాఘాతహరక్షపురీమిమాం॥ (౫౯
- రక్తమేతత్కపాలస్థంతద్గణేభ్యఃప్రయచ్ఛతు। *
- ఇత్యుక్తోభైరవోరక్తంగణేభ్యఃప్రదదౌముదా॥ (౬౦
- పీతవత్స్వతేష్వేతత్కేషాంచిన్నాలమప్యభూత్। *
- తేషామాజౌనరేంద్రాణాంయేహస్యంతేభటాభువి॥ (౬౧

తనుత్యజోమహాశూరాః తేషాంస్వర్గోపభుక్తయే। *
 ఖైరవోకల్పయద్రక్తంరణమండలఖైరవః॥ (౬౨)

యఏతత్స్థానమాసాద్యఖైరవస్థాపితేశ్వరం। *
 ప్రణమంత్యపశ్యంత్యుత్తీర్త్వావిందంత్యభీష్మితం॥ (౬౩)

కాలఖైరవేణసర్వదేవగర్వహరిణా। *

బ్రహ్మవిష్ణుగర్వహరణశంభుకోపజన్తనా। *

ప్రతిష్ఠితంపురాతనంశివప్రియంవినుక్తిదం। *

నమంతిఖైరవేశ్వరంశివంప్రజంతితేజనాః। (౬౪)

ఓమిత్యాది మహాపురాణేశ్రీస్కంధేశంకరసంహితాయాం

కాంచీమాహాత్మ్యే ఖైరవేశ్వర మహిమాను

వర్ణనంనామాష్టాదశోధ్యాయః



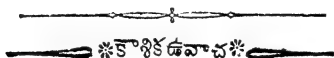
(౨౨)



శ్రీరస్తు.



ఏకొనవింశాధ్యాయ ప్రారంభః.



కొశిక ఉవాచః

- వీరభద్రా విష్వక్సే నేశ్వరస్థానందతీణేతస్యశోభనం | *
 ద్విష్ణుచక్ర ప్రియంశంభోరతితరాంశ్రుణుతస్యాపివై భవం || (౧)
 ప్రాప్త్యైపు రాదతౌధ్వరేవ తేవిష్ణుర్విజ్ఞాప్యశూలినే | *
 కాంచ్యా జగామవిరజాంతీర్వావైకుంఠం లోకము త్తమం || (౨)
 విష్వక్సే తతస్థిత్యాథసదసీసమాహూయస్వమంత్రిణః | *
 సేనస్వ నామపూ విష్వక్సేనాదికాః దేవాః వృత్తాంతం సర్వమాత్మనః || (౩)
 ర్వకప్రతి విదితార్థానసౌక్యత్వాపరాంచితాముపావిశత్ | *
 ప్రితలింగ జగద్రతౌమయాకార్యానిహత్యదితిజాః రణే || (౪)
 మహిమా సువర్ణనమ్ రూక్షసానపిదుర్గర్వాతదిదానీంకథంపునః | *
 నిరాయుఢేనశక్యేతనిస్సీరేణకృషిర్యథా || (౫)
 సూర్యమండలసంఘాతం మదీయంచక్రమద్భుతం | *
 కుంతితాస్యందధీచేనవజ్రసంఘట్టితాస్థినా || (౬)
 జలంధరవధార్థం యచ్ఛంభునానిర్మితం పురా | *
 సుదర్శనాఖ్యంతల్లబ్ధం మయా శంభోః కృపాబలాత్ || (౭)
 తదన్యవీరభద్రాయదతౌధ్వరజిఘాంసవే | *
 మయా ముక్తంతదంగస్థకపాలేనైవభక్షితం || (౮)

అనాయుధేన సూరేణ కిం వృషేణాః పాణినా | *
 విదంష్ట్రీతాఘజం గేన విదం తేన గజేన కిం || (౯

చక్రిణాః తుమయా తస్మాద్భవితవ్యం శివాజ్ఞయా | *

ఇతి చింతాపరం విష్ణుం విష్ణవేనోఽభ్యభాషత || (౧౦

ప్రణమ్యాంజలిమాధాయ మూర్ధ్ని విష్ణోః పరాతనుః | *

అహం భైరవశూలాగ్రాన్తో చిత్తోనేన సాదరం || (౧౧

అన్యైతచ్చక్రమానీయం యువాన్తుక్తోఽవామ్యహం | *

ఇతి సంపింత్యున సా విష్ణవేనో బ్రవీద్వచం || (౧౨

అహం గత్వాంతికం సామిన్ విరభద్రస్య నైతణాత్ | *

ప్రసాదయి త్వాతంచక్రంతచ్చాదాయాశు తేంతికం || ౧౩

ఆయాస్యామి తిషేణా వాచ ప్రశశంస చ తం హరిః | *

సతం ప్రదక్షిణీకృత్య విష్ణవేనో జనార్దనం || (౧౪

చక్రాహ | ప్రతస్థేషీరభద్రస్య భవనం ప్రతిసత్వరం | *

రణోద్యత | ప్రవివేక్షతాత్తస్య గోపురం ప్రమధేఽతః || (౧౫

విష్ణవేన | దావారికాస్తమాభోక్య ముహుర్జఘ్నూరంజసా | *

కృతవిరభ | సానుకంపేన నునోద్ధృచం ద్రంద త్వాత్తిమారతః || (౧౬

ద్రాలయ | దధ్యోచిరం సతతస్థో విష్ణవేన కథంత్యతి | *

ప్రవేశఘట్టః | తత్రాపశ్యన్తునిగణానంతరావధికాంస్సన || (౧౭

తాన పృచ్ఛత్స్వప్న త్తాంతం నివేద్యోపాయ మస్య శు | *

తే ప్రత్యూచుర్తునిగణా విష్ణవేనంజనార్దనం || (౧౮

అస్యాన్త్యుపాయోతిసుఖం కాంచ్య ముర్చయశంకరం | *

లింగం స్వనామ్నా సంస్థాప్య తతోభీష్టమ వాప్స్యసి || (౧౯

శ్రీ కాంచీమాహాత్మ్యే

- ఇత్యుక్తమాత్రేమునిభిఃవిష్వక్సేనోపిహృష్టభీః। *
 జగామకాంచీంతస్వరయాతత్రసంరాధితుంశివం॥ (౨౦)
 సంప్రాప్యలింగంసంస్థాప్యస్వనామ్నరాధయత్యథో। *
 విష్వక్సేనేతతన్నధ్యేవిశ్వంవ్యాఘ్రాభిభోసురః॥ ౨౧
 పంచమేధ్రాసురశ్చాన్యస్తథైవాజగరాసురః॥ *
 ప్రబలోవరలాభేనచాధతేస్తాఽదివానిశం॥ (౨౨)
 దేవానిరాయుధావిష్ణుముపేత్యసహవేధసా॥ *
 చరాచరగురోఃపార్శ్వంచంద్రమాశేస్సమాయయః॥ (౨౩)
 ప్రణమ్యతుష్టువుర్నృప్తాఃప్రత్యక్షంసర్వదంశివం। *
 తతస్తేషామసావిప్తంజ్ఞాత్వాసర్వజ్ఞఈశితా॥ (౨౪)
 చోదయామాసదైత్యానాంతేషాంసంహరణక్షమం। *
 వీరభద్రంజితాభద్రందత్తాధ్వరహరంపరం॥ (౨౫)
 తతస్సవీరభద్రోపిసంహృత్యబలినోబలీ। *
 పంచమేధ్రాసురందుష్టంవ్యాఘ్రాసురమరిందమం॥ (౨౬)
 తథైవాజగరాకారమసుగంచాతిదర్దమం। *
 కాలేనకాంచీమగమత్కామూరిహృదయంగమాం॥ (౨౭)
 విష్వక్సేనోథతందృష్టావీరభద్రంజగత్పతిం। *
 తుష్టావవాగ్ధిరిష్టాభిర్విశిష్టాభిఃప్రణమ్యతం॥ (౨౮)

విష్వక్సేన) —*విష్వక్సేనఉవాచ*—
 కృతవీర { యోగ్నూరుద్రోభవైయోఘ్నయోరుద్రోవాసదీప్తపి। *
 భద్రస్తుతిః { యతవివేశఘవనాన్యస్తైరుద్రాయలెనమః॥ (౨౯)

యత్తేధసుఃపురోరుద్రస్తస్త్వేనంవత్సరంనమః | *

యత్తైదక్షిణతోరుద్రస్తస్త్వేపరివత్సరంనమః || (౩౦

యత్తైరుద్రధనుఃపశ్చాదస్త్వేదావత్సరంనమః | *

ధనుశ్చోత్తరతోయత్తైతస్త్వాఇమవత్సరంనమః | (౩౧

ఉపరిష్టాధనుర్యత్తేతస్త్వేచేద్యత్సరంనమః | *

అధస్తాచ్చధనుర్యత్తేతస్త్వేస్యాద్యత్సరంనమః | *

రుద్రత్వంవ్యాఘ్రవత్సూర్యధస్తస్త్వీధృక్తానాంహేతిష్ఠసి || (౩౨

ఏతైర్నమస్కృతస్త్వంనఃప్రసన్నోయచ్చవాంభితం | *

శంకరోన్వర్ధతస్త్వంహికామదోన్వర్ధతస్తథా || (౩౩

భద్రాద్భద్రతమోసిత్వంవీరభద్రనమోస్తుతే | *

త్వదీయంబలమాశ్రిత్యషీర్యవంతోదివాకసః || (౩౪

విరాజంతేమహావీరభద్రాయాస్తునమస్సదా || *

స్తుతస్తేవంసవీరేశోవిష్వక్సేనేనహృష్టధీః || (౩౫

పోవాచతంసమాలోక్యవృణీష్వత్వంవరంత్విత | *

విష్వక్సేనఃప్రణమ్యాథకృతాంజలిరువాచహ || (౩౬

భగవన్భద్రభద్రాంగభవత్యగ్వరఘస్తరే | *

విష్ణునాచక్రముత్సృష్టంయుద్ధేముద్ధాంతరాత్మనా || (౩౭

భక్షితంతత్కపాలేనబ్రహ్మణస్తేంగవర్తినా || *

తదిదాసీంకృపాసింధోయచ్చమహ్యంపరాత్పర || (౩౮

—*వీరభద్రఉవాచ*—

విష్వక్సేనమహాబాహూవైష్ణవశ్రేష్ఠమప్నియ | *

తతపవత్వయాశ్రామ్యం చక్రంతస్తుభిసంస్థితం॥ (౩౯

యేనకేనావృషాయేననమేహస్తగతంతుతతః॥ *

తచ్చుక్రిత్యావచనంథ్యాత్వావిష్వక్సేనశీరంహృదా॥ (౪౦

నిశ్చిత్యమనసాన్యత్తమకరోద్వికటరముహూః॥ *

సన్నిధావస్యవీరస్యముఖనాసాక్షీచాలయన్॥ (౪౧

పాదాహస్తాసమాకుంచ్యబహువక్రకిశేబరః॥ *

దృష్ట్వాతద్వికటంనృత్తంపీరేంద్రేన్ద్రికహసత్యదః॥ (౪౨

తత్రత్యేషుచనర్వేషుజహసబ్రహ్మణశ్శీరః॥ *

తతోనిపతితంచక్రంతదాస్యాద్భువిసత్వరం॥ (౪౩

విఘ్నేశశ్రీ విఘ్నేశస్తంసమాక్రమ్యస్వయమజ్ఞాతవత్ స్థితః॥ *

స్యవికటశ్రీ తతస్సచింతామగమత్ విష్వక్సేనఃకథంత్యతి॥ (౪౪

చక్రవినాయకనాశ్రీ తదగ్రేచాపిసంపాద్యచిత్రంనృత్యంచకారహః॥ *

మహాప్రీతిశ్రీ చిరకాలమసౌన్యత్తంవికటంవిఘ్నహరాయకః॥ (౪౫

కథనమ్ శ్రీ దృష్ట్వాప్రీతమనాశ్చక్రందదౌతస్తేముదాతదా॥ *

వికటంనృత్తమాలోక్యచక్రంకాంచ్యాంవినాయకః॥ (౪౬

విష్వక్సేనాయతత్ప్రదాచ్చక్రంతస్తేతదాదిసః॥ *

ప్రసిద్ధిరూపవికటచక్రవిఘ్నేశ్వరాశ్శ్రీయా॥ (౪౭

విష్వక్సేనోథవికటచక్రవిఘ్నేశ్వరాత్తతః॥ *

చక్రంపాప్యసుహృష్టాత్త్వావిష్టులోకంజగామసః॥ (౪౮

తత్రప్రణమ్యదేవాయవిష్టువేప్రభవిష్టవే॥ *

దదౌసుదర్శనంచక్రంసూర్యాయుతసమప్రభం॥ (౪౯

- ఆహృతచ తంద్యష్టావిస్తి తోవిష్ణుస్సంపరిష్వజ్యమంత్రణం । *
 క్రాయవి సేనాపత్యందహతస్సైవిష్వ క్సేనాయహృష్టధీః॥ (౫౦)
 ష్వ క్సేనా ఉవాచచేకథంభద్రత్వయాప్రాప్తంసుదశ్యనం । *
 యవిష్ణుగ వీరభద్రాన్మహారోద్రాదేతదాఖ్యాతుమర్హసి॥ (౫౧)
 తస్వనై విష్వ క్సేనోపివృత్తాంతమాచఖ్యావృత్తమాత్మనః । *
 న్యాధిప త్వకథరం॥ నృత్తంచవికటంవృత్తంత్రీతయేగిరసోవిధేః । (౫౨)
 తచ్చ త్వావికటంనృత్తంవిష్వ క్సేనమధాబ్రవీత్ । *
 నారాయణస్తయచ్చహ్యంనృత్తందర్శయతద్భృతం॥ (౫౩)
 విష్వ క్సేనాతివికటంయేనవీరఃప్రసేదివా॥ *
 తచ్చ త్వాతీవవికటంనటనంసమదర్శయత్॥ (౫౪)
 విష్వ క్సేనఃప్రసన్నాత్సానదస్యద్భృతమాదరాత్ । *
 తంద్యష్టానృత్తమవదద్యిష్వ క్సేనంజనార్దనః॥ (౫౫)
 అత్యాశ్చర్యమిదంనృత్తంమనోనయననందనం । *
 కస్యవాప్రీతిరాలోక్యనజాయేతతవాధునా॥ (౫౬)
 ఇదంనృత్తంమమప్రీతికరమాసీత్త్వయాకృతం । *
 ఇతఃపరంతుయేదాసాస్సన్నిధౌమమకుర్వతే॥ (౫౭)
 నృత్తమేతత్ప్రసన్నోహంతేసాంయచ్ఛామినాంభితం । *
 కాంచ్యాంవరదరాజస్యమమాగ్రీతివిశేషతః॥ (౫౮)
 నృత్యంతియేతువాదాసాస్తవమమశ్లఘాః । *
 చక్రంసంపూజ్యవిధివద్ధస్తాదాయశాశ్లాభృత్॥ (౫౯)
 ఉవాచవిష్వ క్సేనంతంసేనాపత్యేప్రప్తితం । *
 అహంపురావైశ్రీకాంచ్యాంకాలభైరవమీశ్వరం॥ (౬౦)

ఆరాధ్యతస్యశూలాగ్రాత్పాస్తవనస్తిమానదః *
 విష్వక్సేనత్వయాత్రైవకృతేప్రతికృతిఃకృతా॥ (౬౦

కృతజ్ఞోసిమహాబుద్ధేకృతకృత్యోసిమప్తిగ్రయః। *

త్వయాకృతమిదంకర్తయేశుగ్రీవ్యంతిపఠంతిచ॥ (౬౧

త్వత్ప్రతిష్ఠాపితంకాంచ్యాలింగంవాపినమంతియే। *

నిర్ముక్తపాపాస్తేయాంతుమమలోకమనామయం॥ (౬౨

ఇతివిష్ణురేనమమరారిసుస్తరో। *

నిజచక్రదానకుశలంసమాశ్లేషః। *

గణపాఽవిస్మయ్యరమయాతిహృష్టధీ। *

స్వమథావివేశభవనంమహాత్మ్యయం॥ (౬౩

ఓమిత్యాదిమహాపురాణే త్రిస్సాందేశంకరసంహితాయాం

శ్రీకాంచీ మాహాత్మ్యే విష్వక్సేనేశ్వర వికటచక్ర

విఘ్నేశ్వర మహిమాను వర్ణనం నామ

ఏకోనవింశోధ్యాయః.



శ్రీరస్తు.

వింశాధ్యాయప్రారంభః.

—*కౌశిక ఉవాచ*—

- దక్షశ్వరః } అతఃపరం ప్రవక్ష్యామి దక్షశస్థానవైభవం | *
మహిమా } అన్యైవ పూర్వదిగ్భాగే సమీపేతిమహత్తరం || (౧)
సువర్ణం } ప్రజాస్స జేతనిదిః ష్టపురాదక్షస్వయంభువా | *
ససజ్జాన్తేకశఃపుత్రానామేతాన్ సృజతేతిసః || (౨)
నారదస్సతుతాన్ దృష్ట్వా హర్యశ్వాఖ్యాన్తునీశ్వరః | *
సృష్టవానత్రకింవోద్యచికిషిత్తమితిస్తయన్ || (౩)
తేప్రత్యూచుర్వయం పితౄనృప్తికమణియోజితాః | *
స్రప్తంనైవతుశక్తాస్తస్తదుపాయంవదప్రభో || (౪)
ఇతితేషాంవచశ్శ్రుత్వానారదోవాక్యమబ్రవీత్ | *
సృజ్యతేహిజగత్కర్తాజగత్సృష్టేపరాత్మనా || (౫)
సర్వోత్తమేనదేవేనపంచకృత్యేనశంఖునా | *
యష్మాకంకింఘలం సృష్టికమణాబంధహేతునా || (౬)
సకౌపినిగళస్త్రానిగళాంతరమిచ్ఛతి | *
సర్వోపినిగళాన్తుక్తిమేవవాంఛతినాన్యథా || (౭)
యచ్ఛివారాధనాదన్యత్సర్వంబుధాయకల్పతే | *
సర్వేషుపురుషార్థేషుపరోమాత్మఇతిస్తృతః || (౮)

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే.

- మోక్షాన్యఃపురుషార్థస్తుదుఃఖరూపోహీసర్వదా। *
 తస్మాద్వివేకశస్త్రేణభిత్వైవాశుభవాటవీం॥ (౯)
- శుభాంశివైకవిషయాంసదాస్వీకృత్యవాసనాం। *
 యూయంవిముక్తిమిచ్ఛధ్వంసేవయాతస్యశూచినః॥ (౧౦)
- కాంచీపుర్యాంప్రతిష్ఠాప్యలింగంముక్తాభవిష్యథ। *
 ఇతితస్యవచఃకుర్యుఃయథోక్తందక్షసూనవః॥ (౧౧)
- దక్షోపిదుఃఖితోభూత్వాపునరన్యాస్ససజజ్ఞహ। *
 తేషామపియథాపూర్వంనారదోబోధయత్సుధీః॥ (౧౨)
- తేషుకాంచ్యాంప్రతిష్ఠాప్యలింగంముక్తేషుపూర్వవత్। *
 దక్షశ్శుశోచపుత్రాణాంనారదంచాశపత్యుభా॥ (౧౩)
- యస్మాత్పుత్రాస్త్వయామూర్ఖశివభక్త్యావిమోహితాః। *
 సంసారాత్తేనతేనాపిస్త్రీయస్సంతునసూనవః॥ (౧౪)
- ఇతిశప్తాస్సృజత్యస్తికన్యాసృష్టింసనారదః। *
 శశాపదక్షంక్రోధేనమహాతామునిసత్తమః॥ (౧౫)
- శివజ్ఞానోపదేశేనమయాతేసూనవఃకృతాః॥ *
 కృతార్థాస్తేనయన్తాంత్యమశపఃపరిమోహితః॥ (౧౬)
- తతస్త్వమాశుదేవేనశాసితోభవశూలినా। *
 దేవాశ్చమునినాశస్తాదధీచేనరణేపురా॥ (౧౭)
- రుద్రకోపేనతేయూయంధ్వస్తాభవతమాచిరం। *
 యస్మాదేకాకినంవిప్రమనాగసమకారణం॥ (౧౮)
- అబాధధ్వంయతోమత్తశ్శాపంఘర్జ్వచనర్గళం। *

తేమునాసహసంభూయమోహితామాయయావిభోః (౧౯

దేవాహివైపురాయజ్ఞాత్సదక్షాఃపరమేశ్వరం। *

అంతరాయంతతఃకుక్రిధశ్శివోయజ్ఞమవధ్యత॥ (౨౦

దక్షశ్శప్తీయదాతేనమునినానారదేనసః। *

అశ్వమేధేనయజ్ఞేనయత్యమాణోన్వపద్యత॥ (౨౧

తస్మిన్ తేనసమాచూతాస్సురామునిగజ్జేస్సహ। *

సబ్రహ్మకాస్ససాధ్యాశ్చసనారాయణకాస్తథా॥ (౨౨

ఆదిత్యావసవారుద్రాఅజ్విశాపితరస్తథా। *

చ్యావనిస్తుసదోదృష్ట్యాశంకరేణవినాకృతం॥ (౨౩

కోధేనమహతావిష్టోదక్షంసత్విజమబ్రవీత్, *

కిమర్థమధ్వరాధీశోనాహూతశ్శంకరస్త్వయా॥ (౨౪

—*దక్షఉవాచ*—

యజ్ఞఃఖిలుమహావిష్టుర్యజ్ఞోవిష్టురితిశ్రుతిః। *

యజ్ఞేనైవసదాయజ్ఞమయజంతసురాభి॥ (౨౫

శ్రుతోయజ్ఞమయోవిష్టున్నరుద్రస్తామసోహిసః। *

ఇతితస్యవచశ్శ్చుత్వాముమూర్షోమోహితస్యసః॥ (౨౬

పునఃప్రోవాచసంకృధస్సర్వాప్రతినదస్యథ। *

యజ్ఞేనయజ్ఞమిత్యస్యాశ్శ్చుతేరర్థఃకిమీదృశః॥ (౨౭

యథాత్రయజ్ఞలోకేషుకర్తృణాంశ్రేష్ఠశ్చురితః। *

ఏవంయజ్ఞాచ్ఛివశ్రేష్ఠోయజ్ఞశ్శైవశబ్దితః॥ ౨౮

యోయస్తాదధికోలోకేనచతేనహిపూజ్యతే। *

నసమఃపూజ్యతేహీనోనమసా-రోమహీయసా॥ (౨౯

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే

అధ్వరాణామతోరాజామేధాధిపతీశ్వరః॥ *

శంఖస్సపవయజ్ఞేనసర్వైవేవసదార్చ్యతే॥ (౩౦

యజ్ఞేనయజ్ఞమిత్యత్రయజ్ఞంశంఖంజగత్పతిం॥ *

దేవావిష్ణుముఖాస్సాంబమయజం తేతివైచికి॥ (౩౧

వాగర్థంవదతిశ్రేష్ఠంనయజ్ఞస్వేనహింసయం॥ *

యజతీతివదత్యర్థంశ్చతోరాజాధ్వరస్యసః॥ (౩౨

ఇత్యుక్తేనతివిప్రేణబ్రాహ్మణాలోలబుద్ధయః॥ *

ఆధిక్యమూచుర్దక్షోక్తైర్ధర్మస్సావిమోహితాః॥ (౩౩

దక్షాధ్వ } దధీచస్తుపునఃక్రుద్ధోబ్రాహ్మణానశపతతచ॥ *

రేవిష్ణుభ } యస్మాద్విజాధమాయూయంబ్రూతాత్రధనలిఖనః॥ (౩౪

క్తానాం } తస్మాద్యూయంభవిష్యత్సంశివసిందారతాద్విజాః॥ *

దధీవిశా } మిథ్యాధీతసమాచారామిథ్యాజ్ఞానప్రబోధినః॥ (౩౫

ప్రప్రాప్తి } పాప్ర్యఘోరంకలియుగంకలప్రాకలిషీడితాః॥ *

కథనం॥ } భవిష్యత్సంప్రయీదాప్యస్సర్వేపీశ్వరవిద్విషః॥ (౩౬

నిందంతోస్త్ర్యేశ్వరంమార్గంకుశాస్త్రానక్తమానసాః॥ *

సోమోస్మాకంహివైరాజాభ్రాహ్మణానాంశివస్తృతః॥ (౩౭

ఆధిపత్యంహియత్త్వత్రంవిష్ణోర్ద్వేదవినిశ్చితం॥ *

బ్రాహ్మణాధిపతీయూయంపరిత్యజ్యవిమోహితాః॥ (౩౮

సమాశ్రయతతంవిష్ణుంక్షత్రియాధిపతింసదా॥ *

తదాగమోక్తమాగ్నోదీప్తితావేదనిదకాః॥ (౩౯

భాషాంతరపరాఃపాపాఃబ్రాహ్మణేతరపూజకాః॥ *

ప్రమాణహీనపుండ్రాధ్యాతప్తచక్రాంకితాధమాః॥ (౪౦

వేదవేదాంతసంసిద్ధేబద్ధవైరాఘ్రిపుండ్రకే! *

రుద్రాక్షేచతథారుద్రలింగార్చనవిధావపి॥ (౪౧

ముద్రాంకితాభికాస్తప్తశంఖచక్రాంకితాంసకాః! *

అంకితాశ్చతథాశంఖచక్రపద్మగదాదిభిః! *

పాషండినోదురాచారాభపతజాగ్రన్తాధమాః॥ (౪౨

భవిష్యతిహృషీకేశస్సాస్త్రితేపిపరాఙ్ముఖః! *

ఏవముక్త్యాపునర్దక్షంమునిఃకృద్ధతరోబ్రవీత్॥ (౪౩

యస్మాదవమతోదక్షత్వయాసర్వేశ్వరేశ్వరః! *

తస్మాత్తవకులందుష్టంనష్టమిత్యవధారయ॥ (౪౪

అపూజ్యపూజనంయత్రపూజ్యానాంచాప్యపూజనం! *

దండోదేవకృతస్తత్రసద్యఃపతతిదారుణః॥ (౪౫

ఇత్యుక్త్వాసమునిశ్శ్రీమాజ్జగముస్పాశ్రమంతదా! *

హిరణ్యగర్భోభగవాన్సమాలోక్యభయాన్వితః॥ (౪౬

జగముసంపరిత్యజ్యపార్శ్వంవిశ్వగురోర్ముదా! *

విష్ణుసహస్ర } గతేచతుర్ముఖేదక్షఃప్రణమ్యగరుడధ్వజం॥ (౪౭

యేనద } వ్రసన్నశ్శరణంవిష్ణుంయజ్ఞమూర్తింజనార్దనం! *

తృక్పత } యజ్ఞాయాభవదుద్యక్తోయజమానస్సహద్విజైః॥ (౪౮

యజ్ఞా } ఋత్విగ్నిర్యజ్ఞవటుభీర్యథావత్కర్తృభిః! *

ద్యోగః } తతోదేవీమహేశానందక్షయజ్ఞజీఘాంసయా॥ (౪౯

నారాదాఞ్చుతవృత్తాంతాపోవాచషరమేశ్వరం! *

భరేశ్రి } —*దేవ్యవాచ*—

వాయదా } దక్షోయజ్ఞేనయజతేపితామేసూర్వజన్మని॥ (౫౦

తాయ అస్మాకం సర్వదా దోహమాచర త్యేషమూఢధీః! *
 ధ్యాదత్యో అహం ప్రాప్య మఖం తస్య తం ప్రాపయ్య మతిం శుభాం॥ (౫౦)
 ధ్వరజగ మిషానివే ఆగచ్ఛామి పునస్సావిన్ననుజ్ఞాం దాతుమర్హసి! *
 దనం ఇతి తద్వచనం శ్రుత్వా ప్రాహ దేవీం మహేశ్వరః॥ ౫౧

అన్నధూవణయ క్తస్య యది యజ్ఞంగతా సీవై! *

భవిష్యతి ధ్రువం దేవి పరిధూతిస్తదాతవ॥ (౫౩)

నగంతవ్యమితి శేనవారి తాహ శివా శివం! *

శిక్షణీయో మయా దత్తో దేవానాం పురతః ప్రభో॥ (౫౪)

తస్మాదనుజ్ఞాం మే దేహి నోపేతాం కర్తుమర్హసి! *

ఇత్యుక్త్వా త్వరయా దేవీకోపేన ప్రస్థితా మఖం॥ (౫౫)

ప్రాప్తాయ జ్ఞం మహాదేవీ దేవైర్విప్రైః ప్రవేష్టితం! *

ప్రత్యుద్గతా నదక్షేణ వీక్షితా నచ భాషితా॥ (౫౬)

న పూజితా పి దేవేశీ ప్రాప్య తం ప్రాహ ధృష్టధీః! *

అరేదతు జడాబుద్ధేయ జ్ఞస్త్విన్దో ఫలదశ్శివః॥ (౫౭)

నానీతః కింత్వయా దేవో యజ్ఞమూర్తిర్జగత్పతిః! *

ఇత్యుక్తశ్శివయా దత్తో జగాదాతీవ దర్పితః॥ (౫౮)

రుద్రప్రియే మహాయజ్ఞే సస్వయం నారాయణః ప్రభుః! *

యజ్ఞమూర్తిః సస్వయం విష్ణుర్వజ్ఞో విష్ణురితి శ్రుతిః॥ (౫౯)

యః పూజ్యతే ధ్రువే స రైవస్స విష్ణుర్వరతే మఖే! *

కిమన్యేన సురేణాత్ర తామసేన విరూపిణా॥ (౬౦)

అమంగ శేన రుదేణ శ్చ శాననటినా సుతే! *

ఇత్యాకర్ణ్య వచస్తస్య తస్తు ఖాకృష్టవీక్షణా॥ (౬౧)

నాత్మా శశాపపితరందక్షుండేవితత్రాతిరుష్టధీః। * (౬౨)

యశీకృత అరేమూఢమతేదక్షతేనరుదేణలేమఖః॥

దక్షశాపః అద్యక్షదేననష్టోస్తుత్వంచనష్టోభవిష్యసి। *

త్వన్తభేయేసురావిప్రవానర్తంతేశివవజ్జితాః॥ (౬౩)

తేషాందండశ్చభంగశ్చపరిభూతిర్భవత్త్విహ। *

ఇత్యుక్త్వాకోపకీలాభిఃపరిపితామహేశ్వరీ॥ (౬౪)

సర్వేషాంపశ్యతామేవమంతథింప్రపాప్యతత్క్షణాత్। *

పునశ్శంభుంప్రపేదేచసర్వలోకైకనాయికా॥ (౬౫)

అథదేవోఽమహేశానస్సర్వజ్ఞస్త్వగణాధిపాత్। *

జ్ఞాత్వావృత్తాంతమఖిలంరోషరూషితమానసం॥ (౬౬)

భద్రకాళీ ససజ్జభగవాన్వేగాదీవరభద్రంబలోత్కటం। *

వీరభద్ర తత్కృద్ధతరాదేవీభద్రకాళీంతదాస్యజత్॥ (౬౭)

యోరుత్పభద్రకాళీవీరభద్రాపార్శ్వేవిశ్వజగద్గురోః। *

త్రికథనమ్ ప్రణమ్యసాంజలికరభూత్వాతామ్రాచతుర్వచః॥ (౬౮)

అష్టాపయతమీశౌకింకరవాహస్రసీదతం। *

—*ఈశ్వరఉవాచ*

వత్సభద్రమహాభాగదేవ్యామన్యప్రమాజ్జితక॥ (౬౯)

ఉత్పాదితోమయాసీత్స్వందక్షయజ్ఞజిహూంసయా। *

అతస్త్యమథదేవ్యాసదక్షయజ్ఞంవినాశయ॥ (౭౦)

దేవ్యువాచ

వత్సభద్రమహాభాగమమమన్యంప్రమాజ్జితయ॥ *

భద్రకాల్యానయాసాధాందక్షంహత్వాసముత్విజం॥ (౭౧)

శివాభ్యాంచిత్రకృత్యాభ్యామిత్యాదిష్టోఽణాఽణః॥ *

సతయానంపరిక్రమ్యసంప్రతస్తేత్వరక్షణాత్॥ (౭౨)

సహృష్టానాత్మనాతుల్యానోమశాఖ్యాన్తాన్పహూ॥ *

భద్రకాళీ) దదాహయజ్ఞశాలంతాంసహసాస్వాత్మసంభవైః॥ (౭౩)

వీరభద్రా) యజమానంచతంహత్వాయజ్ఞంచమృగరూపిణం॥ *

భ్యామా) యూపాసుత్పట్యపూత్యాణాంకంరేష్వాబధ్యరజ్జభిః॥

చరితద) సన్నహ్యశ్వంచయజ్ఞాంఽంఽంఽంఽయమత్యజఽణాః॥ *

క్షాప్తర) భగస్యవిపులేనేత్రపూష్టోదంతాద్విద్యోడశ॥ (౭౪)

ధ్వంసః) జఘానధనుషఃకోట్యాపిపేషశశినంకృతీ॥ *

అగ్నేస్సప్తకరాంజిహ్వమాత్తహవ్యాంబులావచ॥ (౭౫)

నాసాఽగంచసరస్వత్యావామంచస్తనచూచకం॥ *

తధైవలోకమాతుశ్చస్త్రీణాందివిషదామషి॥ (౭౬)

దేవాఽమునీన్సదిక్పాలాఽయథార్హంసమతాడయత్॥ *

వీరభద్ర) బభూవతుములంయుద్ధంవీరభద్రస్యవిష్టునా॥ (౭౭)

స్యచదే) గరుడస్తేనతస్యాపిబ్రహ్మణాసుమహాఽరథః॥ *

వాచీనాం) దత్తోపితేననాహూఢోవహనేనక్షమస్త్వితి॥ (౭౮)

చకలః) ఆజ్ఞయానాదిదేవస్యరైబ్యాశ్రమనివాసినః॥ *

అన్యోవ్యంయుధ్యతోరేవమస్త్రప్రత్యస్త్రప్రషిఽణోః॥ (౮౦)

జయోనైకతరస్యాసీత్తదద్భుతమివాభవత్॥ *

తతఃకుర్థతరోవిష్టుశ్చక్రమవ్యాహతంక్వచిత్॥ (౮౧)

ససజఽవీరభద్రాయసర్వప్రాణేనమాధవః॥ *

తచ్ఛక్రంముండమాలాయామేకేనపరమేష్ఠినః॥ (౮౨)

వింశోధ్యాయః

౧౮౫

శీషం తేనకపాలేనభక్షితంనిమిషాధఃతః *

తదాచకాశేసాకాశీజ్వాలారూపేణసర్వతః॥ (౮౩

మండలాకారతోవ్యోమ్నిరురోధనిఖిలాన్సురాన్। *

తదీయజ్వాలయాదగ్ధంగరుడస్యచ్ఛదద్వయం॥ (౮౪

అధఃపపాతధరణౌసవిష్ణుగ్గుడోరుడౌ। *

తంవిష్ణుంగణపఃకశ్చిద్గ్రహీత్వాధరణీగతం॥ (౮౫

వీరభద్రస్యనికటేరజ్వాబద్ధంనివేశ్యః। *

వీరభద్రః } వీరభద్రేణగణరాట్జ్ఞాపితోనేత్రసంజ్ఞయా॥ (౮౬

కారితమ } దక్షస్యశవమూరోప్యవిష్ణోశ్చిరసితత్త్వాత్। *

హవిష్ణుప } రజ్వాబద్ధైస్సరైసాస్సకంభ్రామయిత్వాదిశోఖిలాః॥ (౮౭

రిభవః॥ } ఛనరాసీయతంవిష్ణుం దేవైస్సహగతాధిపః। *

ఛరతోవీరభద్రస్యకేశవంవినివేశయత్॥ (౮౮

వీరభద్రోపితందృష్ట్యాఖిన్నంకేశవవాహకం। *

ఉవాచలజ్జయాదీనందేవైస్సరైస్సమావృతం॥ (౮౯

అరేజడమతేవిష్ణోకింకృతందుష్కృతంత్వయా। *

శివంవినాశివైస్సాకమార్భస్యశ్వయాశూరే॥ (౯౦

ఫలితందక్షయజ్ఞస్యఫలంసంప్రతినత్వరం। *

క్వాస్తేసాదూషకోదక్షస్త్యయాకిమనుషూయతే॥ (౯౧

బుద్ధితత్వవిహీనానాంపరిభూతిభవేదితి॥ *

వదంతిసుధియోలోకేతద్దృష్టంత్యయిజ్జాల్మకే॥ (౯౨

శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

కేయతశ్శవమారోఽప్యత్వాంగజేహోఽఖలాదిశః | * ౧౮౬

భామయామానబహుథాబద్ధేన్మరైవస్సురైస్సహ || (౧౮౭)

ఇతఃపరంజనాస్సర్వేప్రాహ్వయంతునిరంకుశం | *

తంత్యాంకేశవశ్చత్యేవంసర్వత్రభువనేష్వపి || (౧౮౮)

త్వంచకేశవనానైవయథార్థేనాన్వితోభవ | *

ఇత్యుక్త్వావీరభద్రోసాగణనాధేనకేనచిత్ || (౧౮౯)

అసరోఽప్యశవందాక్షంమస్తకాత్మమలాపతే | *

భద్రకాళీంసమాహూయవ్యోమవ్యాప్యనలాత్మికాం || (౧౯౦)

శాంతాంవిధాయనికటేయజ్ఞవాటిమదశయత్ | *

తతఃకిలికిలాశబ్దోఽతైస్సృష్టోవ్యభృంభత || (౧౯౧)

తదుపశ్యత్యతన్నాదంహతశీష్టాదివౌక్షసః | *

స్తభైరవయవైరేవకాంచీశీకాస్తదాభవత్ || (౧౯౨)

భయద్భుతేషుతేష్వేవంవీరభద్రోఽగణాగ్రణీః | *

నిగతైర్భంభయామాసయథాదోపంసురాఽగజైః || (౧౯౩)

తస్మిన్నవసరేబ్రహ్మసభక్తిర్భక్తవల్లభం | *

స్తుత్వాస్తుత్వాస్తవైర్దివ్యైఃపార్థివైఃసహస్రస్థానైః || (౧౯౪)

దేవదేవవిభోవీరదేవావిష్ణుపురోగమాః | *

శాసితానిగతైర్భద్రాహతశిష్టాశ్చసవ్యధాః || (౧౯౫)

శవందాక్షంసమారోఽప్యస్వకేవిష్ణుర్విశేషతః | *

శిక్షితఃపరిఘాతశ్చప్రీక్తాబుద్ధిశ్చమాదృశాం || (౧౯౬)

వింశోధ్యాయః.

౧౮౭

ఇతః పరందయా మూర్తే సురేషు కరుణాంకురుః । *
 ప్రసీదక్షమ్యతాం సర్వం రోమ శైస్సహసుప్రభా॥ (౧౦౩)

విజ్ఞప్తిమేవం సవిధేశ్యుః స్వీరగణాగ్రణీః । *
 శమంజగామగణపైస్సాంబంసంపాప్రచేతసా॥ (౧౦౪)

ఏతస్మిన్నంతరేశ్వ్రావినిరస్తార్థవనిస్వనః । *
 భేరీమృదంగమరజుపణవాదిసముద్భవః॥ (౧౦౫)

కాహళీశంకశృంగాదివీణావేణురవైస్సహ । *

చతుర్ముఖతతోనభస్సమాలోకినర్వైరేతైర్యదాతదా॥ (౧౦౬)

కృతవీరభమహాక్షపరిచేవేశః ప్రాదురాసీదుమాసఖః । *

ద్రసాంస్వప్రణేముస్సహసాసర్వేసంప్రహృష్టతనూరుహః॥ (౧౦౭)

నసమయే సతానువాచవిశ్వాత్కస్తయమానముఖాంబుజః । *

మహాదే ఆస్తాకమధ్యరేఖాగః కిమర్థం నైవకల్పితః॥ (౧౦౮)

వావిర్భూతత్త్విష్టశుమహాభాగాయాయంకిమితశాసితాః । *

వః॥ వీరేణైకేన బహవస్సర్వేయుద్ధవిశారదాః॥ (౧౦౯)

—*దేవాహుః*—

అస్తాకం యద్బలం దేవతృణేనైకేన కేవలం । *

పూర్వమేవ పరిజ్ఞాతం కిమస్తాకం కింకరాంస్తవ॥ (౧౧౦)

కృషయాస్తాకవీరవిభోరక్షరక్షదయానిధే । *

ఘణత్వేవం విధిః ప్రాహప్రణిపత్యమహేశ్వరం॥ (౧౧౧)

దేవైరశేషేర్యద్యజ్ఞైరపాదక్షేణమోహితైః । *

నభాగః కల్పితస్తేన శాసితాస్సత్యమేవతే॥ (౧౧౨)

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే

పురాహంభవతాదేవభైరవేణశివాత్మనాః *

పంచమంస్వశిరశ్చిత్వాశాసితోస్త్వవలేపితః॥ (౧౧౩

విష్ణుస్వరక్తమోక్షేణశాసితోబహుధాభ్రమః॥ *

రాక్షంశవంస్వకేనైవవహాః సర్వాదిశోభ్యమః॥ (౧౧౪

శిషితోవీరభద్రేణకేశవాఖ్యాంబభారచ॥ *

ఇతఃపరమయంస్విష్టాయజ్ఞోభవతుశిషీతః॥ (౧౧౫

త్వయాస్విష్టకృతస్తస్మాద్బ్రోద్గోస్విష్టకృతతః॥ *

యేయేవీరేణనిహతాశ్చిన్నాభిన్నాశ్చఖండితాః॥ (౧౧౬

జీవంతుతేయథాపూర్వబద్ధాస్త్వర్క్కుక్తబంధనాః॥ *

తథాస్త్వితచసంభాష్యపునఃప్రీవాచశూలభృత్॥ (౧౧౭

శివాపరాఽలమీభిస్సహదక్షేణకృతోమంతుర్నహత్తరః॥ *

ధశమనామహ్యంతద్దోషశాంత్యర్థంమాంప్రతిష్ఠాప్యలింగినం॥ (౧౧౮

యకాంమమప్రియతమేకాంచీపురేహర్యశ్వనామేభిః॥ *

చ్యాంశిదక్షపుత్రైఃపురాయత్రనారదోక్తైర్మహాత్మభిః॥ (౧౧౯

వాఙ్మయైఃపూజితానిప్రతిష్ఠాప్యకైలాసేశసమీపతః॥ *

ఠిస్థితలింతత్రదక్షోపిసహసామాంప్రతిష్ఠాప్యపూజయేత్॥ (౧౨౦

గమహియావన్నపూజయంత్యేతేతావదేషాముపద్రవః॥ *

మాఃశూరపద్మాసురేంద్రేణతారకేణబకేనవా॥ (౧౨౧

హిరణ్యాదిభిరవైశ్చప్రీక్తైశ్చత్యంతరధీయత॥ *

వీరభద్రేణగణపైఃవిశ్వామరగణాధిపైః॥ (౧౨౨

తతోవిష్ణుముఖాదేవావిస్మృత్యవచనంవిభోః॥ *

శూరపద్మాసురేంద్రాద్యైఃకీడితాభృశపేపితాః॥ (౧౨౩

బ్రహ్మచౌసహసమ్మంత్యస్త్వత్వాశంభోఃపురోదితం॥ ✽

దక్షేణసహసంప్రాప్యకాంచీపురమనుత్తమం॥ (౧౨౮

క్షైలాసనాథదేవస్యసమీపేదక్షసూనుభిః॥ ✽

స్థాపితానాంచలింగానాంపరితస్సర్వపితే॥ (౧౨౯

ప్రతిష్ఠాప్యప్రభోర్లింగాన్యాశుప్రాపుస్సుఖంసురాః॥ (౧౩౦

తతైవదక్షోపసహాత్మజైస్సైన్వీ॥ ✽

స్సంస్థాప్యలింగానిసురాశ్చలింగా॥ ✽

సంస్థాప్యసంపూజ్యవిముక్తపాపాః॥ ✽

ప్రాపుప్రభోర్గౌణపదందురాపం॥ ✽

ఓమిత్యాది మహాపురాణేశ్రీస్కందేశంకరసంహితాయాం

కాంచీమాహాత్మ్యే దక్షేశ్వర మహిమాను

షర్ణనంనామవింశోధ్యాయః





శ్రీరస్తు.



ఏకవింశాధ్యాయప్రారంభః.



—*కౌశికఉవాచ*—

అతఃపరంప్రవక్ష్యామిశంభోస్సాక్షాత్ప్రవాకినః | *

స్థానానాముత్తమంస్థానమసురైస్త్రిభిరర్చితం || (౧)

పురత్రయేతుయేబుద్ధవచసానైవమోహితాః | *

మహాత్మానశ్శివగణాస్తేభవదావ్వరపాలకాః || (౨)

—*ద్విజాడంచః*—

అత్యాశ్చర్యమహాబుద్ధేకౌశికేన్ద్రకథంత్విమే | *

మోహినింజగతాంమాయాంవిష్ణోర్మాయావినఃప్రభోః || (౩)

విలంఘ్యరమేశానంప్రపన్నాంకథయాన్వనః | *

—*కౌశికఉవాచ*—

సుశీలసు హంతవంకథయిష్యామిశాస్త్రీశాస్త్రజ్ఞనిర్జితం || (౪)

కర్మసుబు నైవభక్తిర్ద్విధాపోక్తాకామదాముక్తిదాపరా | *

ధీనామా ప్రాసంగికాతుసాపోక్తాకామదాశాస్త్రనేదిభిః || (౫)

సురప్రతి శక్తిపాతసముత్పన్నాముక్తిదాసర్వసిద్ధిదా | *

శ్రీతత్త్రిపు తేడభేచపరంమోక్షప్రదేవీవావిచారతః || (౬)

రారీశ్వర తథాపికామదాభక్తిస్సాజహార్యాతిపాపినాం | *

మహిమా శక్తిపాతసముత్పన్నానైవహార్యాపిపాపినాం || (౭)

 కృతానిక్రియమాతానిపాపానిసుబహున్యపి | *

 స్మృతంతిభక్తంనైతానిపద్మపత్రంపయాయథా || (౮)

- పాపిప్రాసంగికోభక్తోహర్యతేయేనకేనవా। *
 శక్తిపాతసముత్పన్నభక్తిమానైఃపహర్యతే॥ (౯)
- ప్రాసంగికోపియోభక్తిపుణ్యవానైఃపహర్యతే। *
 ప్రాసంగికాస్తుభక్తాస్తేనర్వేత్తిపురవాసినః॥ (౧౦)
- పాపకర్మరతాస్తేనబుద్ధనారదమోహితాః। *
 సుశీలంఽసుకర్మాణంసుబుద్ధిశ్చాసురోత్తమాః॥ (౧౧)
- శంభోశ్శక్తిర్నిపతతాతేష్వకాండేదయానిధేః। *
 తేనతేనైవబుద్ధేననారదేనాప్యమోహితాః॥ (౧౨)
- పురదాహేచ్ఛదేవేననైవదగ్ధాఃపినాకినా। *
 యేత్వదగ్ధస్తనుంశ్యక్వాగాణాపత్యంప్రపేదిరే॥ (౧౩)
- సుశీలంఽసుకర్మాణంసుబుద్ధిమపిశంకరః। *
 వరేణచ్ఛంషయామాసప్రీతఃప్రీతేనచేతసా॥ (౧౪)
- జేషునర్దేవదేవేశంవరంవపుస్సురేతరాః। *
 సశరీరావయంశంభోసర్వక్షేశవివజ్ఞతాః॥ (౧౫)
- భవామద్వారపాలాస్తేభవేశభవతాపహృత్। *
 తానువాచతదాదేవోయదిహంఘేయమీదృశీ॥ (౧౬)
- దాస్యామిత్వరయాయూయంకాంచీప్రియతమాంమమ। *
 సంప్రాప్యమాంప్రతిష్ఠాప్యసూజయధ్వమతంద్రితాః॥ (౧౭)
- తతఃప్రసన్నోయుష్మభ్యందాస్యామిద్వారపాలతాం। *
 ఇత్యుక్త్వాంతహిఃతేదేవేసుశీలాద్యాస్త్రయోసురాః (౧౮)
- కాంచీమవాప్యకామారిదయితాంకామితాథదాం। *
 సర్వతీర్థాఖ్యసరసఃపశ్చిమేపాపనాశనే॥ (౧౯)

శ్రీ కాంచీమాహాత్మ్యే

ప్రతిష్ఠాస్యపురాండ్యేష్టులింకంఽత్రిపురవాసినః | శ్లో
 ఆనచ్చురాలయేశుద్ధేహరంత్రిఘవనేశ్వరం || (౨౦) *
 లేమాంప్రసన్నేనతరాపూరితంపూర్వపాంధితం | *
 తదాప్రభుశితత్ స్థానంత్రిపురారీశ్వరాభిధం || (౨౧) *
 దశనాన్తుక్తిదంన్మాతాంభుక్తిదంస్తరతాదపి | *
 తదాఖ్యాయాపురీకాంచీగోష్ఠత్వంప్రత్యపద్యత || (౨౨) *
 తస్యాస్యపూర్వదిగ్భాగేహిరణ్యకశిపుఃపురా | *
 సమారాధ్యమహాదేవంసంప్రతిష్ఠాప్యలింగినం || (౨౩) *
 స్వారాజ్యంస్వవశంనిన్యేసూదితామరనాయకః | *

—*ద్విజాడీచుః*

కథంహిరణ్యకశిపుఃకాంచీమాగాత్పురాసురః || (౨౪) *
 కోవావరశ్చివాత్ప్రప్తేనచైత్యేననోవద | *
 ఇతిపృష్టస్తదావిప్రేరీశంసత్వాసకాశికః || (౨౫) *
 ప్రాహసర్వంయథాతథ్యంబ్రాహ్మణేభ్యఃప్రసన్నధీః | *

—*కౌశికడివాచ*

హిరణ్యకశిపుఃప్రణుధ్యంబ్రాహ్మణశేస్థాయత్పృష్టంతద్వదామ్యహం ౨౬
 శివుప్రహ్లాపురాహిరణ్యకశిపుఃకాశ్యపిరితినంభవః | *
 దాదిప్రతిష్ఠితలింగప్రథమస్సర్వదైత్యానాంకయాథోరమణోమహాక్ష || (౨౭) *
 మహిమా రహస్యాహూయతంశుక్రంప్రోవాచస్వపురోధసం | *
 సువర్ణనంభగవత్ శుక్రసర్వజ్ఞకవేభృగుసుతోత్తమ || (౨౮) *

యథాహంప్రాశ్నయాంరాజ్యంవ్రతచర్యాగవదస్వతాం |
 తచ్చుత్వాతమథాహస్తభ్రగుపుత్రఃప్రసన్నధీః || (౨౯)

శ్రుణుదై త్యేంద్రమద్వాక్యంతవోత్పన్నాయదీదృశీ। *
 కురుయత్నం తపఃకర్తుంప్రీతయేపార్వతీపతే॥ (౩౦

ప్రీతేపినాకినీశానేకిముస్యాద్దుర్లభంసృణాం। *

బ్రహ్మణస్సృష్టికర్తృత్వంరక్షకత్వంమధుద్విషః॥ (౩౧

ఇంద్రాదీనాందిగీతత్వమీశాంఘ్రిపరిచర్యయా। *

సౌభాగ్యంకాంతిమద్భూపంసత్యంత్యాగఃప్రవక్తృతా। (౩౨

శౌర్యంచజగతిఖ్యాతిశ్శివమచయతాంభవేత్। *

స్వగాఢీనామ్ముముతూణాంబ్రహ్మత్వమభికాంక్షతాం॥

భక్తిరేకావిరూపాక్షేనాన్యఃపంథాఇతిశృతిః। *

భవనానిమనోజ్ఞానివిభ్రమాభరణాస్త్రియః॥ (౩౪

ధనంచీపరిసంఖ్యాకంభక్తిమాఙ్ములిన్లభేత్। *

ఉపసగాఢీక్షయంయాంతిశత్రవోవ్యాధయోగ్రహః॥ (౩౫

మనఃప్రసన్నతాయాతిపూజ్యమానేమహేశ్వరే। *

రిపవస్తంనహింసంతిరాక్షసాశ్చపిశాచకాః॥ (౩౬

నచదంశంతిసర్పాస్తంసరంరుద్రపరాయణం। *

యేవాంఘతేమహేభోగాఽరాజ్యంచత్రిదశేశతాం॥ (౩౭

తేచయంతిసదాకాలంశివస్యచరణాంబుజం। *

యద్ద్వారేమత్తమాతంగావాయువేగాస్తురంగమాః॥ (౩౮

పూర్ణేందువదనానార్యశ్శివపూజావిధేఃఫలం। *

సాహనిస్తన్మనశ్చిద్రంసాజ్ఞతాసాంధమూకతా॥ (౩౯

- యన్తు హూర్తంక్షణంవాపిశివకోనచింత్యతే। *
 యావన్నాయాతిమరణంయావన్నా క్రమతేజరా॥ (౪౦)
- యావన్నేంద్రియవైకల్యంతావదీశంసమాశ్రయేత్। *
 త్వరితంజీవితంయాతిత్వరితంయాతియావనం॥ (౪౧)
- త్వరితంవ్యాధిరప్యేతితస్మాదరోచ్ఛ్యజనైశ్శివః। *
 ఇతిమత్స్వాచ్యతేయేనశంకరోలోకశంకరః॥ (౪౨)
- తేనైషదుస్తరస్తీణస్సంసారాభ్యోమహార్ణవః। *
 తస్యస్యాదృశఃనాదేవన్మణాంపాపమలక్షయః॥ (౪౩)
- తస్మైదేయంతతోగ్రాహ్యంసహిషూజ్యశ్శివోయథా। *
 భజతిత్యేషధాతుర్వైసేవాయాంపరిపత్యతే॥ (౪౪)
- సేవకస్తుస్మత్తోభక్తశ్శంభోస్సర్వజగద్గురోః। *
 నాస్యాచారంపరీక్షేతనకులంనవ్రతంతథా॥ (౪౫)
- త్రిపుండ్రావలిధర్మిప్రోభక్తోసావసురోత్తమ। *
 దర్శనాచ్చివభక్తస్యసకృత్సంభాషణాదపి॥ (౪౬)
- అతిరాత్రస్యయజ్ఞస్యఫలంస్యాదసురోత్తమ। *
 గంగాస్నానసమంశ్రవ్యంశివభక్తస్యదర్శనాత్॥ (౪౭)
- సర్వతీర్థాభిషేకాచ్చతత్సంభాషణముత్తమం। *
 సమారాధనయాతస్యబ్రహ్మవిష్ణుమహేశ్వరాః॥ (౪౮)
- దేవాశ్చపూజితాఃపూర్వదేవాధిపమసూమతే। *
 సర్వాత్మానంమహాదేవంయేప్రపన్నాస్సదాశివం॥ (౪౯)
- తపవధీరావిద్వాంసస్తేషామేవపరాగతిః। *

ఏకవింశాధ్యాయః

౧౯౫

బ్రహ్మవిష్ణోద్దిదేవానాంతేషాంమూలనిభంపదం॥ (౫౦

హిరణ్యకశిపోవాక్యంబహూక్త్యాకింశ్చుః॥ *

సర్వమన్యత్పరిత్యజ్యశివఏవశివంకరః॥ (౫౧

ధ్యేయ స్త్వయాసదాకాలమభీష్టఫలసిద్ధయే॥ *

ఇతిశుక్రవచశ్శ్చ త్వాహిరణ్యకశిఘ్నః॥ (౫౨

పోత్రీవాచసాంబలికరఃప్రసన్నేనాంతరాత్మనా॥ *

భోభోబ్రహ్మకథంకుత్రపూజితస్సంప్రసీదతి॥ ౫౩

కేనవ్రతేనజప్యేననియమేనమహేశ్వరః॥ *

—*శుక్రఉవాచ*—

భక్త్యాసంపూజ్యశేషంభుంపత్రపుష్పాక్షతాదిభిః॥ (౫౪

పంచాక్షరేణమంత్రేణభస్మరుద్రాక్షధారిభిః॥ *

తేనేదంశూర్ణమపియజ్జగత్సర్వంపినాకినా॥ (౫౫

విశ్వాధికేనసర్వత్రప్రీతయేయద్యహర్ణిశం॥ *

తథాపిసంతిస్థానానిప్రియాణ్యత్యంతమీశితుః॥ (౫౬

తేషామపిపురీకాశీకాంచీతస్యాప్రియాప్రభోః॥ *

కాంచ్యాప్రియతరశ్చంభోనకైలాసోనమందరః॥ (౫౭

నసారోమండలశ్చాంద్రోనవాగ్నేయోనభక్తహృత్॥ *

తత్రక్షీప్రంజడస్యాప్రిప్రసీదతిశివస్స్వయం॥ (౫౮

ఇతిశుక్రవచశ్శ్చ త్వాహిరణ్యోహృష్టమానసః॥ *

తేనోపదిష్టనియమఃకాంచీమాగాత్స్వబంధుభిః॥ (౫౯

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే

- హీరణ్యాక్షోపితద్భ్రాతాతత్పుత్రఃశ్చాంధకాసురః। *
- ప్రహ్లాదశ్చాప్యనుహ్లాదస్సంహ్లాదోహ్లాదఏవచ॥ (౬౦)
- తత్పుత్రాశ్చైవపౌత్రాశ్చబలిబాణవిరోచనాః। *
- కయాధుప్రముఖాదారాస్తాసాంపుత్యస్సృషామపి॥ (౬౧)
- సర్వేతేనసహప్రాప్తుఃకాంచీంవాంఛాధికప్రదాం। *
- లింగానిస్థాపయామాసుస్సైన్వైస్సైన్వైర్నామభిరీశితుః॥ (౬౨)
- త్రిపురారిమహాగోష్ఠపూర్వభాగేతిశోభనే। *
- హీరణ్యకశిపుస్సాన్విత్యగురూక్తైవైవవర్తనా॥ (౬౩)
- మందరాద్రత్నపాషాణమానీయాసౌసలక్షణం। *
- శివలింగంవినిర్తాయయిథావద్విశ్వకర్తృణా॥ (౬౪)
- అపూజయత్ప్రతిష్ఠాప్యభూత్వాపాశుపతోత్తమః। *
- అనాహరోజితకొంఠోజపక్రుద్రమనుసదా॥ (౬౫)
- ప్రసన్నేనాథదేవేనవరదానేనియోజితః। *
- గౌరీశదేవదేవాహంసనక్తంసదివాపివా॥ (౬౬)
- నాకాశేనతువాభూమానమనుష్యమ్మగాదిభిః। *
- నశుష్కేణనచార్ద్రేణనాయుఢేనేతరేణవా॥ (౬౭)
- నచాంతర్బహిరీశాననవధ్యస్తేకృపాబలాత్। *
- త్రైలోక్యస్యాధిపత్యంమెసిస్సపత్నంప్రదేహితత్॥ (౬౮)
- ఇత్యుక్త్వాశంకరాత్సర్వంతేనలబ్ధంయగ్నేషితం। *
- ఏవంలబ్ధవరేతస్త్రితద్భ్రాతాతత్పుతాదయః॥ (౬౯)

తేపిస్వంతేభిరేభీష్టంప్రసన్నాత్పర్వతీపతేః। *

తానిస్థానానివైకాంచ్యాముత్తమానిబధూవిరే॥ (౭౦

మౌరణ్యమత్యుచ్ఛతగోపురాధ్య పాకారమభ్రం లిహమ
గ్రధామ। దేవస్యమౌమంప్రవిభాతి ముక్తామాణిక్యవైదూ
ర్యమరీచిరమ్యం॥*.....*

ఓమిత్యాదిమహాపురాణే శ్రుత్వాంశం దేశంకరసంహితాయాం
శ్రీకాంచీ మాహాత్మ్యే త్రిపురారీశ్వర హిరణ్యేశ్వర
హిరణ్యాక్షేశ్వరాదిమహిమానువల్లనం నామ
ఏకోనవింశోధ్యాయః.





శ్రీరస్తు.

ద్వావింశాధ్యాయప్రారంభః.

—*ద్విజాడః*—

కథంసదైత్యకృష్ణేనకాశికేన్ద్రహతఃపురా।

✽

కథయస్వకథాంపుణ్యామేనామిచ్ఛామవేదితుం॥

(౧)

✽కాశికఉవాచ✽

శివోక్తో } ఏవంలభ్యవరతస్మిన్బాధయత్యఖిలంజగత్।

✽

పాయే } దిక్పాలాలోకపాలాశ్చతత్పురస్థాతుమక్షమాః॥

(౨)

నైవవిష్ణు } శరణంభజిరేవిష్ణుమసురారింసురైస్సహ।

✽

కలితహి } సతునారాయణశ్చీమాన్కాంచ్యామారాధ్యశూలిసం॥

(౩)

వధఘట్టః॥ తదుపాయముపశ్యత్యతత్పుత్రత్వంగతోశతః॥

✽

తమేవద్వారమాసాద్యనారసిహ్నంవపుర్దధత్॥

(౪)

సంఘాయామూర్వధిక్షిప్యద్వారితీక్షైర్నైర్మలైర్మృధి।

✽

ఉరస్థలంవిదార్యాస్యసింహామ్మగశిశుంయథా॥

(౫)

హిరణ్యకశిపుంహత్వారరతునిఖిలంజగత్।

✽

—*ద్విజాడః*—

హిరణ్యకశిపుంహత్వానరసింహామహాబలః॥

(౬)

కింవకారవదాస్తాకంబ్రహ్మప్రీతివివర్ధనం।

✽

—*కౌశికఉవాచ*—

- హిరణ్యై తంహత్యానరసింహూ యంససైన్యంసహసాబలి॥ (౭)
- సురరక్తై శద్రక్తపానజమదా త్తమసాచవిమోహితః। *
- పానోన్యై దేవప్రహ్లాదలక్ష్మీణాంనభృణ్వన్ సాంత్యనాంతదా॥ (౮)
- త్తనరసిం తైరిలోక్యంసంహరిష్యన్ ద్రాక్షచచారదివిసర్వతః। *
- హరితజగత్త్రై తందృష్ట్యావధభయావిష్టా దేవాస్సబ్రహ్మకాస్తదా॥ (౯)
- తాయ దుద్రువుర్భయవిత్రస్తాశ్చరణంప్రాపురీశ్వరం। *
- శంభుకృ మందరస్థంమహాదేవంక్రీడమానంసహూమయా॥ (౧౦)
- తశరభా సేవితంగణగంధరై వ్విస్సిద్ధవిధ్యాభరాదిభిః। *
- వతారధ్వై సంతోష్యవివిధైస్తోత్రై స్సంప్రాప్యశరణంశివం॥ ౧౧
- స్తనార సరసింహాద్భయంప్రాప్తమాచఖ్యుర్భయవేపితాః। *
- ధానార తేభ్యోదత్వాభయంశంభుశ్శారభంరూపమాస్థితః॥ (౧౨)
- సింహే శరసింహంద్విధాకృత్వాసింహచర్తాంబరోభవత్। *
- హిమాచ తతస్సనరసింహూపికాంచ్యాంపశ్చిమదిశ్యథ॥ (౧౩)
- తన్నామ్నానారసింహేశంప్రతిస్తాప్యాభ్యపూజయత్। *
- తతఃప్రసన్నంగౌరీశంప్రార్థయామాసమాధవః॥ (౧౪)
- దేవదేవజగన్నాథభక్తవత్సలశంకర। *
- నరసింహశరీరేణక్రవ్యంతేపదార్చనం॥ (౧౫)
- నరసిహస్తస్యమేవాసంకాంచ్యాందేహిదయానిధే। *
- ఇత్యుక్తఃపార్వతీనాథఃప్రౌవాచమధుసూదనం॥ (౧౬)

—*ఈశ్వరఉవాచ*—

పూర్వమష్టభుజోభూత్వామద్వరాత్త్వంతుదానవాన్। *

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే

నకాగ్రసురానుజాహంతుందయో భూర్యత్రమాధవ॥ (౧౭)

తస్మాదప్తభుజస్థానాత్పశ్చిమేరుచిరస్థలే! *

దీపప్రకాశదక్షైత్వంమాంప్రతిష్ఠాశ్యపూజయ॥ (౧౮

తత్రమన్నిక టేనిత్యంనరసింహాకృతిర్వస॥ *

ఇత్యుక్త్వాంతరధాన్లింగేశరభాభ్యేమహేశ్వరః॥ (౧౯

హీరణ్య శరభేశంశివంద్యష్టాకాంఛ్యాంనాస్తీప్తనర్భవః॥ *

క్షవధా } అథాస్యదక్షిణేభాగేవారాహేశ్వరముత్తమం॥ (౨౦

ర్థంగృహీ } వరాహరూపిణాలింగంస్థాపితంవిష్ణవౌపురా॥ *

తసుకర } హిరణ్యకశిపుర్యోసానరసింహేనసంహృతః॥ (౨౧

రూపవిష్ణు } పీడితలోకతద్భాగిత్రాపిజగత్సర్వంయథాతేనతథార్దితం॥ *

పీడితలోక } రసాతలంమహీనీతాహిరణ్యాక్షేణకృత్సృశః॥ ౨౨

రక్షాయై } దేవాశ్చనిర్జితాస్తేనవిష్ణుంశరణమాగతాః॥ *

కైరాశ } సోపివారాహమనితంరూపమాస్థాయశృక్లభృత్॥ (౨౩

వేషశం } సూదయిత్యాహిరణ్యక్షంతేనరూపేణవైమహీం॥ *

సూదయి } భూస్థూల } రసాతలాద్యథాపూర్వంసినాయమధుసూదనః॥ (౨౪

పరాహ } పోత్రేణసూనరాణాంతుపోత్రీభేదంచకారహః॥ *

ప్రతిష్ఠిత } అర్ణవానాంచసప్తానామేకత్వంనేతుముద్యతః॥ (౨౫

లింగకథా } తతోదేవాశ్చమునయస్సర్వేసబ్రహ్మకాస్తదా॥ *

రంభః॥ } న్యవేదయన్మహేశాయపృథివీభేదనంతదా॥ (౨౬

శంకరోపిసమాధాయకైరాతంరూపమద్భుతం॥ *

కరేచాపంకశంబంశ్చగుచ్ఛపింఛవిఘ్నావణః॥ (౨౭

- వతుర్వేదశ్వభిర్యుక్తఃపార్శ్వయుక్తేనపృథ్విః॥ *
- గణేశభివాహభ్యాంకైరాతాభ్యాంవిశేషతః॥ (౨౮
- ధృతజాలశరాభ్యాంచసంవీతఃకాననంవిశః॥ *
- కిరాతక్యామహాదేవ్యానిజపార్శ్వేపరిష్కృతః॥ (౨౯
- దేవగంధర్వమునిభిరంతరితౌత్సమాగతైః॥ *
- విలోక్యవిస్త్రయాక్రాంతైర్వీక్ష్యమాణోముహుర్ముహుః॥ (౩౦
- వనాద్వనాంతరందేవోవిచిన్వన్నివకుత్రచిత్॥ *
- దృష్ట్వాతందంష్ట్రీణంశంభుర్జాలమాతత్యసర్వతః॥ (౩౧
- ముక్త్వాశునోవిఘ్నరాజంగుహంచాగ్రేనివేశయః॥ *
- గృహ్లాన్నివసమీపస్థంపునరుచ్ఛాటయత్క్షణాత్॥ (౩౨
- ఏవంకుర్వన్నివాంవీక్ష్యస్తయమానోమహేశ్వరః॥ *
- శృంగేశ్వహీతావహస్తాభ్యాముత్కృత్యాపాటయత్కిరితి॥
- తతస్ససూకరోఘామాపపాతగిరిరాడివ॥ *
- ధ్వనించకారఘాదారఃప్రళయభిరివాద్భుతం॥ (౩౪
- తమాకర్ణ్యసుర్వాస్సర్వేసేంద్రాభితాశ్చదానవాః॥ *
- దంష్ట్రామీకాముజ్జహరకిటేర్దేవోధశంకరః॥ (౩౫
- గతశక్తిర్హరిస్తూర్ణంశివస్తుతిపరస్తదా॥ *
- తుష్టేనదేవదేవేనముక్తేస్యస్మిన్విషాణకే॥ (౩౬
- ఏకశృంగవరాహాఘాతదాప్రభృతిమాధవః॥ *
- తతస్తేనైవరూపేణకాంచ్యామభ్యర్చ్యశంకరం॥ ౩౭
- తద్వరాతామితంలభ్యస్త్వంధావసముపేయివాః॥ *

వారాహేశ్వరమాసాద్యనరస్సద్గతిమాప్నయాత్॥ (౩౮

జటాయుః { ఏతస్యపూర్వదిగ్భాగేజటాయుర్లింగముత్తమం॥ *

లింగజ { స్వాయంఘవంసమారాధ్యస్వనామాత్తీర్థమద్భుతం॥ (౩౯

టాయుః { ఉత్పాద్యతేననీరేణగౌరీశమభిషిచ్యవై॥ *

పుష్కరి { ఉత్తమాంగతిమాపాత్రతత్పూర్వంహరిణాపిచ॥ (౪౦

ణీహరిఖా { కుండానివివిధాన్యత్రఖాత్వాతేషుభృతాంబుషు॥ *

తశ్రీపుష్ప { కుండా ఇన్ద్రివరాబ్జకల్పారకుముదానిసుమానివై॥ (౪౧

నాంధ్ర { ఉత్పాద్యభక్త్యాతైరేవపుష్పైస్సాన్వయంఘవశ్శివః *

భావః॥ { పూజితస్సనిజిత్తుష్టోలక్ష్మీంతస్త్వేశివోదదా॥ (౪౨

కోలావతారముక్తాశ్రీఃపునస్తస్యమహేశితుః॥ *

వరాత్పాప్రప్తాహితేనాత్రహరిణావిశ్వయోనినా॥ (౪౩

తదావ్రభృతితత్స్థానంపుష్పకుండమీతీర్థతే॥ *

శ్రీపుష్పకుండమాసాద్యలింగంస్వాయంఘవంసరః॥ (౪౪

అధ్యర్చ్యముక్తిమాప్నోతిఘట్వాభోగాననేకశః॥ *

తస్యైవపూర్వదిగ్భాగేచాంధకేశ్వరముత్తమం॥ (౪౫

అంధకేశ్వర { అంబికావనసుస్థస్యమహేశసన్న్యోత్తరేస్థతే॥ *

రమహిమా { హరిణ్యాశ్చస్యతనయోహ్యోభకోనామపీర్వవా॥ (౪౬

అత్రసంపూజ్యజేవేశంవృత్తాత్రివిధిమాధవా॥ *

నిజ్జిత్యస్వవశంనిన్యేతైర్లోక్యంసచరాచరం॥ (౪౭

తస్మిన్త్యామఘభిస్తుఖ్యాస్తురాస్త్రీరూపధారిణః॥ *

తైర్లోక్యంపర్యటిత్వాతుక్తేలాసగిరిమాయయుః॥ (౪౮

తత్ర దేవీగజైస్సార్థం ప్రచ్ఛన్నాన్యవనశశుఖం | *

తతో బహుతిథౌ కాలే దేవదారువనేశివః || (౪౯

భృగ్వది తపతో మునిశార్థూలాః భృగ్వదీః పరిమోహితుం | *

మునిపత్ని ప్రస్థితః పరమేశానస్తద్భక్తిం సంపరీక్షయన్ || (౫౦

మోహనాయ శృత్యాంధకస్సురాన్ స్త్రిత్వం ప్రాప్య కైలాసమాశ్రితాన్ |

సుందరే గత్వా గురోధనహసాజిత్యాభై రవమప్యమూన్ || (౫౧

శ్వరస్య తతో నారాయణం దేవో జగదాహూయ శంకరః | *

దారుకా విష్ణోహం దారుకారణ్యమునిపత్నీర్విమోహితుం || (౫౨

వనప్రవేశే ప్రస్థితో స్థిహరేత్వంచ తత్పతీన్మోహితుం మునీన్ | *

శఃమునిగ జగన్మోహనసాందర్యస్త్రీత్వం ధృత్వా తపశ్శీతాన్ || (౫౩

ణమోహనాయశి మునీంద్రాన్మోహయేతీతి వాక్యమాకర్ణ్య మాధవః | *

వాఙ్మయా తథేతి ధృత్వాస్త్రీరూపం జగన్మోహనచుంచకం || (౫౪

విష్ణుకృత దారుకావనమాసాద్య తథైవ మునిపుంగవాన్ | *

మోహి మోహయిత్వా పునర్విష్ణుకైలాసం స్త్రీవపుగతః || (౫౫

న్యవతార శ్చ || గౌరీం నరామతం దేవీదృష్ట్వాస్త్రీవేషధారిణం | *

ఆశ్చర్యాక్రాంతహృదయాప్రోవాచ మధుసూదనం || (౫౬

హరేత్వయాపసంఘద్భిస్తుల్యామోహనసుందరీః | *

బహ్వీన్సృజన్త్రియశ్చేతి ప్రోక్తో విష్ణుస్తథేతి వై || (౫౭

ససర్జస్వాత్మనోనేకాస్త్రీయస్సర్వాతిశాయినీః | *

తాభిజితస్తదాస్త్రీభిస్తప్తంధకోహ్యాలాయత || (౫౮

తతః స్త్రిపురహాప్రాప్తో మునీంస్తత్రాసగృహ్యతాన్ | *

వియోగవ్యథయాక్రాంతభవదేవ్యాస్త్యరాస్వితః | *

—*ద్విజాడచుః*—

కథంభృగ్వాదయస్తత్రశివేనమునిసత్తమాః॥ (౫౯

అష్టాచచత్వారింశత్రేసహస్రాకాంమహామతే॥ *

కథంవాఖండితాస్తత్రకథంవాశిక్షితాశ్చతే॥ (౬౦

కింకింకృతంమునిజనైస్తత్సర్వంవదసంగ్రహాత్॥ *

—*కాశికడవాచ*—

శివభక్తిపరీక్షార్థంభిక్షామటతిమాయయా॥ (౬౧

మోహితాసుచభార్యాసుతేభిచారేమతందః॥ *

శాపేషవిఫలీధూతేష్వత్యంతపరిమోహితాః॥ (౬౨

తత్రాపస్సారభూతాహిన్యాఘ్రాగ్నిమృగసాధకాః॥ *

సంజాతానందధత్యారాగ్నత్యమానేపినాకీనీ॥ (౬౩

దృష్టాన్వలజ్జాన్వితాస్తేతుప్రణేముగ్ధృశవేపితాః॥ *

అతిభీతాన్స్తతోదృష్టాన్ప్రణతాన్ప్రణతార్తిసా॥ (౬౪

భక్తిందహతచాతేభ్యఃపాశశ్చేదపటీయసీం॥ *

తేభక్తియుక్తాఃపరిశుద్ధమానసాలగ్ధ్వాప్రసాదంపశుపాశవి

ద్విషం॥ ఆధాయమూర్ధ్న్యంజలిమిందుశేఖరంప్రతుష్టు

ద్భృష్టతనూరుహాముహుః॥ పార్థయంతిస్తతేముక్తింశివః

పోవాచతానహసన్॥ ౬౬

శివప్రసాదయదివాంభేదృశీయూయంకాంచ్యాంనివసతాదరాత్॥ *

దేనకాన్ప్రత్యేకంగృహిణోభూత్వాచాతుర్వర్ణ్యసముద్భవాః॥ (౬౭

చ్యాంసతత్రైవముక్తతనవోముక్తాభవతమాచిరం॥ *

కుటుంబిముక్తర్వాసరక్తర్వాజ్ఞానిభిర్వాఘవాజడైః॥ (౬౮

ద్వావింశాధ్యాయః

౨౦౫

- చానామృతృమిక్రీటపతంగైర్వాశ్వసూకరఖరోష్ఠక్రైః | *
 ప్రచతావృతృణగుల్మలతాద్యైర్వాబీజకాండాంకురోద్భవైః | (౬౯)
 రింశతృహస్రముకాంచ్యాంవిముక్తతనుభిర్నాస్యాయుజ్యమవాప్యతే | *
 నీశ్వరాశ్చతిదేవవచశ్శృత్యాతేసర్వేగృహమేధినః || (౭౦)
 తాంచాఅష్టాచచత్వారింశచ్ఛసహస్రాణాంమునీశ్వరాః | *
 త్వర్ణరేఖాభృగ్వాదయస్సపత్నీకాస్సపుతాశ్చసబంధుభిః || (౭౧)
 మృగృహమేధితాపకాంచ్యాంసర్వేషువర్ణేషుగృహమేధిపదంఋయుః | *
 దప్రాప్తిః తతఏవతుయేకాంచ్యాంజనామునిగణాన్స్తృతాః || (౭౨)

- జలంగాంగంలింగాద్యవదఖిలమంత్రాలపిగిరః | *
 స్త్రీతిశ్శార్వముద్రాస్సతతమపికర్తాణికరయోః || (౭౩)
 గతిఃపాదక్షిణ్యక్రమణమిహసర్వాపిపదయో | *
 ర్విముక్తిస్సాన్యత్యోర్వశమిహతుజంతోరధిగమః || (౭౪)

ఓమిత్యాదిమహాపురాణేశ్రీస్కాందేననత్కుమార సంహితాయాం
 కాంచీమాహాత్యైశరభేశ్వరవారాహేశ్వరస్వయం

భువింగాంధకేశ్వర మహిమానువర్ణనం
 నామద్వావింశాధ్యాయః





శ్రీరస్తు.



త్రయోవింశాధ్యాయ ప్రారంభః.



—*ద్విజాడమశి*

కైలాసం ప్రాప్త్య కామారిః కాలకాలః కృపార్ణవః।

*

కించకారమహంబుద్ధే వదత్సంకాశికోత్తమ॥

(౧)

—*కాశికడవాచశి*

భైరవాను సుంప్రాప్తేశంకరేదేవ్యాసహౌసనమాశ్రితే।

*

గ్రహేణ స్త్రీరూపధారిణోదేవాస్సర్వే విష్ణుపురోగమాః॥

(౨)

కాంచా గణపాశ్చ మహాదేవం దేవీంచ హిమశైలజాం।

*

మంధకా సురస్య ప్రణమ్యోపనివిష్టాస్తే పార్వేశ్వరీః గర్భరొః॥

(౩)

ముక్తిప్రాప్తస్త్రినంతరేతత్రసోంధకోదర్శవిహ్వలః।

*

ప్రీతధనం ఆహర్తుకామస్తాః ప్రాహయాభిర్యుద్ధేపరాజితః॥

(౪)

తతో విష్ణుస్సముత్థాయ శంకరాయ వ్యజ్ఞపత్ ।

*

సుంప్రాప్తమంధకం హంతుం దేవో భైరవమాదిశత్॥

(౫)

తదా సమభవద్యుద్ధం భైరవాంధకయోర్మహత్ ।

*

తతో న్ధకం త్రిశూలేన ప్రోతయి త్వాననర్తహః॥

(౬)

భైరవస్సంప్రహృష్టాత్కృతదమ్భతమివాభవత్ ।

*

శూలప్రోతస్య తస్యా శుజ్ఞానం వేదాంతవాక్యజం॥

(౭)

ఉత్పన్నంతత్ప్రసాదేన తత్స్థపవాస్తువచ్చతం ।

*

త్రయోవింశోధ్యాయః

౨౦౮

తతఃప్రసన్నభగవాన్ భైరవోంధకమబ్రవీత్॥ (౮

అసురేంద్రప్రసన్నోహంతవవాంఛితమగ్ధయః॥ *

మయిప్రసన్నేసర్వస్యసర్వసఖలుదుర్లభం॥ (౯

సోంధకఃప్రార్థయామాసముక్తింసం సృతివారిధేః॥ *

భైరవఃప్రహచేదేవమావాంవిజ్ఞాప్యశూలినే॥ (౧౦

కాంచీపురీంగమిష్యావఃకాంచనప్రాంశుతోరణాం॥ *

తత్రైకామృధినాఢేనతస్యాపుర్యాస్తురక్షకః॥ (౧౧

కృతోహంకృతసాన్నిధ్యస్త్వంచముక్తాభవిష్యసి॥ *

తస్యాప్రవేశనాదేవతవక్షీణమహైనసః॥ (౧౨

నదుర్లభాసురశ్రేష్ఠగచ్ఛావోయాహిమాచిరం॥ *

ఇతినిశ్చిత్వతందేవంవిజ్ఞాప్యపరయాముదా॥ (౧౩

కాంచీమగాతామేకామృచ్ఛాయాసంవారితాతపాం॥ *

తత్రతీర్థవరేశంభోజ్యవగంగాజలేంధకం॥ (౧౪

స్నాపయిత్వాదక్షాతస్మైగాణాపత్యచనుత్తమం॥ *

తతోగత్వాంధకోముక్తింస్వేనైవస్థాపితేశినే॥ (౧౫

విలయంప్రాప్తవహసాసర్వదుఃఖవివర్జితః॥ *

చాణేశ్వర తతోస్యపూర్వదిగ్భాగేచాణేశ్వరమనుత్తమం॥ (౧౬

మహిమా బాణాసురేణతత్పూర్వంకాంచ్యాంసంస్థాపితంశివం॥ *

ప్రార్థంభః స్మరణాదేవపాపఘ్నంధుక్తిముక్తిఫలప్రదం॥ (౧౭

విరోచనసుతోబాణోమహామాహేశ్వరాగ్రణేః॥ *

కాంచ్యాంలింగంప్రతిష్ఠాప్యచకారసుమహత్తపః॥ (౧౮

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే

- తస్యైవంతస్యమానస్యక్షిణేనర్వాఘసంచయేః । ✽
 ఏకాంఘ్రనాథకృపయాప్రత్యక్షోభవదన్యయః॥ (౧౯)
- నృత్యమానఃప్రసన్నాత్మానీలకంఠస్త్రిలోచనః । ✽
 దృష్ట్వాబాణాసురశృంఘంనీలకంఠంసహామయా॥ (౨౦)
- అవాదయద్ధుటరవంనంద్యాద్యైస్సహసాదరం । ✽
 ప్రసన్నఃప్రదదౌతస్తైకరసాహస్రమీశ్వరః॥ (౨౧)
- పునశ్చాచ్ఛందయచ్చులీకరైఃకరసహస్రదః । ✽
 వక్రేనసర్వజగతామౌఢిపత్యంప్రసాదజం॥ (౨౨)
- నిరామయత్వంనిత్యత్వంనిశేయసమనుత్తమం । ✽
 పునస్స్వభవనద్వారపాలకంశివమర్షయత్॥ (౨౩)
- సదారంసహపుత్రాభ్యాంనగణంవాంఛితప్రదం । ✽
 సోపిదత్వాథతత్తస్యద్వారపాలామహేశ్వరః॥ (౨౪)
- బహువనగణస్సాంబస్ససుతోన్వహమాదరాత్ । ✽
 తస్మిక్తమహేశ్వరేద్వాధ్వేనఘృణాణోమహాబలః॥ (౨౫)
- తైరిలోక్యంస్వవశంనిన్యేజిత్యాక్రీదశస్తమాకా । ✽
 తతస్సఘృజకందూతివివోదనకృతశ్రమః॥ (౨౬)
- ఆజుహావశివంద్వార్థస్యంయుద్ధాయనగణంమదాత్ । ✽
 మహేశ్వరస్తమాహత్వంమద్భక్త్యాహునితోమయా॥ (౨౭)
- యతోమామర్థ్యసేయోద్ధుంమదేనపరిమోహితః । ✽
 తతస్తస్మిన్కాలేనమదీయస్తవదర్పహః॥ (౨౮)

త్రయోవింశోధ్యాయః.

౨౦౯

భవిష్యతిభ్యగోశ్చపాద్యసుదేవసుతోహరిః। *

శస్త్రోదేవేనసోప్యేవంబాణోనాజీగణన్తదాత్॥ (౨౯

తతఃకాభేనబాణస్యపుత్రీపౌత్రంషధుర్విషః। *

ఉషాఖ్యాస్వగృహంనిన్యేస్వప్నేదృష్ట్యాతదాకృతి॥ (౩౦

శుశోనతంతతఃకృష్ణఃపౌత్రమఃఖాతురోనిశం। *

నారదస్తమవాచేదమాగతస్సేచ్ఛయావశీ॥ (౩౧

కిమిదంయాదవశ్రేష్ఠతవదుఃఖస్యకారణం। *

నజానీషేకథంత్వేతత్సర్వజ్ఞోజగతాంగురుః॥ (౩౨

అనిరుద్ధముషానీతంబలిపుత్రగృహస్థితం॥ *

తదుపశ్రుత్యకృష్ణోసౌకాంచీమాగత్యసద్బలః॥ (౩౩

ఏకామ్రినాథమారాధ్యతత్కృపాపాత్రతాంగతః। *

వ్యజ్జిజ్ఞాపన్మహాదేవంకామాక్షీప్రాణనాయకం॥ (౩౪

బాణాసురసుతాకాచిన్తత్పత్రమనిరుద్ధకం। *

గృహీత్వాస్వగృహంప్రాప్యగోషయామాసతంగృహే॥ ౩౫

బాణాసురోవిశేతవ్యఃపాతోగ్రాహ్యశ్చమేప్రభో। *

భార్యాపుత్రయుతస్యాత్రస్థితిర్బాణగృహేతవ॥ (౩౬

తస్మాదసాధ్యోబాణోమేత్వదనుజ్ఞాయదిప్రభో। *

ఇతీరయంతంతంకృష్ణంప్రవాచైకామ్రినాయకః॥ (౩౭

అరేకృష్ణసుఖంగచ్ఛబాణంశేష్యస్యస్యసంశయః। *

అహంచోషేషియాతత్రతిష్ఠామిససుతాంగనః॥ (౩౮

తంశేతుంతవసామర్థ్యందత్తంవిధిభయంత్యజ। *

ఇత్యుక్త్వాంతరధాన్లింగేకామాక్షీప్రాణవల్లభః॥ (౩౯

శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

తచ్చుత్వానిర్భయఃకృష్ణస్సమాదాయమహాద్భలం | *
యయాబాణపురీంరమ్యామగ్నిప్రాకారసంవృతాం || (౪౦

తత్రాభవత్తయోధ్యుద్ధంబలయోధ్యేమసంకులం | *

కృష్ణసే } తతోయుధాజితృష్ణస్యసేనానీరుద్ధదుర్గుదః || (౪౧

నాపతి } బభంజసైన్యంబాణస్యయుధైర్గ్నిరివకాననం || *

యుధాజి } తేనభగ్నంబలంతస్యపురోన్మృశమభూత్తాతాత్ || (౪౨

త్ప్రభృ } విష్ణురాజస్తుసహసాప్రథమద్వారమాశ్రితః | *

తీనాంబా } యుధాజితంవినిర్జిత్యమమంధాశుబలంహరే || (౪౩

ణాసుర } కృష్ణస్తూర్ణమభిప్రేత్యవిష్ణురాజమతోషయత్ | *

ద్వారస్యవి } భక్ష్యైరోచ్ఛ్రేయఃఫలాఫూపైమోక్షదక్షైఃపుతపాచితైః || ౪౪

నాయక } తేనప్రితోగణాధ్యక్షస్తద్భక్షణసమాకులః | *

సహందా } మృధాన్నివృత్తేవిఘ్నంప్రదేయోద్ధుశుభ్యుద్యయాగుహః || ౪౫

దీనాంచ } స్థాపితఃపరమేశ్వరీవ్యతీయద్వారపాలకః | *

యుష్టప్రా } రంభః || కృష్ణస్యకటకంప్రాప్యసేనాధ్యక్షౌప్రమర్దహి || (౪౬

కృష్ణఃకోపేనతంప్రాప్యముమోచబహుశశ్వరాన్ | *

శండయన్తచ్చరాన్సగ్రంధోమందస్త్రితముఖాంబుజః || (౪౭

ఏకేనైవకరేణాసానకృష్ణంసాశ్వకంరథం | *

గృహీతావ్యోమిచ్చిచిత్తేపపపాతసహరిర్భువి || (౪౮

తంవీక్ష్యమూర్ఛితంధూమాసేనాతస్యపలాయితా | *

గుహూవీక్ష్యహరింధూమాసమాశ్వాస్యాశ్చమూర్ఛితం || ౪౯

అబ్రవీత్పశ్యమాంకృష్ణశౌర్యంతేదర్శయాధునా | *

మరిష్యసివృధాకాండేయాహిశీఘ్రియథాగతం || (౫౦

ఇత్యుక్తవంతరతంస్కందంవిలోక్యవసుదేవభూః। *
 ప్రణవ్యభూషాసాష్టాంగంసాంజలిర్భృశవేషితః॥ (౫౦)

స్వామిః శబ్దాభిసర్వజ్ఞనందనానందపాలన। *

శూరపద్మమహామేఘప్రభంజననిరంజన॥ (౫౧)

తారకాసురమాతంగకంఠీరవజగద్గురో। *

దానవధ్వంతమాంత్రాండవైరినాగపతత్పలే॥ (౫౨)

త్రాహిమాంకరుణామూర్తైర్భృథాతోస్తాజగత్పతే॥ *

భవస్మితుర్మహేశస్యకామాక్షీనాయకస్యహి॥ (౫౩)

ఆజ్ఞయాప్రస్థితోస్త్యత్రమన్తాచరక్షుషణ్మఖ। *

ఇతిస్తుత్యాదిభిన్మందమర్తజైస్తమసూజయత్॥ (౫౪)

తేనమందితకోపోభూత్ స్కందోప్యభహరిస్సవ్యయం। *

ఉభాభ్యాంశీవపుత్రాభ్యాంద్వారయోర్ముక్తయోస్సతోః॥

సేనాంపలాయితాంఘాయస్సంగృహ్యవసుదేవభూః। *

తృతీయద్వారమాసాద్యవేషింపృష్టాత్తలైలజాం॥ (౫౫)

పార్థివయామాసభగినిప్రణతార్తిహరముమాం। *

అంబిత్యత్కృపయాబాహుజేతుమద్యసమాగతః॥ (౫౬)

మయిదాసేకటాక్షస్తేదేయశ్చేన్నిపసావ్యహం। *

నోచేవనుజ్ఞామేదత్వాప్రేషయద్వారకాంతముమాం॥ (౫౭)

ఇత్యాకర్ణ్యవచస్తస్యముక్తాయాంద్వార్యపర్ణయా। *

తస్యామాజినిమృతాయాంచతుర్థద్వారిశూలధృక్॥ (౫౮)

శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే.

పూర్వం దత్తవరస్తస్మై మైశాకేతపతేస్వయం । *
 యుద్ధేతువిజయస్తేస్తుయుధ్యతోపిచవాఘయా॥ (౬౦)

ఇతిదత్తంతుబాణస్యరక్షాసత్యవచాశ్శివః । *

పినాకహస్తస్సన్నద్ధఃకృత్తివాసాస్తదాభవత్॥ (౬౧)

శతస్తుతంసమాలోక్యకృష్ణస్తుష్టమనావిధుం । *

తురీయ { ప్రణవ్యపార్థయూమాసబహుమానేనసాదరం॥ (౬౩)

ద్వారస్థ { మ్మత్వాతువిఃశ్రాంతైర్భక్తార్తిహరమవ్యయం । *

మహేశ { జయదేవమహాదేవసురానీకాభయప్రద॥ (౬౪)

స్యశ్రీకృ { విజయోస్తుచుమాధీశయుధ్యతోసురబుధునా । *

ష్టస్యచ { ఇతిబ్రువంతంగోవిందంప్రత్యువాచస్తయంశివః॥ ౬౫

సంవాద { యుధ్యస్వత్వంమయాసార్థంమాగాఃకాతరతాంముదా । *

పూర్వక { మామనిర్జితద్వార్ధస్సంవిజయస్తేకథీవదః॥ (౬౬)

యుద్ధక { తతఃస్మివాచతతకృష్ణస్సర్వకారణకారణం । *

ధిసం॥ { స్వామీత్వంసర్వలోకానామస్తాకంతుమిశేషతః॥ (౬౭)

స్వామిదోహపరంకర్తుంకింమామిచ్ఛసిశంకర । *

అర్చనీయోవిశేషేణసర్వసంపత్సమృద్ధయే॥ (౬౮)

కథంవాత్వామహాయోద్ధంశకోమికరుణానిధే । *

అవిచారాత్తుయదీర్ష్యప్రమధేశఃపురంజయః॥ (౬౯)

సర్వఘాతస్యదమనశ్శాస్త్రాసస్సర్వదేహినాం । *

ఈశోనియంతాలోకానామేకోరుదోనచాపరః॥ (౭౦)

పురాణిస్త్రితమాత్రేణకామోష్ణశ్శిఖికీలయా । *

గావశ్చకీలవారుణ్యోబ్రహ్మాండానాంచకోటయః॥ (౭౧)

త్రయోవింశాధ్యాయః

౨౧౩

అధూవక్షాక్షణమాత్రేణభస్మసాదఖలేశ్వరః । *
 తృణేనైకేనతేదేవాఃపీక్షణేనశచీపతిః॥ (౨౨

సాదాంగుష్ఠేనదమితోరావణోలోకరావణః । *
 యమోపివామపాదేననఖేనకమలాసనః॥ (౨౩

మత్స్యఃకూర్మోవరాహోపినారసింహశ్చవామనః । *
 త్రివిక్రమోపిదమితస్తవతారోపిధూర్జటే॥ (౨౪

తవాంగస్వేదసంఘాతపీఠేణైకేననాకినః । *
 దక్షాధ్వరేమయాసార్ధంచ్చిన్నాభిన్నాశ్చఘోరిశః॥ (౨౫

కేమదీయేశవందాక్షమారోప్యాశాసుకేవలం । *
 భ్రామితోస్త్రియతస్తస్మాత్ కేశవాఖ్యాంవహఃప్యహం॥ (౨౬

తదీశభవతాసార్ధంకస్థాతుంక్షమలేయధి । *
 మామాహింసీర్మహాదేవరక్షరక్షసమోస్తుతే॥ (౨౭

తతశ్చ్రీపురహాహస్తసాంత్యయకృష్ణమీశ్వరః । *
 కృష్ణకృష్ణమహాభాగమాభీస్తేమనసీదృశీ॥ (౨౮

మమత్వయాత్రసమరేసహాయుద్ధంభవేద్యది । *
 కశ్రద్ధధీతవిజయోమత్తోఘాయాత్తవేత్తివై॥ (౨౯

తథేతికృష్ణతేచిత్రైభయంమాస్తుకదాచన । *
 యుద్ధేత్రమేత్వయాసార్ధంకీడాస్తుక్షణమావయోః (౩౦

దృష్ట్వాహృష్టమనాలోకోఘాయాత్పీయూషపాయినాం*
 ఇంద్రకీలేతుపార్థేనయథాయుద్ధమఘాన్తమ॥ (౩౧

స్కందలీలావిశౌచాల్యేయథాప్రీతిరఘాన్తమ । *

- తథాస్త్వితిసమాభావ్యధనుర్విష్ణుర్భవశంకరః॥ (౪౨)
- శరవర్షంవవర్షాశుస్తయమానముఖాంబుజః॥ *
- తతస్సవాసుదేవోపిప్రసీదేతిముహుస్తువత్॥ (౪౩)
- ఆనర్చకుసుమస్రగ్భిరివాంఘ్రిద్వయమాశుకైః॥ *
- తతస్సచుభవద్యుద్ధంతుములంరోమశుర్వణం॥ (౪౪)
- విశ్వవిశ్వేశయోగ్యశ్వరత్నాలయవిధాయిన్॥ *
- పినాకశార్ఙ్గఃస్థిగ్లోపబధిరీకృతదిబ్జృఖం॥ (౪౫)
- యుద్ధావలోకకుతుకైస్సిద్ధచారణయక్షకైః॥ *
- సంఛాదితమభూత్సర్వంసాతాశవివరంజగత్॥ (౪౬)
- వవర్షతుస్తాబాణౌఘావంవర్తతవతోయదౌ॥ *
- దిశస్సంఛాదితాస్సర్వాశ్చైస్తచ్చాపనిస్సృతైః॥ (౪౭)
- తాభ్యాంక్షణేనవైకోధాచ్ఛరైర్జగహిరేశరాః॥ *
- అథాస్త్రాణిచచివ్యానితాభ్యాంస్పష్టానిచక్షణాత్॥ (౪౮)
- అన్యోన్యంనాశితాన్యాసప్రత్యస్తైస్తద్ధనుస్సృతైః॥ *
- శీతోష్ణజ్వరయోరాసీమ్యధైవైవపరాజయః॥ (౪౯)
- ముక్తయోశ్చతదాంతాభ్యాంశక్త్యాశక్తిమతాచవై॥ *
- తతోమురారిమావేద్యస్త్వయమానముఖాంబుజే॥ (౫౦)
- జృంభమాణేశివేబాణస్సంయరోధమదూద్వహం॥ *
- తతస్తంసమరేజిత్యామురారిఃకోధమూర్ఛితః॥ (౫౧)
- తస్యబాహుసహస్రంతత్సజ్జహారేక్షుకాండవత్॥ *
- తతిఃపినాకేహ్రివాచసాంత్యయమఘసూచనం॥ (౫౨)
- కృష్ణకృష్ణమహాబాహూమృయోసురసత్తమః॥ *
- అస్యబాహూమదర్శయాంనిష్ఠతేతావిముగ్ధతాం॥ (౫౩)

త్రయో-విం షోధ్యాయః.

౨౧౫

తచ్ఛృత్వాప్రాహకృష్ణోఽపరామ్యనృపభధ్వజం। *

యేనాచ్చిత స్తవం దేవేశ తేనసర్వేచ్చితావయం॥ (౯౪

సర్వోరుద్రోయత స్తవహిపురుషగ్నన్తహాశ్రుతిః। *

తస్మాన్తయాద్యమూర్ధస్యద త్తబాహుచతప్తయం॥ (౯౫

స్రసీదక్షమ్యతాంసర్వమిత్యక్వామధ సూదనః। *

నమస్కృత్యమహేశాయతిష్ఠత్తద్వచనేవశీ॥ (౯౬

కృతసంధిస్తుబాణేనసంబంధమకరోత్తదా। *

వివాహ్యపుత్రీంపౌత్రాయసమాదాయచతత్సుతాం॥ (౯౭

అనిరుద్ధా } పాత్రేణసహనిర్గత్యస్వశరీంప్రాహృష్టధీః। *

ఋషాం } తస్మిన్వినిర్గతేబాలస్సాంబంసగమీశ్వరం॥ (౯౮

వివాహ్య } శరణ్యంశరణంప్రాప్యప్రార్థయామానచాత్తనః। *

ద్వార } నిష్క్రమింసర్వకర్తారంతేనప్రాక్తిసురోత్తమః॥ (౯౯

కాంప్రతి } యదీమోహమదోఽస్పృష్టవామతస్తేసురోత్తమః। *

శ్రీకృష్ణ } ముక్తింహార్థయసేదాక్ చేదస్తుకాంవ్యాయుభాపురా॥

మనం } త్వయాసంస్థాపితేలింగేమయాతత్రప్రదీయతే। *

గాఢాపత్యంసదాస్యామికారుణ్యాదేవమాచిరం॥ (౧౦౦

ఉక్త్వేవమీశేంతహిన్తేబాలస్తుసహబంధుభిః। *

కాంచ్యాంగణపదంప్రాప్సేనసంస్థాపితేశిచే॥ (౧౦౧

తత్రైవవాసమకరోత్ స్థానేసర్వోత్తమోత్తమే। *

స్థానంప్రియతరంశంభోరిప్రతివివర్ధనం॥ (౧౦౩

స్థానానాముత్తమంస్థానంభుక్తిదంముక్తిదంనృణాం। *

తస్యాస్యపూర్వభాగేస్థిస్థానంశంభుప్రియంశుభం॥ (౧౦౪

దేణకాంతాధిభుక్తేష్టదేణకాంతామహాసురా। *

దౌణికాం	సేనాపతీతాపాణస్యశివభక్తామహాబలా॥	(౧౦౫
తేశ్వరమ	తాప్రతిష్ఠాస్థితల్లింగంపూజయామాసతుశ్శివం॥	*
హిమా	నియమేనపరేజ్ఞేవశరణంయయుతుశ్శివం॥	(౧౦౬
	తయోఃప్రీతతరశ్శంభుకాణికాంతేశలింగకే॥	*
	దర్శనంప్రదదౌసాంబఃప్రత్యక్షీభూయశూలధృక్॥	౧౦౭
	తాప్రణమ్యాంబయేశానంపార్థయేతాంపినాకినం॥	*
	యచిప్రీతిస్సముత్పన్నాయదిదేయోవరశ్చనౌ॥	(౧౦౮
	అత్రైవతవసాన్నిధ్యంబౌణికాంతేశలింగకే॥	*
	ఆవాఙ్మయతకృతంతీర్థమాణికాంతేశసన్నిధౌ॥	(౧౦౯
	అత్రైవసానతస్సంతుసర్వేషామిష్టసిద్ధయః॥	*
	అత్రభక్తిమతాంనూతాంభుక్తీకీర్తిరచంచలా॥	(౧౧౦
	అంతేముక్తిశ్చపరమావనరావర్తివర్జితా॥	*
	ఇతీశస్తద్వజశ్శుభ్రత్వాతథాస్త్వితితిరోదృఢే॥	(౧౧౧
	తస్మాత్ప్రియతమంస్థానమాణికాంతేశ్వరంవిభోః॥	*
	తస్యచోత్తరదిగ్భాగేజలంధరఇతిశ్రుతం॥	(౧౧౨
	స్థానంసర్వోత్తమంశంభోర్జలంధరసమర్చితం॥	*
	జలంధరఇతిఖ్యాతోజలమండలసన్నిభః॥	(౧౧౩
	అసురేనివోతపదాజ్యమస్తువద్భవనిచ్చయా॥	*
	కాంచ్యామత్రప్రతిష్ఠాస్థికామారాతిమతోషయత్॥	(౧౧౪
	తతస్సంపాప్రసవరాజ్జక్రేత్త్రైలోక్యమద్దనం॥	(౧౧౫

ఓమిత్యాదిమహాపురాణే శ్రీస్కాందేశంకరసంహితాయాం

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే త్రిపురారీశ్వర హిరణ్యేశ్వర

హిరణ్యాక్షేశ్వరాదిమహిమానువల్లనం నామ

శ్రయోవింశోధ్యాయః.

శ్రీరస్తు.

చతువింశాధ్యాయప్రారంభః.

—*ద్విజాడాయః*

జలంధరానురోత్యర్థంబలవానితహితం | *
కథంకీదృబలంతస్య కేవా తేనజితాయుధి || (౧)

—*కాశికడవాచ*

జలంధరస్తువై కాంచ్యాంప్రసన్నాత్సావర్చయాశివాత్ | *
వీర్యంబలంతథారాజ్యంశత్రుణాంచపరాజయం || ౨ (౨)
చరంసంప్రాప్యవ్రవేన్యత్ సావత్తనోముక్తిసిద్ధయే | *
త్వత్తోస్తుమమవైవృత్యుర్నాన్యతస్సర్వతోజయః || (౩)
ఇతిలబ్ధవరేణేశాజ్జితాస్సర్వేసురాయుధి | *
ఇన్ద్రాదిలోకపాలాశ్చబ్రహ్మచబ్రహ్మవిత్తమాః || (౪)
విష్ణుశ్చయుధిశూరేణవైనతేయేనసంయుతః | *
నాగపాశేనవైసీతఃకారాగ్రహమహేంద్భుతం || (౫)
సీత్యాతుకతిచిన్తాసాతత్రసంధాయనిగ్రతః | *
వసితాంతస్యబృందాఖ్యాంధృష్టావ్సమన్తధవిహ్వలః || (౬)
నాధశ్చకుత్రచిద్దూఢోవిష్ణురాసీత్తదాసురః | *
వినాశకాలేనంప్రాప్తజలంధ్రోవిపరీతధీః || (౭)

శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

జేతుకామోగమచ్చంఘంకైలాసంవాసమీశితుః। *
 ఏతస్మిన్నంతరేవిష్ణుస్తద్భూహారామమాశృతః॥ (౮

తాపసాకృతిమాస్థాయబృద్ధాఽద్రష్టుంతదాస్థితోఽశ్ని *
 సాపిబృద్ధాతదారామమధ్యస్థామధదీర్ఘికాం॥ (౯

సఖభిరాగతాస్నాతుంతందృష్ట్యావిస్తయాన్వితా। *
 తదాపృచ్ఛతయోగీంద్రంవిసయాశ్చర్యసంగతా॥ (౧౦

విష్ణుబృద్ధ } భగవత్తాపసశ్రేష్ఠవదస్వైరగతేమునే। *

యోసం } కస్త్యంకుతస్త్యఃకింకార్యమస్మిన్నారామమధ్యకే॥ (౧౧

వాదః } ఇత్యాకర్ణ్యవచస్తస్యాముఖచంద్రమలోకయత్। *

తన్నేత్రేంద్రివరద్వంద్వాద్ధరేశ్చిత్తంమనోభవః॥ (౧౨

జహారతత్క్షణాదేవవిష్ణురప్యైవమూర్ఛనాం। *

తత్రత్యశీతవాశేనక్రీడావాప్యబ్జగధినా॥ (౧౩

జీవితస్తత్సఖభిశ్చకృతశీతోపచారకైః॥ *

ఆశ్వాసితోహరిఃప్రాహజలంధరపురస్థికాం॥ (౧౪

బాలేహంశివదాసోస్తిసర్వదేశచరోస్తిచ। *

ఆరామంరమ్యమాలోక్యవాసయోగ్యముపాగతః॥ (౧౫

ఇతిశ్రుత్వావచస్తస్యబృద్ధాప్రావాచమాధవం। *

భగవత్తమత్పతిశ్శఘంజేతుకామోగమచ్ఛివం॥ (౧౬

ఇదానీంవిజయస్తస్యభవిష్యతినవావద। *

తయోక్తఃప్రాహహేబాలేశుణుసర్వంవదామ్యహం॥ (౧౭

కైలాసాచేవసంప్రాప్తస్సోహంయుద్ధాచ్ఛ్యతోఽధునా। *

జలంధరంమృద్యోక్తంశంఘశ్శ్రుత్వాగతాననాత్॥ (౧౮

- నన్ది కేశంగణాధ్యక్షంస్వగజైఃప్రాహిణోత్సహ। *
 సోపిప్రాప్యాసురాధ్యక్షంయుద్ధావతేనజితోభవత్॥ (౧౯)
- బ్రహ్మదయస్సురాస్సర్వేజితాస్తేనైవతాడితాః। *
 తతఃకోపాన్తహదేవఃపాదాంగుష్ఠేనతత్క్షణాత్॥ (౨౦)
- సూర్యకోటిప్రతీకాశంవక్రముత్పాద్యశూలధృక్। *
 జలంధరంస్వయంజేతుమాగతస్స్వగజైస్సహ॥ (౨౧)
- తదాజ్ఞాంప్రాప్యవేగేనత్వదారామంగతోబలే। *
 సర్వభూతైకదమనశ్చుక్రితఃపశుపతిశ్చుక్రితే॥ (౨౨)
- సతు కేనజితఃపూర్వంకోవాతేననన్దితః। *
 లంఛకాస్తకమాసాద్యభస్త్రిభూతాస్తదీక్షణాత్॥ (౨౩)
- తస్మాత్తవపతిస్తత్రమృత్యుమేష్యత్యసంశయః। *
 తత్కృతేమాస్తుతేచింతాఖిలత్వాద్బుద్ధివర్జితః॥ (౨౪)
- యతఃకైలాసనాధేనయోద్ధముద్యుక్తవానభూత్। *
 తస్మాద్గతాయుషంవిద్ధిపతింత్వమసురాధిపం॥ (౨౫)
- యతస్తాందివ్యలావణ్యరాశిమాణిక్యపేటికాం। *
 తాధుణ్యకలశాంభోధిసుధాకరమరీచికాం॥ (౨౬)
- రామణీయకనిత్రేపనిధిబృన్దాదిదేవతాం। *
 విహాయసహసాప్రాణవల్లభాంసురదుర్లభాం॥ (౨౭)
- నిర్ఘృణంమోక్షముద్యుక్తంతంప్రాణాకేమువాంఛసి। *
 నారాయణంజగన్నాథమవేహికమలాక్షిమాం॥ ౨౮
- త్వయిలగ్నమనాసోహంమదనాశుగపీడితః। *
 ప్రశ్యామికమలాతుల్యంత్వాంసత్యంనాత్రసంశయః॥ (౨౯)

దైవాత్సజీవా తైభ ర్దురాగతాన్తాస్తు తేభయం॥ * ౩౦

దైత్యాదిరయమిత్యేవనిర్భీతిర్హృదయేస్తుతే॥ (30

దేవానాంనాయకస్సోహంత్యాంవాంఘామిస్త్రాద్ధితః॥ *

దేవనాయకభార్యాత్వంతద్భక్తైర్హిమాస్పదం॥ (3౧

ఇత్యుక్తవంతంగోవిందంబృన్ధాపోవాచనిర్భయం॥ *

యుక్తంకింపక్తుమేవం తేవిష్ణోరపిరమాపతే॥ (3౨

పరస్యభార్యాహరణంధర్మకింభవతోహరే॥ *

అసురాణామయంధర్మస్త్యయాకిమవలంబ్యతే॥ (3౩

ఏవంవిధదురాచారభాజీత్వంశిక్షకోసీహి॥ *

ఏతాదృశదురాచారంత్యాకోవాసూజయిష్యతి॥ (3౪

తస్మాదకార్యంనోకార్యంకర్తుంయాహిహరేన్యతః॥ *

తయేత్యేవమధిక్షిప్తస్తదారామాద్యసార్గతః॥ (3౫

బృన్ధావ } వచ్చేతుం తాంపునర్విష్ణురుపాయమకరోత్స్వయం॥ *

చ్చినాయ } జలంధరాకృతింధృత్వాపునరాపతదాలయం॥ (3౬

విష్ణుకృత } సాతంవిలోక్యసంతుష్టాభర్తృసుత్యాగ్రహీధరిం॥ *

జలంధర } విష్ణుశ్చకతిచితాకలంమహామోహవికాగితః॥ (3౭

రూపధా } తామతాగ్రసుభవకగేహేనివాసమకరోత్స్వయం॥ *

ఏతస్మిన్నస్తరేకశ్చిదసురస్తూర్ణమాగతః॥ (3౮

ముక్తకేశోతివిస్రస్తస్సత్వరంప్రాహతత్త్రియాం॥ *

జలంధరప్రియేదేవిసతీనాముత్తమోత్తమే॥ (3౯

ఆర్యేతవపతిశృంఘంకైలాసేయోద్ధుమాహ్వయత్॥ *

శివేనప్రీషితైర్యుధ్వాప్రమధైర్నానాసహ॥ (౪౦

- జిత్వా తాన్ కలాన్ దేవా నేతా వంతమనేహసః । *
 శేతుకామశ్శివంతత్రరున్ధక్ ద్వారంస్వయంస్థితః॥ (౪౧)
 తదానీమేషసస్సేనాదగ్ధాస్తేననిరీక్షితాత్ । *
 తతస్సుదర్శనంచక్రంసహస్రాదిత్యసన్నిభం॥ (౪౨)
 సృష్ట్యాజలంధరస్తేనఖాదితశ్శూలపాణినా । *
 లహందూరేనమాలోక్యభవదంతికమాగతః॥ (౪౩)
 తచ్ఛ్చ్రీత్యావిహ్వలావిష్టుంజ్ఞాత్వాబృన్దాత్తవచ్ఛకం । *
 శశాపఘాయఃకోపేనతంవిష్టుమసురప్రియా॥ (౪౪)
 అరేవచ్ఛకమాయావిక్రధూర్తనోహమతేహరే । *
 జ్ఞాత్వైవమాంసతీయస్సాత్ హత్యంవచ్ఛితవానసి॥ (౪౫)
 తతస్తవాస్తుభార్యాపిరక్ష్యస్తాతిదుఃఖితా । *
 త్వంచతద్విరహేనైవభిన్నోభవవనేచరః॥ (౪౬)
 ఇతిశప్తేపితాంబృన్దాంభర్తృవ్యసనకర్మితాం । *
 ఆచకర్షపునఃకామబాణపీడితమానసః॥ (౪౭)
 దురాచారతంవిష్టుంబృన్దార్యాపునరబ్రవీత్ । *
 అనేవైకుంతమాంముంచదూరేష్టమహామతే॥ (౪౮)
 దినత్రయాత్పరం తేత్రవశగాహంభవామివై । *
 నిస్తీర్ణశోకాబంధభ్యోభవిష్యామితవప్రియా॥ (౪౯)
 ఇత్యుక్త్వా రామమధ్యస్థంకృత్వావిష్టుంశుచాద్రితా । *
 ఆరామమపహయాశుసాంతఃపురముపాగతా॥ (౫౦)

భర్తృవ్య అగ్నిప్రవిష్టాసాభర్తృవ్యసనేనపత్నిత్రతా । *
 సనభిన్న తచ్ఛ్చ్రీత్యాసోపితగ్ధేహంప్రవిశ్యక్షేతపీడితః॥ (౫౧)

- బృహ్దా యాఅగ్నిః సాబృహ్దేసుందరిప్రేమసుధాసాగరచర్చిక్రే। *
ప్రవేశః కథంత్యంవిలియంపాప్రామాంవిహాయమనోహరే॥ ౫౨
- కింకరోమిక్వగచ్ఛామికాగతిత్వేవదప్రియే। *
అంశేతమసీసీదన్తైహ్యంతరాత్మానిమజ్జతి॥ (౫౩)
- మోహవిపియేమహానద్యప్రాప్యతోతిచమామహే॥ *
నిరంతరంమాంశోకాగ్నిర్దహత్యేహ్యేహిసుందరి॥ (౫౪)
- ఇత్యేవంప్రలవక్షవిష్ణుర్నత్త ఇవమోహితః। *
తద్భస్మపరిరభ్యాశ్రయదన్తాహేతికేవలిం॥ (౫౫)
- ధ్యాయేత్ బృహ్దేతితాంవిష్ణుర్బుతావిష్ట ఇవాభవత్। *
తతోబహుతిశ్చాకారేతమదృష్ట్వాసురాహరిం॥ (౫౬)
- విజ్ఞాప్యశితికంతాయ క్షేతిశంభోగతోచ్యుతః। *
తస్థురగ్రశివోజ్ఞాత్వావిష్ణుంబృహ్దావిమోహితం॥ (౫౭)
- దేవాసువాచగౌరీశోదేవాశ్శ్రుణుతమద్వచః। *
జలంధరగృహేవిష్ణుర్బృహ్దావిరహమోహితః॥ (౫౮)
- తద్భస్మధూసరాంగస్సేదేవోవసతిభస్మని। *
దేవ్యంఘ్రిమలముద్వర్త్యయుష్మభ్యంవితరామ్యహం॥ (౫౯)
- ఇత్తుక్త్వాతంమలందత్వాపునహాదేసురాశివః। *
ఇదంబృహ్దాచితాభస్మన్యావపంతుమదాజ్ఞయా॥ (౬౦)
- భవంతుతత్రవృక్షాస్సుప్త్రయస్తన్తోహభేషజం। *
తాదృష్ట్వావీతమోహస్యాన్తాధవోభూతిభూషితః॥ (౬౧)
- దేవాశ్చతత్సమాదాయతథాచక్రుర్ముదాన్వితాః। *
తత్రాభూత్తుఫసీపూర్వంధాత్రీపశ్చాదగస్త్యకః॥ (౬౨)

- విష్ణుర్బుద్ధాధియతాంతుతులసీమాశ్లేషస్తుదా। *
- విముక్తమోహస్తతస్సంగాద్విష్ణుర్దేవాపరివృతా॥ (౬౩
- దృష్ట్యానమీతవక్త్రస్సౌలజ్జయావాఙ్మఖస్థితః। *
- స్వకీయహృదయేశంభుంధ్యాత్వాస్తోత్రైరతీషయత్॥ (౬౪
- సోపితధ్యానతస్తుప్తస్సాంబస్సర్వదయాపరః। *
- వినాయకవిశాఖాభ్యాంసమేతోవృషవాహనః॥ (౬౫
- సగణస్సహసాయత్రహరిస్తత్రాభవత్క్షణాత్। *
- దేవాస్సద్వేశివందృష్ట్యాసముత్థాయససంభ్రమాః॥ (౬౬
- ముహుఃప్రణమ్యదేవేశంస్తువంతఃపార్శ్వసంస్థితాః। *
- తతోదృష్ట్యాశివంవిష్ణురుత్థాయభయకంపితః॥ (౬౭
- సహస్రకృత్వస్సాప్తాంగంసాంబంనత్వాసుతాస్వితం। *
- స్తుత్వాస్తవైరనేకైశ్చసాశ్రమందాక్షగద్గదః॥ (౬౮
- అబ్రవీత్పరమేశానంకృతాంజ్జలిపుటాన్వితః। *
- స్వామిసర్వజ్ఞదేవేశనతలోకభయాపహ॥ (౬౯
- కథమేవమహంజాతఃకుతోమేమోహఃకద్యశః। *
- మయాకృతంకథంకర్తృవినిన్ద్యంలోకగర్హితం॥ (౭౦
- కథమేవంవిధాబుద్ధిజ్ఞాతామేవదశంకర। *
- ఇత్యుక్త్వాసాశ్రుపూర్ణాక్షఃప్రణమ్యపదయోస్థితః॥ (౭౧
- ఇత్యాకర్ణ్యహరేర్వాక్యంతమువాచదయానిధిః। *
- ఉత్తిష్ఠవిష్టోభద్రంతేసర్వంవచ్చిరహస్యకే॥ (౭౨
- ఇదానీమేవతులసీదామధారయకంధరే। *
- ఇదంతుతులసీదామసర్వమోహవినాశనం॥ (౭౩

- తపప్రీతికరంశుద్ధంతస్సాధార్యంత్యయాసదా। *
 ఇతిశంభువచశ్చృతాప్రత్యువాచశివంహరిః॥ (౭౪
 స్వామి౯దయానిధేశంభోకథమేవంత్యయోచ్యతే। *
 ప్రేత్యబృన్దాపునర్దాతాతులసీయాపధారిణీ॥ (౭౫
 తథాపినజహాత్యేనాంపునర్క్తోహాద్ధరిస్తీతి। *
 పరివాదోభవేల్లోకేమాస్తుతస్సాత్కదాచన॥ (౭౬
 తచ్చృత్యానగజానాథోమాధవంపునరబ్రవీత్। *
 హరేత్యయానభేత్తవ్యంనాస్తీతేపరివాదతా॥ (౭౭
 తథాస్తీతిశివేనోక్తోహరిస్తంతులసీదళైః *
 లభ్యర్చ్యగిరిజాంచాపిగజవక్త్రంచదూర్వతః॥ (౭౮
 సుబ్రహ్మణ్యమథారాధ్యతత్పత్రైస్సకుతూహలః। *
 హరిర్ధృత్యాస్వకంఠేతత్తులసీదామఘాషణం॥ (౭౯
 ప్రణమ్యశంభుంప్రచ్ఛస్వామి౯వృక్షద్వయేనచ। *
 కర్తవ్యమమునావాకిమిత్యుక్తోవదదీశ్వరః॥ (౮౦
 హరేత్వద్వాసరేప్రాప్తయోభక్త్యోపోష్యపావనః। *
 పరేద్యుద్వాదశీకాలేపారణార్హమగస్త్యకం॥ (౮౧
 భుక్త్వాచామలకంఠేవైభవంతుసఫలాజనాః।
 ఇత్యాకర్ణ్యహరిశ్శంభోర్వచశ్చృతాప్రణమ్యతం॥ (౮౨
 ముక్తమోహశ్శివస్యాజ్ఞామవాప్యప్రాపమందిరం। *
 శివోపిస్వగజేస్సాకంఠైలాసమగమత్తదా॥ (౮౩
 జలంధరస్తుదేవేనకైలాసేనిధనంగతః। *
 కాంచ్యాంజ్యోతిర్క్యయోఘాత్యాసంఘాప్యశివలింగం॥ (౮౪

చతువింశోధ్యాయః

౨౨౫

పూజయిత్వాస్వయంభక్త్యాతల్లింగేవలయంగతః।

✽

ఇదజ్జాలన్ధరంలింగంఘృక్తిముక్తిఫలప్రదం॥

(౮౫)

ఉపాసకానామత్యర్థముపాస్యంయోగిభిస్సహ!

✽

ఇదమతిమహదైశంభద్రమాఖ్యానమాఖ్యా।

✽

కుశలపరిషదీద్యంసర్వమాంగల్యమేతత్ ।

✽

పఠతిపఠమభక్త్యామృత్యుమంహూనియన్త॥

✽

స్తరరిపుపురభక్త్యామృత్యుమత్యేతిమర్త్యం॥

(౮౬౪)

ఓమిత్యాఽమహాపురాణేశ్రీసింధ్వేశంకరసంహితాయాం

కాఙ్గీమాహాత్మ్యేజలన్ధరేశ్వర మహిమాను

వర్ణనంనామచతుర్వింశోధ్యాయః

(౮౬)

శ్రీరస్తు.

పబ్బవింశాధ్యాయ ప్రారంభః.

కౌశికఉవాచ

- విష్ణుచక్ర } అతఃపరంప్రవక్ష్యామివిష్ణుచక్రప్రదంమహత్ । ❖
 ప్రదమ } కాఞ్చ్యంస్థానంస్తృతంసర్వపాపఘ్నఃస్తరణాన్నుతాం ।
 హిమాను } పురానారాయణశ్రీమాన్ శక్తచక్రగదాధరః । ❖
 వర్ణనమ్॥ } దధీచేనయ దాయుగ్ధమకరోర్ముపహేతవే॥ (౨)
- తదాచక్రంసముత్సృష్టంవజ్రాస్థిపరిఘట్టితం । ❖
 కణ్ఠతాస్యసుధూత్తగ్ధిసూర్యమణ్డలసన్నిభం॥ (౩)
- తతోయుధినివృత్తైతుదేవైస్సహజనార్దనః । ❖
 చిత్తయామాసచాత్యగ్ధమాయుధార్థమహర్షికం॥ (౪)
- నిశ్చిత్యమనసాచేథంసురానాహసురార్దనః । ❖
 శ్రుణుష్వంత్రిదశాయూయముపాయోయంషయాస్తృతః ।
- చక్రప్రాప్తిశ్చివాదేవసర్వాయుధవిశారదాత్ । ❖
 జలస్థరవధేన్మష్టంపాదాంగుష్ఠేనశంభునా॥ (౬)
- చక్రంసహస్రసూర్యాభంతల్లబ్ధంతేయజామహే । ❖
 సచేత్ప్రసన్నోభగవాన్వాఞ్చితార్థంప్రదాస్యతి॥ (౭)
- తస్మిన్సాదేనవైలబ్ధంమయావై కుణ్ఠమందిరం । ❖
 బ్రహ్మణాస్పష్టికర్తృశ్వంలొకేతత్వంచదుష్టుటం॥ (౮)

ఇంద్రేణ దేవరాజత్వం న దేవోన్యస్తతోధికః | ✽

తదాజ్ఞయైవ జగతాం పాలకో హంసురోత్తమాః || ✽

తచ్ఛక్తిషాతరహితా శ్చేద్యం న తృణం చ వై | ✽

ఉమాశ్చ లయితుంతస్మాచ్ఛివంతంశరణం వ్రజే || (౧౦ ✽

ఇత్యుక్త్వా సౌనురాన్విష్ణుర్వినిశ్చిన్య మైస్సహ | ✽

జగామ ప్రీతయన్దేవంశంభుంసర్వపరాయణం || (౧౧ ✽

సర్వజ్ఞం సర్వకర్తారం వరేణ్యం త్రిపురద్విషం | ✽

తస్యప్రియతమం స్థానం కాశ్చేపురమనుత్తమం || (౧౨ ✽

పవాళే } ఏకామ్రనాథలింగస్య వాయుకోణేర్ధయోజనే | ✽

శ్వరంప్ర } అస్తి ముఖ్యం మహాల్లింగంతత్ర గౌర్యాచ్చి తంపురా || (౧౩ ✽

తివిష్ణుకృ } తద్ధస్తస్పర్శనాద్రక్తం ప్రవాళగిరిశాహ్వయం | ✽

తపాశుప } చతుర్భుగసహస్రేషు పూజితమ్మనియోగిభిః || (౧౪ ✽

తవ్రతా } తత్రదేవైశ్చ సహహరిర్నియమం పరమాస్థితః | ✽

చరణమ్ } వ్రతం పాశుపతం కృత్వా భస్మార్ధాభితప్తిగ్రహః || (౧౫ ✽

త్రిపుణ్డ్రవిలసత్ఫలారుద్రాక్షాభరణైర్యుతః | ✽

దేవాశ్చ సరిణేరుస్తం నానోపాయనపాణయః || (౧౬ ✽

సంకల్ప్య క్రపాప్రస్థగమ్భురారిః పరయాముదా | ✽

పూజయా మాసపుష్పాదైర్గర్భధావిధిసదాశివం || (౧౭ ✽

సహస్రైరికమతైర్నిత్యం సహస్రైర్నామభిప్రభుం | ✽

ఏకదా సహరేర్చక్తిం హరికేశః పరీక్షయత్ || (౧౮ ✽

తదైక్రికంగోపయామాస కమలం కమలేష్వరం | ✽

హృతేతు కమలే విష్ణుశ్చింతయా మాసచేతసా || (౧౯ ✽

- అర్చితేషుసహస్రేషుభవాద్యేషుచనామసుః ✱
ఏకస్యనాలమభవత్కమలంపరమేశితుః॥ (౨౦
- జ్ఞాత్వాస్వనేత్రమద్భుత్యసాహసంచావలమ్బితః॥ ✱
పూజయామాసలింగేస్త్రిన్సురారేరంఘ్రిమచ్యుతః॥ (౨౧
- తతస్తతావిరభవన్తణ్డలాల్లిగ్నదీధితేః॥ ✱
మహాదేవోమహాతేజానిర్దహశతయోజనం॥ (౨౨
- దేవాశ్చదుద్రుభుర్భీతాదేవంత్యక్త్వాజనార్దనం॥ ✱
జనార్దనోభివాత్సాదృష్టాద్భివాత్సాధికంశివం॥ (౨౩
- ప్రణమ్యపరయాభక్త్యాతుష్టావేష్టప్రదంశివం॥ ✱
తుష్టోబ్రవీచ్ఛివోవిష్ణుఃప్రీతస్తుభ్యంజనార్దనం॥ (౨౪
- దదామినేత్రంపద్మాభంపద్మాక్షాఖ్యాంగమిష్యసి॥ ✱
అద్యప్రభృతిచస్థానమేతద్విష్ణుపురాభిధం॥ (౨౫
- సూర్యకోటిప్రతీకాశంచక్రంసుదర్శనాభిధం॥ ✱
• ఇదంతుభ్యంప్రదాస్యామిగృహాణశ్రద్ధయాహరే॥ (౨౬
- అనేనశత్రూన్జహన్యస్త్రమజేయానపిసంయుగే॥ ✱
త్వతోక్తైర్దైత్యమభిర్యేమాంసహస్థైర్గిరర్చయంతే॥ (౨౭
- విముక్తపాపాస్తేభ్యోహమ్మక్తిందాస్యామ్యసంశయః॥ ✱
అథవానామభిరేతైవిష్ణోర్వరపురేశితుః॥ (౨౮
- స్పర్శరక్తేశ్వరాద్యేస్తుసోవిముక్తానసంశయః॥ ✱
స్పర్శరక్తోజాతరూపోమణికణ్ఠోదయానిధిః॥ (౨౯
- ప్రవాళశైలశాఖీచాభినిష్ఠామాధవేష్టదః॥ ✱
నామాన్యేతానితుల్యానిసహస్రైరేవనామభిః॥ (౩౦

ఏతానిప్రభుణోక్తానిశుక్రిత్యావిష్ణుర్నచాన్వితః। ❖

స్వమూర్ధ్న్యైశ్చలిమాదాయప్రణమ్యోవాచహృషధీః (౩౦

భగవత్శర్వసర్వేశయోవాకోవాత్రమానవః। ❖

ప్రసంగేనాపిచేన్నమస్తువీతసవిముక్తిభాక్॥ (౩౧

భవత్వీరకృపాసిన్ధోకృపయాపారయాతవ। ❖

పృథివ్యాంయానిలింగానిస్థాపితానిసురషిఃభిః॥ (౩౩

తాన్యచ్చితానిసత్వీశలింగేదృష్టేనుయార్చితే। ❖

ఏవమస్త్యితత్త్వలింగేవిష్ణునాసేవితశ్శివః॥ ౩౪

పశ్యతాంసర్వదేవానాంతతైర్వాన్తర్హితోభవత్। ❖

విముక్తమేతత్సురసిద్ధసేవితంవిముక్తిదంవిష్ణువిలోచనార్చితం

సకృత్ప్రవిశ్యాపి నరోన సంభవేద్భవేత్ర కాఞ్ఞ్యాంకిము

నిత్యః ప్రాసీదం॥ ❖



ఓమిత్యాదిమహాపురాణేశ్రీసాగ్ధేన నతుమార సంహితాయాం

కాఞ్ఞీమాహత్వైవిష్ణువరలాభ మహిమానువర్ణనం

నామపశ్చిమిశ్లోధ్యాయః





శ్రీరస్తు.



షడ్వింశాధ్యాయ ప్రారంభః.



కాశిక డాచాచః

కూరేశ్వ తస్య దక్షిణదిగ్భాగే కూరస్థానమిదం శుభ్రతం। *
రమహి

కూరహ్వయేన మునినా పఞ్చలింగాని తత్ర వై॥ (౧)

మానువర్ణ తు శానలింగంతత్పురుష మఘోరం వామ దేవకం। *

నమ్॥ సద్యోజాతమితి ప్రోక్తం పఞ్చబ్రహ్మ మయా నిహి॥ (౨)

సంస్థాప్య భక్త్యా పుష్పావైర్యస్తత్తన్మన్తైశ్చ త్రితితైః। *

పూజితాని చలింగాని పఞ్చాక్షర మయా నిచ॥ (౩)

తత్ప్రసాదేన సమునిర్ముక్తి మాపాత్ర శాశ్వతీం। *

తాని లింగాని నమతాంస్తు వతాంస్తరతామపి॥ (౪)

సర్వపాపాని నశ్యంతి ధుక్తిర్ముక్తిశ్చ సమ్భవేత్। *

పరశురా తస్య చోత్తరదిగ్భాగేశ మ్మోక్షస్థానమిహోపరం॥ (౫)

మేశ్వరమ స్తరణాదేవపాపఘ్నం రోగఘ్నం క్షీవర్ధనం। *

హిమాను వర్ధనమ్॥ పురాపరశురామేణ జామదగ్నిన పూజితం॥ (౬)

రామో సౌభ్యగుశాపేన విష్ణురేవ పురాహ్యభూత్ *
జమనిగ్నేస్తుభా ర్థాయాం రేణుకాయాం జగన్మయః॥ (౭)

కేనాపికారణేనైవ పితృవాక్యేన చోదితః। *

నిహత్య మాతరమ్భాయ స్సముద్ధాప్య కృతాగసం॥ ౮

షడ్వింశోధ్యాయః

౨౩౧

వవన్దేపితరం రామస్తంద్యష్టాత్పిత్తోమునిః। *
 విసృజ్యకోవంతపసఃప్రతికూలంసభాగ్గవః॥ F

సమాధిమాస్థితోయోగీతంజఘానార్జునోరిపుః। *

పితరంసిహతందృష్ట్వాకార్తవీర్యేణవైక్రుధా॥ (౧౦

సంహరామికులంసర్వంక్షత్రియాణాంక్షణాదహం। *

ఇతినిశ్చిత్యతపసేకాశ్చేపురమగాన్తుదా॥ (౧౧

తత్రలింగంప్రతిష్ఠాప్యవిష్ణునేతార్చితాన్తికే। *

పూర్వభాగేమహాదేవంపూజయామాసఘాతయే॥ . (౧౨

జామదగ్న్యోమహాబుద్ధీరామోరాజీవలోచనః। *

తపఃక్రంసమాస్థాయసమాధినిభృతేన్ద్రియః॥ (౧౩

తస్యైవస్తప్యమానస్యప్రసన్నఃపార్వతీపతిః। *

పరశురావోపరితాపాదుమసౌభక్తింస్వాత్మస్యవ్యభిచారిణీం॥ ౧౪

మహోధోతస్మిన్ప్రపృతైమధ్యాహ్నాక్షకర్తృంమునిశ్వరే। *

నాయసోనద్యాచస్త్యాన్తికంశంఘర్యయాచణ్డాలయాపథృక్॥ (౧౫

కుటుంబశిశునస్తేనగణనాధేనదేన్యాచసమవేషయా। *

వక్యతకపటచణ్డాగవాంవిశసనంకర్తుంమృతానామివసంయతః॥ (౧౬

లరూపచతుర్వేదశ్వభిషాశ్వేపరివీతఃప్రచణ్డవాక్। *

ధారణంమృతంగోవత్సముత్కృత్యవిశసన్నివతత్పురః॥ (౧౭

తద్దృష్ట్వాతాదృశంమానీరామోహస్తాగ్రచాలనైః। *

గచ్ఛగచ్ఛేతిహోవాచసోప్యతీవాన్తికంయయా॥ ౧౮

తమన్తికతందృష్ట్వాహరగంవేదపాఠినాం। *

రామఃసోవాచసంక్రద్ధఃసశుభుక్కిముతేన్ద్రియః॥ (౧౯

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే.

- నకోఽప్యత్రప్రహరతాన్యవిద్యతేహ్యథవాతవ। *
 తస్మైసంచోదయద్వేదసారమేయాన్తమేశ్వరః॥ (౨౦)
 వినాయకగుహాతస్యపాణిజగృహతుఃక్షణాత్। *
 గృహీతపాణిస్థితవాన్సారమేయాన్తతాకృతిః॥ (౨౧)
 దేవీప్రోవాచతంభూయఃకోవాత్వంభిక్షుకోద్విజః। *
 శునోత్రవారయస్త్రీసాబ్రూహిబ్రూహీతిపార్వతి॥ (౨౨)
 దేవీమలతయనామోజగాదపరమేశ్వరం। *
 కోసిత్యముపసర్పన్తాంబాలాభ్యాంస్పర్శయస్యసహ॥ (౨౩)
 చోషోభవేన్త్యహమూర్థతవాతిక్రమమర్హతే। *
 శ్రుత్యాస్యవచనంభూయఃప్రోవాచపరమేశ్వరః॥ (౨౪)
 దోషస్త్యద్విషయఃకింవావదమద్విషయోఽథవా। *
 త్వంవాకోవాద్విజోన్యోవామద్భురివభాషసే। (౨౫)
 తదాకర్ణ్యసరామోపికోపాత్సోవాచశంకరం। *

—*పరశురామఉవాచ*—

- చణ్డాలాః } జామదగ్న్యోహ్యహంమూర్ఖత్వంచాహ్వానీకభంతుమాం॥
 రూపశివ } కిమర్థంభాషసేమాభ్యాన్తద్భుతిసాంప్రతం॥ *
 పరశురా }
 మయో } —*ఈశ్వరఉవాచ*—
 స్సంవాదః } జామదగ్న్యోసిరామస్త్యంబద్ధరేవాతవమే॥ (౨౬)

- త్వన్తాతామమగేహిన్యాప్రియాసారేణకాతరాం। *
 బద్ధరేవమమాత్యర్థంప్రియోసిప్రియదర్శనః॥ (౨౭)

భృశంక్రద్ధోబభాషేదంఘాయస్సజమదగ్నిజః॥

✽

—✽జామదగ్నిడవాచ✽—

చణ్డాలజాత్యర్థ్యక్తన్త దేవబృహహినాన్యథా॥

(౨౯

చణ్డాలస్తవమహంవిప్రకిమ్నా మాతృహతాజ్జడ।

✽

ఏవస్తవదతోజిహ్వః ఛేదఃకారోన్యసచావరః॥

(౩౦

శిరశ్చేదంవినాతేన్యత్ప్రాయశ్చిత్తంనవిద్యతే।

✽

—✽ఈశ్వరడవాచ✽—

మాతృఘ్నాసిమహామూర్ఖనిర్ఘృణోసియదాఘమాం॥

(౩౧

జిహ్వఛేత్తాశిరశ్చేత్తాత్వంశక్తోయదిసాహసీ।

✽

శ్లాఘ్యంపురాతనస్సాత్మోద్విజిహ్వహస్తునూతనాత్॥

౩౨

బన్ధుశ్లాఘ్యాహీనర్వేషాంకిమ్బకసదృశోఽన్యథా॥

✽

తదత్రభాగ్దాతవద్వేషీయస్సవభ్యోనసంశయః॥

(౩౩

ఇత్యుక్త్వాసశునస్సర్వాప్రేషయామానతంప్రతి।

✽

లోష్టాదీన్బహుచిక్షేపహస్తాభ్యాంఽరమేశ్వరః॥

(౩౪

పునఃక్రుద్ధతరోరామోదణ్డేనాతాడ్యతాశునః।

✽

సచిక్షేపాశుతన్ద్రంశివముద్దిశ్యభార్గవః॥

(౩౫

తంద్విధాపథిచిచ్ఛేదకరాభ్యాంఽష్టాక్షాగ్రజః।

✽

తతఃక్రోధాత్సముక్లుప్త్యగణనాథమతాడయత్॥

(౩౬

అథకోపాద్రణేశోపిముష్ట్యారామమతాడయత్।

✽

అథదేవీంవిలోక్యశోఽన్యస్తస్మిన్తావతమబ్రవీత్॥

(౩౭

సంభర్తస్యబహుభిర్వాక్త్రైస్సవ్యయంక్రుద్ధత్రవేశ్వరః।

✽

చణ్డాలచేటీపుత్రస్తవమత్పుత్రంసమతాడయః॥

(౩౮

దణ్డోపిదైవాద్యగోచరందణ్డోమాతృస్మదుర్మతే। *
 త్వామహంసంహరిష్యామినియుధేనాద్యబాలిశం॥ (౩౯

ఇత్యాసేదుష్యభిముఖంవిప్రేస్త్రంకృత్రిమాన్త్యజే। *
 అనుమ్రతశ్యభిర్వైదైరధావజ్జమదగ్నిజః॥ (౪౦

వేగేనతమభిప్లుత్యజగ్రహైశ్చనపాణినా। *
 తత్కరస్పర్శమాత్రేణహృష్టసర్వతనూరుహః॥ (౪౧

సన్నివృత్యావలోక్త్యేనంచణ్డాలస్పర్శశంకయా। *
 అన్తరాత్మనిసన్తప్తోప్యభవత్క్రోధమూర్ఛితః॥ (౪౨

అపిచత్తమరేనూధకిమన్యాయేదృఢవ్రత। *
 నిర్భయఃక్వసువాలోకేచణ్డాలోబ్రాహ్మణంస్పృశేత్॥ ౪౩

త్వంచేత్కరార్థ్యాంమాంస్పృష్ట్యాజీవయిష్యసికింఘవి। *
 మత్ప్రణనాధేగౌరీశేశాసత్యేవమసత్కరం॥ (౪౪

మూఢలేక్షణమాత్రేణపతిష్యసిపశుఘ్నధిక్। *
 చణ్డాలహస్తేమాన్దత్వాకిముపేతాంకరిష్యసి॥ (౪౫

అనాధనాధస్తామద్యదణ్డయిష్యోనోశయః। *
 —*ఈశ్వరఉవాచ*—

త్వంప్విజశ్చేన్నయానైవస్పృశ్యసేచాహ్లాదాధమ॥ (౪౬

చణ్డాలాన్తరగస్సోహంసత్యంత్యంచేన్నమాధమః। *
 చణ్డాలేష్యపికోప్యేవంమాతృహత్యాంనచాకరోత్॥ (౪౭

అపిచత్వంజగత్థ్యాతఃచణ్డాలప్రీతుతస్త్వితి। *
 చణ్డాలస్యాపిచణ్డాలస్తత్త్వంమేదాన్యమాఘహి॥ (౪౮

షడ్వింశోధ్యాయః

౨౩౫

- శరణం తేభవిష్యామి నవ్యోనిర్వృతిమాప్స్యసి | *
అథ రామోఽపి సహసా దణ్డాహత ఇవోరగః || (౪౯
- అతాడయతగ్రరేణై నంశుశ్రేష్ఠై వందుస్సహం వచః | *
శివోఽపి సహసా తస్య కరేణాపీడ్యవైకరం || (౫౦
- అతాడయతగ్రపోలే న్యసోఽప్యముంసవతంసతం | *
అన్యోన్యం యుధ్యతోరేవంజామదగ్న్యమహేశయోః || (౫౧
- ప్రోవాచ దయితం దేవీభక్తోత్యస్తమయంతవ | *
విరమాత్యస్తసంరంభాద్బాన్ధవంపరిశీలయన్ || ౫౨
- మృదుప్రహరతీతానేవాచైవంశైలరాఙ్భవః | *
తతోసౌవిజయప్రాప్తమాత్మానంహృదిభావయన్ || (౫౩
- రామస్తీవ్రప్రహరేణ జఘాన హృది ముష్టినా | *
తతఃక్రద్ధృద్భివాధీశోరామమేకేన బాహునా || (౫౪
- విభజ్యపాదీహస్తాభ్యాంతస్యైవాబధ్యపిండవత్ | *
తంవిలుణ్ఠ్యాంఘ్రిణేకేన దూరంచిత్రేపలీలయా || (౫౫
- శుశ్రిత్వా నస్సమావపుర్జహాసా శేకుమారకా | *
రామస్తునిపపాతాథవృక్షమూలే తృణావృతే || (౫౬
- తీవ్రమూర్ఛాపరవేశోమృతప్రాయోభవత్తదా | *
తతస్తత్రనదీతోయవీచిలాస్యకలాగురుః || (౫౭
- కుముదామ్బుజకల్పారగన్ధానాంపశ్యతోహరః | *
త్రమామ్బుచుచ్ఛనపటుర్వవౌమృదుసదాగతిః || (౫౮
- తంతీవ్రమూర్ఛాభిహతంకృపయాసమజీవయత్ | *
ఉన్మీల్యనయనేరామోదిశస్సర్వావిలోకయన్ || (౫౯

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే.

శివేనప్రేషితంవిష్ణురాజంవీక్ష్యవటుంమునిః। *
అహూయవాచాతందూరాత్పాబ్రవీన్తోచయేతిమాం॥

వదస్తంబస్థనాద్రామంమోవయిత్వాకృపానిధిః। *
పరోక్షత్వమగాద్వేగాత్పాన్థవద్గణనాయకః॥ (౬౧)

రామోసౌబస్థనాన్తుక్తోనద్యాంస్సాత్వావిశుద్ధధీః। *
అత్యంతదుఃఖాభిహతోమనస్స్యేవషచిస్తయత్॥ (౬౨)

అహూకప్తంమయాప్రాప్తందుస్సపహమాననంక్షయః। *
కులేమహాతిసంఘాతస్సదాచారవతోమునేః॥ (౬౩)

అధీతాశ్చమయావేదావేదాంగన్యాయపూర్వకం। *
అష్టాదశవిధావిద్యాగురోరేవమహాఘోషేః॥ (౬౪)

తస్యాస్యమేవిధివశాత్సర్వాస్త్రకుశలస్యవై। *
మాతుఃపరిభవప్రాప్తిఃపితుఃక్షత్రియశాంసులాత్॥ (౬౫)

శిరశ్చిన్నంమయామాతుఃపితుశ్చక్షత్రబృహ్మనా। *
ఇదానీంపునరన్త్యేనపరిఘాతోపినమ్రయే॥ (౬౬)

ధిక్ ధిక్ మామీదృశంకప్తంకృతంబహేష్వనసంపురా *
ఇదంసుమహదాశ్చర్యంశరణంప్రాప్యశక్త్యరం॥ (౬౭)

పునశ్చదుఃఖజలధౌనిమజ్జామియదీదృశే। *
భవనామపరాయేవైభవేభక్తిపరాయణాః॥ (౬౮)

భవప్రణతచిత్తాయేనతేదుఃఖస్యభాజనం। *
రుజంద్రావయతిశానోయస్సాద్రుద్రోమదీశ్వరః॥ (౬౯)

శక్తిరశ్శంకరోతీతిశమ్భుశ్శమ్భువతీత్యతః। *
ఇతిశాస్త్రాణిసుధియఃపఠంతివిబుధోత్తమాః॥ (౭౦)

పట్టింశోధ్యాయః.

౨౩౭

మయితానిమృషోద్యానిభవన్తికథమద్భుతం। *
 ౭౧

౭౧ సామ్యమయస్త్యమద్యజాగర్హిష్యం॥ (౭౧
 *

సర్వాశుశమనాయాద్యభూయోభూయస్త్యహర్షితం। *

తత్పదస్యతిమభ్యస్యభూయాసన్నిర్వృతాన్తరః॥ (౭౨
 *

ఇతినిశ్చిత్యమనసారామఃపరమభక్తిమాన్। *

స్తుతిం చకారదేవాయస్తుతాయమునియోగిభిః॥ (౭౩
 *

యతోజన్మాదిభవతఃకృత్యం ద్వేత్రిణివైపశుః। *

పాశముక్తింపునశ్చన్తేపక్షేచాత్మమలత్రయే॥ (౭౪
 *

తమీశంశరణంప్రాప్యభవిష్యామ్యద్యనిర్వృతః। *

యదంఘ్రిస్తృతిమాత్రేణతాపపాపశమోన్మథాం॥ (౭౫
 *

భవాభిశ్చభవేత్తీర్థస్తంప్రపద్యేనదాశివం। *

మనోన్మమనుతేయస్యవాచోంఘ్రిమహిమాఅయం॥ (౭౬
 *

తంప్రపద్యేవిరూపాక్షంసర్వశత్రునిబర్హణం। *

త్వాంప్రసాద్యజగత్కస్త్రికాశ్చేపుర్యాంవిశేషతః॥ (౭౭
 *

సురాసురమనుష్యేషుకాలత్రితయవర్తిషు। *

అప్రాప్యస్వాత్మనోభీష్టంనకేనాపీహనిర్గతం॥ (౭౮
 *

తదీదృశాయాపివిభోషసీదేశానమేశివ॥ (౭౯
 *

ఇతిస్తుతింహృదిప్రియాంస్వభక్తవక్త్రనిర్గతాం। *

శివస్తదావధారయన్శ్రుతిద్వయేత్రుతేస్సమాం। *

ప్రసేదివాన్సహంబయాసుతద్వయేనవిశ్వపాః। *

క్షణేనసస్వకంవపుఃపురోస్యలీలయాదదే॥ (౮౦

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే

గిరిన్ద్రజానుతాచతావక్రత్రిమాగిరశ్చతాః। *

మునిస్తదాతదద్భుతంవపుస్సమీప్యశాంభవం। *

ప్రసన్నమానసస్తదాసభీతిజాతకంపనః। *

పదద్వయేస్యహృష్టధీర్వవన్దఆశుసాదరం॥ (౮౦

నమస్తమేనమద్భి కాసఖోంబుజాక్షుసంభవం। *

గుజాన్తరేస్వబాహుభిస్సమాశ్లిషన్సముత్థితం। *

అహోదయద్వరాస్తయేవృణీష్వచేతిభాగ౯వం। *

సభాగ౯హోపితంశివంప్రణమ్యభక్తిసంయుతః॥ (౮౧

కృపానిధేమహేశవిశ్వమూలభూతచిన్తన। *

మయాహ్యజానతాకృతంక్షమస్వపాలయాద్యమాం। *

త్వమేవరక్షకోద్యమేశివేత్యుదీరయన్మనః॥ *

పునఃప్రణమ్యతంవహోబ్రహ్మత్సభాగ౯వస్సుధీః॥ (౮౨

రామఃకృతాంజ్ఞలిర్బుధోయోవ్యజ్ఞపదుపాసమ౯॥ (౮౩

జనకోదేవచేవేశజమద్గ్నిస్తపినిధిః। *

నిహతఃకార్తవీర్యేణహ్యనాగాఃక్షత్రబన్ధనా॥ (౮౪

తంపితృస్సుంరణేహత్వాసర్వైస్తతులసమ్భవైః। *

నివాపాంజ్ఞలిమేతేషాంరక్తైర్ద్రాస్యామ్యహంపితుః॥ (౮౫

మేనవీర్యేణతన్త్రహ్యంక్షయప్వీరస్రసీదమే। *

పచపవంవిధంశ్రుత్వాలోకయత్యమ్బికాంహరే॥ (౮౬

పునఃప్రణమ్య రామో సౌప్రాజ్ఞలిస్సావ్యమబ్రవీత్ । *
 స్వామిన్సర్వజ్ఞవిశ్వేశకిమేతన్తహదద్భుతం (౮౭

కేసచిత్పరిభూతోస్త్విచక్షాణేననిరఙ్గుశం । *

ఇత్యౌకర్ణ్యవచస్తస్యప్రాహ దేవోహసన్సుదా॥ (౮౮

—*ఈశ్వరఉవాచ*—

రామభక్తిపరీక్షార్థమహమేవశివాన్వితః । *

సుతాభ్యాంసారమేయైశ్చవేదరూపైస్సమన్వితః॥ (౮౯

చక్షూలవేషమాస్థాయముదాతత్రనదీతపే । *

దృష్టవానస్తితేభక్తింవిచారోమాస్తుతేన్యథా॥ (౯౦

ఇశ్యుక్వాపరశుంశమ్భురసృజద్రుదంఘణాత్ । *

తంప్రాదాద్భుషయేతస్మైప్రసన్నఃప్రియయాశిషః॥ (౯౧

బహిశశ్రూణపిమృధేరామానేనైవశిషితాః *

నిరఙ్గుశఃపునస్తేకాహృద్యపేక్షైత్యభాషత॥ (౯౨

నామాపరశురామశ్చలోకేభ్యాశింగమిష్యసి । *

ఇత్యౌకర్ణ్యమహేశోక్తంరామఃప్రోవాచశఙ్కరం॥ (౯౩

సర్వజ్ఞకరుణామూర్తేవిజ్ఞప్తిశ్శూన్యతాంమమ । *

అత్రైవలింగేసాన్నిధ్యమజస్రంశఙ్కరాస్తుతే॥ (౯౪

అస్యాన్నద్యాన్నరస్నాత్వాసోమవారేహ్యమాన్వితే । *

లింగంపరశురామాఖ్యందృష్ట్వాభక్తాయతేధనం॥ (౯౫

యఃకశ్చిదపివాదత్వాభుక్తింముక్తించవైనరః । *

విదోద్భవత్ప్రసాదేనవివిధానాత్తనస్సతాః॥ (౯౬

ఏవమస్త్యతిసంభాష్యసమతస్సగణోంబయా।

✽

అస్తహి=తోభవచ్చంఘరస్తరాత్కాఖిలాత్కనాం॥

(౯౨

ఆఖ్యావమేతదఖిలంసుమహద్విచిత్ర।

✽

మంహూనిహన్త్ర్యమునిబృన్తమనోనిషేవ్యం।

✽

యశ్శాస్త్రి యేద్ద్విదేవరాన్పతత్రశ్రుణోతి।

✽

ముక్తాసుసంఘనిమలోలభతేసముక్తిం॥

(౯౩

ఓమిత్యాదిమహాపురాణే శ్రీస్కాన్దేశంకిర సుహితాయాం

శ్రీకాంచీ మాహాత్మ్యే కూరిరస్థానేశ్వర పరశు

రామేశ్వరమహిమానువర్ణనం నామ

షష్ఠ్యం శ్లోధాయః.





శ్రీరస్తు.

సప్తవింశాధ్యాయ ప్రారంభః

—*కౌశికఉవాచ*

- రేణుకేశ్వర ! అభవత్కామిష్టపేద్దానద్యాస్తేరేశ్వరశీతే ! *
- రమహి ! రేణుకేశ్వరమస్త్యన్యదేణుకాపూజతంపురా॥ (౧)
- మానువ ! రేణుకాస్యైవమాతాసాజమదగ్నిప్రియాసనీ ! *
- ణానమ్ ! అభేద్యవర్తతోరాజ్యస్తనయావనితోత్తమా॥ (౨)
- జమదగ్నిమునిపరస్తామువాహస్వయంవరే ! *
- సతయారమయామాసచిరకాలంముసేశ్వరః॥ (౩)
- కదాచిచ్ఛార్దీంసాదౌజ్యోత్సాన్నిమివతమోనుదం ! *
- తాంద్యప్త్యాసౌహయోరాజాకాతవీర్యోన్యపోత్తమః॥ (౪)
- జలాహరణసంప్రాప్తాంతటాకంసుమహత్తరం ! *
- సపయాపనసమ్పన్నామతిలావణ్యశాలినిం॥ (౫)
- కామయకామదానౌరస్త్రపురస్వయమాస్థితః ! *
- యువాతిరూపసమ్పన్నఃపాథివోసౌవిశేషతః॥ (౬)
- చైనంస్వప్రపదాలోకనితానావలోకయత్ ! *
- స్వలావణ్యందళేయితుంవ్యోమ్నితాశివ్రమాణకే॥ (౭)
- తజ్జలోపరితస్థాహినరమస్తస్థిరూపవా॥ *
- తథాతస్తిన్నపిదినేనీరమాకృష్యపాణినా॥ (౮)
- విగ్ధీకరణవేల్ధాయాంతస్మిరేప్రతిబిమ్బితం॥ *
- శరీర్యసాస్యవైఛ్ఛయాంమునిభార్యోపతాతా॥ (౯)

కింబిన్ననసిజస్యాజ్ఞావశంనిన్యేమనస్స్వకం॥ *

పునశ్చక్షణమాత్రేణసంస్తభ్యాత్పానమాత్మనా (౧౦

పునస్తాయంసమానేతుముష్యక్తామునివల్లభా॥ *

పూర్వపత్నిశ్చింతన్నానీ త్రజ్జలంపాణినాభువి (౧౧

తచాతిభీతాసాసాధ్యేమనస్యేవమచిన్తయత్॥ *

కింఁరోమిక్వవాయామికాగతిర్దేక్వదుమేతేః॥ ౧౨

అపిణ్డీకృతపూజాన్వసీరహస్తాంవృథాగతాం॥ *

దృష్ట్యామాంపాసులామృత్వామునికోపజ్కరిష్యతి॥ ౩౧

హసామృకరుణామూర్తేపాహీమాంశరణాగతాం॥ *

ఇత్యేవశ్చిన్తయామాసచిన్తయన్తీచసాధ్వసాత్॥ (౧౪

ఘటేగృహీత్వాతత్తాయమబలాశీంసులాసతీ॥ *

మస్తమస్తగతిర్భీతాయయాసామునిసన్నిధిం॥ (౧౫

మునిస్తాంసజలఙ్కుఃస్ఫుంఘస్తాపాశ్చేష్ఠిన్ధితాంధియా॥ *

కృతాంజ్ఞలిపుటాందృష్ట్యాతావత్కాలవిశమ్భనాత్॥ (౧౬

సమాధిమాస్థితోత్యగ్ధంమనసాధ్యాసతత్పరః॥ *

హైహయస్యతుదౌరాత్మ్యంజ్ఞాతవాన్సతపోసిధిః॥ (౧౭

తదూపాలోకనాదీషచ్ఛచ్చరీకృతమానసాం॥ *

క్రథఃప్రోవాచతాంభార్యాంరామమాలోక్యపుత్రకం॥ (౧౮

వత్సరామమహాబాహూమాతాతేహేహయార్థితా॥ *

సతురాజాతిబలవాన్యమవాదోర్బలవాన్ప్రభుః॥ (౧౯

మాతృస్తేహృదయంకింజీచ్చలితంతస్యదర్శనాత్ ॥ *

అపశ్యమేనామాదాస్యత్యస్మాన్నగణయన్భ్రువం ॥ (౨౦

అస్యాస్త్యమాజ్ఞయాభిన్ధిశిరోమేమావిశక్యం ॥ *

విశంబోనైవకర్తవ్యోరాజ్ఞాదృష్టావివేకినా ॥ (౨౧

పితృనిదేశే ఇతిరామోగురోర్యాక్యాదాదాయజనసంనిజాం ॥ *

నపరశు బహిస్స్వస్వాశ్రమాభ్యాశేచిచ్ఛేదజనసీరిరి ॥ (౨౨

రామకృత నిర్విశజరమహాకష్టంస్త్రీశ్వంతతాప్రియావనం ॥ *

స్వమాత్మ తతాప్రియాపశాలిత్యంతతాప్రివాన్తాశ్రయః ॥ (౨౩

వధః తతోరామశ్శుచాభ్యేత్యపితరంప్రణమన్తుమాం ॥ *

పశ్చాత్తాపేనసంయుక్తఃప్రాసాసామాతృభక్తిమాన్ ॥ (౨౪

స్వామిగురోజగత్యస్త్రిక్తాత్మహ్నాయమితీహమే ॥ *

అపవాదోయథానస్యాత్తథామయిదయాంకురు ॥ (౨౫

ఇతితస్యేవశ్శక్తిత్వారామమూచేభ్యగుర్భునాం ॥ *

రామరాజసుతాపుత్రస్త్యమద్యవివితోమయా ॥ (౨౬

మయిభక్తిశ్చతేవత్సతథాపిశుభ్రపుత్రక ॥ *

అస్వగ్గ్రిహోకవిద్విష్టంస్వమాత్మవధకిర్కయత్ ॥ (౨౭

తస్మాదేమాస్త్యసఖ్యాతిర్క్తాత్మహత్యాసముద్భవా ॥ *

సన్ధాయతచ్ఛిరస్తూర్గంసముగ్ధాపయమగిరా ॥ (౨౮

తతస్తాంసంప్రణమ్యాశుసాంజ్ఞాన్విన్విసయాన్వితి ॥ *

మాతర్యధేష్టంగచ్ఛేతితాంవిస్పజ్యైహేమేన్దికం ॥ (౨౯

ఇత్యాజ్ఞాప్యమునిపుత్రంకరుణాకాన్తమానసం ॥ *

కోగ్రస్తుసర్వజంతామరాతిర్నదురత్యయః ॥ (౩౦

విద్యాశీలగుడానేకఃకోరోహ నిమహాబలిః॥

✽

క్రుద్ధస్యనతపోధర్మోనదానానివ్రతానిచ॥

(౩౦

నజపోహోమదేవార్చనాశస్త్రస్యకుతస్సుఖం॥

✽

చిత్తయన్తనసేత్యేవంకోపంచణ్డాలమత్యజత్॥

(౩౧

తతస్సపితృవాక్యేనరామోపిజననీరిరః॥

✽

తత్రాబద్ధేనసన్ధాయజీవయిత్వాస్వమాతరం॥

(౩౩

ప్రూమ్యసాజ్ఞాలిర్కాతర్యథేచ్ఛంగచ్ఛభూతలే॥

✽

ఇత్యుక్తా రోణుకానేనపునః క్లేశస్సీడితా॥

(౩౪

ఉల్లిఘ్నస్వపతేరాజ్ఞాంతత్సమీపముపాగతా॥

✽

తాందృష్ట్యైత్రభృగుర్భూయోరామంప్రొవాచపుత్రః॥ ౩౫

మయారామయదాత్యక్తామాతాలేహేహయాత్థితా॥

✽

తదానీమేవనీచాభూత్త్యజైనామాశ్రమాత్పహే॥

(౩౬

కార్తవీర్య ఇత్యుక్తానభృగుఃపుత్రంవేగేనతపసేయయా॥

✽

కృతజమదకార్తవీర్యస్తుతంజ్ఞాత్వాశ్యక్తకోపంముశ్యవరం॥

౩౭

గృహీరోహ తపస్తతేభిరభిత్వాజగామపృథివీపతిం॥

✽

రోణుకాభృశమఃఖాదాభర్తృనయనకర్షితా॥

(౩౮

ధ్యేయశభక్తింపుత్రస్యనరలాభంచశఙ్కరాత్॥

✽

స్వపుత్రాదుమతాతీవభక్తిశ్రద్ధాసమన్వితా॥

(౩౯

స్వయంచక్రింసంస్థాశ్యకాశ్చ్యోమత్రైవహృద్ధిః॥

✽

పూజయామాసపుష్పాద్యైఃపురారింతనయోయథా॥ (౪౦

ప్రవాశనద్యాస్సతిలైఃప్రభుంసంస్థాశ్యశఙ్కరం॥

✽

అస్మాకంబాచివీశానప్రసాదమకరోత్ప్రభుః॥

(౪౧

అసాదృష్టౌతథైవేశమా ర్తిఘ్నంకీర్తివర్ధనం॥ *

ఆరాదంబుకయాసాకమస్తాపీత్సుత్యమక్షయం॥ (౪౨

—*రేణుకోవాచ*—

పితాత్వంసర్వలోకానాంమాతేయంనగనన్తిన్॥ *

మాతాపితృభ్యౌకేనాత్రనిన్స్తుతోమానసంక్షయః॥ (౪౩

అహంహిమమథాలోకేపరిభూతాస్త్విహేపిత॥ *

తాంప్రపన్నాస్త్విహేదేవప్రసూతాహంస్వయాపిభో॥౪౪

ఇదంకర్తకరోమ్యద్యతవపూజాభిధంమహత్॥ *

త్వామేవమత్పతిస్సర్వవేదాన్తార్థవిచక్షణః॥ (౪౫

ప్రబూయాత్సతతంశమౌఘ్నఃక్తిముక్తిఘోషదం॥ *

ఆర్తిఘ్నంకీర్తిదంస్మాకాంభవనానావభిశ్రియం॥ (౪౬

ఈశానంత్యమృహదేవంసర్వాత్మానంశశాశ్వతం॥ *

నవాచారిఃక్రియఃపత్యోపతిఃకామాయనైభవేత్॥ (౪౭

ఆత్మనోభవతిస్తోత్రంక్రియంసర్వప్రియేనదా॥ *

పుత్రోఽప్యేవంసుతాఽప్యేవంధనధాన్యంపశుర్వసు॥ (౪౮

ప్రాణాశ్చసర్వాశ్చక్షాణికామాయేశస్యమానసే॥ *

అక్షరంతాంసదాబూయాదమృతఞ్చాక్షరంహరం॥ (౪౯

ఆరసాతలమారభ్యచామృరాంతంధృతేఃపదం॥ *

ధృతిశ్చసాప్రకృష్టాజ్ఞాసూర్యాచన్ద్రమసోగృహేః॥ (౫౦

ఇతిమహ్యంసదాభర్తాబూయాదీశతవార్తిహృత్॥ *

మహిమానమతోవేదకోదేవజగదీశ్వర॥ (౫౧

- త్వాంసర్వమగ్నశాకాస్తయేస్తువన్తిసుమగ్నలాః॥ *
 భవన్తిత్వాంప్రపన్నాస్తేదివ్యమగ్నశభోగినః॥ (౫౨)
- మత్పుత్రశ్చత్వయా రామఃపరిత్రాతోత్రవైపురాః॥ *
 మాంచత్రాహిమహాదేవరక్షత్వంజగతఃపితః॥ (౫౩)
- సర్వాహ్చరక్షసర్వాహ్చసర్వాహ్చత్వంగీర్ష్యజే॥ *
 నమోవామస్తుసతతంప్రసీదతముమాశివా॥ (౫౪)
- ఇతిస్తుతస్తదాశమ్భుశ్చున్సిప్రియవధూగిరా॥ *
 నిరీష్యగిరిజానాథోగిరిజాంసదరస్త్రితః॥ (౫౫)
- వత్సేత్వంరేణుకేబ్రాహ్మియదిష్టంతేహృన్స్థితం॥ *
 తత్సర్వమేషాగిరిజాతవచాస్యత్యసంతయం॥ (౫౬)
- ఇతివాక్యంసమాకర్ణ్యరేణుకాపృచ్ఛదీశ్వరం॥ *
 సర్వజ్ఞాహంశుచార్తాస్త్విపాస్తకప్రదశానినం॥ (౫౭)
- పరిభూతాచభిన్నాచదీనాదీనదయోపరః॥ *
 తదీశలేకృపాస్థితోఽపయాపాహిమాంప్రభో॥ (౫౮)
- ధూయాసంచేవతాన్మాణాంప్రత్యక్షఫలసిద్ధిదా॥ *
 యథాకతోప్రసిద్ధాస్యాంతథామాంతురుశేజుర॥ (౫౯)
- మయాప్రతిష్ఠితేర్థేనదాసాన్నిధ్యమస్తుతే॥ *
 సాహ్చర్యసగణస్యేశసమతస్యాస్తుసన్నిధిః॥ (౬౦)
- సర్వేషామత్రభూతానాంధుక్తిముక్తిప్రదోభవ॥ *
 తతస్త్రిపురహతస్యైదత్వాభీష్టానిమాన్మదా॥ (౬౧)
- దేవతాంచచకారైనాంచసాగిరిరాఢ్యువః॥ *
 కిలిజానాంచమగ్నానాంప్రత్యక్షఫలదాంప్రభుః॥ (౬౨)

వన్తాశ్రమాచారధర్మరహితానాంవిశేషతః॥ *

చూరీత్యాఖ్యావతీంకృత్వాప్రోవాచపునరీశ్వరః॥ (౬౩

చాణాహవేషయాస్పృష్టంపురాసోఢటకసంజ్ఞకం॥ *

జ్వరమిశ్రంమహారోగంగృహీత్వానేనభూతలే॥ ౬౪

ప్రసిద్ధాభవహేమూరీత్యుక్తావృత్తింగతోవృత్తయా॥ *

సాహితత్రతథైవాగాతాఞ్చేపుర్యాంహిదేవతా॥ (౬౫

శిష్టభేటధరాసర్పమేఖలాఘాషణోజ్వలా॥ *

బోధరాజాదిగణపైరావృతాత్యద్భుతాకృతిః॥ (౬౬

తదేతద్రోణకేశస్యదర్శనంభుక్తిముక్తిదమ్॥ *

రాజ్ఞామత్రవిశేషేణరణేవిజయసిద్ధయః॥ (౬౭

పఠస్తంఢేణకాధ్యాయమిమంసానైవపీడయేత్॥ (౬౮

ఓమిత్యాది మహాపురాణేశ్రీసౌంద్యేశ్వరసంహితాయాం

కాశ్చేమాహత్యేణుకేశ్వర మహిమాను

వర్ణసంనామసప్తవింశోధ్యాయః

శ్రీరస్తు.

అష్టావింశాధ్యాయ ప్రారంభః.

కాశిక ఉవాచ॥

- గోవిందపాఠకస్థానస్థితాః పూజ్యకాళ్యాణింస్థానానిధూరితః॥ *
 రకస్థానస్థితేషుపుణ్యతమంప్రీక్షంతేఽకేశసమీపగః॥ (౧)
 తత్రదక్షిణాం గోవిందపాఠకస్థానేలిక్ష్ణోవిందపూజితం॥ *
 తామూయతాస్తేదక్షిణామూర్తిరజ్ఞానతిమిరారుణం॥ (౨)
 రుక్మధామతాగ్రమోక్షసిద్ధాంతశ్చోవిందంక్షితాననః॥ *
 పాఠకం॥ అపాతయదృష్టింశ్చన్యాన్యత్రస్థిత్యామహేశ్వరః॥ (౩)
 గోవిందపాఠకస్థానంత్తస్మాత్కాళ్యాణింప్రసిద్ధిమతే॥ *
 గోవిందాచితేలిక్ష్ణోస్యదశశంఘక్షిముక్షిదం॥ (౪)
 తస్మాత్త్రదక్షిణామూర్తిర్దగ్ధనంజ్ఞానవర్ధనం॥ *
 స్థానాన్యన్యనివర్త్యమిహుపాసకాళ్యాణిపునేకశః॥ (౫)
 సాపఘ్నానీహపరశురామలిక్ష్ణోస్యదక్షిణే॥ *
 పురాపురాణఋషయఃపురానీప్రీతివర్ధనాః॥ (౬)
 యోగాచార్యాభితిఖ్యాతాయోగజ్ఞావేదసమ్మతాః॥ *
 శ్వేతశ్చశ్వేతకేతుశ్చతథాశ్వేతశిఖివరః॥ (౭)
 శ్వేతాశ్వాఖ్యోమహాయోగీతథావైశ్వేతమోహితః॥ *
 సుతారోదుష్టభిక్ష్రీమాన్మతరూపోరుచిప్రియః॥ (౮)

అష్టావింశాధ్యాయః

౨౪౯

- కేతుమాన్మదనశ్చైవవికేశోధనకేశకః। *
విశాపోతిమహాశాపనాశనోనామకీర్తనః॥ (౯)
- సుహౌతస్సుముఖశ్చైవదుర్ముఖోదుర్దమస్తథా। *
దురతిక్రమణిక్క-స్సనాతనసన్దనా॥ (౧౦)
- సనత్కు-మారోనిర్మానీనిర్మమోనిరహజ్జృతః। *
సుధామామిరజాశ్చైవశక్తివాక్కు-పిలస్సరః॥ (౧౧)
- పైలఃపరాశరోఽగ్లోజైగిషివ్యోధభాఽవః। *
మరతిశ్చసుఖాపశ్చమేషాఽగ్నేఘవాహనః॥ (౧౨)
- అంగిరాబాడబశ్చైవకేతుశ్చగ్లోశ్చగోత్రవిత్। *
బలబద్ధుర్నిరామిత్రస్త్రిధామాచతపోధనః॥ (౧౩)
- లమ్బాదరశ్చలమ్బాత్తోవిశమ్బాలమ్బకేశవాన్। *
వసిష్ఠాక్వాశ్యపోరాలిర్విరేతాశ్చతరత్నుపః॥ (౧౪)
- సర్వజ్ఞశ్శీతేతేజాశ్చసత్యస్సత్యతపాజటీ। *
సమబుద్ధిశ్చవాగ్మీచవాలఖిల్యాశ్చకౌతమః॥ (౧౫)
- అత్రీరుద్రతపాశ్చైవత్రవణోధశ్రవిష్ఠకః। *
త్రైయ్యారుణిశ్చవనోన్యఉశనాశ్చబృహస్పతిః॥ (౧౬)
- ఉచభ్యోవామదేపాఖ్యశ్శిఖిణ్డీచకృతజ్ఞాయః। *
వాజశ్రవామహాకాయోమహానీలోనిరజ్ఞానః॥ (౧౭)
- స్వకీర్తిర్ధీశ్వరోవిశ్వజటామావీమహతపాః। *
హిరణ్యనాభఃకౌసల్యోలోకాగ్నికృధమిస్తథా॥ (౧౮)
- అట్టహాసస్సుమన్తుశ్చబాదరిఃకుశికన్ధరః। *
స్థూతౌదాతౌమణిశ్చైవక్రతుమాన్లాగ్నీహవీ॥ (౧౯)

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే.

- పల్లవీమధుపిక్కుశ్చ శ్వేతరోచిస్తథాపరః | ✽
- ఉశిజస్త్రుణబిస్తుశ్చబ్రహ్మదత్తోభభైరవః || (౨౦
- కాలజ్జరఃకవిశ్శూలీశాలిహూత్రోనీవేద్యకః | ✽
- డిణ్డీముణ్డీశ్వరశ్చైవయువనాశ్వశ్శరద్వతః || (౨౧
- ఛాగలఃకుణ్డుకశ్శమ్భుశ్శమ్భుకగ్గోవలాహకః | ✽
- సహిష్ణురైవద్యుతశ్చపిశమ్భురశ్చశ్వలానః || (౨౨
- జతుకణస్సోమశమకమూరోలోకవత్సలః | ✽
- లకులీశఃకపిర్వగ్గోమిత్రఃకారుణ్యవచ || (౨౩
- ఏతేచాన్యేచబహవోయోగాచార్యామహాజనః | ✽
- తైలాసశిఖరేరమ్యేశ్శక్తిరస్యశివాలయే || (౨౪
- తపస్తేపుర్తహత్తానస్సర్వేరుద్రాంశసంభవాః | ✽
- యోగాచార్యపదప్రాప్త్యైస్సాత్తనశ్శావిముక్తయే || (౨౫
- తేషాంప్రసన్నోభగవాన్శఙ్కరోలోకశఙ్కరః | ✽
- ప్రాదుర్భూయావదప్తేప్ర్యమనీనాన్లవయస్తువా || (౨౬
- జానేవోవాభ్యతంవిప్రాదాస్యావ్యభిలషీప్సితం | ✽
- యూయశ్శాభ్యేపురంప్రాప్యసత్వరమ్మష్టియంసదా ||
- తత్రైకామ్రతరోర్తులేమామూరాధ్యతపోవ్రతైః | ✽
- దైవసైన్వైర్నామభిరాత్మేశమ్మాంప్రతిష్ఠాప్యలిగ్గినం || (౨౭
- ఆరాధయధ్వంవైర్విత్త్యంతపోభిస్తపతాంవరాః || ✽
- తత్రాహంసర్వజంతానాంప్రసన్నోవాభ్యేతప్రదః || (౨౮
- యస్తాకపపితత్సర్వమభీష్టంప్రదదామ్యహం | ✽
- ఇత్యాదిస్తామహాత్మానోయోగాచార్యాపివాకినా || (౩౦

అష్టావింశాధ్యాయః.

౨౫౧

- ప్రణమ్యపరయాభక్త్యాభవానీసహితంశివం! ✽
- ప్రయయుగ్మద్దితాఃకాశ్చీంకాశ్చనాద్రసమాలయాం॥ (౩౦
- సార్థత్రికోటిజిక్ఠానామాస్పదాయితమేషినిం! ✽
- కాశ్చీత్స్వరణాదేవకాశీవాపలప్రదాం॥ (౩౧
- మహాప్రళయకాలేషిశ్రీమదేకాగ్రనాయకః! ✽
- నజహతిపురీంకాశ్చీంతస్మాన్తోక్షప్రదాయినీం॥ (౩౨
- తాంకాశ్చీనగరీంప్రాప్యయోగాచార్యామునీశ్వరాః! ✽
- ప్రసన్నహృదయాస్సర్వేముక్తమానసకల్తషాం॥ (౩౩
- తత్రైకామ్రీశ్వరంచేవస్థర్కనాదేవముక్తిదం! ✽
- స్నాత్వా రాధ్యమహాదేవంశివత్రిపథగాజలే॥ (౩౪
- పశ్చిష్ణాశ్చశదధికత్రిశతంమునిసత్తమాః! ✽
- మన్వస్తరస్యచైకస్యయోగాచార్యాస్సశిష్యాకాః॥ (౩౫
- అత్రశూర్వంసమారాధ్యవిముక్తాభవబద్ధనాత్! ✽
- తత్రైకతేపదేవేతప్రతిష్ఠాప్యస్వనామభిః॥ (౩౬
- సమారాధ్యమహాదేవంకృపయాపార్యవీచితే! ✽
- సర్వావరైఃపుతిష్యేఘయోగాచార్యపదమ్మహాత్॥ (౩౭
- దుష్కభంసర్వజన్తునామవాపుశ్చైశ్చనిర్వృత్తిం! ✽
- తైరేవమునియోగీన్తైర్భక్త్యాసంస్థాపితానియే॥ (౩౮
- స్థానామ్యుపాసతేముక్తిభాజస్తేస్యర్నసంశయః! ✽
- శ్రీమత్పురశురామాఖ్యశ్శిష్యాభ్యారభ్యదక్షిణం॥ (౪౦

శ్రీకాంచీమహాత్యే

సర్వతీర్థో త్ర రేభాగే శ్వేతలిక్ష్వాఖ్యమాదితః। *
 లకుళీశ్వరపర్యస్తంథానాన్యేషామృహత్తనాం। (౪౦
 శివలిక్ష్వానిపుణ్యానిముక్తిదానినతాత్మనాం। *
 స్మృత్వాపినామసయీర్త్యముక్తోభవతిమానవః। (౪౧
 స్థానేషునైతేషుమహత్సుశ మోఘైఃకైలాసనాథోలకుళీశ్వరేశః
 ప్రత్యక్షమేవేష్టదఆశులోకేమర్త్యస్యభక్తీప్రవణాస్తరస్య॥

ఓమిత్యాదిమహాపురాణేశ్రీసాగ్రేన నతు-మార సంహితాయాం

కాశ్చీమహాత్యేగోవిందపాతకస్థానస్థితదక్షిణామూర్తి

పంచసంఖ్యశదధికయోగాచార్యసత్తిస్థిత

శివలిక్ష్వానాంచమహిమానువర్ణనం

నామాష్టావింశోధ్యాయః

శ్రీరస్తు.

ఏకానత్రింశాధ్యాయ ప్రారంభః.

శిశుకాశకడవాచశి

- కామేశ్వరః } అథాతస్సంప్రవక్ష్యామిసర్వతీర్థతపేనుహత్. ✱
- రమహి } కామేశ్వరంమహాస్థానంకామితార్థఫలప్రదం॥ (౧
- మానువః } కామస్తదగ్రేమనసస్థిచస్యసమవర్తత। ✱
- ర్జనమ్॥ } సజ్జాతమాత్మోదేవేశమప్యార్థయదనస్యధీః॥ (౨
- అహంహేతురమీషాంస్యాంప్రిజానాంజననేనదా। ✱
- రతిప్రియశ్చరతిదఃకృపయాతవశః॥ (౩
- సర్వేషాంహృదిదాత్యాణాంయాచిత్యాణాంసంస్థితః। ✱
- దాతాహమేవభూయాసంయాచితాచతవాజ్ఞయా॥ (౪
- తమువాచాగ్రజంచేవోయద్యేవంమత్ప్రియేస్థతే। ✱
- కాశ్చాప్యగమదర్శనంకుర్యాదేనసర్వంభవిష్యతి॥ (౫
- ఇత్సుకోవామదేవేనకామఃకాశ్చీమగ్నాత్మణాత్। ✱
- తత్రకామేశ్వరంలిజ్జంసర్వతీర్థతపేనుభే॥ (౬
- ప్రతిష్ఠాస్యసమారాధ్యప్రాప్సిద్ధింశృద్ధిస్థితాం। ✱
- తత్ప్రసాదేనసర్వస్యహేతుగ్దాతాచయాచకః॥ (౭
- కామోభూతస్యసర్వస్యసమాదేకోవిరాజతే। ✱
- ప్రతిగ్రహేషుతంవిప్రాభావయన్తోమనీషయా॥ (౮

తద్దోషైరైవలిప్యస్తేశ్చరాజ్ఞేయమిదృశీః

❖

కామేశ్వరంసమారాధ్యకామాన్నిష్ఠస్తిమానవాః॥

(౯

తీర్థస్థానైః } తదత్రస్థానమస్త్యన్యతీర్థరాజేశ్వరంమహత్ ।

❖

శ్వరమ } దేవాహృతానితీర్థానిదేవీసంక్లెషశుద్ధయే॥

(౧౦

హిమా } అష్టాష్టబాహ్యసంస్థానిసర్వాణీసరిదాత్మనా ।

❖

సువర్ణసం } వరుణేనసమాగత్యకాశ్చాప్యింపశ్చిమదిశ్యతః॥

(౧౧

సంపాప్యాశునివృత్తానిదేవీసంక్లెషమాత్రతః ।

❖

తానిస్వరామాసంస్థాస్యలింగంతీర్థేశ్వరాభిధం॥

(౧౨

సమారరాధుస్సర్వాణిశర్వాణీసహితంశివం ।

❖

తతఃప్రసన్నస్తీరేశస్తీర్థకూలాశ్చతఃప్రభుః॥

(౧౩

ప్రసన్నాదధతీర్థేశాత్తానిప్రాపుర్వరాస్యహూః ।

❖

అద్యప్రభృతియస్తాసుసాత్వాసస్తర్భ్యమానవాః॥

(౧౪

దేవాన్యషిన్విత్వాన్పశున్దైత్వాన్విత్తశ్చయోగినే ।

❖

దృష్ట్యాన్వీర్థేశ్వరంమాఘప్రాశ్చయ్యుక్తిముత్రమాం॥

యోభక్త్యావపనజ్చత్వాసర్వతీర్థజలేనరః ।

సాత్వాపితృణాంశ్రాద్ధాదికర్తృకుర్యాన్విశేషతః॥

(౧౬

బ్రాహ్మణేభ్యోపియతఃశ్చిచ్ఛీర్వీర్యకిలదపీఠాం ।

❖

మాషపాశ్చరాధ్యతీర్థంసకృద్వాప్రణమేద్యచి॥

(౧౭

తస్యైవపితరస్తుస్తామాంప్రజన్తినసంశయః ।

❖

సర్వతీర్థ } ఇతిదత్వావరంశమ్భుప్రతిజ్ఞామకరోత్పునః॥

(౧౮

మహిమా } సర్వతీర్థేసకృత్స్నానంసకృదేకామ్రదర్శనం ।

❖

సువర్ణసమ } సమ్భువేద్యదినర్వేషాంసంసారోనభవేత్పునః॥

(౧౯

ఏకైకాన త్రింశైకాధ్యాయః

౨౫౫

శుక్తిశ్చ తేషామ్ముక్తిశ్చ పురుషార్థచతుష్టయం॥ *

భూయాన్మమకృపా తేషు పరిపూర్ణాస్తు నిత్యశః॥ (౨౦

బ్రహ్మహత్యావీరహత్యాహూణహత్యాచతష్టకాత్॥ *

విషహత్యాచనశ్యేస్తుమాతృహత్యాచగోఘ్నతా॥ (౨౧

స్నానాచ్చ సర్వతీర్థేస్త్రిస్తీర్థేశస్య చదర్శనాత్॥ *

నరస్య యస్యకస్యాపి న శ్యేయః పాతకానిచ॥ ౨౨

వ్రజ్జామీదృశంకృత్యాక్షణాథస్తస్మి తస్మి వః॥ *

తదా ప్రభృతితీర్థేస్త్రిస్తా త్యాదోషవశజ్గతాః॥ (౨౩

విముక్తా బహవస్సాన్ త్వదృష్ట్యా దేవభాగభరం॥ *

స్రస్థాదః పితృహత్యా యాముక్తో త్ర స్నానమాత్రతః॥ ౨౪

విభీషణశ్చ వైభ్రాతృహత్యాదోషాన్తహ త్తరాత్॥ *

తథా పరశురామోపవీరహత్యా విముక్తయే॥ (౨౫

స్నానమాత్రాత్సర్వతీర్థే తీర్థేశస్యాగ్రతశ్చ భే॥ *

ముక్తో ధూద్రావణారిష్టరామోభ్రాత్రాన హాగతః॥ (౨౬

హత్యాదోషకృపాచార్యప్రముఖానర్జునస్తథా॥ *

స్నాత్వా సర్వోత్తమే సర్వతీర్థే విగతకల్మషః॥ (౨౭

బభూవశివతత్వజ్ఞంక్తిర్నిచ వ్యాహతాంయయా॥ *

అశ్వత్థామూచవై స్నాతం భూణహత్యా విముక్తయే॥ (౨౮

యేచాన్యే మనుజా లోకే పితృభ్రాతృవధైషిణి॥ *

అద్యాపి సర్వతీర్థేస్త్రిస్తా త్యాదోషవశజ్గతాః॥ (౨౯

హత్యాదోషాద్విముచ్యస్తేస్త్రియోమర్త్యాశ్చభూరిశః॥ *

గంగావ తస్యాస్యపూర్వదిగ్భగేగక్లావరమహేశ్వరః॥ (౩౦)

రేశ్వరమ గక్లావరేణసరితాంపత్యాపాశభృతాఽర్చితః॥ *

హిమా ప్రతిష్ఠాశ్చపురాపాశేగక్లయాశుభశఙ్కరం॥ (౩౧)

సువర్ణనం సమారాధ్యాపపతితాంయాదసామప్యపామతః॥ *

తస్యాస్యదర్శనేనైవసర్వేవిందన్తివాఞ్ఞితం॥ (౩౨)

గక్లావరేశ్వరంస్తృత్యానరఃపాఘైఃప్రముచ్యతే॥ *

దృష్ట్వామలత్రయాస్తుక్తశ్శివంయాతిననాతనం॥ (౩౩)

అన్యతీర్థతపేస్తానంపశ్యమేఘక్తిముక్తిదం॥ *

విశ్వనాథే విశ్వనాథేశ్వరంశ్రీమద్విశ్వనాథప్రియంమహత్॥ (౩౪)

శ్వరమహి యానిస్తానానిలోకేస్త్రిన్విష్టాన్యమ్భికాపతేః॥ *

మానువ నివన్తిచసర్వాణికాశ్యాంవిశ్వేశ్వరాన్త్రైకే॥ (౩౫)

ర్జనమ్ సోఽపిశ్వేశ్వరఃకాశ్యాస్థానమేతత్ప్రియంచుమ॥ *

కాఞ్ఞీపురంతతోనాన్యత్రైలాసాదికమప్యతః॥ (౩౬)

స్వయంవిశ్వేశ్వరస్సర్వతీర్థతీరముపాశ్రితః॥ *

తస్మాద్విశ్వేశ్వరందృష్ట్వాకాఞ్ఞాన్యంవైముక్తిమన్తే॥ (౩౭)

సర్వతీర్థతపేసర్వేముక్తింవిందన్తిమానవాః॥ *

ముక్తిమ విశ్వాధికస్యవైకాఞ్ఞాన్యంమన్తేపత్రయముత్తమం॥ (౩౮)

స్థపము ఏవంముక్త్యాలయేభుజ్యేశ్రీముక్తిశ్వరసన్నిధౌ॥ *

క్త్యాలయ సామౌస్తుక్తిప్రదత్సేనముక్తిమన్తపముచ్యతే॥ (౩౯)

మన్తప అన్యస్తుసర్వతీర్థస్యతపేవైముక్తిమన్తపః॥ *

శరమా సర్వతీర్థాత్పూర్వభాగేహరిశ్చన్ద్రశివాన్తికే॥ (౪౦)

పజవన్తి } పక్షిణేవగణాయాశ్చిరామేశ్వరస్సన్ధేః । *
 శ్వరమ } యావ్యభాగేనాతిమాశేపరమానన్దమన్దపః॥ (౪౦)
 హిమా } మన్దప్రతిభయంచైవపాతరుత్తాయయోనరః । *

సువర్ణనం } స్మృత్వాసముక్తపాపస్సృణ్వశివమప్రాకృతంవజేత్॥ (౪౧)
 అతఃపరంప్రవక్ష్యామిశూలతీగతచేమహత్ । *

జవన్తిశ్వరమస్యన్యన్విక్తంశమ్భుక్రియమృహత్॥ (౪౩)

పురాన్ధకంస్యశూలాగ్రావవరోప్యాత్రభైరవః । *

శూలాగ్రేణాఖనస్తీర్ణంపితౄణాంముక్తిదాయకం॥ (౪౪)

తత్రామాయాంనరస్తాత్వాసన్తర్ప్యత్పశితాన్దత్తైః । *

ఋణాత్పత్యాణాంముచ్ఛ్యేరకృత్ప్రసేషాంచకన్వితా॥ (౪౫)

నివాపాజ్ఞానదానశ్చమృతానాంయేత్రకుర్వతే । *

విముక్త్యస్తేమృతాస్సద్యఃప్రేతత్వాన్ముక్తిమాశ్నయిం॥ ౪౬

తస్మిరేవామునాశమ్భుస్తోషితఃఫుష్టివర్ధనః । *

జవన్తికుసుమైరేవసమభ్యర్చ్యమహేశ్వరం॥ (౪౭)

తేనైవపరమేశేనగన్ధనాహపదంబుయా । *

తన్విజ్ఞనర్చనాదేవసర్వపాపక్షయోభవేత్॥ (౪౮)

పశ్చిమాభిముఖేత్పతయంతశ్చిదపివామసుం । *

సకృద్వాజవతేమర్త్యస్ససిన్ధ్యతినసంశయః॥ (౪౯)

పరిధికున్ద } తస్యాస్యవాయుకోణేస్తీసవిత్ప్రాప్తాపితంపురా । *

సూర్యలి } పరిధిస్తుయథావ్యామ్నిరాజతేసూర్యమన్దలే॥ (౫౦)

గ్గయోః } తథామహేతలేఘాష్టాతటాకస్తత్రనిర్మితః । *

ప్రభావః } తస్యధ్యేత్వమృతంసాక్షాత్పరజ్ఞేరాహృతంజలం॥ (౫౧)

తతఃతరభ్యపరిధికుడ్డమిత్యేవతత్సృతం॥ *

తజ్జలేనైవమాగ్ధాన్తలిక్ష్మమభిషిచ్యవై॥ (౫౨)

పూజయామాసపుష్పాద్యైర్నిశ్చంస్వనప్రతిష్ఠితం॥ *

తేనతుష్టభిఃపాదాద్వరమస్తేవరాగ్ధినే॥ (౫౩)

త్వయాత్రస్థాపితేలిక్ష్మేనదాసన్నిహతోస్త్వహం॥ *

త్వత్కృతస్యేహపరిధితటాకస్యజలేనయః॥ (౫౪)

అభిషిచ్యచమాంలిక్ష్మరూపిణంవాత్రపూజయేత్॥ *

తస్యాహమేకవాదేణప్రీతోదాస్యామినిర్వృతిం॥ (౫౫)

ఇతిదత్తంమమేశేనసవిత్రేవరముత్తమం॥ *

స్వర్కవే సూర్యలిక్ష్మాత్పూర్వభాగేనాతిదూరేహిరణ్యదం॥ (౫౬)

ధిశిలాలిక్ష్మలిక్ష్మమస్తిస్వర్కవేధిశిలాహపమ్యహత్తరం॥ *

చంద్రేశ్వరస్వాయమ్భువంబ్రహ్మవిష్ణుముఖదేవమహోచ్చితం॥ (౫౭)

సితతటాభుక్తిముక్తిప్రదంనౌతాందర్యనాత్స్వరతాదపి॥ *

కసప్త్రహస్వంహోహతితల్లిస్వర్కమాత్రేణతత్త్వతాత్॥ (౫౮)

పాలిక్ష్మాసర్వంహోహతితల్లిస్వర్కమాత్రేణతత్త్వతాత్॥ *

నాంప్రతకశశబ్దసువర్ణంస్యాత్కలావపినసంశయః॥ (౫౯)

భావః తస్యైవమస్తరతాన్మాతాంసర్వదారిద్ర్యనాశనం॥ *

చంద్రోపిసర్వతీర్థస్యదక్షిణేనామ్నికాపతిం॥ *

ప్రతిస్థాప్యతటాకచ్ఛఖాత్వాత్రనితాభిః॥ ౬౦

తన్తీరేతంసమభ్యర్చ్యసవితేవాస్తవాన్వరం॥ *

నప్రస్థానానిమామేన్ద్ర్యాంబవస్తీశస్యవైదిగి॥ (౬౧)

నన్దినప్త్రహైహిపూర్వంపూజితానిపురస్విషి॥ *

ఏకానత్రింశోధ్యాయః

౨౫౯

అక్షారకోబుధోజీవశ్శుక్రోషన్దోవిధుస్తుదః॥ (౬౨)

కేతవశ్చసమభ్యర్చ్యశివలిక్ష్ణానివైక్రమాత్ । *

తత్ప్రసాదేనతేనర్వేగ్రహత్వంప్రాపురతుయం॥ (౬౩)

తేషాందర్శనమూత్రేణగ్రహపీడనజాయతే । *

అధాన్యదపివత్యైమిస్థానమత్రమహతరం॥ (౬౪)

ప్రేమాదేకామృతాధన్యపూర్వభాగేమనోహరే । *

అపునర్భవేఅస్తినిర్వాణదంలిక్ష్ణమపునర్భవమద్భుతం॥ ౬౫

శత్రుభావోవామదేవోమహాయోగీమాతృర్గర్భేవసస్పరా । *

పునర్జాతుర్మమోత్పత్తిర్గర్భమాభూతగురోమితి॥ (౬౬)

అజాతమేకమీశానమాశ్రయేదక్షిణాశ్మతిం । *

ధ్యాయత్యేవన్తునాతస్త్రిస్తత్రైవావిరభూచ్ఛివః॥ (౬౭)

అహచ్ఛ్రుముముమాకానోజాతస్తవంపుథివీతలే । *

కురులిక్ష్మేమహాఘ్రియాంచాకాశ్చాచ్యంనైవభవిష్యసి॥ (౬౮)

ఇతిశ్రుత్వాన్వచశ్చమౌస్సద్యోజాతోమహామనిః । *

వామదేవస్తదాకాశ్చాచ్యంలిక్ష్ణంసంస్థాప్యధూర్జటే॥ (౬౯)

సమారాధ్యతుతల్లిక్ష్ణంసనధూయోభవజ్జతః । *

అపునర్భవమేతద్ధిస్తానంతస్మాత్ప్రసిద్ధిమత్ (౭౦)

అపునర్భవమాసాద్యసభూయోజన్మభాగ్జనః । *

అపునర్భవదేవస్యపశ్చిమేతుమహతరం॥ (౭౧)

సుక్తిశ్చరక్రోశత్రయేతదేజ్ఞానసరస్థానముత్రమం । *

శత్రుభావోక్తైలాసాద్వామదేవాభ్యోగణికశ్చచ్ఛివాజ్ఞయా॥ (౭౨)

శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

శైవలింగంసమాదాయకాఞ్చీంప్రాప్యశివప్రియా. | *

తపేజ్ఞానతటాకస్యప్రతిష్ఠాప్యప్రపూజ్యవై || ౬౩

ముక్తిజ్ఞతస్సతల్లిజ్ఞేతస్మాన్ముక్తీశ్వరంవిదుః | *

ముక్తీశ్వరంసమారాధ్యముక్తీకాఞ్చీంభవేన్నరః || (౭౪

ఈశానుకమ్పయదివాపశోస్సాన్యద్యదా యదాహ్లాతమో

నిహన్తీ | యువాథవృద్ధా కిల నారకీనాన్వగీతచదనయే ఏవి

ముక్తిమేతి (౭౫

ఓమిత్యాదిమహాపురాణే శ్రుత్వాన్వేషశుర సంహితాయాం

శ్రీకాఞ్చీ మాహాత్మ్యే కామేశ్వర తీర్థ రాజేశ్వరసర్వతీర్థసంహిత

గంగావరేశ్వరవిశ్వనాథేశ్వర ముక్తిమయ్యముక్త్యాలయమయ్య

పపరమానందమయ్య పవనీశ్వర శూలతీర్థపరిధికుంజతీర్థ

సూర్యేశ్వరస్వర్ణవేదిలిలింగచంద్రేశ్వరసితతటా

కనకప్రహలిక్లాపునర్మవేశ్వర ముక్తీశ్వర

మహిమానుషస్త్వనం నామ

ఏకోనక్రింతోధ్యానః.





శ్రీరస్తు.



త్రింశాధ్యాయ ప్రారంభః.

వృక్ష్యజ్ఞః } అథాన్యదపివత్సోమిథానంపుణ్యంమహాశరం | *
 యశమ } మృత్యుజ్ఞాయమిత్యాతంపుత్యమత్యేతీయన్నరః | (౧
 హిమాను } దృష్ట్యాసకృదపీశానమత్రమృత్యుజ్ఞాయంవిధం | *
 వర్ణనమ్ || } పురాణేచిచ్ఛమునయోమరణాదతిశభి-తాః || ౨

తదుపాయమభీష్టస్తస్తవస్తేపుష్పమహారం | *
 తపసాతేనతుష్టోధూధ్యగవానూ-మలాసనః || (౩
 ప్రసన్నప్రాహకింవోత్రకింవాకర్తవ్యమీప్సితం | *
 ఉక్తవత్సృజేనైవమూచస్తేమునిపుణ్ణవాః || (*)
 అస్మాకంవర్తతేభీర్నృత్యమత్యేమయేనతం | ౪
 బ్రూహి నోజగతాంథాతాప్రసన్నస్తవ్యంయదిప్రథో || (౫

—*బ్రహ్మోవాచః—

యద్యేవంవోహ్మదిభయంవ్రజతాశుమహేశ్వరం | *
 శరణ్యంశరణంశమ్భుమధికాఞ్చ్యద్రిజాపతిం || (౬
 అవిశమ్భేనవఃకాఞ్చ్యంప్రసన్నస్యాత్మహేశ్వరం | *
 త్వరయాశ్వేష్టసిద్ధిస్సాస్యూజితాద్విజాపతేః | (౭
 తచ్చృత్యాసర్వవైతేతపసాక్షిణకల్పసాః | *
 ప్రామ్యవారిజోహ్మతమాపుంకాఞ్చ్యమజ్జాయా || (౮

శ్రీ కాంచీమాహాత్మ్యే

శ్రీమదేకామృతాధిపత్యపూర్వభాగేమునీశ్వరాః॥ *

తత్రసంస్థాప్యదేవేశంత్యగ్రిష్టకంపుష్టివర్ధనం॥ (౯

ససాదయిత్వాతేమృత్యుమత్యగస్తత్ప్రసాదతః॥ *

శ్వేతోఽప్యత్రగతాయురైవైషమృతాధ్యసదాశివం॥ (౧౦

అజయన్తృత్యుమస్యైవకృపయాపరయాప్రభోః॥ *

మార్కణ్డేయోపిచమునిష్టోఽశాబ్దాయురాస్తవా॥ (౧౧

తస్మిన్సూజయకాలమత్రైవాజయదద్భుతం॥ *

శాలజ్కాయనపాతోఽపిగతాయుశ్శమ్భుమత్రవై॥ (౧౨

సమారాధ్యాపదేవేశాద్దాతాపత్యమనశ్వరం॥ *

గతాయుషోత్రయేన్యేపిబహవోభ్యర్చ్యశశ్శు-రం॥ (౧౩

అభవన్కృపయాస్యైవసహసాజితమృత్యవః॥ *

తస్మాదత్రతుయేమగ్న్యాయద్రమారాధయన్తితే॥ ౧౪

తరన్తిమృత్యుంసుప్తారంసర్వసంహారకారణం॥ *

తస్మాదనశ్వరస్థానమిదమాసీత్ప్రసిద్ధిమత్॥ (౧౫

మహలిక్ష్మ తస్మాన్యపూర్వదిగ్భాగేమహలిక్ష్మాభిధంమహత్॥ *

ప్రభావః॥ ప్రతిస్తాప్యార్చితంపూర్వంబ్రహ్మణావిష్ణునానహ॥ (౧౬

పురాచైకార్ణవేఘోరేనప్రేష్టావరజజ్జమే॥

తమసామహతాకాన్తేనత్యలోకాత్ప్రజాపతిః॥ (౧౭

యోగనిద్రావిహయాశునిస్సత్పురణిలఃప్రజాః॥ *

దదర్శైకార్ణవంఘోరంతరఙ్గకులసమృ-లం॥ (౧౮

తస్మిన్నేకార్ణవంఘోరేశయానంపజ్జ-జేషుణం॥ *

ప్రాప్యభోగిపత్యోగంకృత్తత్రగదాధరం॥ (౧౯

తముత్థాప్యచతుర్వక్త్రకోభవానిత్యభాషత | *

సోన్యాయోనంజగత-ర్తాహ్యహమేవకిమిచ్చసే || (౨౦

మత్తత్తత్త్వక్తవత్త్వస్త్విన్విష్టుమాహపునర్విధిః | *

అహమేవజగత-ర్తానత్వంనాన్యోస్తికశ్చనః | (౨౧

సచతంసచతంప్రామాధూయోధూయస్తదోచతుః | *

మోహితామానుయాశమ్భయిన్యథాతేపరస్పరం || (౨౨

శరవర్షంవిముచ్చస్తాధనుర్జ్వాఘోషభీషణౌ | *

అస్త్రప్రత్యస్త్రకుశలౌసర్వాయుధవికారజౌ || (౨౩

ఆగ్నేయంవారుణంసామ్యంసౌరంవాలువ్యపార్వతే | *

బ్రహ్మస్త్రంవైష్ణవాస్త్రంచవినేశతురుభౌమిథః || (౨౪

తతఃపాశుసతంబ్రహ్మసూరయేప్రాహిణోద్రుమా | *

సోపిశ్చైదంప్రతిదధేనర్వసంహరిమాధవః || (౨౫

తయోస్సమభవద్యుద్ధమస్త్రయోరయుతంసమాప్తిః | *

అన్యోవ్యాగ్నిర్జయాదేతేబ్రహ్మవిష్ణుజిఘాంసయా || (౨౬

కౌద్రపాశుపతాస్త్రేద్వేతయోర్క్వధ్యేతదేశ్వరః | *

జ్వాలామాలాకులోలిక్లూరూపీప్రాదురధూత్సణాత్ || (౨౭

తస్మిన్జ్యోతిషిలిల్వాతేకౌద్రపాశుపతాస్త్రకే | *

భీతభీతావఘాతాంత్రాబ్రహ్మవిష్ణోచతేజసా || (౨౮

కిమేతచితిసమ్మూఢౌమశకావివచేరతుః | *

తౌపరస్పరమాలోచ్యతదాద్యంతాభిలిప్సయా || (౨౯

ఘాత్యాహంసవరాహశాతుసంజ్ఞాత్తేత్వరాస్వితౌ | *

తదాద్యస్తాపరిచ్ఛేత్తుమధశ్చోర్ధ్వమతన్ద్రితా॥ (౩౦

దివ్యంవర్ష సహస్రంతుబ్రహ్మాక్షీయార్తపక్షతిః॥ *

పపాతభూయోదృష్టౌస్యమూర్ధానంశిశ్నేనఃప్రభోః॥ (౩౧

వరాహోపిపరిశ్రాన్తఃప్రళయోమ్బుధిమధ్యతః॥ *

ఉన్నమజ్జాతినమ్భాన్త్రైలోచనోయత్రపద్మభూః॥ (౩౨

మిశ్రితోఽహారివిధీపోచతుర్విస్తయ్యాః॥ *

—*హరిరువాచ*—

పుధాశాన్తొస్తిభిన్నోస్సిద్ధుష్పృతిజ్ఞోస్తిహేవిధేః॥ (౩౩

మయాస్యశ్రోతియేమూలంసదృష్టంక్వాపిభూష్యథః॥ *

త్వయాస్యకింశిరోదృష్టంసత్యంబ్రాహ్మచతుర్ముఖ॥ (౩౪

ఇత్యుక్తోహరితాబ్రహ్మప్రత్యువాచాతిదీనవాక్॥ *

అవ్యాచృతప్రతిజ్ఞోస్తిహారేషుచ్ఛసికింపుధా॥ (౩౫

అతిదురమటిత్యాహమూర్ధ్వమత్యాగ్రపక్షతిః॥ *

అనాలోక్యస్యమూర్ధానంక్వాప్యాకుఞ్చ్యగరుద్యగం॥ (౩౬

అవప్తభ్యోజాన్పాన్తాన్ప్రతితోస్త్యత్రభిన్నధీః॥ *

ఇత్యాభాష్యచతావక్త్రమనఃస్యచేత్యపిస్త్యైతా॥ (౩౭

కిమేతదితిభూయోపితమసాప్ప్రమానసా॥ *

తతస్తుతత్రసమ్భూతంసనాదంశబ్దలక్షణం॥ (౩౮

తదోమితిచసువ్యక్తంతదోమితిచతత్పునః॥ *

ఋగ్యజుస్సామరూపేణప్రవిభక్తమథావ్యమూ॥ (౩౯

బ్రహ్మవిష్ణూనవిదతుఃప్రోమర్వేదాస్తయోఃపునః॥ *

మూర్తిమస్తస్తథాప్రోచుర్బద్ధాఞ్జలిపుటాస్తదా॥ (౪౦

—*ముగ్ధేదఉవాచ*—

యోయజ్ఞైరిజ్యతేవిమైస్సర్వయజ్ఞపతిఃప్రభుః | *

సోయమావిరభూన్లింగంయువయోర్క్తోహభేషజం || (౪౦

యద్భూసాదృశ్యతేభాతంసర్వంసూర్యాదికంజగత్ | *

తదేవావిరభూన్లింగంయువయోర్క్తోహభేషజం || (౪౧

యన్తుదాచప్రియంభాతిజాయాపుత్రాదికంజగత్ | *

తదత్రావిరభూన్లింగంయువయోర్క్తోహభేషజం || (౪౨

యత్సత్తయాజగద్భూతినదివానదసద్వయం || *

ఏతదావిరభూన్లింగంయువయోర్క్తోహభేషజం || (౪౩

—*యజుర్వేదఉవాచ*—

డక్షితాగ్గాదయంబ్రహ్మవామాగ్గాత్త్వంబభూవిభ | *

యదీయాదభవన్లిక్ష్మీసరక్షన్తరికాయవాం || (౪౪

యద్గృహానిహితంబ్రహ్మయద్యద్వాన్సక్రమేణవై | *

అశ్నుతేసకలానామాస్తదాసీన్లిక్ష్మీమీదృశం || ౪౫

యచ్చరీరంజగత్సర్వంసర్వంయోవేన్దియఃపునః | *

అన్తర్యామీహజగతామభూన్లిక్ష్మమహూఅయం || (౪౬

—*సామవేదఉవాచ*—

యత్ప్రసాదేనసమ్ప్రప్తంప్రాజాపత్యంత్యయావిధే | *

విభోవైష్ణవమీశోయమభవన్లిక్ష్మరూపభాక్ || (౪౭

యచ్చిచ్చక్త్యావజగతోధిస్తాతాజడయాతథా | *

జడప్రపఞ్చోధిస్తాతాసోభూన్లిక్ష్మమహూమహత్ || (౪౮

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే.

యన్నామస్తరణంసాతాత్సర్వాభూషణవిశాసనం॥ *

యన్నమన్తిజనాముక్త్యేసోయంల్లిక్ష్మమహూమహత్॥ (౫౦

ఏవముక్తావపిద్రాక్తావేదైర్విశ్వేశచాదితైః॥ *

కథంచిద్విదతుశ్శమ్భుమ్ముక్తమోక్షశాతదాజ్ఞయా॥ (౫౧

హరిశ్చకశ్చదేవంతాతంభక్త్యాస్తువతాంనతా॥ *

వివిధైరార్తిహస్తారమకృత్రిమగిరాంగణైః॥ (౫౨

హరికేశస్సుతస్తాభ్యామావిర్భూయావదచ్చతా॥ *

—*ఈశ్వరఉవాచ*—

గతోవిమోహోహూయవయోఃకింవిధేమధుసూదన॥ (౫౩

యువాంప్రసూతాగాతాభ్యాంసృష్టిరతాకృతేమమ॥ *

వరంవృణుతమాజ్ఞేష్టందత్తంమత్వావీశజ్జితా॥ (౫౪

ఇతితాపరమేశోక్తమాకర్ణ్యహరిపద్మశౌ॥ *

బధ్ధాజ్ఞలిపుటాభూత్వావవ్రాతేవరమీప్సితం॥ (౫౫

—*బ్రహ్మోవాచ*—

యదిప్రీతిస్సముత్పన్నాయదిదేహోవరశ్చమే॥ *

నమోహూయంపునర్భూయాభ్యక్తిస్తవ్యస్త్వనిశ్చలా॥ (౫౬

ప్రతికల్పంతవాగ్దాన్తేప్రదూర్భావోస్తుశబర॥ *

—*విష్ణురువాచ*—

విజ్ఞప్తిశ్శూక్రియతామీశమదీయాదీనరక్షక॥ (౫౭

యుష్మదఘ్నిర్భూతానిస్తానమేశామ్యేతదాచన॥ *

నమోహాశ్వేద్యభోభూయఃకదాచిదపిమేభవేత్॥ (౫౮

- బహుక్త్యాకీంతవక్తపామయినిత్యాస్తుఈశ్వరః । *
 నైవసర్వాధిపత్యంమేతనోజ్యేవనసంశయః॥ (౨౯
- విజ్ఞప్తిః తాంతయోరీశ ఈదృశీంహృదయేదధత్ । *
 ఏవమస్త్వితిసమ్భవ్యపునఃప్రవాచతౌతదా॥ (౩౦
- ఇతఃప్రభృతిలోకేస్త్విస్యత్సదాద్యాస్సురాసురాః । *
 మునయోమానవాశ్చైవలిక్ష్ణేమామర్చయన్తుతే॥ (౩౧
- యువామద్యతువైకాభ్యాంబలయజిత్యాదరేణమాం । *
 దృష్టంయువాభ్యాంబలైర్దంతత్రసంస్థాప్యతాదృశం॥ (౩౨
- భూయాస్తంసమ్యగారాధ్యస్పష్టిరక్షాధికారిశౌ । *
 బలైర్దమర్చ్యతేనిత్యంతేషాంమోహానసమ్భవేత్॥ (౩౩
- ఋణరోగాదిదారిద్ర్యపాపక్షుదపమృత్యవః । *
 భయక్రోధమనఃఖేదాస్తేషాంసశ్యన్తుసర్వదా॥ (౩౪
- దానానిసర్వయజ్ఞాశ్చతపాంసినియమాస్తథా । *
 సన్యాసాశ్చపిలిక్ఖార్చకోట్యంశేనాపినోసమా॥ (౩౫
- లిక్ఖార్చకానాంనైవాస్తుపునర్గచ్ఛేత్రసమ్భవః । *
 జాతానాంచనవైదుఃఖందారిద్ర్యంవ్యాధిపిడనం॥ (౩౬
- తేషాంమృత్యుభయంచాపిమాస్తుమాస్తుచదాజ్ఞయా । *
 యేత్వత్రమసుజాలోకేలిక్ఖార్చనపరాజ్ఞుభాః॥ ౩౭
- భస్మరుద్రాక్షరహితాస్తేసన్తుశ్వపచాధమాః । *
 బ్రాహ్మణాఃక్షత్రియావైశ్యాశ్చూద్రావాసజగ్రోద్భవాః॥
- దేవాశ్చవాథదైత్యావాగన్ధర్వాక్షరాక్షసాః । *
 లిక్ఖార్చనవిహీనాశ్చేత్సన్తుతేతేధమాధమాః॥ ౩౯

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే

తైస్సాకంయోభిభాషేతసోపిస్యాన్నారకీనరః।

ఇత్యాజ్ఞాద్యకృతాస్తాభిరలక్ష్మ్యైస్సర్వజన్తుభిః॥ 20

ఇత్యుక్త్వాం చ న్నితేశమ్భాబ్రహ్మసింహాల్వరాస్వితా।

కాశ్చీంపాశ్రయప్రతిష్ఠాశ్రమహావిజ్ఞాభిధంబహత్॥ (20

సమభ్యర్చ్యయథాశాస్త్రమాగమోక్తంతథాశివం। *

అనశ్వరంవృషేసుస్థంమృత్యుజ్ఞాయమహేశితుః॥ (21

పూర్వభాగేమహాలింగమర్చయన్తుసదానరాః। *

తదీదృశంమహాలింగంయస్యదృష్టిపథంగతం॥ (23

సవిధూయాశుపాపానిముక్తిం ప్రాప్నోతిమానవః। *

దానానియజ్ఞాశ్చ మహాతపాం సీసన్యా సమత్తిశ్చ జితేద్ధి

యత్వం । సర్వంసతుల్యం భవతీశ్వరస్య శిశ్లాస్య నిత్యార్చన

యేతిసత్యం॥*.....*

ఓమిత్యాది మహాపురాణేశ్రీస్కాందేశఙ్కరసంహితాయాం

కాశ్చీమహాత్మ్యే మహాలింగ మహిమాను

వర్ణనంనామశ్రీశోభాధ్యాయః





శ్రీరస్తు.

ఏకత్రిశాధ్యాయప్రారంభః

—*కౌశికడవాచ*—

- వీరాట్టహాసం అథాన్యదపివత్సామిస్థానంశః మోఘార్కహత్తరం। *
 సేష్యరమ్యం వీరాట్టహాసనామ్నాతత్ప్రగ్రితంభువిముక్తిదం॥ (౧)
 హిమాను అథవీరాట్టహాసస్యమాహాత్మ్యంశుశ్రిణుతాదరాత్। *
 వర్ణనమ్॥ శుశ్రిణ్వతాంసర్వపాపఘ్నంభుక్తిముక్తిఫలప్రదం॥ (౨)
 మహాలిక్తాఖ్యలిక్తస్యచోత్తరేతిమహత్తరం। *
 స్థానంవీరాట్టహాసస్యచన్ద్రమాశేస్సుశోభనం॥ (౩)
 కస్యచిద్భ్రష్టాణఃపూర్వంపరార్థద్వయమత్యగాత్। *
 తదాద్వామభవద్భస్మకాలాగ్నేర్వైత్రవహ్నినా॥ (౪)
 తదానాహానరాత్రిశ్చనవిష్ణుర్నప్రజాపతిః। *
 నాకాశాదీనిభూతానికింపునర్చంతి కంజగత్॥ (౫)
 శివోద్దమాశుకాలాగ్నేర్వైత్రవహ్నికణేనవై। *
 హరయిత్యామితానన్దభరసంకాన్తమానసః (౬)
 యరషితాత్సనక్షక్త్యాపరాస్తేషినసంహృతా। *
 తాంకాఙ్గీంసమధిస్తాయశక్త్యాపరమయాసహ॥ (౭)
 సనర్తపరమంభావంసావతన్త్ర్యింశాత్సనస్త్వనర్కః। *
 తస్యతాదృశస్సత్తస్యశమ్భారమితతేజసః॥ (౮)
 ఏకోమాసాక్షిణేవిద్యాచతుష్షష్టికశేష్యరీ। *
 తస్యాంవేదాశ్చమస్త్రాశ్చసంస్థితాస్సర్వసజ్జతాః॥ (౯)

ఏక త్రింశోధ్యాయః

౨౭౧

తతో బ్రహ్మధర్మక్షత్రియశ్రమదేవిక ధామిమాం॥

*

శఙ్ఖరోద్యజగధాతామస్తలేచారుకస్తథే॥

(౨౧)

లక్ష్మీనా } అమృతాసహితశ్శ్రీమానస్తాపురముపావిశత్ ।

*

రాయణ } తత్రకాశీతిగిరిజానూజహవామలేన్దభృత్ ।

(౨౨)

సంవాదే } కుపితాసాబ్రహ్మీశమశ్రువ్యాకులలోచనా

*

కాశీశ్వర } అహంకాశీవశక్తస్తస్వమావయోస్సక్తమకధం॥

(౨౩)

మహిమా } ఏతావస్తంకధంకాలంత్వయానీతారతిమ్ముచా ।

*

సువర్ణనం } అహంగౌరీభవిష్యామిచా జ్ఞయాతవశఙ్ఖర॥

(౨౪)

అనుమన్యస్వదేవేశతదుపాయంవదాశుమే ।

*

ఇతిదేవ్యావచశ్శ్రీతావప్రాహముగ్ధేన్ద్రశేఖరః॥

౨౫

శ్రుణుదేవివచశ్శ్రీతావమతఃకురుయథేన్ద్రతం ।

*

మయాతుదేవకార్యాగ్రమాహూతైవంప్రియేధునా॥

(౨౬)

తదేవాగ్రేచిరేణైవస్ఫుటన్నూనంభవిష్యతి ।

*

అహంవిశ్వాధికోరుద్రోమహర్షిస్సర్వవర్దితః॥

(౨౭)

అస్థితఃపరమంవ్యోమమయాపూర్ణమిదంజగత్ ।

*

తథాపిమమసాన్నిధ్యంస్థానేషుబ్రాహ్మణేషుచ॥

(౨౮)

బహూనిక్షేత్రవర్యాణిసన్తిప్రీతికరాణిమే ।

*

తతోపికాశ్యాంమేనిత్యంసాన్నిధ్యంయోగిమానసే॥

(౨౯)

కాశ్యాఅపిచసాన్నిధ్యంకాశ్చాప్యేభక్తహృద్యపి॥

*

తతఃప్రియంమమస్థానంనాస్త్యణ్డేష్వపికుత్రచిత్ ॥

(౩౦)

తస్మాత్త్వన్తత్రచార్వక్కిమామారాధ్యతపోబలాత్ ।

*

గౌరీభవాథవాకాశీస్వేచ్ఛయావామదిచ్ఛయా॥

(౩౧)

- మయాకిమపిసచ్చిన్ద్యప్రోక్తమేతద్వరాననే। *
 ఆవాభ్యాంసతతంకార్యంజగతాంహితమవ్యయం॥ (౩౨)
- నిశమ్యవాక్యస్తేవస్యప్రాపకాభ్యేపురమ్మదా। *
 దేవీతత్రతపఃకృత్వాపఞ్చతీర్థసర్వస్తపే॥ (౩౩)
- సంపూజ్యపరమేశానంప్రసన్నాత్పురవైరిణః। *
 అవాపగౌరంసహసావపురత్యద్భుతంద్రుతం॥ (౩౪)
- ఇతిశ్రుత్వాహరేర్వాక్యంలక్ష్మీఃప్రొవాచవిస్మితా। *
 అత్యాశ్చర్యమిదందేవశివయోశ్చిత్రకృత్యయోః। (౩౫)
- లీలావిలసితంసర్వమితివేదవిదోవిదుః। *
 సర్వజ్ఞోనిత్యతృప్తోసాజితకామోమహేశ్వరః॥ (౩౬)
- విస్తేదేవంవిధాంలీలాంసకథంకమలేతః। *
 లీలావిలసితఞ్చాపిజగతాంహితమేవతేత్॥ (౩౭)
- తథాపిపామరాణాస్తుభాతిరాగోక్తివద్భుశం। *
 చితశ్చాప్యచితశ్చాపినియంతాయోజకశ్శివః॥ (౩౮)
- దేవతిర్యజ్మరాఖ్యాభిస్తత్తతగర్వాసురూపతః। *
 త్వాంజగన్మయశర్వాణాంవామాక్లాత్కలసోస్సృజత్॥ (౩౯)
- జగద్రతావినోదార్థంస్వమేవస్వాంశరూపతః॥ *
 దక్షిణాగ్గాచ్ఛమామ్నాంచబ్రహ్మాణంసృష్టిహేతవే॥ (౪౦)
- స్వాంశేనాథస్వహృదయాత్కలరుద్రంసరస్వతీం। *
 సంహృతౌసస్వయంసర్వమనుగృహ్లాతిలీలయా॥ (౪౧)
- తస్యత్వంసర్వలోకేభ్యఃప్రియోసిగిరిజాచసా। *
 కాఞ్చీనాథప్రసాదేనగౌరీభవదుమాకల॥ (౪౨)

- త్వత్సగౌరోభవహరేమమప్రీతివివర్ధయే! *
- ఇతిలక్ష్మీవచశ్శ్రీత్యాహరిఃప్రాహరుషాన్వితః॥ (౪౩)
- యదితేరతిరస్త్వేవమియస్తంకాలమిన్దిరే! *
- కథంప్రాప్తవత్సభోగంకృష్టేనకనకప్రభే॥ (౪౪)
- ప్రథమంశుక్లవర్ణోహంక్షీరాభేమధనోద్భవైః! *
- కాలకూటవిషజ్వాలాజాలైరాకాస్తవిగ్రహః॥ (౪౫)
- ఇతఃపరంమహచ్ఛిత్రంభూయానంరక్తవిగ్రహః! *
- ఇత్యుక్వాస్తస్మితస్తూర్ణంకాశ్చేపురమవాపసః॥ (౪౬)
- తత్రవీరాటహనేశస్థానమాసాద్యహృష్టధీః! *
- తపశ్చకారదేవేశప్రీతయేభూతిభూషణః॥ (౪౭)

- కామకోటితత్రకృత్వామహాతీర్థంసన్నిధౌపుణ్యవర్ధనం! *
- బిలద్వారస్నానమాత్రేణసర్వేషాంసర్వాభీష్టప్రదంశుభం॥ (౪౮)
- స్థచక్రతీర్థసర్వభూతేశవీరాటహంసపుష్పనిభోదకం! *
- శ్యామవిశుద్ధిప్రదత్వమాత్రేణనగజాస్వర్గసంస్థితా॥ (౪౯)
- ష్ణుప్రవాళవిష్ణూనాంప్రభాతఃఖాతశ్చక్రేణహరిణాయతస్తచ్చక్రతీర్థకం॥ *
- భావః॥ చక్రతీర్థమితిఖ్యాతశ్చక్రవాక్తైరలఙ్కృతం! *
- తత్రతీర్థేహరిస్సన్నిత్యానివాసమకరోస్తుదా॥ (౫౦)
- తపఃకుర్వన్నీతస్తత్రదివారాత్రమతస్త్రితః! *
- హేళిప్రభాభిరత్యర్థంపీడితశ్చతపోగ్నినా॥ ౫౧
- తస్మాద్గారుత్తతచ్ఛాయోవిష్ణుఃకృష్ణోహిసమృభా! *
- శ్యామవర్ణాలయమితితస్యక్షేత్రంప్రసిద్ధిమత్॥ (౫౨)

శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

తత్రస్థితావృట్టహాసేశపూజాంబక్రచ్యుతోనిశం॥ *
చతుర్దశసహస్రాణికమలానిచినేదినే॥ (౫౪)

సమభ్యర్చ్యైమి కాభర్తురక్షింసంప్రార్థయద్ధరిః॥ *
ప్రసన్నోదమహాదేవఃప్రీతఃప్రార్థాన్తురారయే॥ (౫౫)

విష్ణోకృష్ణోసితపసాగారుత్తతసమోప్యహౌ॥ *
తథాపిమత్తస్తేవాఞ్చాజ్ఞానేహంకమలాపతే॥ (౫౬)

తథైవభవవిష్ణోత్వంప్రవాళసదృశప్రభః॥ *
ఇత్యుక్త్వాన్తర్హితోదేవస్సోప్యదాయవరంహరాత్॥ (౫౭)

ప్రవాళసదృశోభూత్వావిష్ణుగ్రస్తీమునాచహః॥ *
పశ్యమేకమలేదివ్యాంప్రవాళసదృశాకృతిం॥ (౫౮)

వపుర్యేస్వేచ్ఛయాచిత్రంప్రవాళమభవత్పిల॥ *
ఇన్దిరేసున్దరోస్త్యద్యరతిస్తేస్తుయథాస్మత్॥ (౫౯)

—*లక్ష్మీరువాచ*—

స్వేచ్ఛయాచేదయంవర్ణస్త్యయాప్రాప్తోమ్బుజేక్షణ॥ *
మాయైవేయన్ననిత్యైపారతిర్యైస్యాత్వయాకథం॥ (౬౦)

విష్ణుశాపే { ఉక్తవత్పాత్రాయామేవంకుపితోమధుసూదనః॥ *
సమహాల { శశాపతాంభవశ్యామాశమితాక్లారసప్రభా॥ (౬౧)

త్వయోక్తౌ { అసహ్యమయితేపద్మేరతిగ్యస్సాదభూదతః॥ *
ష్టవర్ణత్వ { శస్త్రమాతాత్వపతినాపద్మాకృష్ణాభవత్తథాత్॥ (౬౨)

ప్రాప్తిః॥ { సాస్వమాత్మానముద్వీక్యప్రశాంతాక్లారమేచకం॥ *
{ ధిగితిత్యపినమ్భాన్త్రాపత్యుపాదాప్రణమ్యచ॥ (౬౩)
{ తుమస్వాగఃక్షమాకాన్తకౌపాదుద్ధరమాంప్రియాం॥ *

ఏక త్రింశోధ్యాయః

౨౭౫

తతఃపోవాచభగవాన్సృగ్సన్నఃకమలాంబ్రియాం॥ (౬౪

మయాకోరోధేనసహసాశప్తాసీప్రతికూలమాక్॥ *

కృష్ణాయాన్వయ్యపిప్రీతిర్యథాపూర్వంమమాస్తుసా॥ (౬౫

రమస్వవిరమాత్కృష్ణాత్సంరమ్భాత్వమ్మయాసహ॥ *

ఏవమూచిషిగోవిందేసారవిద్దాలయాపునః॥ (౬౬

ప్రసీదేతినమస్కృత్యస్వన్నిశాన్తమథావిశత్॥ *

సఖీభిస్తత్రసమ్మన్త్ర్యపాప్రకాశ్చేపురంశుభం॥ (౬౭

ఏకామ్రనాథమాశీన్దవన్ద్రికాథాతసాధకం॥ *

కాశ్చేపురంసమాలోక్యననన్దకమలాముహుః॥ (౬౮

పశ్యతీర్థసరస్తీరేభగిన్యాభర్తురిన్దిరా॥ *

తపస్థానంబిలంసూక్ష్మపరమంవ్యోమతత్సృతం॥ (౬౯

ఆధిభాతికృంహూఘ్నంనాభిస్థానంభువఃపరం॥ *

తదేవబ్రహ్మణశ్చమౌఘ్యశ్చరీరమితకథ్యతే॥ ౭౦

తేనాకాశశరీరస్తత్సత్యత్తప్రాణనామకం॥ *

తదీనన్దమనశ్శాన్తిసమృద్ధమమృతంశివం॥ (౭౧

ఉపాసతేమనన్యేష్టంభూమాకాఞ్ఞాన్యాయమిశ్వరాః॥ *

సపవవిగ్రహోదేవ్యామూలభూతోద్రరాడ్భువః॥ (౭౨

కామకో } నాన్యోస్తీవిగ్రహోదేవ్యాఃకాఞ్ఞాన్యోశస్తూలవిగ్రహాః॥ *

టినామా } కామకోటిస్తన్మృతసోస్థియఙ్కారణాదేవచిన్మభాః॥ (౭౩

ర్థవిరణం॥ } యత్రకామకృతోధర్మోజన్తునాయేనకేనవా॥ *

సకృత్సాపేనధర్మాణాంఫలంఫలతేకోటిశః॥ (౭౪

శ్రీకాంచీమహాత్రేయ.

తేనేదక్కామకోటితిబిలద్వారంప్రసిద్ధిమత్. *

ఉక్తోధవాశుభ్రకామఃకామేశోధనదత్సుభ్రతః॥ (24

తత్కోటిదాపీతశక్తిఃకామకోటిరితిశ్రుతా. *

అథవాబహుధాకామాఃపశుపత్నీసుతాదయః॥ (25

తేషాంకోటిప్రదాయత్రదేవ్యాస్తేబిలరూపిణీ. *

కామకోటివిమానస్తత్ప్రసిద్ధంయత్రచిన్నభః (26

ఆకాశశరీరంబ్రహ్మసనాదంబిన్దుసంయుతం, *

బిలరూపేణవైకాఞ్ఞ్యంప్రత్యక్షంమోక్షదంపరం॥ (27

అథవారుద్రనేత్రాగ్నిర్దగ్ధఃకామపకకః. *

సస్పష్టోబిలయామాత్రానేత్రాభ్యాంకోటిసంఖ్యయా (28

కామకోటితివిఖ్యాతంకాఞ్ఞ్యంయచ్ఛిన్నయంనభః. *

అథకామప్రీతీయోత్రపురుషార్థేషువిశ్రుతః॥ (౨౦

తత్పరస్తాచ్ఛ్రుతోమోక్షఃకోటిశజ్జేనశబ్దితః. *

కామకోటిశ్శ్రుతోమోక్షఃపురుషార్థచతుర్థకః. (౨౧

కథితిబ్రహ్మణోనామతదకారోహరిస్తస్మైతత్. *

మకారోరుద్రకత్తుక్తస్త్రయఃకామాకథితశ్రుతాః॥ (౨౨

తేబ్రహ్మవిష్ణురుద్రాశ్చకోటివారంయుగేయుగే. *

యద్బిలాదద్ధతాస్తస్మాత్కామకోటిబిలాత్తికా॥ (౨3

సాకాఞ్ఞ్యంపరమాకాశఃకామకోటిరితిస్తత్. *

అథవాకేతివిద్యోక్తావేదవేదాస్తరూపిణీ॥ (౨౪

మేతిలక్ష్మీర్విభూతిస్యాత్రేతుయన్నేత్రకోటిజే. *

ఏక త్రి ంశోధ్యాయః

౨౬౭

కామకోపరితిఖ్యాతా కాఞ్చ్యమీశ కుటుమ్బినీ॥ (౮౫

యత్ర తేషామవస్థానం శ్రీయ సేజగతాంయతః॥ *

కామకోష్ఠాఖ్యాయాచాపిప్రసిద్ధిమగమద్బిలం॥ (౮౬

ఏతేషామాదిపీఠత్వాదాదిపీఠంచవిశ్రుతం॥ *

తస్యాస్యసవ్యభాగస్థాలక్షీధ్యానంహృదాకరోత్॥ (౮౭

ప్రార్థయామాససాశక్తింశమ్భాశ్చక్తిమతఃప్రభోః॥ *

తామజాంలోహితాంకృష్ణాంశుక్లవర్ణాముమాంసతీం॥ (౮౮

కామకోటిబిలాకారాఞ్జనయస్త్రీంబహుప్రజాం॥ *

యామిమామైకపాదేనగౌరీధూమిజలఖ్యయా॥ (౮౯

నివృత్త్యాపఃప్రతిష్ఠాయాన్ద్విపాదేనచతుష్పదీ॥ *

విద్యయాగ్నిమథాష్టాభిఃపాదైశ్శాన్త్యాసమీరణం॥ (౯౦

నవభిశ్శాన్త్యతీతాయాఃపాదైర్వ్యోమతతఃపరం॥ *

పరమాకాశమధ్యాస్తేసహస్రాక్షరసభ్యయా॥ (౯౧

సామాయాజాతధారక్తవళస్త్రశ్యామరూపిణీ॥ *

శుచివత్సలిలాన్యగ్తాతాగర్వస్తక్షతుమామకం॥ (౯౨

ఇయంభృగుసుతాసైషావారుణీభృగవేపురా॥ *

ప్రోక్తాతపఃకృశాఙ్గాయాపఞ్చకోశస్వరూపిణీ॥ (౯౩

ప్రతిస్థితాసరేవ్యోమ్నికాఞ్చ్యంసూక్ష్మబితేనదా॥ *

తస్మాదస్యాభృగోర్వాకేసూజాఙ్కుర్వన్తియేనదా॥ (౯౪

తేధన్యాధరణీభాగఇతిశాస్త్రవినిశ్చయః॥ *

కస్యపత్నీయథాసూర్వజామరతుత్సవేత్రవత్॥ (౯౫

మాఘసౌమ్యశీవదదైవ్యపారక్షేన్నామిత్యతఃపరం॥ *
 కామాక్షీతిపరాశక్తిరియజ్ఞాభ్యేచిల్కత్తికా (౯౬

ప్రసిద్ధాస్తీతిసాఘాయఃప్రణామపునఃపునః॥ *

ఏవమభ్యర్థయన్త్యాంసాతస్యామేకామ్రనాయికా॥ (౯౭

ప్రసన్నాపరమాకాశమధ్యాదావీరభూద్విలాత్॥ *

ప్రాహచైనామిదంపద్మేశుణుత్పత్తివల్లభే॥ ౯౮

కాపప్రాప్తమిదస్తేజ్ఞాతార్హ్యంసౌందర్యలోపకం॥ *

కామాక్ష్యకృష్ణగన్ధాత్తనాత్రైవగళత్వంభోజమన్దిరే॥ (౯౯

సుగ్రహే త్వంభవాద్యైవతరసాపూర్వరూపాతిరూపిణీ॥ *

అలక్ష్మ్యే భవాజ్ఞయాజగత్కర్తుర్విష్ణోరత్యంతవల్లభా॥ (౧౦౦

విష్ణుశాప త్వదగ్గళితగ్గణధనారయన్తిలలాటకే॥ *

ప్రాప్తా యేద్యతావంకృష్ణగణేనసద్యోలిమ్పత్తిమానవాః॥ (౧౦౧

ర్హ్యవర్ణ దేశాన్తరస్థావాపాలేకుర్వన్తితిలకంసరాః॥ *

విమోచనమ్॥ తేషామలక్ష్మీదౌర్భాగ్యమామయశ్చప్రణశ్యతు॥ (౧౦౨

కీర్తిస్తుష్టిస్తథాపుష్టిశ్చాన్తిస్సౌభాగ్యసముదః॥ *

విద్యాచవిమలావేదవేదాంతాశ్శాభవన్తిహ॥ (౧౦౩

కామాక్షీతిప్రసిద్ధాహంపూర్వమేవబిలాత్తికా॥ *

ఏవంవదన్త్యోరన్యోన్యన్తయోస్సత్యోస్తదాహరిః॥ (౧౦౪

అదృష్ట్యాన్తఃపురేలక్ష్మీంవిరహేణభృశాతురః॥ *

అన్విష్యలోకమఖిలజాగృహ్యంజ్ఞాత్వాస్థితాంప్రియాం॥

ఏక త్రింశోధ్యాయః

౨౭౬

పశ్చతీగ్ధసర స్తీరవిలద్వారస్యదక్షిణే | *
 కామాక్షీ సవ్యేస్థితాంప్రియాద్వేద్యాభాషమాణాంరమాంహరిః ||
 లక్ష్మీసం అవలోక్యస్థితోలీనశోచిరవద్ధరణీధరః | *
 వాదశ్రవణాయ బుబుధాతేతథాస్తేతునీతామాసతుర్ముదా || (౧౦౭)
 చూర దేవీచూరవదధ్యాస్తేకోభవానిత్యభాషత | *
 త్వావస్థితే నారాయణంవిహక్త్యేవలక్ష్మీర్నజ్ఞాన్వితానమత్ || (౧౦౮)
 తవిష్ణువి అభివాద్యమహాదేవీమగ్రేతస్థాజనార్దనః | *
 భవః దేవీతమాహాభగినీస్వాగతస్తేజనార్దన || (౧౦౯)
 సర్వేషాంకుశలంకచ్చిజ్జగతాంమధుసూదన | *
 పాలితానాంత్యయాశశ్వత్త్రిదశానాంజగత్త్రియే || (౧౧౦)

—*విష్ణురువాచ*—

సర్వేషాంకుశలంసర్వమమృత్యుత్యక్తపయాశివే | *
 త్యక్తపాపాత్రధూతమ్మంస్పృశేదకుశలంకథం || (౧౧౧)
 త్వంసర్వవేదవేదాంతవాక్యార్థైకస్వరూపిణీ | *
 శివశక్తిశ్శివాభిన్నాసర్వశక్తిస్స్వరూపిణీ || (౧౧౨)
 మమరుద్రస్యచవిధేర్యథాశమ్భుఃప్రభుస్తథా | *
 త్వమమ్భికేవయంశక్తాస్త్యత్కపాపాలితాయది || (౧౧౩)
 సమస్తజగతస్సృష్టిజీవనవ్యయకర్తసు | *
 శివస్సచ్చిత్సుఖాదైవతస్వరూపోపిత్యయావినా || (౧౧౪)
 నశిజ్ఞేదపివైకర్తుంక్షమోశక్తోనరోయథా | *
 కృతార్థోస్తికృతాధన్యాలక్ష్మీరేషాజగత్త్రియే || (౧౧౫)
 ఇతివాదినమాహేదమానమస్తమ్మహుశ్శివా | *

కామాత్యువాచః

శ్రుణుమాధవమద్వాక్యజీర్ణాశ్చ తామర్యన్త్యయాధునా ౧౧౬

మదీయధర్మశాలేయంసర్వలోకప్రియాశీలః

*

మహాభూతాం అలయేధర్మశాలాయాంభూతాంకచ్ఛిత్పురాతనమ్ ॥ (౧౧౭

తోపరిస్థితః భీషయత్యత్రమద్భక్తాన్ధర్మవిఘ్నజురోతివ ॥ *

నివణ్ణశయానవి అతస్తస్వస్థుప్రసూతంత్యన్నిగృహ్యతరసాహరే (౧౧౮

ష్టానాం నగరాద్ధూరతోభూతముచ్ఛాటయమహాబలం *

కథారంభం ఇత్యుక్తోమాధవోదేవ్యాసూతమాసాద్యతత్తుడాత్ (౧౧౯

భం అపాత్యసూతలేభూతంపఞ్చతీర్థసరిత్తటే *

తస్యోపరివ్యతిష్ఠచ్ఛృంగంపాదేనపీడయన్ ॥ ౧౨౦

తిష్ఠన్తమాక్షిపద్భూతంపరివృత్యబలాధరిం *

తతఃకోశేనలక్ష్మీశఃపునరాపాత్యగృహ్యకమ్ ॥ ౧౨౧

తస్యోపలసమాసీనోదృఢమంతర్గుడేనన్ ॥ *

ఆసీనంచాక్షిపత్యస్త్రిస్పృహంకోశేనమాధవమ్ ॥ (౧౨౨

అథోముఖంనిపాత్యైనంశిశ్యేతస్యోపరిప్రభుః *

పుష్పేశయానంగోవిన్దంభూతఃప్రోవాచసాష్టావిమ్ ॥ (౧౨౩

—*మాతడవాచః*

అశక్తశ్చలితుంభారాదవభూతోస్త్రిసాంప్రతం *

విష్ణోహంత్యాంప్రణమైకంవరమద్యక్షుధార్దితమ్ ॥ (౧౨౪

ప్రత్యబ్ధంపురుషంమహ్యంబలిందేహిమమాచ్యుతః *

తేనాస్తుత్యప్తిర్యేవిష్ణోకృపయాసరయాతవ ॥ (౧౨౫

సోపిచాస్యామితేభూతేత్యుక్తోవసాత్రమాధవః *

ఏక త్రింశోధ్యాయః

౨౮౧

చోరస్థితోసిష్ణశ్చశయానశ్చసురదుగ్రహః॥ (౧౨౬

చత్వరోవిగ్రహస్తస్యసర్వదాసతతత్తనాం॥ *

రక్షాప్రోతోర్భిలాభ్యాశేసాచలక్ష్యఃప్రియాహరేః॥ (౧౨౭

చతురోవిగ్రహస్త్విష్ణోస్తాంశ్చలక్ష్యఃశ్చయేనరాః॥ *

సేవస్తేతేమహంతానకృపయాపరయాస్యతు॥ (౧౨౮

వైకుణ్ఠభవనంయాన్తితద్విష్ణోఃపరమంపదం॥ *

సోపివిష్ణురమేయాత్తాతయాలక్ష్మ్యేసమన్వితః॥ (౧౨౯

వైకుణ్ఠలోకాక్షీరాధేరతైగ్రహోవాసహృష్టధీః॥ *

ఏతదాఖ్యానమఖిలంయశ్శుగ్రీణోతివదత్యపి॥ (౧౩౦

సయాతివిష్ణుసాయుజ్యంభుక్తింముక్తించవిన్దతి॥ *

ఏతద్విజాఃకథితమత్రమయావ్రసక్లాత్॥ *

వీరాట్టహాసమహితస్యమహేశ్వరస్య॥ *

మాహాత్మ్యమధ్యపతితంమధుకైటభారే॥ *

శ్శుగ్రీణ్వన్దనోభవతిహస్తవిముక్తబంధః॥ (౧౩౧

— ❦ —

ఓమిత్యాదిమహాపురాణేశ్రీసాగ్రేన నతుక-మార సంహితాయాం

కాశ్చీమాహత్మ్యే వీరాట్టహాసేశ్వర కాళీశ్వర కామకోటి

బిలద్వారచక్రతీర్థశ్యామవర్ణ విష్ణుప్రవాళ విష్ణుకృష్ణ

గంధలక్ష్యకామాక్షీ చోర విష్ణు మహాసూత

స్థితవిష్ణునిషణ్ణ విష్ణుశయానవిష్ణు

మహీమానువర్ణనంనామ

ఏకత్రింశో ధ్యాయః

శ్రీరస్తు

ద్వాత్రింశాధ్యాయప్రారంభః

—*కాశికఉవాచ*

- పచ్చపా } అతఃపరంప్రవక్ష్యామికాఞ్చ్యంస్థానోత్తమాన్యహం । *
 ణ్ణవాది } తేహేందర్శనమాత్రేణముక్తిస్యాదఖిలాత్మనాం॥ ౧
- ప్రతిష్ఠితలి } ధర్మపుత్రాదయోరజ్యేరోమశాద్యైర్మహద్విధిః । *
 శ్లోసము } తీర్థయాత్రాభిగమనంచక్రుస్సంప్రీతమానసాః (౨
 దాయప్ర } యత్రయత్రాధిమార్గం తేకుర్వన్వసతిమాదరాత్ । *
 భావః॥ } తత్రతత్రప్రతిష్ఠాప్యలిక్ష్ణోన్యేతేచక్రముః॥ (౩
- క్రమేణాసాద్యతేకాశ్చీప్తహదేవప్రియాంపురీం । *
- తత్రసర్వాణిదేవస్యస్థానాన్యాసాద్యహక్తితః॥ (౪
- అభ్యర్చ్యభ్యర్చ్యతేనిన్యఃకాలం తైర్నునిభిర్నుచా । *
- ఏకామ్రినాథమారభ్యధర్మపుత్రోఽహిహృష్టధీః॥ (౫
- భ్రాతృభిస్సహతైస్సర్వైర్నునిభిశ్చమహత్తరైః । *
- రాజభిర్బహుభిశ్చైవభ్రాతృజ్ఞైశ్చమహత్తరైః॥ (౬
- వీరాట్టహాసపర్యంతమర్చయామాసచాదరాత్ । *
- తస్యదక్షిణపార్శ్వేతుసర్వైస్తైర్నునిభిస్సహ (౭
- నైవనైవైర్నామభిరీశస్యతదాలిక్ష్ణానిసాదరం । *
- సంస్థాప్యపూజయామాసుస్సర్వఏవమహీక్షితః (౮
- ధర్మాత్మజోభీమసేనఃకీర్తినకులస్తథా । *

ద్వాత్రింశోధ్యాయః.

౨౮౩

సహదేవశ్చతత్పత్నీద్రౌపదీమునిసత్తమాః॥

(౯

ధృష్టద్యుమ్నశ్శిఖణ్డీచబహువోయదుభూభుజః॥

*

రోమశోముద్గలశ్చైవధౌవ్యఃపశ్యతపాశ్శిఖీ॥

(౧౦

కక్షీవాంశ్చతథాహ్యగ్రదౌశిజోధమహతపాః॥

*

వ్యాసశ్చవీతహవ్యశ్చతసదస్యుక్తుశీశ్వరః॥

(౧౧

పౌరుకుత్సస్తథానాకోమాన్దల్యోధరథీతరః॥

*

సత్యవ్రతస్తత్సుతశ్చయేచాప్యన్యేతపోధనాః॥

(౧౨

వేదవేదాన్తనిష్ఠాతాస్సర్వఏవమనీశ్వరాః॥

*

లిక్ష్గానిస్థాపయామాసూరాజభిస్సహూలిసః॥

(౧౩

తేషులిక్ష్గేషుసర్వేషుదేవ్యాసహగణేశ్వరైః॥

*

నద్విభృగ్గేమహాకాశస్కన్దవిఘ్నేశపూర్వకైః॥

(౧౪

సర్వదాస్తేశీఃప్రీతస్సర్వేషాంభుక్తిముక్తయే॥

*

తేషుయేదేవదేవేశంత్యృచ్ఛకంకృత్తివాససం॥

(౧౫

సంప్రీతయన్తిమనుజాస్సిద్ధింసర్వేప్రయాన్తితే॥

*

కైలాస) తేషాందక్షిణతోస్త్వస్త్వైకైలాసాఖ్యమృహత్తరం॥

(౧౬

నాథశు) తత్రేశానోద్గీశానంసమారాధ్యవినాకినం॥

*

క్తికాతీర్థ) సంప్రీతయన్తహాదేవందిగీశానపదంయయా॥

(౧౭

ప్రభావః) యేతమద్యాపిసేవస్తేకైలాసస్థానవాసినం॥

*

తేదివ్యభోగమాసాద్యమోదస్తేదేవవచ్చిరం॥

(౧౮

తస్యపశ్చిమదిగ్భాగేతీర్థమస్త్యతిపుణ్యదం॥

*

శుక్తికాతీర్థమిత్యేవంసర్వత్రైతత్ప్రసీధిమత్॥

(౧౯

ఆశ్చర్యార్థం మహేశేన తత్ర శుక్తుడరేపురాః * (౧౦)

ముక్తాఫలానిదివ్యానిస్సప్తానిసుశుభానియత్॥

తస్మాత్తత్తీర్థమభవచ్ఛక్తికాతీర్థసంజ్ఞితం॥ *

—*ద్విజాడఃచుః*

కౌశికోత్తమసర్వజ్ఞభక్తిభాజాంశిఖామణే॥ (౧౧)

ముక్తాఫలానిదేవేనకదాస్సప్తానిశూలినాః *

కిమర్థంకస్యహేతోస్తద్విస్తరాద్వక్తుమర్హసి॥ (౧౨)

—*కౌశికడవాచః*

శ్రీఋధ్వంకథయిష్యామిభూసురావోయథాశ్రుతం॥ *

పురారాధాంతరేకేకాఞ్చ్యమత్రద్విజోత్తమాః॥ (౧౩)

విద్యాధరాహ్వయఃకశ్చిద్ద్వేదవేదాంతపారగః॥ *

శివదీక్షాదీక్షితశ్చక్షుషఃకృతశోధనః॥ (౧౪)

శివాగమోక్తసిద్ధాంతపరాయణపటిష్ఠధీః॥ *

భస్మరుద్రాక్షిపాషాడ్యశ్శివపూజాధురన్ధరః॥ (౧౫)

నానావిద్యాపరిజ్ఞాననిష్ఠాతహృదయస్సుధీః॥ *

యోగవిద్యావిదాంశ్రేష్ఠోయథామన్తధనున్ధరః॥ (౧౬)

యోగవిద్యాపరీక్షార్థంకదాచిత్కుమ్భకాదిభిః॥ *

ప్రాణాయామేననాడీనాముదయేనలయేనచ॥ (౧౭)

క్షేత్రజ్ఞంవీత్యజగతస్సవచ్ఛామృతకర్షణాత్॥ *

అప్రాప్తతపనాయాసోనభోమాగ్నేఃసత్వరం॥ (౧౮)

అలకాశ్శివురీంప్రాప్యకుజేరపరిపాలితాం॥ *

తత్రమన్దాకినీతీరేలీలాలోలామనోహరాః॥ (౧౯)

ద్వాత్రింశోధ్యాయః

౨౮౫

ద్యౌష్టాబ్దావిద్యుదున్నేషనిభాక్తాయత్యకన్యకాః! *
విలోక్యవిస్తయాకాస్తస్తదూప్రాకృప్తమానసః॥ (౩౦)

గృహీతకామస్తాస్వేకాస్తత్రమన్దాకినీతటే! *
యత్ర రాజముపాస్యాసౌతపసాచస్తవైరపి॥ (౩౧)

సాతాతృతాద్ధనాధీశాతృన్యామేకామృతోహరాం! *
నామ్నారేఖావతీంలభ్యాముక్తారత్నధనైస్సహ॥ (౩౨)

అనుజ్ఞాతఃకుబేరేణప్రాపకాఞ్చీపురంద్విజాః! *
శుక్తికాతీర్థనికటేతథాక్రీడన్లహేతయా॥ (౩౩)

నివసన్ననపత్యోథక్లేశార్తస్సకదాచన! *
అనుకూలకళత్రంచసత్పుత్రోభక్తిరీశ్వరే॥ (౩౪)

ముక్తిశ్చశివపూజాయఃఫలంప్రాహుర్ననీషిణః! *
తస్మాచ్ఛివార్చనంకార్యంసర్వకామఫలప్రదం॥ (౩౫)

శివార్చనంవినాపుత్రప్రాప్తిరేనభవేదితి! *
నిశ్చిత్యయత్యపుత్రోసౌశుక్తికాతీర్థకూలకే॥ (౩౬)

స్వయం } తత్రస్వాయమ్భువంలిక్లంపూజయామాసభక్తిమా౯! *
భులిక్లమ } తస్మాల్లిక్లాత్ప్రసన్నస్యచన్ద్రమాశేరసగ్రహత్॥ (౩౭)

హిమా॥ తస్యాంసయత్యకన్యాయాంపుత్రమేకమజీజనత్! *
అథసాయత్యకన్యాపిశివభక్తివశంవదా॥ (౩౮)

ప్రాతఃప్రతిదినంసాత్వాశుక్తికాతీర్థవారిషు! *
పూజయన్తీమహేశాననియమేనసుపుష్పకైః॥ (౩౯)

అనన్యైర్నాక్తికేశుభైఃప్రాతఃపాదైశ్చతైస్సరం॥ *

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే

- సహస్రనామభిశ్చమ్భుంభావయన్తిది నేదినే॥ (౪౦)
- పూజయన్త్యేకదాబాలంసావత్తజంలిక్ష్మసన్నిధౌ॥ *
- నిధాయధ్యానమీశస్యప్రతిపద్యావశంస్థితా॥ (౪౧)
- తదాతత్తనయోబాలస్సహస్రమణిగుమ్ఫితం॥ *
- లీలయాహరమాధాయధూన్వన్వహ్నాన్నిక్షిపత్॥ (౪౨)
- ధ్యానాదుత్థాయసాసాధ్వీశివపూజావిధిత్యయా॥ *
- పూజాసమ్భారమధ్యస్థంహారంముక్తాసహస్రకం॥ (౪౩)
- అదృష్ట్యాచిన్తయాత్రస్తాపూజాప్రత్యూహశఃకరయా॥ *
- బాలేనదంశితందామతదాదగ్గంహిక్షీలినా॥ (౪౪)
- దృష్ట్వాశుచాసాహహేతిమూర్ఛితాపతితావనా॥ *
- లబ్ధసంజ్ఞాక్రమాద్యక్షకన్యకాచిన్తయర్థదీ॥ (౪౫)
- శివపూజాకృతేనత్యమపరాధస్సుతోమమ్॥ *
- తస్తాద్వభ్యోనసన్దేహశ్శివపూజావినాశకం॥ (౪౬)
- ఇదాసీన్తన్నిహత్యాహంముక్తప్రాణాభవామివా॥ *
- ఇతినిశ్చిత్యసహసాసదైర్యాసాదృశవ్రతా॥ (౪౭)
- శివభక్తివశాత్సాధ్వీపుత్రమాదాయభూతలే॥ *
- వినిపాత్యతురేణాసాచకర్తార్థంసుతంకళే॥ (౪౮)
- అత్రాన్తరేదయాసిన్ధుప్రసన్నశ్శివయానహ॥ *
- హహేతిత్రురికాంహస్తాదాక్షిప్యసుతమగ్రహీత్॥ (౪౯)
- బాలగ్రీవాగళద్రక్తముమావస్తేగ్రామాద్దయన్॥ *
- జీవయిత్వార్చకంరేఖావతీనూచేదయానిధిం॥ (౫౦)

- బాలేభక్తిపరీక్షార్థం దామముక్తామయః పరమయా! *
- దగ్ధంబాలకరవ్యాజాదన్యథామాకృతామనః॥ (౫౦
- అస్తి శీర్షేమయాస్యష్టాశ్చక్తయస్త్యత్కృతేఘనా! *
- తాభ్యోనక్షత్రతుల్యానిమాక్తికానిదృఢవ్రతే॥ (౫౧
- గృహీత్వాభూరిశోత్రైవమామర్చయయథారుచి! *
- సర్వాశ్శంభూష్యతైరేవముక్తాదామభిరద్భుతైః॥ (౫౨
- భూయోవరయకల్యాణివరమిష్టందదామితే! *
- ఇత్యుక్తశఙ్కరేణైషాకృతాఞ్జలిరువాచహ॥ (౫౩
- స్వామిన్సర్వజ్ఞలోకేశకిమన్యోస్తివరోమమ! *
- అస్తినిగ్ధేచతీరేచసాన్నిధ్యంసర్వదాస్తుతే॥ (౫౪
- శుక్తికాతీర్థమిత్యస్యరామాస్తుసరసస్సదా॥ *
- అస్తిస్తీర్థేచయస్మాత్వాలిశ్శంస్వాయమ్భువంత్యదం॥ (౫౫
- ఇహాయఃఫౌజయేద్భక్త్యాసర్వానామాన్సగ్రియాతుస్తః! *
- ఏవముక్తస్తథాశమ్భుస్తథైవాస్తిత్వదీరయః॥ (౫౬
- పరోక్షమగమద్దేవ్యాసహలిక్లేత్రశఙ్కరః! *
- సాపిరేఖావతీభర్త్రాసాకంతస్మాత్సరోవరాత్॥ (౫౭
- ముక్తాశలాన్యసంక్లేపిహృత్వాహారోచితానితైః! *
- చిరమభ్యర్చ్యశౌరీశమనుభూయతుసమ్పదః॥ (౫౮
- అస్తేస్వయంభులిక్లేత్రభర్త్రాసహలయంయయా! *
- తల్లిజ్జదర్శనంన్యాణాంభుక్తిముక్తిఫలప్రదం॥ (౫౯
- తదాప్రభృతితత్తీర్థంశుక్తికాతీర్థసంజ్ఞితం! *

- తత్తీర్థేమణ్డలంసన్నాత్వామతిమాన్వివతాంవ్రజేత్॥ (౬౧)
- మత్స్యే తత్తీరేమత్స్యలిక్ష్ణాఖ్యంస్థానంరుద్రస్యముక్తిదం॥ *
- శ్వరాభి సషడక్ష్వాన్పురావేదాన్సజ్జాహేసోమకాసురః॥ (౬౨)
- రామేశ్వ హృతేష్వేతేనవేదేషుసషడక్షేష్విదంజగత్॥ *
- రయార్చ నిస్వాధ్యాయవషటూరంబభూవనిహతక్రియం॥ (౬౩)
- హిమాను తదాదేవానిరాహారాత్కుధార్తామధుసూదనం॥ *
- వర్ణనమ్॥ తమేత్యచకుశుద్దీనానమస్కృత్యాఘ్రిపజరజే॥ (౬౪)
- దత్వాతేభ్యోభయంవిష్ణుఃకార్యంనిశ్చిత్వచేశసా॥ *
- జ్ఞాత్వాన్తస్సాగరేమగ్నంసోమకంవేదతసురం॥ (౬౫)
- ఆదిదేశాపరంరూపంతద్వంఘృగుశాపతః॥ *
- తక్షణాన్నిర్గతఃకాఞ్చ్యంశుక్తికాతీర్థమధ్యతః॥ (౬౬)
- తత్రలిక్ష్ణంప్రతిష్ఠాప్యమత్స్యరూపీస్వయాఖ్యయా॥ *
- అభిషిచ్యమహాదేవంయథావిధితదాజ్ఞయా॥ (౬౭)
- సముద్రాన్తగ్గతంగత్వాసోమకంవేదతసురం॥ *
- తస్మాద్వేదాన్సమాహృత్యబ్రాహ్మణేభ్యోదదాహరిః॥ (౬౮)
- తదాపఞ్చజనంనామదైత్యంశ్చౌక్థాకృతింప్రభుః॥ *
- సంహృత్యసోమకంచైనంతదస్థిసుమహారవం॥ (౬౯)
- దధావథోక్షజశ్వజ్ఞందక్షిణావర్తమద్భుతం॥ ✽
- తదత్రశజరూమత్స్యలిక్ష్ణేసన్నిహితోమ్భయా॥ (౭౦)
- సాన్నిధ్యంకురుతేసర్వభూతానాంభూతనాయకః॥ *
- మత్స్యేశ్వరంసమారాధ్య కాఞ్చ్యమ్ముక్తిమవాప్నుయాత్॥

ద్వాత్రింశాధ్యాయః

౨౪

- వామనకు తస్యోదకృచ్ఛి మేభాగేస్థానం త్రైవిక్రమాభిధం॥ *
- ద్విత్రైవిక్ర పురాబలిబలాక్రాంతేత్రిదివేతస్తవాసవే॥ (౨౨)
- మథానమ ఊపేంద్రస్త్వముపాయాతోవిష్ణురూపేణవామనః॥ *
- హిమా ఇంద్రాయరాజ్యమన్విచ్ఛన్వాయసేకాశ్యపాత్మజః॥ (౨౩)
- నువర్ణనం అభిరామేశ్వరంకాశ్చాన్యలిక్ష్మమారాధ్యభక్తితః॥ *
- తత్రస్థిత్యాసుఖాసీనశ్చయిత్వోపేంద్రాదరాత్॥ (౨౪)
- ప్రీతేనవిభునాచోక్తోజహిత్రుంబలింహరే॥ *
- జగామానస్తరింతస్యయజ్ఞవాటస్తువామనః॥ (౨౫)
- పార్థివయామాసపృథివీంస్వపదత్రయసమ్మితాం॥ *
- భూదానకాలేకావ్యోపిజ్ఞాత్వావిష్ణుంసవచ్చనం॥ ౨౬
- బలిహస్తస్థకరకనాశాగ్రాస్తస్థితోభవత్॥ *
- విష్ణుఃకృతాస్తరాయస్యకవేర్దృష్టింజఘానవై॥ (౨౭)
- బలిఃపార్థివోదధోభూమింతత్పదత్రయసమ్మితాం॥ *
- తతస్సతరసావిష్ణుర్వపుధేత్యస్తమద్భుతం॥ (౨౮)
- కృత్వాలోకాన్సభూరాదీన్సప్తస్వాత్పదామితాన్॥ *
- ద్వితీయానవకాశేనబలింకారాగృహ్నోపమే॥ (౨౯)
- రసాతలేసుసంస్థాప్యదదావిద్వ్రాయమేదినీం॥ *
- పునశ్చకాశ్చీమాసాద్యసోభిరామేశ్వరాన్తికే॥ (౩౦)
- వామనాఖ్యంతదాకుణ్డంరుద్రస్నానార్థమచ్ఛకం॥ *
- విధాయతజ్జలేనైవతదారాధనతత్పరః॥ (౩౧)
- సన్దర్శయన్తుదాతస్యైత్త్రైవిక్రమమహాకృతిం॥ *
- ఆస్తేత్త్రైవిక్రమోవిష్ణురుషేంద్రస్తస్యసన్నిధౌ॥ (౩౨)

అభిరామేశమారాధ్యనరోముచ్యేతకిర్భిషాత్ । ✽
 ఇత్యేవంహేపురాహరిఃపశుపతంసమ్పూజ్యపూజ్యమ్మదా । ✽
 దైత్యంభక్తమపిస్వపాదకమలేలోకేశదేవేంద్రహం । ✽
 జిత్వాతంచరసాతలేబలిమసౌసంస్థాప్యశక్రాయగాం । ✽
 ద్యాంచాన్యచ్ఛదదావితిద్విజవరాఖ్యాతోభిరామాజ్ఞయా॥

ఓమిత్యాదిమహాపురాణే శ్రీస్కాందేశ్వర సంహితాయాం
 కాఞ్చీమాహాత్మ్యేధర్మపుత్రభీమకిరీటినకులసహదేవద్రాపదీ
 ధృష్టద్యుమ్నాదిరాజలింగసమవాయరోమశాది మునీశ్వరలింగ
 సమాహితైలాసనాధ శుక్తికాతీర్థ తటస్థితస్వయంఘ్రిలింగ
 శుక్తికాతీర్థకూలస్థితమత్యైశ్వరాభిరామేశ్వరవా
 మనకుండ్రత్రివిక్రమస్థానమహిమానువర్ణనం
 న్నామద్వాత్రింశోధ్యాయః



శ్రీరస్తు.



త్రయస్తింశాధ్యాయ ప్రారంభః.

—*కాశికడువాద*—

- కృష్ణేశ్వర } అతఃపరంప్రవక్ష్యామి కృష్ణేశస్థానవైభవం। *
చన్ద్రీకాఖి } శ్రుణుతానన్యమనసస్సర్వపతపోధనామ్। (౧
ణ్ణవిష్ణోః } పురాయదుత్థితం ఘోరంకాలకూటంమహమ్బుధేః। *
మహిమా } తజ్జ్వలాగ్రమృదుస్పర్శాద్విష్ణుఃకృష్ణఃకీలాభవత్॥ (౨
సువర్ణనం }
తస్మిన్రుద్రాశనేవ త్రైవిష్ణుస్తీవరుజార్దితః। *
కాశ్చీపురముపాగన్యకృష్ణలిశ్నేశ్వరంశివమ్। (౩
ప్రతిష్ఠాప్రయథాన్యాయంతరాధ్యాప్తీణ్యద్విభుమ్। *
తతఃప్రీతేషాదేవేనద్రోక్తోదేవారిషాదనః॥ (౪
కిమగ్ధమృత్ప్రియేస్థానేత్వంప్రతిష్ఠాప్యమాంశురేః *
అర్చయామాసిధమారేవదకృష్ణేశ్వరాఖ్యయా॥ (౫
తతస్తుసత్వరోవిష్ణుప్రవాచసరమేశ్వరమ్। *
కాశకూటంత్యయూతమౌభాషితంకిలగుప్తయే॥ (౬
తత్సూర్యమేవమేక్షానితలీ-లాలీధమాత్రతః। *
కృష్ణానిదృఢసంతాపభాజితభిన్నమానసమ్॥ (౭
త్వాంప్రపన్నోస్మి శరణంరుద్రంరుద్రావతాత్ప్రభుమ్। *
శమ్భుంశమ్భువతీతీహమ్బుడమ్బుడయతీతిచ॥ (౮
శబరంశబరరోతీతిభవన్తంశివమవ్యయమ్। *

శ్రీకాంచీసూహాత్మ్యే

ఇత్యుచిషిహరాతస్త్రిన్భయఃప్రవాచశబరః॥ (౯)

ఏవంచేత్సర్వదాతిష్ఠమచ్ఛిరశ్చన్ద్రికాన్తికే॥ *

ఏకామ్రనాథలిక్లేహంసర్వదానివసావితత్॥ (౧౦)

తదగ్రేమచ్ఛిరశ్చన్ద్రిచన్ద్రికానికటేవస॥ *

కాఞ్చ్యోమిద్ధకలాఖణ్డచన్ద్రికావిష్ణురిత్యతః॥ (౧౧)

ఖ్యాతోలోకత్రయేవిష్ణోభవమత్సన్నిధౌవస॥ *

త్వయాత్రస్థాపితంలింగంకృష్ణేశంయేర్చయన్తితే॥ (౧౨)

విధూయసర్వపాపానిమత్సాయుజ్యమవాప్నుయః॥ *

త్వాంచమత్సన్నిధౌదృష్ట్వాత్వల్లోకేమోదమాప్నుయః॥౧౩

ఇత్యుక్త్వాన్తర్దధేవోవిష్ణుస్తత్సన్నిధిం౧౪తః॥ *

త్వక్కాశీ } త్వక్కాశీకేశ్వరంవక్ష్యేగౌర్యాత్వక్లేశసమ్భవా॥ (౧౪)

కేశ్వరమ్ } కాశీకీసంప్రతిష్ఠాప్యస్వేననామానసశ్చర్చయత్ *

హక్తికాశే } లింగంత్వక్కాశీకాఖ్యంతద్భక్తిముక్తిఫలప్రదం॥ (౧౫)

శ్వరియో } త్వక్కాశీకేశ్వరంపాశ్యనపునర్భవఆత్మనాం॥ *

ర్వర్ణనమ్॥ మహాకాశేశ్వరస్థానంమహాకాలాహినార్చితం॥ (౧౬)

పురాదక్షిణకైలాసేమహాకాళోహిసత్తమః॥ *

అర్చయామాసదేవేశంసర్పకారంపరాత్పరం॥ (౧౭)

తుష్టేనాథశివేనాసాపృష్టస్వేష్టవరాప్తయే॥ *

ప్రోవాచనిష్కృతిర్దైవైశ్చతస్కృపయాపరమేశ్వర॥ (౧౮)

తమువాచతతశ్చమ్భుఃఫణిన్ద్రింప్రియమాత్మనః॥ *

కాఞ్చ్యోమాంసంప్రతిష్ఠాప్యసమభ్యర్చ్యత్తనామతః॥౧౯

త్రయస్త్రింశోధ్యాయః

౨౯౩

పునరాగచ్ఛసవిధంతతోదాస్యామినిర్వృతిం *

తథేతిసనిశమ్యోక్తంకాశ్చేంసత్వరమాశ్రితః॥ (౨౦

మహాకాశేశ్వరంస్థాప్యపఞ్చతీర్థసరోస్తికే॥ *

అర్చయిత్వాయథాశాస్త్రమహిఃపునరుమాపతేః॥ (౨౧

ప్రసాదాన్నిర్వృతింప్రాప్తవైలాసేదక్షిణేహిరాట్॥

మహాకాశేశ్వరంపుణ్యంకాఞ్చ్యమీశప్రియంసదా॥ (౨౨

కుమార) అస్యపశ్చిమదిగ్భాగేసుంద్రస్యస్థానముత్తమం॥ *

కోష్ఠవర్ధ) నామ్నాకుమారకోష్ఠాఖ్యంస్థానంపాపహరంపరం॥ (౨౩

నమ్ పురాసుంద్రోమహాతేజాబాలోబాలపరాక్రమః॥ *

తారకాఖ్యంమహాఘోరందానవంగర్వవిహ్వలం॥ (౨౪

నిహత్యలీలయాసఖ్యేభయేనసహవజ్రిణః॥ *

శ్రీమతైలాసశిఖరేపుణ్యేభోగపురోత్తమే॥ (౨౫

చిరకాలంవిహృత్యాజేపిత్రోర్విశ్వాసురేశయోః॥ *

అలఙ్కృతోజగన్తాత్రాదివ్యైరాభరణైర్ముదా॥ (౨౬

ఆససాదబహిర్ద్వారిజ్యేష్ఠరాజస్యసోస్తికం *

తేనాఙ్గుదేశమావీయలాభితోతిచిరంగుహః॥ (౨౭

మూర్ధ్నాఘ్రాతశ్చసముదాకపోలేనముహూముహూః॥ *

పునశ్చిక్రీడసుచిరంతత్రవైసగణాన్ప్రీతికే॥ (౨౮

సుంద్ర) తస్మిన్నవసరేబ్రహ్మదేవైస్సహమహ్నిభిః॥ *

తబ్రహ్మ) శివయోర్దేశకానాకాంక్షీవినయేనసమాగతః॥ (౨౯

గర్వాప) క్రీడంతత్రససుంద్రమవిజ్ఞాయవివేశహః॥ *

నోదనసు) దేవాన్తికంతమభ్యర్చ్యప్రీణయిత్వాచిరంస్తవైః॥ (౩౦

ట్టః

- అనుజ్ఞాతశ్చనిర్యాతస్వల్కాయయథాపురంః *
తదానీమపితత్రైవచిక్రీడశిఖివాహనః॥ (౩౦)
- పూర్వవత్తమనాదృత్యజగామచతురాననః। *
అజ్ఞత్వమస్యావమతిమాధాయమనసాన్తనః॥ (౩౧)
- కింశ్చిద్విహస్యసంక్రుద్ధోవిధిమారాదుపాహ్వయత్॥ *
గచ్ఛంతమునిభిస్సార్థమేహిత్యాత్మకరాగ్రతః॥ (౩౨)
- తతస్ససత్వరంబ్రహ్మసాజ్ఞాల్లింగనయాన్వితః। *
సమాగత్యాగ్రతస్తథేషుబ్రహ్మణ్యోబ్రవీచ్ఛిధిం॥ (౩౩)
- కోభవాన్వదతాన్తహ్యుధికారశ్చతేత్రకః। *
కాసువిద్యాసునిష్ఠాతఃకుత్రీవావసతిస్తవ॥ (౩౪)
- తస్యైవంవదతోబ్రహ్మస్యోమ్యాగ్రేవ్యజ్ఞిజ్ఞిపత్ *
అహంబ్రహ్మజగత్ప్రతాప్రేవదేవేనశశ్చనా॥ (౩౫)
- జగత్సృష్టేనియుక్తోస్తిసత్యలోకేనివేళితః। *
సర్వవిద్యాసుదేవేనసమ్యాగధ్యాపితఃపురా॥ (౩౬)
- విశ్వాధికేనత్వస్త్విత్రామహతాచమహర్నిశా *
సోహంతయోజగత్ప్రతాప్రస్థంసేవాధమిహగతః॥ (౩౭)
- ప్రసన్నాభ్యాంకృపాదృష్టిస్తానభ్యాంసంస్థాపితామయి॥ *
కృతార్థోస్తిత్వయాప్యత్రకృపాదృష్ట్యావిలోకితః॥ (౩౮)
- సాధయామితమేవాహంసత్యలోకంసనాతనం। *
శ్రీసుబ్రహ్మణ్యుడవాచ॥
- సాధుసాధుమహామధ్యేత్వంబ్రహ్మకింజగత్పతిః॥ (౪౦)

త్రయస్త్రింశాధ్యాయః.

౨౯౫

సర్వాసుచసువిద్యాసుశిక్షితస్తస్వంపినాకినా। *

తాసామాదౌతువిద్యానామధ్యేతవ్యంకిమక్షరం॥ (౪౦

తస్యకోర్థోధవాబూహిపుచ్చతేమహ్యమద్యతత్ *

ఇతిపృష్టశ్చతుర్వక్త్రఃప్రత్యువాచకృతాజ్ఞలిః॥ (౪౧

అనుగ్రహంవినాశమోఽరస్తాకంకామనీషితా। *

ఆద్యక్షరంనజానామితస్యార్థమపిమానద॥ (౪౨

కృప్యారక్షమామద్యేత్యాశుగస్తుంప్రచక్రమే। *

సగస్తడవాచ॥

మాగచ్ఛార్థమనుక్తాత్వమద్యాద్యస్యాక్షరస్యచ॥ (౪౩

శపేశివస్యపాదాభ్యేవదనత్వరమద్యమే। *

—*బ్రహ్మోవాచ*—

సర్వజ్ఞస్యకుమారస్తస్వంసర్వవిద్యాలయోగురుః॥ ౪౪

మాశపశ్యివపాదాభ్యేయథామతివదామితే। *

ఓమిత్యాదౌప్రయోక్తవ్యంవిద్యానామీశ్వరేరితం॥ (౪౫

తస్యార్థశ్చహరిర్భృహ్యయదోవైమూర్తయస్త్రిధా॥ *

వర్ణయన్త్యర్థమేవంహిపురాణాథవిదోజనాః॥ (౪౬

హృదయకమలమధ్యేదీపవద్వేదసారం। *

ప్రణవమయమతర్క్యంయోగిహృద్ధ్యానగమ్యం॥ (౪౭

హరిగురుశివయోగంసర్వభూతస్థమేకం। *

సకృదపిమనసామాంధ్యాయతేయస్సముక్తః॥ (౪౮

ఏతావదద్యవిజ్ఞాతమాద్యస్యాథోక్షరస్యచ। *

మారివిమోచయదేవేశసుబ్రహ్మణ్యనమోస్తుతే॥ (౪౯

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే.

శుక్రత్వేవంకోధతామ్రాక్షఃప్రత్యువాచహరాత్మజః। *

పార్శ్వస్థితాన్లవరానేషకారాగృహాన్తరం॥ (౫౧)

ప్రవేశ్యతామయంమూఢోనజానాతికిమృషసా। *

బ్రాహ్మంపదమవస్థాయసృజ్యతేనిఖిలంజగత్॥ (౫౨)

ఇతిస్వభవనేసున్ద్రఃబ్రహ్మణంబ్రహ్మణస్పతిం। *

కారాగృహేతుసంస్థాప్యజగత్సృష్టించకారహః॥ (౫౩)

అథతేనసమాజగ్న్యైదేవామునియోగినః॥ *

తేనర్వేతుపదంజగ్న్యైదేవామునియోగినః। (౫౪)

తేనర్వేతుపదంజగ్న్యైదేవామునియోగినః। *

తత్రతాన్తునియోగీద్వాన్ప్రవేష్టుంనవిషేహిరే। *

గణపాస్తేతతోభ్యేత్యమునయోదేవయోనయః। (౫౫)

కైలాసభవనేదేవందేవదేవముమాపతిం॥ *

ప్రణమ్యపోచురేతస్యవృత్తాన్తంపద్మన్ననః। (౫౬)

శ్రుత్వైతద్భగవానూచేసర్వాన్తునిసురానపి॥ *

కథంబ్రహ్మగ్ధమవదత్పుచ్చతేశరజచ్ఛనే। (౫౭)

ప్రణవస్యమహార్థస్యమత్పరస్యమనోరసా॥ *

మత్పుత్రవాచకస్యాపిశ్రుతిద్వైప్రస్యసర్వశః। (౫౮)

ఈశానస్సర్వవిర్యానాంభూతానామహమీశ్వరః॥ *

బ్రహ్మధిపోబ్రహ్మణశ్చబ్రహ్మసోహంసదాశివో॥ (౫౯)

అథవాసర్వయజ్ఞేషుసుబ్రహ్మణ్యోమితిత్రిధా।

అహంచమమపుత్రశ్చాప్యోంకారార్థాశ్చతాశ్చితేః। *

ఇమమర్థంనజానాతికథమేషవిధిస్త్వన్మతం॥ (౬౦)

త్రయస్త్రింశోధ్యాయః.

౨౮౭

- విమోచ్యశ్చ కథం త్వేషమయావాపద తామృతాః *
 తథాప్యహంవిధాతారంమోచయిష్యేకృపాబలాత్ || (౬౧
 పాహి ఘోరభనన్దీశంసుబ్రహ్మణ్యాన్తికంశివః *
 వక్తవ్యోదేవసేనానీస్తవ్యానన్దీశమద్గిరా || (౬౨
 బ్రహ్మణమ్ముఞ్చమాస్తవ్యకోపశ్శరవణోద్భవ *
 మోచయిత్వైవమేవైనంమత్సమీషముపానయ || (౬౩
 ఉక్తస్తేవంశిలాదాన్తసమ్భవస్తవరయాన్వితః *
 కౌమారలోకమాసాద్యప్రార్థయామాగషణ్మఖం || (౬౪
 నన్దీప్రణమ్యహూవాచసగ్రదాయాఘ్రిసరోరుహే *
 భగవన్సగ్రద్దసర్వేశభగవానిస్తుభూషణః || (౬౫
 ఆజ్ఞాపయతిదేవస్తావమాత్మభూరత్రముచ్యతాం *
 ఇతివాదినిశైలాదాసుబ్రహ్మణ్యఃపునఃక్రథా || (౬౬
 ముమోచనైవబ్రహ్మణంనన్దిభూతోధనిర్యయా *
 మునయోదేవదేవేశంపునస్తుప్తుపురీశ్వరం || (౬౭
 దేవాశ్చయోగినస్తతప్రణమ్యాప్రార్థయన్ప్రసం *
 ప్రసీదబ్రహ్మజేశమౌఘప్రసీదాస్తభ్యమీశ్వర || (౬౮
 ప్రాథమ్యత్స్వధదేవేసుశైలాదిఃప్రాహశజ్జరం *
 విజ్ఞాపితోమయాస్వామిస్తద్దాజ్ఞాంశిఖివాహనః || (౬౯
 నాగ్నేచకారకోపేనభీతోహంనిగతస్తతః *
 తచ్చుత్వాదేవదేవోఽస్వయమేవసశైలజః || (౭౦

శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

- సంపాద్యపుత్రపేష్టాథతత్పర్వంచంద్రభూషణః । *
 తరసాపితరౌదృష్ట్యాసగ్రస్తస్సన్తుష్టమానసః॥ (౨౦)
- ప్రణమ్యాగ్రేసమాతిష్ఠత్పాఞ్చలిర్విసయాన్వితః । *
 తాతమఙ్గంసమారోఽప్యపితరౌభగతాంతదా॥ (౨౧)
- అఘ్రియమూర్ధ్నిచాశ్లిష్యముముదాతేవరస్వరం । *
 తతోజగాదదేవేశస్సయస్త్రివగుహంశివః॥ (౨౨)
- స్పృశసగరాభ్యామస్యాజ్ఞంసుసుఖాభ్యాంసిరీక్ష్యతం । *
 వత్సవత్సమహాభాగముఞ్చకారాగృహంద్విధిం॥ (౨౩)
- కింఞ్చిజ్జాలఙ్ఘితాయేనతత్ప్రాయశ్చిత్తమాచర । *
 ఫ్రియేకాఞ్చీపురేస్తాకంచిరాయకురుసత్తపః (౨౪)
- దేవసేనాపతీశానంస్వనామ్నాతత్రపూజయ *
 ఇతివాక్యమథాకర్ణ్యపితురజాగ్రదభోతృతః (౨౫)
- బ్రహ్మాణంగణపైరేవప్రాపయిత్వాతదన్తకం *
 ప్రహృష్టవదనోత్పర్థంప్రణమ్యపితకాపునః॥ (౨౬)
- ప్రతస్థేదక్షిణామాశాంకాఞ్చీపురదిదృక్షయా । *
 తత్రపఞ్చసరస్తీరేపశ్చిమేలిగ్గముత్తమం (౨౭)
- మహాకాలేశనవిధేదేవసేనాపతీశ్వరం *
 ప్రతిష్ఠాప్యసమభ్యర్చ్యతపశ్చక్రేతిహృష్టధీః॥ (౨౮)
- కమణ్డల్పక్షహస్తాబ్జఃకృష్ణాజినలసత్తనుః । *
 మాఞ్జోమేఖలియాయుక్తస్తతోనాసాశ్రమేచిరం॥ (౨౯)

త్రయస్త్రింశోధ్యాయః

౨౯౯

కుమారకోష్ఠమిత్యేవతదాశ్రమపదంస్తృతం। *

కుమారకోష్ఠశ్రవణాత్సకృత్యన్దర్శనాదపి॥ (౨౦

చన్ద్రాలోపిభవేత్సప్తజన్మాథ్యోబ్రాహ్మణోత్తమః। *

బ్రాహ్మణావావిముక్తాఘామచ్యవై నాత్రసంశయః॥ (౨౧

దేవసేనాపతీశానందేవదేవంభజన్తియే। *

దేవదానవదుష్ప్రపందేవసేనాన్యమాపున్యయః॥ (౨౩

ఓమిత్యాదిమహాపురాణేశీసాగ్రదేవజగరసంహితాయాం

కాశ్చీమాహాశ్చ్యేకృష్ణేశ్వరచంద్రఖిన్ద్రవిష్ణుత్వకాగ్ని

కేశ్వరమహాకాశేశ్వరదేవసేనాపతీశ్వరకుమార

కోష్ఠశ్రీసుబ్రహ్మణ్యమహిమానువర్ణనం

నామత్రయస్త్రింశోధ్యాయః





శ్రీరస్తు.

చతుస్త్రింశాధ్యాయ ప్రారంభః.

కౌశికఉవాచ*

తమేవదేవసేనేశంపురారాధ్యమురార్దనః॥ *

ద్రవచ్ఛిత్రాన్తరస్థాఖ్యామగమత్యృపయేశితుః॥ (౧)

ద్విజాఢిఃకుః॥

కదావిష్టుస్సమా రాధ్యదేవసేనాపతీశ్వరం॥ *

జగామసద్ద్రవచ్ఛిత్రనిలయత్వంవదాద్యనః॥ (౨)

కౌశికఉవాచ॥

మూర్కకస్త్రింశద్భిష్కాణఃకల్పేమూర్కజ్జేయోమహామునిః *

జ్జేయనా ఏకార్ణవేజగత్యస్త్రిన్గుల్పస్తేసముపస్థితే (౩)

రాయణ చచారసుచిరంకాలమేకాస్తోర్ణవాశ్చస్థి॥ *

మోస్సు తత్రాపశ్యన్తహవిష్టుంశయానంవారిజేక్షణం॥ ౪

వాదః

ఆస్థాయభోగిపర్యజ్కుయోగనిద్రాపరాయణం *

సమీపంతస్యసమ్ప్రాప్తిప్రణమ్యపరయాముదా॥ (౫)

పోవాచతంజగద్యోనింమూర్కజ్జేయోమహామునిః॥ *

భోభోమహీమహాభాగవిష్టోజిష్టోజనార్దన॥ (౬)

క్వయాతాజగతాంధాత్రీతమసేదంజగద్వృతం *

సూర్యాచంద్రమసావేతాజ్యోతిశ్చక్రింక్వవాగతం॥ (౭)

కుతఏతత్సమాయాతమేకసీరమిదంపునః *

యాపూర్వంమహావిష్టోజ్ఞాతంచణ్డార్కరశ్శిభిః॥ (౮)

- జగద్దగ్ధంక్షణాదేవమహామోహమహంగతః *
 ఇదాసీంపునరుద్బుద్ధోజలమధ్యేష్టవామ్యహం॥ ౯
- దైవాఛ్వామద్యసంప్రాప్యకృతార్థోస్తిషహీపతే *
 మహీమేత్యజగత్సర్వంసన్దర్శయదయానిశే॥ ౧౦
- బాహూపాదావతిగ్లానాష్టవతోమేచిరన్తరాం *
 మార్కణ్డేయోక్తమకర్ణ్యమహావిష్ణుర్వచోబ్రవీత్॥ ౧౧
- మార్కణ్డేయమహాబుద్ధేజగన్నాన్యత్రవర్తతే *
 ససురాసురమద్యాత్మోదరేతద్వర్తతేజగత్॥ (౧౨
- నిర్భయంతత్ప్రవిశ్యత్వంసుఖంతిష్ఠమమోదరే *
 ఇత్యాకర్ణ్యవచోవిష్ణోర్మార్కణ్డేయస్తమబ్రవీత్॥ (౧౩
- జగద్వఞ్చకమూర్ధన్యమాయావిన్సవ్యగీరితం *
 మాయామయేదృశంవిశ్వంవర్తతేమయివిద్యయా॥ (౧౪
- యాదృశీభిఃపురావాస్పిర్విధింవఞ్చితవానసి *
 మాంచవఞ్చయితుంయత్నంచీయానింజనార్దనా (౧౫
- శివప్రసాదనిర్ధూతమాయికంవిధిమాంహరే *
 జానేహంతాత్వాచమాయాధ్యంవఞ్చకానాంశిరోమణిం॥ (౧౬
- పార్శ్వేకల్పేతమేవేథంవిధింవఞ్చితవానసి *
 అమృరీషగృహేపూర్వంనారదంఽర్వతంచతం॥ (౧౭
- ప్రతార్యతత్సుతంచౌర్యాధృతవానసిమాధవ *
 బలించవఞ్చయన్పూర్వంపాలాశేసంవివేశిధ॥ (౧౮
- ఏవంభక్తేషుభృత్యేషుతవమాయావిజృమ్భతే *
 విభేషిత్వత్తత్సాన్సాధయామీతిజగ్త్వా॥ (౧౯

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే.

- స్థవన్నేవజలే మ్మోఘః కేశోఽపి శ్రీమయాంశ్రయః॥ *
 దృష్ట్యాచూతతరోరగ్రశాఖాం వేదస్వరూపిణీం॥ ౨౦
- కిమిదంవృక్షశాఖాగ్రమివసీరేవిలోక్యతే *
 అశ్చర్యమివమేథాతీపుణ్యంకిమ్మే సదేభిమం॥ (౨౧)
 ఇత్యేవంచింతయన్చూతవృక్షాగ్రాన్తికమాశ్రయః॥ *
 అవలమృగకరాభ్యాంతచ్చనైరన్తర్కమజ్ఞపః॥ (౨౨)
 తత్రకాశ్చీపురీందృష్ట్యాజ్యోతిషాసర్వతోవృతాః *
 ఏకామ్రనాథదేవస్యలిక్ష్మమూర్తేశ్వరస్యతు॥ (౨౩)
- అఘ్నఃప్రాకారసంవీతామణ్డంబహిరివామలాం *
 బుద్ధుదాన్తర్కభస్తుల్యాంపూర్ణామైశేనతేజసా॥ ౨౪
- తాందృష్ట్యావిస్తయవిష్టశ్చైమంతత్రవిసీయసః॥ *
 ఏకామ్రచాధమాసాద్యపూజయిత్వాతదన్తికే॥ (౨౫)
 ఉవాసరాత్రింతాంబాప్రీత్యంతత్రైశీశస్యసన్నిధౌ॥ *
 నారాయణోపేభగవాన్తస్యాసుపదమాపసః॥ (౨౬)
- వేదచూతతరోరగ్రస్థవన్నమృగసీవారిధేః॥ *
 అవలమృగకరాభ్యాంతన్తమజ్ఞామృసిమాధవః॥ (౨౭)
 అథదృష్ట్యాహరికాశ్చీంరాజదానీమహేశితుః॥ *
 అత్యన్తవిస్తయవిష్టఃకిమేతదితిచింతయః॥ (౨౮)
 భ్రమన్తత్రహరిర్దేవాన్కార్కణ్డేయంవిలోక్యసః॥ *
 అబ్రవీతిమిదంచిత్రంచూర్కణ్డేయంమహామునిం॥ (౨౯)
 ఏకార్కవేజగత్యస్మిన్నైషామగ్నపురీకథం॥ *
 అత్రకాశ్చీపురేశమోర్కహిమాస్తివిశేషతః॥ (౩౦)

చతుస్త్రింశోధ్యాయః

303

అపిముక్తాదపిశ్రేణంకాఞ్చీపురమిదంమహాత్మానః * (36)

తేజసాపరమేశ్వరసామృతంపరితోయతః॥

తస్మాన్నమగ్నంపాథోఽశ్వాశ్రయేపిపురంక్షిదం॥ * (37)

అత్రస్థితానాంజన్తూనాంపునజన్తనవిద్యతే॥

ముక్తితేత్రమిదంసేవ్యంప్రషుదాభిరనుత్తమం॥ * (38)

అన్యతేతేమయోధర్మక్రియతేవానరోక్షమైః॥ (39)

కాఞ్చీపురీనివాసాయసాధనంభవతిస్త్వనః॥ *

కాఞ్చీంవినాన్యత్రముక్తిర్నాస్తినాస్తిధృవంన్యథాం॥ (40)

ధర్మార్థకామమోక్షాణామఙ్కురోత్పత్తిధూరియం॥ *

ఇత్యాకర్ణ్యవచస్తస్యమార్కణ్డేయోబ్రవీద్ధరిం॥ (41)

హరేత్రనగరేశమ్భుమారాధ్యనియమాదిభిః॥ *

పరవఞ్చననిష్ఠాతాంమాయాందూరయమదకమాం॥ (42)

మార్కణ్డేయోక్తమఖిలంతస్యచిత్తంతదాతుదత్॥ *

నారాయణస్త్వత్స్వత్స్వాచతద్వాక్యంమనస్యేవమచిత్తయతే॥ (43)

ణహయాఅహంకిమాశ్రితానేవమనిశంత్యతిసన్దధే॥ *

మోహినీఅధవామాంమహామాయావిమోహయతిశృంగీ (44)

శ్వరమైవీహ్యేషాగుణఘయాశివమాయాదురత్యయా॥ *

హిమానఃతమేవయేప్రపద్యస్తేసూయామేతాంతరన్తితే॥ (45)

సపవశుభయాస్త్వత్స్యాగంయునక్తిసమాశ్రితాః॥ *

ఇమామర్చామృతేనాపాపైరభేదస్త్వహేతవే॥ (46)

ఇతినిశ్చిత్యమనసాబిలద్వారంసమాశ్రితః॥ *

తతోపాస్యమహాదేవీంసాక్షిద్విద్యాత్మికాంశివాం॥ (47)

శ్రీ కాంచీమహాత్మ్యే

తత్ర సేనాపతీశానంజననీంస్తుతిభిస్తువత్ | *

తత్ప్రసాదాత్సముద్భూతజ్ఞానానందహృదస్తరః || (౪౨

పంచతీర్థజలేస్నాత్వా దేవసేనాపతీశ్వరం | *

సమాసాద్యనమస్కృత్వా సుంద్రేనకృతసత్ప్రియః || (౪౩

తత్ర సేనాపతీశానంసమారాధ్యయథావిధి | *

స్తుత్వాతువివిధైస్తోత్రైస్తల్లిక్ష్ణేసామృమీశ్వరం || (౪౪

సప్రత్యక్షంసమాలోక్యవప్రేవరమనుత్తమం | *

దేవదేహిమహాభీష్టమేకంయన్తేహృదిస్థితం || (౪౫

భక్తేషుకౌర్యతాబుద్ధిర్మమమాస్తుకదాచన | *

యోగీంద్రేషుమునీంద్రేషుకౌటిల్యంమాస్తుమేశివ || (౪౬

త్వయిచాపంచలభక్తిరన్తర్భక్తిర్మమాస్త్వియం | *

అత్రైవసన్నిహౌదేవదేవసేనాపతీశ్వర || (౪౭

సుంద్రేనసహవాసాస్తుకృతార్థోస్త్రితవప్రభో | *

—*ఈశ్వరఉవాచ*—

సాధుసాధుమహావిష్ణోత్వంమమాత్యంతవల్లభః || (౪౮

తవాభీష్టంహృదిస్థంయత్సత్యమస్తుమమాజ్ఞయా | *

ఇతఃపరంభవాన్భక్తిద్రవచ్చిత్తాలయాఖ్యయా || (౪౯

ప్రసిద్ధోభవతుపాజ్ఞప్రజారక్షజగత్ప్రయే | *

ఇత్యాదిశ్యమహావిష్ణుంసుంద్రంచాన్తదధేశివః || (౫౦

ఏతత్కుమారకోష్ఠాఖ్యంస్థానంసుంద్రస్యపావనం | *

విశాఖాకృత్తికాస్వనృపుణ్యకాలేతుయేజనాః || (౫౧

చతుస్త్రింశోధ్యాయః

౩౦౪

ప్రవిశ్యపూర్వమాలాక్యదాగ్నిహోత్రం సప్తజన్మసుః *
 పాప్రీయర్షుర్మత్తపాప్తానోభోగానస్తేచనిర్వృతిం॥ (౫౨)

మహాకా) అతోన్యదక్షిణేభాగేమహాశాస్త్రేశ్వరంపరం। *

స్త్రీశ్వర) స్థానమస్తీసదాకాశ్చాన్యంసిద్ధిదంఘ్రిముక్తిదం॥ (౫౩)

ప్రభావః॥ దేవాసురైర్మహాహృథౌమధితేమృతలబ్ధయే। *

కాలకూటేమహేశేనపితేనతిపినాకినా॥ ౫౪

పునరస్యాజ్ఞయాజ్ఞౌచమధ్యమానేసురాసురైః। *

జ్యేష్ఠాలక్ష్మీర్వాజిహస్తీకల్పశేన్వస్పరస్సుచ॥ (౫౫)

జాతాస్వన్యాసువోద్భూతమమృతంమరణౌషధం। *

జాతమాత్రేమృతేతేషాంకలహస్సుమహానభూత్॥ (౫౬)

సురాసురాణామన్యోన్యంసుధాజహేసురైర్చలాత్। *

త్రిదశేష్వతిభిన్నేషువ్యధశత్రుమధియాతదా॥ (౫౭)

నారాయణోమహామాయామోహిన్యాకృతిమాస్థితః। *

జహరామృతకుమ్భంచదైత్యహస్తగతంపునః॥ (౫౮)

ఆహస్తాచాసురేంద్రాన్స్తానమృతంవోహమద్యవై। *

విభజ్యభాగశోదద్యాంవిశన్వత్రాసినేష్వమీ॥ (౫౯)

దేవాశ్చపూర్వదేవాశ్చసర్వేభ్యోహంయధారతి। *

యేషుమాణ్ఘ్నిమమాత్యరణంతేభ్యోఘోరిదదామ్యహం॥ (౬౦)

యదివస్సమృతంశీఘ్రంప్రత్యేకంపక్షిపక్షిశః। *

నిర్విశన్వదితేపుత్రాదితేపుత్రాశ్చసత్పరం॥ (౬౧)

ఇతివాదినిగోవిందేమాయావామోరువిగ్రహే। *

తదాకృతిమమీదృష్ట్యాస్త్రిగ్ధసీలశిరోరుహం॥ (౬౨)

- మోహినీ) అష్టమీచంద్ర సన్యాసశలలాటతలశోభితాం। ❀
- స్వరూప) భూలతాకాన్నినిర్ధూతరతివల్లభకార్కుకాం॥ (౬౩
- వర్ణనమ్॥ ఖడ్జనోత్తమసౌందర్యభజ్జనశుమలోచనాం। ❀
- సమున్నతనసాభిన్నతిలపుషోత్తమాకృతిం॥ (౬౪
- బిమ్బశోభాతిదమంబుదివిడవృనచణాధరాం। ❀
- గ్రీవాదీధితిసన్దోహపరిభూతదరోత్తమాం॥ (౬౫
- రథాశ్చవిహగద్వన్ద్యనిన్దాపటుపయోధరాం। ❀
- కామకేళిహృదాకారనాభీసుషిరభాసురాం॥ (౬౬
- కటీతటపటిభూతతటిదుజ్వలశేఖలాం। ❀
- నితమ్బబిమ్బదేదీప్యన్తుక్తాదామవిరాజితాం॥ (౬౭
- కుమ్భిన్ద్రకుమ్భతుల్యభజశునస్థలభాసురాం। ❀
- శాతకుమ్భస్తమ్భగర్వభిన్దానసోర్వరుషదురాం॥ (౬౮
- కన్దర్పకాహళీభ్రాన్తికరజఙ్ఘమనోహరాం। ❀
- కమతాధీశప్రతాభస్నిగ్ధప్రపదసున్దరాం॥ (౬౯
- ప్రభాతపుల్లపాథోజప్రతిమల్లిపదద్వయాం। ❀
- ముఖమణ్డితపాదాన్తనతేన్ద్రభ్రమకృన్నఖాం॥ (౭౦
- సుత్రామనీలమాణిక్యధికా-రకరదేహభాం। ❀
- ద్యౌష్టాబ్దయావనోజ్జుమ్భశ్శుష్టిపుష్టాశ్చపేశలాం॥ (౭౧
- ముఖచన్ద్రికయాభ్రాజదోహేణీశనభస్థలాం। ❀
- దన్తనోత్సాన్నిభిభూతాచ్ఛవృత్తముక్తాఫలావళిం॥ (౭౨

- సూర్యాచన్ద్రమసాకారతాటక్కుద్వయమాసితాః । *
- కనతూనకచిత్రాధ్యచన్ద్రకాంతామృరావృతాః॥ (౨౩)
- మన్దయాఘపరాభూతమత్తమాతక్లవల్లభాః । *
- మజ్జుకాహళికావాణీజితవీణారవార్భటీం॥ (౨౪)
- అనల్పకల్పితాకల్పశృక్లాంతశరీరిణీం । *
- హేమకూర్పాసకచ్చన్నదృశ్యార్థస్తనమోహినీం॥ (౨౫)
- నిమేషముకుళీభూతస్నిగ్ధముగ్ధార్థవీక్షణాం । *
- సౌందర్యసారమాణిక్యమణినిక్షేపపేటికాం॥ (౨౬)
- రామణీయ్యకసద్భావనిధిరక్షాధిదేవతాః । *
- దృష్ట్వాచిష్టుసుహమాయామోహినీమ్మదనాదీతాః॥ (౨౭)
- నిపేతుస్తేమనోభిస్సైన్వదేహేఃకేవలమాస్థితాః । *
- మాయయామోహయన్నేషదితిజానత్యసన్ధయత్ ॥ (౨౮)
- కేచిత్తుముఖసౌందర్యేదత్రాత్మియ్యవిలోచనాః । *
- కేచిత్తత్తుచలావణ్యేదృఢలగైకమానసాః॥ (౨౯)
- కేచిత్తద్వేణికావ్యాళిదప్తమోహవిషాదీతాః । *
- కేచిత్తురూపసౌభాగ్యవాధిమగ్నాస్తదాభవత్ ॥ (౩౦)
- దేవాశ్చనష్టధేయస్తేతద్రూపాకృష్టమానసాః । *
- దృష్ట్వాథభ్రమతోదేవాన్నష్టమోహస్విధాయసా (౩౧)
- దేవేభ్యోసౌదదౌసర్వమమృతంక్షణమాత్రతః । *
- భిత్వారాఘంశరావేణత్రిదశచ్చద్మనాస్థితం (౩౨)
- స్వయంచపీత్వాత్మప్రస్తానసురానజయద్రణే । *

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే.

- తదేతత్సర్వవృత్తాంతమాకర్ణ్యగిరిజాసఖః॥ (౮౩
- అత్త సేవాసమాయాతమపుచ్ఛద్ధరిమీశ్వరః॥ *
- తన్తోహిసీవపుర్వహ్యందర్శయేత్యాదీశద్ధరిం॥ (౮౪
- సోపినారాయణస్త్రిమాన్సంప్రేత్యగిరిజాముఖం *
- ప్రీడార్తస్సన్తుహుర్నత్యాప్తార్థయామాసపార్వతీం (౮౫
- లభానుజ్ఞస్తయాదేవ్యామన్దస్తితముఖాబ్జయా॥ *
- స్త్రీవేషమాత్మనోలోకమోహవిస్తయకారకం॥ (౮౬
- పూర్వస్త్వాదతిసౌందర్యందర్శయామాసశమ్భవే॥ *
- గౌరీకృపాకటాక్షేణచోర్ధ్వరేతసమప్యముం॥ (౮౭
- మోహయిత్వాతివేగేనదుద్రావపురుషోత్తమః॥ *
- మదనారిశ్చవేగేనస్సాన్వసనాదుత్థితోగ్రహీత్॥ (౮౮
- అలింగితోఽప్యసౌగాఢంగళితోదూరప్రద్రవత్॥ *
- పునశ్చ దేవదేవోపిఛలేనాధర్షయద్వనే॥ (౮౯
- తయోస్తదానీంసజ్ఞౌతశ్చాస్తాశాస్తాభిలాత్మనాం॥ *
- అథవిష్ణుస్స్వయంఛద్దవేషదోషాపనుత్తయే॥ (౯౦
- దేవసేనాపతీశస్యదక్షిణేమోహనీశ్వరం॥ *
- కాఞ్చ్యంతదాప్రతిష్ఠాప్యాపూజయన్తుక్తకల్పషః॥ (౯౧
- జగామస్వాత్మభవనంవిష్ణుర్మోసకృతాత్మనాం॥ *
- గతేప్రకృతినంభూతేవాసుదేవేమహేశ్వరం॥ (౯౨
- సనామశాస్తాసర్వజ్ఞంశరణంలోకశరణం *
- స్తుత్వాస్తోత్రవరైస్తుత్యంప్రోవాచసకృతాంజ్ఞలిం॥ (౯౩

చతుస్త్రింశోధ్యాయః.

౩౦౯

భగవన్భగవత్వేదశబ్ద క్తవత్సలభోపితః। *
 ఆత్మతాద్రైకనిరతవాధ్యుద్భూతగ రాశన॥ (౯౪

ఆజ్ఞాపయజగత్సాక్షిమిత్రసీదకరవాణికిం *
 ఆధిపత్యేప్రసీదత్వప్రసాదానుగుణేవిభో॥ (౯౫

ఈశ్వరఉవాచ

శ్రుణుత్వంపుత్రమద్వాక్యమాధిపత్యంప్రసాదజం। *
 దేహభాజామశేషాణాంప్రసాదోభక్తిసమ్భవః॥ (౯౬

భక్తిశ్చపూజాధీనాస్యాత్పుజాలిక్లార్చనాత్కిలా। *
 లిక్లార్చనశ్చపుణ్యేషుక్షేత్రవర్యేషుతేష్వపి॥ (౯౭

కాశ్యాంతతోప్యతిమహాత్మాశ్చాప్యింసర్వోత్తరంస్త్రుతం। *
 కాశ్చాప్యింసంస్థాప్యసమ్మాజ్యలిగ్గంసర్వేదివాకసః॥ (౯౮

మునయశ్చాత్మనస్సిద్ధింలబ్ధవంతఃపురాతనాః *
 తస్మాత్త్వంశ్రేయసేయత్తఃకాశ్చాప్యింసుమదర్శనం॥ (౯౯

వాక్యమేవంసమాకర్ణ్యశాస్తాగర్వజగద్గురోః *
 యయాసత్పరయాకాశ్చీంకామాత్మస్త్రిమృజాశ్చితాం॥

తత్రగత్వాసమారాధ్యసున్దంతేనానుమోచితః। *
 కుమారకోష్ఠస్థానస్యదక్షిణేలిక్లముత్తమం॥ (౧౦౦

పతిష్ఠాప్యసమారాధ్యశమ్భుంసర్వజగద్గురుం। *
 తతస్ససర్వధూతానామాధిపత్యమనశ్వరం॥ (౧౦౧

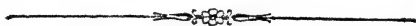
అనేకరథవాజీభసేనాభిస్సహలబ్ధవాన్। *
 కృతాభిషేకోదేవేనదేవబృహ్దేరభిష్టుతః॥ (౧౦౨

శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

దేవ్యాచవిశ్వమాత్రాసావాత్సత్వేనాదృతోవశీః *
 బిలద్వారసమీపేతువాసంచక్రేసదాముదా॥ ౧౦౮

ప్రత్యహంచారయన్నశ్వాకరిణోమదగర్వితాః *
 ఉత్తరేణసమేదేశేనర్వదాసామదోద్ధతః॥ (౧౦౯

తదేతల్లిక్ష్మామాశ్చద్యంమహాశాస్త్రేశ్వరంపరం *
 యదృచ్ఛయాసృష్టృష్టామోదస్తేపుత్రపౌత్రకైః॥ (౧౧౦



ఓమిత్యాదిమహాపురాణేశ్రీస్కాన్దేన నత్కుమార సంహితాయాం

కాశ్చీమాహాత్మ్యే కుమారకోష్ఠ సేనాపతీశ్వర

నారాయణమాయా మోహినీశ్వరమహాశా

స్త్రీశ్వరమహిమానువర్ణనంనామ

చతుస్త్రింశోధ్యాయః



శ్రీరస్తు.

పద్మాత్రింశాధ్యాయప్రారంభః

శ్లోకాశికడవాచకః

- మక్త శే } అథవత్సామివిపేద్వాస్థానసామ్యస్యవైభవం | *
 శ్వరమ } మక్త శేశసమాఖ్యస్యమక్త శారాధితస్యవై || (౧)
 గ్తథామ } మహాశాస్త్రమహేశస్యచోత్తరస్త్రిన్మహాత్తరః | *
 ట్టపసిహ్మ } మట్టపోమక్త శాక్లప్తేమహేశతురతప్రియః || (౨)
 సనమక్తశ } తత్రసహస్రసనదివ్యంపితృదేవైఃప్రతిష్ఠితం | *
 త్రిగానా } తద్దర్శనాయసమ్ప్రైస్తైఃపితృలోకోవిలోక్యతే || (౩)
 మాహ } యమలోకస్యవృత్తాన్తస్మాద్యతేతనసంశయః | *
 త్త్యకథ } తస్యైవదర్శనస్త్వాణాంసర్వపాపాఘనాశనం || (౪)
 నమ్ } తస్యైవపృథ్విభాగేస్త్రిలింగంచైవమక్త శేశ్వరం | *
 మక్త శాఖ్యాసదాసర్వమక్త శాయాఃప్రియాసఖీ || (౫)
 మక్త శాఖ్యాస్వనామ్నాత్రకుండంఖాత్వాతిపుణ్యదం | *
 తత్తీరేసామ్నమభ్యర్చ్యమక్త శేశాఖ్యలిజ్జినం || (౬)
 పార్థియామాసభావేనమక్త శామక్త శేశ్వరం | *
 భోసర్వమక్త శాకాన్తసుమక్తశదయానిధే || (౭)
 ప్రసీదమహ్యంవద్దార్థి శేఖరత్రిదశేశ్వర | *
 అత్రైవలిజ్జేదేవ్యాస్త్రిన్మదాసన్నిహితోభవ || (౮)

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే

భుక్తివోముక్తిదఃపుంసామృద్ధిదశ్చదయానిధేః * (౯

అత్రమేమన్తశేషేర్థేస్మాన్తిమన్తశ్శవాసరే॥

మన్తశేనకృతాపీడాతేషాన్నైవభవేత్ప్రభోః * (౧౦

ఏవమన్త్వితితాంపాశ్రహశీతాంశువరభూషణః॥

తదత్రతీర్థేయైస్సాన్త్యావృష్టేనైవమన్తశేష్వరః॥ * (౧౧

నతేషామన్తిదారిద్యగ్రింనపునజన్మవాన్మృతాం॥

రామేశ్వరలింగప్రభావః } తస్యపశ్యమదిగ్భాగేరామేశస్థానముత్తమం॥ * (౧౨

భావః } శివభక్తిమతాంశ్రేష్ఠోరామోచశరధాత్మజః॥

భార్యాపహరిణందుష్టంరావణంసగణంబలైః॥ * (౧౩

హతస్వయంధేస్వయంకృత్యాలంకారానాధంవిభీషణం॥

సీతాయుక్తోవాశరధిగ్మననాఘనివృత్తయే॥ * (౧౪

సేతుమధ్యేప్రతిష్ఠాప్యస్వనామ్నాన్దిగ్మముత్తమం॥

పార్థయామాసభావేనస్రగన్మంత్రత్రశఙ్కరం॥ * (౧౫

దదాతన్తైవరానిష్ఠాన్పార్వత్యావన్ద్రోశేఖరః॥

ప్రసాహచైనంపునఃప్రీతశ్శూలపాణిస్త్వయన్నివ॥ * (౧౬

శ్రుణురామయదుక్తంతేమయాసర్వంభవిష్యతి॥

కాశ్చేక్షేత్త్రేమహాపుణ్యేమాంప్రతిష్ఠాప్యభక్తితః॥ * (౧౭

స్వరామ్నానమ్యగభర్చ్యముక్తపాపోభవిష్యసి॥

అభిషిక్తశ్చరాశ్యేత్వంకాధిభాత్రాయుతంసమాః॥ * (౧౮

హృదికుర్వన్వచశ్చమృగిష్యతాతాంశ్చాన్యంవిమానతః॥

అవరుహ్యప్రతిష్ఠాప్యస్వనామ్నారామనాథకం॥ * (౧౯

అభ్యర్చ్యతస్మాదేనరామోభూన్ముక్తకిల్బిషః॥

సీతాచలత్కుణశ్చపినుగ్రిహశ్చవిభవణః॥ *

వాతాత్మజాదయశ్చైతేకాశ్చీత్రర్యాంపుథక్పుథక్॥ (౨౦

లిక్లానిసమ్ప్రీతిష్ఠాప్యపూర్ణలబ్ధమనోరథాః॥ *

వీతైర్యుక్తస్సరామోపిస్వదేశంప్రాప్యపుణ్యవాక్॥ (౨౧

పట్టాభిషేకసనుష్ఠౌరాజ్యంచక్రేనధర్మతః॥

తస్మాద్రామేశ్వరంపుణ్యంనేతోరపివిముక్తిదం॥ (౨౨

రామేశ్వరంనరోనత్వాసర్వపాపైర్విముచ్యతే॥ *

సీతేశాదీనిలిక్లానిసత్వాకాశ్చాచ్యంనరోత్తమః॥ (౨౩

సర్వపాపవినిర్ముక్తస్సర్వానామనవాపున్యాత్॥ *

మాతలి } తస్యైవోత్తరదిగ్భాగేమాతలిశ్వరముత్తమం॥ (౨౪

శ్వరాన } మాతలిర్వజ్రిసన్నిష్ఠోరామసారథ్యకర్తృణి॥ *

స్తపద్మనా } రావణస్యవధార్థాయసరథస్సజ్జకార్దుకః॥ (౨౫

భేశ్వరమ } నివృత్తేనక్లృతేతత్రరావణేనిహతేపునః॥ *

హిమః॥ విస్మయోధసరామేణకాశ్చాచ్యంమాతలిరప్యయం॥ (౨౬

స్వనామ్నాలిక్లమారాధ్యమహేంద్రదయితోభవత్॥ *

తల్లిక్లంసకృదభ్యర్చ్యసృణౌంముక్తిర్నసంశయః॥ (౨౭

తస్మాస్తిపశ్చిమేనస్తపద్మనాభేశ్వరంమహత్॥ *

అనస్తపద్మనాభాఖ్యవిష్ణునాసమ్ప్రీతిష్ఠితం॥ (౨౮

పురాకైలాసశిఖరేపితరాజగతాంశివా॥ *

దరోదరేణదీప్యంతావాసాతేవిష్ణురత్రతా॥ (౨౯

తాలవృంతానిలేనైవశ్రమామ్బుకణమాక్షిపత్॥ *

తత్కర్తృసాక్షిణంతంతౌచక్రతుఃపరయాముదా॥ (౩౦

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే

దరోదరజితశృంఖలః పరాజితః | *
 పరాజితాత్వమిత్యేవంకలహస్సమజాయత || (30

ఆశయోః కలహానస్యాదితతంతావపృచ్ఛతాం | *

జయశ్శివస్యేత్యుక్తంతుతేనవీత్యముఖంప్రభోః || 31

అశపథుః పితాదేవీకూటసాక్షిణమచ్యుతం | *

చతుశ్శ్రీవాభవాశుత్వంనోక్తంద్రిష్టంశ్రీతంపునః || (33

ప్రోక్తంతేనహరేకూటసాత్యంయత్పక్షపాతినా | *

తతోభీతోమురారిస్తాంపార్థయామాసపార్వతీం || (34

అజ్ఞానాదచ్చయత్ప్రోక్తతత్త్వమస్వప్రసీదమే || *

మాంవిమోచయశర్వాణిశాపాదస్తాద్దయానిధే || (35

తతఃప్రసన్నాసాదేవీవచఃప్రాహజనాదనం | *

శ్రీఃపద్మాక్షశాపాంతశీఘ్రంకురువచోమమ || (36

సత్వరంత్యంసమాసాద్యకాశ్చీపురమనుత్తమం | *

అనంతపద్మనాభస్తవ్యంఖ్యాతోలోకేజనాదనం || (37

లిక్ష్మవేదిస్వరూపాహంలిక్ష్మరూపోమహేశ్వరః | *

ఆవాంతత్రప్రతిష్ఠాప్యలిక్ష్మవేదిస్వరూపతః || (38

అనంతపద్మనాభాఖ్యంలిక్ష్మంకృత్వాస్వనామతః | *

ఆరాధ్యతత్రమాందేవమహిజ్జేర్ణామివత్వచం || (39

విహాయపాపంశుద్ధాత్మావల్లభోభవచావయోః | *

అనంతపద్మనాభోసాదేవీదేవప్రణమ్యచ || (40

జగముసహసాకాశ్చీంవిచిత్రధ్వజమాలినీం | *

పశ్చిమ హిందూయః.

తెంగ

తత్రైకామీశసవిధేనవ్యేఖ్యతమేన॥ (౪౦

అనస్తపద్మనాభాఖ్యలింగంకృత్యాసవేదికం॥ *

అర్చయిత్వాభవిధివదహిజ్ఞామివత్వచం॥ (౪౧

అత్యసర్వత్యశాపాత్స్వదమ్మికాయాఃప్రసాదతః॥ *

అనస్తపద్మనాభేశమాసాద్యమనుజోత్తమః॥ (౪౨

పునర్నవర్తతేమక్తఃపునర్నవర్తతేభవే॥ *

శ్చశానే } అతోన్యథాస్సనమాశ్చర్యంశ్చశానేశ్వరముత్తమం॥ (౪౩

శ్వరప్ర } యస్యాశుశ్రవణాస్మాతాంవిలియస్తేఘసచ్చయః॥ *

భావః॥ పురావృత్తేవిధేకత్వేకస్యచిత్పురుషాభిధే॥ (౪౪

అఘోరకల్పేనమప్రిప్తేప్రవృద్ధాసుప్రజానుచ॥ *

భణ్డాసురాభిధాకశ్చిదభూదసురపుంగవః॥ (౪౫

తేనత్రీవేణతపసాప్రితాల్లేభేవరంవిధేః॥ *

అహంహిసేర్వభూతానాంభూయాసంవీర్యఘస్తరః॥ (౪౬

శరీరాణిసమంప్రాప్యదేవాసురనరాత్తనాం॥ *

విధినాపునరాలోచ్యాస్త్రీవ్యవస్థేవంసమభాణ్యయం॥ (౪౭

తతస్సర్వాణిభూతానాంశరీరాణిసహస్రభిః॥ *

సమ్ప్రవిశ్యసువీర్యాణిభక్షయామాసవీర్యవాన్॥ (౪౮

దేవానాంచమనుష్యాణామసురాణాంచభోగినాం॥ *

గర్భవసిద్ధయక్షాణాంసాధ్యానాంమరుతాంతథా॥ (౪౯

అఖ్యనోశ్చవసూనాంచరుద్రాణాంచంద్రసూర్యయోః॥ *

విశ్వేషాంచైవదేవానాంబ్రహ్మవిష్ణుశివజనాం॥ (౫౦

శరీరాణిసమంప్రాప్యవీర్యాణ్యదత్సహాత్మభిః। *

హృతపీఠ్యేషుసర్వేషునావధృత్ప్రజాభిమాః॥ (౫౨)

తతోదేవాన్సుసమ్భుయిసబ్రహ్మహరివాసవాః। *

కైలాసవాసినందేవంసంతోష్యవిభిధేస్తవైః (౫౩)

ప్రాథమ్యామాసురీశానంసాచ్ఛంసర్వేశ్వరేశ్వరం। *

నిర్వీర్యాదుర్బలాఃప్రాప్తాఃగతిభద్రంవయంప్రభో॥ (౫౪)

కేసేశకారణేనేతివైవజానీమహేపునః। *

తచ్ఛాన్తిపియేనస్యాత్తముపాయంవదప్రభో॥ (౫౫)

ఏతచ్ఛ్రుత్వాస్త్యయద్దేవాన్ప్రాహస్తపరమేశ్వరః। *

భద్రాసురేణసర్వాణిశరీరాణిసహాత్మభిః॥ (౫౬)

న్యాస్తేనసర్వభూతానాంవీర్యాణ్యసహృతానివః। *

సకథంనిగృహీతవ్యస్సర్వంన్యాప్తఘ్నహాత్మభిః॥ (౫౭)

నిశమ్యదేవవచనందేవాభీతాస్తమస్తువత్। ౫౭౪

యస్సర్వజ్ఞస్సర్వవేదోనిమిత్తంసర్వోత్పత్తేశ్శాశ్వతోని
త్యత్పుష్టిః॥..... (౫౮)

యశ్చానాదిర్చోధవీకస్సవత్స్త్రస్తంతావమేతెసమ్ప్రప

న్నాశ్శరణ్యం। నిత్యంతక్తిర్యస్యలుప్తానసాస్యాత్సైవానన్తా

సర్వధాత్రీజనిత్రీ॥*..... (౫౯)

అగ్రైష్షడ్భి స్సర్వపవైషహేతుస్తంతావమేతెసమ్ప్రప

న్నాశ్శరణ్యంయత్పదాబ్జస్యన్దిసాన్ద్రామృతాన్ధషట్పా

దత్వస్యాథిచిత్తంమునీనాం॥ (౬౦)

యోగి ధ్యేయోయస్య దేహిణా విమృత్యుస్తం త్వామే తేనమ్మృ
పన్నాశ్శరణ్యం । జస్తుర్యస్యానీశయా ముహ్యమానశ్శోచత్య
స్యాంసంస్మృతాపాశబద్ధః॥ (౬౧)

జుష్టంపశ్య త్యేనమీశంతదాసౌ త్వామే వాప్నోత్యాశుస త్వం
గతిర్మః । జీవఃపశ్యోరుక్తవర్ణంయదాత్వాం పశ్యత్యేవత్వ
త్సృపాదృష్టిదృష్టః॥ (౬౨)

విజ్ఞాతోయంత్యత్సమస్యాత్తదాశుతత్త్వాతీతంత్యాంపపన్నా
స్తశమ్భుం । యస్యాన్తస్థంవిశ్వమేతద్యదన్తస్థోయాయంవైనై
తివాక్యంమనశ్చ॥ (౬౩)

భీషాయస్కాద్వాతి వాయుదిక నేశసోమశ్శోచేత్య గ్నిరి
న్ద్రోయమశ్చ । ధావన్త్యబ్ధావారి ముచ్చిన్తిభీషాతం త్వామే
తేతేవయంసమ్మృషిపన్నాః॥ (౬౪)

యోణోరల్పయోమహాన్వామహత్తోయస్కాన్నాణీయోస్తి
నజ్యాయతిహేమ । యస్యాద్యన్తారేధతథ్ధాత్మహ్మతంత్యా
మేతేలిజ్జమూర్తిమ్మృషిపన్నాః॥ (౬౫)

యంవేదాన్తాబ్రహ్మకర్తాహురన్యేవేదాస్సాఙ్ఖ్యజీవమీశంతు
యోగః । తాంస్తాన్దేవాశిల్పిముఖ్యాయజస్తేతంత్యాంసర్వం
సర్వదాసమ్మృషిపన్నాః॥ (౬౬)

యస్త్విదృష్టేహోర్దఙ్చిద్యతేయంబద్ధాచ్చిన్నాస్సంశయాస్స
ర్వవీవ । ఓయస్తేయద్దర్శనాత్కర్తృసంఘాస్తంత్యామేతేహ
దేమీశమ్మృషిపన్నాః॥ (౬౭)

ఇతిస్తుతోమహాశమ్భుర్వచఃప్రాహస్త్వవైసురాత్ । *
యదివోవీర్యవత్తేజోభూయోహృద్యనువర్తతే॥ (౬౮)

శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

తతోహోనుమతంచేత్తతుర్తకృత్వాత్వహంపునః॥ *
సంహరిష్యామితంవ్యాప్తంనాన్యథాశక్యతేనురాః॥ (౬౯

—*దేవాడిచుః*—

కింతతుర్తాశుకర్తవ్యమస్తత్ప్రేణవ్యయావధి॥ *
అస్మాకమనుమత్యాకింక్రియతేజగతాంపితం॥ (౭౦

—*ఈశ్వరడవాచ*—

జ్యోతిర్లింగమహావహ్నోర్హవిర్భవతువోవళుః *
శమ్భావిత్కుక్తవత్సూచరస్తాభిస్సంస్థితైశ్చకిం॥ (౭౧
త్వజ్జ్యోతిషివీచితాశ్చేత్సుషుప్తావివనస్సుఖం॥ *
డిచివత్స్వితీదేవేషుసర్వజ్ఞఃపరమేశ్వరః॥ (౭౨

అకృతంస్వకృతంకర్తుమాదరాదస్వద్యత॥ *
తత్త్వతాత్త్రిదశాన్సర్వాన్విసృజ్యసహసామ్భయా॥ (౭౩

జ్వాలామాలాసహస్రాశ్శ్యంకాఞ్చాచ్యంసర్వత్రశఙ్కరః॥ *
జ్యోతిర్లింగమహానగ్నిర్భూత్వాజజ్వాలతత్త్వణం॥ (౭౪

స్వనఖాగ్రేణతత్రాశుకుణ్డంఖాత్వాస్వదక్షిణే॥ *
తత్రాజ్యంవామదేవస్యమూర్తింసమ్భవ్యతత్పునః॥ (౭౫

అధిశ్రిత్యానలేజ్యోతిర్లింగజ్వాలాకణేస్వయం॥ *
త్రిగుణాన్పరిధీకృత్వాదర్శంస్తత్వానిదీప్తితః॥ (౭౬

స్వయంశక్త్యాపరమయామహావాయుస్రవేణసః॥ *
ఏకీకృత్యస్వదేహేనకాలాగ్నిప్రముఖాన్గుణాన్॥ (౭౭

అగ్నౌతజ్జహువాఞ్చక్రేతతుర్థాజ్యాత్తమూర్ధభిః॥ *
దేవతీర్యజ్ఞసుష్యాఖ్యసమిచ్ఛిస్సుమహాకృతా॥ (౭౮

పశ్చిమశౌధ్యాయః

కెం

ఋహవసర్వభూతానియానిచాణ్డస్థితానిసః। *
 మరుతస్సకలాద్దేవానాదాయాదాయరంహసా॥ (౭౯

తదాజ్యకుణ్డపూతానిసహశక్త్యాస్వపావకే। *
 ఆబ్రహ్మస్తమృతైర్వస్తంసమిద్భిస్సమహానలిః॥ (౮౦

జజ్వలాణ్డోర్ధ్వభిత్తిస్తుతదాద్రవతిసావునః। *
 ఊర్ధ్వభాగేద్భిరత్యర్థంనాల్లుతాచేన్నసంశయః॥ (౮౧

ఏవంసర్వశరీరాణిజ్వాలావిక్లమహానలే॥ *
 హుత్యావృతత్రాభివ్యాప్తమాదధ్యక్షాసురంపునః॥ (౮౨

ఆత్మానస్సర్వవీతస్త్రిస్త్విలీనాస్సుఖమాత్నువన్। *
 సుషుప్తికాలేనుదినంయథాస్వాపరభేదతః। *
 తదేతదభవల్లిక్తంతదావ్రభృతిశూలినః॥ (౮౩

స్తశానేశ్వరమిత్యేవప్రసిద్ధంపుథివీతలే। *
 తల్లిక్లేనర్వదేలిక్లేనామ్బుస్సగణఈశ్వరః॥ (౮౪

ససుతస్సర్వతస్సర్వసిద్ధిదోభుక్తిముక్తిదః। *
 ఆస్తేన్మణాంసపాపానిదర్శనాదేవసాశయన్॥ (౮౫

తదాజ్యకుణ్డంసప్తనస్తీథరాజమకల్పయత్॥ *
 శివగ్లాభిధంతస్త్రిశ్చయమేవసహమ్భయః॥ (౮౬

తథాసోవభృథస్నానంచకారస్వమహాక్రతోః। *
 శివగ్లాభిధంతస్త్రిశ్చయమేవసహమ్భయః॥ (౮౭

ప్రభావః } శివగ్లాభిధంతస్త్రిశ్చయమేవసహమ్భయః॥ (౮౮

ప్రభావః } తదావ్రభృతితస్తీథరాజమకల్పయత్॥ *
 తస్మిన్తీథానిసర్వాణివసన్తినదాదరాత్॥ (౮౯

అణ్డస్థాన్యణ్డబాహ్యనితీథాన్యస్యాజ్జయావిధోః। *
 తదావ్రభృతితస్తీథరాజమకల్పయత్॥ (౯౦

శ్రీ కాంచీమహాత్యై

యథాహస్తిపదేమగ్నంపదంసర్వశరీరణాం॥ (౮౯
 సర్వతీర్థానిసర్వాణివివక్షాన్తరాణ్యహే॥ *
 వటవీజేయథాసర్వోమహాన్వటతరుస్థితః॥ (౯౦
 ఏవంకాఞ్చేశగక్తాయాంసర్వాఆపస్సుసంస్థితాః॥ *
 తస్మాదత్రాప్లుతాయైవైతేహాంనాస్తీచుసర్పవః॥ (౯౧
 తత్రకేచిన్సునిశ్చేష్టాశ్చివస్యాశ్చిరసఃప్రియాః॥ *
 రుద్రలోకమయన్తస్తేస్వదీక్షాతపసీపునః॥ (౯౨
 విససర్దుర్తహాథాగాత్మశానేశప్రసాదతః॥ *
 పుణ్యాపుణ్యేవిధూయేవసర్వేముక్తింవ్రజన్తి॥ (౯౩
 ఏతేహాంనాస్త్యపుణ్యంయదస్తిదీక్షాతపశ్చతే॥ *
 విధూయతీథేతేనర్వేశివగక్తాభిశ్శుభే॥ (౯౪
 స్తశానేశప్రసాదేనజననాదినభేజీరే॥ *
 యేచేచానీంమహాదేవంస్తశానేశముపాసతే॥ (౯౫
 శివగక్తాజలేన్నాత్వాకాశ్చాన్యంతేయాన్తితత్పదం॥ *
 నవ్రజన్తిపునర్గర్భంస్తశానంచనరోత్తమాః॥ (౯౬
 అతిరహస్యమిదంకథితంమయా॥ *
 శ్రుతమిహద్యభవద్భిరిదంముదా॥ *
 తదిదమత్రపతన్తిజగత్సుయే॥ *
 శివహితాశ్చతరన్తిభవాన్బుధిం॥ (౯౭

ఓమిత్యాదిమహాపురాణే శ్రీకాంచీనే సనతుమార సంహితా
 యాం కాళికాఖండే శ్రీకాంచీమహాత్యై మక్తశామన్తప పై
 త్యకసింహసనమక్తశేషమక్తశతీథే రామేశ్వరసీతేశలక్ష్మణేశసు
 గ్రీవేశ విభీషణేశహనుమదీశమాతలీశానస్తపద్మనాథే
 శక్తశానేశ్వర మహీమాను వణానం
 నామ పంచాత్రింశోధ్యాయః





శ్రీరస్తు.



పట్టింశాధ్యాయ ప్రారంభః.

—*ద్విజాడివాచః*

- అత్యాశ్చర్యం శుతం హ్యేతత్కథాసర్వస్వము త్తమం | *
 శ్రీణ్వతాంనాస్తినస్తృప్తిప్రస్థాఖాదద్యసఃపునః || (౧)
 వదచిశ్రకథాయుక్తంకాశ్చీమాహాత్మ్యము త్తమం | *
 శివేనదేవదేవేనభద్రాసురవధేపునః || (౨)
 సర్వాణిచశరీరాణిబ్రహ్మాదీనాంపలుతానిచ | *
 త్మకానేశమహాబాహుమాలాలోలేహవిర్భుజి || (౩)
 సుషుప్తావివతైఃప్రాప్తంసుఖంచాత్మేశ్వరాచ్చివాత్ | *
 బూహినస్త్యంమహాభాగపశ్చాద్దేవేనకింకృతం || ౪
 ఇత్యుక్తఃకాశికఃకాశ్చీపురనిష్ఠేర్ద్విజోత్తమైః | *
 ప్రాహుభూయఃప్రణమ్యేశంకథాంకాశ్చీపురాశ్రయాం || (౫)

—*కాశికాడివాచః*

- శ్రీణుధ్వంధర్మవిశ్లేష్టాకథాంపాపప్రణాశినీం | *
 త్మకానేశమహాబాహులిక్లమూర్తిస్సదాశివః || (౬)
 సంహృత్యదేహేర్భద్రాఖ్యంప్రాప్తంకూరమివాత్మనాం | *
 పునస్సంయోక్తుకామోసౌదేహేజీవాన్స్వయేచ్ఛయా || (౭)
 సప్తదగ్ధమసౌవేదమసహాయతయాశ్రితం | *
 ప్రాహశమ్భుర్మహాదేవోజీవానాంహితకామ్యయా || (౮)

- ఏకామ్ర } జగత్సృష్టివివృద్ధ్యర్థంక్షీరపుష్పఫలాన్వితః॥ *
- వృక్షయా } చూతవృక్షోభవాశుత్వంశ్చశానేశస్యపశ్యిమే॥ (౯
- పతయావే } ఇతిదేవాజ్ఞాయావేదాచూతవృక్షోభవస్తదా॥ *
- దావిర్భా } తత్రాస్యచాగ్రతఃకాశ్చాన్యంశ్చశానేశస్యలింగేనః॥ ౧౦
- వఘట్టః } అధిష్ఠాయాస్యవైమూలందివ్యలిక్తోకృతిశ్శివః॥ *
- అర్చిభూవదేవేశోజగత్సృష్టిర్థంమీశ్వరః॥ (౧౧
- తతస్త్వయామహాభాగాత్తులితామసృజద్విధుః॥ *
- సాసృష్టమాత్రాదేవేనలితాపరమేశ్వరీ॥ ౧౨
- ప్రణమ్యైకాగ్రమూలస్థంలిక్తమూర్తింపతింప్రియం॥ *
- అపృచ్ఛదజ్జలికరాకింకార్యంకరవాణికిం॥ (౧౩
- ప్రసదాజ్ఞాపయవిభోమహ్యమేకామ్రనాయక॥ *
- ఇతిబ్రువన్తీమామేశోలితాపరమేశ్వరీం॥ (౧౪
- త్వంకారణముపాదానంనిమిత్తమహమవ్యయే॥ *
- ప్రజాసృజమహాభాగేబ్రహ్మర్యాసాన్వంగతఃప్రజాః॥ (౧౫
- లితాకృతీప్రమేవయథాపూర్వంమమాజ్ఞాపరమాకృతా॥ *
- తత్రిమూ } తామాజ్ఞాంశిరసాదాయససజ్జస్వాగ్గతఃప్రజాః॥ (౧౬
- రిసృష్టి } దక్షిణాక్ష్యశ్చతుర్వక్త్రమసృజద్వామతోహరిం॥ *
- క్రమః॥ } మధ్యాంతామేశ్వరంసృష్టిస్థితిసంహారకారిణం॥ (౧౭
- త్రైకస్తోమమ్ముఖాదగ్నింగాయత్రీంఛన్దసాంతథా॥ *
- రథన్తరాఖ్యంసామాపిబ్రాహ్మణాంశ్చాచ్యజాశివా॥ (౧౮
- బాహుదేశాత్తథాపఞ్చదశస్తోమంశశీపతిం॥ *
- త్రైస్టంభంఛన్దసాంసామబృహద్రాజానమఽప్యసౌ॥ (౧౯

స్తోమంసప్తశంఛోర్వోవిశ్వానపిచసాసురాః । *

జాగతంభన్దసాంభన్దోవైరూపంసామచావ్యయం । (౨౦

వైశ్వాంస్తథామనుష్యేషుగాశ్చగౌర్యసృజక్షుణాత్ । *

ఏకవింశస్తుతస్తోమంసామంచైరాజమేవచ ॥ (౨౧

అన్వాకంచతథాభన్దక్కుదాగ్రశ్వాంశ్చపాదతః । *

అసృజల్లలితాదేవీతస్యదేవోనకంచన ॥ (౨౨

తస్మాచ్ఛుద్రస్యతేదేవాబ్రహ్మక్షత్రవిశస్తథా । *

శూద్రస్యనతుకర్తాస్త్రీశూహాహిద్విజన్తనాం ॥ (౨౩

లోమభ్యోజజ్ఞిరేస్యాస్తాఽషధ్యస్తృణభూరుహః । *

ఉచ్చావచానిభూతానితస్యాజాతానిలీలయా ॥ (౨౪

ఏవంసాజగతామ్కృతాలలితాపరమేశ్వరీ । *

సృష్ట్యాసర్వాణిభూతానిభూయశ్శుష్ప్వజ్గమాసదత్ ॥

అజ్గమారోప్యతాందేవీంలిక్లమూర్తిదణయానిధిః । *

ఏకచూతతరోర్క్తులేదివ్యసిహ్నసనేస్థితః ॥ (౨౫

సృష్టమాత్రాశ్చతేబ్రహ్మవిష్ణురుద్రాదయస్తథా । *

త్వయాసుప్తిర్థితాహ్యేనసూర్వదేవైస్సమన్వితాః ॥ (౨౬

సర్వాణ్యపిచభూతానినిర్బాధంవృద్ధిమాపువత్ । *

త్రిమూర్తి తతస్త్రిమూర్తయోభ్యేత్యసప్రణామాజ్ఞాల్లిక్రియాః ॥ (౨౮

కృతకా అస్తువంస్తేశివంతాశ్చలలితాపరమేశ్వరీం । *

మాత్యే ఆమ్రమూలాధివసతీదమ్పతీజగతాంపతీ ॥ (౨౯

కామనా అస్మాకరక్షతురుధాపితరాజగత్యాః । *

ధయోస్తు భిష్టాసురేహ్యదయవీర్యబలాప్రసన్నాః ।

తిః ॥

- పూర్వంచయద్గరళతఃకిలకాలకూటాత్ | *
 తద్విద్ధినఃపశుపతేధిపశింపశూనాం || (30)
 త్వన్నఃపితాగురురధీశ్వరఆదికర్తా | *
 భర్తాశివాచజననీపరదేవతేయం | *
 యద్వాస్తుతింశ్రవణయోస్తుముదేస్తుహృద్యా | *
 డిమ్భస్థలదవచనవజ్జనకస్యమాతః || (31)
 వందామహేజననితేజ్ఞీసరోజమద్య | *
 భోస్తేపితృప్రణమతత్త్వనిదాఘమదృశం | *
 జాతావయంతవతనోరిమపకదేశా | *
 దీశాజ్ఞయాకిలహుతాస్త్వమఖేశీవాగ్నౌ || (32)
 త్వాంసర్వమగ్గళభిమేవయమానతాస్తో | *
 బభ్రుస్సుమగ్గళభిమానవతాన్నరాంశః | *
 తస్మాద్యువాంతుభజతామిహచాప్యముత్ర | *
 శ్రేయాంసీమగ్గళతరాణిభవస్తవజనం || (33)
 ఏతేవయంగిరిసుతేహరదేవకామా | *
 త్యేకామ్రనాథయువయోశ్చరణారపిండే | *
 సంశ్రిత్యపట్నరణతామధికాఞ్చినిత్యం | *
 శమోభవామగిరిజేజగదేకపితౌః || 34
 శ్రుత్వాస్తుతింపశుపతిఃప్రియయాశ్చభాజా | *
 పద్మోద్భవాచ్యుతహరాస్యసరోజతస్సాన్వయం | *
 ప్రాహుద్యవీత్యదయితామిహయద్యదిష్టం | *
 బూతాచ్యుతాబ్జఘహరాభిచంద్రమాభిః || (35)
 తేఽతాజ్జలయఃప్రోచుఃగోమీశంప్రణవ్యచ | *

కశ్చిచ్ఛమశ్చనామోక్తాఃబ్రహ్మమాధవశూలినః॥ (౩౬

త్రయోవయంయతోదేవ్యాఅక్షిజాతాస్తతఃప్రభో॥ *

కామాక్షీతప్రసిద్ధాస్తులలితాజననీచనః॥ (౩౭

యువయోయన్ప్రియంస్థానంమూలమేకామ్రభూరుహః॥

యువయోస్తన్నివాసోస్తుపితోనన్సప్రదేత్రవై॥ ౩౮

ఈశేనోక్తాస్త్వితిపునస్తేప్రణమ్యోచరీశ్వరం॥ *

ఏకామ్రనాధలిక్లస్యమాహత్వ్యంవర్ణయేశ్వర॥ (౩౯

—*ఈశ్వరఉవాచ*

త్రిమూ॥ ఏకోరుద్రోనద్వితీయోనాసాబ్రహ్మనచైకకం॥ *

ర్యైదగ్ర॥ బ్రహ్మ వేదోయమామోభూరుహానాధోస్యయత్పునః॥

తరుద్రకృ॥ వేదవృక్షేఛామ్రభావేనాధఏవాహమస్యతు॥ *

తమహంశ॥ ఏకామ్రనాధఇత్యాఖ్యాప్రసిద్ధామేజఃత్రయే॥ (౪౦

మృసుతిః॥ మనుష్యాచపిన్దోయంపశ్యపాతకనాశనః॥ *

పశ్యాత్సరాదపిపరఃపశ్యబ్రహ్మమనోపరః॥ (౪౧

వేదాద్ధిసాక్షాదఖిలాద్గాయత్ర్యైకైశతాధికా॥ *

శస్యాఅపిపరోమన్త్రోహంసాఖ్యోబ్రహ్మవాచకః॥ (౪౨

తత్పరోవాసుదేవాఖ్యోద్వాదశాక్షరసమ్మితః॥ *

తత్పరోష్టాక్షరోమన్త్రోసనారాయణవాచకః॥ (౪౩

తస్మాదష్టాక్షరాన్తన్త్రైవద్వాదశాక్షరాత్॥ *

కోటికోట్యధికఃప్రోక్తోమనుష్యాత్సరాదపి॥ (౪౪

ఏకామ్రనాధఇత్యేషమనుర్వద్వాచకఃపరః॥ *

ఇతిలేనప్రతిజ్ఞాతంజ్యోతిర్లింగస్వరూపిణా॥ (౪౫

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే.

తస్మాదేవమహామన్తస్సర్వమన్తాత్మకస్సస్థితః *
 ఏకామ్రనాథమన్తోయంమహాపఞ్చాక్షరీమనుః॥ (౪౭)
 జిహ్వగ్రేవర్తతేయస్యసఖలంతస్యజీవితం *
 తేనాధికంశ్రుతంసర్వంతేనసర్వమనుష్ఠితం॥ (౪౮)
 యేనైహవిదుమైకామ్రనాథఇత్యేవకీర్త్యతే *
 బ్రహ్మసహవాసురాపోవావీరహాభూరిహపివా॥ (౪౯)
 మాతృసహపితృసహవాపిస్తేయాచగురుతల్పగః॥ *
 యేషాంనాస్తీహపాపానాంప్రాయశ్చిత్తంశ్రుతౌస్తృతౌ
 తేపి తేభ్యోవిపాప్తానస్సరణాదస్యవైమనోః *
 కీర్తనాదస్యసశ్యస్తినర్వాణిదురీతాన్యసౌ॥ (౫౦)
 తేహిధన్యతమాలాకేతేషామాయుర్యశస్త్రియం॥ *
 యేత్వద్యైకామ్రనాథేతికీర్తయన్తిగిరాసకృత్॥ (౫౧)
 ఏవంజ్ఞాత్వాస్యమన్తస్యమహీమానంమహీయసః *
 పఠంతఃపాత్రిష్టవన్తాగ్రుభుక్తముక్తీనసంశయః॥ (౫౩)
 ఇతిత్రిమూర్తయశ్శ్రుత్వామహాలక్ష్మ్యవైభవం *
 సంతోషసాగరేమగ్నాఃపునఃప్రొమర్తహేళ్యరం॥ (౫౪)
 కేయంభురీద్రుమఃకోవావర్ణయేమాపునఃపితః॥ *

—*ఈశ్వరఉవాచ*

కాశ్చీనా } అహంవిశ్వాధికంబ్రహ్మహేతుజఃగతఃకరితః॥ (౫౫)
 మార్థ } కంబ్రహ్మేతిచవేదాస్తేకంబ్రహ్మప్రాణఇత్యపి *
 వివరణ } యద్వాచకంతస్తేవాస్తుయద్వాతద్వాకిమిత్యపి॥ (౫౬)
 ఘట్టః } కేనాశ్చీతామయేయంభూఃకాశ్చీతిప్రియనామభాక్॥ *

అథవాకం సుఖమిత్యభ్యుపసంసారదుఃఖభావః॥ (౫౭)

అఞ్చితంచాపితతేనధాతుఃప్రోక్తాహిసూరిభిః॥ *

యత్ప్రప్యఞ్చితకందుఃఖతేనకాఞ్చితపురీత్వయం॥ (౫౮)

అథవాకంశిరోఃప్రోక్తంతద్వదఞ్చితమాత్మనాం॥ *

తేనచేయంపురీకాఞ్చితసర్వవేదాంతసమ్మతా॥ (౫౯)

అథవాభూర్వధూఃప్రోక్తతస్యనాభిలంఘ్యదం॥ *

కాఞ్చీస్థానమిదంప్రోక్తంనాభీస్థానంతుయోషితాం॥ (౬౦)

కాఞ్చీస్థానమితిప్రోక్తమస్మాత్కాఞ్చీపురీత్వయం॥ *

అథవాకఇతిబ్రహ్మతేనాంచితమిదంపురం॥ (౬౧)

కాఞ్చీపురంసముద్దిష్టంసర్వవేదాంతవేదిభిః॥ *

తేనాయరిబ్రహ్మలోకాఖ్యోబ్రహ్మలోకోజనైశ్శ్రుతః॥ (౬౨)

అస్మిన్జగతిచాముష్మికబ్రహ్మలోకతయాశ్రుతః॥ *

అస్మిన్జగతితద్భ్రష్టపురమిత్యేవవిశ్రుతం॥ (౬౩)

కాఞ్చీపురంమయాశశ్వద్వేదాంతేషుసూరీశ్తమాః॥ *

అత్రాపహతపాశ్చత్వాదహివ్యత్యాస్యమేనిశం॥ (౬౪)

యావేదైతాంబ్రహ్మపురీమమృతేనమయావృతాం॥ *

తస్మాదహంచబ్రహ్మచదద్యామాయుర్యశఃప్రజాః॥ (౬౫)

బ్రహ్మశబ్దేనకాఞ్చీతివిశిష్టంయత్పురంత్యదం॥ *

తేనైవపుణ్యశబ్దేనదేవానాంసూరితిస్మృతా॥ (౬౬)

ముక్తాత్మానశ్శ్రుతాదేవాదేవానాంతేనపూరియం॥ *

నయోద్ధంశక్యతేయేనతేనాయోధ్యేతికీర్తితా॥ (౬౭)

శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యము

క్షత్రియాణాంపురీయాతుసాధ్యాముక్తాత్మనాన్నసూః॥ *

తస్యాముక్తాత్మనాముర్యాంపీరణ్యయగృహశ్రుతిః॥ (౬౮

బ్రహ్మలోకఐతిజ్యోతిరావృత్యతేచతాగృహః॥ *

ననాకస్వర్గలోకోక్తోరుద్రలోకస్సఈరితః॥ (౬౯

దేవాహివైపురాస్వర్గలోకమాయన్నితీశుతేః॥ *

అయోధ్యాయాంపరఞ్జ్యేతిశివేనావృత్యతిష్ఠతి॥ (౭౦

దేవానాంపూరయోధ్యాతఃకాఞ్ఛేనాన్యాజగత్ప్రయే॥ *

తస్యామహంసముద్భూతస్సాన్వితానాంతుసమ్పదే॥ (౭౧

దేవాన్ప్రపద్యేదేవపురంతత్రస్వంఘాతనాయకం॥ *

దివ్యేత్రశాకర్షత్రేషేసంస్థితంవిశ్వసాక్షిణం॥ (౭౨

త్వంతుఘాతాధిపాసీత్వామావర్తంత్రణమానితు॥ *

నమస్తేనమతాంసర్వస్వమోయస్సాజ్జగత్ప్రయే॥ (౭౩

ఐతిజీవైరహంశశ్వతాగ్నాన్వితంధ్యేయోవిముక్తయే॥ *

తస్మాత్సర్వగోరుద్రలోకోయోధ్యాకాఞ్ఛేపురీరితా॥ (౭౪

అమృతోహంసమాదిష్టోబృహదారణ్యవేదకే॥ *

మన్నామశతరుద్రీయంజగతాంముక్తిరిత్యపి॥ (౭౫

పరామృతోహమాదిష్టోమహేషాపసిషదాసురాః॥ *

జ్యోతిర్తహత్వనామ్నాహంపురుషస్సన్తహశ్శివః॥ (౭౬

తస్మాదీనుమ్పరీఘామౌమత్ప్రియాభుక్తిముక్తిదా॥ *

ఏకామ్రవృక్షేపవమేవాఖిలైర్భావైర్వేదాంతానాంశ్రుతాపురీ॥ (౭౭

క్షమహి ఏకామాఖ్యతరోఽచైవమాహాత్మ్యంవర్ణయామివః॥ *

మానువర్ణః శ్రుణుధ్వంభక్తితోవత్సయూయమృహృదయశ్శమాః॥ (౭౮

అత్రాశ్చయంమహానుదోనావధౌర్విద్యతేభిరా। *

ఊర్ధ్వమూలమవాక్చాఖంవృక్షంయోవేదసప్రవృత్తి॥ (౨౯

సజన్తనశ్రద్ధధ్యాధిమృత్యురైసమమారయత్ *

సోయంబహుఫలఃప్రోక్తోవేదవీకామ్రనామతః॥ (౩౦

సదాకమ్పనదీతీరేకాఞ్చ్యమామోవిరాజతే। *

తన్మూలేలిక్లమూధన్వంయదూర్ధ్వమూలంశుతోబుధైః॥

చతుర్దశాఖ్యవిద్యాశ్చలతాధూత్వాతమాశ్రితాః। *

తాసామ్మూలమిద్రియాసేయంకామాక్షీవిదితాబుధైః॥ (౩౧

మల్లీలతాప్రియాసేయమహమేకామ్రభూరుహాః। *

వేదోమద్వాచకస్సర్వవాచ్యోహస్తేనసర్వదా॥ (౩౩

వాచ్యవాచకయోధ్యేదోనాస్త్యేవామస్తతస్తృతః। *

తన్మూలేనర్వదాజ్యోతిర్లిక్తోహనివసామితత్॥ (౩౪

అదృశ్యస్సర్వభూతానామితఃపూర్వంసురోత్తమాః। *

ఇదానీమనయాదేవ్యాయుష్మాభిశ్చావలోకితః॥ (౩౫

వీకామ్రనాథనామ్నాహంసాక్షాద్వాచ్యోవిముక్తయే। *

సర్వవాచ్యస్యచాప్యత్రమమసాక్షాద్ధరాత్మనః॥ (౩౬

భవాద్యానీహనామానిముఖ్యానిజగతీతలే। *

తేషుశమ్భూర్తయోధూశ్చశజ్జరశ్చమయసూరః॥ ౩౭

శివశ్శివతరశ్చేతినామాన్యస్తత్ప్రియాణిహి।

తేషామపిచమేత్యథామతిప్రియతమమ్మతం॥ (౩౮

ఏకామ్రనాథశత్రేతన్నామధేయంసురాఃప్రియం! *
 నాథనా ఏకామ్రనాథశత్రేవమృతతామ్భువనత్రయే॥ (౮౯
 మమహి ధర్మాధికాకామమోక్షేషునచాసాధ్యంహివిద్యతే! *
 మానువ ర్జనం॥ సకృద్వైకామ్రనాథేతిపఠన్ప్రియతమోమమ॥ (౯౦
 ఏకామ్రనాథదేవేతిషుధప్రస్థునాదిషు! *
 పతలామాశునశ్యన్తిపాతకానిమహాన్త్యసి॥ ౯౧
 తస్మాదాత్మసుతాదీనాన్నామకృత్వాహ్వయేన్నరః! *
 విముక్తాభిలషాపోసాధుక్తిమ్ముక్తింపవన్తి॥ (౯౨
 ఇథంవిశ్వాధికోక్తంశృతిశిఖరగతస్తేనిశమ్యాతిహృష్టా! *
 స్సుతాద్విద్యైస్తవైస్తంహృదయగమనిశంయోగినాంయోగివ
 ద్ద్యం॥ దేవీంతాంచాస్యవామేవసతిమధిగతామఙ్గాదేశేనవిత్రీం
 భక్త్యానత్వాపరీత్యప్రియమధి కమమీస్వేషుహృత్సుహు
 రాపహా॥*.....*

ఓమిత్యాది మహాపురాణే శ్రీసాగ్రస్తే శఙ్కరసంహితాయామ్
 కాశ్చీమాహాత్మ్యేవేదైకామ్రవృక్షావిర్భావకాశ్చీపురీ
 వర్ణనశ్రీమదేకామ్రనాథనామమహిమానువర్ణన
 న్నామపట్టింశోధ్యాయః.





శ్రీరస్తు.

సప్తత్రింశాధ్యాయ ప్రారంభః.

—కాశికడవాచః—

అతఃపరమపుచ్చంస్తేప్రణమ్యైకామ్రనాయకం *
ఇయంక మ్పేతనిర్దిష్టాత్వయాక స్తాచ్యవప్రభో॥ (౧)

—శిశుశ్వరడవాచః—

కమ్పనదీ శ్రుణుధ్వంసస్మృవత్యైమికమ్పనద్యాస్తువైభవం *
ప్రభావః అష్టాతుమూర్తయఃప్రోక్తామమవేదాంతవేదిభిః॥ (౨)

తాసామ్యశ్యేమసేయంసావిశ్రుతామూర్తిరమ్యయా। *
పావనీసర్వలోకానాజ్ఞోఽనీసర్వదేహినాం॥ (౩)

ప్రవృత్తేయంనదీరూపాలోకానుగ్రహహేతవే। *
తథాపిసర్వభూతానామదృశ్యాహంయథాతథా॥ (౪)

అంతర్మహ్యఃప్రవాహునాస్యాహృత్సమేయోగినామివ। *
కమ్పనాహ్నేయమాదిష్టాకారణాదేవనాన్యథా॥ (౫)

కణ్డలంసర్వలోకస్థంపావిత్రత్వనయాముహుః। *
కమ్పనదీసమాఖ్యాతాత్వసుకమ్పావతామయా॥ (౬)

నదీనాంయానితోయానిగక్లేదీనాద్ధినేదీనే। *
హృత్వాతానిమహాఘానిమలినానినిమజ్జతాం॥ (౭)

అస్యాంస్నాత్వావిశుద్ధానిగచ్ఛన్తిస్వానదీపునః। *
సర్వాసాశ్చనదీనాజరమ్పవితంత్వనయాయతః॥ (౮)

శ్రీ కాంచీమాహాత్మ్యే

- కమ్పనామ్నేయమభవత్కల్హారకమలోజ్వలా। *
అథవాకంశిరఃప్రోక్తంయత్స్పర్శాత్పావితంసృణాం॥ (౯
- కమ్పకల్లోలినీపుణ్యాసర్వలోకేషువిశ్రుతా। *
కంపాగ్రణాఃప్రాణినామౌక్రిక్తాఃపాతిధాతుశ్చరక్షణే॥(౧౦
- తేరక్షితాయయాపీతాస్తేనకమ్పేయమీరితా। *
కంసుఖంపాచభుక్తిశ్చతద్భోక్తాజీవఈరితః॥ (౧౧
- తస్యానుభోగస్తేనేతికమ్పపుణ్యఫలప్రదా। *
అమృతంఙగమితిప్రోక్తంపాచతేద్రక్షణంస్మృతం॥ (౧౨
- తస్మాత్కంపేతివై కాశ్చాస్మిన్నసిద్ధాముక్తిదానదీ। *
నగజ్ఞాయమునావాపినదీనాపిసరస్వతీ॥ (౧౩
- అన్యాశ్చపుణ్యనద్యోపికమ్పయాసదృశానచ। *
కమ్పసలిలమాశ్రిత్యయత్రవాతినమీరణి॥ (౧౪
- తత్రస్థతృణగుల్మనామపిముక్తిర్నసంసృతిః। *
యోగభ్రష్టాహియేలోకేతపోభ్రష్టాస్తసస్వినః॥ (౧౫
- కమ్పయాజస్తుజాలానిధూత్వాముక్తింవ్రజన్తితే। *
అన్త్యకాలేతుయన్తుర్ద్వికమ్పసలిలచిన్దదవః॥ (౧౬
- యత్రకుత్రమృతస్యాపిమత్సాయుజ్యన్నసంశయః। *
అస్యాస్తీరాధిరూఢాయేలతాగుల్మనగాదయః॥ (౧౭
- రుద్రలోకాత్పరిభ్రష్టారుద్రాస్తేత్రనసంశయః। *
అస్యాస్తుయజ్జలంశుద్ధమమృతాదతిరిచ్యతే॥ (౧౮
- అమృతాదమరత్వస్తుమత్సాయుజ్యమనేనహి। *
అనయాకమ్పయాకాశ్చీసుపుణ్యాపుణ్యతోయయా॥ (౧౯

అనయోయాన్తి మేప్రీతిర్న కాశ్యాంస్వస్సరిత్యపి। *

తస్మాత్పుణ్యతమాలోకే కాశ్యేక మ్పాచనఃప్రియా॥ (౨౦

తామిమాంసమనుప్రాప్య ముచ్యంతే సంస్మతేర్జనాః। *

కృతాన్యస్యాస్తునామానిద్వాదశేతినిబోధత॥ (౨౧

కాశ్యేపురీవ్రథమతఃకిలిజిల్లోకజిత్పనః। *

సర్వసీద్ధిప్రిమూర్తీనాన్నివాసశ్చతపోమయీ॥ (౨౨

జగత్సారోబ్రహ్మపురీషిష్టపూస్థివపూరపి। *

కన్యారక్షేతివిదితాపీతనామ్నూప్రియామయ॥ (౨౩

ద్వాదశైతానినామానిప్రాతరుత్థాయయఃపరేత్। *

దుస్స్వప్నసూచితానథఽదుఃఖదారిద్యగ్రవజ్జీతః॥ (౨౪

విఘ్నాయసర్వపాపానిప్రాప్నోతిపరమాశ్లాఘితం। *

—*త్రిమూర్తయఃఉచః*—

దేవదేవమహాదేవ జగత్కారణకారణ॥ (౨౫

జ్యోతిర్గిజ్జేహుతాఃపూర్వంభణ్డైసురహతాజనః। *

తేవయంత్యనయాదేవ్యావిసృష్టౌలోచనత్రయాత్॥ (౨౬

ఇతఃపరస్త్యమస్తాకజ్రాత్యజగల్పయహేప్రభో। *

—*ఈశ్వరఉవాచ*—

సాధుసాధుమహాభాగబ్రహ్మన్విష్ణోహరాత్మజాః॥ (౨౭

యూయంత్రిమూర్తయోత్యథఽమృతీయాశ్చుదయజ్ఞమాః। *

అతోవక్ష్యేప్రసన్నోహంయుష్మాకంహితముత్తమం॥ (౨౮

అస్యామ్పర్యాంత్రితీక్యాంతుసర్వధాసంస్థితోమృయా। *

సగ్వేషాన్నతుదృశ్యోహంకదాచిద్యోగిగోచరః॥ ౨౯

శ్రీ కాంచీమాహాత్మ్యే

తమ్మ మత్రమహాభాగాస్స మారాధయతాధునా! ✽
 వేదోక్తేనైవ విధినా తస్య భోక్తాగమేనచ॥ (30)

దృఢచిత్తేనభక్త్యాచ సృష్టిరక్షాలయేచ్ఛయా! ✽
 అచలాత్మాభిభక్తిశ్చభవిష్యతితయాచునః॥ (31)

సృజబ్రహ్మన్త రేరేక్షహరసంహరమత్సుత! ✽
 ఇమాన్మహిమాసదాత్రైవపూజయేద్భవనేశ్వరీం॥ (32)

వదత్యేవంవిధౌవాక్యంత్రయఃప్రాయఃపునశ్శివం! ✽
 కోవేదః కేనవావేదప్రియస్తేకేనతద్వద॥ 33

శ్లో॥ ✽ ఈశ్వరడవాచః ✽ ॥

లహంవిశ్వాధికంపూర్వముషిత్వామామకీన్నిశాం! ✽
 అచితస్సాన్విత్యసమ్మివాస్సప్రకామఇమాఃప్రజాః॥ (34)

విశ్వస్త్వాదధికోభూత్వాకుహరీన్త్యయిసంస్థితాః! ✽
 ఇమామేవాగ్రతోర్దిగ్మూర్తివేదాన్విసృజ్యవాః॥ (35)

తేమాంపితరమాసాద్యప్రాప్తువన్వేదరాశయః, ✽

శ్లో॥ ✽ వేదాహుః ✽ ॥

తిష్ఠత్సర్వాన్యాయదేకస్తదపిచనమహిమన్నవేదాత్తవేద్యం
 యస్యైవేయంశరీరంసగివననదీయఃపృథివ్యాన్నియంతా! ✽
 ఏవంసర్వాన్తరస్థోహ్యయమమృతిరిహదృశ్యతత్తాన్తరాణా
 మాద్యంవన్దామహేత్వాంవయమఖిలగురుంసర్వకర్తారహితం
 తిష్ఠత్యాపోఽన్నయస్యస్వతమరభిమతాయోయమాహాసవేదః
 యోపాన్నిత్యన్నియంతాయమినఉపమనస్సన్దశ్యత్యక్షిప్తం॥

ఏవంసర్వాన్తరస్థోహ్యయమమృతిరిహద్భశ్యతత్తాన్తరాణా
మాద్యంవద్దామహేత్వాం వయమఖిలగురు సర్వకర్తారమీ
శం॥యోగ్నివగ్నిశ్చరీరంవసతియమనలోనైవవేదాన్తరస్థం॥
యోగ్నినన్తర్నియన్తానియమపరమనఃపుణ్డరీకేనిషణ్ణః *
ఏవంసర్వాన్తరస్థోహ్యయమమృతిరిహద్భశ్యతత్తాన్తరాణా
మాద్యం వద్దామహేత్వాం వయమఖిలగురుం సర్వకర్తా
రమీశం॥*... .. 33

యోవైవాయాస్థితస్సన్నపునరముమసౌవేదయస్యైషమూర్తి
ర్వాయోరన్తర్నియన్తాపశుపతిరుదితోవిశ్వవిశ్వాధికోక్తః॥ *
ఏవంసర్వాన్తరస్థోహ్యయమమృతిరిహద్భశ్యతత్తాన్తరాణా
మాద్యంవద్దామహేత్వాంవయమఖిలగురుంసర్వకర్తారమీ
శం॥అభిష్టుతఃపురావేదైరహమేవసురోత్తమాః॥ *

వరంవృణుతభద్రంవోవేదాఇతివచోబ్రువన్॥ ౪౦

తేప్రణమ్యమహాభక్త్యావవిరేవరముత్తమం॥ *

త్వన్ముఖామృజసమ్భూతాననుగృహ్లాప్సనామతః॥ ౪౧

త్వదగ్లభాషణాన్యేవభవేమానుగృహోత్తమ॥ *

కథంవయన్త్వయఃపహూతావేదాఇతిధియాప్రభో॥ (౪౨

ఇతఃపరన్నంకృత్యానిపరికల్పయభోపితః॥ *

ఏవమన్త్విత్యహంవేదానాకల్పాకృతవాన్స్త్వయం॥ (౪౩

కౌపీనాచ్ఛాదనత్వేనప్రథమమృరికల్పితాః॥ (౪౪

హంసకామృతతఃపశ్చాదన్యోన్యభరణానిచ॥ *

స్యాతయూయమ్ప్రమాణానిధర్మైర్మేధమయ్యపి॥ (౪౫

శ్రీ కాంచీమహాత్మ్యే

వేత్తియస్తువిశేషేణవిజ్ఞానాథంవదత్యసా। ❖

యుష్మద్వ్యక్తిర్హిమాంవిప్రవిద్యర్షేదాస్తతస్సన్మితాః॥

వేదాభితితోయూయమాహూతాస్సమయాద్యవై। ❖

యుష్మానధీత్యముచ్యేయుర్జనాస్తైవర్ణికాఃపునః॥ (౪౭)

అనధీత్యద్విజావేదాన్వేదావేదమధాపివా। ❖

యేవతస్త్రిస్యశాస్త్రాణితేవైనిరయగామినః॥ (౪౮)

యూయమ్మత్సన్నిధావేవకురుధ్వమ్మదుపాసనాం। ❖

యత్రకార్యవశాద్రూపయాదృశంస్వీకృతమ్మయా॥ (౪౯)

తత్రమత్ప్రీతయేయూయస్తద్దేహంశ్రయతాదరాత్। ❖

ఇతిపూర్వంవరోదత్తోవేదానామత్రవైపురే॥ (౫౦)

మయాత్రయత్థితంప్రీత్యాజ్యోతిర్లిక్ష్మస్వరూపిణౌ। ❖

అత్రైవతేపిమత్ప్రీత్యాహ్యేకామ్రద్రుమతాంకతాః॥ (౫౧)

ఛాయాపుష్పఫలాప్రేష్టదామిన్మీశ్రితైకతాః। ❖

తస్మాద్వేదోయమేకామృశాఖీతన్మృలవాస్యహం॥ (౫౨)

త్రైపురేపితతోయుద్ధేతురగ్నేవేదరాశయః। ❖

కిరాతాద్యాకృతింమాంతేవృజస్త్యసుశునాంవరాః॥ (౫౩)

అత్రైవపుణ్యకోటిశవహ్నిదిగ్భాగకేసరే॥ ❖

సృత్యేకృతేమయావేదాహంసకాస్సమజాయత॥ (౫౪)

వేదనూపుత్రదాప్రభృతితత్సానంవేదనూపురసంజ్ఞికం। ❖

శిశ్వరకదవేదనూపురమాసాద్యపునజన్మసుదుర్లభం॥ (౫౫)

మృత్యురాతద్దక్షిణేకదమృతస్థానంసర్వోత్తమంశుతం। ❖

ధ్యాపకేతద్దక్షిణేకదమృతస్థానంసర్వోత్తమంశుతం। ❖

- శ్వరమ { కదమ్మేశంసమా సాద్యముచ్యతేభవబద్ధనాత్॥ (౫౬
 హిమా { దేవదారువ నేభిక్షోర్వేదాకాపీనతాంఽలాః॥ ✽
 సువర్ణసం ఇతివేదావిధేవిష్ణోపురాదత్తవరామయా॥ (౫౭
 నావేదవిదితోహంతుబ్రహ్మంతమనుతేవిభుం॥ ✽
 సర్వాసుభవమాత్మానంభక్షకంజఽలోలయే॥ ౫౮
 ఏషనిశ్యోబ్రాహ్మణస్యమహిమావేదఏవహి॥ ✽
 విశ్వాధికోఽముషిశ్చేషోపూర్వమత్రైవదక్షిణే॥ (౬౯
 సున్దనద్యాస్తటేవేదాన్పుక్తిహింశ్చదివౌకసః॥ ✽
 అహమధ్యాపయామానంతస్తాదధ్యాపకేశ్వరః॥ (౭౦
 అధ్యాపకేశమారాధ్యభవేద్వేదాస్తపారః॥ ✽
 తస్మాదత్రామ్రమూలేమాంయూయమర్చయతాధునా॥ ౭౧
 ఇతిశేషోక్తఘమీ విబుధేశ్వరా హృదినిధాయవిధా తృముఖా
 స్తథా । పశుపతింకృతకేతరవాగ్గణైస్తమధి కాశ్చిసమా
 రురుధుస్తదా॥ (౭౨

ఓమిత్యాదిమహాపురాణేస్త్రీస్కాన్దేస నత్కుమార సంహితాయాం
 కాశ్చీమాహాత్మ్యే కమ్పానదీమహిమానువర్ణనవేదై
 కామ్రుతరుమహిమవేదనూపురేశ్వర కదమ్మ
 శ్వరాధ్యాపకేశ్వరమహిమానువర్ణనం
 నామసప్తత్రింశోధ్యాయః



శ్రీరస్తు.

అష్టత్రింశాధ్యాయప్రారంభః

—*కాశికడవాచ*—

అథాతస్సమృగివక్ష్యామిశ్రుణ్వంబ్రహ్మచిత్తమాః! *

యథేహేకామృతాధంతేబ్రహ్మచిష్టుషహేశ్వరాః॥ (౧

అర్చయామాసురీశానంకాఞ్చ్యంవచ్చికథామిమాం। *

దేవీచసాపతిఃదేవంలలితాపరమేశ్వరీ॥ (౨

కామాక్షీతినమాఖ్యాతాకారణత్రయకారణం। *

జ్యోతిర్లింగస్వరూపంతమేకామ్రద్రుమమూలకం॥ (౩

సమారాధనాసాక్షాద్భూతమేభూతిభూషణం। *

బ్రహ్మర్షిః | బ్రహ్మతుదక్షణేచాస్యసవిధేలింగముత్తమం॥ (౪

తస్మైచ | తన్నామైవప్రతిష్ఠాప్యసిస్సత్సరఖిలాఃప్రజాః। *

కామేశ్వర | అర్చయామాసువిశ్వేశంస్వచ్ఛయాతుధియాశివం॥ (౫

రవివర్ణ | విష్ణుశ్చవామభాగేతంసవిధేసర్వనాయకం। *

తపోరైకా | మేశ్వరమోహయిష్యేజగత్సర్వమారాధ్యేతిధియార్చయత్॥ (౬

రుద్రార్షి | రుద్రోపిభద్రమేకామ్రమర్చయిత్వాత్తభావతః। *

తథాదై | తదైక్యమభజ్యేదస్తయోర్నాస్తిభిదాతతః। (౭

కామేశ్వర | బ్రహ్మణారాధితోదేవస్సవచ్చైకామ్రపతిశివః। *

రాణాం | స్వచ్చైకామృతసమారాధ్యమచ్యతేఘాఘబద్ధనాత్॥ ౮

మహిమా | మోహకోహంభవానితితమేకామ్రంజనాదకానః। *

విధినానర్చిత్యాత్మాచారైకామ్రపతిస్తస్మిన్పుతః॥ (౯

- చోదైకామేశమారాధ్యనమోహమధిగచ్ఛతి *
 ఏకామ్రనాథగౌరీశస్వాత్మనాభూచ్ఛతుర్విధః॥ (౧౦
- భద్రస్వచ్ఛస్తథాచారస్తథేనామేశ్వరస్వయం! *
 భూతయేజగతాంభూత్వాక్రీడతేనతతంశివః॥ (౧౧
- కాశ్చ్యాయితోత్రసతతంసర్వసిద్ధిజగత్త్రయే! *
 తేమాంతయానామీశానస్తత్తదీప్సితమస్యచాత్॥ (౧౨
- దేవీపునస్సమారాధ్యసాక్షాదేకామ్రనాయకం! *
 పార్థేయమానభావేనసరేణపరయాముదా॥ ౧౩
- వేదైకామ్రతరోర్ములేవేదవేద్యందయానిధిం! *
 వేదైకవేద్యవేదామృవేదనూపురవేదప॥ (౧౪
- వేదకౌపీనవేదాశ్వవేదాధ్యాపకవేదధృక్! *
 వేదాంతసారమత్పువైగ్రర్చితాష్ట్రీసరోరుహః॥ (౧౫
- ఇదంఃజ్ఞాపనందేవచిత్రేనమవధార్యతాం! *
 సదాసన్నిహితోఽత్రయోగినాంద్యప్తిగోచరః॥ (౧౬
- ఏకామ్రస్యతరోర్ములేస్పష్టమష్టతనోశివ! *
 కమ్భాచేయనదీదేవకుత్రవిద్వత్స్యతాంప్రభో॥ (౧౭
- ఇత్యుక్తవత్స్యాంకామాత్యైమీకస్తాంతత్తువాచహః! *
 త్వనూప్రసంపరమన్యోమపరమన్యోమరూఢ్యహం॥ (౧౮
- తద్భువోత్రబిలద్వారంకాశ్చ్యాయితద్వపురావయోః! *
 ముక్తాచ్ఛరోహితద్యోమపార్శ్వవన్తినచేతరే॥ ౧౯
- తత్రావయోర్హిసాన్నిధ్యంతద్వదత్రబిలాశయే! *
 తతోపేదంమహాలిక్ష్మమావయోఃప్రీతివధానం॥ (౨౦

శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే.

- ఇతఃపూర్వమతోన్యేషామగోచరమిదమహః! *
- ఇతఃఉర్ధ్వమిదంజ్యోతిస్సర్వేచూతతరోరథః॥ (౨౧)
- దృష్ట్వాపృజన్తు తేముక్తింత్వచిరాత్త్వాఽచతద్భిలే! *
- ఇతఃఉర్ధ్వముపేజన్తు రావయోరత్రదర్శనాత్ ॥ (౨౨)
- శివత్వంయాతిముక్తాత్తాతస్సాచ్ఛివపురంత్విదం! *
- త్రిమూర్తయోపిమత్ప్రీత్యైనివసన్తుమదర్శకాః॥ (౨౩)
- త్రిమూర్త్యావాస ఇత్యేతత్థ్యాతానామ్నభవిష్యతి! *
- కలిదోషంజయత్యస్మిన్ స్థిత్యాజన్తుఃకలావపి॥ (౨౪)
- కలిజిత్పురమాఖ్యాతంకాఞ్చీపురమనుత్రమం! *
- మహాప్రళయవేధాయామిదమంతాన్జ్ఞవాన్పదం॥ (౨౫)
- తతఃప్రళయజితోక్తంతతోబ్రహ్మతపోమయం! *
- స్వాధ్యాయప్రపచనేపోక్తేతపస్తద్భితపోష్విధా॥ (౨౬)
- మేఘనాహసకల్పేతువిష్ణునాత్రప్రసాదతః! *
- యతోఽరదరాజేనతతోవిష్ణుపురంత్విదం॥ (౨౭)
- ఇష్టంసోమేనవిధినావిధినాతత్పురంత్విదం! *
- తైర్బ్రాహ్మక్యసారభూతత్వాత్తత్సారాఖ్యమిదంపురం॥ (౨౮)
- సర్వసిద్ధిప్రదంయస్మాత్సర్వసిద్ధిరీత్యుత్తతం! *
- కన్యాయారక్ష్యతేదేవ్యాకన్యారక్షేతిగీయతే॥ (౨౯)
- ఇయంమయాకృతాపుణ్యపురీకాఞ్చీనసంశయః! *
- తస్మాదత్రసురాస్సర్వేఽబుషయశ్చతపోధనాః॥ (౩౦)
- దృశ్యాదృశ్యస్వరూపేణనివసన్తిమమాన్తికే! *
- సర్వావరణరూపేణమాంప్రపశ్యేత్ప్రసేవతే॥ (౩౧)

అష్టత్రింశోధ్యాయః

340

పచ్చిబ్రహ్మమయస్సాత్మదహంలిక్లేషపచ్చసు *

సాత్మతస్సస్థితోదేవిత్యయాత్రజగతాంశ్రియే॥ (32)

భద్రైకామ్రాఖ్యలిక్లేచశుద్ధకామేశ్వరేపిచ। *

మోహకైకామ్రలిక్లేచత్తశానేశేచపార్వతి॥ (33)

నివసామిత్యయాసార్థంవాలిలిక్లేచపచ్చమే। *

పచ్చస్వేతేషుసాన్నిధ్యమావయోరధికంప్రియే॥ (34)

—*దేవ్యువాచ*—

వాల్మీశ్వరఃకుతోదేవప్రసిద్ధః కేనవాభవత్। *

మహిమాచకథంచాస్యవర్ణయైతద్విభోధునా॥ (35)

—*ఈశ్వరఉవాచ*—

వాల్మీశ్చ | శ్రుణుదేవిప్రవక్ష్యామివాల్మీశ్వర్యవైభవం। *

వైభవాశు | పురాత్తశాన్తిస్థితిస్యపూర్వదేశేమయాస్థితం॥ (36)

వర్ణనమ్॥ దక్షిణేశివగణాయాత్మశానేశసమీపతః। *

జ్యోతిర్గిర్జమిదందేవిరహస్యంసిద్ధయేత్రవై॥ (37)

సీద్ధైరుపాస్యమానంతద్వాయవ్యంలిక్లముత్తమం। *

తస్మిన్లిక్లేపురావాల్మీమామారాధ్యమహాబలిః। (38)

వరమాపరణేమత్తోరాతీనాంబలమాత్మనః। *

ధూయాదిత్యంమమార్ధేశవిజయోమేస్తుసర్వతః॥ (39)

—*దేవ్యువాచ*—

వాల్మీకేనవిజ్ఞాతఃకస్యవాతనయోహ్యసౌ। *

కథమేతేనభవతోవరోలభ్యోవదాశుతం॥ (40)

శ్రీ కాంచీమహాత్మ్యే

— తత్త్వరడవాచక —

- పురాణేత్తైర్మహేంద్రేణసుధర్మకృత్యధ్యవర్తివాః ✽
 రమ్భాన్మత్తైంసమాటోకిమునిభిశ్చమహాత్మభిః॥ (౪౦)
 తదానీంకాశ్యపిస్సూరసూతోసూరుస్వయంముదాః ✽
 విష్ణోఽభానచేన్మత్తసమాలోకనకౌతుకః (౪౧)
 సుధర్మఖ్యాంసథాంప్రాపపూర్ణాంలేఖైర్దిగ్విశ్వరైః ✽
 అప్పరోభిశ్చసర్వాభిరవకాశోన్యనహ్యధూత్॥ (౪౨)
 సతతాప్సరసోద్భష్టాసర్వేషామగ్రతస్థితః ✽
 స్వయంవవనితాకారస్తత్రస్సత్తమలోకయత్॥ (౪౩)
 తాంద్యష్టావనితాఃరమ్భాంసర్వావయవసుద్ధరీం ✽
 వళువాంశ్చకమేతత్రకామబాణవశంగతః॥ (౪౪)
 తత్రైవరాంసమాహూయకోణేకుత్రచిచాస్థితః॥ (౪౫)
 అథాథూర్బహుధాకామీబలాతాఃరేణవృత్రహః॥ (౪౬)
 తదానీమేషసమ్భూతోనన్దీశాజ్ఞాప్రభావతః ✽
 నన్దీపురాశపతుర్ద్ధోరావణంరాక్షసాధమం॥ (౪౭)
 హసంతవానరైరేవతవనాశోన్వీతిప్రియేః ✽
 తన్మహేంద్రాదయోదేవావానరాభవసింహం॥ (౪౮)
 తతస్తుసోరుణోన్మత్తమవలోక్యవిసిగ్గతః ✽
 అససాదరథంభూయస్సావిత్రంసారధిస్తదా॥ (౪౯)
 సవిత్రాతత్రవృత్తాంతంపుష్కరాహాభిలంఘనః ✽
 తేనాపిప్రాధికోవేషందర్శయేతిముదాభృశం॥ (౫౦)
 దర్శయామాసతస్త్వేస్త్వాంకాశ్యపిర్వనితాకృతిం॥
 రవిణాపితదామోహాత్సంగఃప్రాప్తోనయాసహ (౫౧)

తత్రస్మగ్రివనమ్భాతిసమయోసమదాయతః *

వాలీతుపున రాదిష్టోజనకేనతువజ్జితా॥ (౫౨

పుత్రకాశ్చేపురంప్రాప్యపురుషాథ చతుష్టయం॥ *

ప్రాప్తంహివిభుజ్జేస్వరైస్వరనైరపిమహేశ్వరైః॥ (౫౩

తత్రగత్వాతుతపసాదేవమారాధ్యశూరినం॥ *

ప్రాప్నుహిత్వంమహద్రాజ్యంవానరాణామధీశ్వరః॥ (౫౪

ఇత్యాదిష్టోయయాకాశ్చేంవాలీవానరపుక్లవః॥ *

తత్రస్నాత్వాశుభేతీర్థేశివగణ్ధాభిధేముదా॥ (౫౫

సమారాధ్యామ్రమూలేశంతత్రసిద్ధజనాశ్రితం॥ *

వాయవ్యలిక్ష్మమాలోక్యశ్చ శానేశస్యపూర్వతః॥ (౫౬

బలంవాయావితిజ్ఞాత్వాబలకామస్సవ్యయంపునః॥ *

తదారరాధభావేనతపసాచసమాధినా॥ (౫౭

తతఃప్రసన్నాదీశానాన్తత్తఃప్రాపవరాన్మహా॥

రాజ్యంచవానరేంద్రాణాంబలంచప్రతియుధ్యతాం॥ (౫౮

తతస్సబలవాన్లిక్ష్మంస్వపురీంనేతుముద్యతః॥ *

కాశ్చేప్రియోహంకల్యాణితేనచోద్ధర్తుమాత్మనః॥ (౫౯

సర్వప్రాణేనలిక్ష్మంతన్నాఘాచ్ఛలయితుంతుమః॥ *

తతోవాలేనసమ్భుధ్యవిచక్షమహాబలః॥ (౬౦

వేగాత్ప్రట్యత్యసావాలేపపాతఃశుభదూరతః॥ *

పునశ్చవేగాత్సమ్ప్రాప్యప్రార్థయామాసవాసవిః॥ (౬౧

దేవమాంకృపయారతుమద్భృహేనివసన్ప్రభో॥ *

జ్యోతీరూపమహాపూజాంగృహాణకృపయామయి॥ (౬౨

శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

- ప్రత్యబ్రువమహంతతప్రత్యక్షీభూయవాలినం। *
అహంకాఞ్చప్రియోవాలిన్కామతైవసమర్చయ॥ (౬౩)
వాలీశ్వరమిదంస్థానంతవవాలకిణాఙ్గితం। *
ప్రసీద్ధంమద్రహస్యస్థంభవత్పితితిరోభవం॥ (౬౪)
తదాదితదిదంలిక్ష్ణంవాలీశ్వరమితిస్తృతం। *
సశ్చతీర్థజలేన్నాత్వాసశ్చలిక్సానియేజనాః॥ (౬౫)
నమస్తానమృక్రమ్యవ్రజస్తానపునర్భవం। *
ఉక్తైవాస్తరధాదీశస్సోమస్సోమాధశేఖరః (౬౬)
బ్రహ్మణావిష్ణునాచాపిసర్వైరేకామ్రధామని। *
ఏకామ్రద్రుమమూలభూషామముంవేదాస్తవేద్యంపరం।
భూవాభ్యుగ్నిసమిరణేస్తుదిసకృజ్జీవాకృతిస్వాకృతిం।
భోగీష్ట్రీరిదశాపగేస్తుతిలకంయేషాంశిరాస్యానమ। *
స్త్ర్యేతేతేనఘతాన్ప్రజన్తివిభవైస్సుక్తింవదేహాస్తతః *
~~~~~

ఓ మత్స్యాదిమహాపురాణే గ్రీష్మాద్దే కశరసంహితాయాం।  
కాఞ్చీమాహాత్మ్యేబ్రహ్మపూజితస్వచ్చైకామేశ్వరవిష్ణు  
పూజితః తైకామేశ్వరుడ్రపూజితభద్రైకా  
మేశ్వరవాలీశ్వర మహిమానువర్ణనం  
నామాప్తమిహోధ్యాయః





## శ్రీరస్తు.

ఏకానచత్వారిశాధ్యాయ ప్రారంభః.

—కాశికఉవాచ—

- త్వయానువణిః తశ్శమ్భుమహీమాకాశికోత్తమః । \*  
 పీయూషవరసా రైర్నశ్శోక్రితాన్యాపూరితాన్యహేమా ॥ ౧
- శ్రుణ్వతాం నమనస్తప్తికథాసర్వస్వముత్తమం । \*
- ధూయోపిచవదాస్తాకమేకామేశకథాశ్శుభాః ॥ (౨)
- ఏకామేశకథమేకామృనాథాజ్ఞంస్తనకజు-ణముద్రితం । \*
- శ్వరస్త్ర ఆచక్షునోమహాభాగత్వమేతద్విస్తయవహం ॥ (౩)
- నకజ్జణము —కాశికఉవాచ—
- ద్రాక్షావిపురాతత్పురుషేకల్పేప్రజాపతిరుమాపతిం । \*
- రాభవమధ్యాత్వోపసిజహానిద్రాగ్రియోగిబృహస్పతస్సవ్యయం ॥ (౪)
- హిమామహీమాలాః క్యసలిలేమగ్నాచింతాపరోభవత్ । \*
- రమ్భః । కథంకార్యాజగత్సృష్టిరుద్ధరేయంకథంమహీం ॥ (౫)
- ధ్యాయతస్తస్యసజ్జాతాస్తృతిశ్శార్వీసుఖప్రదా । \*
- తయాతేనహివిజ్ఞాతాప్రవృత్తిః పూర్వసమ్భవా ॥ (౬)
- ఆదికల్పేమయాప్రాప్తోవరసాస్సమ్భాన్తహేశ్వరాత్ । \*
- కల్పేకల్పేత్వముచ్ఛాయప్రభోరతేనుగృహ్యమాం ॥ (౭)
- కౌమారంవపురాస్థాయరూపంరూపవతాంవరః । \*
- తదిదానీంసపవేత్యరక్షిష్యతికృపానిధిః ॥ (౮)
- ఇతినిశ్చిత్యమనసాతపస్తేపేసుదుశ్చరం । \*
- ధ్యాయతమేవపితరంహృదయేచిరమాత్మభూః ॥ (౯)

- తపసాధ్యాయత స్తస్యప్రపన్నస్తప్తితాశివః। \*  
 దివ్యంకౌమారమాస్థాయరుద్రగాయత్యృధిష్ఠితః॥ ౧౦
- తందృష్ట్యాపితరంబ్రహ్మకుమారంపుష్కరేనసం। \*  
 తయైవరాద్రగాయత్యృజ్ఞాతవాస్పరుషంపరం। (౧౧
- జజాపతామహాదేవీప్రీతయేశురుషస్యనః। \*  
 విద్యహేపురుషాయైతన్యహాదేవాయధీమహి॥ (౧౨
- రుద్రస్తచ్చేదయాన్నస్వంసామర్థ్యంసృష్టయేషునః। \*  
 జపేనానేనదేవేశఃప్రీతఃప్రేమాచక్షుజం॥ (౧౩
- సృజప్రజాఃప్రజానాథేత్యభిధాయతిరోభవత్। \*  
 తతస్సపురుషంధ్యాత్వాసజజ్జనకలంజగత్॥ (౧౪
- పురుషధ్యాససృష్టాసాపుంసృష్టిఃకేవలాభవత్। \*  
 స్త్రీసృష్టైరైవకాప్యాసీత్తదాచింతాభవద్విధేః॥ ౧౫
- ఇచ్చన్నపినశకోమియోషితస్సృష్టమాత్మనా। \*  
 కేనాత్రకారణేనేశకృపైషాతాదృశీమమ॥ (౧౬
- అథవాపురుషాయేహాచతుర్థీమన్త్రమధ్యగా। \*  
 తాదర్థ్యాథకంభవత్యేషాకుండ్లాలయహిరణ్యవత్॥ (౧౭
- తదన్యయైవగాయత్యృస్తుత్వాస్తుత్యంసుఖప్రదం। \*  
 మైశునేనజగత్సృష్టంస్త్రీసృష్టింకరవాణ్యహం॥ (౧౮
- తపతస్థాయసుమహాధ్యాయమానోహృదీశ్వరం। \*  
 సహసాగ్రీక్షస్యవైపుంసోమహాదేవస్యతేవినా॥ (౧౯
- జగత్స్త్రిసృష్టయేవిద్యస్తనోరుద్రఃప్రచోదయాత్। \*  
 అనయాసంస్తుతశ్చమ్భుగాయత్యృన్మైప్రసేదివా॥ (౨౦

- అధకనారీశ్వరోఘాత్వాప్రోవాచప్రహసన్నిదం। \*  
విధేతవేష్టంజానామిమస్త్రీస్యాస్యాపిభావనాం॥ (౨౦)
- స్వయంసృజప్రయత్నేనస్త్రీణామేషాతవేశ్వరీ। \*  
మద్వామభాగాన్నిర్గత్యపరమహ్యోమరూపిణీ॥ (౨౧)
- స్వాంశేనయోషితస్సర్వాస్తురోయేణసిస్సృతవే। \*  
తుభ్యందాస్యతిసామథ్యంమమాజ్ఞాపరమాకృతా॥ (౨౨)
- ఇత్యుక్తమాత్రాద్దేవేనవిభిన్నేవాభవత్త్వణాత్। \*  
సాపునర్బ్రష్టాణేప్రాదాత్సృష్టేష్వాంశాత్స్వాత్ప్రియంపురా  
ప్రోవాచవిధిమాలోక్యస్వాంశధూతాంఘరీత్యుచ। \*  
ఇమాంవిధేభజాజస్రంసృజస్త్రీశ్చాఖిలాత్తనాం॥ (౨౩)
- త్వచ్ఛభద్రేజగత్యస్త్రిన్వాంశాద్విసృజయోషితః। \*  
ఇతిసావరమాశక్తిఃపరానందైకవిగ్రహః॥ (౨౪)
- బ్రహ్మణంస్వాశ్చజాభక్తంకృత్యాసాశమ్భుసజ్జతా। \*  
యథాపూర్వంసదేవోపిస్వయమస్తరథాత్తతః॥ (౨౫)
- అస్తర్హితేప్రభాబ్రహ్మతాందేవీంసమతోషయత్। \*  
తుష్టాహసావిధేకిరతేకరవాణ్యహమద్యచై॥ (౨౬)
- బూహీతిసోవదద్యద్వ్యామభివాద్యకృతాజ్ఞాళిః। \*  
అచ్ఛసృష్టాసివిభునామహ్యంతుష్టేనవామతః॥ (౨౭)
- తత్త్వంహిసృష్టికామస్యసృజస్సృష్టింనతభువాం। \*  
సామథ్యంవామహేశానితరస్వాధవాద్యమే॥ (౨౮)
- అహంసృజామిత్వత్పాదరజోఽజృతమూర్ధజః। \*  
త్వంతుదక్షస్యమేపుత్రీభవపుత్రస్యసర్వదే॥ (౨౯)

# శ్రీకాంచీమాహాత్యే

—\*దేవ్యవాచ\*—

- సర్వాత్మకోషహదేవోశర్వోరుద్రఇతిశ్రుతిః | \*  
తస్యవామంతథాధాగంశక్తిరాశిత్యతిష్ఠతి || (31
- సతయాశక్తిమానీశస్తామృంవిధిచతుర్ముఖ | \*  
తదూప్రసాదాస్యజగతస్సవ్యభాగస్యవామతః || (33
- విభజస్వాత్మనోగాత్రమధేనపురుషోభవ | \*  
ఇతరేణభవస్త్రీత్వమతఃసాధ్వమిదంజగత్ || (34
- స్త్రీపుంసాత్మకమేవైతస్త్రీపుంసాభ్యామధిష్ఠితం | \*  
భవిష్యతిపుమాంస్త్రీచశివశక్త్యాత్మనావిధే || (35
- ఇత్యుక్త్వాస్తదధేదేవీబ్రహ్మణమనుగృహ్యసా | \*  
సానతీసంజ్ఞయాతస్యదక్షస్యదుహితాభవత్ || (36
- తామీశాయవరామైనాంప్రదాపయదతోవిధిః | \*  
స్వయంచాదేకనసశివశ్చతరూపతరేణసః || (37
- ధూత్వాచిక్రీడసుచిరంజగత్స్త్రీపుంసమణ్డితం | \*  
సాపునదక్షదుహితాశర్వవామాన్గమాశ్రితా || (38
- వినిష్ఠ్యపితరందక్షంశివదోహంపరంతథా | \*  
త్యక్త్వాతదక్షజండేహంమేనామూమభవద్గిరేః || (39
- తత్రదేవముమాధీశంచిరంపరిచచారసా | \*  
తదస్తరేసురోఘోరస్తారకోనామవీర్యవాన్ || (40
- విరిఞ్చివరసందృప్తోమమదానసురంజగత్ | \*  
మహేష్ఠస్త్రీస్త్యభసమ్స్త్యవచస్త్వతిపురోగమైః || (41
- బ్రహ్మణంప్రాప్యహృష్టాత్కాతుష్టావవివిధేస్త్యవైః | \*

## ఏకొనచత్వారింశోధ్యాయః. ౩౪

విప్రకారంతతస్తస్మైనివేద్యగురుడాసహ॥ (౪౨)

అతివృత్తస్మిన్నిశితస్యప్రణమ్యభువిదణ్డవత్ । \*

ప్రోవాచతంపునర్బహ్మశ్రుణుదేవేంద్రితారకం॥ (౪౩)

నశక్నువన్తిసరిహర్తుమిదానీంయేసురామతాః । \*

ఉమామహేశసమ్భూతసేనానీన్ద్రంహనివ్యతి॥ (౪౪)

తదుపాయముమాదేవ్యాయోక్తుమీశంవిచిన్దయ । \*

ఉక్త్యేవాన్తరభూద్భక్తిమహేన్ద్రంసపురోహితం॥ (౪౫)

సన్తారపుష్పధన్వానభోమయాయోక్తుమీశ్వరం । \*

తత్త్వణేసరతిఃకామస్సమధుస్సశరాసనః॥ ౪౬

ఉపతస్థేసురేశానమువాచసకృతాఙ్జలిః । \*

శ్రుణుదేవేంద్రివిజ్ఞప్తింకింకార్యంకరవాణితే॥ (౪౭)

జగత్త్రయేతేయతాగర్యంతత్సాధిష్యేత్వదాఙ్జయా । \*

ఉక్త్యాకింశ్రుణువృతహన్తమపునర్వాక్యంవిభోనిశ్చితం (౪౮)

త్రైలోక్యేసచరాచరేసురతతాదైతేయబృద్ధేవ్యపి । \*

మచ్చాప్రోద్ధతపుష్పమార్గణజేరైర్వాజితంవేద్యహం॥

జేష్యామిత్రిపురారిమప్యహమతోమన్దస్తితస్వాయుధం॥ ౪౯

ఓమిత్యాదిమహాపురాణే శ్రౌస్కాన్దేసనతుకమారసంహితాయాం

కాళికాఖండే తీర్థప్రశంసాయాం శ్రీకాశ్చీమాహాత్మ్యే

శ్రీమదేకామ్రనాథస్తనకజగణముద్రాజ్ఞాని

రాఘవమహీమానువణనం నామ

ఏకొనచత్వారింశోధ్యాయః





## శ్రీరస్తు.

### చత్వారింశాధ్యాయ ప్రారంభః.

అనన్తకాలిక ఉవాచ శ్రీమన్మహా

- మన్నతోక్తమథాకణ్యవశ్రీప్రవాచతంపునః। \*  
 శ్రీమమన్నథదేవానాంయేనత్వమధునాస్త్పతః॥ (౧)  
 ఉమామ { సురాస్సేనాస్యమిచ్చన్తిసామృషీర్యసముద్భవం। \*  
 హేశసం { అసురోభిభవత్యేతజ్జగద్రక్షువిధేగిరా॥ (౨)  
 ఘటనా { తస్మాత్సంయోజయేశానముమయానహమన్నథ। \*  
 యశక్ర { ఇతివజ్రివచశ్శ్రీత్వావసంతేనసమన్నథః॥ (౩)  
 చోదిత { రత్యాచసమ్పరిక్రమ్యప్రతస్థేశివయోఃపదం। \*  
 కామో { తత్రసవ్యేతరేభాగేసామృత్యనతిరోహితః॥ (౪)  
 ద్యోగః॥ తస్థాసోతిచిరంకాలంస్తద్ధైరవయవైస్సహ। \*  
 నమేరుషణ్డేతందేహోమణ్డలీకృతకార్ముకం॥ x  
 దదాహనేత్రసంజ్ఞాతపావకస్ఫురదర్చిషా। \*  
 తతఃకాలేనతంత్యాఅనన్తంప్రియమాదిశత్॥ (౫)  
 తపసాచతతోగౌర్యాసుప్తస్తాంపరిశీయచ। \*  
 కృత్వాసాకంతయాసాన్గంసగన్ధముత్పాదయచ్ఛివః॥ (౬)  
 ఆజ్ఞయాపరమేశస్యసగ్నోపిబ్బలవాన్యధి। \*  
 శూరపద్మాదినయంక్తంతారకంసమఖిన్దయత్॥ (౭)  
 తతోమద్ధరశైలేన్ద్రేన్ద్రసదేవ్యారమమాణయా। \*  
 పశ్చాదాగత్యహస్తాభ్యాంసన్నిరుద్ధేక్షణేశివే॥ (౮)

మన్దరేపా } జగత్ప్రియమహుద్దగ్ధం యస్మై తే శశిభాస్కరౌ | \*  
 ర్వత్యాబీ } నిస్వధ్యాయవషటాః రేనసు రాసురమానుషే || (౧౦  
 లాపిహిత } జగత్స్థనేనతమసాసంవృతేనర్వతోదిశం | \*  
 పుష్పవస్తా } హాహేతిచుక్రుశుస్స ర్వేతత్రతత్రసమాకులః || (౧౧  
 త్కహర } యావన్తు మోఽదసానే తేతావత్యాలోమహాన్లతః | \*  
 నేత్రనిస్తే } జగత్సృష్టివిఘాతేనపురారిస్తామథాబవీత్ || ౧౨  
 జన్మజగ } జగత్సృష్టివిఘాతేనతనై నస్తుమహచ్ఛ్రితం | \*  
 ద్విషయ } ఆవయోనై వసంయోగోయోగ్యోమద్యోగినామపి || (౧౩  
 కోమామ } తథాప్యేతస్యపాపస్యప్రాయశ్చిత్తంకురుప్రియే | \*  
 హేశసం } ఆవానిదర్శనంజ్ఞేయాసర్వేషాంసర్వకర్మసు || (౧౪  
 వాదః || శ్రుత్వాదేవీవచశ్చ మ్భార్భయకమ్పితవిగ్రహః | \*  
 ప్రణమ్యోవాచదేవేశమ్మ హుర్ముహురగాత్మజా | (౧౫  
 స్వామిస్సర్వజ్ఞవిశ్వేశకరుణావరుణాలయ | \*  
 అపరాధసహస్రాణిభక్తస్యక్షమ్యతేత్వయా || (౧౬  
 స్వాతన్త్ర్యింబీలయాచాపిమయామన్తఃకృతోధునా | \*  
 జ్ఞాత్వానాయంకృతోమన్తుస్తత్త మస్వదయానిధే || (౧౭

—\*ఈశ్వరఉవాచ\*

సత్యంబీలాభకమధునాపిహితేమేదృశాత్వయా | \*  
 క్షున్తవ్యఏవమన్తుశ్చనాత్రకార్యావిచారణా || (౧౮  
 తథాపిచజగత్సృష్టివిఘాతమభవత్త్వయా | \*  
 తస్మాదవశ్యంకర్తవ్యంప్రాయశ్చిత్తంత్వయాప్రియే || (౧౯  
 త్వయైవనిష్కృతిఃకార్యాయదిలోకోపివిశ్వసేత్ | \*  
 ఇత్యాకణ్యవచోభర్తుర్దేవీకృత్వాప్రపక్షణం || (౨౦



ప్రణమ్యోవాచదేవేశంప్రాయశ్చిత్తంకథంత్యతి॥ \* (౧౦)

దేశశ్చతస్యకోకాలస్సర్వంమేబూహిశజగర॥

\*ఈశ్వరఉవాచ\*

ప్రాయశ్చిత్తంపియేకాస్తేస్త్రకంపాపస్యసూరిభిః॥ \* (౧౧)

కృతేంద్రమునిశాదూలైఃసశ్చాత్తాపవతాన్నుతాం॥ (౧౨)

తదల్పాల్పతరంవిద్ధిమదర్చసామహత్తరా॥ \* (౧౩)

సర్వేషామేవపాపానామదఙ్మ్యైర్వాసానిష్యతి॥ (౧౪)

మన్నామకథనంస్తోత్రంమధ్యానంమత్పదార్చనం॥ \* (౧౫)

మద్భక్తసత్క్రియావాపిప్రాయశ్చిత్తమనుత్తమం॥ (౧౬)

దేశశ్చమత్ప్రియఃప్రోక్తోమద్భక్తస్యాపితాదృశః॥ \* (౧౭)

కాలోవసంతకాలాద్విశేషాన్తోమయాబలే॥ (౧౮)

ప్రోక్తస్తతురుమత్తేతేమద్భక్తాసత్క్రియామపి॥ \* (౧౯)

జగత్సృష్టివిఘాతస్యప్రాయశ్చిత్తంమదర్చనం॥ (౨౦)

త్వత్పాపహంశాపిజగతానిదశనమనుత్తమం॥ \* (౨౧)

ఆవాభ్యాంయత్కృతంకర్మలోకస్తదనువర్తతే॥ ౨౨

ఇతి దేవాధిదేవస్యవచఃకర్ణేచకర్వతీ॥ \* (౨౩)

ప్రణమ్యగిరిజాదేవంప్రొవాచవచనంపునః॥ (౨౪)

కథంతవార్చనంకార్యమవాఙ్మనసగోచరం॥ \* (౨౫)

తథాపిసర్వదాసర్వైర్యథామతినమర్చ్యసే॥ ౨౬

మయాపిపూజ్యతేదేవతవాఙ్మనసీరుహం॥ \* (౨౭)

ప్రసీదక్షమ్యతాంసర్వంసర్వదేవనమస్కృతం॥ ౩౦

# చత్వారింశోధ్యాయః

౩౫౩

—\*ఈశ్వరఉవాచ\*

నర్వలో కేషుపూజాస్యాన్నిత్యానైమిత్తికాత్తికా। \*

త్రివిధాకిలమేపూజానిత్యానైమిత్తికీపరా॥ (౩౧)

కామ్యఖ్యాత్రివిధాయత్రకర్మభూమానచాన్యతః। \*

భారతాఖ్యంతుయద్వర్షంకర్తృభూమిరితిస్త్వతం॥ (౩౨)

తత్రైవభారతేవద్వేమమక్షేత్రమహీయసి। \*

మల్లిజమర్చయాశుత్వం లోకానుగ్రహమిచ్ఛతీ॥ (౩౩)

—\*దేవ్యువాచ\*

భారతాఖ్యంతుయద్వర్షంతదిదంకుత్రశఙ్కర। \*

తత్రత్వక్షేత్రమాహత్వ్యంమహీయస్త్యతూథాన్వితం॥ (౩౪)

—\*ఈశ్వరఉవాచ\*

ఆహిమాచలమాసేతుపూర్వాపరసముద్రయోః। \*

భూభాగోభారతంవర్షంపురాణజ్ఞైస్సమీరితం॥ (౩౫)

తత్రసన్నిమమక్షేత్రాణ్యయుతాయుతసభ్యయా। \*

అష్టోత్తరసహస్రాణి తేషుముఖ్యానిపార్వతి॥ (౩౬)

అష్టోత్తరశతం తేష్యధికానిమహానిచ। \*

తన్తథ్యేషుచతుష్షష్టిర్విశిష్టానిమహప్రియే॥ (౩౭)

తేష్యపి ద్వేష్టియేత్యర్థంప్రియేకాశీచకాశ్చికా। \*

తయోరపిమమాత్యర్థంప్రియేకాశ్చీపురీప్రియా॥ (౩౮)

పరంనర్వమనుగ్రాహ్యంకృపయాపరయామయా। \*

మలత్రయనిబద్ధత్వాన్నిర్మలతేనమయాశివే॥ (౩౯)

సమలాఃపశవోబద్ధాద్విమోచ్యాస్తవత్కృపాబలాత్, \*

తత్రవేదాన్తవిజ్ఞానసునిశ్చితధియోమలాః॥ (౪౦

సస్యస్యసర్వకర్తాణిద్విజామద్భావభావితాః, \*

ముచ్యన్తేయత్తతస్తేతుమమత్మేత్రేషుజన్తవః॥ (౪౧

అయిత్నేనవిముచ్యన్తేవసంతోమరణాత్పరం, \*

మల్లోకేఽరమేధన్యాస్సాలోక్యాదిపదేష్టితాః॥ (౪౨

తత్రాపికాశ్యాంముచ్యన్తేజన్తవోమత్స్వరూపతః, \*

కాఞ్చ్యోంతునివసన్తసుర్కత్సాయుజ్యమవాఘ్నయాత్॥ (౪౩

నిర్వాణదీక్షాపూతస్యకలాభిశ్శోధితస్యవై, \*

యాముక్తిరాగమైరుక్తాసాకాఞ్చీవాసినాఽప్యతే॥ (౪౪

మత్సాలోక్యాత్పరంలోకేమత్సామీప్యమతఃపరం, \*

మత్సాయూప్యచతఃపశ్యాన్తత్సాయుజ్యంసంశయం॥ (౪౫

మత్సాయుజ్యప్రదాకాఞ్చీవేదాన్తవచనోఽతా, \*

ఆత్మాసాయత్రకేశాన్తోకేనద్యోపివివర్తతే॥ (౪౬

వ్యపోహ్యస్వకపాలంద్రాక్షిణ్ణోగ్నాభూరితిస్థితిః, \*

వాయాభువగ్నిబ్రహ్మేస్వరితిబ్రహ్మణిస్వయం॥ (౪౭

పశ్యాన్తహతిపాప్నితోత్యసాన్వారాభ్యముత్తమం, \*

అపొతిమససశ్చాపిపతిత్వంవాక్పతింప్రభుం॥ (౪౮

ఏవమేవశివేవేదాన్తోక్తాభయంపురీ, \*

కేశాన్తముక్తిదాపోక్తాసర్వేషామేవదేహీనాం, (౪౯

కోవిధిఃకస్యచేశోహంమయ్యన్తోయత్రదేహీనాం, \*

కేశాన్తాత్రసాముక్తిఃకేశోహంకాఞ్చ్యధీశ్వరః॥ (౫౦

# చత్వారింశోధ్యాయః

౩౫౫

కంశిరశ్శేరతేతన్దికతేకశానాత్రపగళయః। \*

కేశాశ్చాచ్చన్దియేలోకేతేపికాశ్చీతివిశ్రుతా॥ (౫౦

జ్ఞానినస్తుపరామ్ముక్తింకేశాస్తేప్రాశ్నవన్దిహి। \*

కేశాన్తోనామకాశ్చ్యుస్తఃకాశ్చీకేశాస్తృతాబుధ్దేః॥ (౫౧

శిరస్స్సృతేయంయత్థానంపురీకాశ్చీజగత్త్రయే। \*

ప్రధానత్వాప్రియత్వాచ్చసస్తతంచావయోఽప్రియే॥ (౫౩

జ్ఞానహీనస్యచాప్యత్రతిరశ్చాంత్యణఘాతుహం। \*

కేశాన్తాత్సర్వజన్తానాంకేశాన్తాభ్యేపురేశుభే॥ (౫౪

వివర్తతేతనుజన్తోస్థీర్ణశ్చాస్థివ్యపోహతు। \*

అతోత్రతుమృతానాంహిదాహేనస్ఫుటతేశిరః॥ (౫౫

తస్మాత్కాశ్చీపురీలోకేపురీణాముత్తమాపురీ। \*

అతస్తస్వంతత్రమద్వాక్యాత్ప్రియశ్చిత్తంసమాచర॥ (౫౬

పూర్వంమద్వచనాదత్రప్రియశ్చిత్తంవృషోమహా॥ \*

చచారలిక్టంసంస్థాప్యస్వహఙ్కారకృతేనసః॥ (౫౭

అథాపిదేవ్యనాచ\*ప్రసాదా

కోయంవృషంకథంవైసంప్రాయశ్చిత్తంశ్రుతంకిల। \*

తవార్చనమితినూహంపృచ్ఛన్తైమహ్యమీశ్వర॥ (౫౮

—శ్లోక—

ఓమిత్యాదినుహంపురాదేశ్రీసాగ్రేనసతుకమారసంహితాయాం

కాళికాఖండే తీర్థప్రకంసాయాం కాశ్చీమహాత్మ్యే

శ్రీమదేకామ్రనాథలిక్టదేవీస్తనవలయకటాదా

విర్భావవర్ణనన్నామచత్వారింశోధ్యాయః

# శ్రీరస్తు.

## ఏకచత్వారింశాధ్యాయ ప్రారంభః

—\*కౌశిక ఉవాచ\*

కృతేమయాజగత్సర్వసంహారేప్రళయేవురా।

\*

ధర్మోమమతసుద్ధేవిదృష్ట్యానన్తంచరాచరం॥

(౧)

వృషభప్రతిః ఆత్మనాశాభితప్తోయమాశ్రితోమాంవృషాకృతిః।

\*

తిష్ఠితల్లిష్ఠః వృషోపిభగవాన్ధర్మస్తదంశోవిష్ణురచ్యుతః॥

(౨)

వర్ణనోపః అతఏవపురాందాహేవృషరూపోహరిస్స్వయం।

\*

క్రమః దధౌభూమిరథంభక్త్యాదేవానాంవిస్తయాకృతిః॥

(౩)

తమహజ్జుతవాన్వాహన్తుచ్ఛక్త్యాపాలితంవృషం।

\*

—\*దేవువాచ\*

తస్యాపరాధహేతుమ్మేబూహితస్యాపినిష్కృతిం॥

(౪)

—\*ఈశ్వర ఉవాచ\*

సోహజ్జగరకృతైనాశ్చవర్ణ్యతేగిరిజేశుణః।

\*

ధర్మోమత్పార్శ్వగఃపశ్చాన్తయాసౌశాసితోస్త్వితి॥

(౫)

ధారణాద్ధర్మఇత్యుక్తస్తవధర్మోసావధారణాత్।

\*

మన్నిమిత్రకృతంపాపమపిధర్మాయుకల్పితే॥

(౬)

మామనాదృత్యధర్మోపిపాపంస్యాత్ప్రత్యవాయకృత్।

!

మదగ్రేత్వంవృషోభూత్వావససర్వత్రసర్వదా॥

(౭)

ఇతిలిప్తవరోసిత్యంధర్మోవసతిమత్పురః।

\*

|        |                                                  |     |
|--------|--------------------------------------------------|-----|
| గరుడగ  | తదస్తరేహిద్వేష్టాపక్షిరాద్వైష్ణవోరథః॥            | (౮  |
| ర్వాపహ | వహన్తా రిజ్జగత్సర్వంసమృరీత్యసచక్షణాత్ ।          | *   |
| రణకథా  | గర్వేణమహతాయుక్తోబభాషేవచనంహరిం॥                   | (౯  |
| రమ్భః॥ | మత్సమకింత్యయాదృష్టోలోకేషుబలవేగయోః ।              | *   |
|        | త్వత్పిబలవస్తమ్కాంవిద్ధివిశ్వంభరప్రభో॥           | (౧౦ |
|        | చరాచరమయంయత్త్వాంవహతామహతామయా ।                    | *   |
|        | క్షణార్ధాధేకనవేగేనసమృరీతంజగత్ప్రియం॥             | (౧౧ |
|        | శ్రుతౌవచోహరిస్తస్యకమృయన్స్వాత్మనశ్శిరః ।         | *   |
|        | గర్వమస్యవృషఃక్షిప్రన్నాశయిష్యత్యసంశయః॥           | (౧౨ |
|        | ఇతిధ్యాయకాసమనసామురారిరమరారిహః ।                  | *   |
|        | సాధుసాధ్వితిసంహృష్టస్తేనసాకంయయాత్వరకా॥           | (౧౩ |
|        | శ్రీమత్రైలాంసమచలంశివసద్దశనోత్సుకః ।              | *   |
|        | పుణ్యేభోగృహురేతత్రగరుడాదవరుహ్యానః॥               | (౧౪ |
|        | వివేకభవనంశమోర్భిత్తానకుసుమోజ్వలం ।               | *   |
|        | పఞ్చమావరణేతత్రవృషభోగ్రేమహేశితః॥                  | (౧౫ |
|        | పఞ్చగోమాత్రసంవీతఃపార్శ్వత్రస్తేమహావపుః ।         | *   |
|        | సతుదృష్ట్యాగరుత్తంతంహరిణాసహసజ్గతం॥               | (౧౬ |
|        | స్తయేనమహతావిష్టంస్తయంతంచనిరీక్ష్యసః ।            | *   |
|        | స్తయన్నివస్వమాకుఞ్చ్యచూడానంవామజానుని॥            | (౧౭ |
|        | నివేశ్యాగ్రస్థితందృప్తంగరుత్తంతంవృషోత్తమః ।      | *   |
|        | స్వకీయశ్వాసనిశ్వాసవశంనిన్యేబలాత్తదా॥             | (౧౮ |
|        | వృషశ్వాసాకులంతార్క్ష్యందృష్ట్యాపశ్యన్నివాచ్యతః । | *   |
|        | గత్వానిశ్వజగన్నాథందృష్ట్యాసోమార్ధశేఖరం॥          | (౧౯ |

ప్రణవ్యపరయాభక్త్యాతత్రైవాసచిరమ్మదా। ❀

తార్మ్యవైచ్యసనిశ్వాసవాయుభిశ్చతయోజనం॥ (౨౦

నీత్యానీత్యాచనర్మీతోనాసాగ్రంగోపతేశ్చిరం। ❀

క్షధాత్తపత్యతిర్దీనోక్షణంవాస్థాతుమక్షమః॥ (౨౧

తనూరుహణినిశ్వాసవాతేనగళితానివై। ❀

విముక్తసస్థిబన్ధాఙ్ఘ్రిఖిన్నోభిన్నశ్చదుర్బలః॥ (౨౨

అత్కాగ్నిమోచనేశక్తశ్చక్రోశగరుడోభృశం। ❀

విష్ణోవిమోచయాత్కానంపుషక్వాసరయాదితం॥ (౨౩

ఉత్క్రామిష్యన్తిగాత్రాన్తేప్రాణానారాయణాత్కనా। ❀

క్రోశతస్సధ్వనిస్తుర్ధంశూలపాణిశ్రుతింగతః॥ (౨౪

కిమేతదితితంవిష్ణుంప్రాచపరమేశ్వరః। ❀

అద్యోఽవిష్ణురువాచః॥

అద్యత్వత్పదసంసేవాసమతరణితమానసః॥ (౨౫

మయాసహిత్రసంప్రాప్తోగరుడోద్వారమిశితుః। ❀

శ్వాసానిలవశంయాతోగోపతేపతగస్త్యయం॥ (౨౬

తేనఖిన్నోభృశఙ్ముణంక్రోశత్యత్వస్తమద్భుతం। ❀

శివస్సయస్నువాచేదంమధుసూదనమీశ్వరః॥ ౨౭

అరేవిష్ణోకిమేతస్యకారణంవిదితంత్యయా। ❀

ఫణితత్త్వంమహాభాగమోచయిష్యేవృషేశ్వరాత్॥ (౨౮

అద్యోఽవిష్ణురువాచః॥

అస్తికమ్భామమాపీప్తఃపన్నగారిరహజ్జుతః। ❀

మామప్యగణయన్నూనేవాక్యముచ్చావచంస్తయాత్॥ (౨౯

అస్యగర్వాపహర్తారం త్వావృషభచక్రవం | \*  
భవత్యేవోత్సుకసస్సహంప్రాప్యైనంరజతాదలం || (30  
ముక్త్యావృషాన్తికేతార్హ్యమగాం దేవతవాన్తికం | \*

శ్లో॥ ఈశ్వరడవాచః \* ॥

సత్యము క్తంత్వయావిస్తోమోచ్యస్తస్మాత్తగేశ్వరః || (30

ఇత్యుక్త్యాభగవాన్మమ్భర్షన్దిసంప్రాహపార్శ్వగం |

శైలాదేమోచయాశుత్వంవృషశ్వాసాఙ్ఘగాధిపం || (31

ఖిద్యమానంగరుత్తంతమత్యైవార్థముపాగతం | \*

ఇత్యాజ్ఞప్తోగతాధ్యక్షోమోయామాసతంవృషం || (33

వృషఃప్రబుద్ధవాంస్తూర్వముత్థితోవిహ్వలేక్షణః | \*

తస్మక్తోగరుడఃపశ్యాత్సమీపంప్రాపశూలినః || (34

ప్రణమ్యదేవమీతానంప్రాజ్ఞలిఃపార్శ్వగోహరేః | \*

తస్థాసక్లథసర్వాణ్లోవేపమానోముహుర్ముహుః || 3౫

వృషేన్ద్రోపితదాహూతఃసన్దినాపశివాన్తికం | \*

తమాహూతౌణమీశోపిమద్రగేభవతేదృశం || (36

స్వతస్త్రేణమమైవాజ్ఞాముల్లఘ్నసమసుష్టితమ్ | \*

అయంగరుత్తాన్తస్త్రేత్రేపావనేమదుపాసనాత్ || (37

మత్ప్రసాదాద్రథోవిష్టోరథోభూద్భక్తవీరసః || \*

తస్మాదేతస్యవైమత్తోప్రాయశ్చిత్తంమమాజ్ఞయా || (38

మదర్చంకురుభూమాత్వమ్మనుషీన్తనుమాశ్రితః | \*

కాశ్చేపురేమదావాసేమద్రగేపూజయాశుమాం || (39



## శ్రీ కాంచీమహాత్మ్యే

ఇత్యాదిష్టోవృషాధీశఃపరేణసరమేష్ఠినా। \*  
 జగామకాశ్చేనీశానంప్రణమ్యపరయాముదా॥ (౪౦

మానుషీ ననుమాశ్రిత్యమదర్శానిరతోభవత్। \*  
 వీకామ్రనాథదేవస్యమమలిక్ష్మస్యసన్నిధౌ॥ (౪౧

పశ్చగోమాతృభిస్సార్థంపూర్వమేవవసత్యసా। \*  
 తత్రైవసన్నిధౌలిక్ష్మంప్రతిష్ఠాప్యస్వనామతః॥ (౪౨

శివగక్షాజలేపుణ్యేపశ్చిమాభిముఖాలయే। \*  
 పూజయామాసపుణ్యాత్మాపునర్కామత్రసద్గతః॥ (౪౩

మద్గరా తస్మాత్త్వమపికల్యాణిప్రాయశ్చిత్తంమదర్శనం। \*  
 తైశ్చేన కరుకల్యాణికల్యాణవృద్ధయేజగతామితి॥ (౪౪

ప్రతిశివని ప్రితేనదేవదేవేనప్రొక్తాసర్వజగత్ప్రసిూః। \*  
 దేశేనకా ముహుఃప్రణమ్యదేవేశంప్రొవాచపునరమ్బికా॥ (౪౫

మాత్యై స్వామిన్సర్వజ్ఞమన్నాధవిజ్ఞప్తిశ్చూయితామృతమ్। \*  
 గమనఘ త్వద్వియోగమహంసోఘమశక్తాచిరమీశ్వర॥ (౪౬

ట్టః॥ తస్మాత్త్వంకృపయాకాశ్చ్యోంప్రసీదత్వరితంమమ। \*  
 ఇత్యుక్త్వానగజాశమ్భోకృత్వాభక్త్యాప్రదక్షిణం॥ ॥౪౭

ప్రణమ్యపరమేశాసమనుజ్ఞాతాథశమ్భునా। \*  
 అనల్పకల్పసందోహేరతిరమ్యామ్బరాదిభిః॥ (౪౮

ప్రత్యక్షంభూషితాదేవీశివోక్తగణవల్లభైః। \*  
 ఆనీతహేమరత్నాఢ్యంవిమానమతిసుందరం॥ (౪౯

ఆరుహ్యసాకంస్వీయాభిస్సఖిభిరుపశోభితా। \*  
 గాయమానాసురస్త్రీభిస్తూయమానాచకిన్నరైః॥ (౫౦

భేరీపటహనిస్సాణమదఃశాదిమహరవైః। \*

మురళీకాహళీనాదైర్పధిరీకృతదిజ్జుఖా॥ (౫౧)

మణిముక్తాతపత్రైశ్చగణహస్తోచ్చితైర్యుతా। \*

రుద్రకన్యాకరోద్ధాతవాలవ్యజనశోభితా॥ (౫౨)

సప్తమాతృపరితాచనవశక్తిభిరన్వితా। \*

అనేకమునిభిర్దేవైస్సిద్ధవిద్యాధరోత్తమైః॥ (౫౩)

నదీభిఃపుణ్యతీర్థాభిర్వాషీకూపసరోవరైః। \*

ఛూతైశ్చిత్రశకునైశ్చసుఖలాఙ్గ్యసురదురైః॥ (౫౪)

సుగంధచిత్రపుష్పాభిర్ముఖ్యానస్తలతాదిభిః। \*

నన్యైధాన్యసమృద్ధైశ్చధాతురాగైర్విచిత్రకైః॥ (౫౫)

స్పర్శవేధిశిలాద్యైశ్చనానావస్తుభిరన్వితా। \*

ప్రతస్థేపార్వతీవ్యోమమాగేణహరవల్లభా॥ (౫౬)

గచ్ఛంతీతత్రతత్రైవపుణ్యక్షేత్రేఘవగ్ధతా। \*

శివలింగప్రతిష్ఠాశ్యపూజయస్తీమహేశ్వరమ్॥ (౫౭)

క్రమేణకాశీంసమ్ప్రప్యవిశ్వేశంవిమలాకృతిమ్ \*

సమ్పూజ్యాత్రస్వయంలింగప్రతిష్ఠాప్యైతిపావనీ॥ (౫౮)

ఉషిత్వాచిరమత్రైవపూజయామాసశఙ్కరం। \*

గౌరీతత్రాన్నదానాదీనకరోద్ధర్మసంఘ్నయా॥ (౫౯)

రాజాకాశీపతిఃపార్థివైర్ధయామాసపార్వతీం। \*

అత్రైవాప్సుసరావాసంకురుసార్థంగజ్జేరితి॥ (౬౦)

అవిజ్ఞాతాతేనరాజ్ఞాసమారుహ్యవిమానకం। \*

వ్యోమమాగేణసాకంవైస్వానుయతగజ్జేశ్వరా॥ (౬౧)

# శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

- కాశ్చీంప్రతప్తేకల్యాణికలికల్పషనాశినీం। \*  
 గచ్ఛన్తీతత్రతతేశంథానేథానేతిశోభనే॥ (౬౨)
- అవరుహ్యరథాద్భూమావభ్యర్చ్యభ్యర్చ్యశజరమ్ \*  
 అనుయాతజనైస్సాకంకాశ్చీంప్రాపమహేశ్వరీ॥ (౬౩)
- తత్రాస్తరేవిడిత్యైనాంజగన్తాతరమమ్బికాం। \*  
 కాశీరాజోమహాదేవీభక్తోభక్తిమతాంవరః॥ (౬౪)
- కాశీంత్యక్త్వాస్వయమపికాశ్చీంప్రాప్తుమనీషయా। \*  
 పాదచారీసపుణ్యాత్పరిత్యక్త్వాసుగస్స్వయం॥ (౬౫)
- కాశ్చీందూరంసమాగత్యగస్తుంపర్భ్యమథాత్మమః। \*  
 తయోస్తుసరుచోర్మహ్యేమాగ్గంరాజాత్తపాదయోః॥ (౬౬)
- సన్నహ్యదారవాపాదౌమన్దస్త్వన్దంమహామనాః। \*  
 ప్రాప్తకాశీపతిర్భక్త్యాకాశ్చీంకామాత్మ్యపాసకః। (౬౭)
- మాసేచాశ్వయుశేరవాతుసతులేఘార్వాక్లలేఖ్యునీం। \*  
 సోమేసోమదినేషుభేశివతిథౌపక్షేవశతేతరే॥ \*
- దేవీప్రాపగిర్ద్వజాత్రిజగతాంకల్యాణసమ్పత్తయే। \*  
 కాశ్చీంకాశ్చసతోరణాఙ్గలిమలప్రధ్వంసినీంప్రాక్తనీం౬౮

ఓమిత్యాదిమహాపురాణేనీసాగ్రాన్దేననాథుమారసంహితాయామ్

కాళికాఖండేతర్థప్రశంసాయాంకాశ్చీమాహాత్మ్యేవృషే

శ్వరకామాత్యై గమన మహిమానువర్ణన

న్నామపకచత్వారింశోధ్యాయః.





## శ్రీరస్తు.

### ద్విచత్వారింశాధ్యాయ ప్రారంభః.

—కాశికడవాచః\*

- రక్షాబంధే } ఇతీశాజ్ఞాంప్రపన్నాసాకాజ్ఞీంకన్యాభిరద్రిజా। \*  
 శ్వరచి } సమ్ప్రీప్యతత్రసజుల్యసాత్వాసరసికుత్రచిత్ ॥ ౧  
 త్రకటకే } రక్షారజుంబబద్ధాత్మహస్తేయత్రశుభాననా। \*  
 శ్వరయో } తత్రైవలిక్లంసంస్థాప్యపూజయామాసభక్తితః॥ (౨  
 ర్మహిమౌ } \*  
 సువర్ణనమ్ } తత్తీర్థంతచ్చలిక్లంచతదాఖ్యాసమలజ్మతం। \*  
 యత్రస్వహస్తకటకంబబద్ధకనకోజ్వలం॥ (౩  
 తత్రాపికటకేనానంప్రతిష్ఠాప్యబబద్ధసా। \*  
 తదేవలిక్లంసంపాప్ర్యనరోభవతిముక్తిభాక్ ॥ (౪  
 తతస్సాగిరిజాతత్రపరాకాశబిలాన్తికే। \*  
 పురాసచ్చహిధూతానియత్రచేరుర్మహత్తపః॥ (౫  
 స్వనామభిస్సరఃఖాత్వాస్మాత్వాతత్రదివానిశం। \*  
 తపసాతేనత్రీవేణతోషితాదీశ్వరేశ్వరాత్ ॥ (౬  
 సర్వేంద్రియశరీరాక్లవిషయాధారధూతతాం। \*  
 ఆత్మానమాపురన్యోన్యసక్తోదితవిభేదతః॥ (౭  
 తత్రేదేవీసరస్తీరేధర్మశాలాంబిలాన్తికే। \*  
 ఏకామ్ర } కృత్వాతపస్సమృద్ధ్యథంప్రసన్నేనాస్తరాశ్చనా॥ ౮  
 నాధపుర } దేవీకాజ్ఞీపురింరమ్యాంవిచిత్రధ్వజధూషితామ్। \*  
 వర్ణనమ్ } ముక్తామాణిక్యవైడూర్యతోరజైరుపహోభితామ్ ॥ (౯

# శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే

మల్లి చమృకపుష్పాగపాటలీవకుశామ్బుజైః \*

నానాపుష్పసరైః క్లృప్తకాయమానవిరాజితామ్ || (౧౦

రమ్భాస్తమ్భైర్పారికలైర్పారశక్రముకాదిభిః | \*

ఫలైశ్చస్తనమాలాక్ష్యేహిమామ్బుక్షితభూతలామ్ (౧౧

ప్రతికేహద్వారిశాతకుమ్భకుమ్భద్వయాన్వితామ్ | \*

పూర్ణకుమ్భకరైర్విప్రైస్సప్తివాచనతత్పరైః || (౧౨

గీతమక్లశగీతాభిర్భాగ్రిహ్నణీభిశ్చసర్వతః | \*

ప్రతిరథ్యంమృదక్లాద్యైర్వాద్యైస్తాళాదికైరపి || (౧౩

వేణువీణాదిభిస్సర్వస్థానైః నాట్యగజ్జుదైః | \*

సర్వత్రపణ్యతావీధీవీధీరాజవిరాజితామ్ || ౧౪

కాశ్యేంప్రదక్షిణీకృత్యస్వాసుయాతగజైస్సహ | \*

కామాక్షీతత్రతత్రైవస్థానేస్థానేసఖీగణామ్ || (౧౫

సంస్థాప్యయోగినీస్సర్వాః కమలాదీశ్చేకన్యకాః | \*

సుమనోహరసోబృన్దాన్మవసఖ్యాచ్చతక్రికాః || (౧౬

మాతృశ్చకాళిసహితాస్సహశాస్త్రామహేశ్వరీ | \*

క్రమేణసర్వాజ్యేషానిస్థానానిసుసమాహితామ్ || (౧౭

తత్రతత్రచసమ్పూజ్యపూర్వాహారభ్యసాదికమ్ | \*

ఏకామ్ర క్రమేణైకామ్రమూలేశనిలయంప్రాపవిశ్వసూమ్ || (౧౮

నాథాల నానామణిగణాకీర్ణమేమప్రాకారసంవృతమ్ | \*

యవర్ణనం నిర్మితంమనసాశమ్భోరాజ్ఞయావిశ్వకర్మణామ్ || (౧౯

దేవీప్రియచిక్చోస్తద్భవస్యపరమేష్ఠినః | \*

కైలాసమందరస్పర్థిగోపురైరుపశోభితమ్ || (౨౦

మణిస్తమ్భసహస్రాగ్రధ్యమట్టపైస్సగ్వతోవృతమ్ | \*  
 పశ్చిమావరణే నర్వప్రపశ్యభవనోజ్వలమ్ || (౨౦)

దీప్తం హేతిగృహానీకైస్తురీయే ప్రాప్య తేశుభైః | \*  
 దినేశకాలరుద్రాబ్రభవవిష్ణోలయైరపి || (౨౧)

తృతీయే గణపశ్రేష్ఠదేవీసఖిజనాలయైః | \*  
 దివ్యాత్మనికరాక్షైః దీప్తందృష్టిపమోహనైః || (౨౨)

ద్వితీయే విఘ్నపసుంద్రపశ్చాద్బ్రహ్మజ్ఞసమగ్రలమ్ | \*  
 ప్రథమే పుణ్డరీకాభందహరం వేశ్యనిర్మితమ్ || (౨౩)

శివేనైవస్వమావాసమేకామద్రుమమూలగం | \*  
 విపాపంపురమధ్యస్థం యదుపాస్యం విముక్తయే || (౨౪)

దహ్రీస్త్రిస్తూన్తరాకాశస్తస్త్రియజ్జ్యోతిరన్తరా | \*  
 తదేవఖలుయోగీనైరగ్రేష్ఠైః పంచవిముక్తయే || (౨౫)

తద్భక్తిహృత్పురమధ్యస్థమాలయం ప్రాప్తవాతదా | \*  
 ప్రదక్షిణక్రమేణైవ సఖిజనశతావృతా || (౨౬)

పశ్చిమావరణేనైవాగృహిణో బ్రాహ్మణోత్తమాః | \*  
 అనుగృహ్యతతః పశ్చాచ్ఛత్రుగ్ధం సంవివేశసా || (౨౭)

విష్ణుపూజితమహాలింగమహిమారవ్యం ) తత్రదక్షిణదిగ్భాగే మహావిష్ణ్వశ్వరంముదా | \*  
 సమూహజ్యోతిరయాభక్త్యాప్రతస్థే పశ్చిమాంచితం || (౨౮)

—\*ద్విజాతీయః\*

కౌశికేన్ద్రమహాబుద్ధేకథం విష్ణ్వశ్వరన్ద్రిదం | \*  
 కదావిష్ణుస్సవ్యయం లింగమారరాధవదాద్యనః || (౩౦)

## శ్రీ కాంచీమాహాత్మ్యే

శ్రీకాళికాదేవి

- విష్ణుర్విశ్వమయోన న్నశయ నేపూర్వమమృతౌః । \*  
 సుష్వాపమనసాధ్యాయన్నటాధీశాక్షిః పఞ్చజం॥ (30)
- యోగసిద్ధాపరవశోయోగాచార్యోమరేశ్వరః । \*  
 తస్మిన్ ధ్యాయతి దేవేశంయోగరుద్రంసమాధినా॥ (31)
- తస్యయత్పద్మకోశాభంహృదయశ్చాప్యథోముఖం । \*  
 అథోనిష్ఠాపితస్యాస్తునాభ్యాముపరితిష్ఠతి॥ (32)
- విశ్వాఖ్యస్యాస్యవై విష్ణోర్హృదయ న్నధివిశ్కృతమ్ । \*  
 తస్యాస్తేసుషిరంసూక్ష్మ న్నస్తిన్నగ్నిర్మహాస్థితః॥ (33)
- సోగ్రహ్యభుజ నిష్ఠన్నాహారమజరకవిః । \*  
 తస్యమూర్ధ్ని శిఖాణీయాసోర్ధ్వాకారావ్యవస్థితా॥ (34)
- తస్యామధ్యే శిఖాయాస్తుపరమాత్మాశివస్థితః । \*  
 సర్వప్రతిష్ఠితమితిసర్వత్రవిదితశ్శివః॥ (35)
- సర్వంఖల్వితీయద్భక్తిస్సారోర్వరుద్రోచ్చికాపతిః । \*  
 ఋతంసత్యంతమీశానంపురుషంకృష్ణపింగళమ్ (36)
- దృష్ట్వాతస్మైచకారాశువిశ్వరూపాయవైనమః । \*  
 నమస్కుర్వతవైవిష్ణోపరమాత్మాప్రసన్నధీః॥ (37)
- ననరానన్దపూర్ణాత్మాప్రమోదభరనిర్భరః । \*  
 నృతమాలోక్యతత్తాదృగ్విష్ణుర్విశ్వామరేశితః॥ (38)
- ఆనన్దవశసర్వాగ్లోహర్షగద్గదవాఘ్నిః । \*  
 చక్రమేముహూరాత్తే శంసమాలోక్యాతిహృష్టధీః॥ (39)

# ద్వీచత్వారింశోధ్యాయః.

౩౬౭

తస్మిన్మమతిలక్త్యాద్యయోగనిద్రావశజ్ఞతే। \*  
భీతభీతామనస్యేవంచింతామాపుఃపరస్పరం॥ (౪౦)

—\*లక్ష్మీరువాచ\*—

మత్పాణిస్పర్శసజ్జాతరుజౌపాదాసుకోమతౌ। \*  
అథవాకిమ్మమాంజేహస్యవిత్తేపేణసవేదనా॥ (౪౧)

—\*శేషఉవాచ\*—

మమాక్లాన్యతిశీతానికరినానిహరేర్వపుః। \*  
శిరీషపుష్పసౌభాగ్యంతేనైతత్సరుజస్సకిమ్॥ (౪౨)

—\*గరుడఉవాచ\*—

మయాసుధేనవహతాభ్రాన్తంభువనమణ్డలం। \*  
తేనాస్యసర్వగాత్రాణినితాన్తవ్యధితానికిమ్॥ (౪౩)

ఏవమన్యోన్యమేతేషుచింతాపరవశేష్వసౌ। \*  
విరమ్యయోగనిద్రాయాస్సముత్థాయకృతాజ్ఞలిః (౪౪)

ప్రసీదదేవవిశ్వేశప్రసీదేతిజగముహుః। \*  
తేసర్వేతంసమావృత్యసమపృచ్ఛపునఃపునః॥ (౪౫)

కిమిదఙ్గిమిదస్త్రిశకథయేతిముదాముహుః। \*

—\*విష్ణురువాచ\*—

నపేశ్వరః } ప్రోవాచభగవానేతానీశోమహ్యంకృపానిధిః॥ (౪౬)  
దర్శనా } తాన్డవందర్శయామాసయోగినామపిదుర్లభం। \*  
యతిల్లార } తేనహర్షేణమేక్షానిసకమ్పానిముహుర్ముహుః॥ (౪౭)  
జ్యేష్ఠిష్ఠో } తదత్రజన్మసాఫల్యంమయాప్రాప్తంసంశయః। \*  
రావిర్భా } ఏవమూచిషిగోవిందేప్రోచుస్త్రిగరుడోరగాః॥ (౪౮)  
వకథనమ్ }



# శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే

- వయస్సుభవతాశ మ్భోస్తాణ్డవాలోకనోత్సుకాః। \*  
 తదత్ర తాదృశోపాయశ్చిన్త్యతామాశుమాచిరమ్॥ (౫౦)  
 తదాదధ్యోతరాకర్ణ్యగోవిన్దోగోపతిధ్వజమ్। \*  
 ధ్యాయతోమతిరుత్పన్నాతిల్లారణ్యేమ హేశ్వరః॥ (౫౧)  
 ప్రసన్నఃకురు శేనిత్యం పరమానంద తాణ్డవమ్। \*  
 తత్రగత్వావయంశ మ్భోస్సన్నిధౌసర్వకామదే॥ (౫౨)  
 ధ్యానయోగిసమాస్థాయశరణంప్రాప్యశఙ్కరం। \*  
 వసేమయదికాలేనదర్శయిష్యతితాణ్డవం॥ (౫౩)  
 శివోనోభక్తమలభోనటేశోపాచిదమృరే। \*  
 ఇతిసర్వావృతోవిష్ణుఃపుణ్డరీకపురంయయా॥ (౫౪)  
 తతస్తైస్సకలార్థశంధ్యానయోగసమాధినా। \*  
 తతోచిరేణకాలేనప్రామర్శ్యాహహశఙ్కరః॥ (౫౫)  
 హరేతవైషామిష్టంకింవృణీష్వవరశుత్రమమ్। \*  
 ప్రత్యువాచామ్బుజాటోపేతత్యక్షంపరమేశ్వరం॥ (౫౬)  
 దేవదేవజగన్నాథశ మ్భోతాణ్డవపణ్డిత। \*  
 ద్రష్టకామావయంస్పృతంయోగిధ్యేయంవిముక్తిదం॥ (౫౭)  
 కృపయాదర్శయాన్తాకంకృపాసిన్ధోమ్బికాపతే। \*  
 తచ్ఛ్రీత్వాప్రాహవచనం దేవదేవస్త్వయన్నివ॥ (౫౮)  
 హరేత్వంద్రష్టకామోసితాణ్డవంయోగిదుర్లభం। \*  
 కాశ్చాగ్నిలిక్లంప్రతిష్ఠాప్యస్వనామూర్చయమావిరం॥ (౫౯)  
 తత్రతేదర్శయిష్యామిచిత్రమానంద తాణ్డవం। \*  
 ఇతీరితమసౌశ్చుత్వాతత్రసంస్థాప్యతాక్షణాత్॥ (౬౦)

# ద్విచత్వారింశోధ్యాయః ౩౬౯

త్వరయాశ్యేత్యతాంకాశ్చీంసర్వలహారశోభితాం । \*

ఏకామ్రనాథదేవస్యదక్షిణేలిశ్శముత్తమం॥ (౬౦

తురీయావరణేశమౌఘిప్రతిష్ఠాశ్యస్వనామః । \*

సమ్పూర్ణధ్యపరీయాభక్త్యాయయాభూయశ్చిదమ్బరం॥ (౬౧

తత్రశమ్భుప్రసన్నోభూత్తతస్సత్తమదర్శయత్ । \*

తస్మైసపరివా రాయదివ్యమానందతాండవం॥ (౬౩

తతోసౌస్వాదరేణైవపటహంసమవాదయత్ । \*

శమ్భునాపినమాజ్ఞప్తపటహస్యైవవాదనే॥ (౬౪

నిత్యమ్మత్సన్నిధౌవిష్ణోవాదయన్పటహంముదే । \*

మత్సభాయాస్సమీపేత్వంవసేత్యన్తరధాచ్ఛివః॥ (౬౫

తదిదం దేవదేవస్యమహావిష్ణ్వశ్వరంప్రియం । \*

మహావిష్ణ్వశమాసాద్యమోదస్తేనతతంజనాః॥ ౬౬

కాశ్చాప్యమేవమ్మురారిఃపురరిపుష సహాయామ్రమూలేశ పా  
ర్యే । కృత్యావిష్ణ్వశలిశ్శంప్రథిత మిహవర్తంసమ్యగభ్యర్చ్య  
భక్త్యా । ప్రాప్తానుజ్ఞోధదృష్ట్యా పురరి పునటనం పశీభోగీ  
న్ద్రముఖ్యేస్సాకరీనస్తుప్తచేతాశ్చిరముపవసతిం ప్రాప్తవాన్  
వ్యాఘ్రపుర్యాం॥\* \* \* \*

ఓమిత్యాదిమహాపురాణేశ్రీసాగ్రేన నత్కుమార సంహితాయాం

కాళికాఖండే తీర్థస్రవణంసాయాం శ్రీకాశ్చీమాహాత్మ్యే

రక్షాబంధనేశ్వర కటకేశ్వర శ్రీమదేకామ్ర నాథ

లిశ్శదేవీ స్తనవలయా హారికావిర్భావవర్ణన

న్నామద్విచత్వారింశో ధ్యాయః



## శ్రీరస్తు.

త్రిచత్వారింశాధ్యాయ ప్రారంభః.

—\*కాశిక ఉవాచ\*—

తతో దేవీ క్రమేణైవ తృతీయావరణశ్చ తా । \* (1)

శివగక్తామహతీర్థజలాప్లుతతనూరుహః॥

తత్రాగస్త్యైశ్వరం లింగం సముపాచరదద్రజా । \*

అగస్త్య

శ్వరమ

హిమా

ప్రారంభః

—\*ద్విజా ఉవాచ\*—

అగస్త్యైశ్వరమహిమావణ్యతామద్యకాశిక॥ (2)

శ్రుణ్వతామద్యనస్యమ్యగ్నిస్తారేణయథాతథం । \*

—\*కాశిక ఉవాచ\*—

పురాకదాచిత్రైలాసాద్దేవర్షిర్నారదోద్వజాః॥ (3)

ఉపవీణయితం కాఞ్చ్యముమాకాంతముపాయయా । \*

విన్ధ్యోనామమహానదీర్నారదం విశ్వసప్రియం॥ ౪

వ్యోమ్నిద్వష్టాత్పరాయుక్తోజ్జమాకృతిమాద్రితః । \*

తమఘ్నైద్యైర్గుణిశ్రేష్ఠముపాచరదసాగరిః॥ (౫)

తతో దేవమునిః ప్రీతో విన్ధ్యాద్రిమవదస్తుదా । \*

అహూధన్యోసి విన్ధ్యాద్రేతపసాతిభ్యతత్పర॥ (౬)

తస్య తేవిబుధస్తస్మిత్వాక్పతామవమతింహితాం । \*

స్తృత్వాస్తృత్వామనఃఖిన్నంనసౌఖ్యంయతిమేచిరం॥ (౭)

—\*విన్ధ్య ఉవాచ\*—

తన్నిశమ్యాభవిన్ధ్యాద్రిః ప్రణమ్యోవాచనారదం । \*

మమాత్రావమతిః సావాక్పతాదేవైశ్చకైః పునః॥ (౮)

వదేదానీమహంతస్యాఃప్రతీకారంకరోమికిం।

\*

—\*నారదఉవాచ\*—

మేరుస్తవమపిధర్మైస్త్వైస్త్వస్సమానాశాస్త్రీదర్శనే॥

(౯

తస్మిన్మనురాక్షాతీశానస్సర్వదాస్తేముదాన్వితః।

\*

తేనగ్రహాస్సనక్షత్రాస్సతారాస్సర్వాశిభిః॥

(౧౦

మేరుంప్రదక్షిణంనిత్యంకుర్వతీన్ద్రుణావపి।

\*

ఈదృశంతదహందృష్ట్వాపరిఖిన్నోస్మిహేసఖే॥

(౧౧

బహుక్యాకేమృమాతీవసఖాత్వంతన్మయోదితం।

\*

యథేచ్ఛంకురువిధ్యాద్రేసాధయామీత్యుదీర్యవై॥

(౧౨

నిగతేనారదేవిన్లోవవృథేసావతిక్రూధా।

\*

తతోనిరుద్ధేత్వయనేసూర్యాచన్ద్రీమసోఽక్షిణాత్॥

(౧౩

నిరుద్ధేష్వపిమాగేఽఘజ్యోతిషామాధృవంజగత్ ।

\*

ఏకత్రమిహిరాక్రాన్తమన్యత్రతిమిరావృతం॥

(౧౪

కాలసఖ్యావిహీనత్వాత్సర్వసస్యవివజ్జితం।

\*

వినాశోత్పత్తిరహితంబభూవవితక్రియం।

\*

దేవాస్సవాసవాస్తూనిఽంపురోధాయపురోధసం॥

(౧౫

బ్రహ్మణంసత్యలోకస్థంసంప్రాప్యజగదుస్తదా।

\*

దేవరక్షభయాదస్తాత్కృపయాకమలాసన॥

(౧౬

అపెలూరాత్రాధమాసాదివిహీనేస్మిన్మచరాచరే॥

\*

నిస్వాధ్యాయవషటాకరేగతిసంకావదప్రభో॥

(౧౭

విధ్యాద్రితాప్రవృద్ధేనరుద్ధేచన్ద్రాగ్రం వర్తనీ।

\*

తేషాంతద్వచనంశ్రుత్వావేధావిన్ద్యస్తయాపహం॥

(౧౮

## శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే.

- అగస్త్యమేవనిచ్చిత్యబృహస్పతిమువాచహా।      ✽  
 శ్రుణుజీవమమాదేశాదగస్త్యంకాశికాగతం॥      (౧౯)  
 పాఠేభ్యఃస్వసురైస్సాఢాభ్యంవిద్వ్యగరోవృషశాన్తయే      ✽  
 తేనసమ్యక్ హానభిశ్చ శకాచవసీకృతః॥      (౨౦)  
 అథవాగస్త్యమద్యాహంకాశీమాసాద్యవైపురీం।      ✽  
 శ్రేష్ఠయిష్యామివిద్వాదేర్గర్వాపహరణక్షమం॥      (౨౧)  
 ఇత్యేవముక్త్యాభగవాన్ప్రహ్లాకమలసమ్భవః।      ✽  
 దేవైస్సాఢాయయాకాశీంబృహస్పతిపురోగమైః॥      (౨౨)  
 తత్రవిశ్వేశ్వరం దేవంసమారాధ్యయథావిధి।      ✽  
 లోపాముద్రావతేర్వాసంపాప్యబ్రహ్మదయస్సురాః॥      (౨౩)  
 పాఠేభ్యాయామాసురత్యథాంపరమేశ్వరవల్లభం।      ✽

అథైవ దేవాడుచుః॥

- అగస్త్యాగస్త్యయోగీన్ద్రవిధ్యోద్రిష్టస్త్వయానూషితః॥      (౨౪)  
 రురోధనవితుర్నాగ్గంతదర్శకషనక్షమః।      ✽  
 భవానేవనచాన్యోస్తీతస్తాత్త్వరయమాచిరమ్॥      (౨౫)  
 ఇతిదేవచశ్చుత్వాపునస్సమునీరబ్రవీత్।      ✽  
 అహంకాశీంపరిత్యజ్యగమిష్యామినచాన్యతః॥      (౨౬)  
 ఇయంముక్తిప్రదాలోకేదేవదేవప్రియాపురీ।      ✽

—✽బ్రహ్మవాచః—

- దేవకార్యంమునిశ్రేష్ఠత్రైలోక్యస్యాస్యతత్పునః॥      (౨౭)  
 ప్రత్యాఖ్యానంనకర్తవ్యంసర్వసాసర్వచేతనైః।      ✽  
 స్వస్యాత్మనాశపర్యంతందధీచ్ఛాద్యైరనుష్ఠితమ్॥      (౨౮)

స్వమాంసాన్యపిసన్త్యజ్య దేవకార్యధురన్ధరైః। \*  
సాధితంసురకర్తా శునిర్ముక్తంహిన కేనచిత్॥ (౨౯

కాశీక్షేత్రసమంక్షేత్రంనాస్తీతివదమాల్పవత్। \*  
కాశ్యాఅపిప్రియాగస్త్యకాశ్చేత్రతాస్తిధూర్జటే॥ (౩౦

కాశ్యామరణతోముక్తిశ్శివసారూప్యదాహిసా। \*  
కాశ్చాప్యస్తరణతోముక్తిస్సాయుజ్యపదదాయినీ॥ (౩౧

తస్మాద్గచ్ఛవిశమ్భయిలంతత్రశ్రేయోభవిష్యతి। \*  
ద్రావిడాఖ్యాంతథాభాషామసూర్వాంత్యజగ్రివ్యసి॥ (౩౨

ఇత్యాదిస్తోమనిశ్రేష్ఠప్రణమ్యకమలాసనమ్। \*  
ప్రతస్థేపరయాప్రీత్యాకాశ్చేపురదిదృక్షయా॥ (౩౩

సహపత్న్యవియన్తాగ్గమవలమ్భ్యహృదాస్తరత్ \*  
కాశ్చేపురీంకుమ్భజన్తాలోపాముద్రామథాబ్రవీత్॥ (౩౪

నిజనేత్రగళద్బష్పధారాసిక్తముఖామ్బుజః। \*  
లయిప్రియేవృధాజన్తగతంమేజీవితంవృధా॥ (౩౫

ఏతావద్దివసంయస్లాత్కాశ్చేనవ్యాకృతామయా। \*  
కాశ్చేపురీసమంక్వాపినాస్తిసత్యంజగత్ప్రయే॥ (౩౬

కాశ్చేతుముక్తిదాపుణ్యాసృళయేపినసశ్యతి। \*  
నిరస్తరనివాసోహికాశ్చాప్యంశమ్భోరతీప్రియః॥ (౩౭

దివోదాసాయవిశ్వేశోవరందత్వాకదాచన। \*  
కాశీంత్యక్వాపస్తరాద్రానివాసమకరోత్స్వయమ్॥ (౩౮

తథాకాశ్చేంపరిత్యక్తుంనైవశకోత్తిశఙ్కరః। \*  
కాశ్చేప్రియశ్శివఇతివేదాన్తవిదితస్తతః॥ (౩౯

## శ్రీ కాంచీమాహాత్మ్యే

- కాశ్చీబహుపురీక్షేయాకలికల్పనాశనీ॥ \*  
 ఓహారతారకంకాశ్యాంజన్తోరుపదికన్పతౌ॥ (౪౦)  
 స్వసాదూప్యపదంశమ్భుర్దదాతిసకలాత్మనామ్॥ \*  
 కాశ్చ్యోస్తరణతోజస్తోస్సాయజ్యంవితరత్యసా॥ (౪౧)  
 తతఃకాశ్చీపురీక్షేస్తాకాశ్యాఅపిమహత్తరా॥ \*  
 ఏతావద్దివసహార్యానివాసోయోమమాభవత్॥ (౪౨)  
 సత్త్విదానీంమమైవాభూతాశ్చస్తరణసాధనం॥ \*  
 కాశీనివాసపుణ్యమ్మేపచేళిమమభూత్ప్రియే॥ (౪౩)  
 ఇతిబ్రువన్ప్రియాసాకంగచ్ఛనుగచ్ఛసముద్భవం॥ \*  
 విధ్యాద్రినికటంపాప్రాప్తోవిబుధేష్టచిక్షేపయా॥ (౪౪)  
 ఏకామ్రినాథంహృదయేభావయంతప్రియాన్వితం॥ \*  
 ఆయాంతపితజలధిఁదృష్ట్వావిన్యోజవత్సభీః॥ (౪౫)  
 శిరోఽధూత్యాక్షణాదేవతశ్చాన్యైర్వైరుపాచరత్॥ \*  
 మునిశ్చతత్కృతాంపూజాంసపత్నికోగ్రహీన్సుదా॥ (౪౬)  
 తస్యాత్మనితదాభక్తింప్రశశంసమహాగిరేః॥ \*  
 విన్యోగప్రణమ్యతంఘాయఃపార్థివాయామాససాజ్జాలిం॥ (౪౭)  
 భగవన్సునిశౌరూలలోపాముద్రాపతేధునా॥ \*  
 శాధిమాంకరవాణ్యత్రకిజరంకింమునీశ్వర॥ (౪౮)  
 ఇతివాచినమద్రీన్ద్రంజగాదమునిసత్తమః॥ \*  
 అహంప్రేదశకార్యాభంప్రస్థితోదక్షిణాందిశం॥ (౪౯)  
 త్వమేవంతిష్ఠవిన్యాద్రేయావదాగవనంమమ॥ \*  
 ఇతిసంస్తభ్యమాస్తేనమస్తకేవిన్యోధూధరం॥ (౫౦)

# త్రిచత్వారిం శౌధ్యాయః

౩౭౫

- అగస్త్యః } అగస్త్యస్తవరయాకాశ్చీమవాపాశ్చర్యవీధికాం। \*  
మహాదేః } ప్రవిశ్యతాంమునిశ్రేష్ఠఃప్రతిరథ్యంపదేవదే॥ (౫౦)  
కాశ్చీపు } శివలిక్ష్గానీసంవీక్ష్యసాలయానిముహుర్తునిః। \*  
రప్రవేశః } ఆనందతున్దిలోభూత్వాకృతక్షేత్రోపవాసకః॥ (౫౧)  
తీర్థఃశ్రాద్ధంయథాశాస్త్రంకృతక్షౌరోకరోస్తునిః। \*  
తతస్సర్వాణిపుణ్యానిస్థానాన్యాసాద్యహృష్టధీః॥ (౫౩)  
సమర్చయిత్వాలిక్ష్గానితస్మిన్బ్రహ్మపురోత్తమే। \*  
పుణ్డరీకనిభంవేత్తసంప్రాప్తోపనిషచ్చుశితం॥ (౫౪)  
స్వర్ణప్రాకారసంవీతంహేమగోపురఘాషితం। \*  
సహస్రస్తమ్భకల్యాణమణిమణ్ణపమణ్డితం॥ (౫౫)  
అనేకావరణోపేతంవిచిత్రధ్వజఘాషితమ్। \*  
ఏకామ్రనాథనిలయంప్రాప్యకుంభాద్భవోమునిః॥ (౫౬)  
శివగణైశ్చలేస్సత్వాసితభస్మావకుణ్డితః॥ \*  
జ్యోతిర్లిక్ష్గాకృతిందేవంపరమాకాశమధ్యగం॥ (౫౭)  
నిమగ్నశంఖనిషిక్రీయంసాక్షాన్నిరజ్జనమితిశుశ్రితం। \*  
సర్వశక్తిసమాయుక్తంసర్వవేదాంతగోచరం॥ (౫౮)  
సషడ్జపదశ్రోతరసాలతరుఘాషితం। \*  
సమారాధ్యమహాదేవంసాక్షాదేకామ్రినాయకం॥ (౫౯)  
తస్యాజ్ఞమైవదేవస్యస్వనామ్నలిక్ష్మమైశ్వరం। \*  
దక్షిణేనప్రతిస్థాప్యసమారాధ్యబహుస్వరాన్॥ (౬౦)  
వవ్రేపునశ్చదేవేశమస్తాపీత్పురతస్థితం। \*



# శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

—\*అగస్త్యుడవాచ\*—

- అద్యమేసఫలంజన్తచాద్యమేసఫలంతః॥ (౬౦)  
 అద్యమేసఫలంజ్ఞానంశమ్భోత్పత్పాదదర్శనాత్॥ \*
- కృతార్థోహంకృతార్థోహంకృతార్థోహంమహేశ్వర॥ (౬౧)  
 అద్యతేపాదపద్మస్యదర్శనాద్భక్తవత్సల॥ \*
- శివశ్చమ్భుశ్శివశ్చమ్భుశ్శివశ్చమ్భుశ్శివశ్శివః॥ (౬౩)  
 ఇతివ్యాహరతోనిత్యందినాన్యాయాన్తుయాన్తుశే॥ \*
- శివేభక్తిశ్చివేభక్తిశ్చివేభక్తిశ్చివేభక్తిశ్చివే॥ (౬౪)  
 సదాభూయాత్సదాభూయాత్సదాభూయాత్సదామమ॥ \*
- ఆజన్తమరణంయస్యమహాదేవోనదైవతమ్॥ (౬౫)  
 మాజనిష్టసనోవంశేజాతోవాసావివద్యతామ్॥ \*
- జాతస్యజాయమానస్యగర్భస్థస్యాపిదేహినః॥ (౬౬)  
 మాఘాన్తమకులేజన్తయస్యశమ్భుర్నదైవతమ్॥ \*
- వయంధన్యావయంధన్యావయంధన్యాజగత్ప్రియే॥ (౬౭)  
 ఆదిదేవోమహాదేవోయదస్తత్కులదైవతమ్॥ \*
- హరశమ్భోమహాదేవవిశ్వేశోమరవల్లభ॥ (౬౮)  
 శివశక్రరసర్వాత్తన్నీలకణ్ఠనమోస్తుతే॥ \*
- ఇతిస్తుత్వామహాదేవంపునఃప్రోవాచహృష్టధీః॥ (౬౯)  
 సర్వవిద్యామయేశానసర్వజ్ఞసరమేశ్వర॥ \*
- కాశీంత్యక్త్వాధునాకాశ్చీంపాప్రోహంతవవల్లభామ్॥ (౭౦)  
 సమ్ప్రప్యకరుణాయారైకృతార్థోస్త్రినసంశయః॥ \*
- తస్యమేహ్మనీసఙ్కల్పస్సదాసమ్పరివర్తతే॥ (౭౧)

కృత్యముమాకాంతపరిపూరయమేవభో! \*

ద్రావిడాఖ్యామయాభాషాకర్తవ్యాభినవావిభో॥ (౭౨)

యయావిషమసుంసర్వంద్రావితంప్రియయాతవ! \*

త్రింశద్భిరక్షరైరేవసర్వకార్యప్రవర్తనీమ్॥ (౭౩)

సర్వదేవప్రియాంసర్వవర్ణానాంసుకరాంకురు! \*

తద్భాషాస్తుతినస్తుప్తస్తవప్రవరదోభవ॥ (౭౪)

తద్భాషామయమన్త్రాణాంజప్తారమృతజుగుప్రభో! \*

మమాప్యత్రైవిశతేకాఞ్శ్యాంవాసోస్తుసవిధేసదా॥ (౭౫)

ఇతీరితమసౌవాక్యమాకర్ణ్యపరమేశ్వరః! \*

అగస్త్యుండక్షిణాశేషంకృత్వాభాషాపతిఞ్చతమ్॥ (౭౬)

తత్ప్రాథ్వితంతుయత్సర్వందత్వాన్తర్ధానమాశ్రితః! \*

ఇథంలబ్ధవరోగస్త్యశ్శివాద్ద్రావిడవాక్కుతిం॥ (౭౭)

దేశేప్రవర్తయామాసదక్షిణేహృష్టమానసః! \*

కాఞ్చీపుర్యాంచిరంకాలమువాసషరయాముదా॥ (౭౮)

హిమగి తదంతరేమౌచవత్యాశ్శిశేనహిమవర్షికా॥ \*

రాపుమా పాణిగ్రహణకల్యాణంప్రాపుస్సర్వేష్టవర్తనః॥ (౭౯)

మహేశ అగస్త్యేషితదాదృశోహిమవంతంగిరియయా॥ \*

యోర్వివా తత్రసర్వేషుభూతేషుసమేతేషుమహీతదా॥ (౮౦)

హరిః దక్షిణోత్తరభాగాభ్యాముచ్చసీచాచసాభవత్! \*

భుగ్ముత్యుత్తరతోభూమిందృష్ట్యాభీతాస్తదాసురాః॥ (౮౧)

ప్రణవ్యపరమేశాయప్రోచుస్సంవిగ్నమానసాః! \*

త్రాహిదేవమహీంభుగ్మంసమీకృత్వాత్మతేజసా॥ (౮౨)

నోచేత్తు డేససర్వేషామధఃపతనమాశునః। \*

ఇత్యేవంవదతోదేవాన్పాహుబాలేస్తుశేఖరః॥ (౮3

అద్యభారావసప్రేయంమహీప్రాణిసమాకులా। \*

తన్మయావాళవాశీసుమ్మత్తుల్యేనమహర్నితా॥ (౮౪

దక్షిణాశాభిగన్తవ్యామోచేదాశుపతేన్తహీ। \*

ఏతచ్ఛ్రుత్యాధవిబుధాశ్చిన్తామాపుఃపరాన్తరామ్॥ (౮౫

ప్రవృత్తేమక్లశేద్యేశఃకథంగమనమర్హతి। \*

తత్తుల్యోపినచాన్యోస్తియతోవిశ్వాధికఃప్రభుః॥ (౮౬

మహర్నిస్సర్వవిద్యేశోనద్వితీయాయవైశ్రుతిః। \*

ప్రోచుశ్చదేవదేవేశంప్రణమ్యవిబుధోత్తమాః (౮౭

కథంకల్యాణసమయేప్రభుణాగమ్యతాంత్యయా। \*

త్వత్సమోపినచాన్యోస్తివేదశాస్త్రైఃసర్వశః॥ (౮౮

—\*ఈశ్వరఉవాచ\*—

ఏవమేవసురశ్రేష్ఠాఏకోరుద్రోస్త్వహంప్రభుః। \*

మత్సమోపినచాన్యోస్తివిनाగస్త్వజ్జగత్ప్రయే॥ (౮౯

ఇతిశ్రుత్వాసురశ్రేష్ఠాఃప్రహృష్టమనసోముహుః। \*

సర్వేసమస్తస్త్రిదేవేశంశ్రుత్వాతద్వాక్యమూచిరే॥ ౯౦

అగస్త్యఏవసమ్ప్రేక్ష్యోలోపాముద్రాపతిస్త్వయా। \*

కల్యాణసమయేగన్తుంకథంయుజ్యేతశఙ్కర॥ (౯౧

తతఃకశస్సమాహూయతమ్మనింకువృన్మహమ్। \*

ప్రోవాచపరమోదారంప్రసన్నవదనస్త్వయే॥ (౯౨

- అగస్త్యమునిశార్దూలత్రైలోక్యంరక్షితంత్వయా। \*  
 విధ్యాగ్నిద్రుపద్రవాత్పూర్వమిదాసీమపినత్వరమ్॥ (౯౩)  
 మలయాద్రితటంప్రాప్యమహీమేతాంసమీకురు। \*  
 ఇత్యుచిషిమహాదేవేప్రత్యువాచతదామునిః॥ (౯౪)  
 దేవదేవకృపాసింధోభక్తవత్సలసర్వదా। \*  
 కల్యాణవేషంతావంద్రస్తుంకల్యాపతేజనాఃకథం॥ (౯౫)  
 మయాతుకోపరాధోద్యకృతఃకల్యాణమధ్యతః। \*  
 వినుశ్చసీవిభోమాంత్వమహేధిచ్ఛాంకృతాగసమ్॥ (౯౬)  
 అథవాత్వన్తయాప్రాప్తోవరఃకాఞ్ఞ్యంతవాన్తికే। \*  
 వసేయమితితాఙ్కాఞ్చీంత్యక్తావసహ్యేత్వయాచనః॥ ౯౭  
 వసతిఃకల్పితాదేవదయాసింధోకథన్త్విదమ్। \*  
 వదన్తమేవంచేవేళోరుదన్తంపునరబ్రవీత్। (౯౮)  
 మారుదన్త్వీంమహాభాగశ్రుణుమద్వాక్యమాదరాత్। \*  
 త్వదర్థేన్యామయాకాఞ్చీదక్షిణాశాపతేఘనా॥ (౯౯)  
 క్రియతేసాపిమేనిత్యందాక్షిణాత్కాప్రియామతా। \*  
 కల్యాణవేషంమాన్తత్రదేవీశ్చహీమన్తైలజామ్॥ (౧౦౦)  
 అవలోక్యాదరేణావామతిహృష్టమనాభవః। \*  
 తథైవోత్తరకాఞ్ఞ్యంచత్వత్ప్రీత్యర్థంమునీశ్వర॥ (౧౦౧)  
 ప్రత్యబ్ధమావయోరస్తుమహాన్వైఫాల్గినోత్సవః। \*  
 వివాసాలాపితదన్తేస్తుజగతామభివృద్ధయే॥ (౧౦౨)  
 ఇత్యుక్తావతంసమాశ్లిష్యప్రీషయామాసవిత్సపాః। \*  
 అగస్త్యోపిముదాదేవంప్రణయ్యవనితాసఖిః॥ (౧౦౩)

# శ్రీ కాంచీమాహాత్మ్యే

సమ్మగ్రిపసహ్యమద్రీష్టగ్రిచన్దనాగచయావృతమ్ | \*  
 తస్మిన్ సహ్యగిరింపాప్తేయథాపూర్వం మహీస్థితా || (౧౦౪  
 సతుత్రవసన్నిత్యంకాలేకాలేమనీశ్వరః | \*  
 దక్షిణోత్తరయోఃకాఞ్చ్యోకల్యాణంశూలినస్తదా || (౧౦౫  
 దృష్ట్యాహృష్టమసానిత్యంద్రావిడైరాత్మకల్పితైః | \*  
 స్తువన్నిత్యంస్తవశ్రేష్ఠీరగస్త్యేశస్యసన్నిధౌ || (౧౦౬  
 స్థితాస్థితాస్థాపునస్సహ్యమ్మలయజ్ఞాధితిష్ఠతి | \*  
 లగస్త్యేశంతమీశానంసమభ్యర్చ్యగీర్షజా || (౧౦౭  
 తత్రతత్రస్థితస్థానమబ్జపాజ్ఞానమాశ్రితైః | \*  
 ప్రమథైర్దావరపైశ్చైవకృతాసుప్రజనమ్ముదా || (౧౦౮  
 జ్ఞాఞ్యేదేవరహస్యదివ్యభవనేహహమ్మఖైర్వేణితైః | \*  
 గాయద్భిర్మధురంకృతాసుగమనారమ్భాదినాట్యాన్వితా | \*  
 దృష్ట్యామదకళయాధవేశ్వరముమహాహృష్టానభీనాంగతైః | \*  
 స్సాకందేవముపారరాధసవిధేనవ్యేరసాలస్యసా || (౧౦౯

ఓమిత్యాదిమహాపురాణేనసాగర్దేసనత్కుమారసంహితాయాం

కాలికాఖండేతీర్థప్రశంసాయాం శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

ప్రమదేకామ్రనాథలింగేదేవీస్తవలయాఙ్గావి

ర్భావనర్ణనాగస్త్యేష్వరమహిమాను

వర్ణనన్నావత్రిచత్వారింశోఽధ్యాయః



# శ్రీరస్తు.

## చతుశ్చత్వారింశాధ్యాయప్రారంభః

—\*ద్విజాడః\*—

కథమేషమహాదేవోవదమగ్రమాధవః।

\*

ప్రతిష్ఠాస్యకృతాకేనకాశికాద్యానువర్ణయ॥

—\*కాశికడవాచ\*—

యదావిష్ణుప్రతిష్ఠాస్యకాశ్యాన్యలిజ్జంస్వనామతః।

\*

చిదమృరాదిన్మత్తస్యపటహీనమజాయత॥

(౧)

తదాన్మత్తావసానేస్యమహావిష్ణుకృతాజ్ఞలిః।

\*

పార్థివయామాసదేవేశంషదేశీస్యామహద్వితి॥

(౨)

దేవేనచసమాదిప్తఃపటహీత్వంసదాత్రవై।

\*

కృతోమయాపూర్వమేవశ్రుణువిష్ణోద్యనుద్వచః॥

(౩)

షదశశ్రుణుధాపూర్వంత్యయాకాశ్యాన్యంస్తరతాథమిమంహృది\*

మాధవేపూజనీయోమహావిశ్వేశామ్నాషదశమాధవే॥

(౪)

శ్వరమహితత్రైపచమహాన్మత్తంసర్వరక్షాకరాభిధం।

\*

మానువకరోమిసరతంహృష్టపరాకాశేదిలాప్తికే॥

(౫)

ణానమ్

అత్రభద్రసభామాత్రంపరాకాశేతిస్తృతం।

\*

తత్రసర్వాభిఘాతకాశ్యాన్యంపరాకాశస్తస్మిత్తోబుధై॥

(౬)

సత్యంజ్ఞానవసంతాద్యంయోవేదస్వగుహస్తరే।

\*

పరవ్యామ్నిచవైకాశ్యాన్యంసోశ్నుతేయమధేహితా॥

(౭)

# శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే

- సర్వజ్ఞేనాధునాణోర్వామహతోమహతాన్తరమ్ | \*  
యేతుపశ్యన్త్యాత్మకృతగుణాధిక్యతశుష్టనాః || (౮  
తత్రయేపరమాకాశేప్రవిశన్తిజనాహరే | \*  
తేసర్వేమన్తయాస్యైర్వైముక్తాత్తానస్తుతేన్మృతాః || (౯  
అగ్నిమధ్యగతంవస్తుతన్తయంస్యాద్యథాక్షణాత్ | \*  
ఏవంకాశ్చీప్రవిష్టాయేమన్తయాస్యైర్మనంశయః || (౧౦  
తస్మాదత్రనృణాంసంక్షేపశ్చపచానాన్నసూతకం | \*  
చణ్డాలానామపిహరేస్పృష్ట్యాకాశోఽన్యన్నసూతకమ్ || (౧౧  
తస్మాత్త్వంమదఃశేశానసంజ్ఞయాభ్యర్చ్యమాంముదా | \*  
తత్రైవరతాన్యత్తస్యభవమదఃశమాధవః || (౧౨  
ఇతిశమ్భువచశ్శ్రుత్వాదేవోవిష్ణుఃప్రసన్నధీః | \*  
త్వరయాసమనుప్రాప్తకాశ్చీంకామారివల్లభాం || (౧౩  
తత్రైవకామేశసవిధేసవ్యేమదఃశమాధవం | \*  
స్వనామైవంప్రతిష్ఠాస్యపూజయిత్వాపురుష్టుతం || (౧౪  
కృపయాస్యాభవత్కూర్గంపణవాదిపత్నిర్హరిః | \*  
తదాప్రభృతితత్రైవరతాన్యత్రాధినాయకః || (౧౫  
తన్మదఃశమహాధీరధ్వనిధ్వనితదిబ్బుభిః | \*  
రతానన్తమహాన్యత్తంకరోతిగిరిజానభిః || (౧౬  
తన్నుత్తదర్శనాత్పుంసాంసాతాన్తోక్షోససంస్మృతిః | \*  
సకృద్దలప్తాపితన్నుత్తంసర్వరతాభవేద్ధృవం || (౧౭  
మదఃశమాధవేశానమహావిక్లస్యదర్శనాత్ | \*  
మనుష్యోభీష్టమాసాద్యమహ్యంభవతిమోచభాక్ || (౧౮

- తతస్సగిరిజాభీరుఃపరివారసమన్వితా। \*  
 కుశీలవగఠాకీర్ణారమ్భానటనమోదితా॥ (౧౯)  
 తాపసౌఘపథద్వేదస్వస్తివాచననన్దితా। \*  
 అగ్రేజయజయేత్యుచైఃపఠద్వైతాశ్చిక్తైర్ముతా॥ (౨౦)  
 క్రమేనాదేవదేవస్యమహామణ్డవమాసదత్। \*  
 తతస్థిత్యాసఖీమధ్యేనర్వరతోపశోభితే॥ (౨౧)  
 రమ్భాస్తమ్భావళియుక్తేవిచిత్రోక్తౌచమణ్డితే। \*  
 ముక్తామాణిక్యహారాధ్యేపుష్పదామవిరాజితే॥ (౨౨)  
 చిత్రధ్వజసమాకీర్ణేనటత్పాశ్చాలికావృతే। \*  
 నానాజాతిఫలోపేతేమణిదీప్రకాశితే। (౨౩)  
 విచిత్రానేకచిత్రాధ్యేవిమలోపలకుట్టిమే। \*  
 ముక్తాతపత్రసన్దోహశోభితోపాస్తభాగకే॥ (౨౪)  
 అమరీవేవీజ్యమానవిచిత్రవ్యజనానితైః। \*  
 కిన్నరీగణదోధూయమానచామరసంఘైః॥ (౨౫)  
 పరిశ్రమంవినీమైషాప్రసన్నేనాస్తరాత్మనా। \*  
 సఖీజనంసమాల్లోక్యసాబభాణగిరీస్త్రీజా॥ (౨౬)  
 సఖ్యశ్శృణుతమదాప్యక్యంశ్రద్ధయాపరయాధునా। \*  
 శమ్భునాహంసమాదిష్టాసాతౌన్నన్దరవాసినా॥ (౨౭)  
 దేవాసురమనుష్యాహితర్యగ్యోనిషుజన్తవః। \*  
 ధర్మాధర్మమహాజాలసమాకలితవిగ్రహః॥ (౨౮)  
 సమ్పతస్త్వవశానిత్యంమాయానీహరమధ్యగాః। \*  
 మదాత్మనాస్తుతౌనస్తస్తేషాంమమయథాతథా॥ (౨౯)



- అనుభోగేనచాన్యేషాంనాన్యధాకల్పకోటిభిః। \*  
 ప్రియశ్చిత్తశ్చపాపానాంపుణ్యానాంకీర్తనంస్త్యుతమ్॥ (30)
- ప్రియశ్చిత్తానిమన్వాదిశాస్త్రదృష్టానినాన్యధా। \*  
 తతాపిమామకీపూజాసర్వాభూషువినాశినీ॥ (31)
- సాతుసర్వేషులోకేషుసర్వైరపిసమాదృతా। \*  
 తథాపినిత్యాసమ్ప్రీక్తానతునైమిత్తికీస్తృతా॥ (32)
- నైమిత్తికీతుసమ్ప్రీక్తాకర్మభూమాక్రియావతీ। \*  
 ఆహిమాచలమాసేతుకర్మభూమిరితిస్తృతా॥ (33)
- తత్రాపిక్షేత్రవర్జేషులిక్షేష్వద్యాషునాశినీ। \*  
 కాశ్చీక్షేత్రస్తుతత్రాపిక్షేత్రాణాముత్తమంస్త్యుతమ్॥ (34)
- విశ్వాధికోహంసర్వత్రపరిపూర్ణోమహాఽబ్జుషిః। \*  
 త్రయస్త్రింశతోగతిసూర్యైఃపురాబ్రహ్మచిభిస్సురైః॥ (35)
- ఆలయంపరితోమేత్రకాశ్చాన్యైలిక్ష్ణానిభక్తితః॥ \*  
 పునఃకృత్కృతిష్ఠాప్యపూజితానిజయేచ్ఛుభిః॥ (36)
- వాఙ్మతాన్యపిలభానిమత్తస్మైస్తవపిప్రియే। \*  
 మన్నేత్రచ్ఛాదనోద్భూతజగత్సృష్టివిఘాతతః॥ (37)
- వేదచూతతరోర్ములేసోహంజ్యోతర్క్మయస్థితః। \*  
 తత్రమాంపరయాభక్త్యాసమారాధయకర్మణా॥ (38)
- ప్రాయశ్చిత్తమిదందేవిమయాతేషగికల్పితమ్। \*  
 ఇతిదేవవచశ్చుత్వాప్రాప్తాచాహంసహదరమ్॥ (39)
- యుక్తాభిరహహేసఖ్యస్తయోరుశ్వచురస్త్రితాః। \*  
 ప్రాయశ్చిత్తవిధావద్యపరిచర్యాంశివార్చనే॥ (40)

ఇతి దేవీవచశ్చృత్వా సఖ్యస్సస్తుప్తమానసాః | \*  
 ప్రోచుః ప్రాజ్ఞలయోధూత్వా దేవీం దేవార్చనేవృతామ్ || (౪౦

అస్త్వాకం విభజన్వా ద్యకృత్యానికమలేక్షణే | \*  
 స్రవ్యేకమత్రసర్వాసాంకృత్యం దేవీతదాబ్రవీత్ || (౪౧

—\* దేవ్యువాచ \*—

మగ్ధా ద్యాశ్చ హే సఖ్యః కాలేకాలేమహేశితుః | \*  
 ఘ్నానాథమభిషేకాథం కూపం కురుతసోదకం || (౪౨

భద్రాద్యాః కాశ్చిదా రామం శుభే దేశే నదీతటే | \*  
 శివార్చనార్హ బిల్వాదిఫుష్పమూలఫలాన్వితం || (౪౩

ఆరోపయత హే సఖ్యః కుశలాద్యా గుణాన్వితాః | \*  
 పూజాపాత్రాణి వైశ్చ్యగవ్యపక్షాచ్ఛృతాదికమ్ || (౪౪

భక్త్యా హరతే యాయం వై శ్రీమూలం రజడత్తమం || \*  
 హే వయస్యస్య వేత్యా ద్యాస్స మృదయత సాదరమ్ || (౪౫

దివ్యం మృగమచాలేపం సకర్పూరం సకుంజుమమ్ || \*  
 అమ్మికా ద్యాశ్చ యుష్మాభిర్వస్త్రాశ్చ భరణానిచ | (౪౬

ఆనీతవ్యాని భక్త్యా త్రకలాద్యాః కమలేక్షణాః || \*  
 నైవేద్యం భోజ్యఖాద్యా జ్యభక్ష్యతే స్యోదికం పునః | (౪౭

సమృదయత సంశుద్ధాశ్శుద్ధపాత్రేషు భూరిశం || \*  
 సుకన్ధరాద్యా హే సఖ్యః యుష్మాభిశ్చ పదేపదే | (౪౮

ఏలాజాజీలవగ్గౌదితా మ్బాలం ముఖవాసకమ్ || \*  
 సమృదనీయమన్యాశ్చ నివసన్తు మమాన్తికే | (౪౯

అలంకరస్త్వస్త్యమూరన్యాస్స మన్తాత్సర్వమాలయమ్ || \*  
 ( ౪౯ )

# శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే.

ఇతి దేవీగిరాపఖ్యః చక్రస్పర్శంతదజ్ఞసాః । \*  
అనోన్యం స్పర్ధయై వై తాశ్చ కుఃకూపదవ్యయన్తధా॥ (౫౦

ఉత్తరేదశీణేదోమాభద్రకీర్తిచుతీహ్యచూమ్ । \*  
తయోర్గణౌఞ్చయమునాంతాస్సమావాహయన్తుదా॥ (౫౧

తత్తీర్థస్నానమాత్రేణ సంసారాన్తుక్తిరాత్మనాం । \*  
పశ్యమేసుశుభేదేశేనదీతీరేమనోహరే॥ (౫౨

అమ్మికావనసంజ్ఞస్తుపుష్పారామమరోపయత్ । \*  
ఆగ్నేయ్యాందిశిదేవస్యనైవేద్యాథకం మహానసం॥ (౫౩

సకూపం సత్వరం సర్వపాకస్యాతేనురజ్ఞసాః । \*  
కాశ్చాత్రపఞ్చగవ్యాదిత్వరయాజహురీరాదరాత్ । (౫౪

కదళీనాళికేరామ్రఫలేతుజరసాదికం । \*  
శర్కరామధుగూయిష్ఠం సర్వద్రవ్యసమన్వితమ్॥ (౫౫

అనేకవిధనైవేద్యమాజహురీస్తాముదాన్వితాః॥ (౫౬

ఓమిత్యాదిమహాపురాణే శ్రీస్కాన్దే సనతురమారసంహితాయాం

కాళికాఖండే తీర్థప్రకంసాయాం క్షాణ్డీమహాత్మ్యే

శ్రీమదేకామ్రనాథలిక్తే దేవీస్తవలయాం

విర్భావమదళమాధవేశ్వర

మహిమానువర్ణనన్నాచు

చతుశ్చత్యారింశోధ్యాయః





## శ్రీరస్తు.

### పంచచత్వారింశాధ్యాయ ప్రారంభః.

కౌశికడవాచః\*

- అథ దేవీసభవగఁభూయఃప్రవాచహ్మవ్యధీః। \*  
 ధర్మభూమిరియంకాభ్యేధర్మశ్శమ్భుప్రియోమతః॥ (౧)
- ద్వాత్రింశద్ధర్మనిరూపణం { తస్మాద్ద్వాత్రింశతోధర్మాన్సమాచరతసమ్మతాః। \*  
 ప్రథమం దేవయజ్ఞం స్యాత్ప్రతిత్యయజ్ఞాద్వియమం॥ (౨)
- తృతీయాసూతయజ్ఞశ్చ మానుష్యయజ్ఞ మేవచ। \*  
 పంచమం బ్రహ్మయజ్ఞశ్చ సూక్తం షష్ఠం ప్రకీర్తితం॥ (౩)
- విరక్తానాం మతంతద్వద్గృహస్థానాం గృహాశ్రమభావః। \*  
 గృహాపకరణంతద్వత్ప్రపాదానంతథైవచ॥ (౪)
- ఛాయాద్రుమాణాం సర్వాసుదిక్ష్యైరోపణమేవచ। \*  
 దీనాస్థకృపణానాశ్చ పోషణం ద్వాదశస్త్రుతం॥ (౫)
- ఆతురాణాం చికిత్సాచస్తనస్థయసుపోషణం। \*  
 తామ్రాల్పచూణాధానశ్చ తైలాభ్యజ్ఞనమేవచ॥ (౬)
- స్నానీరుస్యతథాదానం శయ్యాదానంతథైవచ। \*  
 భూదానశ్చైవ గోదానం కన్యాదానముపాసహః॥ (౭)
- తిలదీప్రదానశ్చ ఋణమోచనమేవచ। \*  
 శివభక్తేషు దానశ్చ తస్మైరుద్రాక్షమేవచ॥ (౮)
- శ్రోతభస్తప్రదానశ్చ పూజోపకరణానిచ। \*  
 శీతేవస్త్రప్రదానశ్చ పురాణానాంతథైవచ॥ (౯)

# శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

శివభక్త్యుపదేశఞ్చవిశిష్టాయద్విజన్మనే! \*

సర్వాభయప్రదానఞ్చసఖీభిస్సాధ్వకారయత్ || (౧౦

ధర్మశాలాంశుభాంకృత్వాపరాకాశబిలాన్తికే! \*

తతస్తుగిరిజాదేవీహ్యోతిర్లింగంవితోక్యచ || (౧౧

చిన్తయామాసహృదయేపూజాంకర్తుమథాక్షమా! \*

పూజాతస్మిన్సంధంకార్యాల్లింగరూపిణితేజసి || (౧౨

అభిషేకోనయోగ్యోస్త్విన్మధుక్షీరఫలోదకైః! \*

రూపేలిక్లేతుకర్తవ్యమేతత్సర్వంహిపూజనం || (౧౩

రూపారూపేకథంకార్యంజ్యోతిర్లింగేమయాధునా! \*

నైకతాద్యైర్విధాతుంవాల్లింగంతస్మిన్శ్చతేజసి || (౧౪

శమ్భరావిర్భవాన్నాహంశక్తాతత్రస్వయంభుహః! \*

ప్రత్యక్షీకృత్యతపసాకతోరేణమహేశ్వరమ్ || (౧౫

తస్మాజ్జయావిధాతవ్యంలింగంపూజాక్షమంమయా! \*

ఏకామ్రాణ్యతినఞ్చిన్త్యమనసాతపఃకర్తుంసముద్యతా || (౧౬

నాథంప్రపజ్ఞాన్మమధ్యమేతత్రపాదాన్కృత్వేనసుస్థితా! \*

తిదేవీకృపాదమన్యత్సమకుఞ్చ్యన్యస్తోష్విధ్వంసంకటితపే || (౧౭

తకలోరన్యస్తాన్వమూర్ధికరాజుశ్శంకరమధ్యంప్రసార్చయ! \*

నం! నాసాగ్రన్యస్తనయనాశమ్భాలైకమానసా || (౧౮

ఆతతానతపస్తీవందేవీచూతనగాన్తికే! \*

తతస్తస్యాస్తుతపసాభావితఃపరమేశ్వరః || (౧౯

ప్రత్యక్షీఘాయతాందేవీంప్రోవాచపరయాముదా! \*

అలంతేతపసాకాన్తేపూజామేవకురుష్వమే || (౨౦

యస్తుతేవ ర్తతేచిత్రేజా నేహంతంమనోరథమ్ |

\*

తథాస్మిన్నైకతైర్నిజ్యంకృత్వాపూజయతేజసి ||

(౨౦)

తదాకర్ణ్యవచశ్చ మ్భౌహ్మజ్ఞానుక్తావతపోద్భుకా |

\*

దేవీకృత తతస్తువిధివత్సత్వాసామాభద్రాన్థవారిభిః

(౨౧)

శివపూ దివ్యామృతేపరిధాయశ్రౌతభస్మత్రిపుణ్డ్రీధృక్ |

\*

జాపార రుద్రాక్షాలజ్జుతాసామ్భరుద్రవిన్యస్తమానసా ||

(౨౩)

మృసుట్టః కీర్తిమత్త్యమృతాపూర్ణశాతకుమ్భఘటైస్సన్వయం |

\*

ఉశీరజాతితకోలలవక్తైలాసుగర్ధభిః ||

(౨౪)

అన్తఃపురంసమారభ్యయావదాపఞ్చమాజ్క-ణమ్ |

\*

చన్దనాగరుకస్తూరీకర్పూరాలేపితాలయా ||

(౨౫)

కల్పితానేకమాణిక్యదీపమాలావృతాజ్క-ణా |

\*

వితానముకురాశ్వత్థపత్రచామరదామభిః ||

(౨౬)

అలజ్జుతాన్తర్భవనవేదికామణ్డపాజ్క-ణా |

\*

నాదవచ్చఙ్గశృంగోదివీణావేణుకలన్వనైః ||

(౨౭)

కాహళీనాంనినాదైశ్చ శరీపటహడిణ్డీమైః |

\*

వివిధానేకవార్యానాంధ్వనిభిర్జితసాగరైః

౨౮

పఠత్సువివిధాన్తస్త్రాన్బాన్ప్రాప్తజేష్వాహితాగ్నిషు |

\*

గాయత్సుకిన్నరేన్ద్రేషుసాకంకింపురుషోత్తమైః

(౨౯)

దేవీసమ్భృతసమ్భురాదేవదేవాన్తికంయయా |

\*

ద్వితీయావరణేతత్రగణేశంసమతోషయత్ ||

(౩౦)

సున్దర్భానైఃపుతేవాయుకోణేస్వాత్మభవౌముదా |

\*

ప్రాదక్షిణ్యక్రమేనైవభవాద్యైరావృతాతతః ||

(౩౧)

## శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే

నన్దీశద్వారమాసాద్యద్వారపూజాన్తథాకరోత్ | \*  
 తత్రజ్యోతిమకాయంలింగంసమాలోక్యతిష్ఠష్టధీః || (30)

హృద్యోన్నమశ్శివాయేతిసముచ్చార్యమహామనుమ్ | \*  
 వినయేనప్రవిక్యాన్తర్విలోక్యచశివాశివమ్ || (33)

దేవీప్రణమ్యభక్త్యేశంవినయేనవ్యజ్ఞపత్ | \*  
 తవాఙ్గాయాజగన్నాథజ్యోతిర్లిక్ష్మేత్రతావకే || (34)

కరోమినైకతైర్లింగపిండికాంవిశ్వకర్తృణా | \*  
 కారయిత్వాచతల్లిక్ష్మేనయోజ్యచయథావిధి || (35)

పునఃప్రణమ్యభక్త్యేశంసాష్టలిస్తంవ్యజ్ఞపత్ | \*  
 నైకతేనమయాలిక్ష్మేకృతేన్ద్రిజ్యోతిషాసహ || (36)

సదాసన్నిహితస్సాన్వయిక్ భవత్స్వంకృతపయాప్రభో | \*  
 ఇతివిజ్ఞాప్యసాదేవంప్రణమ్యచముహూర్తుహుః || (37)

పూజాంకర్తుమథోద్యుక్తాభక్త్యాపరమయాయుతా | \*  
 తతోపవిశ్యసంకల్పంచకారకమలేక్షతా || (38)

అద్యాఙ్గాయామహేశానతవకారుణ్యవారిధే | \*  
 జగత్సృష్టివిఘాతోత్థసర్వపాపాపసుత్రయే || (39)

కరిష్యామితవాఙ్మ్యుక్తిర్చందేహ్యానుజ్ఞాందయానిధే | \*  
 నిర్విఘ్నంకురుచేవేశప్రసన్నోవరదోభవ || (40)

అగ్నేకృతాయాంపూజాయామధునాసన్నిధింకురు | \*  
 ఇతిసంకల్ప్యసాధూయోధూతభూతుద్ధిపూర్వకం || (41)

ఆత్మన్యారాధ్యదేవేశమస్తర్యాగక్రమేణసా | \*  
 పశ్చాదేకామ్రదేవేశంకృతనిర్మల్యశోధనం || (42)

- అన్తర్జ్యోతిర్నయంలిక్లంసచ్చిదానన్దవిగ్రహం | \*  
అజరఞ్చామరన్నిత్యమనన్తమహిమాస్పదమ్ || (౪౩)
- ఋతగ్ంసత్యంఘరంబ్రహ్మపురుషంసీలలోహితం | \*  
ఉద్ధ్వజ్వలనరేతన్మంవిశ్వరూపంసదాశివం || (౪౪)
- ధ్యాత్వాతల్లిక్లమధ్యస్థంపూణానన్దంపరాత్పరం | \*  
ఆననంతస్యశక్త్యాదిశక్త్యన్తసమలకృతమ్ || (౪౫)
- పరికల్ప్యఘ్నమష్టాశ్లంపాద్యంసోశీరచన్దనమ్ | \*  
తథైవాచమనీయఞ్చమధుపర్కమనుత్తమమ్ || (౪౬)
- పునరాచమనీయఞ్చపుష్పతోయైరకల్పయత్ | \*  
కాలేనివేద్యశుద్ధాన్నింసక్షీరంసఘృతంతథా || (౪౭)
- సాసూక్ష్మతీలతైలేనసమభ్యర్చ్యసుగంధినా | \*  
శాలిధాత్రీనిశానాఞ్చచూర్ణైస్సమనులిప్యచ || (౪౮)
- కపిలాపఞ్చగజ్యేష్ఠపఞ్చామృతసమన్వితైః | \*  
నాగికేళేక్షుసారైశ్చక్షీరాజ్యమధుభిఃక్రమాత్ || (౪౯)
- దధికుమ్భైరనేకైశ్చగంధోదకఘృతైరపి | \*  
వస్త్రపూతజలైశ్చుద్ధైస్సురభిద్రవ్యవాసితైః || (౫౦)
- సమన్తైరభిషిచ్యైభిర్మహావిభవవిస్తరమ్ | \*  
రుద్రైకాదశభిశ్చైవపావమానిభిరేవచ | (౫౧)
- బ్రహ్మభిఃపఞ్చభిశ్చైవతవ్రితాఖ్యేనవైపునః | \*  
రుద్రేణసీలరుద్రేణత్రిమధూభిస్సుపణాకైః || (౫౨)
- కణ్ఠోక్తశతరుద్రీయైర్వసోధానాభిరేవచ | \*  
శాన్తిభిఃపఞ్చభిశ్చైవపావమానీభిరేవచ || (౫౩)



## శ్రీ కాంచీమాహాత్మ్యే

- జ్యేష్ఠేనచతథాసామూతద్గోవర్గాజ్యదోహకైః। \*  
 ఆపోరాశేతిసామూచతథాదేవవ్రతైరపి॥ (౫౪)
- అన్యైశ్చాపితథారాదై గ్రరభిషిచ్యజలైశ్శుభైః। \*  
 కామికాగమమస్త్రేణివోమవ్యాపిమనూతమైః॥ (౫౫)
- సహస్రధారాగోశ్చక్తైరత్పస్వర్ణసమామ్బుభిః। \*  
 సహస్రశ్ఛసన్క్లీకైస్తైస్సపనామ్బుభిరమ్బికా॥ (౫౬)
- తథైవసంహితామస్త్రైరభిషిచ్యచహేశ్వరమ్। \*  
 శుద్ధసూక్ష్మసువస్త్రేణసమ్మృజ్యసహసాశివమ్॥ (౫౭)
- వస్త్రహుచమనీయశ్చతథాయజ్ఞోపవీతకమ్। \*  
 దత్వాదేవాయసాపశ్చచ్ఛ్రద్ధాభక్తిసమన్వితా॥ (౫౮)
- సకర్పూరంమృగమదసుగన్ధఘృణాన్వితమ్। \*  
 అష్టగన్ధసమాయుక్తంభద్రశ్రీతోదముత్తమమ్॥ (౫౯)
- మహాలింగంవేదికాశ్చసమాలిప్యనగోత్కజా। \*  
 అనేకరత్నదేదీప్యదకల్పకల్పజాలకైః॥ (౬౦)
- సుగన్ధసుమనస్సగ్భిస్సమలఙ్కృత్యసుస్థితా। \*  
 ధూపంకాలాగరూఢ్భూతందీపందత్వాజ్యవర్తినం॥ (౬౧)
- వైవేద్యంషడ్విధశ్చోన్నంసఘృతంపాయసాన్వితమ్। \*  
 సోపదంశంసభత్యశ్చలేహ్యపేయసమన్వితం। \*  
 సుశీతలంసుగన్ధాఘృంపానీయంస్వాదువైమృదుమ్॥ (౬౨)
- హస్తప్రత్యోశనంపశ్చాన్దగ్ధనూషశ్చశుభోదకైః। \*  
 తామ్బూలముఖవాసశ్చసర్వంప్రదాతృమస్త్రీకమ్॥ (౬౩)
- తతోనీరాజనంస్తోత్రంపదక్షిణనమస్కీయే। \*  
 జపశ్చవిధిసద్ధ్యానంసర్వమస్త్రైసమర్పయత్॥ (౬౪)

- తతోద్వాత్రింశతోధర్మకారశ్రద్ధయాసహ। \*  
 ఏవమభ్యర్చయ స్తీసానినాయానేహసాంశతమ్॥ (౬౫)  
 కదాచిదస్యాంకాత్యేతుకమ్బునద్యాస్తుసాదరమ్। \*  
 స్నాతాయాంధృతవస్త్రాయాంశ్రాతభస్తాజ్జితాకృతా॥  
 అభిషేకోద్యతాయాస్తులిక్లమేకామ్రమూలగమ్। \*  
 తతస్సదేవోభగవాన్పంచభిర్మణిరౌమణిః॥ (౬౬)  
 భక్తిశ్రద్ధాపరీక్షాథం దేవ్యాస్త్యైకామ్రినాయకః। \*  
 సమాహ్వయజ్జలంసర్వమణ్డైస్తర్చహిరాశితం॥ (౬౭)  
 తతఃశేజలంసర్వంసమాహ్వయతివైహృదా। \*  
 తత్తణాదాజ్ఞయాశమ్భోరణ్డబాహ్యస్థితజ్జలమ్॥ (౬౮)  
 తస్యాంసర్వసమస్త్యైవకమ్బునద్యాంసమాగతమ్। \*  
 ప్రళయామ్బుదసంకాశముపర్యుచ్ఛాతవేణికమ్॥ (౬౯)  
 అభిర్భురతరక్తోత్థఘోషఘోషితదిక్పటమ్। \*  
 భూమ్యస్తరిక్షసలిలందిజ్జూఢరవిమణ్డలం॥ (౭౦)  
 ఆవర్తరయసమ్భ్రాంతస్వసఖీజనసంఘాయమ్। \*  
 సాకమ్బుసలిలంధృష్టాసాకాశభువనావృతమ్॥ (౭౧)  
 సంభ్రాంతాససఖీలోలదూర్క్తిమాలిమహారయమ్। \*  
 పూజామధ్యేపురారాతేరేకామ్రేశస్యపార్వతీ॥ (౭౨)  
 చింతామవాపమహతీమస్తరాకంపితాకృతిః। \*  
 ధ్యాత్వాపతిమకాణ్డేకిమర్ణవామ్భుఃపరిప్లుతిః। (౭౩)  
 శివపూజాస్తరాయోయంకథంమేసమజాయత। \*  
 ఇతిచింతాపరవశాయావత్పశ్యతిపుష్కరం॥ (౭౪)

- డిడ్డీరమణ్ణలాక్రాస్తమణ్ణపావేగసక్లేతా। \*  
 తావదస్యాస్తుసవిధంప్రాపకమ్పానదీతదా॥ (౨౬  
 ఉల్లోలబహుకల్లోలాంసదీందృష్టావృరశ్శవా। \*  
 ద్రవీభవేదిదంలిక్తంనైకతత్వాజ్జలైరితి॥ (౨౭  
 భూమికమ్పితసర్వాక్లాభక్తిశ్రద్ధావశాదృతమ్। \*  
 విన్యస్యదక్షిణంజానుపిణ్డీకాయాంగిరీంద్రజా॥ (౨౮  
 స్తనాభ్యామపిదాహుభ్యాంసమ్పిడ్యవలయైరపి। \*  
 ఆలిలిక్లదృఢంలిక్లమేకచూతాహ్వయంశివా॥ (౨౯  
 తదేకామ్రేశలిక్తంవైతస్యాఆలిక్లనోతుకమ్। \*  
 స్తనకఙ్కణముద్రాభ్యామ్ముద్రితంఘాతయేఘవః॥ (౩౦  
 యదైశంజ్యోతిషాంజ్యోతిర్యోగినాంహృదీసంస్థితమ్। \*  
 తదద్యఘాతయేదేవీస్తనకఙ్కణముద్రితమ్॥ (౩౧  
 యచ్చాభ్యర్చ్యజనింముక్త్యాజయప్రేమమలోచనాః। \*  
 పదంవైష్ణవముల్లభ్యతద్ధిదేవీస్తనాఙ్గితమ్॥ (౩౨  
 యదనుస్మృతిమాత్రేణనృతాంముక్తిరయత్నతః। \*  
 తద్భాహూస్తనముద్రాభ్యాంగిరిజాయాఃకిలాఙ్గితమ్॥ (౩౩  
 అజుష్టమాత్రంహృద్యాస్తేజనానాంయన్నియామకమ్। \*  
 తదేవాఙ్గితమన్బుయాస్తనకఙ్కణముద్రయా॥ (౩౪  
 కారణస్యగుణాకార్యశ్చతీన్యాయవిదోవిదుః। \*  
 లిక్లేతదేశవిజ్ఞాతమద్రిజాస్తనచిహ్నితే॥ (౩౫  
 యద్వానిద్రాజితశ్వాసాశ్శాంతాభక్తీసమన్వితాః। \*  
 జ్యోతిర్నయంసంవిశంతదేవస్తనముద్రితమ్॥ (౩౬

# పద్మచత్వారింశోధ్యాయః

౩౯౫

- అసహాయామ్రసచ్చాయాగృహమేధినివిశ్వశే॥ \*  
 ప్రసేదుషీమహాలక్ష్మీప్రసన్నంసకలజ్జగత్॥ (౮౭  
 ప్రసేదుశ్చదిశస్సర్వాఃప్రసన్నంవిమలంనభః॥ \*  
 నిశేతుర్వృష్టయఃపాష్యేనేదుడుఁజ్ఞుఁనిస్వతాః॥ (౮౮  
 విరజస్కామహీసర్వాశివోవాద్యాయురాత్మనామ్॥ \*  
 ప్రదక్షిణార్చిజఽజ్వాలప్రసన్నోహవ్యవాహనః॥ (౮౯  
 సర్వేషామాత్మబృన్దానామభూత్సుఖమనుత్తమమ్॥ \*  
 తత్రాంతరేభద్రకాలీదేవ్యాఃప్రియసఖేవృతమ్॥ (౯౦  
 గౌరీకృపావలమ్పేనమహామహిమకాలినీ॥ \*  
 ప్రళయామ్భోధిసంజాతశంకమ్బునీరంవిలోక్యసా॥ (౯౧  
 అతిక్రుద్ధాకరథేనకపాలేనాఖిలంజలం॥ \*  
 గృహీత్వాతత్రశాస్తేవతస్థోదేవాగ్రసన్నిధౌ॥ (౯౨  
 అధాజగ్దుర్మదాతత్రవిబుధావాసవాదయః॥ \*  
 శ్రీవత్సలత్నైపురుషశ్చ్రీయాసాకమరిస్తవః॥ (౯౩  
 హిరణ్యగర్భోభగవాన్భారత్యాసహస్రజతః॥ \*  
 బ్రహ్మర్షయోవశిష్ఠాద్యానారదాచ్యాస్సురర్షయః॥ (౯౪  
 నన్యతుర్ముముహూర్వీత్యదణ్డహస్తాజటాధరాః॥ \*  
 దేవానాంపత్నయస్సర్వాముసీనాంపత్నయస్తథా॥ (౯౫  
 అదితిశ్చదీతిశ్చైవసర్వాస్తాదక్షసునవః॥ \*  
 అరున్ధతీచగార్గీచలోపాముద్రాసుభర్తిణీ॥ (౯౬  
 అనసూయాచసర్వాస్తాయోగిన్యోమాతరస్తథా॥ \*  
 అనన్దకిన్నసర్వాఽహఃపఃగద్గదనిస్వనాః॥ (౯౭

# శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే.

స్ఫురత్కదమ్బకల్పాక్లాఃపుల్లామ్బురుహలోచనాః॥ \*

గణాశ్చగణనాధాశ్చభూతానిప్రమథాధిపాః॥ (౯౮

నస్తీశ్వరోమహాబాహురీర్వరభద్రోమహాబలః॥ \*

మహాకాలోవృషోధర్మస్సనకశ్చసనద్దనః॥ (౯౯

సనాతనశ్చపుణ్యాత్మసనత్పూర్వకుమారకః॥ \*

ఉపమన్యురగస్త్యశ్చదూర్వాసాస్తవసాన్నిధిః॥ (౧౦౦

సర్వేశత్రసమాజగ్తుస్సామృతమేకామ్రనాయకమ్॥ \*

ఆలోక్యవేషందామృత్యమక్షీమత్ఫలమాపిరే॥ (౧౦౧

జ్యోతిర్లింగమిదంపూర్వమిదానీంనైకతాత్మకమ్॥ \*

అత్యద్భుతమిదంలింగందేవ్యానిర్మితమిశ్యపి॥ (౧౦౨

సర్వేషప్రాపువస్సృత్వచక్షుశ్చత్రాఫలంసురాః॥ \*

శ్రీవత్సలత్కైత్రైత్యరిచ్ఛప్రహృత్పదాంవరః॥ (౧౦౩

నైవాసీదక్షిసాహస్రమిదానీంవీక్షీతుంశివమ్॥ \*

ఇతివిష్ణువిధీచిత్రేమేనాతేతౌపృథక్పృథక్॥ (౧౦౪

ఇన్ద్రస్యనాలమత్తాస్తుసహస్రమపితత్రవై॥ \*

పుష్పపృష్ఠిసమాకీర్ణేదివ్యదుష్టభినిస్సవైః॥ (౧౦౫

శశ్శశ్రజవరాణాంకాహళీసాంమహారవైః॥ \*

శబ్దితేదిక్తపేస్వగ్గసుందరీనటనోజ్వలే॥ (౧౦౬

తతోత్రసమవేతానాంయతనన్దోభవద్భృది॥ \*

తంవేదవేదవేద్యోసౌశివపవనచాపరః॥ (౧౦౭

కామాక్షీ తతఃప్రసన్నోభగవానావిరాసీత్స్సయన్నివ॥ \*

సాక్షాత్ లింగమధ్యాదుమాదేవ్యాస్తనకజగణముద్రితాత్॥ (౧౦౮

## పద్మచత్వారింశోధ్యాయః. ౩౯౭

- శ్లోత్రైకాభద్రకాళీంసమాహూయప్రాహశీతాంశుశేఖరః॥ \*  
 మనాథః॥ అయిభద్రేప్రియం దేవ్యాస్సమ్యగాచరితంత్యయా॥ (౧౦౯  
 మహిమా ముఖ్యాభిలంజలంశీఘ్రంకరస్థాత్స్వకపాలతః॥ \*  
 యస్తాన్మందీకృతంతోయంప్రళయామృతమంత్యయా॥  
 తస్తాత్ప్రళయమృతాఖ్యాఖ్యాతాతివృతమాగ్రతః॥ \*  
 ఇత్యుక్తయాతథాసర్వంజలమ్ముక్తంకపాలతః॥ (౧౧౦  
 స్వస్యసఖిమదిగ్భాగేహరిబ్రహ్మదినేవితః॥ \*  
 తజ్జలంసర్వతీర్థాఖ్యంస్తవ్భయామానతేజసా॥ (౧౧౧  
 బ్రహ్మహత్యాదిపాపఘ్నంతతాగ్భ్యాంసర్వతీర్థకమ్॥ \*  
 తస్యైవస్తరణాన్నృణాంజరామరణనాశనమ్॥ (౧౧౨  
 తతస్త్రిపురహఃప్రీతోదేవీదేవవరోహరః॥ \*  
 సమృద్ధివ్యభిరాహుభ్యాంసమాఘ్రాయాననామృజమ్౧౧౩  
 మాస్తుతేభీర్మహాభాగేమాంపశ్యప్రీతమానసమ్॥ \*  
 ఏవంవాదినిచేవేశేదేవీహిమగీర్ద్రజా॥ (౧౧౪  
 దృష్ట్వాహృష్టమనాదృగ్భ్యాంముక్తాశ్లేషోత్థితాముదా॥ \*  
 ప్రణమ్యాఙ్జలిహస్తాగ్రప్రాహస్తతిమిమాంముదా॥ (౧౧౫  
 ఏషాప్రభోద్యసమఘావమహంకృతార్థా॥ \*  
 వేధాహరిచ్ఛవిదతుర్మయదఙ్గ్రియుగ్మం॥ \*  
 వాచామనోభిరనవాఽన్యనస్నివృత్తా॥ \*  
 స్తుత్యాకథంకథయశఃకరవస్త్రీభిః॥ (౧౧౬  
 దత్తంజనేనసకృదప్యవిజానతాపి॥ \*  
 యత్రేఙ్గ్రిపద్మయుగశేభిమతార్థదాయి॥ \*

- ఏతన్మయాద్యరచితంజగదీశతుభ్యః। \*  
 మేకామ్రనాథభవతేస్తునమశ్శివాయ॥ (౧౧౮)  
 జస్తుర్నయాతిశరణంశివయాపదక్షిణి। \*  
 పుల్లామ్బుజంపురరిపోమరమాభిరత్నమ్। \*  
 తావన్నకోపిగణయత్యముమేవనశ్రీ \*  
 రేకామ్రనాథతదిహాభయదోద్యభూయాః॥ (౧౧౯)  
 తుభ్యంనమోనచకరోతిశిరోయదీయమ్। \*  
 నైత్యాలయంతవయదక్షిణియుగంనచతుః। \*  
 పశ్యత్యుతార్చనవిధేన్నకరస్తుకర్తా। \*  
 తంశిగ్జనంకృతమహాఘహతాన్తధీకం॥ (౧౨౦)  
 భూవారివహ్నిపవనావృరసూర్యచంద్రః। \*  
 జీవాద్రికావృతసుభిర్విహరత్యజస్రమ్। \*  
 యోయస్యనైవవిబుధావిదురక్షిణిరేణు। \*  
 మాహాత్మ్యమేకగమామృతపితృమీడే॥ (౧౨౧)  
 యన్నామజాతుకథితంసకలధిః హేతు। \*  
 సందర్శనంపునరఘాఘహరంధుదీయమ్। \*  
 కైవల్యదోభవతియత్పదయోఃప్రణామః। \*  
 కస్తాప్రమతోనహియజేతజనోవిశుద్ధః (౧౨౨)  
 తుభ్యంనమోభగవతేస్తుమయాద్యదత్తమ్। \*  
 మృత్యుజ్ఞాయామరమదాయపరాత్పరాయ। \*  
 ఏకామ్రమూలనిలయాయనమశ్శివాయ। \*  
 వేదాన్తవేద్యవపుషేకలుషేకహస్తే (౧౨౩)

# పల్నాచ త్వారిం శౌధ్యాయః

అక్ష

విశ్వరూపాయ జగదాయ సుఖప్రదాయః \*  
 పుత్రప్రదాయపురుషేష్టవరప్రదాయః \*

కాశ్చీప్రియాయ కరుణానిధయేస్తుతుభ్యః \*  
 మేకామ్రమూలనిలయాయ నమశ్శివాయ॥ (౧౨౪

నమశ్శివాయ దేవాయ నమశ్శివతరాయహః \*  
 కాశ్చీపురీనివాసాయ నమస్త్యేశ్వరాయ తే॥ (౧౨౫

నమస్త్యేకామ్రినాథాయ నాథాయ జగతామపి \*  
 అనాథాయ సనాథాయ మయాద్యక్ష్మపయావిభోః॥ (౧౨౬

సర్వార్థహస్తే దేవాయ భక్తాభీష్టప్రదాయినే \*  
 భక్తప్రియాయ భక్తానామరిష్టఘ్నాయై నమః॥ (౧౨౭

భక్తాత్మదేహలిక్ష్ణాయ వరదాయ నమోనమః \*  
 రాకాశశాఙ్గవక్త్రాయ శశాఙ్గశిశుమాళయే॥ (౧౨౮

ఏకామ్రమూలసాథాయ తుభ్యమస్తు నమోనమః \*  
 ఇత్యేవం పరమేశాన్యాస్తుతః ప్రాహ శివస్త్రియః॥ (౧౨౯

మయామందరమైతత్సమాదీప్తా సీగిరిన్ద్రజేత \*  
 అవాభ్యాంయత్రుభంకర్కహితం లోకత్రయస్య తత్॥

నావయోర్విద్యతే భేదశ్చన్ద్రచన్ద్రీకయోరివ \*  
 యన్తన్ద్రరేఖద్రకాళిప్రాయశ్చిత్తం ప్రకల్పితమ్॥ (౧౩౦

తదనుష్ఠితమేవాద్యభవత్యాశ్రద్ధయా నహః \*  
 పూర్వమత్రమమైవాక్యాద్విసృష్టం లలితాఖ్యయా॥ (౧౩౧

త్వయా చ సృష్టమఖిలం బ్రహ్మాద్యం సకలం జగత్॥ \*  
 పశ్యాత్తురుషేకల్పే బ్రహ్మణాభ్యర్థితాప్రియే॥ (౧౩౨



- జగత్సృష్టివిపుల్యర్థంజ్ఞానశక్తైర్వినిర్గతాః ।      \*
- బ్రహ్మణమనుగృహ్యత్వంతత్పుత్రదుహితాభవః॥ (౧౩౪
- గచ్ఛమన్నిన్దకంత్యక్వాహిమవన్తమగాన్తదా ।      \*
- తస్మాదపిచమాంశాప్తాపునరేవంమహాత్మవే॥ (౧౩౫
- సేదానీంసృష్టివిఘ్నస్యప్రాచ్యుత్తమథాచరః ।      \*
- సాత్వంవృణోష్యన్తత్తోవరమిచ్ఛసిశోభనే॥ (౧౩౬
- ఇతివాచినమేకామ్రనాథంసామ్రాట్యవాచహి ।      \*
- ఇమంకాశ్చీప్రియానిత్యమావయోరభిలేశ్వర॥ (౧౩౭
- కైలాసాన్తన్దరాద్వాపిశివలోకాదపిప్రభోః ।      \*
- లస్యాన్తనిత్యంసాన్నిధ్యమావయోరత్రనాన్యతః॥ ౧౩౮
- తస్మాదత్రైవివసర్వేషాంసుఖంమోక్షసుఖాదపి ।      \*
- ప్రాణినాంకృపయాదేవభవతఃపరమేశ్వర॥ (౧౩౯
- యద్దత్తంయత్కృతంజప్తంయదిష్టంపూర్ణవచ్ఛ్రితమ్ ।      \*
- తతోఽఽటిగుణితంభూత్వానిర్వృతేరస్తుకారణమ్॥ (౧౪౦
- కృతంయేనతుయత్తేన్వినోజానతాజానతాపివా ।      \*
- తదత్రసంక్షయంయాతుసమస్తమపిపాతకం॥ (౧౪౧
- అత్రభక్తిమతాన్యథాణామవయోరక్షిపఙ్కజే ।      \*
- భుక్తిముక్తిసుఖేస్యాతాంపురుషార్థచతుష్టయమ్॥ (౧౪౨
- ఇతిదేవీవచస్సుత్వాపాహాశీతాంశుశేఖరః ।      \*
- ఎతత్సర్వంప్రతిజ్ఞాతంపూర్వమేవపునఃపునః॥ (౧౪౩
- అత్రభక్తిమతాన్యథాణాంస్వామిద్రోహంవినాప్రియే ।      \*
- అసుంసర్వంలయంయాతిభక్తిద్రోహంవినావయోః॥ (౧౪౪

# పల్నాచిత్యారింశౌధ్యాయః.

౪౦౧

తస్మాదన్యంవృణీష్యాద్యవరమిష్టతమంహృది। \*  
ఇతినఞ్చోదితాదేవీదేవేనదయితేనసా॥ (౧౪౫)

కృతాఞ్జలిపుటావప్రేవరమేవంశుచిస్సితా। \*  
దేవపూర్వంసమాహూతాసాహంకాశీతిమన్దరే॥ (౧౪౬)

శ్రుతాశ్రుతమివైతత్తద్విభావ్యమనసాస్థితా। \*  
తథైవాహమిదానీఞ్చసమాహూతాపునఃపునః॥ (౧౪౭)

తస్మాద్గృహీభవిష్యామికృపయావరదోభవ। \*  
ఇతిపృష్టవరోదేవ్యాస్తయమానముఖామ్బుజః॥ (౧౪౮)

దేవీమువాచదేవేశశ్శ్రుణుతతాగ్రణంప్రియే। \*  
అసురోపద్రుతస్యాస్యజగతోహితమిచ్ఛతీ॥ (౧౪౯)

కోశంకృష్ణంత్యజేదానీంభవశారీమమాజ్ఞయా। \*  
తతోక్తేశ్కాశీకీదుర్గాహస్తీశుమ్భునిశుమ్భయోః॥ (౧౫౦)

జనిష్యతిననదేహస్తత్పశ్యేత్యవదద్ధిరా। \*  
ఇత్యుక్తమాత్రాద్దేవేనహితాత్వకోశమమ్బికా॥ (౧౫౧)

త్వచంజీర్ణామహిరివక్షణాత్సగౌర్యభూత్వయమ్। \*  
పార్థివయామాసదేవేశంప్రణిపత్యకృతాఞ్జలిః॥ (౧౫౨)

అహంకాశీంతనుంత్యక్వాక్షణాద్గౌర్యభవజ్జీల। \*  
తదిదానీమ్నసస్యాసీన్ద్రమవాఞ్ఛామహేశ్వర॥ (౧౫౩)

ఆవయోరస్తుకల్యాణమస్యాంకాఞ్చ్యాయథాపురా। \*  
హిమవత్యమరేంద్రాణాంసదారాణాందయానిభే॥ (౧౫౪)

గౌరీకల్యాణమిత్యస్త్రిస్తోకేఖ్యాతింగమిష్యతి। \*  
పల్నాచిత్యవర్షేవసంజ్ఞాతాత్వక్తకాశీతనూరిహ॥ (౧౫౫)

పశ్చివర్షాభవన్త్యస్తాద్గౌర్యస్సర్వాశ్చకన్యకాః | \*  
 పశ్చివర్షాంతుయోకన్యాందద్యాద్విప్రాయవైద్విజః || ౧౫౬  
 రుద్రలోకంప్రయాన్త్యస్యపితరశ్చమహేశ్వరం | \*  
 అత్రాపిదేవాస్సర్వేద్భ్యసపత్నీకాన్సమాగతాః || (౧౫౭  
 యమినశ్చమహావిష్ణుర్గత్స్యసహసమాగతాః | \*  
 బ్రహ్మచభారతీయుక్తఃప్రమధాశ్చసహధిపైః || (౧౫౮  
 అద్ధాభిమానినోరుద్రారుద్రాణ్యశ్చపీనర్వశః | \*  
 ఆవయోరాగతాద్రష్టుంకల్యాణంసాదరంప్రభో || (౧౫౯

—\*ఈశ్వరఉవాచ\*—

అగస్త్యాయమయాదశ్తోవరఃకాశ్చాప్యంవరాసనే | \*  
 ప్రత్యబ్ధంఘోషేమానీఫల్గున్యాముభయోశ్చనా || ౧౬౦  
 మహోత్సవాస్తేకల్యాణంపరాకాశబిలాన్తికే | \*  
 భవత్పితృవరోదత్తోత్సాదస్తుమహోత్సవః || (౧౬౧  
 కల్యాణిగౌరీకల్యాణమద్దేదేత్రసదావయోః | \*  
 కల్యాణమేతదాలోక్యకృతసాన్నిధ్యమద్యుతమ్ || (౧౬౨  
 చతుష్కన్తోత్రఘాయాసుఃకృతకృత్యానరోత్తమాః | \*  
 ప్రత్యబ్ధంచబిలాభ్యాశేతవకల్యాణమద్దేపే || (౧౬౩  
 పశ్చివర్షాద్విజసుతాపరిచర్యాకరోతుతే | \*  
 భూరయశ్చమయాదేదేలేజగత్ప్రణేచ్ఛవే || (౧౬౪  
 ద్విప్రస్థసమ్మితాదేయాజగత్పష్టాతుతైశ్చిరమ్ | \*  
 ఇతిదత్వావరంబేవైశ్రీమానేకామ్రనాయకః || (౧౬౫  
 సమీపస్థంహరిందృష్ట్వాప్రోవాచపరమేశ్వరః | \*

శ్రుణువిష్ణోమహాభాగగౌరీకల్యాణమత్రవై॥ (౧౬౬

ప్రత్యబంధరవాణీతిఘటజాయప్రతిశ్రుతమ్॥ \*

గౌరీచప్రార్థయత్యద్యభగినీతవమాంహరే॥ (౧౬౭

తస్మాదత్రవివాహార్థముత్సవక్రియతాంత్వయా॥ \*

అస్మిన్ హి ఘాల్మనేమాసేజగతాం హితమేతవే॥ (౧౬౮

ఉత్సవేవిహితేవిష్ణోదశశమేచివసేపునః॥ \*

అగస్త్యః ఉత్తరేఘల్మనేతారేవివాహాస్తుసదావయోః (౧౬౯

ప్రీతయే ఇతిశమ్భువచశ్శ్రుత్యావిష్ణుర్నత్వామహేశ్వరమ్॥ \*

శివనిదే సమస్తదేవానాచూయచతుర్ముఖపురోగమాన్॥ (౧౭౦

శేనకా షేవాచపరయాభక్త్యాహరిరానన్దతున్దిలః॥ \*

జ్ఞాప్యం శ్రుణుధ్వముఖలాదేవాఃకామాక్షీచూతనాధయోః॥ (౧౭౧

విష్ణుకృత కల్యాణమత్రకర్తవ్యంయుష్మాభిస్త్యవరయాధునా॥ \*

కామా దిగ్భ్యస్తస్విధాచ్చసమ్భరాశ్చసీతవ్యాఃక్షణాదితి॥ (౧౭౨

క్షేత్రా తేశ్రుత్వావచనంవిష్ణోరత్యానన్దసమన్వితాః॥ \*

మనా అహంపూర్వికయాదేవాస్సర్వగ్రంథాప్యముదాన్వితాః॥ (౧౭౩

ధయోరు సృథకృపృథక్చతేనర్వసమ్భరాన్సముపాహరన్॥ \*

దావాహ ఘట్టః తతోదేవసమానీతసమ్భరైర్నధుసూదనః॥ (౧౭౪

అలంబకారయామాసకాజ్ఞాప్యంవీధీశ్వసర్వశః॥ \*

మన్తపాన్తన్తనైస్సర్వైశ్శాలాహర్త్యాదికానపి॥ (౧౭౫

రమ్భాస్తమ్భేషునారజ్గనారికేశామ్రసత్ఫలైః॥ \*

కున్దారవిద్వమన్దారపాటలీపారిజాతకైః॥ (౧౭౬

మల్లికాచమ్పకాశోకకేతకీవకుళాన్వితైః॥ \*

పుష్పైశ్చిత్రవితానైశ్చకాయమానైశ్చశోభితైః॥ (౧౭౭

# శ్రీకాంచీమాహాత్యే

- గన్ధవత్తైఃసంసిక్తస్మిన్గేస్తుషణికుట్టిమైః। \*
- శాతకుమ్భకనతుఃశ్చైర్వాణిక్యమణితోరణైః॥ (౧౭౮
- దేదీప్యమానహేమాధ్యున్యవస్త్రైర్విరాజితే। \*
- సువర్ణపూర్ణకుమ్భాగ్రలసద్దీపోఽశోభితే। (౧౭౯
- ధగధగితహేమాధ్యుదర్పణవ్రజమణ్డితే। \*
- స్వర్ణపాఞ్చాలికాకోటికరదీపవిరాజితే॥ (౧౮౦
- హేమమర్దళనిస్సాణమురళీకాహళీరవైః। \*
- ముఖరీకృతదిగ్భాగేవీణావేణురవైరపి॥ (౧౮౧
- ఉర్వశీమేనకారమ్బునాట్యవృజ్ఞకరజ్జితైః। \*
- క్వచిత్కిన్నరగన్ధర్వగీతవాణీమనోహరే॥ (౧౮౨
- క్వచిత్సేవాసమాయాతసురస్త్రీగణభూషితే। \*
- క్వచిచ్ఛూద్రవారస్త్రీగీతమజ్జగీతకే॥ (౧౮౩
- క్వచిన్సునిద్విజానీకస్వస్తివాచకఘోషితే। \*
- క్వచిద్దేవాసురైఃక్లిప్తసేవాకలహశబ్దితే॥ (౧౮౪
- నానాదేశసమాయాతకులస్త్రీగణభూషితే। \*
- నానాదేశసమాయాతరాజమణ్డలమణ్డితే॥ (౧౮౫
- కలభౌతకలాబద్ధరమ్భుస్తమ్భాళిమేదురే। \*
- స్ఫుటికోపలనోపానజాలకాచీతమాగ్రకే॥ (౧౮౬
- సువణఃచిత్రితోల్లోచపతాకాసమలఙ్కృతే। \*
- చారుచామీకరాభాసకల్యాణమణిమన్తపే॥ (౧౮౭
- సుసారరత్నచైడూర్యహేమసింహాసనోత్తమే। \*
- వజ్రమాణిక్యసజీర్ణకల్యాణమణిపీఠకే॥ (౧౮౮

# పద్మచత్వారింశోధ్యాయః.

౪౦౫

కిరిటహారకేయూరమణికుండలభూషణైః। \*

భూషితంస్వర్ణచిత్రాభ్యసటామృతపరిమృతం॥ (౧౮౯

నివేశ్యశబ్దరంవిష్ణుఃప్రియాంలక్ష్మీమథాబ్రవీత్। \*

అలశబ్దత్యప్రియోగౌరీమాకల్పైరానయేతివై॥ (౧౯౦

పత్యుక్తంకమలాశ్రుత్వాకామాక్షీంప్రాప్యతత్త్వతాత్। \*

భూషణైర్భూషయామాసభువనత్రయసుందరీ॥ (౧౯౧

శిష్టతాగ్భానమభ్యోరరజ్జితాఘ్రిసరోరుహమ్। \*

కనతాగ్భానదేదీవ్యతాగ్భ్యోబద్ధకటితటామ్॥ (౧౯౨

ముక్తాకంబుకసంవీతస్తనపశు-జకుడ్మలాం। \*

రత్నాగ్భ్యోనయసందోహరమణీయకరాజ్ఞలిమ్॥ (౧౯౩

కురువిందవశాబద్ధకటకాత్తకరామ్బుజామ్। \*

నాగమాణిక్యసంప్రీతముక్తాదామలస్థశాం॥ (౧౯౪

మాన్దాన్దమన్దలాకారరత్నకుండలమణ్డితామ్। \*

నాసాముక్తామణీన్యాజరోహిణీశాబ్జవక్త్రకామ్॥ ౧౯౫

నిజసీమస్తసీమాంతాశ్యామవజ్రలలన్తికామ్। \*

ఫాలాన్తవిలసద్రత్నమల్లికామణిశోభితామ్॥ (౧౯౬

వాళీరత్నప్రభాపాళీపరీతశ్రవణద్వయామ్। \*

ముక్తారత్నస్ఫురచ్ఛాళీరమణీయశిరోరుహమ్॥ (౧౯౭

నితమ్బునిమ్బసంలమ్బమణిరజ్జితవేణికామ్। \*

తటిత్ప్రతిభటాకారస్వర్ణపీతామ్బరావృతామ్॥ (౧౯౮

కస్తూరీఘనసారాఢ్యదివ్యచందనచర్చితామ్ \*

మల్లీచమ్మకప్రహ్లాదిసూలజాలసమన్వితామ్॥ (౧౯౯

# శ్రీ కాంచీమహాత్మ్యే

- మన్దస్తితోదరోత్పష్పశోణబిమ్బధరోజ్వలామ్। \*  
 నవయావనసంఘాతసాన్దర్యాతిథిదేవతామ్॥ (౨౦౦
- కామాక్షీముత్పలాభాక్షీందవీమక్షీణవైభవామ్। \*  
 శ్రీమదేకామ్రనాథస్యపార్శ్వేనవ్యేనివేశ్యతామ్॥ (౨౦౧
- నత్వాశివారమాభక్త్యాగృహీతసితచామరా। \*  
 వీజయామాససంయుతావాణ్యాసహముదాతదా॥ (౨౦౨
- అథాఞ్జప్తమహేశేనహరిర్నత్వాశివాస్వయమ్। \*  
 మహూత్సవేమహేశస్యదశమేదివసేశుభే॥ (౨౦౩
- శ్రీకరోత్తరఫల్గున్యాంసుమహూర్తేసులగ్నకే। \*  
 బ్రహ్మక్తతైవమస్త్రీణసంకల్ప్యచయథావిధి॥ (౨౦౪
- క్షీరాద్యైరమయాముక్తైస్సవణకరకాగ్రతః। \*  
 పాదాప్రత్యుశ్యదేవస్యభక్త్యాపరమయాహరిః॥ (౨౦౫
- స్వీయపీతామ్బరాగ్రేణమృదుసమ్మృజ్యపాణినా। \*  
 దత్వాశఙ్కరహస్తాబ్జైమధుపరకంసమస్త్రీకమ్॥ (౨౦౬
- సువణకరకాల్లత్ప్యైముక్తధారామ్బునాసహ। \*  
 శ్రీమదేకామ్రనాథాయకామాక్షీంప్రదదోహరిః॥ (౨౦౭
- దేవోపహరిణాదత్తాంపాణౌజగ్రహపార్వతిం। \*  
 అథధాతాసవిజ్ఞాప్యశమ్భవేమోహహేతవే॥ (౨౦౮
- మాణ్డల్యసూత్రం దేవేనధారయిత్వాశివాగ్రభే। \*  
 ఆపాదయిత్వాహవనంవిధివత్పఙ్కజాసనః॥ (౨౦౯
- క్రమాత్ప్రప్తపదంసాధుచారయిత్వాసమస్త్రీకమ్। \*  
 లాజహూమాదికంచాపిసర్వమణ్డళకర్తృచ॥ (౨౧౦

- కారయిత్వాస్వయంబ్రహ్మహరిణాసహస్రతః। \*  
కామాక్షీవల్లభంభక్త్యాస్తుత్వాభక్త్యాననామచ॥ (౨౦౧)
- తతోదేవాశ్చమునయోవదంతోనైగమింస్తుతిమ్। \*  
కేచిజ్జయజయేత్యుచ్చైరశ్యేహరహారేచ॥ (౨౦౨)
- తుష్టపుర్నునిపత్యైశ్చశ్రీమదేకామ్రనాయకమ్। \*  
తతోవిష్ణుంకటాక్షేణసంవీక్ష్యోవాచశబరః॥ (౨౦౩)
- లసుమోద్యతథాప్రీత్యాబ్రహ్మణంచసురేశ్వరమ్। \*  
వసిష్ఠాదీనృషీనన్యాదేవాసురగణానపి॥ (౨౦౪)
- కటాక్షేణేవసంభావ్యచానుగృహ్యదయానిధిః। \*  
ఏకామ్రనాథఃకామాక్ష్యేసహారాధవృషాధిపః॥ (౨౦౫)
- నద్విభృక్తిగణాధీశసుందరచణ్డగణావృతః। \*  
దేవైశ్చమునిభిస్సిద్ధైస్సాన్ధ్యైర్వైశ్చకీర్తనైః॥ (౨౦౬)
- గర్భవనికరైశ్చాన్యైరసురైరపిసంవృతః। \*  
నానావాద్యగణైర్గ్రీవైరప్సరోగణనాట్యైః॥ (౨౦౭)
- తాపసానాంద్విజానాంచస్వస్తివాచనఘోషణైః। \*  
ముఖరీకృతదిగ్భాగోనిర్గత్యస్వాలయాద్భుషిః॥ (౨౦౮)
- కాశ్చేంద్రదక్షిణీకృత్యసర్వవీధీర్విలోక్యచ। \*  
సంభావ్యనగరీంసుస్థామపాశ్చాలోకనైశ్చుభైః॥ (౨౦౯)
- స్వాలయంప్రాపపిశ్వాత్తాశ్రీమదేకామ్రనాయకః। \*  
హరిబ్రహ్మదిభిర్దేవైఃపూజితస్సకృపానిధిః॥ (౨౧౦)
- సర్వాదేవాంశ్చసంభావ్యప్రావిశత్పరమేశ్వరః। \*  
వృణుధ్వంవాఙ్మితందేవాఃయదోమనసివర్తతే॥ (౨౧౧)



# శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

- ఇత్యుక్తాస్సుకలాదేవాః పార్వతీరమణేనవై। \*  
 నిరీక్ష్యహృష్టాస్తద్రూపంకామాక్షీచూతనాథయోః॥ (౨౨౨  
 అప్రార్థయన్ప్రభుంసర్వేసస్త్రీకాస్సామృమీశ్వరమ్। \*  
 కృతార్థాస్తోవయంసర్వేపిత్రాఃకల్యాణదర్శనాత్॥ (౨౨౩  
 ఇతఃపార్థంజగత్సస్త్రియత్రదేవస్థితస్తవ। \*  
 వివాహస్తతతతాస్తుయువయోశ్చాస్తుసన్నిధిః॥ (౨౨౪  
 ఇతిప్రార్థయమానాస్తాతత్తస్థానేన్యవేశయన్। \*  
 యుష్మాకంహృదయేదేవావర్తతేయత్తథాస్తుతత్॥ (౨౨౫  
 యూయంకాశ్చేపురస్యాస్యరక్షార్థంతిష్ఠతానిశం। \*  
 ఇత్యాదిశతదేవేశేమగ్గాదేవ్యసుసంభవా (౨౨౬  
 మాంచస్వీకురుమేనాథకన్యాకల్యాణసమ్పదా। \*  
 ఇతిబ్రువస్తీకన్యైషాప్రణనామశుభేశ్వరమ్॥ (౨౨౭  
 అనసర్వజగన్నాథోదృష్ట్వాతాంపురతశ్శివః। \*  
 ప్రణమస్తీమువాచేదంకన్యేరక్షపురీమిమాం॥ (౨౨౮  
 కన్యయారక్షితాహాశ్చీకన్యారక్షేతివిశృతా। \*  
 ఆజ్ఞప్తావతదాదుగ్ధారరక్షేతాంపురీమ్నుదా॥ (౨౨౯  
 త్వకోశేశంప్రతిష్ఠాప్యస్వనామ్నావర్ణితంపురా। \*  
 పునఃప్రాప్తాంశివోదుగ్ధాంవివాహ్యాజగదమ్మికాం॥ (౨౩౦  
 మహూత్సనాస్తేతత్రైవరమయామాసశజ్జరం। \*  
 తదాశుమ్భునిశుమ్భాభ్యాంజగద్విప్రకృతంముహూః॥ (౨౩౧  
 దృష్ట్వాపద్మాసనోభ్యేత్యప్రార్థయామాసశజ్జరం। \*  
 భగవన్సర్వపకామనాథసర్వేశ్వరేశ్వర॥ (౨౩౨

జగద్విప్రకృతంశుమ్భునిశుమ్భభ్యాంబగత్పతే। \*  
 తయోర్వధార్థందుగ్రామైప్రదేయాజ్ఞాత్వయాధునా॥ ౨౩౩

బ్రహ్మసౌభ్యర్థితఃప్రాహకాశికీంకాలసూదనః। \*

గచ్ఛకాశికీశుమ్భస్యనిశుమ్భస్యచవిద్విషోః॥ (౨౩౪

వధాయవిన్ధ్యైలంత్యంతత్రస్థిత్యామమాజ్ఞయా। \*

అసురాన్సంహరాశుత్వచురాణాంహితేస్థితా॥ (౨౩౫

జగత్సుఖాయకల్యాణేబ్రహ్మవాక్యనియన్త్రితా। \*

ఇత్యాజ్ఞప్తాయయాశీఘ్రబ్రహ్మణాసహకాశికీ॥ (౨౩౬

విన్ధ్యమాసాన్యత్రస్థాసంహృత్యాసురసైనికాః। \*

రరసునిభిలాన్తుగ్రాదుగ్రమాత్తపరాక్రమా॥ (౨౩౭

—\*కాశికడవాచః—

ఏవమేతత్పుథావృత్తమాఖ్యాతంగిరిజాపతేః। \*

స్తనకజగణముద్రాభ్యామేకామ్రేశాక్లమభీతం॥ ౨౩౮

ప్రసక్తేనచదుగ్రాయాఃఉత్పత్తిశ్చపరాక్రమః। \*

వర్ణితాశ్చమయావిప్రాఃపావనాభవభేషజం (౨౩౯

ఇదంయేసుచినంభక్త్యాశుణ్డచివపతన్తచ। \*

త్రావయిష్యన్తివావిప్రాన్నతేషాంపునరుద్భవః॥ (౨౪౦

శత్రవోవ్యాధయన్తైచవతేషాంసశ్యేయురజ్ఞసా। \*

పుత్రపౌత్రాభివృద్ధిశ్చధనధాన్యసమృద్ధయః॥ (౨౪౧

సమ్భవేయరిచంయేషాంగృహేలిఖితమాదారాత్। \*

ఏపవస్తాన్నహింసన్తిరాక్షసానపిశాచకాః॥ (౨౪౨

# శ్రీ కాంచీమాహాత్మ్యే

నచదంతస్త్రిసర్పాస్తాః మైరియంశ్రూయతేకథా॥ \*

కామాక్షీదేవీకల్యాణకథాశ్రవణమాత్రతః॥ (౨౪౩)

కల్యాణసమ్మత్సైఖ్యానిఘక్వాస్తేముక్తిమాఘ్నయః॥ \*

ఇత్యేవంగిరిసమ్భవాతికఠినోరోజ్జోర్తికాకఙ్కరైః॥ \*

రేకామ్రాధిప తేర్వపుహింసకణంభక్త్యాసకృత్పశ్యతి॥ \*

శ్రుత్వాఽపిపరిపీయచాపిచరితంకాత్యాయసీసమ్భవం॥ \*

శ్రద్ధావాన్ససుభీభవేచ్ఛపరమాన్ముక్తింతదస్తేప్రజేత్॥౨౪౪

—శ్లోకం—

ఓమిత్యాదిమహాపురాణేశ్రీసాగ్రస్తేననత్రుమానసంహితాయాం

కాలికాఖండేతీర్థప్రశంసాయాం కాశీమాహాత్మ్యే

శ్రీమదేకామ్రనాథలిక్ష్మణికామాక్షీదేవీస్తవకఙ్కరణము

ద్రాక్షౌవిర్భావకామాక్షీకల్యాణవర్ణనం

నామపఞ్చచత్వారింశోధ్యాయః॥





## శ్రీరస్తు.

### షట్పత్వారింశాధ్యాయ ప్రారంభః.

—కౌశికఉవాచ—

- అథాతస్సమృగవక్ష్యామిశ్రుణుధ్వమ్మనిపుజ్ఞవాః॥ ౧
- కాఞ్చ్యోమాశ్చర్యసారాయామాశ్చర్యాణిమహాన్తిచ॥ (౧
- లిక్ష్ఠానియానిచిత్రాణిసిద్ధసఙ్ఖార్చితానిచ॥ \*
- లిక్ష్ఠానిస్పర్శవేదీనినానాభీష్టప్రదానిచ॥ (౨
- స్పర్శమాత్రేణలిక్ష్ఠానాంనవలోహాదికంద్విజాః॥ \*
- సువర్ణమేవభవతిశ్రుణుతేషాంస్థలానిచ॥ (౩
- పూర్వేసరిధికుణ్డస్యలిక్ష్ఠమస్తిమహత్తరం॥ \*
- ఏకంసత్యవ్రతేశస్యపూర్వేలిక్ష్ఠమవర్తతే॥ (౪
- అన్యధ్వరదరాజస్యసమీపేపూర్వభాగే॥ \*
- లిక్ష్ఠమస్తిమహద్వివ్యంస్వర్ణపద్మసరస్తటే॥ (౫
- దక్షేకురగ్గణేశస్యలిక్ష్ఠమస్తిసురత్నకం॥ \*
- తస్యపశ్చిమదిగ్భాగేతాళీనాథసమీపతః॥ (౬
- లిక్ష్ఠంధాతుమయంచాస్తిసర్వసిద్ధిప్రదంనృతాం॥ \*
- వ్యాసాశ్రయాత్పశ్చిమతస్సిద్ధకూపస్యదక్షిణే॥ (౭
- ద్రోణారణ్యాఖ్యసిద్ధేశివాల్లభచిరాయుషా॥ \*
- ద్యౌష్టాకారంస్పర్శవేదీస్థాపితంలిక్ష్ఠముత్తమం॥ (౮
- తస్మాభిషిక్తగోక్షీరమశకప్రాశనాన్నరం॥ \*
- కాయసిద్ధిమవాప్యైషాదేహోభవతినోశయః॥ (౯

# శ్రీ కాంచీమాహాత్మ్యే

- క్షలాసనాధలిక్ష్మస్యసమిపేహోత్తరస్థలే। \*  
 స్థాపితంనామసిద్ధేనసర్వదానాదసంయుతం॥ (౧౦  
 సర్వలోహమయందివ్యంనరసంలిక్ష్మముత్తమమ్। \*  
 తస్యస్వర్చనమాత్రేణస్వర్ణంభవతిలోహకం॥ (౧౧  
 తస్యైవపూర్వదిగ్భాగేత్రివిక్రమహరేఃపురః॥ \*  
 యుగద్వయసమిపేస్తిసోమదిగ్భాగతోద్భుతం॥ ౧౨  
 సిద్ధిమధ్యగతంలిక్ష్మంస్పర్శవేధిసీలామయం। \*  
 కృతాదిషుహిదృశ్యస్తేతిష్యేతానితువైవచ॥ (౧౩  
 కలావపిచదృశ్యస్తేకషాంచిత్సుకృతాత్తనాం। \*  
 ఏతాదృశానిలిక్ష్మానిబహూనినిధయోపిచ॥ (౧౪  
 సన్తికాఞ్చ్యుంచిచిత్రాణిపునరన్యాయ్యపిష్విజాః \*  
 అత్యుత్పర్యాభయంఘామిఃకాఞ్చీపుర్యోంస్తృతాబుధైః॥ (౧౫  
 రత్నానామరుసారాణాంయచారత్నాకరప్రభా। \*  
 తత్రకానిప్రవక్ష్యామిసక్షిప్యద్విజనత్రమాః। (౧౬  
 శుద్ధ్యుగధ్వమతస్త్రేణసర్వప్రత్యయకారణం। \*  
 వేద్యాసనప్రపాస్థానమణ్డపార్శ్వవాపికాః॥ (౧౭  
 తటాకగ్రామవేత్తానిసర్వాశ్చర్యాణ్యనేకశః। \*  
 తత్రాదావేకకత్రబహుత్వముపపద్యతే॥ (౧౮  
 బహువోష్యేకతాన్యాతావకోపిష్విత్వమాస్థితః। \*  
 ద్వావోష్యేకోత్రసమ్భూతశ్చిత్రంకాఞ్చ్యిమ్మసీశ్వరాః॥ (౧౯  
 ఏకవీవాత్రవైరుద్రోబహుజీవత్వమాపనః। \*  
 బహువోష్యత్రవైవేదావీకామద్రుమతాంగతాః॥ (౨౦

ఏకోఽప్యభూద్విధాశమ్భుభీవశక్త్యాత్మరూపతః। \*  
అలిక్ష్మదేవీదేవేశమభూదైక్యంక్షణాదహేహ॥ (౨౧)

త్రీణిస్థానానివేద్యశ్చచతుస్సింహాసనానిచ। \*  
సన్మికాఞ్చ్యంవిచిత్రాణిసర్వాశ్చర్యయుతానిచ॥ (౨౨)

ఏకస్మిన్నతవైజన్తర్యోవాకోవాత్రమానవః। \*  
ముక్తాత్మవత్పరేవోమిన్సిద్ధివిన్దత్రినిత్యశః॥ (౨౩)

అనేకకోటిజనసపితృకామోభవేద్యది। \*  
సజుల్పదత్రసర్వేతేనముత్తిష్ఠన్తితత్తుణాత్॥ (౨౪)

అస్యస్త్రికాస్థానవర్యేత్రమనుష్యోనేకజన్తసు। \*  
మాతృలోకదిదృశ్యుశ్చేత్సజుల్పదస్యతత్తుణాత్॥ (౨౫)

సముత్తిష్ఠన్తివైతస్యమాతరోయాశ్శివాజ్ఞయా। \*  
అత్రాన్యత్రేస్థానవర్యేనరస్సమ్ప్రప్రయద్యసా॥ (౨౬)

భార్యాభర్తృసుతాభ్రాతృమాతృష్వస్యసుతాదికాః। \*  
ద్రష్టుకామోయదిభవేద్దృష్ట్యాతాసహసాప్రియాః॥ (౨౭)

మోదమాసాద్యసర్వైశ్చచిరకాలంసతైస్సహ। \*  
సల్లాపాలాపకథనంకరోత్యేవనసంశయః॥ (౨౮)

కాఞ్చీన ఏరాట్టహాసశమ్భోస్తుదక్షిణేనాతిదూరతః। \*  
గరస్థవేది కాప్యస్తివేదికాశమ్భోస్సర్వానుగ్రహశాలిన్॥ (౨౯)

కాప్రథా తత్రప్రవేశమాత్రేణ్యణాంపుణ్యానురూపతః। \*  
వకథనమ్ సమ్భూయాపురసోబహోవ్యవస్తాగ్రకల్పానులేపవైః॥ (౩౦)

భోజనైష్ఠద్రసోపేతైశ్శయ్యాద్యైరుపచార్యతే। \*  
ముక్తాత్మతుయథావోమిన్కామాన్విసంశ్చరత్యసా॥ (౩౧)

- తథాత్రవేద్యామేకస్యాంకామా స్మిమనుజోభవేత్ |      \*
- తత్పూర్వభాగేవేద్యకాసజుల్పితఫలప్రదా |      (౩౨)
- తస్యాంప్రవేశమాత్రేణకామరూపోభవేన్నరః ||      \*
- అన్యాప్రవిష్టమాత్రాత్స్యిత్యర్థకామఫలప్రదా ||      (౩౩)
- యథాశ్చ తేతుముక్తాత్తానర్వాన్కామానహర్మిశం |      \*
- సర్వజ్ఞేనమహేశేనతద్వదత్రాపిమానవః |      (౩౪)
- ప్రవిశ్యవేదిందేవేనసర్వాన్కామాన్సమశ్చుతే |      \*
- బిలాకాశాత్పురోధాగేతైలేశస్యాపిపశ్యేమ్ ||      ౩౫
- అభిరామేశ్వరస్యాపిసామ్యయశ్చనకోన్మితే |      \*
- జీవరత్నమయీకాచిద్వేదికాస్తిమహత్తరా ||      (౩౬)
- తస్యాదర్శనమాత్రేణవృద్ధస్తరుణలాంప్రశేత్ |      \*
- వృద్ధాపితరుణీనారీభవేదదర్శనమాత్రతః ||      (౩౭)
- తతోపానతటేకాచిచ్ఛిన్తామణిశీలాస్మికా |      \*
- అస్తిపాశ్చాలికామర్త్యనారీవత్పరిధాషిణీ ||      (౩౮)
- యద్యచ్ఛిన్త్యతిమగ్నోన్తస్తత్సమీపేకృతాజ్జలిః |      \*
- తస్మైదదాతిసాతతచ్ఛిన్తితంమణిపుత్రికా ||      (౩౯)
- తత్పూర్వేవర్తతేకశ్చిత్కూపోరక్తజలాన్వితః |      \*
- తస్మిరస్పర్శనాద్బలోవృద్ధోభవతితత్త్వజాత్ ||      (౪౦)
- తరుణీచభవేద్వృద్ధాసర్వాశ్చర్యప్రదాయినీ |      \*
- హరిశాపహరేశస్యపశ్యేమేకాపివేదికా ||      (౪౧)
- తస్యాదర్శనమాత్రేణమూకోభవతివాక్పతిః |      \*
- వాక్పతిశ్చభవేన్నూకోయథాచక్షుష్పతిశ్చనం ||      (౪౨)

శ్రోత్రవిజ్ఞానయోశ్చాపితథాత్రాసాచవాక్పతిః | \*

విద్యాన్నపానదానాద్యైర్విశ్వేశ్వశాజ్ఞాప్రచోదితా || (౪౩

స్ఫుర్ధయైవమనుష్యేభ్యస్సస్థిదావేదికాసదా | \*

కాఞ్చీపు ) సింహాసనానిచత్వారికాఞ్చీయమాశ్చర్యవన్తిచ || (౪౪

రస్థమహా ) ఏకత్రజన్తోప్రాప్తస్యబ్రహ్మస్యాద్భుష్టిగోచరః | \*

శ్చర్యసిం ) వేదాగమపురాణైశ్చస్తుయమానోమరుద్గతైః || (౪౫

హాసనచ ) ఉపాస్యమానోయోగీద్వైస్సనకాదిభిరాత్మజైః | \*

తుషావ ) పరాస్తకాలేనుక్తాత్కాబ్రహ్మలోకేస్థితశ్చిరం || (౪౬

త్రినమో ) పరామృతాద్యథాశమ్భిర్ముచ్యలేమృతభాగ్జనః | \*

అన్యత్రజన్తోప్రాప్తస్యవిష్ణుస్సాన్విద్భుష్టిగోచరః || (౪౭

తత్సింహాసనమారూఢస్తూయమానస్సురర్షిభిః | \*

గరుడేనమహాలక్ష్మ్యేతథానస్తేనభోగినా || (౪౮

సహితోవాసుదేవాదిమూర్తిభిశ్చచతుర్భుజః | \*

భృగుశాపవశానీతైరవతానైశ్చసానుజైః || (౪౯

పునశ్చాన్యత్రవైకాఞ్చీంసమ్ప్రాప్తస్యమహాత్మనః | \*

సింహాసనేహరస్సాత్మాత్సాన్వృతకాలారిరవ్యయః || (౫౦

బ్రహ్మభిశ్చపడశ్చైశ్చమూర్తభీర్వప్తభిస్సహ | \*

గణానాంపతిభిస్సార్థంబ్రహ్మవిష్ణునమన్వితః || (౫౧

దృష్టిగోచరతాంయతిదయయాదేవతేభితా | \*

అన్యత్రపూర్వదిగ్భాగేదిశ్యేసింహాసనోత్తమే || ౫౨

ఆదిత్యోమూర్తిభిస్సాన్వితైర్దక్షిణైర్దక్షిణైర్దక్షిణైః | \*

నీప్త్యాద్యైశ్చక్షిజాలైశ్చనక్షత్రైర్నవభిగ్గ్రహైః || (౫౩



# శ్రీ కాంచీమహాత్మ్యే

సంయుక్తోద్భవ్యతేనర్వజన్తోప్రాప్తస్యసంతతం। \*  
ముక్తాత్మాతుయథాలోకాన్కామాన్సీకామరూప్యసౌ॥ ౫౪

సజ్జరన్యామవై గాయన్నన్నాదోన్నమహత్త్వితి। \*  
దేవతానాంచవైతాసాంసార్వత్థితాంతత్సలోకతాం ౫౫

సాయుజ్యంచాపుయాదిచ్ఛన్తథాసర్వోత్రమానవః। \*  
శ్రీమత్కుమారకోష్ఠస్థస్కందస్యకేలదక్షిణే॥ (౫౬

కుమారకోష్ఠదక్షిణస్థితవాపికావర్ణసం } వాపికాస్తిహిరణ్యాభనీరయుక్తాగుహప్రియా। \*

కలథాతమయంనాశంబినఞ్చోనీలపద్మకం॥ (౫౭

ముక్తాయుక్తాగ్రాగ్నేయకేసరాతాఞ్చనహతిం। \*

మాణిక్యదళసాహస్రంబిభ్రతకమలమత్తమం॥ (౫౮

తస్యాంహివాపికాయాస్తువికస్వరమహన్నిశం। \*

అస్త్యేకంరుచిరందివ్యంసర్వైవైశ్చరక్షితం॥ (౫౯

తస్మిన్వైకమలేబాలస్సబ్రహ్మణ్యశ్శివాత్మజః। \*

శిశున్తస్మిన్విలసత్కిరీటీతపదామ్బుజః॥ (౬౦

సర్వాభరణశోభాభ్యస్సదాన్యత్యతిసుందరః। \*

తత్రప్రాప్తవతాన్యతాన్సేవ్యవేద్యప్రిగోవరః॥ (౬౧

తత్రత్యహేమ } తంద్యప్త్యాసుంద్రసాయుజ్యంప్రాపుయ్యర్జన్తవోనిశం। \*

దృశ్యనేచపునస్తత్రస్మతాంచిత్రాణికానిచ॥ (౬౨

చూతమృతాదిప } తరవంపఞ్చతత్రైవకాఞ్చ్యంసన్తిమహత్తరాః। \*

తేఘకాఞ్చనచూతోత్రసదాముక్తామృతద్రవః॥ (౬౩

ప్రభావక } తత్సృతామృతపానేనమర్త్యమర్త్యత్వమాపుయాత్। \*

భనం } కాఞ్చీపుక్షస్తు సోన్యస్త్యైస్సచ్చాయాంనప్రయచ్ఛతి। (౬౪

తృతీయ స్తిన్ద్రిదేవృక్షఃపుష్పహీనస్సదాఫలః | \*

యోనర స్తత్ఫలంభుక్తైకాయశుద్ధింసచాపుయాత్ || (౬౫)

సర్వవృక్షప్రసూనాధ్యోమధూకస్సచతుర్థకః | \*

అఘ్రాయతత్సుమంమర్త్యఃకామయాపధరోభవేత్ || (౬౬)

ఉదుమ్బరస్సర్వవృక్షఃపంచమఃపరికీర్తితః | \*

తత్రత్య తత్త్వీరపానతోజస్తుస్సర్వకాయోభవేద్ధ్రువం || (౬౭)

మయా షట్పక్షిణశ్చసన్త్యత్రమయూరస్తేషుశోభనః | \*

రాదిష అకాలజలదాకర్షీకేకయానిజయాసదా || (౬౮)

ట్టుక్షివర్ణ సమ్ వేదవేదాన్తనిష్ఠాతత్కుకస్సకలశాస్త్రవిత్ | \*

గోవిందపాతకస్థానేమునిభిస్సహవర్తతే || (౬౯)

జ్యోతిర్విద్యాపటఃకన్చిప్తిక్లశఃపక్షిపుక్లవః | \*

వేదనూపురసంజ్ఞస్యసమిపేస్తిమహేశితః || (౭౦)

సర్వజ్ఞఃకన్చనాత్రాస్తికపోతస్సాధుసమృతః | \*

సర్వసక్తీతకుశలాశారికాచిత్రరూపిణీ || (౭౧)

వామదక్షిణపార్శ్వస్థేచైతచూతతరోస్సదా | \*

చక్రవాకస్తుసర్వేషాంవస్తోభిష్టప్రదస్సృతః || (౭౨)

చక్రతీర్థసరస్తిరేవర్తతేపక్షినాయకః | \*

సప్తస్థానానిసస్తిహకాఞ్ఞామద్భుతవన్దిచ || (౭౩)

కాశ్చీన ఏకత్రత్రూయతేవార్తాదేవానాంశ్రవణప్రియా | \*

గరస్థా అన్యత్రత్రూయతేనిత్యంమహాదున్దుభినిష్వనః || (౭౪)

ఘృతస తాళీనాథోత్తరేచిత్రమమ్మికావనపశ్చిమే | \*

ప్రస్థాన లిక్లంస్వాయమ్భువంచాస్తిప్రభాభిర్బహుభిర్యుతం || (౭౫)

ప్రభావః

శశోభూత్వాపురాజీష్ఠఃపూజయామాసతంశివం। \*  
(2౬)

పూజామధ్యేకరీకచ్ఛిద్విఘ్నార్థంసముపస్థితః॥ \*  
(2౭)

శశంతంమత్తమాతశ్చోద్రుదావకృపయేశితః। \*  
(2౮)

సోపిమత్తకరీతత్రకాన్తిశీకశ్శశాదభూత్॥ \*  
(2౯)

తదారభ్యచతత్థానంకరిరోధకమీరితం। \*  
(౩౦)

పరత్రచాపిపాతాళవారైశ్రవణమద్భుతం॥ \*  
(౩౧)

అతైలపూరస్తత్రాస్త్రీకుత్రచిద్దీపఉత్తమః। \*  
(౩౨)

కుత్రచిత్సమ్ప్రవిష్టస్యదేవలోకప్రదర్శనం॥ \*  
(౩౩)

కుత్రచిద్దిగ్భ్రమస్సర్వస్థానాంభవతితత్రవై। \*  
(౩౪)

కాఞ్శ్చా } అష్టాసరాంసినస్తీహానానాచిత్రకరాణిచ॥ \*  
(౩౫)

మష్టసరో } ఏకత్రస్నానమాత్రేణసర్వఃకాఞ్చనతామియాత్॥ \*  
(౩౬)

వర్ణనమ్ } అన్యత్రతత్కాన్తిస్సాన్యత్సానమాత్రేణమానవః॥ \*  
(౩౭)

భస్మలోకప్రదంస్నాతుస్సరస్సరోత్తమంస్తృతం। \*  
(౩౮)

అభీష్టమన్యత్సర్వేషాంప్రయచ్ఛత్యుత్తమంసరః॥ \*  
(౩౯)

పుష్టమాత్రప్రదంకిఞ్చిత్సరస్సర్వసుఖాస్పదం। \*  
(౪౦)

మోక్షప్రదంసరఃకిఞ్చిత్సానమాత్రేణదేహినాం॥ \*  
(౪౧)

జ్ఞానప్రదంతదైవాన్యత్సర్వపాపనివారణం। \*  
(౪౨)

వ్యాధిషీడాప్రశమనంసరస్సర్వస్యదుర్లభం॥ \*  
(౪౩)

నవధాన్తి } శిలారామాచవైకాఞ్శ్చానవధానమ్ప్రకీర్తితా॥ \*  
(౪౪)

తశిలారా } దృష్టమాత్రేణదేవత్వప్రాప్తికృత్ప్రథితాశిలా॥ \*  
(౪౫)

మవణా } మహాహిదప్తమత్యస్యవిషమోక్షకరీపరా॥ \*  
(౪౬)

నం } సర్వసిద్ధిప్రదాకాచిన్మృతసజ్జీవినీపరా॥ \*  
(౪౭)

వ్యవహారహారాకాచిన్తధ్యసత్వంగతాపరా! \*

విశల్యకరణీకాచిత్సన్ధానకరణీపరా॥ (౮౭

పాపక్షీచపరాక్షేయాజ్ఞానదాన్యాశిలాస్త్వతా! \*

ఆరామేకుత్రచిజ్జన్తుస్సర్వవృష్టిమవాప్నుయాత్॥ (౮౮

కుత్రచిద్రౌప్యవృష్టిశ్చముక్తావృష్టిశ్చకుత్రచిత్! \*

కురువిద్వాత్తవృష్టిశ్చవజ్రవృష్టిశ్చకుత్రచిత్॥ (౮౯

వైడూర్యవృష్టిరన్యత్రపుష్యరాగమణేరపి! \*

గారుడస్యమణేర్వృష్టిరిన్ద్రసీలస్యకుత్రచిత్॥ (౯౦

దశవిధసంస్థానభాదశవిధాస్తత్రసర్వాశ్చర్యప్రదానృణాం! \*

భావార్థసంస్థాపిమూకత్వదాచైకాచారభ్రమకరీపరా॥ (౯౧

విద్యాప్రదానభాచాన్యబహురూపప్రదాశుభా! \*

అమృతత్వప్రదాదివ్యానాగలోకబిలప్రదా॥ (౯౨

దిక్షోహానసభాకాచిత్సర్వమాణిక్యవర్షిణీ! \*

ఏకాదశసంస్థానామారాత్రభ్రమకరీవ్యత్యయేనసభాపరా॥ (౯౩

కూపవర్ణసంస్థానామారాత్రభ్రమకరీవ్యత్యయేనసభాస్త్వతా! \*

ఏకాదశవిధాఃకూపాఃకాఞ్శ్యామాశ్చర్యదానృణాం॥ (౯౪

చర్మఃకూపఃపేయఃకూపఃఆజ్యకూపఃపరస్త్వనృతః! \*

కూపశ్చేతురసస్యాపితౌద్రకూపఃపరస్త్వనృతః॥ (౯౫

ఛాయాచ్ఛాదనకఃకూపోదేవలోకపథప్రదః! \*

నివృత్తిమార్గదశాన్యస్తస్మాత్కూపోత్తమోత్తమః॥ (౯౬

గతిదస్సర్వలోకస్యక్షీప్రమేత్యతతఃపునః! \*

ప్రతిప్రయాణదోన్యోస్తీపునచైచుకస్తుశోభనః॥ (౯౭

వినావీజంజనయతిస్వజలేనాబురంషీతౌః \*  
 లూనమాత్రేతుకేదారేభునస్సస్యసమృద్ధయః॥ (౯౮

ఉష్టేతుకుత్రచిత్తేత్రేతస్మిన్నేవదిసేఖలంః \*  
 అకృష్టపచ్యమన్యత్తుధాన్యస్యాకాణ్డోతస్యతత్॥ (౯౯

పశ్చిమతటాన్తస్త్రిపశ్చిమతటాకాశ్చకాణ్డోచ్యమాశ్చర్యమూచకాఃః \*  
 కవర్ణనమ్ప్రథమోరాత్రిపద్మాభ్యోదివాకుముదమోదకృత్॥ (౧౦౦

తటాకేకుత్రచిత్పద్మంనాళత్రయసమన్వితంః \*  
 ప్రథాతేస్వర్ణవర్ణాభ్యంమధ్యాహ్నోరజతార్జునం॥ (౧౦౧

సాయాహ్నోజితసిన్ధూరవర్ణంభవతిచార్జునంః \*  
 సాతస్యవానరాస్యత్వప్రదఃకశ్చిత్తటాకకః॥ (౧౦౨

పాపిష్ఠంకురుతేచాన్యశ్శత్రుంజన్తోస్సన్వేసేవినఃః \*  
 పుణ్యవన్తంతటాకోన్యస్సఖాయంస్వాశితస్యచ॥ (౧౦౩

జ్వాలా లింగప్రభావః } ఆదీపితేశలింగస్యపశ్చిమేస్థానవర్యకేః \*  
 విరూపాక్షేశలింగస్యచోత్తరేనాతిదూరతః॥ (౧౦౪

జ్వాలాలింగప్రభావాభ్యంకదళీకుసుమాకృతింః \*  
 శిలారూపమపిజ్వాలాయుక్తంగాత్రేతుశీతశం॥ (౧౦౫

తల్లిజ్జోర్ధ్వహస్తమాత్రేప్రమాణేవ్యోమ్నినిర్మలేః \*  
 ధృతాయాంవర్తికాయాన్తుదీపోలగతితత్త్వణాత్॥ (౧౦౬

ప్రతీనగాంలొకదృష్టింసకరోత్యతిభాస్వరఃః \*  
 తత్రైవపునరన్యచ్ఛచిత్రత్రయముపాహృతం॥ ౧౦౭

తిలయస్త్రేతిలేషీ ప్తేకుత్రచిత్రైలసస్ఫవః \*

తిలయ { దృషచ్ఛస్తోదృషత్పుత్రస్వయమేవాత్మకర్తృశా॥ (౧౮౮

స్త్రాదిచి { జ్వాలారూపాదృషద్రాతౌమిథ్యాహేజలవర్షిణీః \*

త్రత్రయ { దృషత్పుత్రస్తుయామిన్యాంస్వయంచరతిగాయతి॥ (౧౮౯

వర్ణసమ్ { కుత్రచిన్నుత్యతఃకాశ్చీరక్షకస్యజగత్పతేః! \*

సర్వదాభైరవేష్ట్రస్యశూయతేనాపురధ్వనిః॥ ౧౯౦

ఏవమాదీనసన్త్యత్రవివ్యాశ్చర్యాణిసన్తతం! \*

కృతాదిమతుదృశ్యస్తేకథాపాంచదహినాం॥ (౧౯౧

ఈదృశానివిచిత్రాణియథాముక్తాన్తనాంవిషి! \*

తథాత్రపరమేశేనవసతాంకల్పితాన్యహా॥ (౧౯౨

యేత్వత్రకుర్వతేవాసంభుక్తిముక్తిఫలాతయే! \*

భూయాసుస్తేతస్సర్వేసత్యంశక్యరూపిణః॥ (౧౯౩

అష్టోఽధికాభరణవృత్తిమథాపికృత్వా! \*

భుజ్వాపరాన్నమపికుత్సితమాదరేణ! \*

వాసోధికాశ్చేదినమశ్యలమేవజన్తోః! \*

పోతంవినావితరితుంభవవారిరానిం॥ (౧౯౪

కరభంపాలయనాగ్జ్యోమేకరాత్ర్యాంవసేన్నరః! \*

తస్యముక్తింమహాదేవోదాగ్యత్యేవనసంశయః॥ (౧౯౫

తస్మాత్తత్రజనాస్సర్వేసావధానాస్సవికర్తృసు! \*

వర్ణాశ్రమాదాంసర్వేషాంస్వస్వకర్మాణికుర్వతాం॥ (౧౯౬

# శ్రీ కాంచీమాహాత్మ్యే

ప్రసీదత్యేకచూతేశోవిపరీతోన్యకర్కణాం॥ \*

ఈదృశానివిచిత్రాణిదృష్ట్వాశుత్వానయోనరః॥ (౧౧౭

కాఞ్చిన్దుకురుతేపాపంతస్త్వాన్నాన్యోస్తీమూఢధీః॥ \*

అజ్ఞాత్వాయత్కృతంపాపంజ్ఞానహీనేనవాక్యతం॥ (౧౧౮

తత్సర్వంవిలయంయాతిజ్ఞాత్వాజ్ఞానికృతంనతత్॥ \*

జ్ఞాత్వాజ్ఞానికృతంపాపంనైవనశ్యతికుత్రచిత్॥ (౧౧౯

సర్వస్త్రిరతిలోలోపిషిద్ధోనైవస్వమాతరం॥ \*

ఆకాక్షేతుకృతచిల్లోకేయద్వత్సరోష్విమానవః॥ (౧౨౦

కుర్యాద్రతశివక్షేత్రేనపాపంభువికంచన॥ \*

శివక్షేత్రేతుపాపివృశ్శివద్రోహీనసంశయః॥ ౧౨౧

కాఞ్చీక్షేత్రేవిశేషేణకలుషంనైవకారయేత్॥ \*

జ్ఞానీవేదోక్తమాచారంపాలయేత్తత్ప్రియత్నతః॥ (౧౨౨

బ్రాహ్మణాదివ } ఆచారస్సర్వవర్ణస్యయన్సుక్రిస్తృతిచోదితః॥ \*

గ్రానాంని } కర్తవ్యశ్చసదాదేవ్యాశ్శివస్యప్రీతిమిచ్ఛతా॥ (౧౨౩

త్యాహ్ని } బ్రహ్మక్షత్రవిశఃప్రోక్తాద్విజాన్తైర్విగ్ణాకానరాః॥ \*

కవిధికథ } అధ్యేతవ్యస్తుతైర్నిత్యంసావధ్యాయస్సగురోర్ముఖాత్॥

నం } ఉపనీతైస్తథాస్వేషుసమయేషుయథావిధి॥ \*

సర్వేతుసర్వదావర్ణాస్సదారతనయాగ్నయః॥ (౧౨౪

సదాచారరతాఃకాఞ్చిన్నివసేయుర్ద్విజోత్తమాః॥ \*

బ్రాహ్మేముహూర్తేఉత్థాయశివంధ్యాత్వాశివామపి॥ (౧౨౫

ధర్మంచార్థంచసమ్పేత్స్యనియతోద్విజస త్తమః। \*  
 కాయక్లేశాద్దణ్డపాణిర్బహిర్గ్రామస్సదీంప్రజేత్॥ (౧౨౭

ప్రాచ్యంవాప్రాగుదీ చ్యంవా దేవఘాతబిలేపివా। \*

తత్రనైఋతదిగ్భాగేవిణ్వాతేవిస్మజేత్సుధీః॥ (౧౨౮

దివాసన్ధ్యాసుకర్ణస్థబహ్మసూత్రఉదజ్జుఖః। \*

కుర్యాన్మృతపురీషేతురాత్రాచేద్దక్షిణాముఖః॥ (౧౨౯

మలోత్సర్గేమైధునేచప్రసాదేదన్తధావనే। \*

స్నానభోజనకాలేచమానయుక్తమనాభవేత్॥ (౧౩౦

అన్తర్ధాయత్పజైర్బుచ్చిమింవిణ్వాతేచవిసర్జయేత్। \*

గృహీతశిశ్నోమానేనజలముద్భృత్యపాత్రతః॥ (౧౩౧

శౌచంకుర్యాత్ప్రియత్నేనమృజ్జలాభ్యామతన్ద్రితః। \*

శిశ్నశౌచంపురాకృత్వామృజ్జలాభ్యాంసకృత్సుధీః (౧౩౨

త్రివారంశోధయే దేవంమృజ్జలాభ్యాంగుదంబుధః। \*

దశకృత్వఃకరంవామముభయోస్సప్తవారతః॥ (౧౩౩

పాదౌచసప్తవారేణప్రత్యేకంశోధయేద్బుధః। \*

ఎతథ్చైచంగృహస్థానాంద్విగుణంబ్రహ్మచారిణాం॥ (౧౩౪

త్రిగుణస్తువనస్థానాంయతీనాస్తుచతుర్గుణం। \*

ఉద్భృతేనైవతోయేనగణ్ణాషంసమ్యగాచరేత్॥ (౧౩౫

చతురష్టద్విరష్టావాప్యష్టవారమతన్ద్రితః- \*

మూత్రస్యచపురీషస్యచోత్సర్గేభోజనేరతా॥ (౧౩౬



# శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

- గంగాపమాచరేద్విద్వాన్తథైవాచమనద్వయం॥ \*
- నాల్పస్నానాగ్లాభమానోజటిలోవాశిఖాజటః॥ (౧౩౭
- వాపయేదచిరాన్తాన్జ్ఞేమేఖిలాస్యాత్స్పృశచ్ఛుభా॥ \*
- బ్రాహ్మణస్యతథారాజ్ఞశ్చాచ్యవ్శత్రుర్కత్వచౌవిశః॥ (౧౩౮
- పాలాశోయంద్విజస్యేక్తఃపైపులోభూభుజస్తస్పృతః॥ \*
- బాదరోదువృశాదశ్టాప్లాక్షోవాఫవిశస్తస్పృతః॥ (౧౩౯
- కార్పాసముపవీతంస్యాద్బ్రహ్మణస్యయథావిధి॥ \*
- శాణంరాజ్ఞోథవైశ్యస్యకామృశంబ్రహ్మసూత్రకం॥ (౧౪౦
- నివీతస్తుమనుష్యాణాముపాసనవిధౌస్త్పృతం॥ \*
- ప్రాచీనావీతమిత్యేతత్పితౄణామితీయత్స్పృతిః॥ (౧౪౧
- ఉపవీతస్తుదేవానాముపవ్యయతఆశ్రయే॥ \*
- బ్రాహ్మణస్యాజినంవాసోరాజ్ఞోక్షౌమంప్రకీర్తితం॥ (౧౪౨
- శాణమేవతువైశ్యస్యబ్రాహ్మణస్యోత్తరీయకం॥ \*
- కృష్ణాజినంతథారాజ్ఞోరారవంతూత్తరీయకం॥ (౧౪౩
- బస్తాజినస్తువైశ్యస్యబ్రహ్మచర్యపరస్యవై॥ \*
- భిక్షేతబ్రాహ్మణోనిత్యభవత్పూర్వంమహీపతిః॥ (౧౪౪
- భవన్తధ్యంతథావైశ్యోభవదన్త్యంయథావిధి॥ \*
- సాయంప్రాతరుపాసీతసమిద్ధిఃపావకంబుధః॥ (౧౪౫
- తద్భస్మవిలసన్తాశీమేధావీత్యాదిమన్త్రతః॥ \*
- కుర్యాగహరహఃపూజాంలిక్తమూర్తేమృహేశితుః॥ ౧౪౬

# షట్పత్వారింశోధ్యాయః.

౪౨౫

- ఏ కామ్రనాథ దేవస్యదర్శనంచత్రిసద్ధిః। \*
- అభివాదనశీలస్యాదధవాహమితిబ్రువన్॥ (౧౪౭)
- త్రైవిద్యవృద్ధానాయుష్మాద్ద్విగ్ధకాలంజిజీవిషుః। \*
- దశవర్షంపౌరసఖ్యంసఖ్యవర్షస్తుచారుణం॥ (౧౪౮)
- త్రివర్షంపౌర్వికంశ్రోత్యగ్రినిత్యమేవాభివాదయేత్। \*
- ఊర్ధ్వంప్రాణాహయతక్రమన్తియూనస్థవిరఆగతే॥ ౧౪౯
- ప్రత్యుత్థానాభివాదాభ్యాంపునస్తాన్పత్రివద్యతే। \*
- ఆయుష్మాన్భవసౌమ్యేతివాచ్యోవిప్రోభివాదనే॥ (౧౫౦)
- ఆకారశ్చస్యనామాస్తేవాచ్యఃపూర్వాక్షరేష్లుతః। \*
- నాభినాదనశీలస్యవదేత్ప్రత్యభివాదనం॥ (౧౫౧)
- నాభివాద్యస్సవిదుషాయథాశూద్రస్తథైవసః। \*
- ఏవమాచారశీలస్సబ్రహ్మచారీజితేన్ద్రియః॥ (౧౫౨)
- ఏకామ్రినాథప్రీత్యర్థంవేదాధ్యయనమారభేత్। \*
- అధీయాతగురోరేవవీక్షమాణోగురోర్తుభిం॥ (౧౫౩)
- అధ్యాపనంయఃకరోతికారయత్యపివాద్విజః। \*
- ప్రసాదేనతరత్యేనశ్చమోఘసిద్ధించగచ్ఛతి॥ (౧౫౪)
- త్రావణ్యాంప్రోష్ఠపద్యాన్తుపౌర్ణమాస్యాముపాకృతిః। \*
- మాసంప్రవోషేనాధ్యాయస్తైష్ఠ్యాముత్సర్జనంస్తృతం॥ ౧౫౫
- తతఃపరంశుక్లపక్షేనేదాధ్యయనమారభేత్। \*
- కృష్ణేజ్ఞానాయథాన్యాయమధీయాతద్విశోత్తమః॥ (౧౫౬)
- అధీత్యవిధివద్యేదాన్వేదౌవేదమధాపివా॥ \*
- అవిప్లుతబ్రహ్మచర్యోగ్రహస్థాశ్రమమాశ్రయేత్॥ (౧౫౭)

## శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే

ఆచార్యాయప్రియంవిద్వాన్తనమాహృత్యభక్తీశః |

నచ్చిన్ద్యౌద్యైప్రజాతస్తుమితవేదానుశాసనం || (౧౫౮

ఏవంనిర్వహతేయస్తుబ్రహ్మచర్యంద్విజాగ్రణీః |

ససర్వంలభతేశ మ్భోగ్యహమేధేచయాన్యపి || (౧౫౯

ఋశాదార్షాద్విముక్తస్సచ్చిహ్నఘాయాయకల్పతే |

శూన్రాయద్యధికాశ్చివాసనిరలోభక్తోవిరక్తోభవేత్ |

వేదైకామ్రకృతాలయస్యసవిధేగేమేవసన్నాత్మనః |

పుష్పారామకృతశ్రమస్సుమనసామ్మూలాభిరామోదయన్ |

దేవేశాఙ్గీసరోజమాత్రనియమోరుద్రాక్షభస్మాలయః

ఓమిత్యాదిమహాపురాణేశీస్కాన్దేననత్కుమారసంహితా

తాయాం కాళికాఖండేతీర్థప్రశంసాయాం కాశ్చీ

మాహాత్మ్యేనిత్యాహ్నికచారప్రశంసానామ

షట్పుత్వారింశోధ్యాయః



# శ్రీరస్తు.

## సప్త చత్వారిశాధ్యాయప్రారంభః

—\*కాశికడవాచ—\*

- అధీత్యవిధివద్యేదావైష్టికోనివసేత్సదా। \*  
గురావేవవిముక్తశ్చేత్సాన్మయాద్వాభరితృధీః॥ (౧)
- అనుజ్ఞాతస్సగురుణాచేవపితౄణముక్తయే। \*  
కృతగోదానకగ్ధాభార్యాంవిద్వేత్సలక్షణాం॥ (౨)
- పశ్చిమాత్సప్తమాదూర్ధ్వంమాత్పతఃపితృతస్తథా। \*  
అఘోరచక్షుషంసాధ్యైఃపతిఘ్నైఃసులక్షణాం॥ (౩)
- అరోగిణీంభ్రాతృమతమసప్రవరగోత్రజాం। \*  
వివాహ్యావిధిపద్విద్వాన్దేవపితౄణముక్తయే॥ (౪)
- తదూర్ధ్వంకాలయోరేవనోజనంగృహమేధినాం। \*  
అగ్నిహోత్రసమంప్రీతంద్వాత్రింశద్గ్రాససమ్మితం॥ (౫)
- కాలాస్తరేతవిహితాత్పత్తిశ్చాన్మహనైతయోః। \*  
అనయోశ్చప్రియంయచ్చతదేతస్మిన్నహస్యమూ॥ (౬)
- సుజ్ఞేయాతామిథోరాత్రాశయ్యాతాంసక్లవర్జితా। \*  
శ్వోఘాతేపక్షయోస్తతస్థాలీపాకయథావిధి॥ (౭)
- కుర్యాతాశ్రద్ధయోషేతానైవవిశ్వ్రీంచకర్కతా। \*  
పశ్చిమూనానివృత్త్యర్థంపశ్చయజ్ఞపరాచరణి॥ (౮)

# శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

- గృహ్యగౌర్వపాననకుర్యాత్సాయంప్రాతర్యథావిధిః । \*  
తత్రపఞ్చమహాయజ్ఞాన్ప్రకృత్యత్ప్రత్యహంద్విజః॥ (౯
- దేవయజ్ఞోపితృయజ్ఞోఘాతయజ్ఞోఘమానుషః । \*
- బ్రహ్మయజ్ఞశ్చపక్షైర్తేమహాయజ్ఞాఃస్రకీర్తితాః॥ (౧౦
- యదగ్నోసనిధంవైకాంజహూతినహించామరః । \*
- యచ్చిత్తభ్యస్సవధాపోవాకరోతినతుపైత్వకః॥ (౧౧
- యచ్చలింఘాతసఘ్నేభ్యఃహరత్యేవోహిభాతికః । \*
- బ్రాహ్మణేభ్యోయదన్నంవైదదాతినహిమానుషః॥ (౧౨
- యత్స్విధ్యాయమధీతేతద్యగ్యజుస్సామవాద్విజః । \*
- బ్రహ్మయజ్ఞాభిధఃప్రోక్తోమహాయజ్ఞస్సపఞ్చమః॥ (౧౩
- పఞ్చానామపియజ్ఞానాంబ్రహ్మయజ్ఞోమహత్తరః । \*
- తస్మాదనేనయజ్ఞేనయత్యమాణోద్విజోత్తమః॥ (౧౪
- ప్రాచ్యాందిశ్యపివాగ్రామాత్ప్రగృహీచ్యామథాపివా । \*
- ఆదిత్యేవోదితేవిప్రోయత్రగ్రామోనదృశ్యతే॥ (౧౫
- తత్రనద్యాంకృతస్మానశ్శుక్లఘోతవరామృతః । \*
- ధృతతిపుణ్యగుద్రాక్షోదర్భేష్వాసీనఆత్మవాన్॥ (౧౬
- ఆచామేత్త్రిర్జలంశుద్ధంహీనంతత్యేనబుద్ధ్యైః । \*
- ఋషీర్వైశ్యయజుషామాస్యంద్విరున్మృజ్యసకృత్సప్తశేత్॥
- సామ్యుఃప్రీత్యైశిరశ్చక్షుర్దాసీకాశోత్రహృత్సప్తశేత్ । \*
- అథర్వాగ్నిరసాంకల్పపురాణాదిముదేతదా॥ (౧౮
- ఋగేకాయజురేకంవాసామవాధర్వణస్తువా । \*
- యథాశక్తిపలేద్విద్వాద్దేవర్షిపితృత్వప్తయే॥ (౧౯

- ఏకామ్రనాథదేవస్యప్రీతయేచవిశేషతః। \*  
 వేదమూలంజపేన్నిత్యంయథాకాలమతన్ద్రితః॥ (౨౦)
- సహ్యస్తాచ్చపరోధర్మఉపధర్మోన్యఉచ్యతే। \*  
 వేదాస్సుదుశ్చరంతప్తాతపఆమ్రత్వమేత్యతే॥ (౨౧)
- ఛాయాంకుర్వన్తిదేవస్యతస్మాదేషశ్రుతిప్రియః। \*  
 బ్రహ్మయజ్ఞంద్విజశ్రేష్ఠంకృత్వాన్వహమతన్ద్రితః॥ (౨౨)
- గాయత్రీంత్రిపరేత్పశ్చత్తథైవార్ధర్చశఃపునః। \*  
 తతస్తాంవ్యాహృతీభిశ్చసర్వామేవపరేద్ద్విజః॥ (౨౩)
- సత్యంతపశ్చశ్రద్ధాయాంజుహృమీతిఉదీరయన్। \*  
 నమోబ్రహ్మణశ్చత్యేతాంత్రిపరేచ్ఛ్రద్ధయాసహ॥ (౨౪)
- తతోష్టోత్తరసాహస్రంగాయత్రీంశద్ధయాజపేత్ \*  
 పశ్చాక్షరీంసప్రణవాంద్వాదశాపిసహస్రకం॥ (౨౫)
- శతరుద్రీయమపివావసోర్ధ్వారాసమన్వితం। \*  
 అనీయపత్రపుష్పాణిపూజార్థంపురశాసితః॥ (౨౬)
- సక్లమాత్పూర్వమశ్యేత్యస్వగృహేతన్ద్రిధాయవై। \*  
 ప్రీత్యర్థంసర్వకార్యాణిశద్ధయాసమదీప్యచ॥ (౨౭)
- మధ్యాహ్నశివగణాయాంస్నాయాద్వైవిధిపూర్వకం। \*  
 గోమయేనమృదాదేహముపలిప్యసమన్త్రకం॥ (౨౮)
- తత్రదేవానృషీంశ్చాపిపితౄగన్ద్రస్పృభక్తతః। \*  
 కృతమధ్యాహ్ననియమశ్శ్రేతభస్మత్రిపుణ్ద్రిఘ్నమ్॥ (౨౯)
- ఉపస్థాయది నాధీశమీశమూర్తింజగత్పతిం। \*  
 వేదైకామ్రతరోర్క్తులేవేదమూర్తింవిముక్తీదం॥ (౩౦)

# శ్రీ కాంచీమాహాత్మ్యే

- ప్రణమ్యపరయాభక్త్యాప్రసాద్యవివిగ్నేస్తవైః | \*  
ప్రదక్షిణక్రమేనైవసర్వావరణదేవతాః || (౩౦)
- సంప్రార్థ్యాభ్యేత్యభవంతత్రదేవంత్రయమ్మకం | \*  
లిక్లేదినేదినేదేవమాత్మార్థేసమ్యగర్చయేత్ || (౩౧)
- తతశ్శివాగ్నైతానేస్తార్తాగ్నవాసదాశివం | \*  
సమిద్భిరాజ్యైశ్చరుభిఃపూజాక్షంహూమమాచరేత్ || (౩౨)
- వైశ్వదేవంచసింధాన్నహూమంకుర్యాద్యథావిధి | \*  
ఆశ్వచణ్డాలకాస్తంచధర్తాదిభ్యోబలింహరేత్ || (౩౩)
- తత్రపంచమహాయజ్ఞావిద్వాన్సమ్యక్సమాచరేత్ | \*  
అతిథింకాలసంప్రప్తమామ్రమూలపతింస్తరణ || (౩౪)
- అన్నేనతర్పయేద్ధీమానభ్యాగతజనానః | \*  
జిత్వేంద్రియాయశుద్ధాయయతయేచశివాత్మనే || (౩౫)
- భిక్షంచవిధిపద్ధత్యాబాలావృద్ధాంశ్చరోగిణః | \*  
అస్తర్వత్ప్రీత్యవనితాఃపూర్వమేవాశయేద్ధృషీ || (౩౬)
- పశ్చాత్స్వయంచహృష్టాత్పద్విరాచమ్యయథావిధి | \*  
ప్రాజ్ఞుభోన్నానిభుజ్జీతసూర్యాభిముఖివవా || (౩౭)
- కృతప్రాణాగ్నిహూత్రస్సనరబశేకబశేశివం | \*  
సామ్యమేకామ్రనాథేశంధ్యాత్వాతుయతవాక్సుచిః || (౩౮)
- దావ్రింశత్రుబళాన్యేవసోపదంశఘృతాన్యసాః | \*  
ఘృత్వాబస్థజవైస్సాకంప్రత్యాశ్యాన్యకరాక్షుక్రికం || (౩౯)
- ద్విరాచమ్యాసనాసేనోధ్యాయన్నీశాక్షిపఙ్కజం | \*  
ప్రాణానామసివైగ్రన్ధిరుద్రోమావిశనోస్తకం || (౪౦)

భుక్తేనాసేనచాన్నేనమామాప్యాయస్వభోవిభోః \* (౪౨)

అణ్ణుష్ఠమాత్రోహృస్థోపియశుశోణ్ణుష్ఠమాశ్చతః॥

ఈశస్సర్వస్యజగతఃప్రభుఃప్రీతాతివిశ్వభుక్ । \* (౪౩)

ప్రాణేశ్వరాయశ్రర్వాయసమర్ప్యాన్నంస్వమాశితం॥

పశ్చాద్భుష్టజనైస్సాకంకృతతామ్బూలచర్వణః । \* (౪౪)

మాహాత్మ్యమిదమేనాసావజస్రంశ్రుణుయాన్తుదా॥

అతథర్హార్థకామానాంమోక్షస్యాపిశ్రుతఃప్రభుః । \* (౪౫)

ఏకామ్రనాథఃకామాత్యోపరమాకాశరూపయా॥

కథానామపిసర్వస్వమిదంమాహాత్మ్యముత్తమం । \* (౪౬)

వర్ణాశ్రమాదామాచారస్సర్వశాస్త్రసముద్భవః॥

తస్మాన్మాహాత్మ్యమేవేదంశ్రుణుయాత్సతతంబుధః । \* (౪౭)

ఆసాయంస్వసహాయైశ్చసహితోమహితాద్విజాత్॥

తతోబహిఃపురాన్ముత్రపురీషేతువిస్మయచ॥ \* (౪౮)

ధృతత్రిపుణ్ద్విరుద్రాక్షస్సాయంసన్ధ్యాముపాస్యచ॥

ఆక్షోదయాజ్జపపరస్సావిత్యాగ్నిప్రయతాత్తవా॥ \* (౪౯)

తతస్సమేత్యదేవేశరిసామృతేకామ్రనాయకం॥

సముపాస్యస్వగృహ్యగ్నిసరిచర్యాసరాయణః । \* (౫౦)

భుజ్జీతాతిథిభిస్సార్ధంశివధ్యానపరాయణః॥

సదానిశాయాన్వైర్వరేవదారైస్సహతుసంవిశేత్ । \* (౫౧)

పర్వవర్ణమృతావేవతైరేవాన్యతఆత్తవా॥

ప్రమాదాదపినాన్యత్రయభింకుర్యాద్విచక్షణః । \* (౫౨)

పరచారాస్సస్వసృసమాశ్శివకన్యాస్సమాతృభిః॥



- వైష్ణవ్యశ్చతథాదాస్యస్తస్మాద్ధారేషుసంవిశేత్ | \*  
 రేతఃకుడ్డేషుపతనమాత్మనోసరకేస్తరః || (౫౩)  
 సుప్యాదాత్వార్థదేవస్యపాదమూలేప్రసన్నధీః | \*  
 సహశయ్యాస్త్యతాయావత్సన్నిపాతంస్త్రియాత్మనః || ౫౪  
 ఏవందినేదినేస్వాత్మాసదాచారరతస్యవై | \*  
 ప్రసీదతనసద్దేహస్తస్యైకామాధినాయకః || (౫౫)  
 తత్ప్రసాదేనయుక్తస్యముక్తిస్తస్యసంశయః | \*  
 చతుర్థమాయుషోభాగంకృతదారోగ్యహేవసేత్ || (౫౬)  
 అద్రోహేజైవభూతానామల్పద్రోహేణవాపునః | \*  
 యావత్తిస్తాంసమాస్థాయవిప్రోజీవేదనాపదే || (౫౭)  
 యాత్రామాత్రప్రసిద్ధ్యర్థంస్వకర్తృభిరగ్నిహైః | \*  
 అక్లేశేనశరీరస్యకుర్వీతధనసచ్చయం || (౫౮)  
 ఋతామృతాభ్యాంజీవేతమృతేనద్రుమృతేనవా | \*  
 సత్యానృతాభ్యామపివానశ్వప్యత్యాకదాచన || (౫౯)  
 ఋతముచ్ఛసిలంజ్ఞేయమమృతంస్యాదయాచితం | \*  
 మృతంతుయాచితంభైక్షంప్రమృతంకర్షణంస్యృతం || (౬౦)  
 సత్యానృతంతువాణిజ్యంతేనచైవాపిజీవ్యతే | \*  
 సేవాశ్వప్యత్తిరాఖ్యాతాతస్మాత్తాంపరివర్జయేత్ || ౬౧  
 అజింహామశతాంజీవేద్వేదబ్రాహ్మణజీవికాం | \*  
 అతోన్యథాప్రవృత్తిస్తురాక్షసోవిధిరువ్యతే || (౬౨)  
 అతోన్యతమయావృత్యాజీవంస్తుస్మాతకోద్విజః | \*  
 స్వగ్ధాయుష్యయశస్యానివృతానీమానిధారయేత్ || (౬౩)

- వేదోదితంస్వకంకర్తృనిత్యంకుర్యాదతస్మిత్తః॥ \*  
 తద్ధికుర్వన్యథాశక్తిప్రాప్తోతిపరమాంగతిం॥ (౬౪  
 సర్వాన్పరిత్యజేదధ్ధాన్వాధ్యాయస్యావిరోధియత్॥ \*  
 యథాతథాయాపయంస్తుసహ్యస్యకృతకృత్యతా॥ (౬౫  
 వయసఃకర్తృణోత్యర్థంశ్రుతస్యాభిజనస్యచ॥ \*  
 వేషవాగ్బుద్ధిసారూప్యమాచరన్విశూరేదిహ॥ (౬౬  
 బుద్ధిపుద్ధికరాణ్యాశుధనానిసమితానిచ॥ \*  
 నిత్యంశాస్త్రాణ్యవేక్షేతనిగమాంత్యైవవైదికాః॥ (౬౭  
 దీక్షాపూతోధవీక్షేతవేదసారాన్నివాగమాః॥ \*  
 అధీయాతేశసిద్ధాంతశాస్త్రంనిత్యంగురోర్ముఖాత్॥ ౬౮  
 యథాయథాహిపురుషశ్శాస్త్రంసమధిగచ్ఛతి॥ \*  
 తథాతథావిజానాతివిజ్ఞానంచాస్యగోచరే॥ (౬౯  
 వేదాగమవ్రతస్సాతాఃశ్రోత్రియాన్సహమేధినః॥ \*  
 నిర్వాణదీక్షితాశుద్ధాన్సిద్ధాన్తజ్ఞానకోవిదాః॥ (౭౦  
 పూజయేద్ధవ్యకవ్యాభ్యాంవిపరీతాంస్తువర్ణయేత్॥ \*  
 రాజతోధనమన్విచ్ఛేత్సంసీదన్సాతకఃకుఠా॥ (౭౧  
 యాజ్ఞాస్తేవాసినోవాపినత్వన్యతగతిస్థితిః॥ \*  
 నసీదేత్సాతకోవిప్రకుఠాశక్తఃకథచ్ఛన॥ (౭౨  
 నజీర్ణమలవద్వాసాభవేచ్ఛవిభవేనతి॥ \*  
 స్తప్తకేశనఖశ్చశ్రుదస్తశుక్లామృరశ్శుచిః॥ (౭౩  
 వైణవీంధారయేద్యష్టింసోదకంచకమణ్డలుం॥ \*  
 యజ్ఞోపవీతంవేదంచశుభేచమణికుణ్డలే॥ (౭౪

# శ్రీకాంచీపరాహిత్యే

అన్యగా రేగవాంగోష్టే బ్రాహ్మణానాం చ సన్నిధౌ । \*  
 స్వాధ్యాయేభోజనే చైవ దక్షిణం బాహుముద్ధరేత్ ॥ (౭౫)

బ్రాహ్మేముహూర్తే బుధ్యేతథర్థారావనుచింతయేత్ । \*  
 కాయక్లేశాంశ్చ తస్మై లాస్వేదతత్త్వార్థమేవచ ॥ (౭౬)

వేదాంతస్యైవ విజ్ఞానసునిశ్చితధియాంసతాం । \*  
 వేదతత్త్వార్థభూతో యం మహేశ్వర ఇతి స్థితిః । (౭౭)

ఉత్థాయావశ్యకం కృత్వా కృతశౌచస్సమాహితః । \*  
 పూర్వాంసస్థ్యాంజపంతిష్ఠేత్స్వకాలే చాపరాంధితః ॥ (౭౮)

ఋషయోద్గర్హణాయుష్యహంగోగ్యంచ సమాప్నువత్ । \*  
 ప్రజ్ఞాయశ్చక్రీర్తిం చ బ్రహ్మవర్చసమేవచ ॥ (౭౯)

అమృతోశ్శ్రీమిమన్విచ్ఛేన్నైనామస్యేనదుర్లభాం సత్యం  
 బ్రూయత్ప్రియం బ్రూయాన్నబ్రూయాత్సత్యమప్రియం ॥

సర్వదా శివమేకామ్రనాయకంచింతయేద్ధృదా । \*  
 సహదేవ్యా విశాలాక్ష్యైకా మాత్యైసుకుమారయా ॥ (౮౦)

రుద్రాక్షాలజ్యోతోనిత్యం కర్ణకర్ణశిరఃకరే । \*  
 శ్రౌతం భస్మసదాధార్యం స్థానపశ్చదశస్వపి ॥ (౮౧)

తిర్యక్తిపుణ్డ్రూపేణ విదుషావేదమస్త్రతః । \*  
 ఉద్ధూళనంతిపుణ్డ్రించనకదాచనలఙ్ఘయేత్ ॥ (౮౨)

శ్రుత్యావిధీయతేయస్త్వాత్తత్యాగీపతితోభవేత్ । \*  
 ద్విజానాం వేదనిష్ఠానాంతిపుణ్డ్రింభస్త్వాస్తృతం ॥ (౮౩)

ఇతరేషాంతుకూద్రాణామశివాశ్రయితాంతథా । \*

## స్తవచత్వారింశోధ్యాయః.

ఉద్ధృతృణ్ణాదికంఘార్యంనాన్యేషామిహిస్థితః॥ (౮౫

అన్యథైచ్చతాదృశంకర్మమజ్ఞతేనకీర్తితం॥ \*

వేదాగమసమాదిష్టమాచారంసమ్యగాచరేత్॥ ౮౬

మజ్జశాచారయృక్తానాంసత్సంప్రయతాత్మనాం॥ \*

జపతాంజుహ్వతాంచైవవినిపాతోనవిద్యతే॥ (౮౭

వేదాభ్యాసేనసతతంశౌచేనతపనైవచ॥ \*

అద్రోహేనైవభూతానాంజాతింస్తరతిపార్షిక్వీం॥ (౮౮

సంస్తరన్పార్షిక్వీంజాతింశివమేవశ్రయేద్ద్విజః॥ \*

మైత్రంప్రసాదనంస్నానమజ్జనందస్తథావనం॥ (౮౯

పూర్వాహ్లాపవకరీవతదేవతానాంజ్ఞానాజనం॥ \*

దైవతాన్యధిగచ్ఛేత్సుధార్మికాంశ్చద్విజోత్తమాః॥ (౯౦

ఉపేయాదీశ్వరంనిత్యంయోగక్షేమార్థసిద్ధయే॥ \*

శ్రద్ధాకృతాన్యత్సదాకాలంయథాకాలమతన్ద్రితః॥ (౯౧

యస్మిన్యస్యపితామాతాప్రమీయేతాంనరస్యతా॥ \*

అముష్మికలోకేభవతఃపితృభిస్సహపూర్వితైః॥ (౯౨

తస్మిన్మతాతతఃకుర్యాదబ్ధేబ్ధేనాథమాదరాత్॥ \*

అమాన్వపివిశేషేణకృష్ణపక్షేషుసర్వదా॥ (౯౩

కన్యాకుమ్భగతేచారేమన్వాదిష్యాయుగాదిషు॥ \*

దేవాసురోరగాణాంజ్ఞానధర్వాణాంచరక్షసాం॥ (౯౪

షనుష్యాణాంజ్ఞానర్వేషాంపితరస్యరిషేక్రమాత్॥ \*

విరాట్సుతాసోమసుతాస్సాధ్యానాంపితరస్తన్మతాః॥ (౯౫

# శ్రీ కాంచీమాహాత్మ్యే

అగ్నిష్వాత్తాశ్చ దేవానాంమరీచేపితరస్సుతాః ।      \*

అతోహిరణ్యగర్భస్యయేమరీచ్యాదయస్సుతాః॥      (౯౬

తేషాంఋషీణాంసర్వేషాంపుత్రాఃపితృగణాస్తస్మిన్తాః॥\*

దైత్యదానవయతాణాంగర్భరోష్వరగరక్షసాం ।      (౯౭

సుపర్ణకన్తురాతాఞ్చస్త్రుతాబర్హిషదోద్విజాః॥      \*

సోమపానాఞ్చనిప్రాణాంక్షత్రయాణాంహవిర్భుజాం । (౯౮

వైశ్యానామాజ్యపానాఞ్చసూద్రాణాస్తుసుకాలినాం॥      \*

సోమపాస్తుకపేపుత్రాహవిష్మన్తోజ్జీరస్సుతాః ।      (౯౯

పులస్త్యస్యాజ్యపాంపుత్రావసిష్ఠస్యసుకాలినః॥      \*

యపతేతుగణాముఖ్యాఃపితౄణాంఽరికీర్తితాః ।      (౧౦౦

తేషామేవహివిజ్ఞేయంపుత్రప్రాత్రమనన్తకం॥      \*

ఋషిభ్యఃపితరోజాతాపితృభ్యోదేవదానవాః ।      (౧౦౧

దేవేభ్యశ్చజగత్సర్వఞ్చరస్థాణ్యనుసూర్వశః॥      \*

రాజతైర్భజనైరేషామపివారజతాన్వితైః ।      (౧౦౨

ధార్యాపిత్రద్దయాకాఞ్చ్యమక్షయాయోపకల్ప్యతే॥      \*

తస్మాత్కాశ్యపేపురేవిద్యాన్భ్రాహ్మణాన్పఞ్చైపావకాన్ ।

అపాక్షేయాన్సర్జయిత్వాశిసభక్తిపరాఙ్ముఖాన్॥      \*

భోజయేత్పితృక్షుప్త్యర్థమేకామ్రేశప్రియేరతః ।      (౧౦౪

క్రవ్యారాఃపితరోయత్రతృతాదిష్వవిగర్హితం॥      \*

కలఃప్రతినిధిర్దైత్యేషాంభక్ష్యభోజ్యాదినాభవేత్ ।      (౧౦౫

యయాకయాచవిధయాకాఞ్చ్యమేకామ్రసన్నిధౌ॥      \*

పితౄసుద్దిశ్యయద్దత్తమక్షయ్యముపతిష్ఠతే ।      (౧౦౬

# సప్తచత్వారిం శ్లోధ్యాయః.

౪౩౭

- కురుక్షేత్రేచకేదారేగయాయాంపుష్కరేతథా॥ (౧౦౭
- సమాసహస్రయఃకుర్యాచ్చగ్రీధాభక్తిసమన్వితః। \*
- శ్రాద్ధంపాత్రవిశేషేషుపితృనుద్దిశ్యయత్నతః॥ (౧౦౮
- కాఞ్చాప్యస్తుకేవలేపాత్రేకేవలాన్నోదకేనయః। \*
- ఏకవారేణసాత్వప్తికాఞ్చాప్యమాత్యస్తీకీభవేత్ (౧౦౯
- యఃకరోతిపితృశ్రాద్ధందేవబ్రాహ్మణభోజనం। \*
- తస్యైకామ్రేశ్వరఃక్షీప్రంప్రసన్నోవాఞ్శీతప్రదః॥ (౧౧౦
- ఏవంశ్రద్ధాసమాయుక్తోవసనాగ్రాహ్యేపురేద్విజః। \*
- ముక్తిమాప్నోతిదేహస్తేకలౌనాన్యత్రకుత్రచిత్॥ (౧౧౧
- ఇమానిచనిషిద్ధానినకుర్యాన్మతిమాన్మరః। \*
- యదికుర్యాన్మరోమాఙ్ఘ్యదేకామ్రేశాప్రియోహిసః॥ ౧౧౨
- దానధర్మాన్నివేవేతనిత్యమైష్టికపూర్తికం। \*
- పరితుష్టేనథావేనపాత్రమాసాద్యశక్తితః॥ (౧౧౩
- యత్కించదపిదాతవ్యంయాచతేచానసూయయా। \*
- ఉత్పత్స్యతేహితత్పాత్రంయత్తారయతిసర్వతః॥ (౧౧౪
- కాఞ్చాప్యంకాలవిశేషేణచైకామ్రేశస్యసన్నిధౌ। \*
- వారిదస్తృప్తిమాప్నోతిసుఖమక్షయ్యమన్నదః॥ (౧౧౫
- తిలప్రదఃప్రజామిష్టాందీపదశ్చక్షురుత్తమం। \*
- ఘృమిదోభోగమాప్నోతిదీర్ఘమాయుర్హిరణ్యదః॥ (౧౧౬
- గృహదోగ్యాణివేశ్తానిరూప్యదోయాపముత్తమం। \*
- వాసోదశ్చస్త్రీసాలోక్యమశ్వీసాలోక్యమశ్వదః॥ (౧౧౭

# శ్రీ కాంచీమాహాత్మ్యే

అనమద్దస్మియంజుష్టాంగోదోబ్రహ్మస్యవిష్టపం॥ \*  
 యానశయ్యాపత్త్రభార్యాగజైశ్వర్యాభయప్రదః॥ (౧౦౮)  
 ధాన్యదశ్శాశ్వతంసౌఖ్యంబ్రహ్మదోబ్రహ్మసార్వతాం॥ \*  
 సర్వేషాస్తుప్రదానానాంబ్రహ్మదానంవిశిష్యతే॥ (౧౦౯)  
 యోర్చితంప్రతిగృహ్లాతిదదాత్యర్చితమేవవా॥ \*  
 తావుభాగచ్ఛతోముక్తింనరకస్తువిపర్యయే॥ (౧౧౦)  
 నవిస్త్రయేతతపసావదేదిష్ట్యాచనాన్యతం॥ \*  
 నాగ్రోహ్యపవదేద్విప్రంనదత్వాపరికీర్తనమ్॥ (౧౧౧)  
 నహింస్యాత్సర్వభూతానినపరద్రోహమాచరేత్॥ \*  
 నేషేతోద్యస్తమాదిత్యంరాస్తంయస్తంకదాచన॥ (౧౧౨)  
 నోపస్పృష్టంనవారిస్థంనమధ్యంనభసోగతం॥ \*  
 ప్రదక్షిణానికుర్వీతప్రజ్ఞాతంచవనస్పతిం॥ (౧౧౩)  
 నోపగచ్ఛేత్ప్రమత్తోపిస్త్రీయామార్తవదర్శనే॥ \*  
 సమానశయనేచైవనశయీతతయాసహ॥ (౧౧౪)  
 రజసాభిపుతాంనారీంద్విజస్యాభ్యుపగచ్ఛతః॥ \*  
 ప్రజ్ఞాతేజోబలంచక్షురాయుశ్చైవప్రమీయతే॥ (౧౧౫)  
 తాంవిసజయతస్తస్యరజసాసమభిప్లుతాం॥ \*  
 ప్రజ్ఞాలక్ష్మీర్యశశ్చక్షురాయుశ్చైవవివధతే॥ (౧౧౬)  
 నాశ్నీయాద్భార్యయాసాభంనైవాంవీక్షేతచాశ్నతీం॥ \*  
 తుగ్రస్త్రంజృహ్నుమాణాఞ్చనచాసీనాంయథాసుఖం॥ (౧౧౭)  
 నాన్నమద్యాదేకవాసాననగ్నస్నాన్ననమాచరేత్॥ \*  
 నమూత్రంపథికుర్వీతనభస్త్వనినగోవ్రజే॥ (౧౧౮)

# సప్తచత్వారింశోధ్యాయః ౪౩౯

- నాగ్నిమ్ముఖేనోపథమేన్నగ్నాన్నేక్షేత్తథాస్త్రియం॥ \*
- నామేధ్యంప్రక్షిపేదగ్నానచపాదాప్రతాపయేత్॥ (౧౨౯
- నాశ్శీయాత్సద్ధివేశాయాంనగచ్ఛేన్నాపిసంవిశేత్॥ \*
- నాశ్చుమూత్రపురీషఞ్చనిష్ఠీవనమథోత్సృజేత్॥ (౧౩౦
- వైకస్సుప్యాచుచ్ఛన్యగృహేశయానంనప్రభాధయేత్॥ \*
- నవారయేద్గాధయన్తీనచాచక్షితకన్యచిత్॥ (౧౩౧
- నదివీధ్యాంధంధృష్ట్యాకన్యచిద్దర్శయేద్భుధః॥ \*
- నాధార్మికేవసేద్ధ్రామేనవ్యాధిబహుళేభృశం॥ (౧౩౨
- వైకఃప్రపద్యేదధ్యానంనచిరంపర్వతేవసేత్॥ \*
- నశూద్రరాశ్యేనివసేన్నాధార్మికజనావృతే॥ (౧౩౩
- నపాషణ్డజనాన్ప్రేషివదూషకనమ్కరే॥ \*
- వివర్జ్యవిహీనేచసర్వావస్థాన్తోపివా॥ (౧౩౪
- నవసేద్భృతలిక్టాఢ్యేప్రాణైకక్టగతైరపి॥ \*
- నాతిప్రాతర్నాతిసాయంనసాయంప్రాతరాశితః॥ (౧౩౫
- నకుర్వీతపుధాద్వేషనవార్యజ్ఞాలిలాపిజేత్॥ \*
- ఉపాసహచవాసేచ్ఛద్భృతమవ్యైర్నధారయేత్॥ (౧౩౬
- నచ్ఛివ్యాన్నఖరోమాణసఖాన్యత్పాటయేద్రదైః॥ \*
- ప్రత్యాదిత్యంప్రమేహేతప్రజ్ఞానశ్యతిమేహతః॥ (౧౩౭
- ప్రత్యగ్నింప్రతిసోమఞ్చప్రతిగాంప్రతివాద్విజం॥ \*
- ప్రతిదేవంప్రతిగురుంనయథేష్టాసనోభవేత్॥ (౧౩౮
- నస్యాదప్రయతశ్శక్తోమహూర్తమపివాద్విజః॥ \*
- నచ్ఛివ్యాత్ప్రృణంనన్యద్వానకుర్యాల్లోప్తమదఃసం॥ (౧౩౯



# శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే

- అకారణాన్నస్థివేన్నాస్సగృహ్లాపమాచరేత్ | \*  
 రజస్వలాంతథాప్రేతంచడ్డాలంపతితస్తువా || (౧౪౦  
 చక్రాభిరతతసుంశాక్తంబౌద్ధంనైవావలోకయేత్ | \*  
 వక్త్రాశ్చత్యపత్రాపిరూపపుష్కరిధరంద్విజం || (౧౪౧  
 విమోహితోపివాదైవాద్వాక్తాప్రేణాపినార్చయేత్ | \*  
 ధృతోధ్వజపుష్కరింవిప్రస్యముఖంహీనంత్రిపుష్కరితం || ౧౪౨  
 ప్రమాదాదపివాదృష్ట్యాధ్యాయేదేకమనాశ్శివం | \*  
 ఏకామ్రనాథదేవేశందృష్ట్యాశుద్ధోనచాన్యథా || (౧౪౩  
 మహాపాతకీభిస్సార్థకంసమ్పర్కంససమాచరేత్ | \*  
 నచవేదసమంశాస్త్రంసయజ్ఞసదృశీంక్రియాం || (౧౪౪  
 నచాహ్లాసమంశూద్రంసకాశ్చాస్యస్సదృశీంపురీం | \*  
 సశివేనసమంవిష్టుంబ్రహ్మణంవావదేద్భుధః || (౧౪౫  
 స్నానహీనోనఘృణ్ణీతజపహీనోహుతాహుతిః | \*  
 నార్చయిత్వాతుదేవేశంలిజ్జన్మూర్తింసదాశివం || (౧౪౬  
 నైకస్సుప్త్యాన్తరేసత్రేనైవసుప్త్యాదుదగ్ధిరాః | \*  
 బాలాతపంసేవేతయదిసేవేతపృష్ఠతః || (౧౪౭  
 విషమారోహణంప్రాజ్ఞోవజ్జయేచ్ఛావరోహణం | \*  
 ప్రశంసామాత్మనోనైవసకుర్యాత్పరగర్వాణం || (౧౪౮  
 ఏవమాదీనిచాన్యానిషిద్ధానిశ్రుతాస్తృతా | \*  
 నకుర్యాన్తోహతోవాపియదికుర్యాత్పతత్యధః || (౧౪౯  
 యావేదబాహ్యస్తృతయోయాశ్చకాశ్చకుస్పృష్టయః | \*  
 సర్వాస్తానిషఫలాప్రోక్తాఃప్రత్యవాయస్యహేతవః || (౧౫౦

- తస్మాదవైదికాన్తాగ్నోహేనాపినసంవిశేత్ । \*  
 సమ్యగ్విసీతావృథాయేఆత్మవంతోహ్యలోలుపాః॥ (౧౫౧  
 తేషాస్తువృత్తసాదృశ్యంభజేతయదిసంశయే॥ \*
- వైధస్తుకుర్వతఃకర్మనిషిధానినకుర్వతః॥ (౧౫౨  
 ఏకామ్రినాథస్తైస్యైవప్రసీదతినసంశయః॥ \*
- ఏవంనిర్వశ్యోగార్హస్థ్యముపిత్యామధ్యమంవయః॥ (౧౫౩  
 ఉత్తరేత్వాయుషిపుమాన్వానప్రస్తంసమాచరేత్ । \*
- అథదృష్ట్వైవపుధీమావశిషలితమూర్ధజం॥ (౧౫౪  
 పుత్రేషుభార్యాంసిష్యగృహీత్వావాచనంవిశేత్ । \*
- కాశ్చీపురబహిర్భూమాపణశాలాంసమాశ్రితః॥ (౧౫౫  
 సిలోఞ్ఛేనైవవర్జేతతథాయాచితకేనవా॥ \*
- పరిచర్యారతోగ్నినాంగోబ్రాహ్మణహితేరతః॥ (౧౫౬  
 ఏకామేశశ్రుసాచాయతపఃకుర్వీతముక్తయే॥ \*
- గ్రిష్టేపశ్చతపాస్తిష్ఠేద్వర్హాస్వభ్రావకాశతః॥ (౧౫౭  
 హేమస్తేసలిలాస్తస్థోధ్యాయమానోమహేశ్వరం॥ \*
- కామాత్యోసహితంచేవమేకామ్రద్రుమమూలకం॥ (౧౫౮  
 భస్తుసానరతోనిత్యంవృత్తారోపణతత్పరః॥ \*
- రుద్రాక్షమాలికాక్లేప్తస్వదేహవరభూషణం॥ (౧౫౯  
 లింగార్చనరతోనిత్యంరుద్రజప్యపరాచుణః॥ \*
- ఆతిథేయరతోనిత్యంసావ్యగతప్రశ్నపూర్వకం॥ (౧౬౦  
 తపసాతేనశుద్ధాత్మావిరక్తశ్చేత్తతఃపునః॥ \*
- సన్యస్యత్రవణంకుర్యాద్వచాన్తానాంవిషయం॥ (౧౬౧

ధర్మాదితీర్థపాకృత్యమనోమోక్షేనీవేశయేత్॥ ❀

అనపాకృత్యమోక్షంతు సేవమానోవృజత్యధః॥ (౧౬౨)

విరక్తస్వరసశ్చేభ్యఃపరిశ్చిపదాదపి, ❀

శ్రుణుయాత్తుగురోరేవవాక్యాద్యుపనిషచ్చు)తేః॥ (౧౬౩)

ఉపక్రమాదిభిన్నిశ్చైర్యాయసంఘోరపూర్వకం. \*

శ్రవణంతత్సమాదిష్టం పేదవేదాంతవేదిభిః। ❀

శ్రవణంనామవాక్యనాంవైదికానాంపరాత్మరే॥ (౧౫౫)

ఉపక్రమాదిభిర్నిశ్చేష్ఠివేతాత్పర్యనిర్ణయః। \*

శ్రుత్వైవంమనంకుర్యాదేతుద్వస్తానచిస్తనైః॥ (౧౬౬)

తతోస్యబహుధాభ్యాసోనిదిధ్యాసనముచ్యతే। \*

సాక్షాత్కారోభవత్యేవయోగయుక్తస్యతస్యవై॥ (౧౬౭)

ఏవమభ్యాసయ క్తస్సన్నైకాన్నాశీభవేద్వర్తి। \*

అష్టాగ్రాసాస్తుభైక్షేణసత్కాన్యహితమిచ్చతా॥ (౧౬౮)

విధూమాసన్నముసలేవ్యంగారేగు ప్తివర్జితే! \*

ప్రత్యేక రాజసమ్మతేభిక్షార్థం గ్రామమావిశేష్ ॥ (౧౬౯)

గ్రామాదుర్భ్యత్యభిక్షాన్నంప్రత్యాశ్యనలితైఃపునః! \*

నివేద్యదేవదేవాయలిక్తజ్యోతిస్సర్వరూపితే॥ (౧౭౦)

ప్రాశ్నీయాత్ప్రయతోత్సర్గంభైక్షమన్నమకుత్యయః । \*

భుక్తమేవతుయద్యస్త్రంగ్యహస్థైర్భాగైస్తానోత్తమైః॥౧౭౧

అచ్చాదవార్తంవిహితంకౌసుప్తేనకషాయితం! \*

ఏక ఏవచ రేన్నిత్యం సిక్ష్మార్థ మసహాయవాః॥ (౧౭౨)

- సిద్ధిమేకస్తుపశ్యన్తినజహాతిసహాయతే। \*  
 లనగ్నిరనికేతస్సృద్ధామమన్నార్థమావిశేత్॥ (౧౭౩)
- ఉపేక్షకోసశ్చయికోమునిభావసమన్వితః। \*  
 కపాలంవృక్షమూలానికుచేలమసహాయతా॥ (౧౭౪)
- సమతాచైవసర్వస్త్విన్నేతస్తుక్తస్యలక్షణం। \*  
 నాభినిద్దేతమరణంనాభినిద్దేతజీవితం॥ (౧౭౫)
- కాలమేవప్రతీక్షేతనిర్విశేద్భృతకోయథా। \*  
 దృష్టిపూతంస్యసేత్పదంవస్త్రపూతంపిశేజ్జలం॥ (౧౭౬)
- సత్యపూతాంవదేద్వాచంమనఃపూతంసమాచరేత్। \*  
 అతివాచాంస్తితీక్షేతనావమన్యేతకశ్చన॥ (౧౭౭)
- నవైతద్దేహమాశ్రిత్యవైరంకుర్యేత్తేనచిత్। \*  
 క్రుధ్యంతంనప్రతిక్రుధ్యేదపుష్టంకుశలంవదేత్॥ (౧౭౮)
- అధ్యాత్మమతిరాసీనోనిరపేక్షోనిరావిషః। \*  
 ఆత్మవైవసహాయేనసుఖాన్ధీవిచరేదిహ॥ (౧౭౯)
- సహోత్పాతనిమిత్తాభ్యాంననక్షత్రాజ్ఞవిద్యయా। \*  
 నానుకూలనవాచాభ్యాంభిక్షాంలభ్యేతకన్త్రిచిత్॥ (౧౮౦)
- సతాపసైర్బ్రహ్మజైర్వావయోభిర్వాపివాక్యభిః। \*  
 ఆకీర్ణంభిక్షుభిర్వావైశ్శాక్తబౌద్ధాగమాశ్రితైః॥ (౧౮౧)
- నపాశ్చరాత్రికైర్వాపినివాసముపసంవిశేత్। \*  
 షుద్ధపుష్టగ్రంథిగూలంవాలలాపేనైవధారయేత్॥ (౧౮౨)
- ఉద్ధూళనంత్రపుష్టగ్నిశ్చమనాగపినలక్ష్మయేత్। \*  
 రుద్రాక్షధారణశ్చాపిశివలిక్ఖార్చనంతథా॥ (౧౮౩)

# శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే

- కదా చిన్నపరిత్యాజ్యంమోహేనాపియతాత్మభిః। \*  
అత్రేజసానిపాత్రాణినాస్యస్యర్పిర్ఘృణాదిభిః॥ (౧౮౪  
శేషామద్భిస్తస్మితంశౌచంచమసానామివాధ్వరే। \*  
ఏకకాలాద్భురేద్భైక్షంనన్రసశ్యేతవిస్తరే॥ (౧౮౫  
భైక్షేప్రసక్తోహియతిర్విషయేష్వపినజ్జతి। \*  
అభిపూజితలాభైస్తుయదిమక్తోపిబధ్యతే। \*  
అల్పేనాభ్యవహారేణరహస్యధ్యాననేనవా॥ ౧౮౬  
ప్రీయమాణానివిషయేరిద్ధియాణినివర్తయేత్। \*  
ఇద్ధియాణాంసిరోధేనరాగద్వేషక్షయేనచ॥ (౧౮౭  
అహింసయాచభూతానామమృతత్వాయకల్పతే। \*  
అవేక్షేతగతింస్మాణాంకర్మదోషసముద్భవాం॥ (౧౮౮  
నిరయేనైవపతనంయూతనాశ్చయమక్షయే। \*  
విప్రయోగంప్రియైశ్చైవసప్తయోగంతథాప్రియైః॥(౧౮౯  
జరయాచాభిభవనంవ్యాధిభిశ్చోపవీడనం। \*  
దేహేదుశ్క్రమణంచాస్తాత్ప్వనర్దేహసముద్భవం॥ (౧౯౦  
యోసికోటిసహస్రేషుసృతిశ్చాస్యాస్తరాత్త్వనః। \*  
అధర్మప్రభవశ్చైవదుఃఖయోగంశరీరిణాం॥ (౧౯౧  
ధర్మాథప్రభవంచైవసుఖసంయోగమక్షయం। \*  
సంరక్షేత్సర్వజన్తూనాంరాత్రావహ్నిచవారిజం॥ (౧౯౩  
శరీరస్యాత్యయేవాపినమీక్ష్యవసుధాంచరేత్। \*  
అహ్నిరాత్యాగ్నిశ్చాయజన్తూహినస్త్యజ్ఞానతోద్విజః॥

# సప్తత్వారింశోధ్యాయః ౪౪శ్లో

దోషాః జ్ఞాత్వావిశుభ్యర్థం ప్రాణాయామాః సమాచరేత్ |

ప్రాణాయామాద్రాహ్మణస్యత్రయోపివిధివత్కృతాః ||

వ్యాహృతిప్రణవైర్యుక్తావిజ్ఞేయాః పరమంతపః | \*

అస్థిస్థూణంస్నాయుబద్ధం మాయశోణితలేపితం || (౧౯౫)

చర్మావబద్ధం దుర్గవృక్షా మ్మూత్రపురీషయోః | \*

జరాశోకసమావిష్టం రోగాయతనమాతురం || (౧౯౬)

రజస్వలమనిత్యఞ్చువపుర్వాధిరిహత్సనాం | \*

తదేతస్యమహావ్యాధేశ్శివఏవభిషక్సన్నితః || (౧౯౭)

అజాతమిమమేవైకంజ్ఞాత్వాజన్మనిభీరపః | \*

శివస్యాస్యప్రపద్యంతే మోక్షార్థం దక్షిణాముఖం || (౧౯౮)

యఏకోనద్వితీయా యతస్థేరుద్రోవిముక్తిదః | \*

తమాశ్రయేచ్ఛుద్ధసత్త్వస్సన్యాసేనయతిశ్శివం || (౧౯౯)

సర్వమన్యత్పరిత్యజ్యశివాదన్యత్తుజైవతం | \*

ధ్యాయేత్తమేవసన్యాసీముముక్షుః పరహంసకః || (౨౦౦)

వేష్ఠయిష్యతిచేన్మర్త్యశ్చర్మవద్గగనంభువి | \*

అజ్ఞాత్వాముక్తిమాప్నోతియతిస్సంసారబద్ధనాత్ || (౨౦౧)

ఏవంశివంసమారాధ్యచ్రాహ్మణః ప్రయతోన్మహం | \*

సన్యాసేనప్రణమైనాః ప్రాప్నోతిశివతాంయతిః || (౨౦౨)

ఏషోహిపరమోధర్మోబ్రాహ్మణస్యచతుర్విధః | \*

ఏతేశ్చహస్థప్రభవాశ్చత్వారః ప్రయతాశ్రమాః || (౨౦౩)

సర్వేషుక్రమశస్త్యేతేయథాశాస్త్ర్యైషేవితాః | \*

# శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

శివాధేనంపరిత్యాగఃప్రాణస్యచధనస్యవాః॥  
 ఉక్తోవర్ణాశ్రమోత్రశ్చ॥ తిథుమునివరేధర్మశాస్త్రేషుద్య  
 వ్తోధర్మసాస్పృశ్యకమౌఘ శ్చరణకమలయోఃపూజనంముక్తి  
 హేతుః॥\* యైర్వాకాఞ్చ్యమధీతశ్చ॥ తథహచపునస్సాద  
 రంతైర్నివార్థి॥\* స్సంసారాఖ్యస్తుతీర్ణఃపరశివకృపయాసత్య  
 ముక్తంమయాత్ర॥ (౨౨౫)

ఓమిత్యాదిమహాపురాణేశ్రీసాగ్రేంద్రేనతత్క-మారసంహితాయాం  
 కాళికాఖండేతీర్థప్రశంసాయాం శ్రీకాళీ మాహాత్మ్యే  
 నిత్యాహ్నిక సముపాస్య మానైకామృ  
 నాథ మహిమాసువర్ణనన్నామ  
 సప్తచత్వారింశోధ్యాయః





## శ్రీరస్తు.

### అష్టచత్వారింశాధ్యాయ ప్రారంభః.

అనిదో \*ద్విజాడోచు\* ధీని

భవతావన్నితం సర్వక్షేత్రమాహస్యము త్తమం | \*

వద్దానామాశ్రమాతాంబుధర్మానాశ్చీనివాసినాం || (౧

ఇదానీంశోక్తుమిచ్ఛామోవదత్వత్తోమహామతే | \*

లింగప్రతిష్ఠాపుణ్యంబుబేరాతాంబుధాయధాక్రమం || (౨

అనిదో \*కౌశికడవాచ\* ధీని

లింగప్రతిష్ఠామానస్తవకథయిష్యామిధర్మసాక్షాద్విముక్తిదం | \*

స్థానాం లింగప్రతిష్ఠామాహస్యం శాశ్వతం సర్వసిద్ధిదం (౩

హాస్యం లింగప్రతిష్ఠాసమ్భావధర్మోత్థమహాసినా | \*

బ్రహ్మజ్ఞానాశునిచ్చిద్యాయానిశైవంపదంజనాం || (౪

దానానియజ్ఞాస్తీధానితపాంశిచవ్రతానిచ | \*

లింగప్రతిష్ఠాపుణ్యస్యకోట్యంశేనాపి నోసమా || (౫

బ్రహ్మహరిశ్చభగవాన్వాసవోమరుతస్తథా | \*

ఋషయశ్చమహాధాగాస్సిద్ధాశ్చదివిసమ్భవాః || (౬

లింగప్రతిష్ఠాముత్సృజ్యకిమస్యచ్ఛక్తిరేపురా | \*

పర్వతాగ్రసదీతీరేవేలాయాంసాగరస్యచ || (౭

కాననేషుచస్వత్రయుషిదేవగణైఃపురా | \*

ప్రస్థితానిలింగానిబ్రహ్మతాహరితాపివా || (౮



## శ్రీకాంచీమహాత్మ్యే

అతోవిముక్తిమన్విభృన్నతిమాన్తానవోయది। \*

సాగమంవైదికంకృత్యాల్లిక్లంసమ్బాజయేద్దుభః॥ (౯

సతేనైవశరీరేణివస్సజ్ఞాయతేస్వయం। \*

వీతత్పుణ్యఫలంప్రీక్తంయత్రకుత్రాపితత్సన్నితం॥ (౧౦

కాఞ్ఞ్యోంలిక్లప్రతిష్ఠాయాఃఫలంవత్తుంనశక్యతే। \*

ప్రతిష్ఠితస్తుయల్లిక్లంయత్రకుత్రాపియేనవా॥ (౧౧

నమస్కృత్యజనోవిద్వాన్సర్వలోకనమస్కృతః। \*

కాఞ్ఞ్యేనేనవిమానేనపుణ్యంశివపురంప్రజేత్॥ (౧౨

—\*ద్విజాటోమః\*—

మహాదానానియజ్ఞాంశ్చపాంసీసుమహాన్త్యపి। \*

సన్యాసవృత్తిరపరాఫ్రణ్యశబ్దేనశబ్దితం॥ (౧౩

తత్సర్వంభవతాప్రోక్తంకోట్యంశేనాపినోసమం। \*

కాఞ్ఞ్యోంలిక్లప్రతిష్ఠాయాభిసర్వత్రనశ్శృతం॥ (౧౪

ఇదాసీంశ్రోతుమ్నిచ్చమోబేరాణాఞ్ఞప్రతిష్ఠయా। \*

యత్ఫలంభవతేమర్త్యకాఞ్ఞ్యోమేకామ్రసన్నిశౌ॥ (౧౫

ప్రాకారగోపురాస్థానమణ్డపాలయసంసదాం। \*

నిర్మాతృర్యత్ఫలంప్రోక్తంశివభక్తగ్రహస్యవా॥ (౧౬

గజాశ్వకన్యకామేమగ్రామసద్మమణీగవాం। \*

ధరాయానవిమానానాంభత్రచామరవాససాం॥ (౧౭

పతాకావ్యజనాదీనాందాతుర్యత్ఫలమీరితం। \*

శివస్యవాశిచేష్టస్యకాఞ్ఞ్యోమేకామ్రసన్నిశౌ॥ (౧౮

# అష్టచత్వారిం హేధ్యాయః. ౪౫౦

- బ్రూహిసర్వంక్రమే జైవకౌశికాద్యయథాతథం। \*  
తేమామితవచఃకర్ణకుర్వన్ప్రవాచకౌశికః॥ (౧౯
- శ్రణుధ్వమత్రవత్సృమియథాదృష్టంశుతాస్తృతౌ। \*  
యథామతిమహేశానంప్రణమ్యైకామ్రనాయకం॥ (౨౦
- దివ్యసింహాసనానీనందేవదేవంత్రియమ్భకం। \*  
దేవ్యాసహకుమారేణవివాహకల్పవిరాజితం (౨౧
- శ్రీవత్సలక్షణాసాక్షాజ్జగత్సృష్టౌచవేధసా। \*  
దేవైస్సేద్యైస్సమునిభిస్సేవితందేవనాయకం॥ (౨౨
- అనుగ్రహయలోకానామావిర్భూతంపరాత్పరం। \*  
కృత్వాభక్త్యాప్రతిష్ఠాప్యసద్యోముక్తిమవాప్నుయాత్॥ (౨౩
- సున్దోమానహితందేవంసంపూజ్యవిధినాసకృత్। \*  
యత్ఫలంభతేభక్త్యాకృత్వాదేవంవిధానతః॥ (౨౪
- సూర్యకోటిప్రేతీకాశైర్విమానైస్సార్వగామికైః। \*  
గత్వాశివపురందివ్యంత్రతోషితాచిరంబుధః॥ (౨౫
- తతఃసాద్యవైకుంఠంబ్రాహ్మంపశ్చాత్ప్రజాపతేః। \*  
జనతోకమృహంశశ్చైదేంద్రిమాసాద్యకాలతః॥ ౨౬
- పదంప్రశస్యకాలేనదిక్పాలత్వంతతఃపునః। \*  
ఘృత్వాచైవమహాభోగాత్తత్రతత్రసుశోభనాత్॥ (౨౭
- మేరుమాసాద్యదేవానాంభవనేష్వభిమోదతే। \*  
ఏకఛత్రాధిపోభూత్వాసార్వభౌమోన్మృతోత్తమః॥ (౨౮
- ధూయోపితత్రదేవేశంకాఞ్చ్యమేకామ్రనాయకం। \*  
త్రద్దాభక్తీసమోపేతస్సమారాధ్యవిముచ్యతే॥ (౨౯

- ఏకపాదంచతుర్భుజంబ్రజేత్రంశూలసంయుతం॥ \*
- సుష్మాన్ధితంహరింవామాద్ధశీతాచ్ఛతురాననం॥ (౩౦)
- అష్టావింశతిరుద్రాణాంకోటిమణ్డౌచ్ఛసుప్రభం॥ \*
- పంచవింశతికంబేరంతత్రైవసహవర్తతే॥ (౩౧)
- సప్తవైశరీరేణశివస్సజ్జాయతేస్వయం॥ \*
- ప్రకృతింవామతప్తైనబుద్ధింవైబుద్ధిదేశతః॥ (౩౨)
- అహఃకారమహాకారాత్తన్మాత్రాణితతశ్చవై॥ \*
- ఇద్రియాణీన్ద్రియాదేవలీలయాపరమేశ్వరీ॥ (౩౩)
- పృథివీంపాదదేశాత్తుగుహ్యాదేశాజ్జలంతథా॥ \*
- నాభిదేశాన్మహావహ్నింకణ్డౌద్వాయుచ్ఛసవ్యతః॥ (౩౪)
- సూర్యాచన్ద్రవిషసౌనేత్రాన్భూమింపాచాద్దిశంపునః॥ \*
- మూర్ధాన్మస్తాన్ధిసన్ధింసాత్తాజ్జగత్సర్వంచరాచరం॥ (౩౫)
- సర్వజ్ఞంసర్వగంశమ్భుంకృత్వాభక్త్యావిధానతః॥ \*
- ప్రతిస్తాప్యాత్రవైకాశ్చ్యోంశివసాయుజ్యమాఘ్నయాత్॥
- ప్రపాదంసప్తసూక్తంచచతుశ్శృంగంద్విదీపకం॥ \*
- యజ్ఞేశ్వరేశమీశానంకృత్వాభక్త్యావిధానతః॥ (౩౬)
- ప్రతిష్ఠాశ్యయధాన్యాయంస్వవిత్రస్యాసూరూపతః॥ \*
- శివలోకమనుప్రప్యభోగాన్భుజ్జ్వలహూక్రమాత్ (౩౭)
- తతోవైకల్యమాసాద్యవిష్ణునాసహమోదతే॥ \*
- క్రమాదాగత్యలోకేస్త్విరాజాభూత్వేశమాశ్రితః॥ (౩౮)
- ఏకామ్రనాథకృపయాముక్తిమాప్నోత్యనుత్తమాం \*
- వృషారూఢంతుయంకుర్యాత్సమంసోమధాశేఖరం॥ (౪౦)

- వృషారూఢః అశ్వమేధాయుతం కృత్వా యత్పుణ్యంతచ్చ తాధికం । \*  
 ధచన్ద్రశేషే పాప్రవిష్టవ్యవిమానేన కేచి-ణీజాలశోభినా ॥ (౪౦)  
 ఖరప్రతిష్ఠాఘటం గత్వా శివపురందివ్యంతతైః సనవిముచ్యతే । \*  
 పాఘటం సన్దిశవరదందివ్యం దేవం సర్వగజైర్వృతం ॥ (౪౧)  
 కృత్వా యత్ఫలమూప్సీతి వక్ష్యే శాస్త్రే యథాశ్రుతం । \*  
 సూర్యమణ్డలసంహారైర్విమానైర్వృషసంవృతైః ॥ (౪౨)  
 అప్సరోగణసంఖ్యైర్దేవదానవదుగ్ధజైః । \*  
 సృత్యద్భిరస్పరస్థైః సర్వతస్సమలఙ్కృతైః ॥ (౪౩)  
 గత్వా శివపురందివ్యం గాఢాపత్యమవాప్నుయాత్ । \*  
 నటేశప్రసాదేన సృత్యంతం దేవదేవేశం శైలజానహితం ప్రభుం ॥ (౪౪)  
 తిష్ఠాఘటం బ్రహ్మేన్ద్రవిష్ణుసోమాద్యైః కృత్వా జ్వలన్తైర్గజైః । \*  
 యోగిభిర్నునిభిశ్చైవ సంవృతం మాతృభిశ్శివం ॥ (౪౫)  
 కృత్వా భక్త్యా ప్రతిష్ఠాస్య యత్ఫలంతద్వదావ్యహం । \*  
 సర్వయజ్ఞతపోదానంతీర్థదేశేషు యత్ఫలం ॥ (౪౬)  
 తత్ఫలం కోటిగుణితం లభ్యా యాతి శివం పదం । \*  
 తత్ర ఘృత్యామహాభోగానాం వదాభూతం సంస్థవం ॥ (౪౭)  
 సృష్ట్యంతరేపునః పాప్రేమాస్యం పదమవాప్నుయాత్ । \*  
 ఉగ్రమూర్తిః ఉగ్రఞ్చ తుర్భుజం శ్వేతం త్రిణేత్రం సర్వమేఖలం ॥ (౪౮)  
 త్రిప్రతిష్ఠాత్మకపాలహస్తం దేవేశం రక్తకంజ్జితమూర్ధనం । \*  
 ఘటం కృత్వా భక్త్యా ప్రతిష్ఠాస్య కాఞ్చిత్ మేకామ్రసన్నిధౌ ॥ (౪౯)  
 రుద్రలోకమనుప్రాప్య రుద్రే సస్సహవిముచ్యతే ॥ \*  
 గజేన్ద్రదానకం దేవతత్కృత్తి సమలఙ్కృతం ॥ (౫౦)

సుధూమ్రీర క్తవర్ణాక్షుత్రిణేత్రంచన్ద్రభూషణం॥ \*

బకపక్షధరంపూర్ణాశూర్వంహతౌబకాసురం॥ (౫౨)

సింహజినోత్తరీయశ్చదీప్తివర్తామృరావృతం॥ \*

తీక్ష్ణదంష్ట్రంగదాహస్తంకపాటోద్యతపాణికం॥ (౫౩)

హంఘటాగ్రమహారావళద్భితాఖిలదిక్ష్పాఖం॥ \*

పాణిచంద్రాక్షకందోర్భ్యాంబిభ్రతంకమ్బుసంహతిం॥ (౫౪)

హసన్తంచనదన్తంచపిబన్తంసాగరామ్భసాం॥ \*

సృత్యన్తఃపూతసజ్జేశ్వసంవృతనిర్గుణప్రభుం॥ (౫౫)

కృత్వాభక్త్యాప్రతిష్ఠాప్యయథావిభవవిస్తరం॥ \*

కాశ్చాప్యమేకామ్రనాథస్యసన్నిహితాకరుణానిధేః॥ (౫౬)

కాశ్చనేనవిమానేనదేవదున్దుభినిస్వస్థైః॥ \*

శివలోకమనుప్రాప్యయత్రకుతాప్రివామునా॥ (౫౭)

తత్రభుక్త్వామహాభోగాఽయావదాచన్ద్రితారకం॥ \*

జ్ఞానంచేదాన్తజంజ్ఞాత్వారుద్రైస్సహవిముచ్యతే॥ (౫౮)

కాశ్చాప్యితిధానారీశ్వరంచేవంచతుర్భుజమనుత్తమం॥ \*

మర్ధనారీశ్వరదాభయహస్తప్రిశూలపద్మధరంప్రభుం॥ (౫౯)

రప్రతిష్ఠాఘటం॥ శ్రీపుంభావయుతంసవ్యేశకౌఽశిశుభూషణం॥ \*

కృత్వాకాశ్చాప్యప్రతిష్ఠాప్యమోదతేశివవచ్చిరం॥ (౬౦)

యఃకుర్యాద్దేవదేవేశంసర్వజ్ఞంలకుశీశ్వరం॥ \*

వృతంశిష్యేఃప్రశిష్యేశ్చవ్యాఖ్యానోద్యతపాణికం॥ (౬౧)

కృత్వాకాశ్చాప్యప్రతిష్ఠాప్యతత్రైవసవిముచ్యతే॥ \*

కాలకూటంకరాఙ్గాన్తన్నిధాయాసీనమాసనే॥ (౬౨)

# అష్టచత్వారిం శౌధ్యాయః.

౪౫౫

కృత్వాభక్త్యాప్రతిష్ఠాప్యముచ్యతేభవసాగరాత్ | \*  
 ఓన్నమోనీలకంఠాయభిపుణ్యాక్షరాష్టకం | (౬౩

మన్త్రమాహసకృద్వాచిపాతకైస్సవిముచ్యతే | \*  
 మన్త్రేణానేనగర్భాదైర్భక్త్యావిత్రాసుసారతః || (౬౪

సమ్పాద్యైకామ్రదేవేశంశివసాయజ్యమాత్మయాత్ | \*  
 జలధరాన్తకందేవంసుదర్శనకరంపరం || (౬౫

కృత్వాభక్త్యాప్రతిష్ఠాప్యద్విధాభూతంజలధరం | \*  
 ప్రయాతిశివసాయజ్యంనాత్రకార్యాః పారతా || (౬౬

సుదర్శనప్రదం దేవంపారయేసామ్యమవ్యయం | \*  
 లర్చ్యమానేనహరితాచార్చితంనేత్రవారిజైః || (౬౭

కృత్వాభక్త్యాప్రతిష్ఠాప్యశివలోకేమహీయతే | \*  
 తిష్ఠన్తచ్చనికుమ్భాగ్నివన్యస్తచరతామ్బుజం || (౬౮

వామేతరంప్రవిన్యస్యకరేణాల్లిక్యశైలజం | \*  
 మూలాగ్నేకూర్పరంన్యస్యకిశిగణీకృతపన్నగం || (౬౯

సమేక్ష్యచాన్తకంపార్శ్వేకృతాజ్ఞాఽపటంధితం | \*  
 లర్చితంబ్రహ్మతాసాక్షాద్విష్ణునాచసురాసురైః || (౭౦

ఏవంకాఞ్చ్యంప్రతిష్ఠాప్యముచ్యతేనర్వకిబ్ధిమైః | \*  
 త్రిపురాన్తః పూరథస్థితమీశానంచతురాననసారధిం || (౭౧

కప్రతిష్ఠా చతురామ్నాయతుగంవిష్ణువాయ్వగ్నిసాయకం | \*  
 ఫలం || మన్దహానేనసర్వగ్ధత్రిపురంపరమేశ్వరం || (౭౨

కృత్వాకాఞ్చ్యంప్రతిష్ఠాప్యసర్వపాపైఃప్రముచ్యతే | \*  
 తదాకారస్తుసంప్రాప్యశివలోకేమహీయతే || (౭౩

- గంగాధర గంగాధరంసుఖానీనంపూర్ణచంద్రనిధాననం॥ \*
- ప్రతిష్ఠాఘోషేనమూర్ధ్నిదేవస్యపతస్త్రీంగగనాలయాత్॥ (౭౪
- లం ప్రళయార్ణవసంహృతాంగగ్లాంతారకబుద్ధుదాం॥ \*
- రోమాగ్రేణైవదధతందూర్వానీహారవిద్ధవత్॥ (౭౫
- భగీరథేనరాజ్ఞాచప్రార్థ్యమానంపరాత్పరం॥ \*
- ప్రతిష్ఠాప్యాశకాఞ్చ్యంతుప్రయాతిపరమాంగతిం॥ (౭౬
- ఆపత్సహాయందేవేశంసర్వప్రమథసంవృతం॥ \*
- ఆపత్సహాయినాయకేనసగ్రదేనమాతృభిశ్చనవగ్రహైః॥ (౭౭
- యశజ్ఞాబ్రహ్మణావిష్ణునాచైవమునిభిర్యోగవిత్తమైః॥ \*
- లాలిగ్ర సమ్భవితాత్మసవిధంసర్వజ్ఞంసర్వవద్ధితం॥ (౭౮
- యోఃప్ర కృత్వాభక్త్యాప్రతిష్ఠాప్యముచ్యతేభవసాగరాత్॥ \*
- తిష్ఠాఫలం లిగ్గమూర్తిస్తుహజ్జ్వలామాలాభిరభినంవృతం॥ (౭౯
- లిగ్గస్యమధ్యేవైకృత్వాచంద్రశేఖరమవ్యయం॥ \*
- వ్యోమ్నికుర్యాత్తథాలిగ్నేబ్రహ్మణంహంసరూపిణం॥ (౮౦
- విష్ణుమాదివరాహాఞ్చలిగ్గస్యాధస్తవ్యోముఖం॥ \*
- బ్రహ్మణందక్షిణేతస్యకృతాఞ్చలిపుటంధితం॥ (౮౧
- వామేవిష్ణుంమహాబాహుంకృతాఞ్చలిపుటంతథా॥ \*
- మధ్యేలిగ్గంమహోత్సేధమర్థవాఘ్నసిసంస్థితం॥ (౮౨
- కృత్వాకాఞ్చ్యంప్రతిష్ఠాప్యశివసాయుజ్యమాపుయాత్ \*
- కైవర్యే ఆనాయసరమావేశంకైవరాకృతమవ్యయం॥ (౮౩
- ప్రతిష్ఠా గృహీత్వాదిమమత్యంతమద్భుతాఞ్శీతదీయకే॥ \*
- ఫలం కురువిన్దమణిప్రఖ్యేరీటేభుచితేపునః॥ (౮౪

# అష్టచత్వారింశోధ్యాయః

౪౫౭

దధానం దేవమీశానం ప్రతిష్ఠాప్యవిముచ్యతే। \*  
 గృహీత్వాకచ్చపందోర్భ్యాం లోశయస్తంమహర్ణవాక్ష౮౫

మహాకిరాతవపుషాన్ధిత్యాతస్యాగ్రతోరుషా। \*

హత్వాతచ్ఛకరేక్షేవదక్షిణేనాస్యశృక్లకం॥ (౮౬

అదాయకృత్వాతంవామంమోక్షస్తంస్తుతీసేవయా। \*

హృష్టంతద్గ్రహణాద్భీతకరసంస్పృష్టమీదృశం॥ (౮౭

కృత్వాభక్త్యాప్రతిష్ఠాప్యముచ్యతేషునుజోత్తమః। \*

శరభశ్వరశరభంద్విముఖంచీర్ణవాలమప్తాక్షిక్రంప్రభం॥ (౮౮

ప్రతిష్ఠానారసింహంమహారోద్రంరక్తపానమదోద్ధతం। \*

ఫలం హత్వాభిత్యాత్వచంతశ్యతచ్ఛిరోనఖనంయుతాం॥ (౮౯

దధానంసుమహత్పక్షంహుజ్జ్వరముఖరోజ్వలం। \*

మహాభీమంమహానాదంమహాబలపరాక్రమం॥ (౯౦

సర్వశత్రుహరంచేవంప్రతిష్ఠాప్యవిముచ్యతే। \*

ఇద్ధాయలోకాన్తీగ్నిచ్చన్నుపేన్ద్రత్వముపాగతం॥ (౯౧

విక్రమ్యచపదైకేనరోదస్యోరస్తరంక్షణాత్। \*

అలిపీర్ణసప్తహస్తాక్షిమహాసోపధికృతోన్నతిం॥ (౯౨

హత్వాతదస్థిబిభ్రాణంకజ్జాలాయుధసంజ్ఞయా। \*

కృత్వాశమ్భుంప్రతిష్ఠాప్యముచ్యతేనర్వస్థిమై॥ (౯౩

కాలక్షౌరఅన్తరాదిత్యఆసీనంహిరణ్యశ్చక్రమూర్ధజం। \*

ప్రతిష్ఠాప్రభుల్లామ్బురుహస్పర్ధిలోచనద్వయమణ్డితం॥ (౯౪

ఫలం పద్మకోశనిభాకారం లోచనాశ్చికసేవితం। \*

శక్త్యాతాదృశయాయుక్తంసర్వాలజ్జ్వరమణ్డితం॥ (౯౫



బ్రహ్మవిష్ణోర్వివదతోర్మునీనాంతత్రసన్నిధౌ | \*  
 నికృత్యకరజాగ్రేణబ్రహ్మణఃపఞ్చమఃశిరః || (౯౬

తిష్ఠంతం భైరవంతస్యసన్నిధౌకాలపూర్వకం | \*  
 కృత్వాభక్త్యాప్రతిష్ఠాప్యముక్త్యవిస్తరితమానవః || (౯౭

పాదుకాయుతపాదాబ్జంశుభమృన్దగతింప్రభుం | \*  
 వాదయంతంశుభాంవీణాంతథాగీతివిరాజితాం || (౯౮

మోహయంతమునీన్ద్రాణాంసురాణాంశులోచనాః | \*  
 విగ్రస్తవస్త్రాభరణాస్సమస్తార్థతదర్శికాః || (౯౯

భీక్షమాణంముహూఃపూర్ణశస్త్రాభివృద్ధిభాననం | \*  
 కృత్వాభక్త్యాప్రతిష్ఠాప్యముచ్యతేసోత్రపాతకైః || (౧౦౦

నన్దిశ్వరమ్ | నన్దిశ్వరంమహాబాహుంచర్తతాలజ్యోతంప్రభుం | \*  
 రభద్రమ్ | శమ్భోరేకామ్రనాథస్యవేతహస్తంమహాబలం || (౧౦౧

షభక్షేత్రమ్ | అన్తఃపురాజగత్కృత్వాభక్త్యాసంప్రాప్యముచ్యతే | \*  
 పాలకా | వీరభద్రంమహారౌద్రండతౌర్ధ్వరహరంపరం || (౧౦౨

నాంప్రతిష్ఠాఫలం | కృత్వాభక్త్యాప్రతిష్ఠాప్యరుద్రలోకేమహీయతే | \*  
 పృథ్వీ | పృథ్వీపథరందివ్యంకైలాసగిరిసన్నిభం || (౧౦౩

మహాభోగీష్టక్రికల్పేనవాలేనసపిరాజితం | \*  
 ప్రతిష్ఠాప్యమహేశస్యసన్నిధౌముచ్యతేనరః || (౧౦౪

శర్వస్యైకామ్రనాథస్యకామాత్యైస్సుమహాభుజౌ | \*  
 ద్భ్వరపాచలస్రక్షేప్తాప్యకైలాసద్వారపాదృతః || (౧౦౫

శమ్భోస్సవిభమాసాద్యతలైరేవసవిముచ్యతే | \*  
 క్షేత్రసంరక్షకం దేవసర్వపాపహరంపరం || (౧౦౬

# అష్టచత్వారింశోధ్యాయః ౪౫

- స్థాపయిత్వాత్రవైకాక్షాప్యం మచ్యతే సర్వకీర్తియైః \*  
 దేవీప్రతిష్ఠాఫలం } దేవీశ్చతుర్భుజామమృతాశాఙ్కశలసలరాం॥ (౧౦౭)
- వరదాభయహస్తాధ్యంభద్రకీర్తివాసినీం \*  
 భారత్యాచమహాలక్ష్మ్యసఖీశ్చ సమావృతాం॥ (౧౦౮)
- కృత్వాకాక్షాప్యంప్రతిష్ఠాప్య సర్వసౌభాగ్యసంయుతః \*  
 పుత్రపౌత్రప్రపౌత్రైశ్చ సుతాభిశ్చ సుబంధుభిః॥ (౧౦౯)
- పూర్ణచంద్రనిభాస్యాభిరామాభిశ్చ సమృద్ధిమాణా \*  
 ధీర్ఘాయుర్వేదవేదాస్తవిజ్ఞానకుశలశ్చరం॥ (౧౧౦)
- భుక్త్వాభోగాన్యథాకామమస్తే సర్వప్రతిమాఘ్నయాత్ \*  
 విఘ్నేశ్వరసహస్ర } విఘ్నరాజంగజముఖం క్తవన్తంపిచణ్డలం॥ (౧౧౧)
- ప్రతిష్ఠాఫలం } ఏకదంతచతుర్భుజాలతస్తూర్ధ్వరపరాలపి \*  
 కాక్షాప్యంభక్త్యాప్రతిష్ఠాప్యగతోవైనాయకోభవేత్॥
- సంస్తంశిఖిసమూహంషణ్మఖంసర్వదంభృతాం \*  
 ఘృజైర్ద్రావ్యదశభిర్యక్తంవశీజిష్ణుసుతాన్వితం॥ (౧౧౩)
- సర్వాంశ్చారదీప్తాగ్రంసర్వావయవసుద్ధరం \*  
 ప్రతిష్ఠాప్య విధానేన సర్వసౌభాగ్యమాఘ్నయాత్॥ (౧౧౪)
- కౌమారం లోకమాసాద్య మోదతే సతతం నరః \*  
 విష్ణుం వాశ్యభవాదుగ్రాంబుస్త్యజం వాదివాకరం॥ (౧౧౫)
- జైరవంతేత్రపాలం వాయం వాకం వాప్రశుత్తుతః \*  
 కాక్షాప్యవత్రప్రతిష్ఠాప్యతల్లోకేషహీయతే॥ (౧౧౬)
- జైవబ్రాహ్మణాన్ } బ్రాహ్మణంవేదవిద్వాంసంశివసిద్ధాస్తవేదినం \*  
 హస్తాన్ } శివభక్తోత్తమంశుద్ధంపుత్రవస్తంజితేన్ద్రియం॥ (౧౧౭)

ప్రతిష్ఠా స్వదారనిరతంపూజ్యంపరదారపరాఙ్ముఖం। \*  
 ఫలం ప్రతిగ్రహదిభిభీతమాస్తికంధర్మతత్పరం॥ (౧౧౮  
 భూతిదుద్రాక్షసంపన్నంశివపూజాపరాయణం। \*  
 ఆగమాథాపరిజ్ఞానసంపన్నంశివధర్మిణం॥ (౧౧౯  
 అతిథిప్రియమత్యథామేకామ్రేణాశ్రయోద్యతం। \*  
 క్షత్రియంవైశ్యమపివాశూద్రంవాశ్యసులోమజం॥ (౧౨౦  
 ప్రతిలోమోద్భవంవాపిసాక్షాదేకామ్రసంశ్రయం। \*  
 బ్రహ్మచర్యరతంవాపిగృహస్థవావనాశ్రయం॥ (౧౨౧  
 భక్త్యావిత్రాసుసారేణగృహక్షేత్రధనాదిభిః। \*  
 వాసయేదధికాఞ్చీశచరణాన్సోభజభక్తితః॥ (౧౨౨  
 ప్రతిస్థాయాంతుదేవానాంయత్ఫలంసముదీరితం। \*  
 తత్ఫలంసకలంలభ్యాముచ్యతేభవసాగరాత్॥ (౧౨౩  
 దత్వాతుయతయేభిక్షౌంవిరక్తాయశివాత్మనే। \*  
 తత్ఫలంకోటిగుణితంలభతేనాత్రసంశయః॥ (౧౨౪  
 ఇతిసమస్తపురాణశివాగమస్మృతివచోభిరుదీరితమాదరాత్॥  
 శ్రుతమిహుద్యభవద్భిరనుత్తమైర్ద్విజవరాఃపరమేశ్వరవల్లభాః॥

ఓమిత్యాదిమహాపురాణేశ్రీస్కాన్దేసనత్కుమారిసంహితాయాం  
 కాళికాఖండేర్థికప్రశంసాయాం కాళీమాహాత్మ్యే  
 శివాలయప్రతిష్ఠాపితపఞ్చవింశతిమూర్తిభేదాది  
 బేరవర్ణనం నామాష్టచత్వారింశోధ్యాయః



# శ్రీరస్తు.

## ఏకానపంచాశాధ్యాయప్రారంభః

—\*కాశికఉవాచ—\*

- ఏకామ్రా { అభవత్సౌమిదేవస్యకాశ్చాప్యమేకామ్రహాలినః। \*  
 నాథగో { పాకారగోపురాట్టాలకుట్టిమాలయమగ్నపాఞ్|| (౧  
 పురాదిని { మృద్దారుభిశ్చేష్టకాభిఃపాషాణైశ్చాపిశక్తితః। \*  
 రాణఫ { రాశ్యకాశ్చనమాణిక్యైర్విచిత్రైరపిధాతుభిః|| (౨  
 లం|| కృత్వాయత్ఫలమాప్నోతితచ్ఛ్రీమధ్వంద్వజోత్తమాః। \*  
 అష్టాభిశ్చేష్టకాభిర్వాయేకుర్వన్తిశివాలయం|| (౩  
 చిత్రేవాపిపటేవాపిపూర్వోక్తాఃప్రతిమాస్తథా। \*  
 విలిఖన్తిజనాభక్త్యాంధ్రావిభవన్తిస్తరం|| (౪  
 యత్రకుతాశ్చివామర్త్యాశ్శివసాయుజ్యమాఘ్నయః। \*  
 తతోఽటిగుణితంకాశ్చాప్యమేకామ్రేతచ్ఛతాధికం|| (౫  
 బాలేనక్రీడతాకాశ్చాప్యంపాంసుభిర్వాశివాలయః। \*  
 కృత్వాచ్చితశ్శివోయేనసోపిరుద్రత్వమాఘ్నయాత్|| (౬  
 తస్మాత్సర్వప్రయత్నేనభక్త్యాభక్తైశ్శివాలయం। \*  
 కర్తవ్యస్సర్వదాసర్వైర్ధర్మకామాథన్విధయే|| (౭  
 వ్యాసంరత్నాకరంవాపిద్రాక్షంవాశివాలయం। \*  
 కృత్వారుద్రాలయంకాశ్చాప్యంరుద్రేణసహమోదతే|| (౮  
 కైలాసాఖ్యంతుయఃకుర్యాత్ప్రసాదంమగ్నసంతువా। \*

# శ్రీ కాంచీమాహాత్మ్యే

- మేర్వాఖ్యంమందరాఖ్యంవాహిమశైలాఖ్యమేవవా॥ (౯
- నీలాఖ్యంనిషధాఖ్యంవాహేమకూటాఖ్యమేవవా॥ \*
- గన్ధమాదనమన్యద్వాకులపర్వతసంజ్ఞికం॥ (౧౦
- గోపురంమణ్డపంవాపిప్రాసాదంవామహోచ్చ్రాయం॥ \*
- చక్రాశ్వయుక్తమపివాశతస్తమ్భసమావృతం॥ (౧౧
- మృదాదిరత్నపర్యంతభక్త్యావితానుసారతః॥ \*
- కాఞ్చ్యమేకామ్రినాగస్యశ్రుణుతాన్యఫలంబుధాః॥ (౧౨
- తత్తత్పర్వతసఙ్కాతైర్విమానైస్సార్వగామికైః॥ \*
- రుద్రకన్యాసహస్రాఙ్గైరపురోగణసమృతైః॥ (౧౩
- పట్టచామరసంయుక్తైర్వితానధ్వజమణ్డలైః॥ \*
- నాగాశ్వహంససంయుక్తైర్నానావిభవసమ్భవైః॥ (౧౪
- దేవదానవగన్ధర్వైర్దిక్పాలైర్మునియోగిభిః॥ \*
- బ్రహ్మణావిష్ణునావాపితత్తల్లోకేనివాసిభిః॥ (౧౫
- స్తూయమానస్సుఖ్యాత్మాదేవదానవదుగ్ధభైః॥ \*
- స్వదేహకాంతిగన్ధేశ్వధాసయన్వాసయన్జగత్॥ (౧౬
- శివలోకమనుప్రాప్యశివసాయుజ్యమాఘ్నయాత్॥ \*
- హేమ్మాయస్తుప్రకున్దీతప్రాసాదంరత్నశోభితం॥ (౧౭
- ద్రావిడంనాగరంవాపివేసరంవావిధానతః॥ \*
- కూటంవామణ్డపంవాపిసమదీర్ఘమథాపివా॥ (౧౮
- నతీస్యకక్యలేవక్తుంపుణ్యంవక్ష్యేకతైరపి॥ \*
- క్లిగ్గంవాపతితంవాపిభిక్షునస్సుతీతంతువా॥ (౧౯

# ఏకైకానపంచాశోధ్యాయః ౪౬౩

- పూర్వవతాగరయేద్యస్తుసుధావైస్సువృథాంద్విజాః। \*  
 పాప్రసాదంగోపురంవాపిపాప్రకారంమట్టపంతువా॥ (౨౦)
- కర్తృరవ్యధీకంపుణ్యంలభతేనచతుర్గుణం। \*  
 ప్రీత్యర్థంవాపియఃకర్తృకుర్యాదేకామ్రసన్నిధౌ॥ (౨౧)
- సోపియాంగతిమాప్నోతినతాంసర్వైర్మహామఖేః। \*  
 యశ్చాత్మభోగసంసిధ్యాఅపిచైకామ్రసన్నిధౌ॥ (౨౨)
- కరోతిమనుజఃకర్తృమనాకోస్సపివిముచ్యతే। \*  
 శ్రద్ధాశుర్మనుజశ్రేష్ఠస్సిధ్యతీతికీమద్భుతం॥ (౨౩)
- తస్మాదాయతనంభక్త్యయఃకుర్యాద్ద్విజసత్తమాః। \*  
 అష్టేష్టకాభిర్వామర్త్యోరుద్రలోకేమహీయతే॥ (౨౪)
- ఏకామ్రనాథప్రీత్యర్థంపాసాదోమునిపుణ్ణవాః। \*  
 కర్తవ్యస్సర్వయశ్నేనధర్మకామార్థముక్తయే॥ (౨౫)
- అశక్తశ్చేద్ద్విజాఃకర్తుమేకామ్రేశాలయంబుధః। \*  
 సమృద్ధనాదిభిర్వాపితోషయేదీశ్వరేశ్వరం॥ (౨౬)
- సమృద్ధనంతుయఃకుర్యాన్మార్జన్యామృదుసూక్ష్మయా। \*  
 పశ్యన్పరిహరన్జన్తూన్సమన్తాత్సర్వమాలయం॥ (౨౭)
- చాన్ద్రాయణసహస్రస్యతప్తకృతశతస్యచ। \*  
 సమగ్రంఫలమాసాద్యముచ్యతేచనసంశయః॥ (౨౮)
- ఖిన్తంగోమయమాదాయకాపిలంశ్రద్ధయాన్వితం। \*  
 వస్త్రీపూలేనతోయేనదేవస్యాలయమస్వహం॥ (౨౯)
- అనులేపనకృన్మర్త్యస్తత్తచ్చతగుణంఫలం। \*  
 ఆసాద్యముచ్యతేమర్త్యస్సర్వసంసారబద్ధనాత్ (౩౦)

- పుష్పమాతతశ్చతసహస్రస్తుమాలాదానేనమానవః। \*  
 లాసమర్పణభతేదేవదేవస్యశమ్భోరజ్జశాసినః॥ (౩౦)
- ఇథలం సుగన్ధికుసుమస్రగ్ధిస్తస్తాచ్చతగుణోత్తరం। \*  
 పుష్పేషుదేవాస్సర్వేషునివసన్తిముదాన్వితాః॥ (౩౧)
- తస్తాదేకామ్రనాథస్యసమర్చాప్రీతివర్ధనీ। \*  
 కరవీరేన్ధితోబ్రహ్మకర్ణికారేసరస్వతీ॥ (౩౨)
- బిల్వేన్ధితామహాలక్ష్మీర్బకేనారాయణస్తథా। \*  
 అరేన్ధితోగణాధ్యక్షశ్చమృకేశిఖివాహనః॥ (౩౩)
- నన్ద్యావరేతుశైలాదిస్సయశావకుళాశ్రితః। \*  
 గణానమేరుసూనస్థామద్దారోమఖవత్ప్రియః॥ (౩౪)
- పున్నాగేవాయురధ్యాస్తేకనకేయత్పుష్కవః। \*  
 పావకస్తుశమీపుష్పేత్వపామార్గేరవేస్సృతః॥ (౩౫)
- శిరీషేనిఋతీరక్షువారుణోవరుణప్రియః। \*  
 ఈశానోజాతిమధ్యాస్తేవన్ద్రోకుముదమాశ్రితః॥ (౩౬)
- రక్తోత్పలేదినాధీశఃపుణ్డరీకేస్వయంశివః। \*  
 నీలోత్పలేశివోధ్యాస్తేదేవీహిమగిరీన్ద్రజా॥ (౩౭)
- సుగన్ధేషుచనర్వేషున్ధితాసాసర్వమజ్గళా। \*  
 తస్తాదేతైర్యథాలాభమేకామ్రేశార్చనంబుధః॥ (౩౮)
- మాలాభిస్తువిశేషేణపుణ్డరీకైస్తతోధికం। \*  
 నీలోత్పలైస్తుయఃకుర్యాదేకామ్రేశాఙ్గిపూజనం॥ (౩౯)
- విఘ్నాయసర్వపాపానిముచ్యతేనాత్రసంశయః। \*  
 నీలోత్పలసహస్రేణయస్తుమాలాప్రయచ్ఛతి॥ (౪౦)

ఏకానందచంద్రాధ్యాయః. ౪౬౫

- ఏకామ్రనాథదేవాయనాత్మాన్తోత్తమవాల్మీకీయః। \*  
యఃకుర్యాత్తిలతైలేనదీపమీశాలయేనకృత్॥ (౪౨)
- సోనస్తఫలమాసాద్యస్వభాసాభాసయః॥ జగత్। \*
- శివలోకంసమాసాద్యముచ్యతేచనసంశయః॥ (౪౩)
- మహిషాక్షేణయోధూపంసఘృతేనకరోత్యసా। \*
- విధూయనర్వపాపానిముచ్యతేచనసంశయః॥ (౪౪)
- కృష్ణాప్తమ్యాంబతుద్దశ్యాంయసాన్విజ్యంగుగ్ధులుందహేత్। \*
- ఏకామ్రనాథదేవస్యసన్నిధౌభక్తిమాన్మరః॥ (౪౫)
- అపరాధసహస్రాణిసహతేతస్యశరీరః॥ \*
- దేవధూపేనయోధూపంకరోత్యేకామ్రసన్నిధౌ॥ (౪౬)
- కృష్ణేరాగరుణావాపిజీవన్ముక్తోనసంశయః। \*
- అభిషేకస్తుయఃకుర్యాద్వస్త్రపూతేనవారిణా॥ (౪౭)
- అశ్వమేధసహస్రస్యఫలమాప్నోతిపుష్కలం। \*
- తైలాభ్యక్తంతుయఃకుర్యాదభిషేచనమేవవా॥ (౪౮)
- పూర్వోక్తాత్సతుసమ్ప్రప్యఫలందశగుణంనరః। \*
- ముక్తింప్రాప్నోతితత్రైవకాఞ్చ్యమేకామ్రసన్నిధౌ॥ (౪౯)
- ఘృతాభ్యక్తంతుయఃకుర్యాత్కాపిలంవాభిషేచనం। \*
- తతశ్శతగుణంప్రాప్యఘృత్తింముక్తించవిద్ధతి॥ (౫౦)
- పఞ్చగవ్యేనయఃకుర్యాత్కాపిలేనాభిషేచనం। \*
- సమస్త్రీకేణదేవేశంసాత్మాదేకామ్రనాయకం॥ (౫౧)
- సతేనైవశరీరేణశివస్సజ్జాయతేస్వయం। \*
- పఞ్చమృతాభిషేకంయఃకరోత్యేకామ్రధూర్జపే॥ (౫౨)



# శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

పుణ్యపుష్కలలోపేతోముచ్యతేకర్తబృహస్పతః । \*  
 గవ్యేనయస్తు క్షీరేణకరోత్యేకామ్రసేచనం॥ (౫౩)

తస్మైప్రసీదతీశానస్సత్యము క్తంనసంశయః । \*

దధ్నేక్షునాశికేరామ్బుమధుభిర్దేవమీశ్వరం॥ (౫౪)

అభిషిచ్ఛతియశ్శ్రద్ధాభక్తిప్రేమసమన్వితః । \*

సతుసర్వక్రతుఫలంసమాసాద్యవిమోచ్యతే॥ (౫౫)

అభిషిక్తంతమేకామ్రనాయకంశుద్ధవాససా । \*

మృదునోద్వర్తనంకుర్యాత్సవైశస్యస్సవైకృతీ॥ (౫౬)

వస్త్రపూతానియేమ్బుంసివహన్తిశిరసాముదా । \*

ఏకామ్రశాభిషేకార్థంతేఢన్యాధరణీతలే॥ (౫౭)

సుగంధచంద్ర చంద్రనందేవదేవాయమూలకాష్టరజోభవం । \*

నసమర్ప ఏకామ్రశాయయచ్ఛన్తిసకర్పారంసకుంజుమం॥ (౫౮)

ఋషలం యేఢన్యాధరణీభాగేతేషాంవక్ష్యామ్యహంఫలం॥ \*

సూర్యకోటిప్రతీకావైర్విమానైస్సార్వగామికైః॥ (౫౯)

స్తూయమానస్సపుణ్యాత్తాసిద్ధచారణయోగిభిః । \*

కులకోటిసముత్తార్యపరయేష్యపియేష్యకాః॥ (౬౦)

గంధేనస్వాత్మదేహస్యగంధయస్కంకుభోదశ । \*

అణ్డాదుపరియోలోకఃపునరావృత్తిదుర్లభః॥ (౬౧)

తత్రదేవేనతేనైవమోదతేసతతంసరః । \*

కరోతియోమృగమదక్షోదేనైకామ్రనాయకం॥ (౬౨)

సచస్త్రేణాభిషేకంతంశివమేవవిదుర్బుధాః । \*

మాయూరవ్యజ్ఞనోద్భూతవాయునావాతియోన్వహం॥ (౬౩)

ఏకామ్రనాథదేవేశంచస్తనాలేపితంముదా! \*

సతుసర్వసమృద్ధాత్తావిష్టతేనిర్వృతింపరాం॥ (౬౪)

వస్త్రంసుసూక్ష్మదేవాయశుభ్రంతామ్రమథాపివా! \*

దుకూలమజినంవాప్రిశ్రుణుతాస్యఫలంబుధాః॥ (౬౫)

య వస్తుస్తుహంవస్తే సజ్జాతా వేదవిత్తమాః ।      \*

తావతొల్పసహస్రాణిమోదతేజివసన్నిధౌ॥ (౬౬

యజ్ఞోపవీతత్రితయంభ క్త్యేకామ్రాధివాసినే! \*

తన్మనాంషణ్ణవత్కాంతమితానాంచతుగజ్జులైః॥ (౬౭)

త్రి(ప్రి)ధాగుణితంశుభ్రంబ్రహ్మగ్రన్థిసమాయుతం। \*

ప్రయచ్చన్వన్వహంవిపాశ్చ)ద్ధయాప్రయతాముదా (౬౮

తాత్పర్యప్రాశ్నపచోవాధచడ్డాలోవాయదృచ్ఛయా। \*

చాగ్గిన్యంలభ తేజస్వము క్తిశ్చాన్తేతుశబ్దరే॥ (౬౯

కల్పకొటిసహస్రాణికల్పకొటిశ తానిచ। \*

శివలోకేసుఖంప్రాప్యసశ్చతత్రైవలీయతే॥ (౭౦)

లక్షంలక్షపతిర్దద్యాద్దరిద్రస్తువరాటికాం। \*

తయోఃఫలం సమం జ్ఞేయం శ్రద్ధా తత్రాశ్రితచ్యుతే॥ (౭౧)

శ్రద్ధాయాయత్కృతం వస్తుత దేకామృధిపప్రియం। \*

శ్రద్ధాహీనం మహచ్ఛాపి నైవాస్యప్రియమీదృశం॥ (౭౨)

పుష్పాణిచసుగన్ధీనిమల్లికాప్రముఖానిచ। \*

భక్త్యాదమనకాదీనిపత్రాణికలితానిచ॥ (౭౩)

స్వయమూర్వితానీశస్వాక్షాదేకామ్రినాయకః । \*

ప్రతికృష్ణాతిమూర్ధ్నానావహూభక్తస్యధన్యతా॥ (౬౪)

మాలారూపాణితాసీశోముదాధత్తైస్వమూర్ధనిః \* (2౫)

ధూపంకాలాగరూద్భూతందేవధూపసముద్భవం॥

సఘృతంమహిషాక్షంవాసతస్యాహారమీరితం॥ \*

తస్మాత్తస్యప్రదానేనముక్తోభవతిమానవః॥ (2౬)

దీపంకర్పూరజంవాజ్యవర్తిజంవాదదాతియః॥ \*

ఏకామ్రినాధదేవాయభక్తిశ్రద్ధాపురస్సరం॥ (2౭)

విధూయసర్వపాపానిభాసయన్ స్వేనతేజసా॥ \*

గుర్రలోకమనుష్యాప్యముచ్యతేనాత్రసంశయః॥ (2౮)

నైవేద్యంయద్దదాతీహశాలితక్షులసమ్భృతం॥ \*

మహానైవేద్యం } షడ్విధంశాకసహితంసఘృతంసగుడంహితం॥ (2౯)

వేద్యఫలం॥ } దధిక్షీరసమాయుక్తం హేమపాత్రేనుపూరితం॥ \*

ఏకామ్రినాధదేవేనసాక్షాత్స్వీక్రియతేతుతత్॥ (౩౦)

సోపితక్షులసంఖ్యాకకల్పాంతంనివసేచ్ఛివే॥ \*

వీటిప్రదానఫలం॥ } ముఖపాసంతుయోదద్యాత్సర్వద్రవ్యసుగంధితం॥ (౩౧)

మోదతేనహిపుణ్యాల్లాదివిదేవగణార్చితః॥ \*

సుపూగశ్వేతపత్రాఙ్మృశిలాచూర్ణహేమాన్వితం॥ (౩౨)

తామ్బూలంయోమహేశాయప్రయచ్ఛతిముదాన్వితః॥ \*

తస్మైత్వేకామ్రినాధేశసాయజ్యపదమీరితం॥ (౩౩)

నీరాజనస్తుబహుధానీలకణ్ఠాయనిత్యశః॥ \*

దద్యాద్గవ్యాత్తవర్త్యాయోనరోముక్తోనసంశయః॥ (౩౪)

ఛత్రచామరవ్యజ్ఞః } ఛత్రంశతశలాకాఙ్గంసర్వరత్నోపశోభితం॥ \*

ముక్తాచామవృతంశుభ్రంపూర్ణచంద్రనిభప్రభం॥ (౩౫)

ఏకైకానపంచాశోధ్యాయః ౪౬౯

- నసమర్పణః } దదాత్యేకామృతాధాయసతుచంద్రసమప్రభః | \*  
 యథామే } మోదతేశివరూపేణదేవసజ్జకృతస్తవః || (౮౬  
 చామరవ్యజనేచారుచామీకరపరిష్కృతే | \*
- మాణిక్యదణ్డసంయుక్తేశ్వేతసూక్ష్మసులోమకే || (౮౭  
 యోదదాత్యేకచూతాధిపతయేనతతంముదా | \*
- తస్యపుణ్యఫలంవత్తుంశక్యతేనకదాచన || (౮౮  
 దర్పణంశితకణ్ఠాయవృత్తంవ్యోమామలంశుభం | \*
- దదాత్యేకామృతాధాయసకైలాసేమహీయతే || (౮౯  
 మాయూరవ్యజనందద్వాదేవాయాతీవశోభనం | \*
- వాయవ్యంలోకమాసాద్యవాయుత్సమధిగచ్ఛతి || (౯౦
- నిత్యోత్సవాదికరణఫలం } యస్తునిత్యోత్సవంభక్త్యాపాక్షికంమాస్యముత్సవం | \*
- వసంతకాలేవాసంతంజలక్రీడోత్సవంశుచౌ || (౯౧  
 వర్షాసుచాస్యవైశ్రీమత్సవిత్రోత్సవమాదరాత్ || \*
- సర్వసిద్ధిప్రదంకుర్యాచ్ఛరదేకారదోత్సవం || (౯౨  
 హేమస్తేప్రత్యుషఃకాలపూజోత్సవమనుత్తమం | \*
- తైశిరేపితధాశమ్భోరేకామ్రేశస్యభక్తితః || (౯౩  
 డోలోత్సవంవిధానేనకృత్వాముక్తిషవాఘ్నయాత్ | \*
- ఫాల్గునేచతథామాసేప్రత్యబ్ధంతన్తహేమాత్సవం || (౯౪  
 యికుర్యాచ్ఛ్రీధయారాజాకాఞ్ఞ్యమేకామ్రసన్నిధౌ | \*
- బ్రహ్మ } మహావిభవవిస్తారవిస్తృతంసర్వశోభనం || (౯౫  
 త్వవవ } నిస్సాణభేరీమురజడిణ్డమధ్వనిమణ్డితం | \*
- అకాశం } శబ్దశృంగరవోపేతంవీణావేణురవాన్నితం || (౯౬

అసేక కాహళీచిహ్నాధ్వనిధ్వనితదిబ్బుఖం॥ \*

ఫేనిలా మోనిధిప్రఖఫతసఙ్ఖావృతామృరం॥ (౯౭

దణ్డాగ్రబద్ధవీచాళిజ్యోతిర్జ్వాలాసముజ్వలం॥ \*

వైజయంతీసహస్రేణజితరమ్భావనావళిం॥ (౯౮

పతాకాధ్వజకోటిభిర్విడమ్భితసురాలయం॥ \*

మహామేరుసముచ్చాగ్రయవృషవాద్యరవాకులం॥ (౯౯

వినిర్జితాశిష్యజ్ఞవారనారీగణోజ్వలం॥ \*

చామరగ్రహిణీపాణిక క్షణకృణితాంతరం॥ (౧౦౦

గీతవాదిత్రకుశలైర్గన్ధర్వసదృశశ్రవణైః \*

మణ్డితంమణ్డిపైర్నిత్యసర్వాసుచవిరాజితం॥ ౧౦౧

వేదాధ్యయనసంసక్తైర్పాస్త్యైశ్చైస్సమలఙ్కృతం॥ \*

ధ్వజాధిరోధ్వజాధిరోహణంభూపఃపూర్వస్త్వివిదసేసుధీః॥ (౧౦౨

హణాద్యవినియోగోత్సవంకుర్యాదజుగ్రారృణపూర్వకం॥ \*

వరోహాప్రథమేదివసేకుర్యాత్ప్రభాతేమఞ్చకేశివం॥ (౧౦౩

తాంతంధ్వజాధిరోహణంభేరితాడనేనచసంజులం॥ \*

వాహనారాత్రాతుశిబికారూఢందేవంబహిరధానయేత్॥ (౧౦౪

సుక్రమణిద్వితీయేదివసేప్రాతర్దేవంభాసుప్రభాన్వితం॥ \*

కారాత్రాచప్రప్రభారూఢంపిధీనిర్గమయేద్ధరం॥ (౧౦౫

తృతీయేఘటకంప్రాతఃపూర్వతవాహనసంయుతం॥ \*

సప్రపారూఢంశివంసాయంరత్నానిర్గమయేద్బహిః॥ (౧౦౬

ప్రాతఃశ్చతుర్థేభోగీస్త్రీసుస్థంరాత్రావృషస్థితం॥ \*

అమౌకాసమారూఢంపఞ్చవేప్రాతఃశ్చిరం॥ (౧౦౭

# ఏకొనపంచాశోధ్యాయః ౪౭౧

- రాత్రాక్రైలాసశిఖరియు క్తరావణవాహనం। \*
- షష్ఠేప్రాతఃభేటకస్థంరాత్రాయాథగజోత్తమం (౧౦౮
- రథస్థంసప్తమేప్రాతఃరాత్రాకల్పద్రుమాస్థితం। \*
- దేవమాన్దోభికారూఢమష్టమేప్రాతరానయేత్॥ (౧౦౯
- రాత్రాతురక్లమారూఢందేవ్యాదిపరివారితం। \*
- నవమేప్రాతరీశానంనరస్థశిబికాగతం॥ (౧౧౦
- రాత్రామఞ్చస్థితంచుద్వాసిహ్వావాహనగతువా। \*
- దశమేభేటకంరాత్రారత్నచిత్రవిమానకం॥ (౧౧౧
- భేరీవాద్యాదిసంఘస్థంనానాలజ్జారసంయుతం। \*
- శైలాదింగణనాథఞ్చసుబ్రహ్మణ్యంతథామ్బికాం॥ (౧౧౨
- సోమాసంస్తపురోభక్తాన్చక్షేశంచాపిపుష్టతః। \*
- దేశికంసవ్యభాగస్థంజపంతంమూలమస్త్రకం॥ (౧౧౩
- వామభాగేనృపస్థితావృష్టేభృత్యాన్నివేశ్యచ। \*
- గాయకాన్వాదకాతాశానక్తమదశకాన్సురః॥ (౧౧౪
- ఉభయోఃపార్శ్వయోరుద్రగణికాశ్చనివేశ్యచ। \*
- అగ్రతశ్చమహాశైవాఃపుష్టతోవేదవాదినః॥ (౧౧౫
- బ్రాహ్మణాంశ్చతతఃపశ్చాత్సజ్జీర్ణాశ్చవవల్లభాః। \*
- విధాయరాజాపుణ్యాత్కశ్రీమదేకామ్రినాయకం॥ (౧౧౬
- మహూత్సవేమహేశానమనుగమ్యాసురథ్యకం। \*
- పురీంప్రదక్షిణందేవంకారయేద్భక్తిసంయుతః॥ (౧౧౭
- భుక్ష్యేహసర్వాభోగాంశ్చయాత్యస్తేముక్తిమైశ్వరీం। \*
- మహూత్సవేనుగచ్ఛేరచతుర్వర్ణసముద్భవాః॥ (౧౧౮

పదేపదేశ్వమేధస్యఫలంయా న్నినసంశయః॥ \*

విప్రక్షత్రియవైశ్యావాశూద్రోవాపిచసజ్జరః॥ (౧౧౯

కారయేనుత్సవంభక్త్యాశ్రద్ధయాచసమస్వితః॥ \*

సర్వయజ్ఞతపోచానతీర్థసేవాసుయత్ఫలం॥ (౧౨౦

తత్ఫలంకోటిగుణితంలభ్యాయాతిశివంపదం॥ \*

కోటికోటికులైస్సాధ్యంమోదతేతత్రదేవవత్॥ (౧౨౧

శుద్ధశంయోనిషేవేతమహూత్సవమనుత్తమం॥ \*

తత్రచావభృథేస్సాతిగణ్ఠాస్సానేనయత్ఫలం॥ (౧౨౨

లభ్యాచతత్ఫలంఘాయోగణోధూత్వామహేశితుః॥ \*

శివసాయుజ్యమాప్నోతిశివేనోక్తంనసంశయః॥ (౧౨౩

ఇతిపరమరహస్యంవేదశాస్త్రాగమోక్తం॥ \*

పరమశివపదాప్త్యైబ్రాహ్మణాద్యాత్మభాజం॥ \*

కథితమిహసమస్తంధర్మమత్రైవనైవం \*

పఠతిపరమభక్త్యాశ్రయతేయస్తుముక్తిః॥ (౧౨౪

ఓమిత్యాదిమహాపురాణేశ్రీసాగ్నైసనత్కుమారసంహితాయాం

కాల్పికాఖండేతీర్థప్రశంసాయాం శ్రీకాశ్చీమహాత్మ్యే

శ్రీమదేకామ్రినాథమహూత్సవవర్ణనంనామై

కోనపఞ్చాశోధ్యాయః





## శ్రీరస్తు.

### పంచాశాధ్యాయప్రారంభః.

అథానైకాశికావచనము.

- ఏకామ్రం అథాతస్సంప్రపత్యమిదేవామైకామ్రానాసినేః \*  
 నాభస్యగ్గజాశ్వకన్యాదానానాంఫలంశాస్త్రేషుసంశ్చితం॥ (౧)  
 జాశ్వక సుముఖంసవిషాణశ్చసుకన్తశ్చిషుపుచ్ఛకం॥ \*  
 న్యాదిరా సుకున్దీసుమహావాహ్నియ్యుద్విరదంయఃప్రయచ్ఛతి॥ (౨)  
 సోమం॥ ఏకామ్రరాధదేవాయశ్రద్ధాభక్తసమర్పణః॥ \*  
 అలఙ్కృత్యకృతస్వాస్థ్యచుస్యపుణ్యచ్చయోచ్యతే॥ (౩)  
 శ్రుణుతశ్రద్ధయావిపాగ్నాగ్నివత్తస్మాహితాః॥ \*  
 కాశ్చనేనచిమానేననానాయుగ్యయుతేనసః॥ (౪)  
 క్రిడామాసాద్యలోకేషుచుచ్యతేచతఃపరం॥ \*  
 సుశ్వేతంసుసందివ్యవాలధీమణ్డితంతథా॥ (౫)  
 అశ్వంసుధావిసంసత్సలక్షణైరుపశోభితం॥ \*  
 యోచదాలిచుహేవానుశ్రద్ధాభక్తసమర్పితం॥ (౬)  
 శ్వేతాశ్వదానంయఃకుర్యాద్భాగ్నోజేవేదపాగే॥ \*  
 తతోఽతిగుణితంప్రాప్యముచ్యతేచసంశయం॥ (౭)  
 సవత్సంయోమహేశాయదోష్ఠింశ్చేసుప్రయచ్ఛతి॥ \*  
 సువర్ణశృంగివైతయాంచన్ద్రరూప్యశఫాంశుభాం॥ (౮)  
 సాక్ష్యంసర్వగుణోపేతాంశ్రద్ధయాపరయాసహ॥ \*  
 ససాగరాంమహీంకృత్సాక్షింపత్యాచ్యత్యలమాస్మయం॥ (౯)



- తత్ఫలంకొటిగుణితంసమాసాద్యనరోత్తమః। \*  
 యావన్మితస్యారోమాణితావత్కల్పశబ్దంనరః॥ (౧౦
- రుద్రలోకమనుప్రాప్యముచ్యతేచనసంశయః। \*  
 గవాంసహస్రంయోదద్యాత్సవత్సానాంమహీపతిః (౧౧
- కృతగోష్ఠతృణస్వాస్థ్యాస్సస్వేపశుపతిస్తస్మిన్తాః। \*  
 అన్యేనాపిప్రదత్తానామేకామ్రేశాలయేగవాం॥ (౧౨
- రక్షణంయేనకుర్వన్తితేవైసిరయగమినః। \*  
 కన్యాంకనకసమ్పన్నాంకమలాజుగళలాంశుభాం॥ ౧౩
- స్మత్తగీతకలాభిజ్ఞాంసర్వలక్షణసంయుతాం। \*  
 ఏకామ్రవాధదేవాయయోదదాతిముదాస్వితః॥ (౧౪
- సార్థశ్చికోటికల్పాస్తంశివలోకేమహీయతే। \*  
 గ్రామదానస్తుయఃకుర్యాదేకామ్రేశాయభక్తిమాన్॥ (౧౫
- యావన్మోక్షిహయస్తత్రఫలస్తప్రతివత్సరం। \*  
 తావత్కల్పసహస్రాణిశాశ్వరంపదమాశ్చయత్॥ (౧౬
- సీమారాష్ట్రపురాండాతుశ్చైవమేవాఖిలంక్రమాత్॥ \*  
 లిఖత్వాపుస్తకేయస్తువేదవేదాంతస్సతః॥ (౧౭
- పురాణమేకమాతేశమన్విరేనిదధాత్రిసః। \*  
 యావన్ప్ర్యలిపయస్తస్మిన్పత్రేపత్రేవిన్దితాః॥ (౧౮
- తావత్కల్పసహస్రాణిశివలోకేమహీయతే। \*  
 అగమానాస్తుయతోగళంకారయత్యస్యసన్నిధౌ॥ (౧౯
- సహిధస్యతమోలోకేభుక్తిమ్ముక్తిఞ్చనిష్ఠతి। \*  
 యస్తుపూర్వైషకహాభాగైరేకామ్రేశాలయేన్మమేః॥ (౨౦

- దత్తాంఘ్రమింధనంధాన్యంవస్త్రాణ్యభరణానిచ। \*  
 నైవేద్యభక్ష్యభోజ్యాదినిత్యోత్సవమపూర్ణవాత్॥ ౨౦
- రథగోపురయానానిగోమహిష్యశ్వవారణాత్। \*  
 యచ్చన్యదపిషడ్వస్తుశ్రద్ధయాపరిరక్షతి॥ (౨౧
- దాతుర్దశగుణపుణ్యంరక్షణాల్లభతేనరః। \*  
 అపిచ్ఛిన్నాత్సనన్తానోయావదాధూతసమ్ప్లవం॥ (౨౩
- కులకోటిసమాయుక్తోముచ్యతేచనసంశయః। \*  
 ఏలేష్యేకమనేకంవాన్వల్పంవాయదివాబహు॥ (౨౪
- మోహేనయేపహర్తారస్తేషాంనాస్తీహనిషక్పతిః।  
 విశశ్యస్తీహతేక్షిప్రంపుత్రపౌత్రస్వబంధుభిః॥ (౨౫
- తస్మాచ్ఛ్రద్ధాసమాయుక్తోరక్షేత్కాశ్చేమిమాంపురీం। \*  
 ఇహకీర్తిమవాప్నోతివైశ్రపౌత్రస్వబంధుభిః॥ (౨౬
- అతోశ్రమతిమానాగ్రజాభక్త్యారక్షేడిమాంపురీం। \*  
 సార్థశ్రకోటిలిక్ష్ణానామాస్పదంపురముత్తమం (౨౭
- కాశ్చేనంజ్ఞంస్వయంవ్యక్తంశ్రీమదేకామ్రనాయకం। \*  
 యతస్స్వభాసోవహతియుగావస్థావివర్జితం॥ (౨౮
- తస్మాత్తస్యాన్తుహంపుర్యాంపుణ్యమేవచరేన్నరః। \*  
 వాపీకూపతటాకాన్యేస్వస్వవిత్రానుసారతః॥ (౨౯
- మర్వంతిసుధినుఃకాశ్చాప్యింశ్రద్ధయాపరయాముదా। \*  
 తేవసంతిశివస్యాగ్రేయావదాధూతసమ్ప్లవం॥ (౩౦
- ఆరోహయంతియేవృక్షాన్కాశ్చాప్యిందిత్వభిలాసువై॥ \*  
 తేవసంతిమహంభాగాభివత్తుల్యాభివాన్తికే॥ (౩౧

- మన్మథంవాప్రపాంవాపియస్యాంధీతుప్రకుర్వతే! ✽  
 తేహామిష్టతమంలొకంప్రయచ్ఛతిశివస్సయం॥ (౩౨)  
 పుష్పారామాన్పక్తుర్వస్త్యేకాశ్చాన్యంనరసత్తమా! ✽  
 తేహంభాగ్యంమయావక్తుందుశ్శక్యంవషకోటిభిః॥ (౩౩)  
 మహాదానానియేభూపాఃకాశ్చాన్యంకుర్వన్తిసాదరం! ✽  
 బ్రాహ్మణేభ్యశ్చవేష్టేభ్యశ్చాఙ్గరేభ్యోవిశేషతః॥ (౩౪)  
 విధూయనర్వపాపానిమోదతేశివసన్నిధౌ॥ ✽  
 అత్రయేశివభక్తేభ్యోభూమింయచ్ఛన్తిభూభుజః॥ (౩౫)  
 రుద్రలోకంసమాసాద్యమోదస్తేరుద్రసన్నిధౌ॥ ✽  
 యేగృహంసుప్తభంకృత్వాకాశ్చాన్యమేకామ్రీసన్నిధౌ॥ (౩౬)  
 శివభక్తాయవిదుషేయేయచ్ఛన్తిమధాన్వితాః! ✽  
 తస్యపుణ్యఫలంవక్తుంశక్యస్సాత్మాచ్ఛివస్సయం॥ (౩౭)  
 గాంసువత్సాంశుభాంస్క్రిష్ణంబ్రాహ్మణాయశివాత్మనే! ✽  
 యోవదాతిమహాప్రీత్యాకాశ్చాన్యమేకామ్రీసన్నిధౌ॥ (౩౮)  
 చాక్షురఃశానాంచానేనధువనానాంశుయశ్ఫలం! ✽  
 తత్ఫలంకోటిగుణితలభ్యామౌతిశివంజనం॥ (౩౯)  
 వస్త్రదానంశుయఃసుర్యామ్రద్రభక్తాయహ్మస్వరోః! ✽  
 సర్వదేవప్రయఃకాశ్చాన్యంరుద్రలోకేమహీయతే॥ (౪౦)  
 వైలాభ్యజ్ఞసదాతారస్వస్వరోగవివర్జితా! ✽  
 ఇహాభోగాంస్చిరంభుక్త్వాశ్రేత్యగచ్ఛన్తిశేషవం॥ (౪౧)  
 లింగదానస్తుయఃసుర్యాశ్చక్ర్యాకాశ్చాన్యోనినేహినే! ✽  
 బ్రాహ్మణేభ్యశ్చవేష్టేభ్యశ్చాఙ్గరేభ్యోవిశేషతః॥ (౪౨)

తేనసర్వస్యదానస్యఫలంప్రాప్తంచముచ్యతే। \*  
 అశ్వేకకబళంవాపిశివేష్టాయప్రయచ్ఛతి॥ (౪౩

కాఞ్చ్యంతస్యఫలంవత్తుంకస్సమథాశ్శివంవినా। \*  
 అతిథిభ్యోన్నపాసీయశాకమాత్రోపదంశకాః॥ (౪౪

అపకాశమపిత్రధాభక్తుతరణ్ణసమాహితః। \*  
 సోష్యేతేషాంప్రదాత్యాణాంఫలంప్రాప్నోతిపుషకం॥

కింబహుక్త్యాకతౌవిద్వాక్ కాఞ్చీవాసరతోభవత్। \*  
 కదన్నభక్షకోవాపిపరప్రేప్యరతోపివా। \*

పరధారపహూవాపివసేతాగ్-ఞ్చ్యమ్ముదాయతః॥ \*  
 అకృత్యేనవసేతాగ్-ఞ్చ్యమపిత్రధానమన్వితః॥ \*

స్వాప్నోభావిజననంస్తృత్వానిరయయాతనాం॥ (౪౬  
 నానాయోనిహసజ్జాతంతత్రతత్రసుఖంబహు। \*

అతైగ్రివనివసేరాత్మవిముక్త్యథాంనచాన్యతః॥ (౪౭  
 అప్యకృత్యశతంకృత్వాపినమేకమధాపివా। \*

నివసేత్తుణమేకంవాకాఞ్చ్యంముచ్యేతబద్ధనాత్॥ (౪౮  
 శ్వప్నైస్తునిషిద్ధాహిస్తృతాసర్వత్రసూరిభిః। \*

తయావానివసేతాగ్-ఞ్చ్యంతుతోముక్తిమవాప్నుయాత్। \*  
 ఏవమాదిష్వశక్తోవాచూఢోవాబహుదోషభాక్। \*

సాయంప్రాతఃప్రీతస్థ్యాసుశివమేకమనాస్తృనేత్॥ \*  
 విభూతిభూషణోనిత్యంనిత్యంరుద్రాక్షకజరణి॥ (౫౦

శివపూజాపరోనిత్యంశివభక్తజనార్చకః। \*  
 శివశాస్త్రమగ్రీహతశ్శివకీర్తియస్సదా॥ (౫౧

శివసత్యీ-రనోద్భవ కన్యోత్పవవిలోకితా।

ఏకామ్రీనాథదేవేశకృపయాసౌవిముచ్యతే॥ (౫-౨)

పతితోవాపిమూర్ఖోవాచక్షోఃస్వపహోపివా। \*

కాఞ్చ్యంతునివసేన్యస్తుకలౌముక్తిమవాప్నుయాత్ || (౫౩)

కల్యాణానందము క్షిప్తినధర్మో వేదచోదితః। \*

నప్రమాణంశ్రుతేరస్త్రినగురుస్త్విష్యపివవా॥ (౫౪)

నవగ్రోనాశమోవాపినదాచారస్తువై దీకః! \*

సప్తశ్రద్ధా సప్తవేదోపద్యార్థోపేక్షిచ॥ (౫౫)

విఘ్నాత్యాచుషిరుద్రాక్షేనా స్తిశ్రద్ధాద్విజన్తనాః \*

శ్రద్ధాస్థితపునఃపాపేపాపక్షేపాఞ్చరాత్రికే॥ (౨౬)

శాక్తపాదేచచార్వాకవిప్రశాంకలిహోషతః! \*

గౌతమస్యమునే శ్వాపాద్ధరీచస్యభృగోర్విధేః॥ (౫౭)

విశేషాత్క-లిదోషేణవిప్రచింతాంసశివేమతిః। \*

మధ్యస్థిదాహుః

కాశికద్రావ్యగణశ్రేష్ఠకంకలిస్సతుకీద్యతః॥ (౫౦)

దోషశ్చ తస్య కంప్రోక్తోయే నేదంజగదీదృశం। ❁

—\*ಕೌಶಿಕ ಡಿವಾಚ\*—

ఇదంబనన్యరాకృత్స్వంశివేనంపరాత్మరే॥ (౫౯)

శక్త్యాసహమసహభాగజగత్కారణభూతయా! \*

తదాదివానరాత్రిశ్చనాసీత్తానశ్చకేవలః॥ (౬౦)

శివపవాతరసోయంతస్తాత్పరిజ్ఞావినిష్కృతా। \*

అదంశ్య నేయమివై నత ఇచ్ఛానమృతా॥ (౬౦)

- తతఃక్రియాసముత్పత్తిస్తతపితచ్చరాచరం। \*  
 తదేవసచ్చసచ్చపిప్రవిశ్యాభవదీశ్వరః॥ (౬౨)  
 తత్సృష్టౌప్వసుప్రవిశ్యైవనాషరూపేచకారసః। \*  
 నిరుక్తమనిరుక్తంఛనిలయానిలయేతథా॥ (౬౩)  
 సత్యాన్యతేచసర్వజ్ఞశ్చక్తిమాన్విశ్వతోముఖః। \*  
 సర్వదేవాస్తరాత్తాసౌసర్వభూతగుహశయః॥ (౬౪)  
 విశ్వంచభూతంఘవనంబహుధాజాతమీశ్వరః। \*  
 జాయమానంజనిప్యచ్చసర్వోరుద్రశ్శివస్తస్మిన్నితం॥ (౬౫)  
 మహాషిఃమగ్రేబ్రహ్మణంజాయమానమపశ్యత। \*  
 ఆధ్యాపయామాసపునస్తంవేదానాత్సంస్థితాః॥ (౬౬)  
 బ్రహ్మత్వమపితత్తస్మైప్రససాదపినాకధృక్। \*  
 విష్ణుంచవిబుధాన్సర్వాన్ససజఃపరమేశ్వరః॥ (౬౭)  
 సర్వాధిపత్యంకురుతేస్సృష్టౌప్వసర్వాన్ప్రజాపతాః। \*  
 సర్వైశ్వర్యేణసమృన్నశ్చమ్భుస్సర్వేశ్వరశ్చసః॥ (౬౮)  
 ధర్మాధికామమోక్షాఖ్యాఃపురుషాథాంశ్చసోమజితః।  
 బ్రాహ్మణేనసమంమోక్షుంధర్మంచమృధీవీఘజా॥ ౬౯  
 అథాంవైశ్యేనతుసమంశూద్రేణపరిచారకం। \*  
 ఏవంసృష్టౌజగత్సర్వంస్వాజ్ఞయాపరమేశ్వరః॥ (౭౦)  
 స్వయంక్రీడతివిశ్వాత్తావిశ్వాధీశఉమాపతిః। \*  
 తతఃకాలేనసజ్జాతాశ్చవేనపరమేష్ఠినా॥ (౭౧)  
 కృతస్త్రీతాద్వాపరశ్చకలశ్చయుగసంజ్ఞాకాః। \*  
 మోక్షుంధర్మాధికామానాంసాక్షాత్స్వత్రామహత్తరాః॥ ౭౨

- కృతశ్చ ద్వాపరశ్చాపిత్రేతాచకలిరేవచ। \*  
 కాఞ్చ్యోమత్రైవ దేవస్యప్రసాదమభికాక్షీణః॥ (౨౩)  
 మోక్షపుత్రఃకృతోజ్ఞేయస్త్రీతాధర్మసముద్భవా॥ \*  
 ద్వాపరోర్థసముద్భూతోకలిఃకామసముద్భవః॥ (౨౪)  
 శేరుస్తపశ్చరంకాలంనత్వాగోపినుమేధసః। \*  
 అనన్తపద్మనాభేశస్యోత్తరేనర్వసిద్ధిః॥ (౨౫)  
 స్రుతిష్ఠాప్యమహాలింగప్రసన్నాత్పర్వతీపతేః। \*  
 ప్రార్థయత్తిన్నతేనర్వేనఘంకృతయుగాదయః॥ (౨౬)  
 తేషామిశఃప్రసన్నాత్పాసాత్పాదేకామ్రనాయకః। \*  
 ఉవాచమత్తోభిమతంవృణుతేతివృషస్థితః॥ (౨౭)  
 తేదృష్టావధివృషందేవమేకామేశమథార్థయః॥ \*  
 ప్రహస్యతేప్రాజ్ఞలయఃస్మత్ప్రస్తుతిభిఃప్రభుం॥ (౨౮)  
 స్వామిన్చరాచరేకర్మభూమాస్వర్మరకప్రదే। \*  
 ఆహిమాచలసేత్స్వన్తంవయంశాస్యామభాగశః॥ (౨౯)  
 ఇతిత్వమేవనోంశాంశ్చవిభజ్యపరికల్పయ। \*  
 ఏవన్తైఃప్రార్థితోగౌరీపతిఃప్రాహుచతాఽపునః॥ (౩౦)  
 అస్తుకాలాధిపత్యంవోవక్షేన్తిశ్చార్తేపునః। \*  
 విభాగోస్తుయథార్హంవోకృతోజ్యాయాంస్తుమోక్షజః॥ (౩౧)  
 తతోధర్మభనాత్రేతాద్వాపరోర్థభవస్తతః। \*  
 కసియానామజస్తిష్యస్సర్వేషాంబ్రాహ్మణఃకృతః॥ ౩౨  
 త్రేతాభ్యోభూమిపఃప్రోక్తోద్వాపరోవైశ్యశ్శరీరతః। \*  
 శూద్రస్తుకలిరాఖ్యాతఃకసియాంస్తునసంశయః॥ (౩౩)

- సంవత్సరాణాంనియుతంత్రీచత్వారింశతంపునః। \*
- సహస్రాణాంతువింశత్యాభతఃకాలోస్తువోంశకః॥ (౪౮
- చశఢాతువిభజ్యై నంసర్వేషాంవస్సమాసతః। \*
- చత్వారోంశాఃకృతస్యేక్తాస్త్రీయస్త్రీతాయుగస్యతు॥
- ద్వాచాపిద్వాపరస్యేక్తాకలేరేకఃకృతోమయా। \*
- అయమేవవిభాగోస్తుమనుష్యాణాస్తుభూతలే॥ ౪౯
- బ్రాహ్మణస్యక్రమేధాతృజాతానాంత్రీషకప్రీతః। \*
- ధర్మోయంపుషభోయుష్మాకశాస్తుసర్వాస్యధర్మతః॥ ౫౦
- కృతంపాదైశ్చతుర్భిస్సంపుత్రంత్రీతాంత్రీభిఃపునః। \*
- ద్వాభ్యాస్తుద్వాపరంశాస్తుకలిమేకేనచక్రమాత్॥ (౫౧
- కృతస్యాధిపతిర్భ్రష్టోహోషాల్పస్యభవిష్యతి।
- త్రేతాయుగస్యదినకృద్ద్వాపరస్యహరిఃప్రభుః। (౫౨
- అనేకదోషదుష్టస్యకలేస్త్రీతాత్వహంస్యణాం। \*
- నైతేశక్తాస్యరేతేషాంపరిపాలనకర్తృణి॥ (౫౩
- కిన్తుయూయంకృతత్రేతాద్వాపరాఃకలినాసహ। \*
- శ్రుణ్వన్తువచనంమేద్యకాఞ్శ్చాయూయంసరాధిపాః॥ (౫౪
- యుగావస్థాచమాన్త్యత్రయాప్రియాసమ్మతామమ। \*
- విశేషాతగులితోదోషోనకాఞ్శ్చ్యంప్రభవత్వయం॥ (౫౫
- యూయమత్రయథాకాలంశాస్త్రలోకమతన్ద్రితాః \*
- ఇతిదేవోవరందత్వాకృతాదీనామహేశ్వరః॥ ౫౬



# శ్రీకాంచీమాహాత్మ్యే

అనుగృహ్యచ తానీశస్తత్రైవాస్తరధీమతః \*  
 తస్మాత్కృతౌతుమోక్షార్థికాశ్చాప్యమేవవసేత్సుధీః ౯౪  
 నాన్యత్రలభలేమోక్షంసత్యంసత్యంశిశేషితం \*  
 —\*కాశికఉవాచ\*—

భృగోనర్వమశేషేణయమ్నాకంకథితంమయా॥ (౯౫)  
 గుఢామతిపురాణేషుశాస్త్రేషువిదితంచయత్ \*  
 కార్త్యేనకాశ్చీమాహాత్మ్యంవస్తుంకస్యాస్తితాశలం॥ (౯౬)  
 అస్తిదేవస్యతస్యైవశమ్భరేకామ్రధూజఃపేః \*  
 కామాక్షీసుంద్రవిఘ్నేశనందీతానాంశివాత్మనాం॥ (౯౭)  
 కృపయామన్తయాశిశ్చిత్ప్రీక్తంవోద్యమహాత్మనాం \*  
 భవద్భిరిదమాఖ్యానంశ్రుతంభాగ్యవశాదహం॥ (౯౮)  
 యఃపఠేదదమాఖ్యానంశ్రుణ్వయాద్యాసమాహితః \*  
 ఏకావృత్యాసతిపోతిబ్రహ్మత్వంపాపవర్జితః॥ (౯౯)  
 ద్వీరావృత్యాసతిపోతివైష్ణవంపదముత్తమం \*  
 త్రిరావృత్యానరోవిద్వాత్కశివసాయజ్యమాఘ్నయాత్ ॥ ౧౦౦  
 ఇతిశ్రుత్వాద్విజవరాఃకాశ్చీపురనివాసిनః \*  
 శశంసుస్సర్వవైతేకాశికంద్విజసత్తమం॥ (౧౦౧)  
 సమారాధతంసర్వేధనధాన్యసమ్పత్తిభిః \*  
 ఏకామ్రనాథబుద్ధ్యాతమిశ్వరాసక్తమానసం॥ (౧౦౨)  
 అలంకృత్యసువస్త్రాద్యైరాకత్పైర్భాగ్యయాసహా \*  
 గోవాజిశిబికాదీనిదత్వాబహుధనానిచ॥ (౧౦౩)

కాశ్చేంద్రపదక్షిణీకృత్యసర్వాతోద్యసమన్వితం । \*  
 గ్రామభూరూపికాంవృత్తిందత్వాతేతమతోషయన్ ॥ (౧౦౪

సూరితస్తుయథాశాస్త్రంకాశ్చేతేత్రనివాసిభిః । \*  
 కాశికాపునరప్యాహబ్రాహ్మణాన్నియతవ్రతాన్ ॥ ౧౦౫

యేనకేనాభ్యుపాయేనకలిదోషనివృత్తయే । \*  
 కాశ్చేవాసస్తుకర్తవ్యశ్చైకామ్రేశస్యసన్నిధౌ ॥ (౧౦౬

ఇత్యుక్త్వాకాశికోధీమాన్ కాశ్చేతేత్రనివాసిభిః । \*  
 మానితస్తైరనుజ్ఞాతస్సధావప్రత్యవద్యత ॥ (౧౦౭

—\*సూతఉవాచ\*—

ఇత్యేవంమునిశార్థూలాఃకాశికేనపురాముదా । \*  
 వర్జితంద్విజవర్జ్యేభ్యఃకాశ్చేమాహాత్మ్యముత్తమం ॥ (౧౦౮

మయాద్యస్యస్థేనాభ్యుక్తంయుక్తాభిశ్చగ్రీధయాసహ । \*  
 తచ్ఛ్రుతంతమమంశమ్భాస్సాత్ తాగ్రస్యకారణం ॥ (౧౦౯

యేపతస్త్రిచశ్రుణ్వస్త్రిశావయన్తినరోత్తమాః । \*  
 విలిఖ్యపుస్తకేభ్యఃపర్చయన్తీదముత్తమం ॥ (౧౧౦

తేభ్యఃప్రసాదంకురుతేసామృషకామ్రనాయకాః । \*  
 సర్వాభిష్టానిసిద్ధ్యన్తితేషామేవమహాత్మనాం ॥ ౧౧౧

పుత్రపౌత్రప్రపౌత్రైశ్చధనధాన్యసమృద్ధిభిః । \*  
 మోదన్తేతేచిరింకాలంనిరామయనిరాశయః ॥ (౧౧౨

పత్యతేయత్రమాహాత్మ్యంతత్రైకామ్రపతిశ్వివః । \*  
 ఆస్తేశ్రుణ్వస్సమందేవ్యాకామాత్క్యోకరుణానిధిః ॥ ౧౧౩

# శ్రీ కాంచీమాహాత్మ్యే

తస్మాదభ్యర్చ్య దేవేశంప రేన్నిత్యమతస్త్రితః। \*  
 మాహాత్మ్యస్యాస్యయోర్థజ్ఞస్సతుసర్వపురాణవిత్॥ (౧౧౪

భవత్యేవసన్దేహస్తస్మై దేవఃపసీదతి। \*

మాహాత్మ్యస్యాస్యవక్తారంశ్రోతారంశ్రుతిపారగం॥ (౧౧౫

అర్చయేయర్చహప్రీత్యావస్త్రమాల్యానులేపనైః। \*

ధనైరాభరణైర్ధాన్యైశ్శయ్యాద్యైర్దివ్యజనత్తమం॥ (౧౧౬

ఇదంకాశ్చీశమాహాత్మ్యస్యాశ్శజ్జంమహితంద్విజం \*

అన్తోభికాంసమారోప్యగజసున్ధమథాపివా॥ (౧౧౭

సర్వవాద్యరవైర్వేదశ్శాస్త్రైస్సర్వాంపురీంముచా। \*

ప్రదక్షిణంప్రకుర్వన్తుశ్రోతారశ్చ్రద్ధయాన్వితాః॥ (౧౧౮

పూజయన్తుచతంవిప్రమేకామ్రీశస్వరూపిణం। \*

కామాక్షీరూపయాసాకంభార్యయా సహభక్తితః॥ (౧౧౯

శ్రోతారస్త్రీహసన్దేవకామాభుజ్జ్వయిభేషితాః। \*

దేహస్తేశివసాయుజ్యంయూన్తిసత్యంనసంశయః॥ (౧౨౦

రాజ్యకామోలభేద్ద్రాజ్యంపఠకమాహాత్మ్యముత్తమం। \*

ధనకామోధనంయతిపఠకశ్రద్ధాంశ్చపాఠయత్॥ (౧౨౧

సర్వాంగమానవాప్నోతివక్తాశ్రోతాచభక్తితః। \*

పఠతాంశ్రుణ్వతాంసర్వపాపఘ్నంశుక్తిముక్తిదం॥ (౧౨౨

అత్రయేశ్లోకమేకంవాపఠన్త్రిశతధయాన్వితాః। \*

తేషాంపాపాసినశ్యన్త్రిబ్రహ్మహత్యాదికాన్యపి॥ (౧౨౩

అధ్యాయమేకంయస్తవ్రతపఠతేసునిమానితః। \*

సమగ్రమగ్నిష్టోమస్యఫలంప్రాప్నోతినిశ్చితం॥ (౧౨౩

అధ్యాయద్వయపారేనవాజపేయఫలంలభేత్ । \* (౧౨౪

అధ్యాయదశకంయస్తుపరేద్వాశ్రయాయదపి॥ (౧౨౫

గవాంసహస్రదానస్యఫలంప్రాప్యమహామతిః । \*

ఘక్షేప్తహసకలానోఽగ్నినస్తేశివపదంవ్రజేత్ ॥ ౧౨౬

సమగ్రంపఠతేయస్తుకాశ్చేమాహాత్యముత్తమం । \*

సాక్షాచ్ఛివస్సవిజ్ఞేయస్తత్రమేనాస్తిసంశయః॥ ౧౨౭

యశ్చుగ్రోతీహాసమ్పూర్ణంకాశ్చేమాహాత్యముత్తమం ।

తస్యప్రసీదతిశివఃపార్వత్యాసహశజరః॥ (౧౨౮

ఇదస్తుశివభక్తాయశిష్యాయానుగతాయవా । \*

ఆస్తికాయఫడేన్నిత్యంనిత్యంశిశుశ్రావవేపిచ॥ (౧౨౯

వేదసారమిదంపుణ్యంపురాణంవేదసమ్మితం । \*

ననాస్తికాయవక్తవ్యంపాషణ్డయకదాచన॥ (౧౩౦

శివభక్తివిహీనాయశ్రద్ధయారహితాయచ । \*

వక్తారంశివరూపేణధ్యాత్వాతన్తుఖపఙ్కజాత్ ॥ (౧౩౧

శ్రుణ్వయాచ్ఛ్రద్ధయాక్రూరమాహాత్యమిదముత్తమం । \*

తేనప్రీతోభవేచ్ఛమ్భుశ్శ్రీమదేకామ్రినాయకః॥ ౧౩౨

నాస్తికాశ్చేసమంత్రేత్రంసర్వసిద్ధిప్రదంభువి ।

ఏకామ్రేశస్యలిక్తానాంనాస్తిముక్తిప్రదంభువి॥ ౧౩౩

కామాక్షీసదృశీదేవీనాస్తిమృత్యుదేవతా । \*

సర్వతీర్థసమంతీర్థంనాస్తిపాపనిర్మూలం॥ (౧౩౪

# శ్రీ కాంచీమాహాత్మ్యే

కామకోటిసమంవీడంనా స్తినా స్తీజగత్త్రయే! \*

కామాక్షీకుచకుమ్భచూచకకనచ్చీకజ్జణాజ్జోజ్జ్వలః!

భక్తానేకమనోరథామరమణిన్లోక్తైకరత్నామణిః! \*

సేవానమగ్రమేశముఖ్యదివిషత్కోటిరరత్నప్రభా! \*

ప్రహగ్భారాశ్చితచూతమూలవసతిఃపాయాదపాయాచ్ఛివః

ఓమిత్యాదిమహాపురాణేశ్రీస్కాన్దేసనత్కుమారసంహితాయాం

కాళికాఖండేతీర్థప్రశంసాయాం కాశ్చీమాహాత్మ్యే

శ్రీమదేకామ్రనాథపురాణమహిమానువర్ణనం

నామపఞ్చాశోధ్యాయః

ఐకామాక్షీసమేతశ్రీమదేకామ్రనాథాయనమః

కామకోటిపీఠాధిష్ఠితకామేశ్వరైశ్చనమః

ఐమద్రాజరాజేశ్వరైశ్చనమః

ఐమన్మహాత్రిపురసుందరైశ్చనమః



( ౪౮౭ )

| ప్రతుసంఖ్య | అధ్యాయం | శ్లోకమ్   | అశుద్ధం     | శుద్ధం      |
|------------|---------|-----------|-------------|-------------|
| ౧          | ౧       | హేడ్డింగ్ | త్రపుర      | త్రపుర      |
| ౭          | ౨       | ౪         | పానీయ       | పానీయ       |
| ౭          |         |           | పున్నాగ     | పున్నాగ     |
| ౮          |         | హేడ్డింగ్ | శివాద్దేశక  | శివాద్దేశక  |
| ౧౨         |         | హేడ్డింగ్ | బ్రహ్మవాచ   | బ్రహ్మవాచ   |
| ౧౭         |         | ౨౦        | ద్రాక్షిపం  | ద్రాక్షిపం  |
| ౧౭         | ౩       | ౨౬        | తచ్చుణప్ప   | తచ్చుణప్ప   |
| ౧౮         |         | ౩౧        | పితృణ       | పితృణ       |
| ౨౪         |         | ౯౮        | తత్పురస్థాన | తత్పురస్థాన |
| ౨౪         |         | ౧౦౧       | ప్రాక్తశ్చం | ప్రాక్తశ్చం |
| ౨౬         |         | ౭         | యత్ప్రిప్తం | యత్ప్రిప్తం |
| ౨౮         | ౪       | ౨౨        | శివపూజా     | శివపూజా     |
| ౩౧         |         | ౫౫        | ముఖిస్థోపి  | ముఖిస్థోపి  |
| ౩౨         |         | ౬౭        | బ్రహ్మణో    | బ్రహ్మణో    |
| ౩౩         |         | ౬౯        | స్యధా       | స్యధా       |
| ౩౪         |         | ౧౩౦       | స్తూతి      | స్తూతి      |
| ౪౦         |         | ౧౪౨       | పునః        | పునః        |
| ౪౦         |         | ౧౪౩       | మాత్మనీ     | మాత్మనీ     |
| ౪౧         |         | ౧౫౦       | ప్రసన్నం    | ప్రసన్నం    |
| ౪౨         |         | ౧౦        | స్థానస్య    | స్థానస్య    |
| ౪౯         | ౫       | హేడ్డింగ్ | షష్ఠాధ్యాయః | షష్ఠాధ్యాయః |
| ౫౪         | ౬       | ౬౧        | యయా         | యయా         |
| ౫౫         |         | ౬౩        | పూప         | పూప         |
| ౬౦         | ౭       | ౨౨        | బ్రహ్మణ     | బ్రహ్మణ     |
| ౬౧         |         | ౩౬        | ప్రవాణి     | ప్రవాణి     |
| ౬౧         |         | ౪౯        | రేవత్య      | రేవత్య      |

( ౪౮౮ )

| పుట | అధ్యాయం | శ్లోకం    | అనుధృ          | శుభం       |
|-----|---------|-----------|----------------|------------|
| ౬౨  |         |           | వ్యజ్ఞోదేవ     | వ్యజ్ఞోదేవ |
| ౬౪  |         | ౭౩        | షడ్జోతా        | షడ్జోతా    |
| ౭౦  | ౪       | ౩౩        | తందప్తాప్స     | తందప్తాప్స |
| ౭౨  |         | ౪౦        | జిజ్ఞంభే       | జిజ్ఞంభే   |
| ౭౪  | ౫       | ౩౪        | స్రాహి         | స్రాహి     |
| ౮౪  |         | ౧౦౧       | తస్మై          | తస్మై      |
| ౯౦  | ౧౦      | ౪౬        | భృక్           | భృత్       |
| ౯౧  |         | ౪౨        | ద్వాస          | ద్వాస      |
| ౯౫  | ౧౧      | హేడ్డింగ్ | మహిమాప్రా      | మహిమా      |
| ౯౫  |         | ౭         | శంభోశ్శుణత     | శంభోశ్శు   |
| ౯౬  |         | ౧౧        | ప్రాజ్ఞే       | ప్రాజ్ఞే   |
| ౯౬  |         | ౧౪        | ధర్మక్షయీ      | ధర్మక్షయ   |
| ౯౯  |         | ౪౧        | పపాభృ          | పపాతభ      |
| ౧౦౫ | ౧౨      | ౧౮        | విష్ణుసేవ్యంహి | విష్ణుసే   |
|     |         |           | తత్త్వనం       | తత్త్వనం   |
| ౧౧౬ | ౧౩      | ౨౯        | భక్త్యై        | భక్త్యై    |
| ౧౨౯ | ౧౪      | ౧౨        | రూపభృ          | రూపభ       |
|     |         | ౩౬        | దేవేభ్యపా      | దేవేభ్య    |
| ౧౩౧ |         | ౩౯        | తస్యచా         | తస్యచ      |
| ౧౩౧ |         | ౪౦        | మత్స్యే        | మత్స్యే    |
| ౧౪౩ | ౧౬      | ౩         | ఋషిభి          | ఋషిభి      |
| ౧౪౩ |         | ౭         | య్యతత్యం       | య్యత       |
| ౧౪౫ |         | ౨౪        | దృతమద్యతం      | దేవమ       |
| ౧౪౬ |         | ౨౮        | ధృవం           | ధృవం       |
| ౧౪౬ |         | ౩౧        | చాస్తే         | చాస్తే     |
| ౧౪౭ |         | ౪౦        | సర్వ           | సర్వం      |
| ౧౫౦ |         | ౭౨        | య్యుక్తే       | య్యుక్తే   |

( ౪౮౯ )

| పుట | అధ్యాయం | శ్లోకం    | అనుధం        | శుద్ధం       |
|-----|---------|-----------|--------------|--------------|
| ౧౫౫ | ౧౬      | ౩౭        | మనస్వర్త     | మనసివర్త     |
| ౧౫౯ |         | ౩౭౪       | దీక్షితస్క   | దీక్షితస్క   |
| ౧౬౦ |         | ౪౪        | ధనుష్పాణి    | ధనుష్పాణి    |
| ౧౬౫ | ౧౮      | ౨౨        | త్రితీయం     | త్రితీయం     |
| ౧౬౫ |         | ౨౨        | దక్షుః       | దక్షుః       |
| ౧౬౬ |         | ౩౫        | ప్రియం       | ప్రియం       |
| ౧౬౬ |         | ౩౬        | భక్తి        | భక్తి        |
| ౧౬౭ |         | ౪౭        | మూర్ఛితః     | మూర్ఛితః     |
| ౧౬౭ |         | ౫౦        | మృగ          | మృగ          |
| ౧౭౪ | ౧౯      | ౪౧        | బాలయః        | బాలయః        |
| ౧౭౪ |         | ౪౯        | విష్ణువే     | విష్ణువే     |
| ౧౭౫ |         | హేడ్డింగ్ | పక్ష్య       | పక్ష్య       |
| ౧౭౫ |         | ౫౦        | తస్మై        | తస్మై        |
| ౧౭౫ | ౧౯      | ౫౩        | దృతం         | దృతం         |
| ౧౭౫ | ౧౯      | ౫౯        | వల్లిభాః     | వల్లిభాః     |
| ౧౭౯ | ౨౦      | ౨౪        | సర్వీ        | సర్వీ        |
| ౧౮౧ |         | ౪౮        | మూర్తిం      | మూర్తిం      |
| ౧౮౨ |         | ౫౩        | అస్తద్ధా     | అస్తద్ధా     |
| ౧౮౨ |         | ౬౧        | వచస్తస్య     | వచస్తస్య     |
| ౧౮౫ |         | ౮౫        | తేన          | తేన          |
| ౧౮౫ |         | ౯౨        | తద్ద్రష్టం   | తద్ద్రష్టం   |
| ౧౮౮ |         | ౧౧౪       | భృషక్        | భృషక్        |
| ౧౯౦ | ౨౧      | ౮         | సుబహు        | సుబహు        |
| ౧౯౧ |         | ౧౪        | ఛందయా        | ఛందయా        |
| ౧౯౧ |         | ౧౭        | ప్రతిస్థాప్య | ప్రతిస్థాప్య |
| ౧౯౨ |         | ౨౦        | ఆనర్చు       | ఆనర్చు       |
| ౧౯౨ |         | ౨౧        | ప్రభృతి      | ప్రభృతి      |



( ౪౯౦ )

| ప్రపంచఖ్య అధ్యాయం | కోకమ్ | అశుద్ధం    | శుద్ధం   |
|-------------------|-------|------------|----------|
| ౧౯౨               | ౨౫    | శ్శివాత్   | శ్శివాత్ |
| ౧౯౨               | ౨౫    | దైత్యేన    | దైత్యేన  |
| ౧౯౨               | ౨౭    | దైత్యానా   | దైత్యానా |
| ౧౯౫               | ౫౩    | పూజిత      | పూజిత    |
| ౧౯౫               | ౫౬    | అహర్నిశం   | అహర్నిశ  |
| ౨౦౦               | ౨౨    | హ్మింగ్    | హ్మింగ్  |
|                   |       | హ్మింగ్    | హ్మింగ్  |
| ౨౦౨               | ౪౪    | కుండమిత    | కుండమిత  |
| ౨౦౨               | ౪౫    | పూర్వ      | పూర్వ    |
| ౨౦౪               | ౬౮    | విముక్త    | విముక్త  |
| ౨౦౫               | ౭౪    | మృత్యో     | మృత్యో   |
| ౨౦౬               | ౧     | ప్రాప్య    | ప్రాప్య  |
| ౨౦౯               | ౩౮    | శేష్యస్యసం | శేష్యస్య |
| ౨౧౧               | ౬౦    | శూలభక్     | శూలభక్   |
| ౨౧౫               | ౧౦౪   | స్థానం     | స్థానం   |
| ౨౨౫               | ౧౬౪   | పురభక్త్య  | పురభక్త  |
| ౨౨౫               | ౧౬౪   | నియంత్ర    | నియంత్ర  |
| ౨౨౮               | ౨౫    | నామభిరత్రే | నామభి    |
| ౨౩౩               | ౩౬    | ద్విజానావ  | ద్విజా   |
| ౨౪౨               | ౩౧    | పాంసలా     | పాంస     |
| ౨౬౨               | ౧౯    | ఏకాణకవృ    | ఏకాణ     |
| ౨౬౫               | ౪౫    | ఉత్తీణా    | ఉత్తీణ   |
| ౨౬౭               | ౬౫    | సమా        | సమా      |
| ౨౬౮               | ౭౦    | సర్వ       | సర్వ     |
| ౨౭౬               | ౮౦    | ప్రీతిగౌ   | ప్రీతి   |
| ౨౭౯               | ౧౦౮   | ఏలాక్త్యవ  | ఏలాక్త   |
| ౩౦౧               | ౧౫    | చిత్త      | చిత్త    |

( ౪౯౦ )

| టెనెంట్ | అధ్యాయం | కోడ్ | అశుద్ధం     | శుద్ధం      |
|---------|---------|------|-------------|-------------|
| 30౪     |         | ౪౭   | అచచ్ఛలా     | అచచ్ఛలా     |
| 30౫     |         | ౫౪   | మహమ్మ       | మహమ్మ       |
| 30౬     | 3౪      | ౭౨   | జ్యోతానా    | జ్యోతానా    |
| 3౦౮     | 3౫      | ౨    | కప్తా       | కప్తా       |
| 3౦౯     |         | ౧౫   | పార్థయా     | పార్థయా     |
| 3౩౩     | 3౭      | ౨౨   | కలిజి       | కలిజి       |
| 3౩౭     |         | ౫౭   | వేదా        | వేదా        |
| 3౩౭     |         | ౫౮   | బ్రహ్మంతం   | బ్రహ్మంతం   |
| 3౯౪     | ౪౫      | ౮౪   | అజ్ఞాప      | అజ్ఞాప      |
| ౪౦౮     |         | ౨౨౫  | మానాస్తా    | మానాస్తా    |
| ౪౧౧     | ౪౬      | ౯    | వ్యేషాదే    | వ్యేషాదే    |
| ౪౧౫     |         | ౫౧   | మూర్తీరప్త  | మూర్తీరప్త  |
| ౪౧౫     |         | ౫౩   | సాక్షరణ్ణా  | సాక్షరణ్ణా  |
| ౪౨౩     |         | ౧౩౬  | రప్తావా     | రప్తావా     |
| ౪౩౦     | ౪౭      | ౪౧   | విశనోన      | విశనోన      |
| ౪౩౨     |         | ౫౭   | పదే         | పది         |
| ౪౩౫     |         | ౯౫   | పితరస్యరిపే | పితరస్యరిపే |
| ౪౩౯     |         | ౧౩౧  | స్సప్తా     | స్సప్తా     |
| ౪౪౪     |         | ౧౪౫  | హీనస్యజ్ఞా  | హీనస్యజ్ఞా  |
| ౪౪౬     |         | ౨౦౭  | దమోస్తేయం   | దమస్తేయం    |
| ౪౫౪     | ౪౮      | ౬౨   | అస్తా       | అస్తా       |
| ౪౭౦     | ౪౯      | ౯౭   | ప్రఖ        | ప్రఖ        |
| ౪౮౫     | ౫౦      | ౧౩౦  | పాపణ్ణాయ    | పాపణ్ణాయ    |

( ୪୮୭ )

| ଅଫ୍ୟାୟଃ | ସ୍ତୋକାଃ | ଅଫ୍ୟାୟଃ | ସ୍ତୋକାଃ |
|---------|---------|---------|---------|
| ୦       | ୫୩      | ୧୯      | ୮୮      |
| ୧       | ୧୯      | ୨୦      | ୧୧୫     |
| ୨       | ୩୩୦୫    | ୨୧      | ୪୩      |
| ୪       | ୩୫୩     | ୨୨      | ୧୫      |
| ୫       | ୧୦      | ୩୦      | ୧୪୫     |
| ୬       | ୮୫      | ୩୧      | ୩୩୦୫    |
| ୭       | ୮୫      | ୩୨      | ୮୩୫     |
| ୮       | ୧୧      | ୩୩      | ୮୩      |
| ୯       | ୩୩୧୫    | ୩୪      | ୩୦୯     |
| ୧୦      | ୮୩୫     | ୩୫      | ୮୧      |
| ୧୧      | ୮୧୫     | ୩୬      | ୮୩      |
| ୧୨      | ୮୩      | ୩୭      | ୧୧      |
| ୧୩      | ୩୫୧୫    | ୩୮      | ୧୧୫     |
| ୧୪      | ୧୮୫     | ୩୯      | ୪୮୫     |
| ୧୫      | ୧୩୫     | ୪୦      | ୫୮      |
| ୧୬      | ୮୦      | ୪୧      | ୧୮      |
| ୧୭      | ୩୦୫     | ୪୨      | ୧୧      |
| ୧୮      | ୧୮      | ୪୩      | ୩୦୮     |
| ୧୯      | ୧୮      | ୪୪      | ୫୧୫     |
| ୨୦      | ୩୧୧୫    | ୪୫      | ୧୪୮     |
| ୨୧      | ୧୩      | ୪୬      | ୩୧୦୫    |
| ୨୨      | ୧୪      | ୪୭      | ୧୧୫     |
| ୨୩      | ୩୩୪୫    | ୪୮      | ୧୧୫     |
| ୨୪      | ୮୧୫     | ୪୯      | ୩୧୪     |
| ୨୫      | ୩୫୫     | ୫୦      | ୩୩୫୫    |

